ANTOLOGIILE MILLENNIUM

ANN & JEFF VANDERMEER

PREZINTĂ

NEW WEIRD

M. JOHN HARRISON • CLIVE BARKER • MICHAEL MOORCOCK • SIMON D. INGS
KATHE KOJA • THOMAS LIGOTTI • CHINA MIÉVILLE • JAY LAKE • BRIAN EVENSON
K. J. BISHOP • JEFFREY FORD • LEENA KROHN • ALISTAIR RENNIE • DARJA MALCOLM-CLARKE • HAL DUNCAN • MICHAEL CISCO • MARTIN ŠUST • MICHAEL HAULICĂ
HANNES RIFFEL • JUKKA HALME • KONRAD WALEWSKI • PAUL DI FILIPPO • CAT RAMBO
SARAH MONETTE • DANIEL ABRAHAM • FELIX GILMAN • CONRAD WILLIAMS
ANA-MARIA NEGRILĂ • DĂNUȚ IVĂNESCU

ANTOLOGIILE MILLENNIUM

NEW WEIRD

ANTOLOGIILE MILLENNIUM
serie coordonată de Michael Haulică

Redactori: Michael Haulică, Horia Nicola Ursu, Marian Coman, Ioana Vîlcu
Ilustrația copertei: Mike Libby / InsectLab
Tehnoredactor: Smaranda Popescu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale

VANDERMEER, ANN
New Weird / Ann VanderMeer, Jeff VanderMeer.
Satu Mare : Millenium Press, 2008
ISBN 978-973-88585-7-2

I. VanderMeer, Jeff

821.111(73)-311.9=135.1

MILLENNIUM PRESS
440021 Satu Mare, Str. G.V. Popescu Nr. 7
tel. 0261-715852, e-mail: office@millenniumpress.ro
www.millenniumpress.ro

ANN & JEFF VANDERMEER
prezintă

NEW WEIRD

traduceri din limba engleză:

Robert Coller, Cristian Mitran, Lucia Tudor, Lorena Lupu, Ana-Maria Negri, Roxana Brînceanu, Raluca Chirvase, Ioana Stănescu, Horia Nicola Ursu

MILLENNIUM PRESS

Aceasta este o operă de ficțiune.
Toate evenimentele descrise aici sînt ficționale și orice asemănare cu persoane sau evenimente reale se datorează unei coincidențe.

NEW WEIRD

Copyright © 2008 by Ann & Jeff VanderMeer

First published in the United States of America by Tachyon Publications, San Francisco, January 2008.

Introduction: "The New Weird: 'It's Alive?' " copyright © 2008 by Jeff VanderMeer. | "The Luck in the Head" copyright © 1984 by M. John Harrison. Originally appeared in *Viriconium Nights* (Ace: New York). | "In the Cities, the Hills" copyright © 1984 by Clive Barker. Originally appeared in *Books of Blood, Volume 1* (Sphere: London). | "Crossing into Cambodia" copyright © 1979 by Michael Moorcock. Originally appeared in *Twenty Houses of the Zodiac*, edited by Maxim Jakubowski (New English Library: London). | "The Braining of Mother Lamprey" copyright © 1990 by Simon D. Ings. Originally appeared in *Interzone* 36, June 1990. | "The Neglected Garden" copyright 1991 by Kathe Koja. Originally appeared in *The Magazine of Fantasy & Science Fiction*, April 1991. | "A Soft Voice Whispers Nothing" copyright © 1997 by Thomas Ligotti. Originally appeared in *In a Foreign Town, In a Foreign Land* (Durtro: London). | "Jack" copyright © 2005 by China Miéville. Originally appeared in *Looking for Jake and Other Stories* (Macmillan UK: London). | "The Lizard of Ooze" copyright © 2005 by Jay Lake. Originally appeared in *Flytrap* number 4, May 2005. | "Watson's Boy" copyright © 2000 by Brian Evenson. Originally appeared in *Contagion and Other Stories* (Wordcraft: La Grande, Oregon). | "The Art of Dying" copyright © 1997 by K. J. Bishop. Originally appeared in *Aurealis* #19, October 1997, as by Kirsten Bishop. | "At Reparata" copyright © by Jeffrey Ford. Originally appeared in *Event Horizon*, February 15, 1999. | "Letters from Tainaron" copyright 2004 by Leena Krohn. Originally appeared in *Tainaron: Mail from Another City*, edited by Juha Lindroos and Kathleen Martin (Prime: Rockville, Maryland). | "The Gutter Sees the Light That Never Shines" copyright 2008 by Alistair Rennie. Previously unpublished. | "New Weird Discussions: The Creation of a Term" copyright 2003. Originally appeared on *The Third Alternative* message boards at *http://www.ttapress.com/forum/index.php*; discussion currently archived at *http://www.kathryncramer.com/kathryn_cramer/2007/07/the-new-weird-a.html*. | "'New Weird': I Think We're the Scene" copyright 2004 by Michael Cisco. Originally appeared on *The Modern Word* website: *http://www.themodernword.com/themodword.cfm*. | "Tracking Phantoms" copyright 2008 by Darja Malcolm-Clarke. Previously unpublished. | "Whose Words You Wear" copyright 2008 by K. J. Bishop. Previously unpublished. | "European Editor Perspectives on the New Weird" copyright 2008 by Ann and Jeff VanderMeer. Previously unpublished. | "Festival Lives" copyright 2008 by Ann and Jeff VanderMeer, Paul Di Filippo, Cat Rambo, Sarah Monette, Daniel Abraham, Felix Gilman, Hal Duncan, and Conrad Williams. Previously unpublished. | Dănuț Ivănescu – Așteptîndu-l pe Corban, copyright © Dănuț Ivănescu, 1995. Text apărut inițial în *Motocentauri pe acoperișul lumii*, (Karmat Press: Ploiești, 1995) | „De acum și pînă-n noapte" copyright Ana-Maria Negrilă, 2006. Text apărut inițial în *Kult3: Radharc* (Millennium Press: Satu Mare, 2006).

Ilustrația copertei: Copyright © 2008 by Mike Libby / InsectLab

Pentru prezenta ediție în limba română:
Copyright © Millennium Press, 2008. Toate drepturile rezervate.
Reproducerea integrală sau parțială a conținutului acestui volum prin orice mijloace fără acordul scris al editorului constituie o încălcare a Legii Dreptului de autor și se sancționează potrivit prevederilor acesteia.

Jeff VanderMeer
NEW WEIRD: VIU SAU MORT?

ORIGINILE

Curentul „New Weird" a existat cu mult înaintea anului 2003, cînd M. John Harrison a inițiat o dezbatere pe un forum, avînd ca titlu „New Weird. Cine îl practică? Ce înseamnă? Există oare?" Din acest motiv, şi numai din acesta, New Weird continuă să existe şi în prezent, chiar şi după ce o serie de critici, recenzenți şi scriitori s-au delimitat de termenul în sine.*

În 2003, cititorii şi scriitorii deopotrivă deveniseră conştienți de existența unei modificări de percepție şi abordare a literaturii de gen. Cristalizată de popularitatea romanului lui China Miéville *Perdido Street Station*, această modificare a precipitat acceptarea unei schimbări majore de paradigmă în literatura straniului.

Povestirile stranii – regăsite arhetipal în reviste precum Weird Tales şi în opera unor autori precum H.P. Lovecraft sau Clark Ashton Smith, în epoca de aur a literaturii pulp – au evoluat în cele din urmă dînd naştere la ceea ce numim horror-ul modern. „Straniul" se referă

---

* Unii au sugerat că sintagma New Weird a fost pronunțată pentru întîia oară în cursul unei conversații pe marginea piscinei, la o convenție ce s-a desfăşurat în Fort Lauderdale, între China Miéville şi Peter Straub, cel din urmă fiind în căutarea unui termen definitoriu pentru numărul antologic New Wave Fabulists al periodicului Conjunctions, pe care avea să îl editeze. (n. ed.)

la elementul „neliniştitor", uneori supranatural sau fantastic, prezent în multe dintre povestirile în cauză – un element care poate îmbrăca o formă brută, directă, sau alta, simbolică şi subtilă, sau, în cazul lui Lovecraft se poate combina cu o sensibilitate vizionară. Acest gen de povestiri se ridicau adesea deasupra condiţiei lor de literatură de consum, mulţumită forţei imaginaţiei autorului. (Se poate face o paralelă deloc deplasată între anumite tipuri de pulp fiction şi aşa numita artă underground.)

Două impulsuri sau influenţe disting New Weird de vechea ficţiune stranie, dînd termenului denominator un plus de consistenţă în comparaţie cu „slipstream" sau „literatura interstiţială", care sînt lipsite de predecesori distincţi. Curentul New Wave din anii '60 a fost cel dintîi stimul care a condus la evoluţia New Weird. Prin autori ca M. John Harrison, Michael Moorcock sau J.G. Ballard, estetica New Wave combina genurile, arta înaltă şi cea ordinară, într-un delir al mixajului, şi se angaja în experimente formale, adesea potenţate de luări de poziţie politice distincte. Scriitorii New Wave ignorau adesea graniţele dintre science fiction şi fantasy, lucrările lor apropiindu-se de acea „scifantasy" abordată pentru întîia oară cu succes de Jack Vance în ciclul *Dying Earth*. Această mişcare, alături de două dintre influenţele majore care îi determinaseră, la vremea ei, evoluţia (Mervyn Peake şi decadenţii sfîrşitului de secol XIX), au oferit ceea ce poate fi numit nucleul cerebral al curentului New Weird.

Cel de-al doilea stimul şi-a aflat originea în grotescul neliniştitor al unei scrieri esenţiale apărută în 1980, *Books of Blood* de Clive Barker. În acest gen de ficţiune, transformările corporale şi dislocările realului au creat o abordare viscerală, contemporană, a genului de horror vizionar exemplificat cel mai bine de Lovecraft, depăşind însă scrupulele avute de acesta în a descrie sau explica pe de-a-ntregul monstruozitatea. În numeroase dintre cele mai bune povestiri ale lui Barker, punctul de plecare e existenţa monstruozităţii sau a dislocării, iar povestea în sine începe abia din acest punct. Horror-ul transgresiv, care-şi îndreaptă atenţia asupra monştrilor şi a grotescului, dar ignoră intenţia de a înspăimînta, constituie aşadar inima pulsatilă a esteticii New Weird.

Într-un anume sens, înţelegerea şi respingerea simultană a vechiului straniu, potenţată de stimulii numiţi New Wave şi New Horror,

a oferit pentru numeroşi autori identificaţi cu New Weird semnele şi simbolurile de care aveau nevoie pentru a se avînta în necunoscut, creînd totodată propriile re-combinări ale elementelor familiare.

SCHIMBAREA

Lipsită de o denumire proprie pentru un timp, o formă a esteticii New Weird – un fel de proto-New Weird, aşadar – şi-a făcut apariţia pe scena literară în intervalul dintre mini-renaşterea genului horror generată de Barker şi emulii săi în anii optzeci şi publicarea romanului *Perdido Street Station* în 2000.

În anii nouăzeci, această estetică s-a manifestat public prin scriitori-cult, precum Jeffrey Thomas, cu prozele sale urbane, transgenerice, din ciclul Punktown. Ulterior, această formă de expresie şi-a găsit un purtător de cuvînt în Thomas Ligotti, care a eliminat distanţa dintre tradiţional şi avangardă. A căpătat apoi formă în abordarea misticismului est-european în maniera lui David Lynch, întreprinsă de Michael Cisco în *The Divinity Student*. În sfîrşit, a pătruns în cadrele lumii reale cu neliniştitoarele romane *The Cipher* şi *Skin* ale lui Kathe Koja, cu înspăimîntătoarele lor interogaţii privind trupul şi spiritul. S-a regăsit în tulburătoarele dialoguri privind genul şi sexul din romanele lui Richard Calder, amestec savant de fantasmagorie şi pseudo-cyberpunk. În sfîrşit, germenii New Weird au putut fi detectaţi şi în trilogia *Well-Built City* a lui Jeffrey Ford, în propriile-mi povestiri despre Ambergris (*Dradin, In Love*), în scrierile timpurii ale lui K.J. Bishop sau Alastair Reynolds, între alţii.

Publicaţii precum the *Third Alternative* editată de Andy Cox, *The Silver Web* editată de Ann VanderMeer şi, în mai mică măsură, *Interzone* (editor David Pringle) şi *Back Brain Recluse* (editată de Chris Reed şi Manda Thompson), împreună cu antologiile pe care le-am editat în seria *Leviathan*, au constituit un sprijin pentru lucrările de acest gen, de regulă refuzate de editorii comerciali. Paradoxal, deşi majoritatea ficţiunii New Weird din anii nouăzeci înclina puternic spre latura grotescă a curentelor New Wave / New Horror, numeroase publicaţii de profil, precum şi o serie de recenzenţi, au respins aceste întruchipări mai agresive sau suprarealiste. Era, categoric, o

ameninţare la adresa clonelor lovecraftiene şi a surogatelor de *Twilight Zone* care dominau genul horror la jumătatea deceniului în cauză.

PUNCTUL DE COTITURĂ

Publicarea romanului lui China Miéville, *Perdido Street Station* în 2000 a reprezentat ceea ce putem numi prima manifestare viabilă din punct de vedere comercial a curentului New Weird, aprofundînd şi lărgind accepţia termenului prin tehnicile literare apropiate de cele ale lui Charles Dickens, condimentate cu o tendinţă politică progresivă. Miéville şi-a dezvăluit aici fascinaţia pentru modificările corpului, la fel ca şi Baker, şi a introdus în universul său ficţional idei precum maladiile stranii (inspirate de M. John Harrison) şi ceva similar Multiversului lui Moorcock.

Ficţiunea lui Miéville nu era intrinsec superioară celei a predecesorilor săi, dar poseda o calitate epică şi îmbina „capitularea în faţa straniului" – în sens literal, scriitorul depunea armele în faţa materialului scris, ignorînd distanţarea ironică – cu personajele croite în tuşe groase, pline de gravitate şi cu o atitudine proactivă. Această abordare a făcut ca *Perdido Street Station* să fie mult mai accesibilă decît văditele sale influenţe – Mervyn Peake cu *Gormenghast* sau M. John Harrison cu *Viriconium*.

Realitatea acestei accesibilităţi se menţine şi la nivelul frazării şi al distribuirii paragrafelor, care, în cazul lui Miéville, ilustrează adesea imagini şi situaţii uimitoare, chiar strălucite, fără a atinge însă controlul stilistic al maeştrilor care l-au precedat.* Cu toate acestea, prin folosirea tuşelor groase, Miéville a deschis imaginaţiei cititorilor spaţii largi, o stratagemă care a contribuit din plin la succesul său. (În cele din urmă, scrierile lui Miéville aveau să servească şi drept introducere pentru o serie de opere mai stranii şi mai ambiţioase din punct de vedere stilistic. Printr-un paradox temporal, unul dintre

* Chiar Miéville a recunoscut acest lucru, iar această observaţie nu are nimic peiorativ în sine.

reperele sale, M. John Harrison, avea să beneficieze mult de pe urma succesului lui Miéville).

Pe scurt, Miéville a reuşit să creeze echilibrul perfect între scriitura pulp, o imaginaţie vizionară, o imagistică suprarealistă şi influenţe literare valoroase, atrăgînd un public larg şi devenind portdrapelul curentului care avea să devină cunoscut sub titulatura New Weird.

DEZBATEREA

Miéville n-a fost însă singur. În momentul în care Harrison a pus întrebarea „Ce înseamnă New Weird?", devenise cît se poate de evident că o serie de alţi scriitori evoluaseră simultan cu Miéville, ca răspuns la aceiaşi stimuli. Cartea mea *City of Saints and Madmen, The Etched City* de K.J. Bishop şi *A Year in the Linear City* de Paul Di Filippo au apărut în perioada 2001-2003, iar Steph Swainston a publicat *The Year of Our War* în 2004. Părea o emulaţie spontană – deşi, în mai toate cazurile, operele în cauză fuseseră scrise în anii nouăzeci şi fie fuseseră respinse de editor, fie avuseseră o perioadă mai mare de gestaţie – iar rezultatul acesteia avea nevoie de explicitare şi de un nume.

Ca urmare, conversaţiile purtate pe forumul de discuţii de la *The Third Alternative*, însumînd sute de mii de cuvinte, au slujit enorm strădaniilor de numire, definire, analizare, explorare şi cuantificare a termenului „New Weird". În dezbateri s-au implicat mai bine de şaptezeci de scriitori, recenzenţi şi critici, fiecare dintre ei urmărindu-şi propriul interes, aflarea răspunsurilor la propriile întrebări şi rezolvarea propriilor angoase.

La sfîrşitul discuţiei – din care o parte este reprodusă în această antologie – nu era limpede dacă New Weird, ca termen, denumea sau nu ceva concret. Cu toate acestea, de-a lungul anilor care au urmat, cu un entuziasm variabil, Miéville şi diverşi acoliţi şi discipoli ai acestuia au promulgat versiuni succesive ale termenului, insistînd asupra necesităţii „capitulării în faţa straniului", dar şi asupra unei componente politice foarte specifice. Miéville s-a referit la New Weird ca la o ficţiune tipica „post-Seattle", făcînd astfel aluzie la efectele globalizării şi încercările opozanţilor acesteia de a submina

instituții precum Banca Mondială.* Această utilizare a termenului „New Weird" era pe măsura idealismului lui Miéville și a simpatiilor sale marxiste extra-literare, dar, în opinia mea, restrîngea parametrii termenului. Era un New Weird mult prea limitat, în contradicție cu ideile formulate de Steph Swainston în discuția teoretică originală; pentru ea, New Weird însemna o specie de teism literar, o experiență primară, o epifanie.

Pasiunea investită de Miéville a asigurat supraviețuirea termenului, chiar și după ce el însuși a început să se dezică de New Weird, afirmînd că toată această tevatură nu fusese decît o găselniță de marketing și, prin urmare, nu mai era interesat de acest subiect. În ciuda lipsei de interes a lui Miéville, în 2005 termenul „New Weird" era deja folosit cu oarecare regularitate de cititori, scriitori și critici.

Acest termen, așa cum a fost el explorat de M. John Harrison și Steph Swainston, iar ulterior preluat de Miéville, a fost ulterior respins sau pus serios la îndoială nu doar de „triumviratul" inițial, ci și de alții, ceea ce reprezintă un simptom al abordării diferite pe care scriitorii New Weird, în marea lor majoritate, ca și cei din New Wave cu decenii în urmă, au avut-o de-a lungul timpului. Scopul a fost evitarea repetiției.** Polenizarea încrucișată – a genurilor și frontierelor dintre acestea – se desfășoară ca parte dintr-un efort de a evita clasificarea facilă – nu de dragul clasificării, nici măcar nu ca o acțiune conștientă, ci ca o tentativă de a permite cititorilor și scriitorilor să intre într-un dialog sincer, unic și care să evite ideile fixe sau primite de-a gata.

---

* Miéville a încercat să lărgească elementul politic conținut de New Weird, să-l înfățișeze cît mai complex, dar, ca toate ideile transmise, și aceasta și-a diluat complexitatea pe măsura răspîndirii și re-transmiterii, componenta politică devenind, cu trecerea timpului, o constrîngere și o afectare repetitivă.

** Fluxul și refluxul de popularitate a curentului New Weird la unii și aceeași indivizi ar fi fost luat în politică drept nestatornicie. În cazul unui scriitor, e o parte a neîncetatelor testări la care este supusă opera acestuia, dar și un semn al permanentei necesități de a rămîne deschiși și receptivi față de ceea ce se întîmplă în jurul lor.

Eu însumi am reacționat violent în 2003 la ideea de New Weird – în parte deoarece aveam senzația că anumiți scriitori încercau, în mod eronat, să prezinte acest fenomen ca fiind pur britanic; pe de altă parte, deoarece am susținut și susțin în continuare discutarea și publicarea literaturii – de gen sau nu – în cadrul aceluiași continuum. În sfîrșit, termenul New Weird îmi părea a fi aplicabil la opere în parte, iar nu la scriitori, iar impunerea lui ca și categorie mi se părea imposibil de realizat.

Privind retrospectiv, respingerea termenului mi se pare a fi fost prematură – deoarece, așa cum fusese utilizat în forumul de discuții, „New Weird" era doar un termen menit să desemneze obiectul unei explorări a ceea ce părea a fi o explozie de texte similare ca tematică și stilistică. Deși o bună parte din discuțiile purtate atunci au fost superficiale, au existat intervenții incisive, de o mare bogăție ideatică, profunde. Dacă nu s-ar fi discutat atît de mult de o „delimitare a teritoriului" și de controlul asupra acestuia, aceste discuții ar fi avut, cu siguranță, o finalitate mult mai substanțială.

EFECTE ÎN LUMEA „REALĂ"

Cealaltă realitate privind termenul „New Weird" are puțin de-a face cu momente sau mișcări și mai mult de-a face cu piața: succesul lui Miéville, prin eforturile sale și cele ale discipolilor, a devenit legat de acest termen. În practică, unul dintre rezultatele acestei afilieri a fost că publicarea acestui gen de ficțiune a devenit mai ușoară. Nu era numai „găsește-mi-l pe următorul Miéville" – în primul rînd imposibil și în al doilea rînd usturător – ci „găsește-mi mai multă ficțiune New Weird". Așa cum mi-a spus acum doi ani un editor de la o mare editură nord americană, „New Weird" a fost o „abreviere utilă" nu numai pentru justificarea achiziționării unui anume roman, dar și pentru departamentele de marketing în discuțiile cu librarii.*

* Acum se poate ca acest efect să fi început să dispară, așa cum se întîmplă cu toate tendințele de marketing, dar scriitorii binecuvîntați de efectele ei au acum cariere autonome de cordonul ombilical original.

Confuzia privind înțelesul exact al termenului a creat, din punct de vedere editorial, o umbrelă protectoare pentru scriitori. Multe cărți mult mai ciudate decît ale lui Miéville au fost publicate drept rezultat.

Știu că, fără New Weird, ar fi fost mai greu pentru mine să fiu publicat de edituri comerciale și în limbi străine. Probabil că aceast lucru este de două ori adevărat pentru scriitori de genul lui K.J. Bishop, care nu avea nici o carte scoasă înainte de 2001. Cred că această atmosferă i-a ajutat și pe scriitori care categoric nu fac parte din New Weird, ca Hal Duncan, al cărui gen de stranietate este mai ușor de înghițit datorită „exploziei New Weird".*

Celălalt adevăr este că, deși fantasy-ul eroic și alte forme ale genului se vînd în continuare mai bine decît majoritatea cărților New Weird, scriitorii de New Weird domină peisajul critic și al premiilor de aproape jumătate de decadă.**

Într-un mod similar, New Weird a devenit o abreviere pentru cititori, cărora nu le pasă de inconstanța taxonomiei, ci de „Îl recunosc cînd îl citesc". Din acest motiv, scriitori ca Justina Robson, Kelly Link și Charles Stross au fost toți identificați la un moment dat ca aparținînd New Weird-ului. Aceste asocieri ale cititorilor au loc pentru că, atunci cînd întîlnim ceva unic, majoritatea apucăm eticheta care pare cea mai potrivită pentru a ne putea descrie mai ușor entuziasmul. (Rezultatul cititorilor nepăsători și al unor profesori neatenți a fost că termenul de New Weird pare la fel de nedefinibil și de alunecos ca „interstițial".)

Efectul New Weird-ului în afara Angliei, a Americii de Nord și a Australiei a fost diferit, dar adesea dinamic. În unele țări, New Weird-ul deja s-a tranformat și adaptat într-un „moment" în continuă schimbare – cît și într-o etichetă puternică pentru editori. În unele locuri „New Weird" a devenit independent de părerea oricăreia

---

* Dacă există un „naș" sau „înger protector", acela ar fi Peter Lavery, editor la Pan Macmillan, care a riscat cu Miéville, Bishop, Duncan, cu mine și cu alți cîtiva scriitori „ciudați".

** În același timp, New Weird-ul a eșuat în mare măsură în a atrage atenția *mainstream*-ului literar, probabil din cauza naturii sale de lume secundară, care este aproape întotdeauna o barieră în ieșirea din „ghetoul" genului.

dintre persoanele asociate cu discuţia iniţială din 2003 privind termenul şi utilitatea sa actuală. De exemplu, în Finlanda poţi spune fără echivoc că Kelly Link *este* New Weird.

În plus, aşa cum a fost sugerat mai devreme în această introducere, mulţi dintre scriitorii asociaţi cu New Weird şi adunaţi în acest volum deja se transformă în altceva, în vreme ce scriitori noi ca Alistair Rennie (a cărui povestire a fost scrisă special pentru această antologie) au asimilat influenţa New Weird, au combinat-o cu alţi stimuli şi au creat propria lor recombinare minunat de bizară şi transgresivă.

Aceasta vorbeşte despre natura artei: imediat ce un anume ceva devine popular sau familiar, adevărata revoluţie se mută în altă parte. Uneori scriitorii implicaţi în mişcarea radicală iniţială pleacă mai departe şi ei, iar alteori îşi permit să fie lăsaţi în urmă.

O DEFINIŢIE FUNCŢIONALĂ PENTRU NEW WEIRD

Ca urmare a tuturor acestor discuţii, cercetări şi lecturi, apare ocazia de a crea o definiţie funcţională a New Weird-ului din secolul XXI:

> New Weird este un tip de ficţiune urbană într-o lume secundară, care răstoarnă ideea romanţioasă despre loc găsită în fantasy-ul tradiţional, în mare parte prin alegerea de modele din lumea reală, realiste şi complexe, ca puncte de pornire pentru crearea de decoruri care pot combina elemente şi din science fiction, şi din fantasy. New Weird are o calitate viscerală care uneori foloseşte elemente ale horror-ului supranatural sau transgresiv pentru tonul, stilul si efectele sale – in combinaţie cu stimulul influenţei scriitorilor New Wave sau ai reprezentanţilor lor (incluzînd şi strămoşi ca Mervyn Peake şi decadenţii francezi/englezi). Ficţiunile New Weird sînt conştiente în mod acut de lumea modernă, chiar dacă în deghizare, dar nu întotdeauna făţiş politice. Ca parte a acestei conştientizări a lumii moderne, New Weird se bazează pentru puterea sa vizionară pe un „abandon către ciudat" care nu este, de exemplu, inchis ermetic într-o casă bîntuită dintr-o

mlaştină sau într-o peşteră din Antarctica. „Abandonul" (sau „credinţa") scriitorului poate lua multe forme, unele dintre ele chiar implicînd uzul unor tehnici postmoderne care nu subminează realitatea de suprafaţă a textului.

Această definiţie prezintă două moduri semnificative în care New Weird-ul poate fi deosebit de Slipstream sau de ficţiunea interstiţială. În primul rînd, în vreme ce Slipstream-ul şi ficţiunea interstiţială acceptă adesea influenţa New Weird, rareori citează o influenţă horror, cu accentuarea ei deosebită a folosirii intense a grotescului concentrat asupra transformării, descompunerii sau mutilării corpului uman. În al doilea rînd, tehnicile postmoderne care subminează realitatea de suprafaţă a textului (sau indică artificialitatea sa) nu fac parte din estetica New Weird-ului, dar fac parte dintre uneltele Slipstream-ului şi ale ficţiunii interstiţiale.

ACEASTĂ ANTOLOGIE

Sperăm că această antologie va oferi un ghid pentru momentul sau mişcarea cunoscută drept „New Weird" – recunoscînd că „momentul" esenţial a trecut deja, dar că acest moment deja durase mult mai mult decît se crezuse iniţial, că a avut precursori clari şi continuă să dezvolte un Efect, chiar în timp ce se disipează sau se transformă în altceva. (Şi cine stie? Poate că avem un alt moment esenţial în faţa noastră.)

În această antologie veţi găsi o secţiune intitulată „Stimuli" care include exemple şi din New Wave, şi din New Horror, alături de lucrări ale unor autori neutri ca Simon Ings şi Thomas Ligotti. Veţi găsi şi o secţiune de „Dovezi" care extrage exemple de New Weird din pulp-ul şi mainstream-ul literar, din dark fantasy si din surse în limbi străine. Secţiunea „Discuţii" reproduce începutul firului de discuţie despre New Weird început pe un forum de M. John Harrison în 2003*, alături de eseul lui Michael Cisco apărut un an mai tîrziu

* Catalizatorul fiind probabil comentariile lui Steph Swainston.

şi de trei bucăţi scrise special pentru acest volum: „Pe urmele fantomelor" a savantei şi scriitoarei Darja Malcolm-Clarke, „Cuvintele pe care le purtăm" a scriitoarei K.J. Bishop, ideile sale despre efectele etichetării, şi „Perspectivele editorilor europeni asupra New Weird-ului", care trasează un plan al influenţelor şi permutărilor termenului în diferite ţări. În „Laborator" am cerut unei serii de autori care scriu în afara sau la graniţa New Weird-ului* să creeze o povestire scrisă cu rîndul care să expună, în formă ficţională, propria lor manifestare a termenului. Această secţiune nu s-a vrut a fi o povestire completă – mai mult o serie de viniete – dar rezultatele sînt coezive şi fascinante. În sfîrşit, am convenit ca ediţiile traduse ale acestei antologii să-şi aibă reprezentanţii locali, iar alegerile editorului Michael Haulică pentru secţiunea finală, „BizaROmania", mi se par excelente şi revelatoare în acelaşi timp, pentru particularităţile adaptării curentului New Weird pe piaţa românească.

Ann şi eu încă avem rezerve privind termenul New Weird, dar în urma lecturilor, cercetărilor şi conversaţiilor noastre am ajuns să fim de părere că termenul este în fond valabil. Dovada este faptul că a căpătat o viaţă artistică şi comercială dincolo de cea intenţionată de acei indivizi care, în curiozitatea lor privind un „moment", au creat fără să vrea o mişcare. Este supusă în continuare unei mutaţii, prin munca unei noi generaţii de scriitori.

În încheiere, oricine citeşte acea discuţie iniţială despre New Weird va descoperi că termenul s-a născut din curiozitate, din joacă, din zburdălnicie (uneori încăpăţînată) şi din dragoste pentru ficţiune. Oferim această antologie în spiritul celor mai bune părţi din acea discuţie originală.

New Weird-ul a murit. Trăiască New Weird-ul.

Traducerea: Horia Nicola Ursu şi Ioana Stănescu

---

* Felix Gilman fiind o excepţie – un scriitor nou care admite netulburat influenţa New Weird.

STIMULI

M. John Harrison
NOROCUL DIN CAP

Ardwick Crome spunea că Uroconium era, în ciuda frumuseții sale, un oraş indiferent. Locuitorii săi iubeau arena; în fiecare seară ardeau sau cruțau pe cineva, pentru crime politice sau religioase. Nu le rămînea mult timp pentru altceva. De acolo de unde locuia el, în vîrful unui bloc de la periferia Mountrouge, puteai vedea deseori artificiile în întuneric sau auzi strigătele aduse de vînt.

Crome avea două camere. În una dintre ele era un pat cu cadru de metal, acoperit de cîteva pături şi proptit de un lavoar pe care-l folosea rar. De obicei mînca răcituri, deşi încercase o dată să gătească un ou, aprinzînd un ziar sub el. Avea un scaun şi un ulcior mare şi alb, pe care era gravată curtea unui han. Cealaltă cameră, un mic studio cu lumină dinspre nord, ocupat în trecut – conform folclorului din Cartierul Artiştilor – de pictorul Kristodulos Fleece, o ținea închisă. Păstra acolo cîteva dintre cărțile sale şi hainele pe care le purtase la venirea lui în Uroconium, crezînd atunci că erau la modă.

Nu era un poet renumit, dar avea discipolii lui.

Obişnuia să scrie în fiecare dimineață vreo două ore, legîndu-se mai întîi de pat cu trei chingi largi de piele, pe care i le dăduse tatăl său şi cu care se lega de glezne, şolduri, şi piept. Sentimentul de încarcerare sau pedepsire nedreaptă indus de asta îl ajuta să gîndească.

Uneori striga sau se zbătea; mai des zăcea inert şi privea tîmp la tavan. Se născuse în acele ogoare vaste şi sumbre care se preling spre est, din Soubridge în Midland Levels, ca o mare ciocolatie, iar o parte majoră din opera lui reprezenta încercarea de a recupera şi ordona

obicieiurile şi evenimentele copilăriei petrecute acolo: îngroparea „Omului de Stejar" în Lunea Plugului, sunetul semințelor tari de lupin negru, pocnind şi asaltînd fereastra în August, în timp ce mama lui cînta încet în bucătărie vechile colinde Oei'l Voirrey. Îşi amintea de pajiştile şi trestiile de lîngă Canalul Yser, de peştii care înotau prin el. Cînd îl rodeau chingile, vechile poduri îi apăreau în fața ochilor, construite din cărămizi calde şi roşii, îndoite protector peste propriile lor reflexii din apă!

Aşa trăia Crome în Uroconium, amintindu-şi, lucrînd, publicînd. Uneori îşi petrecea seara în Bistro Californium sau la Luitpold Café. Cîțiva dintre criticii de la Luitpold (în special Barzelletta Angst, care în L'Espace Cromien ignorase complet cronologia convențională – exprimată prin ideea de „recherche" – a poemului lui Crome, *Din Plătică în Om*) încercaseră să-i prezinte opera drept o serie de imagini lipsite de narațiune, ținute laolaltă doar de persoana sa artistică. Crome îl combătu într-un pamflet. Era mulțumit.

În ciuda vieții sale sedentare, avea un somn profund. Dar, înainte ca vîntul de sud-vest să bată în noapte peste acoperişurile ascuțite din Mountrouge, trebuie să treacă printre turnurile abandonate din Oraşul Vechi, turnuri tăcute ca buştenii arşi, pline de păsări, de rămăşițe ale maşinăriilor şi de filosofii stricate: iar Crome nu stătuse acolo nici trei ani, că începuse să aibă un vis în care i se înfățişa ceremonia numită „Norocul din Cap".

Pentru ca ceremonia să fie oficiată corespunzător, trebuie construite pe malul mării, între fluxul şi refluxul din Seara Atribuirii, două paravane sau „garduri vii". Aceastea sînt făcute prin împletirea răchitei – tăiată de obicei în zorii aceleiaşi zi – între trunchiuri de măceş. Bărbații oraşului stau la un capăt al coridorului astfel format; femeile, cu degetele legate la spate, stau la celălalt capăt. La un semnal, bărbații dau drumul între garduri unui miel decorat cu medalioane, funde de hîrtie, şi fîşii de cîrpă. Femeile fug după el, îl prind, şi se luptă să-l ia unele de la altele, cîştigătoarea fiind cea care prinde în dinți ceafa animalului. În Dunham Massey, Lymm, şi Iron Chine mielul este plimbat trei zile pe un stîlp, înainte să se facă plăcinte din el; şi, dacă mănînci o plăcintă făcută din capul mielului, ai noroc.

În visul său, Crome stătea pe nişte dune de nisip, privind peste întinderea de iarbă de pe plajă la gardurile de răchită şi la maree.

Femeile, cu capetele lor mici şi haine gri, aşteptau respirînd greu precum caii, sau mergeau agitate în cercuri, evitîndu-şi reciproc privirile, în timp ce testau cu smuciri furişe sfoara roşie care le lega degetele. Crome nu vedea nici o faţă cunoscută. Cineva spuse „O sută de ouă şi coada unui viţel", izbucnind apoi în rîs. Fundele fluturară prin aerul rece: fusese introdus mielul. Animalul stătu nemişcat, pînă cînd femeile, care fuseseră aliniate şi se potoliseră după cîteva îmbrînceli, fugiră către el. Stigătele lor se ridicară precum ţipetele pescăruşilor şi o ploaie măruntă veni dinspre mare.

Crome se auzi vorbind:

— Se omoară între ele!

Fără avertisment, una dintre femei scăpă din îmbulzeală cu mielul în dinţi. Se opinti peste dune cu paşi stîngaci şi aruncă mielul la picioarele lui Crome. El se uită în jos la animal:

— Nu e al meu.

Dar toată lumea plecase deja.

Se trezi ascultînd bătaia vîntului şi privind către lavoar, se dădu jos din pat şi se plimbă prin cameră, pentru a se linişti. Artificiile, verzi şi greţoase pentru acel ceas al nopţii, luminară intermitent cerul de deasupra arenei îndepărtate. O parte din această lumină, intrînd prin luminator, se prelinse ca o loţiune palidă peste braţele şi picioarele sale slabe, colorîndu-le în nuanţe deznădăjduite.

Dacă se culca la loc, descoperea adesea că, în al doilea episod al visului, acceptase deja mielul mort şi dispărea cu el, într-un trap constant şi premeditat, pe pantele dunelor ce duceau spre oraş. (După acoperişurile placate cu ardezie, ştia că oraşul era Lowick, un loc pe care-l vizitase în copilărie. Pe străzi bărbaţii, care păreau mici din cauza depărtării, băteau în uşi cu beţe, aşa cum făcuseră şi atunci. Îşi amintea foarte clar bucata arsă de piele de oaie, pe care îi puseseră pe oameni s-o miroasă.) Terenul sterp se întindea în jurul său, sub un cer nemişcat; totul – bulgării de ciulini, micii copaci spinoşi deformaţi de vînt, cerul însuşi – era în nuanţe maronii, de parcă ar fi privit lumea printr-o atmosferă de smoală. La început auzise o femeie în spatele lui, dar apoi fusese lăsat singur. În final dispăruse şi Lowick, deşi el alerga cît de repede putea, lăsîndu-l într-o ceaţă sau un fum prin care răzbi o lumină puternică, dar fu imediat disipată.

Între timp, mielul devenise ceva ce producea un bîzîit puternic, o vibrație care, strecurîndu-se prin oasele brațului său în umăr, apoi în partea dreaptă a gîtului și în față, unde îi transformase mușchii în apă, îl făcuse să se simtă scîrbit, slăbit și foarte înfricoșat. Orice era, nu putea să-i dea drumul din mînă.

Era clar că – în acel oraș și în acele vremuri – ar fi fost mai bine pentru Crome să caute sursa visului în sinea sa. Dar el, după ce se trezise cu lumina dimineții scurgîndu-se printre obloane ca laptele acrit și cu o durere reumatică în gît, porni s-o caute prin Uroconium. Era sigur că va recunoaște femeia cînd va da cu ochii de ea, sau că va ști mielul.

Ea nu era în Bistro Californium, unde el ajunsese mergînd pe Via Varese, nici în Piața Mecklenburgh. O căută pe Aleea Protonilor, unde cerșetorii te privesc cu ochi goi și artiștii de stradă se oferă să-ți facă, în acel amestec curios de cretă pisată și lapte condensat, picturi cu Lamia fără haine sau piele, cu mai puține sau mai multe membre și organe decît de obicei. Dar nu putea desena femeia pe care o căuta el. Pe Unter-Main-Kai (era deja opt dimineața și torțele cu petrol fumegau slab) un băiat se împletici prin mulțimea care ieșea din arenă, protestînd într-o limbă pe care nu o știa nimeni. Își descoperi capul ras, își îndreptă chipul osos în sus, cu gura deschisă. Subit, își înfipse un ghimpe lung în propriul gît: văzînd asta, femeile fugiră la el și-i oferiră prăjituri, smaralde și monede. Crome le studie fețele: nimic. În Luitpold Café îi găsi pe Ansel Verdigris și încă cîțiva mîncînd agrișe îmbibate cu gin.

— Sînt bolnav, spuse Verdigris, înhățînd mîna lui Crome.

Mai mîncă niște agrișe și apoi, lăsînd lingura să cadă în castron, își odihni capul pe fața de masă. Din acea poziție trebuia să se uite în lateral la Crome și să vorbească doar cu jumătate de gură. Pielea de sub ochii lui căpătase luciul argilei albe; părul său galben-roșiatic atîrna ud și strîmb; lumina electrică, aterizînd oblic și albăstrie pe fața lui albă și triunghiulară, îi dădea o expresie uimită.

— Crome, mintea mi-e otrăvită, spuse el. Hai să mergem pe dealuri și să fugim prin zăpadă.

Își privi prietenii, Gunter Verlac și Baronul de V..., cu dispreț, iar ei îi zîmbiră plouați.

— Uită-te la ei! Crome, sîntem singurele ființe umane rămase aici. Hai să ne reînnoim puritatea! Vom dansa pe marginile canioanelor înghețate!

— Nu e anotimpul potrivit pentru zăpadă, spuse Crome.

— Păi atunci, şopti Verdigris, să mergem acolo unde vechile maşinării răsuflă şi tremură, şi poți să auzi strigătele nebunilor de la azilul din Wergs. Ascultă...

— Nu! spuse Crome, trăgîndu-şi mîna înapoi.

— Ascultă, avocații mă caută din Cheminor pînă în Mynned! Împrumută-mi nişte bani, Crome. M-am săturat de crimele mele. Noaptea trecută m-au urmărit pe potecile de zgură, printre plopii de lîngă ospiciu.

Verdigris rîse şi începu să mănînce agrişe cît de repede putea.

— Morții îşi amintesc numai străzile, niciodată numerele caselor!

Verdigris locuia cu mama lui, o femeie cu ceva avut şi educație, care-şi spunea Madam „L", în Piața Delpine. Era mereu la fel de îngrijorată de sănătatea lui pe cît era de a ei. Zăceau bolnavi cu febră mică în camere alăturate, ca să se poată susține unul pe altul în după-amiezele de insomnii. De îndată ce simțeau că şi-au mai revenit, se lăsau duşi în scaune cu rotile din salon în salon, spunîndu-şi unul altuia povestioare amuzante din mers. O dată pe lună, Verdigris o părăsea şi petrecea toată noaptea în arenă cu vreo prostituată; leşina epuizat în Luitpold sau Californium; şi se trezea aiurit cîteva ore mai tîrziu în propriul său pat. Cel mai mult se temea că ar putea lua sifilis.

Crome privi în jos către el:

— Verdigris, nu ai fost niciodată în Cheminor. Nici unul dintre noi nu a fost.

Verdigris se holbă la fața de masă. Brusc, o îndesă în gură – castronul gol căzu pe podea, unde se rostogoli o clipă, din ce în ce mai repede, pînă se sparse – doar pentru a-şi da mai apoi capul pe spate şi a o trage afară din nou, puțin cîte puțin, ca un medium care trage afară ectoplasmă în Margery Fry Court.

— Nu o să mai fii aşa de mîndru de tine, spuse el, după ce citeşti asta.

Îi dădu lui Crome o foaie groasă de hîrtie verde, împăturită de trei ori, pe care cineva scrisese:

Un om poate avea multe feluri de vise. Pe unele dintre aceste vise şi-ar dori să le mai aibă, pe altele nu. În anumite ceasuri ale nopţii, oamenii pot avea vise în care totul este învăluit în violet; în alte ceasuri, adevăruri insuportabile pot fi dezvăluite. Dacă un anumit om vrea ca anumite vise să înceteze, va aştepta noaptea lîngă lazul Aqualate şi va vorbi cu oricine persoană întîlnită acolo.

— Nu înţeleg nimic din asta, minţi Crome. Unde ai găsit-o?

— O femeie mi-a înfipt-o în mînă acum două zile, cînd coboram pe Ghibbeline Stair. A şoptit numele tău, sau unul asemănător. Nu am văzut-o deloc.

Crome se uită la foaia din mîna lui. Ieşind din Luitpold Café cîteva minute mai tîrziu, auzi pe cineva spunînd: „În Aachen, lîngă Poarta Bîntuită – îţi mai aminteşti? – o femeie stătea pe trotuar şi îşi îndesa prăjituri cu cremă în gură? Prăjituri cu zahăr?"

Noaptea aceea, pe cînd Crome îşi croia fără tragere de inimă drum spre lazul Aqualate, lumina lunii se vărsa într-un val galben peste turnurile infestate de pisici; în Cartierul Artiştilor, vioara şi cornul englez scînceau spasmodic; în timp ce din arena îndepărtată – din cele douăzeci şi cinci de mii de feţe luminate de flăcările autodafeului – ieşea un rîs înfundat şi interminabil.

Era aniversarea eliberări Uroconiumului de sub Regii Analeptici.

Orăşenii se îngrămădeau pe dealul abrupt care ducea spre Alves. Mari stindarde de catifea, decorate cu cruci negre pe fundal roşu şi alb, atîrnau de balcoane, deasupra capetelor neacoperite. Ochii oamenilor erau fixaţi pe domul crăpat din cupru al observatorului din vîrful dealului. (Acolo, după cum spune textul numit uneori *Ducele de Rone*, Regii îi predaseră lui Mammy Vooley şi luptătorilor ei armele lor îngrozitoare; fuseseră obligaţi să îngenunchieze.) Un singur clopot răsună şi se opri – o sută de copii cu lumînări în braţe coborîră în tăcere spre mulţime şi apoi dispărură! Alţii veniră în urma lor, tîrşîindu-şi picioarele pe ritmurile acelui cîntec străvechi, „Ou lou lou". În mijlocul nopţii, stindardelor şi luminilor, legănîndu-se într-un echilibru precar la patru metri deasupra mulţimii, ca o păpuşă legată de un scaun aurit, venea însăşi Mammy Vooley.

Uneori, vîntul care bate vara peste Marea Întindere Maro descoperă cîte o bucată de lemn pietrificat. Nu ştim din ce stejar sau scoruş

s-a rupt lemnul acesta, mort din timpuri imemoriale, nu ştim ce tratate s-au încheiat sub el în După-amiaza lumii, doar pentru a fi încălcate Seara. Nu vom şti niciodată. Este un lemn plin de linii şi fibre contradictorii: ţintuit cu noduri inutile: dur.

Capul lui Mammy Vooley avea forma şi aspectul gri-ascuţit al unui astfel de lemn. Avea un ochi bun, care părea să fi crescut în jurul unei bile de sticlă pătată alburie. Dădea ţeapăn din cap spre oamenii din jur, care o urmăriseră apropriindu-se, îngenunchiaseră cînd trecuse prin faţa lor şi se ridicaseră iar în urma ei. Purtătorii ei mormăiau răbdători sub greutatea stîlpului care o ţinea sus. Pe măsură ce o aduceau mai aproape, se putea vedea că rochia ei – atît de îndoită între articulaţiile ciudate ale genunchilor osoşi, încît frunze moarte, bucăţi de tencuială şi coji de pîine i se adunaseră în poală – era de un portocaliu roşcat, iar ea purta pieziş pe cap o perucă purpurie, cu smocuri decolorate şi fine, ca părul unei femei foarte bătrîne. Mammy Vooley, sărbătorind cu stindarde negre şi cîntăreţe tinere; Mammy Vooley, Regina Uroconiumului, Moderatoarea Oraşului, tăcută ca o bucată de lemn.

Crome se ridică pe vîrfuri, pentru a vedea mai bine; nu o mai văzuse niciodată. Cu cît se apropria mai mult, Mammy părea să plutească în aer, umbra ei fiind proiectată pe un nor de fum de lumînări, peste luna galbenă. În acea după-amiază, în dormitorul ei (unde putea fi auzită noaptea cîntîndu-şi pe diferite voci), îi pictaseră încă o faţă peste faţa ei – una aproximativă, ca a unei păpuşi rumene în obraji – pentru ceremonie. Toţi cei din jurul lui Crome îngenunchiară în şanţ. El se holbă la ei. Mammy Vooley îl surprinse în picioare şi făcu un semn către purtătorii ei:

— Opriţi-vă, şopti ea. Îmi binecuvîntez toţi supuşii, spuse mulţimii plecate. Chiar şi pe acesta.

Şi îşi lăsă capul să pice extenuat într-o parte.

În momentul următor trecuse mai departe. Rămăşiţele procesiunii se luară după ea, lăsînd în urmă un miros de lumînări arse şi picioare asudate şi dispărînd după un colţ spre Mountrouge. (Bărbaţii şi femeile tinere se luptau pentru privilegiul de a o căra pe Regină. Cum noii purtători încercau să o ia de la cei vechi, stîlpul lui Mammy Vooley pendula înainte şi înapoi, trasînd arce haotice, astfel încît ea filfîia în scaun precum vîrful unui mop. Siluetele mici o cărară de

acolo, prinse într-o încăierare mută.) Pe străzile de sub Alves se lăsase un sentiment de uşurare: zîmbind şi trăncănind şi remarcînd cît de bine arătase Mammy în acea zi, orăşenii dădeau jos stindardele şi le împăturea în hîrtie igienică.

— ...aşa de nobilă în noua ei rochie.

— Aşa de curată...

— ...şi ce culoare sănătoasă avea.

Dar Crome continuă să urmărească strada multă vreme după ce toată lumea plecase. Petalele de margaretă căzuseră pe pavaj, printre petele de ceară topită. Nu îşi putea da seama cum ajunseseră acolo. Luă o petală în mînă şi o aproprie de faţă. O amintire vie din copilărie, despre mirosul măslinului negru din suburbiile Soubridge, i se redeşteptă în memorie, gura-leului şi călţunaşii înflorind în mintea sa. Dădu brusc din umeri. Ceru indicaţii spre aleea îngustă care mergea la vest de Alves spre Iazul Aqualate şi o traversă repede. Artificiile explodară dinspre arenă, sîsîind şi sclipind chiar deasupra lui; pereţii caselor dansau şi se deformau în lumina roşie şi caldă; propria sa umbră îl urma pe ziduri, imensă, deformată şi intermitentă.

Crome tremură.

— Orice o fi în Iazul Aqualate, nu e apă, îi spusese odată Ingo Lympany, dramaturgul.

Deja găsise o spînzurătoare făcută din două oase mari, albe şi arcuite, în faţa terasei unei case dărăpănate. De ea atîrna rigid un corp al cărui sex nu putea fi determinat, agăţat într-o cuşcă de nuiele care scîrţîia în vînt. Apele iazului bălteau nemişcate, aşa cum prevăzuse Lympany, şi miroseau a plumb.

— Vezi, toată lumea e de acord că e vorba de un bazin mic, unul foarte mic. Dar cînd stai lîngă el, pe partea dinspre Strada Henrietta, poţi să juri că se întinde dincolo de orizont. Vînturile par să bată de la mare depărtare. Din acest motiv, oamenii de pe Strada Henrietta cred că locuiesc lîngă un ocean şi urmează tradiţiile pescarilor. De exemplu, spun că un om poate să moară doar cînd vine refluxul Patul omului trebuie să fie orientat în aceeaşi direcţie cu scîndurile podelei, iar la momentul morţii uşile şi ferestrele trebuie să fie deschise, oglinzile trebuie acoperite cu pînză albă, toate focurile trebuie stinse. Şi aşa mai departe.

Bătrînii mai credeau că în iaz trăiseră odată peşti uriaşi.

— Desigur, nu există maree acolo şi nu prea se mai găseşte nici un fel de peşte. Cu toate astea, cei din Strada Henrietta plimbă în fiecare an pe dig, cu cîntece şi ţipete, o ştiucă împăiată cu un buchet de ciulini în gură.

— Iar apoi – e aşa de greu de explicat! – de fiecare dată cînd te mişti apar ecouri peste iaz, mai ales seara, cînd oraşul e tăcut: ecouri şi ecouri ale ecourilor, ca şi cum totul ar fi închis într-o clădire mare şi goală de metal. Dar, cînd te uiţi în sus, vezi doar cerul.

— Ei bine, Lympany, îşi spuse Crome cu voce tare, aveai dreptate.

Căscă. Fluierînd încet şi fluturînd din mîini pentru a se încălzi, dădu ture pe sub spînzurătoare. Cînd stătu pe fîşia de pietricele de la marginea iazului, o răceală se ridică din apă şi îi intră în oase. În spatele lui se întindea Strada Henrietta, lugubră şi plină de gropi. Îşi promisese, aşa cum mai făcuse de cîteva ori în acea noapte, că, dacă se va întoarce şi nu va vedea pe nimeni pe stradă, va pleca acasă. După ce totul se terminase, tot nu îşi putea explica ce văzuse.

Artificiile licăriseră o clipă în întuneric, ca reflexiile tremurătoare ale apei din cadă pe pereţii şi tavanul unei camere goale. Cît timp arseseră, Strada Henrietta fusese plină de ferestre bătute în cuie şi umbre albastre. Crome avea impresia că, imediat ce se întorsese, strada fusese eliberată de numeroase siluete energice – oameni tăcuţi şi agili care se ascunseseră în colţuri întunecate sau săriseră peste gardurile putrede şi balustradele de fier, sau fugiseră foarte repede fix pe mijlocul drumului, ca să nu-i vadă el. În acelaşi timp văzu, sau crezuse că vede, o singură siluetă făcînd toate aceste lucruri, de parcă ar fi fost lăsată în urmă de celelalte, aruncîndu-i priviri peste umăr în timp ce fugea dintr-o ascunzătoare în alta şi dispărea între nişte case.

Suprapusă peste acţiunea posibilă sau sugerată, apăru o femeie îmbrăcată într-o pelerină maro. La început păruse mică şi îndepărtată, venind încet spre el pe Strada Henrietta; apoi, fără a trece prin vreun moment de tranziţie, apăruse în mijlocul peisajului, pozînd ca o statuie printre bălţi, albă şi goală, cu un braţ ridicat (în spatele ei se puteau întrezări, doar pentru o clipă, trei alte femei, dar nu se putea discerne ce făceau – în afara faptului că păreau să împletească flori); în sfîrşit, cu o bruschete îngrozitoare, femeia umplu tot cîmpul lui vizual, ca şi cum un trecător ar fi sărit în faţa sa pe Unter-Main-Kai

şi i-ar fi ţipat în faţă. Crome tresări brusc şi sări în spate atît de tare, încît căzu jos. Pînă să se ridice, cerul se întunecă la loc, iar strada Henrietta rămase goală şi totul era ca înainte.

Însă femeia îl aştepta tăcută în umbra spînzurătorii, înfofolită în pelerina ei ca o sculptură împachetată în hîrtie maro şi purtînd pe cap o mască făcută din plăcuţe de metal, reprezentînd capul vreunei insecte din pustiuri. Crome descoperi că-şi muşcase limba. Se apropie precaut de femeie, ţinînd în faţă bucata de hîrtie pe care i-o dăduse Verdigris.

— Tu mi-ai trimis asta? întrebă el.

— Da.

— Te cunosc de undeva?

— Nu.

— Ce trebuie să fac ca să opresc visele astea?

Femeia rîse. Ecourile se pierdură peste lazul Aqualate.

— Omoar-o pe Mammy, spuse ea.

Crome o privi încremenit:

— Eşti nebună, spuse el. Oricine ai fi.

— Stai, îi recomandă ea, şi o să vedem cine-i nebun.

Femeia coborî corpul din cuşca de răchită – lanţurile şi scripeţii ruginiţi ai spînzurătorii scîrţîind – şi-l trase de picioare spre ea. Corpul îi scăpă pentru un moment şi dansă în cerc, sfios şi trist. Ea îl prinse din nou, murmurînd:

— Şşş, gata.

Crome se îndepărtă cîţiva paşi.

— Uite, şopti el. Eu...

Înainte ca el să mai poate spune ceva, femeia îşi strecură mîna printre barele de răchită şi, ca o vînzătoare care spintecă peşti într-o dimineaţă rece de miercuri în Lowth – desfăcu corpul de la diafragmă pînă în vintre.

— Bărbat sau femeie, întrebă ea cu mîna pînă la cot în cadavru. Ce crezi că e?

Un miros murdar umplu aerul şi apoi se împrăştie.

— Nu-l vreau, spuse Crome.

Dar ea deja se întorsese înapoi către el, oferindu-i ceea ce ţinea în mîini în aşa fel încît el trebuia să se uite, să vadă ce găsise – sau făcuse – femeia pentru el.

— Uite!

O formă cleioasă se zvîrcolea în palmele ei, crescînd repede de la mărimea unui bob de mazăre la cea a unui cățel nou născut. Era acoperită de lumini stranii care apăreau şi dispăreau; apoi de o ceață cremoasă care era probabil doar estomparea propriilor limite spațiale; iar în final de o membrană umedă, roz şi gri, din care plesni brusc. Era mielul pe care Crome îl văzuse în visele lui, behăia şi tremura şi se chinuia să stea în picioare, ochii de pe acea față complezentă şi albicioasă avînd să-l urmărească pentru totdeauna. Mielul părea că se îmbolnăveşte de la briza iazului.

— Omoar-o pe Mammy, spuse femeie cu cap de insectă, şi în cîteva zile o să fii liber. O să-ți aduc o armă în curînd.

— Bine, spuse Crome.

Apoi se întoarse şi o luă la fugă.

Auzi mielul behăind în urma sa, pe Strada Henrietta, acompaniat de sunetul mareei care rostogolea şi măcina marile pietroaie.

Această imagine îl bîntui cîteva zile bune. Mielul pătrunsese nevăzut în viața lui de zi cu zi. Îl vedea oriunde se uita: după o fereastră din Cartierul Artiştilor, sau încadrat de balustradele prăfuite care flancau străzile, sau între castanii unui parc gol.

Nu se mai simțise atît de izolat de cînd ajunsese prima oară în Uroconium, purtînd vesta sa de țară şi pantofii galbeni ascuțiți, şi se hotărîse să nu spună nimănui ce se întîmplase lîngă Iazul Aqualate. Apoi se gîndi să-i spună lui Ansel Verdigris şi lui Ingo Lympany. Dar Lympany fugise în Cladich, pentru a scăpa de creditori – iar Verdigris, care nu mai era primit în Luitpold Café deoarece mîncase fața de masă, plecase şi el din Cartier: doar mama lui mai putea fi găsită în casa din Piața Delpine – se simțea un pic cam singură în căruciorul ei, dar tot arăta ca o femeie impunătoare, cu un nas mare şi strîmb, şi mirose a flori de soc – iar ea zicea vag că: „Sînt sigură că-mi pot aminti unde a zis că pleacă", dar pînă la urmă nu reuşea.

— Ardwick Crome, mă întreb dacă ştii ce griji îmi fac pentru stomacul lui, continua ea. La fel ar trebui să-şi facă şi prietenii lui, pentru că sînt foarte leneşi, iar el nu o să-i încurajeze s-o facă dacă nu-i punem noi.

Era, după cum spunea ea, unul dintre neajunsurile familiei.

Îi oferi lui Crome ceai de muşeţel, pe care el îl refuză, şi îl trimise să-i ia ceva de la o farmacie şic din Mynned. După aceea, lui Crome nu-i mai rămăsese nimic de făcut decît să meargă acasă şi să aştepte.

Kristodulos Fleece – cu un picior în groapă, datorită opiului şi sifilisului, şi foarte critic în privinţa propriei opere – lăsase în urmă un mic tablou cînd plecase din studioul cu lumina dinspre nord. Prin tradiţie, tabloul rămăsese acolo. Următorii chiriaşi îl îndrăgiseră, datorită realizării tehnice de excepţie şi umorului ieşit din comun (deşi se spunea că Audsley King îl întorsese cu faţa spre perete, deoarece văzuse în el vreo dulcegărie de neiertat), şi nici un dealer de artă din Cartier nu voia să-l cumpere, de teamă că i-ar aduce ghinion. Crome îl mutase în colţul de deasupra lavoarului, pentru a-l putea privi din pat.

Pictat în uleiuri pe o pînză de vreo treizeci de centimetri pătraţi, tabloul înfăţişa o scenă pe care autorul o numise „Copiii iubiţi de zei pot plînge cu trandafiri". Copiii, în principiu fete, dansau sub un soc ale cărui ramuri fuseseră împodobite cu fîşii de cîrpă. În spatele lor se întindea un cîmp cu grămezi de grozamă şi cîţiva puieţi de mesteceni, printre ramurile cărora se vedeau ferestrele superioare şi acoperişul de frunze al unei case ţărăneşti. Vigoarea lipsită de grijă a dansatorilor, care se roteau în jurul fetei celei mai înalte într-o spirală precum arcul unui ceas, contrasta cu lumina orizontală şi aerul tăios al după-amiezei de iarnă tîrzie. Crome privise de multe ori acel dans cînd era mic, deşi nu fusese niciodată lăsat să participe. Îşi amintea de umbrele liniştite din iarbă, de cîntec, de culorile roşii şi verzi ale cerului. De îndată ce se strîngea spirala, dansatorii începeau să se calce pe degete, rîzînd şi ţipînd – sau, schimbînd cîntecul, săreau în sus pe sub copac în timp ce unul dintre ei striga „O grămadă de cîrpe!".

Probabil că tabloul era plin de dulcegării, după cum spusese Audsley King. Dar Crome, care vedea un miel oriunde se uita, nu văzuse nici unul în pictură; iar cînd apăru femeia cu cap de insectă, după cum promisese, îl găsi privind în sus atît de liniştit, de pe patul său acoperit de lumina lunii, încît arăta ca o efigie de pe o piatră funerară. Femeia se opri în pragul uşii, probabil crezînd că el murise ca să scape de ea.

— Nu pot să mă dezleg singur, spuse Crome.

Masca străluci uşor. Auzea el pe cineva respirînd sub ea? Înainte să se decidă, prinse un zgomot pe scări, iar femeia se întoarse pentru a spune ceva ce el nu auzi bine – deşi sunase ca „Nu intra şi tu".

— Chingile astea sînt aşa de vechi, explică el. Tatăl meu...

— Bine, dă-mi-o mie, spuse ea către persoana de afară. Acum pleacă.

Apoi femeia închise uşa. Zgomotul paşilor răsună pe scări; era aşa de linişte în Mountrouge încît îi puteai auzi clar, coborînd treaptă după treaptă, trecînd peste linoleumul de pe palier. Uşa dinspre stradă se deschise şi se închise la loc. Ea aşteptă, sprijinindu-se de uşă, pînă cînd paşii dispăruseră înspre Mynned şi Pasajul Ghibbeline, apoi spuse:

— Am venit să te dezleg.

Dar se aşeză pe marginea patului, cu spatele la Crome, şi privi îngîndurată la dansul de sub soc.

— Ai făcut bine că ai găsit asta, îi spuse.

Femeia se ridică din nou, dar îl ignoră cînd el spuse:

— Era în cealaltă cameră cînd m-am mutat aici.

— Presupun că te-a ajutat cineva, spuse ea. Bine, oricum nu va conta.

Brusc, ea întrebă:

— Îți place să trăieşti aici printre şobolani? De ce trebuie să stai în locul ăsta?

El era confuz:

— Nu ştiu.

Un strigăt se ridică în zare, lung şi şoptit ca o răsuflare prelungă. Artificiile zburară în noapte, unele după altele, explodînd în est sub zenit, în aşa fel încît acoperişurile din Mountrouge apărură negre şi ascuțite. Lumina intră în cameră, fugi peste spătarul scaunului şi pe lîngă ulciorul emailat şi, descoperind pe ici pe colo cîte o carte, o cutie sau un creion rupt, le evidențe fără milă. Galbene sau aurii, roşii sau verzi-albăstrii: cu fiecare nouă pulsație a luminii, colțurile camerei deveneau tot mai ambigue.

— Oh, e de la stadion! țipă femeia cu cap de insectă. Au început mai devreme în seara asta.

Rîse şi bătu din palme. Crome se holbă la ea.

— Clovnii vor face giumbuşlucuri în lumina puternică! spuse ea.

Îi desfăcu repede chingile lui Crome.

— Uite!

Sprijinit de peretele albit de lîngă uşă, femeia lăsase un pachet mare, înfăşurat în hîrtie maro legată la repezeală cu sfoară. Nişte grăsime sau unsoare se prelinsese din el şi părea că ar putea conţine un peşte. În timp ce femeia ridica pachetul, Crome stătea pe marginea patului, cu coatele pe genunchi, frecîndu-şi faţa. Ea i-l aduse ceremonios, pe braţele întinse, imaginea ei apărînd şi dispărînd în lumina intermitentă.

— Vreau să vezi bine ce o să-ţi împrumutăm.

Cînd se opriră în sfîrşit artificiile, o teacă antică de ceramică ieşi din hîrtie. Avea vreo şaizeci de centimetri lungime şi fusese lăsată în pămînt foarte multă vreme, îngălbenindu-se pînă ajunsese ca fildeşul şi colectînd o reţea de crăpături fine, ca acelea de pe o chiuvetă veche. Chimicalele care se infiltraseră prin solul Marelui Pustiu lăsaseră pe ea pete albastre estompate. Arma din teacă avea un mîner la fel de uzat – deşi culoarea lui era mult mai închisă, de la cît fusese folosit – iar din locul în care se unea cu teaca se scursese o substanţă verzuie ca jeleul, pe care femeia cu cap de insectă avea grijă să nu o atingă. Ea îngenunche pe scîndurile de la picioarele lui Crome, spatele şi umerii ei arcuindu-se în jurul armei, şi scoase încet arma din teacă.

Un miros puternic şi stătut, ca acela al funinginii ude într-un coş de gunoi, umplu camera imediat. Fărîme ovale de lumină palidă, unele de mărimea frunzei de mesteacăn, altele abia vizibile, se ridicară spre tavan. Se adunară în colţurile camerei şi nu se mai despărţiră, în timp ce arma care bîzîia amorţită trasa o linie violetă în urma ei, pe măsură ce femeia o mişca încet înainte şi înapoi. Ea părea fascinată de armă, ca de toate acele lucruri găsite adînc în vreo groapă. Arma fusese adusă în oraş de Regii Analeptici, dar nimeni nu mai ţinea minte cînd se întîmplase asta. Crome îşi trase picioarele în pat, afară din calea lamei.

— Nu o vreau, spuse el.

— Ia-o!

— Nu.

— Nu înţelegi. Ea încearcă să schimbe numele oraşului!

— Nu o vreau. Nu îmi pasă.

— Ia-o. Atinge-o. E a ta acum.

— Nu!

— Bine, spuse ea încet. Dar să nu îţi imaginezi că o să te mai ajute tabloul.

Ea aruncă pictura pe pat, lîngă Crome:

— Uită-te, spuse femeia, rîzînd dezgustată. Copiii iubiți de zei! De aia îi aștepta în fața băilor, de două ori pe săptămînă?

Dansul eram cam la fel ca înainte, dar, sub lumina care pierea, dansatorii se retrăseseră în grădina casei, unde arătau stranii și înghețați, ca și cînd nu ar mai fi putut decît să imite veselia pe care o simțiseră mai înainte. Dansau în umbra bredogului, pe care cineva îl scosese afară pe un geam, pe sub streșinile pămîntii. În Soubridge, și în general în regiunile din interior, se fac astfel de lucruri jalnice – cu ochi de sticlă și hamuri de hîrtie creponată – dintr-un craniu de cal, jupuit și lustruit, pus pe un băț acoperit cu un cearșaf. Însă acesta avea craniul unui miel, care părea să se miște sub ochii lui Crome.

— Ce ai făcut? șopti el. Unde e pictura de mai înainte?

Mielul își deschise larg fălcile peste copiii care nu bănuiau nimic, pentru a-și vomita ghinionul pe ei. Apoi, acoperit din nou cu piele, își întoarse fața albă și rugătoare spre Crome, care gemu și aruncă tabloul în cealaltă parte a camerei.

— Dă-mi sabia de sub pămînt, spuse el întinzînd mîna.

Cînd atinse mînerul, Crome simți un șoc slab. Oasele mîinii sale se transformaseră în gelatină și mirosul rînced al gropilor de cenușă îl copleși. Era mirosul unui continent de tăciuni uzi, care zboară cu aripi uriașe de hîrtie pe sub un cer maro otrăvitor; era mirosul din Cheminor; mirosul lui Mammy Vooley și duhoarea din Iazul Aqualate; era mirosul întinderilor nesfîrșite care înconjoară Uroconiumul și tot ce a mai rămas din lume. Femeia cu cap de insectă îl privi cu satisfacție. Cineva bătu în ușă.

— Pleacă! strigă ea. O să strici totul!

— Trebuie să văd că a atins-o, spuse o voce înăbușită. Trebuie să fiu sigur de asta înainte să mă întorc.

Femeia oftă iritată și deschise ușa.

— Grăbește-te, spuse ea.

Ansel Verdigris intră în cameră, puțind a rachiu de lămîie și purtînd o cămașă extraordinară din satin galben, care-i făcea fața să arate cadaveric. Creasta sa, proaspăt vopsită în acea după-amiază de vreun frizer din Tinmarket, se ridica în țepi stacojii și era decorată cu pene. Ignorîndu-l pe Crome și dînd discret din cap spre femeia cu cap de insectă, făcu un adevărat spectacol din examinarea armei. Mirosi

aerul. Ridică teaca goală şi o mirosi şi pe ea. (Îşi linse degetele şi vru să atingă substanţa care se scursese din teacă, dar se răzgîndi în ultima clipă.) Se uită la luminile din colţurile camerei, ca şi cum ar fi putut afla ceva din felul în care se loveau de tavan.

Cînd ajunse la pat, se uită cu atenţia la faţa lui Crome, dar nu păru că-l recunoaşte.

— Oh, da, spuse el. A atins-o.

Verdigris rîse. Îşi atinse nasul şi făcu cu ochiul. Apoi fugi prin cameră, cîntînd ca un cocoş, cu gura deschisă şi limba scoasă, pînă căzu peste tabloul lui Kristodulos Fleece.

— Oh, a atins-o, spuse el, sprijinindu-se de rama uşii.

Ţinu tabloul la distanţa şi-l privi cu capul lăsat într-o parte.

— Oricine poate să vadă asta.

Privirea lui deveni melancolică.

— Oricine.

— Sabia e în mîna lui, spuse femeia cu cap de insectă. Dacă nu poţi să ne spui decît ce vedem şi noi deja, ieşi afară.

— Nu eşti tu cea care vrea să ştie, îi răsunse Verdigris în doi peri, cu gîndul la altceva.

Îşi rezemă tabloul de coapsă şi îşi trecu ambele mîini repede prin păr. Dintr-o dată se duse în mijlocul camerei şi stătu într-un singur picior, poziţie din care rînji insolent către femeie şi început să cînte, falsînd ca un băieţel la un ospăţ:

„Vă aleg pe unul, vă aleg pe toţi,
Mă rog să pot merge la bal."

— Ieşi afară! ţipă ea.

Verdigris cîntă mai departe:

„Balul e doar al meu,
şi deloc al vostru,
Mergeţi în pădure şi adunaţi flori.
Pisicile şi pisoii sălăşluiesc înăuntru
Dar noi, *doamnele de curte,* intrăm şi ieşim!"

Aluziile ultimului vers o enervară pe femeie, care strînse din pumni şi îi ridică spre mască, a cărei antenă tremură ca acul unei viespi.

— Împunge-mă! o tachină Verdigris. Haide!

Ea tremură.

El luă tabloul sub braţ şi se pregăti de plecare.

— Stai! îl rugă Crome, care îl urmărise cu tot mai multă nedumerire şi spaimă. Verdigris, trebuie să ştii cine sînt. De ce nu-mi spui nimic? Ce se întîmplă?

Verdigris, deja în pragul uşii, se întoarse şi se uită la Crome cu o expresie aproape blîndă, apoi strîmbîndu-se, îl imită batjocoritor:

— Verdigris, nu ai fost niciodată în Cheminor. *Nici unul* dintre noi nu a fost.

Scuipă pe podea şi atinse flegma expectorată cu degetul mare de la picior, cercetînd-o cu un dispreţ calificat.

— Ei bine, am fost acum, Crome. Am fost acum.

Crome văzu că în spatele triumfului din ochii lui se ascundea frica; paşii lui Verdigris lăsară ecouri pe stradă şi în spaţiile răsunătoare din Mountrouge şi Oraşul Vechi.

— Dă-mi arma, spuse femeia cu cap de insectă.

În timp ce o băga înapoi în teacă, arma emana scurt mirosuri de rugină, păr de cal putrezit şi apă stătută. Femeia părea indecisă.

— Nu o să se întoarcă, spuse ea la un moment dat. Îţi promit.

Dar Crome nu voia să-şi mute privirea din perete. Ea se plimbă prin cameră, suflînd praful de pe un teanc de cărţi şi citind cîteva rînduri dintr-una din ele, deschizînd şi uşa de la studioul cu lumina din nord şi închizînd-o la loc imediat, şi bătînd cu degetele pe marginea lavoarului.

— Îmi pare rău de tablou, spuse ea.

Crome nu ştiu ce să-i răspundă. Scîndurile podelei scîrţîiră; patul se mişcă. Cînd deschise ochii, ea era lîngă el.

Tot restul nopţii corpul ei neobişnuit de lung se mişcă peste el, în lumina nesigură care intra prin luminator. Masca de insectă atîrna deasupra lui ca un semn de întrebare, cu ochii imenşi şi faţetaţi, şi cu fălcile din plăci de oţel. Auzea respiraţia ei în spatele măştii şi o dată crezu că văzuse prin metal părţi din faţa ei adevărată, buze palide, un pomete, un ochi uman obişnuit: dar nu avea să vorbească cu ea. Pasajele exterioare ale observatorului de la Alves sînt pline de o jale veche. Lumina cade ca trecută prin muselină. Aerul e rece şi se mişcă în direcţii neaşteptate. E jalea vechilor maşinării care, neîmplinite, şoptesc brusc între ele şi apoi rămîn din nou tăcute un secol. Nimeni nu ştie ce să facă în privinţa lor. Nimeni nu ştie cum

să le aline. O panică amară pare să se țină de ele: mașinile rîd cînd treci prin dreptul lor, sau îți întind aripi de lumină galbenă.

„Ou lou lou" se aude prin aceste pasaje aproape zilnic – de mai departe sau de mai aproape, în funcție de cum bate vîntul – deoarece Mammy Vooley e adesea aici. Nimeni nu știe de ce vine. Este clar că nici ea nu e sigură. Dacă motivul e mîndria victoriei asupra Regilor Analeptici, atunci de ce stă singură într-un alcov, uitîndu-se pe ferestre? Mammy care vine aici cu gînduri negre nu este aceeași păpușă vie purtată prin oraș în zilele de vineri sau de sărbători. Nu-și poartă peruca și nici nu-i lasă s-o machieze. E o încercare permanentă pentru ei. Ea își cîntă încet și nemelodios, iar tencuiala cade de pe tavanele umede în poala ei. Uneori sfîrșește acolo și cîte un șoricel, iar ea nu lasă pe nimeni să-l arunce.

În spatele observatorului, dealul Alves continuă să se mai înalțe un pic. Această colină de gunoi presat în care s-au excavat peșteri, locuințe și cimitire se numește Antedaraus, deoarece se termină direct în Defileul Daraus. În spatele lui, pe partea de vest a defileului (care, văzut de deasupra, împarte Uroconiumul ca o crăpătură pe un neg) se înalță turnurile ruinate ale Orașului Vechi. Poate doar o duzină dintre ele mai stau încă în picioare, împodobite misterios cu spirale și striații și plăci albastre, printre carcasele înnegrite ale celor care au căzut în timpul Războaielor Orașelor. O dată la cîteva minute, din unul dintre ele, sună un clopot, iar apelul lui umple noaptea, din străzile de sub Alves pînă la malurile Iazului Aqualate, din Mountrouge pînă la arenă: drept urmare, întreg Uroconiumul pare tăcut și nelocuit – gol, murdar, obscur, un oraș lipsit de entuziasm.

Mammy Vooley nu are timp pentru aceste turnuri vechi sau pentru munții care se ridică în urma lor, aruncînd umbre lungi de zece mile peste cumpenele apelor mohorîte sau văile mlăștinoase de la marginea orașului. Ea este preocupată de terasele dărăpănate ale Antedarausului. Terasele sînt năpădite de viță mutantă și ginești sufocați; printre plante trec grupuri de bocitoare cărînd anemone pentru morminte. Pămîntul acru se revarsă dintre placajele caselor cerșetorilor, plin de gunoiul generațiilor trecute și amestecat cu petale roșii care emană mirosuri triste în ploaie. Cît e ziua de lungă, șiruri de femei urcă și coboară dealul. Duc cu ele într-o cutie leșul acoperit

de flori al unui bebeluş; în urma lor vine un băiat care tîrăşte capacul sicriului; Mammy Vooley dă din cap şi zîmbeşte.

O interesează tot ce fac supuşii ei aici: în seara în care Crome aştepta în afara observatorului – strîngînd îngrozit sub haină arma din pustiuri – ea şedea undeva pe coridoare, în întunericul atotpătrunzător, ascultînd cu capul plecat şi ochi vioi vocea răguşită care striga de sub Antedaraus. Cîteva minute mai tîrziu, un om ieşi dintr-o gaură din pămînt şi începu să se tîrască prin vegetaţia îmbibată cu apă, trăgînd după el un coş de răchită plin de pămînt şi excremente. Nu avea picioare. Cînd fu obligat să facă o pauză, se uită neatent în sus; ploaia îi cădea pe faţă, dar el nu părea s-o observe. Omul strigă din nou. Nu primi nici un răspuns. În cele din urmă îşi goli coşul şi se tîrî înapoi în pămînt.

— Ah, şopti Mammy Vooley şi se aplecă înainte.

Întîrziase deja; dar cînd însoţitorii veniră a treia oară, pentru a-i aduce peruca şi coroana de lemn, ea le făcu semn să plece.

— Chiar trebuia să venim aici atît de făţiş? murmură Crome.

Femeia cu cap de insectă tăcu. Cînd o întrebase în acea dimineaţă „Unde ai merge dacă ai putea părăsi oraşul?" ea îi răspunsese: „Pe o navă". Apoi, cînd el se holbase la ea, adăugase: „Aş pleca noaptea. L-aş căuta pe tatăl meu".

Dar de data aceasta ea spuse:

— Taci. Gata. Nu o să stai mult aici.

O mulţime se adunase toată după-amiaza lîngă treptele mari ale observatorului. De cînd Mammy Vooley ajunsese în oraş, se formase tradiţia ca „grupuri" de băieţi tineri să danseze pe aceste trepte, într-o anumită zi din noiembrie, în faţa figurilor sfrijite de lemn ale Regilor Analeptici. Totul era pregătit. Lumînările umpleau aerul cu miros de grăsime. Regii fuseseră aduşi afară şi acum se conturau inerţi în întunericul ce se forma, capetele lor imense şi fără feţe arătînd obtuze şi ameninţătoare. Din observator se auzea corul care repeta şi tuşea, repeta şi tuşea, sub acel dom crăpat care absorbea orice ecou. Băieţii mici – aveau şapte sau opt ani – adunaţi grămadă pe pietrele fisurate, arătau palizi şi serioşi în costumele lor bizare. Şi ei tuşeau, datorită răcelii care coboară în fiecare iarnă dinspre Antedaraus.

— Arma mă face să mă simt rău, spuse Crome. Ce trebuie să fac? Unde e?

— Taci.

În sfîrşit, dansatorii fură lăsaţi să urce cam pînă la jumătatea treptelor, unde stătură aliniaţi şi se uitară agitaţi unii la alţii, pînă începu muzica. Corul cîntă faimoasele cînturi „Renunciative", peste care se auzi vaietul cornului englez şi bătaia unei tobe mari. Băieţii se roteau încet în formaţii simple, afişînd expresii pasive. Fusese decretat ca, pentru fiecare doi paşi înainte, să facă doi paşi înapoi.

După puţin timp, Mammy Vooley apăru în vîrful treptelor, împinsă într-un scaun cu patru roţi de fier. Capul ei se odihnea pe spătarul curbat. Însoţitorii ei o încercuiră imediat. Erau bărbaţi şi femei tinere, îmbrăcaţi în robe brodate şi rigide, care, după o plecăciune formală, se apucară să-i aranjeze smocurile de păr şi să-i ridice picioarele pe un scaun căptuşit. Ţinură o carte imensă în faţa ochiului ei lăptos şi îi lăsară în poală o coroană sau o cunună împletită din ramuri de tisă, pe care urma s-o arunce mai tîrziu dansatorilor. Tot dansul, ea se uită neinteresată în sus, dar imediat ce se termină fu ajutată să se ridice şi proclamă cu o voce distantă, dar nerăbdătoare:

— Chiar şi aceştia au fost umiliţi.

Îi puse pe însoţitori să-i deschidă iar cartea, la altă pagină. O adusese cu ea din Nord.

— Chiar şi aceşti regi au fost făcuţi să îngenunchieze, citi ea.

Mulţimea izbucni în urale.

În cele din urmă, nu fu în stare să arunce coroana, deşi mîinile traseră inutil de ea cîteva secunde. În final fu de ajuns să o lase să-i alunece din poală şi să cadă printre băieţi, care fugiră după ea cu feţe solemne, în timp ce însoţitorii aruncau în ei cu petale cristalizate de priboi şi alte dulciuri colorate, iar din mulţime părinţii îi rugau: „Mai repede, acum!".

Ploaia începu să cadă serios, stingînd cîteva lumînări; coroana se roti pe ultima treaptă ca o monedă învîrtită pe o masă din Luitpold Café, apoi se răsturnă şi rămase nemişcată. Cel mai rapid băiat şi-o însuşise, iar capul lui Mammy Vooley căzuse iar într-o parte şi însoţitorii se pregăteau să închidă uşile în urma ei, cînd din observator izbucniră ţipete şi o figură ridicolă, îmbrăcată într-o cămaşă de satin galben, apăru lîngă scaunul ei. Era Ansel Verdigris. Avea gin de stafide

negre vărsat pe piept, iar creasta încîlcită şi moale îi era lipită de frunte ca o pată de sînge. Încă mai avea sub braţ tabloul pe care-l luase din camera lui Crome: începu să-l agite prin aer cu ambele mîini, atît de tare încît rama se rupse şi pînza flutură afară din ea.

— Staţi, ţipă el.

Femeia cu cap de insectă sări surprinsă în lateral, ca un cal. Se uită o clipă la Verdigris, neştiind ce să facă, apoi îl împinse pe Crome cu podul palmei:

— Acum! şuieră ea grăbită. Du-te şi omoar-o acum, sau va fi prea tîrziu.

— Ce? întrebă Crome.

Umblînd la mînerul armei, i se păru că otrava îi urcă de pe mînă în gît. Fărîme de lumină albă i se scurseră prin faţa hainei şi, puţind a cenuşă, plutiră în sus pe lîngă faţa sa. Oamenii din jurul lui se dădură la o parte, cu expresii uimite şi agitate.

— Conspiratorii sînt pretutindeni, striga Ansel Vardigris, chiar şi în această mulţime!

Se uită la figura inertă a lui Mammey Vooley, dar ea îl ignoră, privind epuizată în depărtare în timp ce ploaia îi transforma în pastă firimiturile din poală. El ţipă terifiat şi aruncă tabloul pe jos.

— Oamenii s-au uitat la pictura asta, spuse el.

Îi dădu un şut.

— Au îngenunchiat în faţa ei. Au dezgropat o armă veche şi acum aşteaptă s-o omoare pe Mammy!

Ansel plînse. Îl văzu pe Crome.

— El! Acolo! Acolo!

— Ce a făcut? şopti Crome.

Îşi trase arma de sub haină şi aruncă teaca. Mulţimea se dădu imediat înapoi, unii oameni vomînd de la miros. Crome fugi pe trepte, ţinînd-o stîngaci în faţa sa, şi îl lovi pe Ansel Verdigris în cap cu ea. Bîzîind amorţită, lama tăie prin partea din faţă a craniului lui Verdigris şi apoi, deviată de puntea nasului, alunecă peste orbita osoasă a unui ochi şi tăie prin umăr. Lui Verdigris i se îndoiră genunchii şi mîna din acea parte îi căzu pe jos. Vru s-o ridice, dar se răzgîndi, uitîndu-se duşmănos la Crome şi dînd din fălci.

— La naiba, spuse el. Ur.

Mărşălui nesigur în vîrful treptelor, rîzînd şi arătînd spre capul său.

— Voiam să se întîmple asta, spuse mulțimii. E exact ce îmi doream!

În cele din urmă se împiedica de tablou, căzu pe trepte dînd sălbatic din mîna rămasă, şi nu se mai mişcă.

Crome se întoarse şi încercă s-o lovească pe Mammy Vooley cu arma, dar văzu că lama se stinsese ca un artificiu ud. Rămăsese doar mînerul ceramic – înnegrit, mirosind a peşte, şi scoțînd cîteva fărîme de lumină gri care plutiră plăpînd şi muriră repede. Cînd văzu asta, fu atît de uşurat, încît se aşeză jos. O oboseală copleşitoare i se acumulase în ceafă. Dîndu-şi seama că sînt în siguranță, însoțitorii lui Mammey Vooley ieşiră din observator şi îl ridicară pe Crome. Unul dintre primii care ajunseră la el era femeia cu cap de insectă.

— Presupun că acum voi fi trimis în arenă, spuse Crome.

— Îmi pare rău.

El ridică din umeri.

— Chestia asta mi s-a lipit de mînă, îi spuse el. Ştii ceva despre ea? Cum s-o dau jos?

Dar mîna lui era de vină. Se umflase pînă ajunsese o masă densă, de culoarea cărnii de miel arse, în care mînerul armei rămăsese înfipt. Putea să vadă o parte din el ieşind afară. Dacă dădea din mînă, simțea valuri de amorțeală; nu-i folosea la nimic oricum, nu putea să-i dea drumul.

— Îmi uram camerele, spuse el. Dar acum îmi doresc să fiu înapoi în ele.

— Ştii, şi eu am fost trădată, spuse ea.

Mai tîrziu, în timp ce două femei îi sprijineau capul, Mammy Vooley se uită atentă la fața lui Crome, încercînd parcă să-şi amintească unde îl mai văzuse. Ea treamura de frică sau de furie. Ochiul ei era opac şi apos, iar din poală îi ieşea un miros de mîncare stricată. Crome se aştepta ca ea să-i spună ceva, dar Mammy doar îl privi şi, după puțin timp, făcu semn femeilor s-o ia de acolo.

— Îmi iert toți supuşii, anunță ea mulțimea. Chiar şi pe acesta.

Apoi mai adăugă un gînd care-i veni:

— Veşti bune! De acum înainte oraşul se va numi Vira Co, „Oraşul din Pustiu".

Apoi aduse corul în față. În timp ce îl luau de acolo, Crome auzi corul începînd să cînte „Ou lou lou", acel cîntec străvechi:

Ou lou lou lou
Ou lou lou
Ou lou lou lou
Ou lou lou
Lou lou lou lou
Ou lou lou lou
Lou
Lou
Lou

În scurt timp începu şi mulţimea să cînte.

Traducere de Cristian Mitran

Clive Barker

ÎNTRE DEALURI, ORAŞELE

De-abia în prima săptămînă a călătoriei în Iugoslavia a descoperit Mick ce bigot politic îşi alesese ca iubit. De bună seamă, fusese prevenit. Un homosexual din Baths îi spusese că Judd era mai de dreapta decît Attila Hunul, dar omul fusese unul din foştii iubiţi ai lui Judd, iar Mick bănuise că era mai multă răutate decît înţelegere în respectivul asasinat de personalitate.

Bine ar fi fost să-l fi ascultat! Atunci nu ar mai fi condus pe acel drum interminabil într-un Volkswagen ce căpătase brusc dimensiunea unui coşciug, ascultînd părerile lui Judd despre expansiunea sovieticilor. Dumnezeule, era atît de plicticos!. Nu făcea conversaţie, ci ţinea o prelegere şi încă una nesfîrşită. În Italia, predica se referise la modul în care comuniştii exploataseră votul ţăranilor. Acum, în Iugoslavia, Judd se ambalase cu adevărat pe această temă, iar Mick era pe punctul de a-l pocni pe acest tip greu de convins.

Nu pentru că ar fi fost în dezacord cu tot ceea ce spunea Judd. Unele argumente (acelea pe care Mick le înţelegea) păreau de bun simţ. Dar, de fapt, ce ştia el? Era profesor de dans, iar Judd ziarist, un adevărat profesionist. Mick considera, ca şi cei mai mulţi ziarişti pe care-i întîlnise, că era obligat să aibă o opinie referitoare la tot ce există sub soare. În special la politică: cea mai bună troacă în care te puteai bălăci. Puteai să-ţi bagi nasul, ochii, capul şi picioarele din faţă în gunoiul ăla şi să te simţi bine, împroşcîndu-l peste tot. Era un subiect inepuizabil, ceva ce conţinea cîte puţin din fiecare lucru, pentru că orice, după părerea lui Judd, aparţinea politicului. Artele repre-

zentau chestii politice. Sexul constituia o problemă politică. Religia, comerțul, grădinăritul, mîncatul, băutul, pîrțîitul – toate aveau natură politică.

Iisuse, era o plictiseală ce-ți dădea dureri de cap! O plictiseală ucigătoare, insensibilă la dragoste.

Şi mai rău, Judd nu părea să-şi dea seama cît de plictisit devenise Mick, sau dacă pricepuse, nu-i păsa de loc. Continua, pur şi simplu, să vorbească prolix, argumentele sale devenind din ce în ce mai neserioase, iar propozițiile mai lungi pe măsură ce maşina înghițea mii de kilometri.

Judd, hotărîse Mick, era un bastard egoist şi urma să se despartă de el de îndată ce voiajul lor de nuntă avea să se termine.

Judd nu sesizase ce fluşturatic într-ale politicii era Mick pînă la acea călătorie nesfîrşită şi nemotivată prin cimitirele culturii europene. Tipul arăta prea puțin interes față de situația economică sau politică a țărilor prin care treceau. Dovedea indiferență față de adevărurile aflate în spatele situației din Italia şi căsca, da, căsca atunci cînd el încerca (şi eşua) să dezbată amenințarea rusească la adresa păcii lumii. Trebuia să privească în față adevărul dureros: Mick era o „fetiță"; nu exista alt termen pentru el. În regulă, poate că nu vorbea politicos şi nu purta bijuterii în mod excesiv, dar rămînea oricum o „fetiță", bucuros să se bălăcească în lumea de vis a frescelor Renaşterii timpurii şi a icoanelor iugoslave. Condițiile complexe şi contradictorii, chiar agoniile ce duseseră la înflorirea şi ofilirea acelor culturi, îl oboseau efectiv. Mintea nu-i era mai profundă decît înfățişarea; era un nimeni bine-crescut.

Halal lună de miere!

După standardele iugoslave, ruta ce pornea înspre Sud, de la Belgrad la Novi Pazar, era accesibilă. Existau mai puține hîrtoape decît pe multe alte drumuri pe care călătoriseră şi era relativ neted. Oraşul Novi Pazar se întindea pe valea rîului Raska, partea de sus a oraşului luînd numele acestuia. Nu era o zonă populară printre turişti. În ciuda drumului bun, rămăsese inaccesibilă şi-i lipseau condițiile sofisticate de viață; totuşi Mick hotărîse să vadă mănăstirea Sopocani, aflată în partea vestică a oraşului şi, după cîteva discuții aprinse, cîştigă.

Călătoria se dovedi neinspirată. De ambele părți ale drumului, terenurile cultivate păreau aride și prăfuite. Vara fusese neobișnuit de fierbinte și seceta afectase multe sate. Recoltele erau compromise, iar vitele fusese sacrificate prematur, pentru a le împiedica să moară de foame. Rarele fețe zărite pe marginea drumului aveau întipărite expresii ale unor învinși. Chiar și copiii aveau expresii aspre; sprîncenele erau la fel de încruntate ca și căldura stătută ce plutea peste vale.

Acum, cînd dăduseră cărțile pe față, după o ceartă în Belgrad, cei doi călătoriseră în tăcere cea mai mare parte a timpului; totuși drumul drept, ca majoritatea unor astfel de drumuri, invita la discuții aprinse. Atunci cînd șofatul era ușor, mintea scotocea după ceva care s-o țină trează. Și ce putea fi mai bun decît o ceartă?

— De ce dracu' vrei să vezi blestemata aia de mănăstire? îl iscodi Judd.

Era o invitație clară.

— Am făcut atîta drum..., încercă Mick să mențină tonul de conversație, neavînd chef de discuții în contradictoriu.

— Alte ticăloase de Fecioare, așa-i?

Păstrîndu-și vocea cît mai calmă posibil, Mick înșfăcă *Ghidul* și citi cu voce tare: „...se pot încă vedea și admira cîteva din cele mai minunate picturi sîrbești, inclusiv ceea ce mulți comentatori consideră a fi capodopera durabilă a școlii de la Raska: 'Adormirea Maicii Domnului'".

Tăcere.

— M-am săturat pînă peste cap de biserici, zise, în cele din urmă, Judd.

— E o capodoperă.

— Dacă te iei după cartea aia blestemată, toate sînt capodopere.

Mick simți cum începe să-l părăsească stăpînirea de sine.

— Cel mult două ore și jumătate...

— Ți-am spus, nu mai vreau să văd încă o biserică. Mirosul lor îmi face greață: duhoare stătută de tămîie, sudoare și minciuni...

— E doar un mic ocol, apoi revenim la șosea și-mi poți oferi altă prelegere despre subvențiile pentru fermieri în Sandzak.

— Încerc doar să port o conversație decentă, în loc de prostiile fără margini despre blestematele *alea* de capodopere sîrbești...

— Oprește mașina!

— Ce?

— Opreşte maşina!

Judd trase Volkswagen-ul pe marginea şoselei. Mick coborî.

Şoseaua era fierbinte, dar sufla o briză uşoară. Respiră adînc şi se îndreptă spre mijlocul drumului. Nu se zăreau nici maşini şi nici pietoni. Pustiu în ambele direcţii. Dealurile licăreau în căldura degajată de cîmpurile din jur. În şanţuri creşteau maci sălbatici. Mick traversă şoseaua, se lăsă pe vine şi culese unul,

În spatele său, auzi trîntindu-se portiera Volkswagen-ului.

— De ce ne-am oprit? întrebă Judd.

Vocea îi era ţîfnoasă, sperînd încă într-o discuţie în contradictoriu, chiar implorînd-o.

Mick se ridică, jucîndu-se cu macul. Avea seminţele aproape formate, în acea vară tîrzie. Petalele căzură de pe receptacul de îndată ce le atinse, ca nişte mici picături roşii împrăştiate pe asfaltul cenuşiu.

— Te-am întrebat ceva, insistă Judd.

Mick privi în jur. Judd stătea înapoia maşinii, iarc sprîncenele luii încruntate indicau o stare incipientă de mînie. Chipeş; oh, da! O faţă care le făcea pe femei să plîngă, frustrate că era homosexual. O mustaţă neagră şi stufoasă (perfect îngrijită), dar şi nişte ochi pe care-i puteai privi veşnic şi în care nu aveai să vezi de două ori aceeaşi sclipire de lumină. *De ce, pentru numele lui Dumnezeu,* gîndi Mick, *trebuie ca un bărbat atît de arătos să fie un rahat atît de insensibil?*

Judd îi întoarse privirea dispreţuitoare, holbîndu-se la drăguţul cu o mină bosumflată aflat de cealaltă parte a drumului. Mica scenetă pe care Mick o juca înadins pentru el aproape că-l făcea să vomite. Ar fi putut să fie verosimilă la o fecioară de şaisprezece ani, dar îi lipsea credibilitatea la un tip ce douăzeci şi cinci.

Mick lăsă să-i cadă floarea şi îşi scoase tricoul din jeanşi. Un stomac cu muşchii încordaţi, apoi un tors zvelt şi neted se iviră pe măsură ce-şi trăgea tricoul. Avea părul ciufulit în clipa cînd capul îi apăru din nou la lumină, iar pe faţă i se întipărise un rînjet larg. Judd îi privi pieptul. Bine făcut, dar nu prea musculos. Cicatricea unei operaţii de apendicită se întrezărea din jeanşii decoloraţi. Un lanţ de aur, mic, dar strălucitor în lumina soarelui, atîrna în scobitura gîtului. Îi întoarse fără intenţie rînjetul lui Mick, şi un fel de pace se reinstaură între ei.

Mick îşi desfăcea cureaua.

— Vrei s-o facem? întrebă el, continuînd să rînjească.
— N-are nici un rost, veni răspunsul, deşi nu la această întrebare.
— Ce n-are?
— Nu sîntem compatibili.
— Pariem?

Acum avea fermoarul tras şi se îndrepta spre lanul de grîu ce mărginea şoseaua.

Judd îl privea în timp ce Mick deschidea drumul prin marea unduitoare, spatele său avînd culoarea grînelor, care aproape că îl camuflau. Era periculos să faci dragoste în aer liber – nu se aflau în San Francisco şi nici măcar în Hampstead Heath. Nervos, Judd aruncă o privire în lungul şoselei. Tot pustie în ambele direcţii. Iar Mick se răsucea în lan, se răsucea spre el şi-i zîmbea, fluturînsu-şi mîna ca un înotător care se menţinea la suprafaţa unor brizanţi aurii. Ce dracu'..., nu era nimeni care să vadă – nimeni care să ştie. Doar dealurile, materie lichidă în aburul produs de căldură – cu pantele lor împădurite, aplecate spre ocupaţiile pămîntului, şi un cîine abandonat undeva la marginea drumului, aşteptînd un stăpîn pierdut.

Judd urmă cărarea făcută de Mick prin lanul de grîu, descheindu-şi cămaşa în timp ce mergea. În faţa lui goneau şoarecii de cîmp, alergînd cu paşi mărunţi printre tulpine, pe măsură ce uriaşul le tăia calea, iar picioarele sale produceau un zgomot ca de tunet. Judd le observă panica şi zîmbi. Nu voia să le facă nici un rău, dar cum să ştie ei asta? Poate că omorîse vreo sută de vieţuitoare – şoareci, gîndaci, viermi –, înainte de-a ajunge la locul în care, pe un pat de grîu călcat în picioare, zăcea întins Mike, cu acelaşi rînjet, dar gol puşcă.

Au urmat minute lungi de dragoste, o dragoste pasionată, egală ca plăcere pentru fiecare; pasiunea lor era precisă, cei doi simţind momentul în care extazul devenea presant, iar dorinţa se transforma în necesitate. Se strînseră împreună, membru lîngă membru, limbă lîngă limbă, într-un nod pe care doar orgasmul îl putea dezlega, spatele lor fiind alternativ pîrlit şi zgîriat, pe măsură ce se rostogoleau pe jos, schimbînd ghionturi şi sărutări. În mijlocul acţiunii, cînd ejaculară împreună, au auzit pufăitul unui tractor ce trecea prin apropiere; dar ei erau dincolo de punctul în care le mai păsa de ceva.

Şi-au croit drum înapoi spre Volkswagen, cu spice de grîu sfărîmate în păr şi în urechi, în ciorapi şi între degetele de la picioare.

Rînjetele fuseseră înlocuite de surîsuri; armistiţiul, chiar dacă nu era unul permanent, avea să dureze cel puţin cîteva ore.

Maşina dogorea, şi au fost nevoiţi să deschidă toate ferestrele şi portierele pentru a permite brizei să o răcoreasc, înainte de a-şi continua drumul spre Novi Pazar. Era ora patru, şi mai aveau încă o oră bună de mers.

În timp ce urcau în maşină, Mick zise:

— O lăsăm baltă cu mînăstirea, da?

Judd căscă gura...

— Am crezut că...

— Nu mai puteam suporta încă o ticăloasă de Fecioară...

Au rîs uşor, apoi s-au sărutat, simţindu-şi gustul unul altuia, un amestec de salivă cu iz de spermă sărată.

A doua zi, vremea se arăta frumoasă, dar nu excesiv de caldă. Cerul nu era albastru, fiind acoperit cu un nor alb uniform. Aerul dimineţii îţi pătrundea în nări ca eterul sau menta.

Vaslav Jelovsek urmărea porumbeii în piaţa centrală din Popolac, cochetînd cu moartea, în timp ce săltau şi fluturau din aripi în faţa vehiculelor ce treceau încoace şi-ncolo. Cu treburi militare sau civile. Un aer de sobrietate ascundea cu greu emoţia pe care o resimţea în acea zi, o emoţie ce ştia că era împărtăşită de fiecare bărbat, femeie sau copil din Popolac. Împărtăşită chiar şi de porumbei. Poate de aceea se jucau cu atîta dexteritate printre roţi, ştiind că în această zi a zilelor nimic nu li se putea întîmpla.

Scrută din nou cerul – aceeaşi boltă albă pe care o cerceta de la revărsatul zorilor. Stratul de nori era coborît, nefiind tocmai o atmosferă ideală pentru ceremonii. Prin minte îi trecu o expresie, o expresie englezească pe care o auzise de la un prieten: „A fi cu capul în nori". Însemna, după părerea sa, a fi cufundat în visare, într-un vis alb şi invizibil. Atît, gîndi el crispat, ştia Occidentul despre nori – că simbolizau visele. Era nevoie de o perspicacitate ce le lipsea apusenilor pentru a înţelege adevărul din această expresie obişnuită. Aici, în dealurile secrete, nu ar crea ei o realitate spectaculoasă din acele cuvinte fără rost? Un proverb viu.

Un cap în nori.

Deja, primul contingent se aduna în piață, în afară de unul sau doi absenți pe caz de boală – dar rezervele de-abia aşteptau să le ia locul. Cîtă înflăcărare! Erau afişate zîmbete atît de largi cînd o rezervă îşi auzea strigat numele şi numărul matricol, şi era scoasă din linie pentru a se alătura membrului ce începea deja să se contureze. De ambele părți, miracole de organizare. Fiecare cu sarcina sa şi cu locul său. Nici un fel de strigăte sau îmbrînceli; într-adevăr, vocile de-abia depăşeau şoaptele. El urmărea totul cu multă admirație, în timp ce continua poziționarea, intrarea în formație şi fixarea în rînduri.

Se anunța o zi lungă şi obositoare. Vaslav fusese în piață chiar cu o oră înaintea zorilor, bînd cafea din pahare de plastic, de import, discutînd rapoartele meteorologice sosite din jumătate în jumătate de oră de la Pristina şi Mitrovica şi contemplînd cerul fără stele, pe măsură ce lumina cenuşie a dimineții înainta tiptil. Acum, bea a şasea cafea şi era de-abia ora şapte. De cealaltă parte a pieții, Metzinger arăta la fel de obosit şi neliniştit ca şi Vaslav.

Urmăriseră împreună – el şi Metzinger – zorile ce se scurgeau dinspre Est. Dar acum se separaseră, uitînd de prietenia lor anterioară, şi nu mai aveau să-şi vorbească. La urma urmelor, Metzinger era din Podujevo. Trebuia să-şi sprijine propriul oraş în bătălia viitoare. Mîine, o să schimbe între ei poveştile aventurilor lor, însă astăzi erau nevoiți să se comporte ca şi cum nu s-ar fi cunoscut vreodată, nici măcar atît cît să schimbe un zîmbet. Fiindcă, astăzi, ei trebuiau să fie, pur şi simplu, partizani, interesați doar de victoria oraşului lor asupra celuilalt.

Primul picior al lui Popolac se ridicase, spre satisfacția reciprocă a lui Metzinger şi Vaslav. Fuseseră făcute verificări meticuloase, iar piciorul părăsi piața, umbra sa proiectîndu-se, uriaşă, pe fațada Primăriei.

Vaslav îşi sorbi cafeaua dulce şi îşi permise un mic mormăit de satisfacție. *Ce zile, ce zile!* Zile pline de glorie, cu drapele fîlfîind în aer şi vederi ce-ți întorceau stomacul pe dos, destul cît să-i ajungă unui bărbat pentru o viață întreagă. Era o anticipare frumoasă a Raiului.

Lăsați-i Americii plăcerile ei simple, şoriceii animați, castelele acoperite cu dulciuri, cultele şi tehnologiile sale – el nu dorea nimic din toate acestea. Cea mai mare minune a lumii era aici, ascunsă între dealuri.

Ah, ce zile!

În piața centrală din Podujevo, scena nu era mai puțin animată şi nici mai puțin inspiratoare. Poate că exista un sentiment mut de tristețe, ce sublinia ceremonia din acest an, şi acest lucru era de înțeles. Nita Obrenovic, organizatoarea respectată şi iubită a lui Podujevo, încetase din viață. Iarna trecută o revendicase, la vîrsta de nouăzeci şi patru de ani, lipsind oraşul de părerile ei dure şi de comportamentul şi mai dur. Nita lucrase cu cetățenii din Podujevo timp de şaizeci de ani, planificînd întotdeauna următoarea întrecere şi îmbunătățind proiectele, cheltuindu-şi energia în încercarea de a face ca următoarea înfruntare să fie mai ambițioasă şi mai plină de viață decît cea anterioară.

Acum, ea era moartă şi i se simțea cumplit lipsa. Nu pentru că ar fi existat o lipsă de organizare pe străzi, oamenii fiind mult prea disciplinați ca să se întîmple aşa ceva, dar se aflau deja în întîrziere şi se făcuse aproape şapte şi douăzeci şi cinci. Fata Nitei luase locul mamei sale, însă ei îi lipsea puterea de a stimula oamenii şi a-i împinge la acțiune. Într-un cuvînt, era prea blîndă pentru o astfel de sarcină. Trebuia un conducător care să fie parțial profet şi parțial maestru de manej, ca să-i ademenească şi să-i forțeze pe cetățeni să-şi ocupe locurile. Poate că, după două sau trei decenii şi după participarea la mai multe întreceri, fata Nitei Obremovic şi-ar fi atins scopul. Totuşi, astăzi, Podujevo era în întîrzire; fuseseră trecute cu vederea verificările obişnuite, iar priviri nervoase înlocuiseră încrederea anilor anteriori.

Cu toate acestea, la opt fără şase minute primul membru al lui Podujevo îşi croi drum afară din oraş, îndreptîndu-se spre punctul de adunare pentru a-şi aştepta camaradul.

Pînă atunci, flancurile erau deja amplasate în Popolac, iar contingentele armate aşteptau ordinele în Piața Primăriei.

Mick se trezi prompt la ora şapte, deşi nu exista un ceas deşteptător în camera lor simplu mobilată, din Hotelul Belgrad. Zăcea lungit în pat şi asculta respirația regulată a lui Judd, aflat în patul geamăn, din cealaltă parte a camerei. O lumină posomorîtă de dimineață se strecura printre draperiile subțiri, descurajînd o plecare matinală. După ce fixă cîteva minute lacul crăpat de pe tavan şi după ce se holbă şi mai mult la crucifixul grosolan sculptat de pe peretele opus,

Mick se ridică şi se îndreptă spre fereastră. Aşa cum ghicise, ziua era mohorîtă, cu cerul plumburiu, iar acoperişurile din Novi Pazar erau cenuşii, avînd un aspect monoton, în lumina palidă a zorilor. Dar, dincolo de acoperişuri, spre Est, se zăreau dealurile. Acolo era soare. Vedea nişte dîre de lumină, ce reliefau verdele-albăstrui al pădurii, invitîndu-l să-i viziteze pantele.

Astăzi, poate că or să meargă spre Sud, la Kosovska Mitrovica, unde exista o piață, nu-i aşa, şi un muzeu? Şi puteau coborî pe valea rîului Ibar, urmînd şoseaua ce însoțea cursul apei, acolo unde dealurile se înălțau sălbatice şi strălucitoare, de ambele părți. Dealurile, da – astăzi hotărîseră să vadă dealurile.

Era ora opt şi un sfert.

Pe la nouă, pricipalele corpuri ale lui Popolac şi Podujevo erau, efectiv, adunate. În zonele alocate lor, membrele ambelor oraşe aşteptau să se alăture torsurilor deja pregătite.

Vaslav Jelovsek îşi puse mîna streaşină la ochi şi cercetă cerul. Fără îndoială, plafonul noros se ridicase în ultima oră, iar spre Est se vedeau spărturi printre nori, ba chiar, ocazional, şi cîteva raze de soare. Poate că nu avea să fie o zi perfectă pentru confruntare, dar, cu siguranță, una destul de potrivită.

Mick şi Judd dejunaseră tîrziu, servind ceva asemănător cu şunca şi ouăle şi cîteva ceşti de cafea neagră. Se însenina, chiar şi în Novi Pazar, iar ambițiile lor deveneau tot mai mari: să ajungă la Kosovska Mitrovica pînă la prînz şi, poate, să viziteze castelul-deal de la Zvecan, în timpul după-amiezei.

Pe la nouă şi jumătate ieşiră din Novi Pazar şi porniră pe şoseaua ce ducea spre Sud, către valea rîului Ibar. Nu era o şosea grozavă, dar hopurile şi hîrtoapele nu le puteau strica ziua.

Drumul era pustiu, cu excepția unor pietoni ocazionali, iar în locul lanurilor de grîu şi porumb, pe lîngă care trecuseră în ziua precedentă, şoseaua era flancată de dealuri ondulate, cu pantele acoperite de păduri întunecate şi dese. În afara cîtorva păsări, nu văzură nici un fel de viețuitoare sălbatice. Chiar şi tovarăşii lor rari de călătorie dispărură cu totul, după cîțiva kilometri, iar cele cîteva ferme pe care le lăsară în urmă, păreau închise şi zăvorîte. Porci negri alergau singuri

prin curţi, fără nici un copil care să-i hrănească. Rufele spălate se umflau şi fîlfîiau pe frînghii, dar nu se vedea nici o spălătoreasă.

La început, această călătorie solitară printre dealuri era odihnitoare, prin lipsa oricărui contact cu alte fiinţe umane, dar, pe măsură ce trecea dimineaţa, cei doi începură să se simtă neliniştiţi.

— N-ar fi trebuit să vedem un indicator pentru Mitrovica?

Mick cercetă cu atenţie harta.

— Poate...

— ...am apucat pe un drum greşit.

— Dacă ar fi fost vreun indicator, l-aş fi văzut. Cred că ar trebui să încercăm să părăsim drumul ăsta – s-o luăm mai spre Sud, să ajungem devale, mai aproape de Mitrovica decît am planificat...

— Cum să părăseşti blestemata asta de şosea?

— Pe drumuri de ţară.

— Ei bine, ce mi-s astea, ce mi-i şoseaua pe care ne aflăm.

Judd îşi ţuguie buzele.

— Ai o ţigară? întrebă el.

— Le-am terminat acum cîţiva kilometri.

În faţa lor dealurile formau o linie impenetrabilă. Nici un semn de viaţă, nici cel mai mic vălătuc de fum, nici un zgomot de voci sau de vehicule.

— E-n regulă, spuse Judd, la următoarea intersecţie cotim. Orice e mai bun decît şoseaua asta.

Îşi continuară călătoria. Şoseaua se deteriora rapid, hîrtoapele deveneau adevărate cratere, iar movilele îţi dădeau senzaţia că treceai cu roţile peste corpuri omeneşti.

— Acolo! exclamă, deodată, Mick.

O răspîntie, una palpabilă. Cu siguranţă, nu era un drum principal. De fapt, părea un drum de ţară, o pistă de pămînt asemenea celor descrise de Judd; totuşi, reprezenta o evadare din perspectiva fără de sfîrşit a şoselei pe care erau prinşi în capcană.

— Începe să devină un safari blestemat, declară Judd, în timp ce Volkswagen-ul porni să se hurduce şi să scrîşnească din toate încheieturile de-a lungul jalnicului drum de ţară.

— Unde-i sentimentul tău de aventură?

— Am uitat să-l iau cu mine.

Acum începură să urce, pe măsură ce drumul şerpuia în sus printre dealuri. Pădurea se închise în jurul lor, ascunzînd cerul, aşa încît un mozaic de lumini şi umbre gonea precipitat pe capota maşinii. Brusc se auzi un cîntec de pasăre, lipsit de expresie, dar optimist, iar în aer se simţi un miros de pin proaspăt şi pămînt reavăn. O vulpe traversă drumul şi-i urmări cu privirae, în timp ce maşina se apropia de ea. Apoi, cu pasul calm al unui prinţ neînfricat, dispăru agale printre copaci.

Indiferent în ce direcţie s-ar fi îndreptat, se gîndi Mick, era mai bine decît pe drumul pe care circulaseră pînă atunci. Poate că, în curînd, aveau să se oprească şi să meargă puţin pe jos, pentru a găsi un promontoriu de pe care să poată contempla valea, ba chiar şi oraşul Novi Pazar-ul, în spatele lor.

Cei doi bărbaţi mai aveau încă o oră de mers pînă la Popolac, cînd capul contingentului părăsi, în cele din urmă, în marş, Piaţa Primăriei şi-şi ocupă poziţia în corpul principal.

Această ultimă plecare pustiise oraşul. Nici chiar bolnavii şi bătrînii nu fuseseră neglijaţi într-o asemenea zi; nimănui nu trebuia să i se interzică spectacolul şi triumful întrecerii. Fiecare cetăţean, indiferent de vîrstă, orbii şi mutilaţii, cei cu copii în braţe, femeile însărcinate – se îndreptau cu toţii din oraşul lor mîndru spre terenul ştiut. Deşi legea impunea participarea tuturora, nu era nevoie de constrîngere. Nici un cetăţean al celor două oraşe n-ar fi pierdut şansa de a vedea spectacolul şi de a încerca fiorii întrecerii.

Confruntarea trebuia să fie totală – oraş contra oraş. Aşa fusese dintotdeauna.

Ca atare, oraşele plecară pe dealuri. Cetăţenii din Popolac şi Podujevo se adunaseră pînă la prînz în zonele secrete ale dealurilor, ascunşi de ochii oamenilor civilizaţi, pentru a purta bătălia străbună şi rituală.

Zeci de mii de inimi băteau mai repede. Zeci de mii de corpuri se întinseră, se încordară şi transpirară, în timp ce oraşele îşi ocupau poziţiile. Umbrele corpurilor întunecau întinderi de teren de mărimea unor mici aşezări; greutatea tălpilor lor strivea iarba, transformînd-o într-un lapte verde; mişcările lor ucideau animale, zdrobeau

tufişuri şi doborau copaci. Pămîntul reverbera efectiv la trecerea lor, iar dealurile purtau ecoul zgomotului bubuitor al paşilor.

În corpul semeţ al lui Podujevo, deveneau evidente cîteva imperfecţiuni tehnice. O uşoară fisură în împletitura flancului stîng dusese la o slăbiciune în acel loc. În consecinţă, apărură probleme în mecanismul pivotant al şoldurilor. Era mai rigid decît ar fi trebuit, iar mişcările nu erau line. Drept rezultat, în acea regiune a oraşului încordarea devenise considerabilă. Era suportată cu stoicism; la urma urmei, înfruntarea trebuia să-i solicite pe participanţi pînă la limita puterilor. Totuşi, limita critică a rezistenţei se afla mai aproape decît ar fi îndrăznit cineva să recunoască. Cetăţenii nu erau atît de plini de energie ca în întrecerile anterioare. O perioadă proastă pentru recolte produsese corpuri mai puţin hrănite, coloane vertebrale mai puţin suple, voinţe mai puţin dîrze. Flancul cu împletitură proastă n-ar fi putut produce un accident în sine, însă slăbit şi mai mult de fragilitatea competitorilor, deveni punctul de plecare al unui scene de moarte la o scară nemaiîntîlnită.

Opriră maşina.

— Auzi?

Mick clătină din cap. Auzul său nu fusese bun nici în adolescenţă. Prea multe concerte de rock îi spulberaseră dracului timpanele.

Judd coborî din vehicul.

Păsările amuţiseră acum. Se desluşea din nou zgomotul pe care-l auziseră în timp ce călătoreau pe drum. Nu era, pur şi simplu, un zgomot, ci aproape o mişcare a pămîntului, un vuiet ce părea să existe în însăşi substanţa dealurilor.

Să fi fost tunet?

Nu, era prea ritmic. Îşi făcu din nou simţită prezenţa prin intermediul tălpilor picioarelor...

Bum!

De data aceasta, îl auzi şi Mick. Se aplecă pe fereastra maşinii.

— Vine de undeva din faţă. Acum îl aud.

Judd încuviinţă din cap.

Bum!

Din nou, tunetul-pămîntului.

— Ce dracu'-i asta? întrebă Mike.

— Orice ar fi, vreau să văd...

Judd reveni zîmbind în Volkswagen.

— Aproape că seamănă cu zgomotul tunurilor, zise el pornind maşina. Al unor tunuri de calibru mare.

Prin binoclul său rusesc, Vaslav Jelovsek îl urmărea pe oficialul de la start ridicînd pistolul. Zări vălătucul de fum alb ce ieşea din ţeavă şi, o secundă mai tîrziu, auzi sunetul împuşcăturii răsunînd peste vale.

Înfruntarea începuse.

Se uită în sus, la turnurile gemene ale lui Popolac şi Podujevo. Capete în nori – ei bine, aproape pînă acolo! Practic, ele se înălţau ca să atingă cerul. Era o priveliişte înfricoşătoare, care-ţi tăia respiraţia, o priveliişte care te făcea să-ţi treacă somnul. Două oraşe legănîndu-se, zvîrcolindu-se şi pregătindu-se să facă primii paşi unul spre celălalt, în această bătălie rituală.

Podujevo părea cel mai puţin rezistent. Se simţi o anumită ezitare în timp ce oraşul îşi ridică piciorul stîng pentru a începe marşul. Nimic serios, doar o mică dificultate în coordonarea muşchilor şoldului şi ai coapsei. Cîţiva paşi, şi avea să-şi găsească ritmul; alţi cîţiva, şi locuitorii săi urmau să se mişte asemenea unei singure creaturi, un gigant perfect, pornit să-şi potrivească graţia şi puterea cu imaginea-oglindă.

Împuşcătura alungase stoluri de păsări din copacii ce mărgineau valea ascunsă. Ele se ridicară să celebreze marea întrecere, ciripindu-şi excitarea, pe măsură ce tăbărau asupra terenului de luptă.

— Ai auzit o împuşcătură? întrebă Judd.

Mick aprobă din cap.

— Exerciţii militare...?

Zîmbetul lui Judd se lărgise. Parcă şi vedea titlurile mari din ziare – reportaje exclusive ale manevrelor secrete din adîncurile provinciale ale Iugoslaviei. Poate că erau tancuri ruseşti, exerciţii tactice desfăşurate în afara ochilor cercetători ai Occidentului. Cu puţin noroc, el avea să fie purtătorul acestor veşti.

Bum!

Bum!

Păsări se roteau în aer. Tunetul se auzea mai puternic acum.

— E dincolo de culme..., spuse Judd.

— Nu cred că ar trebui să mergem mai departe.

— Trebuie să văd.

— Eu nu. Se presupune că nu trebuie să fim aici.

— Nu văd nici un fel de indicator de restricţii.

— Ne vor duce de aici, ne vor deporta – nu ştiu – cred, pur şi simplu...

Bum!

— Trebuie să văd.

De-abia îi ieşiseră cuvintele din gură, cînd începură ţipetele.

Ţipa Podujevo – un ţipăt de moarte. Cineva îngropat în flancul slab murise din cauza efortului şi, astfel, începuse un lanţ al descompunerii în întregul sistem. Un bărbat îşi eliberă vecinul, iar acela îşi eliberă, la rîndul său, alt vecin, făcînd cancerul haosului să se răspîndească în tot corpul oraşului. Coeziunea structurii imense se deterioră cu o rapiditate terifiantă, pe măsură ce încetarea funcţionării unei părţi anatomice determina o presiune de neîndurat asupra alteia.

Capodopera pe care oamenii de ispravă din Podujevo o construiseră din carnea şi din sîngele lor se clătină şi, apoi, ca un zgîrie-nori dinamitat, începu să se prăbuşească.

Flancul sfărîmat îşi scuipă cetăţenii în acelaşi fel în care o arteră spintecată face să ţîşnească sîngele. După ceea, cu o încetineală graţioasă, ce făcea şi mai cumplită agonia cetăţenilor, se îndoi către pămînt, membrele dezagregîndu-se în timp ce cădea.

Capul uriaş – care atinsese norii atît de recent – fu aruncat înspre spate pe gîtul său gros. Zece mii de guri scoaseră un singur urlet din gura enormă – un apel fără de cuvinte către cer, vrednic de o milă infinită. Un urlet al pierderii, un urlet al anticipaţiei, un urlet de perplexitate. Cum se putea termina astfel acea zi a zilelor – vru să ştie acel urlet –, cum se putea termina într-o învălmăşeală de corpuri în cădere?

— Ai auzit?

Era, fără îndoială, un sunet uman, deşi aproape asurzitor. Stomacul lui Judd se convulsionă. Îl privi pe Mick, care se făcuse la fel de alb ca o foaie de hîrtie.

Judd opri maşina.

— Nu, spuse Mick.

— Ascultă...pentru numele lui Iisus...

Vacarmul gemetelor de moarte, rugăminţile şi imprecaţiile inundară aerul. Era foarte aproape.

— Trebuie să plecăm acum, imploră Mick

Judd clătină din cap. Era pregătit pentru un spectacol militar – căci toată armata rusă masată dincolo de dealul următor – dar zgomotul din urechile sale era cel al cărnii umane, chiar prea umane pentru a fi redat în cuvinte. Îi amintea de imaginile Iadului, aşa cum şi le închipuise pe cînd era copil; de torturile nesfîrşite şi inexprimabile cu care-l ameninţase mama sa dacă n-ar reuşi să îmbrăţişeze calea lui Hristos. Fusese o teroare pe care o uitase de douăzeci de ani. Însă brusc, iat-o din nou, de data acesata sub o altă înfăţişare. Poate că însuşi Iadul se deschisese, dincolo de orizontul următor, iar maică-sa stătea pe margine şi-l invita să guste din pedepsele oferite de acesta.

— Dacă nu porneşti, o fac eu.

Mick coborî din maşină şi traversă prin faţa ei, cercetînd drumul. Avu o ezitare de moment, nu mai mult de o secundă, cînd ochii îi sclipiră, neîncrezători, înainte de a se întoarce spre parbriz, cu faţa şi mai palidă decît pînă atunci, şi a exclama „Iisuse Hristoase...", cu o voce răguşită de la greaţa pe care încerca să şi-o stăpînească.

Iubitul său stătea încă la volan, cu capul îngropat în mîini, căutînd să-şi şteargă din minte amintirile.

— Judd...

Judd ridică încet privirea. Mick se holba la el ca un sălbatic, cu faţa strălucind din cauza unei sudori îngheţate, apărute brusc. Judd se uită dincolo de el. La cîţiva metri mai în faţă, drumul se întuneca în mod misterios, pe măsură ce o maree se întindea spre maşină, o maree groasă şi adîncă de sînge. Mintea lui Judd începu să funcţioneze cu rapiditate, încercînd să ajungă la o altă concluzie decît cea inevitabilă, sugerată de privelişte. Numai că nu exista nici o explicaţie rezonabilă. Era sînge, într-o abundenţă insuportabilă, o mare de sînge fără de sfîrşit...

Şi acum, în briza care adia, se simţea mirosul de cadavre proaspăt spintecate: mirosul provenit din adîncurile corpului uman – parţial dulceag, parţial acrişor.

Mick reveni, împleticindu-se spre portiera Volkswagen-ului, şi bîjbîi după mîner. Portiera se deschise brusc şi el se strecură înăuntru, cu privirea încețoşată.

— Dă înapoi!

Judd se întinse după cheia de contact. Mareea de sînge aproape că spăla roțile din față. Înaintea lor, lumea fusese vopsită în roşu.

— Dă-i drumu', la dracu', dă-i drumu'!

Judd nu schița nici un gest de a porni maşina.

— Trebuie s-aruncăm o privire, zise el fără convingere, trebuie s-o facem.

— Nu trebuie să facem nimic, replică Mike, ci doar să plecăm dracului de-aici. Nu-i treaba noastră...

— Dezastru aviatic...

— Nu se vede fum.

— Totuşi, sînt voci omeneşti...

Instinctul îi spunea lui Mick că trebuia să părăsească neapărat zona. Putea să citească despre tragedie într-un ziar, să vadă imaginile a doua zi, cînd aveau să fie cenuşii şi stacojii. Astăzi erau prea proaspete, prea neprevăzute...

Orice se putea afla la capătul acelui drum, orice care sîngera...

— Trebuie...

Judd porni maşina, în timp ce, alături, Mick gemea slab. Volkswagenul începu să înainteze încet, pătrunzînd în rîul de sînge, cu roțile învîrtindu-se în mareea grețoasă şi înspumată.

— Nu, spuse Mick cu o voce foarte slabă. Te rog, nu...

— Trebuie, sună răspunsul lui Judd. Trebuie. Trebuie.

Doar la cîțiva metri depărtare, oraşul supraviețuitor, Popolac, îşi revenea din primele convulsii. Se holbă cu o mie de ochi la rămăşițele duşmanului său ritual, întins acum într-un amestec de frînghii şi corpuri, pe terenul călcat în picioare, un duşman zdrobit pentru totdeauna. Popolac se dădu înapoi, clătinîndu-se la această privelişte, cu tălpile sale uriaşe culcînd la pămînt pădurea ce delimita zona de luptă, şi cu brațele fluturînd prin aer. Dar îşi menținu echilibrul, chiar dacă o banală nebunie, declanşată de grozăvia aflată la picioare, îi cuprinse toate mădularele şi-i îngheță corpul de groază. Se dădu co-

manda: corpul se zvîrcoli şi se răsuci, şi, întorcînd spatele rămăşiţelor înspăimîntătoare ale lui Podujevo, se repezi înspre dealuri.

Pe măsură ce înainta către uitare, forma sa gigantică trecu între maşină şi soare, aruncîndu-şi umbra rece peste drumul însîngerat. Mick nu văzu nimic din pricina lacrimilor, iar Judd, cu ochii pe jumătate închişi, din cauza a ceea ce se temea că avea să zărească după primul cot de drum, înregistră vag existenţa a ceva care blocase lumina timp de un minut. Poate un nor. Poate un stol de păsări.

Dacă ar fi privit în sus în acel moment – dacă ar fi aruncat doar o privire spre Nord-Est –, ar fi văzut capul lui Popolac, acel cap imens şi asemănător cu un furnicar al unui oraş înnebunit, dispărînd din raza sa vizuală, pe măsură ce mărşăluia spre dealuri. Ar fi ştiut că teritoriul se afla dincolo de puterea sa de înţelegere, că nu exista nici un mijloc de vindecare în acest colţ al Iadului. Dar Judd nu văzu oraşul şi, astfel, Mick şi cu el depăşiră ultimul punct din care s-ar mai fi putut întoarce. De-acum înainte, ca şi Popolac şi geamănul său mort, pierduseră orice posibilitate de a-şi păstra o judecată sănătoasă şi o speranţă de viaţă.

După primul colţ al drumului, dădură cu ochii de rămăşiţele lui Podujevo.

Imaginaţia lor civilizată nu concepuse niciodată o privelişte atît de neînchipuit de brutală.

Poate că doar pe cîmpurile de luptă ale Europei fuseseră strînse laolaltă aşa multe cadavre; dar oare fuseseră atîtea femei şi copii încleştaţi împreună cu cadavrele bărbaţilor? Existaseră, oare grămezi de leşuri atît de înalte, dar atît de recent pline de viaţă? Existaseră, într-adevăr, oraşe distruse la fel de repede, dar fusese vreodată un întreg oraş pierdut din cauza unei simple comenzi dictate de gravitaţie?

Priveliştea depăşea orice imaginaţie. În faţa ei, mintea începea să funcţioneze ca melcul, forţele raţiunii descopereau meticuloase dovezile, căutînd orice punct vulnerabil, orice loc în care ar fi putut spune: „Asta nu se întîmplă. Este un vis de moarte, nu moartea însăşi".

Numai că raţiunea nu putea găsi nici o fisură. Acesta era adevărul. Era moartea însăşi.

Podujevo căzuse.

Treizeci şi opt de mii şapte sute şaizeci şi cinci de cetăţeni zăceau întinşi pe pămînt sau, mai degrabă, erau aruncaţi în grămezi diforme, din care tot felul de umori se scurgeau pe sol. Aceia care nu muriseră în urma prăbuşirii, sau care nu se sufocaseră, agonizau. Nu aveau să existe supraviețuitori, cu excepția celor cîțiva spectatori care își părăsiseră casele pentru a urmări confruntarea. Acei puţini locuitori din Podujevo – mutilaţii, bolnavii, bătrînii – se holbau acum, la fel ca Mick şi Judd, la masacru, încercînd să nu creadă ceea ce vedeau.

Judd ieşi primul din maşină. Solul de sub pantofii săi din piele de căprioară era lipicios, din pricina sîngelui pe cale de coagulare. Judd cuprinse cu privirea măcelul. Nici urmă de epavă, de avion prăbuşit sau de incendiu, nici un miros de combustibil scurs pe jos. Doar zeci de mii de cadavre, calde încă, fie goale, fie îmbrăcate în uniforme identice din serj gri – bărbaţi, femei şi copii, toţi laolaltă. Unii dintre ei purtau hamuri de piele, bine strînse în jurul pieptului, hamuri din care se încolăceau în jos kilometri şi kilometri de frînghii. Cu cît privea mai de aproape, cu atît mai limpede distingea sistemul extraordinar de noduri şi legături ce continua să le ţină corpurile împreună. Pentru un motiv sau altul, toţi aceşti oameni fuseseră legaţi unul de celălat. Unii se sprijineau pe umerii vecinilor, călărind pe ei precum copiii pe spatele cailor. Alţii erau încleştaţi mînă în mînă, înnodaţi cu bucăţi de frînghie, într-un perete de muşchi şi oase. Iar alţii erau legaţi strîns în formă de minge, cu capetele vîrîte între genunchi. Toţi erau, într-un anume fel uniţi de tovarăşii lor, prinşi împreună ca într-un joc colectiv şi dement.

Altă împuşcătură.

Mick ridică privirea.

Pe cîmp, un bărbat solitar, îmbrăcat într-o manta cafeniu-deschis, mergea printre leşuri cu un revolver în mînă, dîndu-le lovitura de graţie muribunzilor. Era un act de milă nepotrivit, dar cu toate acestea, el îşi continuă operaţiunea, alegînd mai întîi copiii. Descărcîndu-şi revolverul, încărcîndu-l, descărcîndu-l din nou, încărcîndu-l, descărcîndu-l...

Mick nu se mai putu abţine.

Urlă din toate puterile, acoperind gemetele răniţilor:

— *Ce-i asta?*

Bărbatul înălță privirea, întrerupîndu-şi îndeletnicirea îngrozitoare, cu fața la fel de cafenie şi de o paloare mortală, ca şi mantaua pe care o purta.

— Ha! mîrîi el, încruntîndu-se prin ochelarii groşi la cele două persoane care se amestecau în treburile lui.

— Ce se întîmplă aici? strigă Mick.

Îi făcea bine să strige, îi făcea bine să se mînie pe celălalt bărbat. Poate că el trebuia acuzat. Era bine să ai pe cineva în spatele căruia să arunci vina.

— Spune-ne..., începu Mike. (Putea să audă lacrimile care-i frîngeau vocea.) Spune-ne, pentru numele lui Dumnezeu! Explică-ne!

Bărbatul în manta cafenie clătină din cap. Nu înțelegea nici un cuvînt din ce spunea acest tînăr idiot. Vorbea engleza, dar de altceva nu-şi putea da seama. Mick începu să se apropie de el, simțind tot timpul ochii morților ațintiți asupra sa. Ochi ca nişte pietre prețioase şi strălucitoare, montate în fețe sfărîmate; ochi care îl priveau de jos în sus, de pe capete retezate de la locurile lor obişnuite. Ochi din capete care permiteau urlete puternice. Ochi din capete ce depăşiseră stadiul de urlet, de respirație.

Mii de ochi.

Ajunse lîngă Manta-Cafenie, al cărui revolver era aproape gol. Bărbatul îşi scoase ochelarii şi-i aruncase deoparte. Şi el plîngea, iar corpul său masiv şi diform se scutura de spasme.

La picioarele lui Mick, cineva se întindea după el. Nu dorea să se uite în jos, însă mîna îi atinse pantoful şi nu avu de ales. Un tînăr, zăcînd ca o zvastică din carne, cu fiecare încheietură sfărîmată. Sub el, se afla un copil, cu picioarele însîngerate, care îi ieşeau în afară ca două bețe de un roz aprins.

Voia revolverul bărbatului, pentru a-i opri mîna să-l mai atingă. Ba mai mult, voia o mitralieră, un aruncător de flăcări, orice care să oprească acea agonie.

În timp ce-şi ridica privirea de pe corpul sfărîmat, Mick îl văzu pe Manta-Cafenie înălțînd revolverul.

— Judd..., zise el. Dar pe cînd cuvîntul îi ieşea de pe buze, țeava revolverului pătrunse în gura Mantalei-Cafenii, care apăsă pe trăgaci.

Acesta îşi păstrase pentru el ultimul glonț. Partea din spate a capului i se deschise ca un ou scăpat pe jos, şi bucăți de țeastă zburară

în toate părţile. Corpul i se înmuie şi Manta-Cafenie se prăbuşi la pămînt, cu revolverul între buze.

— Trebuie..., începu Mick, adresîndu-se nimănui. Trebuie...

Care era imperativul? Ce *se impunea* în această situaţie?

— Trebuie...

Judd se afla în spatele său.

— Ajutor..., rosti el.

— Da. Trebuie să aducem ajutoare. Trebuie...

— Să plecăm.

Să plece! Asta trebuia să facă. Să plece, sub orice pretext, sub orice motiv, oricît de neînsemnat. Să părăsească acel cîmp de bătaie, să iasă din raza de acţiune a mîinii muribunde, cu o rană în loc de corp.

— Trebuie să anunţăm autorităţile. Să găsim un oraş. Să aducem ajutoare...

— Preoţi, zise Mick. Au nevoie de preoţi.

Era absurd să te gîndeşti la Ultima Împărtăşanie pentru atîţia oameni. Ar fi fost nevoie de o armată de preoţi, de o cisternă de apă sfinţită şi de un megafon pentru a da binecuvîntarea.

Cei doi se răsuciră pe călcîie, întorcînd spatele ororii şi încolăcindu-şi braţele unul în jurul celuilalt, apoi aleseră cu grijă drumul înapoi la maşină.

Vehiculul era ocupat.

Vaslav Jelovsek se afla la volan, încercînd să pornească Volkswagenul. Răsuci o dată cheia de contact. De două ori. A treia oară, motorul prinse viaţă şi roţile se învîrtiră în noroiul roşu-închis, ducînd maşina pe drum, în marşarier. Vaslav îi văzu pe englezi alergînd spre Volkswager şi înjurîndu-l. N-avea ce să le facă – nu intenţiona să le fure automobilul, dar avea o treabă de făcut. Fusese arbitru, fusese responsabil pentru confruntare şi pentru siguranţa celor ce participau la ea. Unul din oraşele eroice căzuse deja. Trebuia să facă tot ce-i stătea în putinţă pentru a-l împiedica pe Popolac să-şi urmeze geamănul. Trebuia să-l urmărească pe Popolac şi să-l convingă pe cale raţională. Să-l scoată din groaza ce-l stăpînea prin cuvinte meşteşugite şi promisiuni. Dacă nu reuşea, ar mai fi existat un dezastru egal cu cel din faţa lui, iar conştiinţa sa era deja destul de afectată.

Mick continua să fugă după Volkswagen, strigînd la Jelovsek. Hoţul nu-l lua în seamă, concentrîndu-se la conducerea maşinii cu

spatele, de-a lungul drumului îngust şi alunecos. Mick pierdea teren. Maşina începuse să prindă viteză. Furios, dar cu respiraţia tăiată, aşa încît nu-şi mai putea exprima mînia, Mick rămase în mijlocul drumului, cu mîinile pe genunchi, gîfîind şi suspinînd.

— Ticălosule! spuse Judd.

Mick privi în lungul drumului, dar maşina lor dispăruse deja.

— Blestematu' ăla nici nu poate conduce ca lumea.

— Trebuie... trebuie... să-l prindem..., rosti Mick, respirînd sacadat.

— Cum?

— Pe jos...

— Nici măcar nu avem o hartă... A rămas în maşină.

— Iisuse...Hristoase...Dumnezeule atotputernic.

Porniră împreună pe drum, departe de cîmpul însîngerat.

După cîţiva metri, mareea de sînge începu să se reducă. Doar cîteva şiroaie pe cale de coagulare se mai scurgeau pe drumul principal. Mick şi Judd continuară să meargă pe urmele însîngerate ale cauciucurilor, pînă la răscruce.

Şoseaua era pustie în ambele direcţii. Urmele de cauciucuri arătau că maşina o luase la stînga.

— A pătruns mai adînc între dealuri, remarcă Judd, holbîndu-se de-a lungul drumului atrăgător, spre capătul învăluit într-o culoare verde-albăstruie. Şi-a ieşit din minţi!

— Ne întoarcem pe drumul pe care am venit?

— O să avem nevoie de o noapte întreagă, dacă o luăm pe jos...

— Poate găsim vreo ocazie.

Judd clătină din cap; era tras la faţă, iar privirea îi era pierdută.

— Mick, tu nu vezi că toţi erau la curent cu ce se întîmpla pe dealuri? Ţăranii...toţi au plecat dracului în altă parte, în timp ce oamenii aceia au înnebunit aici, sus. Pun pariu pe orice că nu va trece nici o maşină pe drumul ăsta – poate cu excepţia unor tîmpiţi ca noi – şi precis că nici un turist nu va opri pentru cineva care arată ca noi.

Avea dreptate. Semănau cu nişte măcelari – stropiţi de sus pînă jos cu sînge. Feţele lor străluceau de parcă ar fi fost date cu grăsime, ochii păreau ai unor nebuni.

— Vom fi nevoiţi să mergem pe jos, spuse Judd, pe drumul pe care am venit.

Arătă cu degetul spre şosea. Dealurile erau mai întunecate acum; soarele dispăruse brusc, dincolo de culmi.

Mick ridică din umeri. Oricum, îi aştepta o noapte pe drum. Îşi dorea, totuşi, să se ducă undeva – oriunde –, atîta timp cît punea o distanță oarecare între el şi morții de acolo.

În Popolac domnea un soi de pace. În loc de frenezia panicii, se instaurase o toropeală, o acceptare a lumii aşa cum era, demnă mai degrabă de o oaie. Zăvorîți în pozițiile lor, strînşi în curele şi frînghii unii într-alții, într-un sistem ce nu permitea ca vreo voce să fie mai puternică decît alta, sau vreo spinare să lucreze mai mult decît cea a vecinului, ei lăsară ca un consens dement să înlocuiască glasul calm al rațiunii. Erau chinuiți de convulsii ca o singură minte, o singură gîndire, o singură ambiție. Deveniseră, în decursul cîtorva momente, gigantul cu o singură minte, a cărui imagine o recreaseră atît de strălucit. Iluzia unei individualități meschine era măturată de o maree irezistibilă de sentiment colectiv – nu pasiunea unei mulțimi, ci un val telepatic, ce dizolva vocile miilor de oameni într-o singură comandă irezistibilă.

Şi acea voce ordona: „Pleacă!"

Vocea spunea: „Du această privelişte departe, unde să nu o mai văd vreodată".

Popolac se îndreptă spre dealuri, cu nişte paşi de opt sute de metri. Fiecare bărbat, femeie şi copil din acel turn cuprins de agitație era lipsit de vedere. Toți aceştia vedeau doar prin ochii oraşului. Erau lipsiți de judecată, cu excepția gîndirii oraşului. Şi se credeau fără de moarte în puterea lor neînduplecată şi stîngace. Mare şi nebun, şi nemuritor.

După vreo trei kilometri, Mick şi Judd simțiră în aer miros de benzină şi, puțin mai departe, dădură peste Volkswagen. Se răsturnase într-un şanț de scurgere astupat cu trestii, de la marginea şoselei. Nu luase foc.

Portiera din partea şoferului era deschisă, iar corpul lui Vaslav Jelovsek se rostogolise afară. Avea o expresie calmă, ținînd cont de starea de inconştiență în care se găsea. Nu se vedea altă rană, decît una sau două tăieturi pe fața sa liniştită. L-au tras afară pe hoț cu

grijă, cărîndu-l pînă la şosea. Omul gemu de cîteva ori, în timp ce-l deplasau. Apoi îi scoaseră jacheta şi cravata şi-i îndesară sub cap puloverul lui Mick.

Brusc, deschise ochii şi se holbă la cei doi.

— Te simţi bine? întrebă Mick.

Bărbatul tăcu o clipă. Nu părea să priceapă nimic.

— Englezi? articulă el, apoi.

Avea un accent puternic, dar întrebarea fusese clară.

— Da.

— V-am auzit vocile. Englezi.

Încruntă din sprîncene şi făcu uşor cu ochiul.

— Te doare? îl iscodi Judd.

Bărbatul păru să găsească întrebarea amuzantă.

— Dacă mă doare? repetă el, cu faţa încremenită într-un amestec de agonie şi extaz. Apoi scrîşni din dinţi şi spuse: Voi muri.

— Nu, replică Mick. Eşti bine...

Omul scutură din cap cu o autoritate absolută.

— Voi muri, insistă el, cu hotărîre, vreau să mor.

Judd se ghemui mai aproape. Vocea îi slăbise în intensitate.

— Spune-ne ce să facem, zise el.

Bărbatul închise ochii. Judd îl scutură cu duritate.

— Spune-ne, zise din nou, fără urmă de compasiune. Spune-ne despre ce-i vorba aici.

— Aici? făcu omul, cu ochii încă închişi. O cădere, asta-i tot. Doar o cădere...

— Ce cădere?

— Oraşul. Podujevo. Oraşul meu.

— De pe ce a căzut?

— De pe el însuşi, bineînţeles.

Bărbatul nu explica nimic; răspundea doar la o ghicitoare prin alta.

— Încotro mergeai? se interesă Mick, încercînd să fie cît mai paşnic cu putinţă.

— După Popolac, răspunse bărbatul.

— Popolac? întrebă Judd.

Mick începu să intuiască o anumită legătură în toată povestea asta.

— Popolac este un alt oraş. Ca şi Podujevo. Oraşe gemene. Se află pe hartă...

— Unde-i oraşul acum? îl iscodi Judd.

Vaslav Jelovsek păru să aleagă adevărul. Existase un moment de ezitare între a muri cu o ghicitoare pe buze şi a trăi destul pentru a-şi spune povestea. Ce mai conta dacă povestea era spusă acum? Nu o să mai fie nicicînd o altă întrecere: totul se terminase.

— Au venit aici ca să lupte, zise el, cu o voce foarte slabă. Popolac şi Podujevo. Vin la fiecare zece ani...

— Să lupte? făcu Judd. Vrei să zici că toţi oamenii aceia au fost omorîţi?

Vaslav clătină din cap.

— Nu, nu. Au căzut. Doar v-am spus.

— Ei bine, cum au luptat? se interesă Mick.

— Duceţi-vă pe dealuri, veni brusc răspunsul.

Vaslav deschise puţin ochii. Feţele ce se aplecau asupra lui erau extenuate şi dezgustate. Acei inocenţi suferiseră. Aveau dreptul la cîteva explicaţii.

— Ca giganţi, spuse el. Au luptat ca giganţi. Şi-au alcătuit un corp din corpurile lor, înţelegeţi? Pielea, muşchii, oasele, ochii, nasul, dinţii - totul era făcut din bărbaţi şi femei.

— Delirează, rosti Judd.

— Duceţi-vă pe dealuri, repetă bărbatul. – Vedeţi cu ochii voştri cît de adevărat este.

— Chiar presupunînd..., începu Mick.

Vaslav îl întrerupse, dornic de a termina o dată.

— Erau buni la întrecerea giganţilor. A fost nevoie de multe secole de practică: la fiecare zece ani totul devenea mai mare şi mai mare. Ambiţia unuia era întotdeauna mai mare decît a celuilalt. Frînghii cu care să-i lege împreună – totul era ireproşabil. Tendoane..., ligamente... În pîntece exista hrană... de la vintre plecau ţevi pentru evacuarea deşeurilor. Cei cu vederea mai ageră stăteau în orbite, cei cu vocea mai puternică în gură şi gîtlej. Nu vă veţi imagina vreodată cît de bine era construit din punct de vedere ingineresc.

— Nu cred aşa ceva, declară Judd şi se ridică în picioare.

— Este corpul de stat, zise Vaslav, atît de încet încît vocea îi sună ceva mai tare decît o şoaptă. Este forma vieţilor noastre.

Făcu o pauză. Cîțiva nori mici trecură pe deasupra şoselei, răspîndindu-se, tăcuți, în aer.

— Un miracol, zise el, de parcă şi-ar fi dat seama pentru prima dată de enormitatea acestui fapt. Un miracol!

Destul... Da. Era chiar destul.

Gura i se închise, cuvintele nu se mai auziră şi el muri.

Mick îi simți moartea mult mai acut decît a miilor de morți de care fugise; sau, mai degrabă, această moarte era cheia ce declanşa suferința pe care o simțea pentru ei toți.

Se simțea inutil, fie că bărbatul hotărîse să le spună o minciună fantastică în timp ce agoniza, fie că povestea aceea era, într-un anume fel, adevărată. Imaginația sa era prea limitată pentru a înțelege întreaga idee. Creierul îl durea doar gîndindu-se la aşa ceva, iar compasiunea lui se prăbuşea sub greutatea suferinței pe care o simțea.

Stătea pe şosea, în timp ce norii erau mînați de vînt, iar umbrele lor vagi şi cenuşii treceau deasupra lor, îndreptîndu-se spre enigmaticele dealuri.

Era în amurg.

Popolac nu mai putea continua. Simțea oboseala în fiecare muşchi. Moartea poposise pe alocuri, în anatomia sa uriaşă; dar în oraş nu exista nici o tristețe pentru celulele lui decedate. Dacă morții erau în interior, cadavrelor li se permitea să atîrne în harnaşamente. Dacă acestea formau pielea oraşului, erau dezlegate şi li se dădea drumul pentru a plonja în pădurea de dedesubt.

Gigantul nu era capabil de milă. Nu avea altă ambiție decît să continue pînă ce urma să înceteze.

În timp ce soarele dispărea din raza vizuală, Popolac se odihnea, aşezat pe un dîmb, legănîndu-şi capul uriaş în mîinile-i uriaşe.

Apăreau stelele, cu avertismentul lor familiar. Se apropia noaptea, bandajînd cu mătase rănile zilei, orbind ochii care văzuseră prea multe.

Popolac se ridică din nou în picioare şi începu să se mişte, pas cu pas, bubuitor. Cu siguranță că nu putea să dureze mult pînă ce o să-l cuprindă iar oboseala, înainte de a se putea întinde în mormîntul vreunei văi pierdute, ca să moară.

Încă mai trebuia să meargă o bucată de vreme, agonizînd cu fiecare pas, în timp ce noaptea făcea să înflorească bezna în jurul capului său.

Mick dorea să-l înmormînteze pe hoțul maşinii undeva la marginea pădurii. Totuşi, Judd remarcă faptul că îngroparea unui corp putea părea oarecum suspicioasă în lumina mai sănătoasă a zilei următoare. Şi, în plus, nu era absurd să fie interesați de un cadavru cînd, efectiv, alte mii zăceau la o distanță de doar cîțiva kilometri de locul unde se aflau?

Ca atare, corpul fu lăsat acolo, şi maşina abandonată să se afunde şi mai adînc în şanț.

Porniră din nou la drum.

Se făcuse frig, tot mai frig, şi le era foame. Însă puținele case pe lîngă care trecură erau toate părăsite, încuiate şi zăvorîte.

— Ce a vrut să spună? întrebă Mick, în timp ce stăteau nemişcați, privind o altă uşă încuiată.

— Vorbea metaforic...

— Toate chestiile alea referitoare la giganți?

— Nişte fleacuri de origine troțkistă..., insistă Judd.

— Nu cred aşa ceva.

— Eu ştiu. Era discursul lui pe patul morții, pe care probabil şi-l pregătise de ani de zile.

— Nu cred aşa ceva, repetă Mick şi porni înapoi spre pădure.

— O, cum aşa? zise Judd, aflat în spatele său.

— Nu recita, pur şi simplu, nişte lozinci de partid.

— Vrei să spui că tu presupui că pe-aici, pe undeva, se află un gigant? Pentru numele lui Dumnezeu!

Mick se întoarse spre Judd. Fața i se desluşea cu greu în lumina amurgului. Avea însă vocea mai calmă şi în ea se distingea o anumită credință.

— Da. Consider că spunea adevărul.

— E absurd. Ridicol. Nu.

Judd îl detestă pe Mick în acel moment. Simți că îl disprețuia pentru naivitatea şi pasiunea cu care credea orice poveste rostită de orice neghiob, dacă avea în ea un suflu romantic. Şi asta? Asta era cea mai rea, cea mai absurdă...

— Nu, repetă el. Nu, nu, nu.

Cerul era neted ca porțelanul, iar siluetele dealurilor, negre ca smoala.

— Îngheț dracului! zise Mick din întuneric. Stai aici sau mergi cu mine?

Judd urlă:

— În felul acesta, nu vom găsi nimic.

— Ei bine, e lung drumul înapoi.

— Ne adîncim prea mult între dealuri.

— Fă ce vrei, eu merg mai departe.

Pașii i se îndepărtară; întunericul îl înghiți.

După un minut, îl urmă și Judd.

Noaptea era senină și rece. Cei doi își continuau drumul, cu picioarele umflate în pantofi, cu gulerele ridicate, ca să se apere de frig. Deasupra lor, cerul devenise o paradă a stelelor. Un triumf al luminii revărsate, din care ochiul putea face atîtea modele cîte îi permitea răbdarea. După o vreme, își trecură brațele obosite unul în jurul celuilalt, pentru a se încălzi și a se alina.

Pe la ora unsprezece, văzură, în depărtare, o fereastră luminată.

Femeia din ușa colibei de piatră nu le zîmbi, dar înțelese în ce situație se aflau și-i lăsă înăuntru. Nu părea să aibă vreun rost încercarea de a explica femeii și schilodului ei de bărbat ceea ce văzuseră. Coliba nu avea telefon și nu se vedea vreo urmă de vehicol, așa încît, chiar dacă ar fi găsit vreo modalitate de exprimare, tot nu s-ar fi putut face nimic.

Prin gesturi, cei doi arătară că erau flămînzi și extenuați. Încercară, mai apoi, să explice că se rătăciseră, blestemîndu-se în gînd că lăsaseră dicționarul în Volkswagen. Femeia nu prea înțelese foarte multe din spusele lor, dar îi așeză lîngă un foc bun și puse la încălzit pe plită o tigaie cu mîncare.

Înfulecară o supă de mazăre groasă și nesărată, și ouă, iar la răstimpuri își exprimau mulțumirile la adresa femeii, zîmbindu-i. Soțul acesteia stătea lîngă foc, fără a căuta să vorbească sau măcar să-și privească vizitatorii.

Mîncarea era bună și le ridică moralul.

Hotărîră să doarmă pînă dimineața și apoi să înceapă lungul drum înapoi. Pînă în zori, cadavrele de pe cîmp aveau să fie numărate,

identificate, împachetate şi trimise familiilor, iar aerul urma să se umple de zgomote liniştitoare, ştergînd gemetele care încă le mai răsunau în urechi. După aceea, o să apară elicoptere şi camioane pline cu oameni care o să organizeze operaţiunile de curăţare a locului. Toate ceremoniile şi accesoriile unui dezastru civilizat.

Şi, peste o vreme, totul urma să fie acceptat, devenind o parte a istoriei lor; o tragedie, bineînţeles, însă una pe care o puteau explica, clasifica şi cu care se puteau învăţa să trăiască. Da, totul o să fie bine, totul o să fie bine. Avea să vină dimineaţa.

Brusc, îi doborî somnul, provocat pe de-a-ntregul de oboseală. Rămaseră întinşi acolo unde căzuseră, aşezaţi la masă, cu capetele pe braţele încrucişate. Îi înconjurau, claie peste grămadă, străchini goale şi coji de pîine.

Nu ştiau nimic. Nu visau nimic. Nu simţeau nimic.

Apoi începu tunetul.

În pămînt, în adîncul pămîntului, un pas ritmic, cel al unui titan, se apropia treptat, cu fiecare călcătură.

Femeia îşi trezi bărbatul. Suflă în lampă şi se îndreptă spre uşă. Cerul nopţii era luminos de atîtea stele; de fiecare parte se întindeau dealurile negre.

Încă se mai auzea tunetul. O jumătate de minut între fiecare bubuitură, dar acum era mai puternic, şi se tot amplifica, cu fiecare nou pas.

Stătură în uşă împreună, bărbat şi femeie, şi ascultară ecoul răspîndit de dealuri în puterea nopţii. Nici un fulger care să însoţească tunetul.

Doar bubuitura...

Bum!...

Bum!...

Făcea ca pămîntul să se zguduie; arunca colbul de pe pragul de sus al uşii, făcea să zăngăne zăvoarele ferestrelor.

Bum!...

Bum!...

Nu ştiau ce anume se apropia, dar, indiferent de forma pe care o lua şi de ceea ce intenţiona, părea inutil să fugă din calea lui. Acolo unde se aflau ei, la adăpostul ca vai de lume oferit de colibă, erau tot în aceeaşi siguranţă ca în orice alt ungher al pădurii. Cum puteau

alege dintr-o sută de mii de arbori pe cel care avea să reziste trecerii tunetului? Mai bine să aştepte. Şi să privească.

Ochii femeii erau cam slabi, şi ea se îndoi de ceea ce vedea, atunci cînd întunecimea dealului îşi schimbă forma şi se înălţă, blocînd lumina stelelor. Însă bărbatul ei văzuse acelaşi lucru: capul inimaginabil de uriaş, mai colosal în întunericul înşelător, ridicîndu-se tot mai sus, micşorînd pînă şi dealurile cu ambiţia sa.

Bărbatul căzu în genunchi, bolborosind o rugăciune, cu picioarele atinse de artrită răsucite sub el.

Soţia sa urlă. Nici un cuvînt pe care-l ştia nu putea să-i apere de monstru – nici o rugăciune, nici o rugăminte nu avea vreo putere asupra lui.

În colibă, Mick se trezi şi braţul său întins, zvîcnind cu un spasm brusc, mătură de pe masă farfuria şi lampa.

Acestea se sfărîmară.

Judd se trezi şi el.

Urletul de afară se oprise. Femeia dispăruse din cadrul uşii, fugind în pădure. Orice copac, indiferent care, era mai bun decît această privelişte. Soţul continua să bolborosească rugăciuni, în momentul cînd enormul picior al gigantului se ridică pentru a face un pas...

Bum!...

Coliba se zgudui. Farfuriile zăngăniră şi se sparseră pe bufet. O pipă din argilă se rostogoli de pe poliţa de deasupra căminului şi se făcu bucăţi în cenuşa din vatră.

Cei doi amanţi cunoşteau sunetul care răsuna în propriile lor fiinţe: acel tunet-al-pămîntului.

Mick întinse mîna şi-l apucă pe Judd de umăr.

— Vezi? făcu el, cu dinţii albaştri-cafenii în întunericul colibei. Vezi? Vezi?

În spatele vorbelor sale clocotea un soi de isterie. Alergă spre uşă, împiedicîndu-se în întuneric de un scaun. Plin de vînătăi şi înjurînd, ieşi împleticindu-se în noapte...

Bum!...

Tunetul era asurzitor. De data aceasta, sparse toate ferestrele colibei. În dormitor, una din grinzile acoperişului se făcu ţăndări, împrăştiindu-şi bucăţile peste tot.

Judd se alătură iubitului său în uşă. Bătrînul era acum cu faţa la pămînt, cu degetele bolnave şi umflate încîrligate, cu buzele imploratoare lipite de solul umed.

Mick privea în sus, spre cer. Judd îi urmări privirea.

Într-un loc nu se vedeau stelele. Era o întunecime de forma unui bărbat, o siluetă lată şi enormă, un colos care se înălţa spre culmi pentru a întîlni Raiul. Nu era chiar un gigant perfect. Conturul lui nu era fix: se agita şi se convulsiona.

Gigantul părea mai solid decît orice om normal. Picioarele sale erau nefiresc de groase şi scunde, iar braţele nu erau lungi. Mîinile ce se încleştau şi se descleştau păreau să aibă articulaţii ciudate şi mult prea delicate pentru torsul său.

Apoi ridică un picior uriaş şi plat şi-l puse pe pămînt, făcînd un pas spre ei.

Bum!...

Pasul produse prăbuşirea acoperişului asupra colibei. Hoţul maşinii spusese adevărul. Popolac era un oraş şi un gigant; şi el plecase înspre dealuri...

Ochii lor se obişnuiseră acum cu lumina nopţii. Vedeau în detaliile cele mai oribile cum era construit monstrul. Era o capodoperă de inginerie umană: un om făcut în întregime din oameni. Sau, mai degrabă, un uriaş fără sex, alcătuit din bărbaţi, femei şi copii. Toţi cetăţenii Popolac-ului chirciţi şi încordaţi în corpul acestui uriaş împletit din carne, cu muşchii lor încordaţi dincolo de limita posibilului şi cu oasele pe cale de a plesni.

Vedeau cum arhitectura Popolac-ului modificase subtil proporţiile corpului uman; cum uriaşul fusese făcut mai scund, pentru a-i coborî centrul de greutate; cum picioarele fuseseră concepute masive, ca să poată suporta greutatea torsului; cum capul fusese coborît pe umerii largi, aşa încît problemele legate de un gît slab să fie minimalizate.

În ciuda acestor malformaţii, era grozav de plin de viaţă. Corpurile legate împreună, pentru a-i forma suprafaţa, erau goale, cu excepţia harnaşamentelor, aşa încît suprafeţele lor străluceau în lumina stelelor, exact ca un singur şi imens trunchi uman. Chiar şi muşchii erau perfect copiaţi, deşi simplificaţi. Puteau vedea modul în care corpurile legate se împingeau şi trăgeau unul de celălalt în

legături solide de carne şi oase. Vedeau oamenii împletiţi care alcătuiau corpul: spinările lor asemănătoare unor broaşte ţestoase prinse împreună pentru a oferi curbura pectoralilor; acrobaţii legaţi şi înnodaţi cu frînghii la încheieturile braţelor şi picioarelor, rostogolindu-se şi descolăcindu-se, pentru a articula oraşul.

Dar, cu siguranţă că priveliştea cea mai uluitoare dintre toate era chipul.

Obraji de corpuri; orbite cavernoase, din care se holbau capete, cîte cinci legate împreună pentru fiecare glob ocular; un nas lat şi plat şi o gură care se deschidea şi se închidea, pe măsură ce muşchii fălcilor se strîngeau şi desfăceau ritmic. Iar din acea gură, străjuită de dinţi din copii chelboşi, vocea uriaşului – acum, doar o palidă copie a puterilor sale anterioare – scotea o singură notă muzicală idioată.

Popolac mergea şi Popolac cînta.

A fost vreodată în Europa o priveliişte care să rivalizeze cu asta?

Mick şi Judd îl urmăreau cu privirea, în timp ce uriaşul făcu încă un pas în direcţia lor.

Bătrînul îşi udase pantalonii. Bolborosind şi implorînd, se tîrî cît mai departe de coliba în ruină, înspre copacii înconjurători, trăgîndu-şi picioarele moarte după el.

Englezii rămaseră pe loc, privind spre monstrul ce se apropia. Nici spaima şi nici oroarea nu-i mai afecta acum, doar o teamă respectuoasă ce-i ţintuia locului. Ştiau că aceasta era o priveliişte pe care nu mai puteau spera s-o vadă vreodată; reprezenta punctul culminant – după el, urmau doar experienţe obişnuite. Atunci, mai bine să stea, deşi fiecare pas aducea tot mai aproape moartea, mai bine să stea şi să vadă priveliştea cît încă se afla acolo pentru a fi văzută. Şi dacă acest monstru îi ucidea, atunci cel puţin vor fi zărit un miracol, vor fi cunoscut măreţia pentru un scurt moment. Părea un schimb corect.

Popolac mai avea doi paşi pînă la colibă. Acum, distingeau cu claritate complexitatea structurii sale. Feţele cetăţenilor apăreau în detaliu: albe, ude de sudoare, dar mulţumite în oboseala lor. Unii atîrnau morţi în harnaşamentele, cu picioarele mişcîndu-se încoace şi-ncolo precum cele ale unor spînzuraţi. Alţii, în special copiii, încetaseră să se mai conformeze antrenamentului primit şi se relaxaseră, aşa încît forma corpului degenera, începînd să se descompună odată cu fierberea celulelor rebele.

Şi, totuşi, mergea încă, fiecare pas fiind un efort incalculabil de coordonare şi rezistenţă.

Bum!...

Pasul ce zdrobi coliba veni mai devreme decît gîndiseră.

Mick văzu piciorul ridicat; văzu feţele oamenilor din tibie, din gleznă şi talpă – acum, de aceeaşi mărime ca şi el – toţi oameni solizi, aleşi pentru a suporta imensa greutate a acestei grandioase creaţii. Mulţi muriseră. Partea de jos a tălpii era o îmbinare de corpuri strivite şi însîngerate, presate în moarte sub greutatea camarazilor lor.

Piciorul coborî cu un tunet.

În cîteva secunde, coliba se transformă în aşchii şi praf.

Popolac acoperi complet cerul. Era, pe moment, o întreagă lume, rai şi pămînt, prezenţa sa umplînd pînă la refuz simţurile. De la această distanţă, o singură privire nu putea cuprinde totul. Ochiul trebuia să baleieze înainte şi înapoi peste uriaşa masă, pentru a avea o imagine completă – şi chiar şi atunci, mintea refuza să accepte întregul adevăr.

Un fragment de piatră proiectat din structura colibei, în momentul prăbuşirii, îl lovi pe Judd drept în faţă. Bărbatul auzi în propriul său cap lovitura ucigătoare, ca o minge ce izbeşte un perete: un deces pe terenul de joc. Nici o durere. Nici o remuşcare. Dispariţia unei lumini, a unei lumini mici şi nesemnificative. Strigătul său de moarte se pierdu în infernul din jur. Corpul său se pierdu în fum şi întuneric. Mick nici nu-l văzu, nici nu-l auzi pe Judd murind.

Era prea ocupat să se holbeze la piciorul uriaşului, în timp ce acesta se opri o clipă pe ruinele colibei; celălalt picior tocmai îşi aduna toată voinţa, pentru a se mişca, la rîndul său.

Mick profită de această şansă. Urlînd ca ielele, se repezi spre picior, cu dorinţa înfrigurată de a îmbrăţişa monstrul. Se împiedică în ruine şi se ridică din nou, însîngerat, pentru a ajunge înainte ca piciorul să se fi ridicat, iar el să fi rămas în urmă. Apoi auzi zgomotul unei respiraţii agonizante, pe măsură pe mesajul de mişcare ajungea la picior; Mick văzu muşchii tibiei încordîndu-se, în timp ce piciorul începu să se ridice. Făcu încă o încercare de a ajunge la el, tocmai cînd membrul părăsea pămîntul, agaţînd un harnaşament sau o frînghie, ori poate un păr uman sau carnea însăşi – putea să apuce orice din acest miracol în mişcare, devenind astfel o parte din el. Mai bine

să meargă cu el, oriunde s-ar fi îndreptat, să-l ajute în scopul propus, oricare ar fi fost acesta; mai bine să moară împreună, decît să trăiască fără el.

Apucă piciorul şi găsi un loc sigur pe gleznă. Urlîndu-şi extazul pentru acest succes, simţi membrul ridicîndu-se şi aruncă o privire în jos, prin vîrtejul de praf, spre locul în care stătuse pînă atunci, deja îndepărtat pe măsură ce se apropia următorul pas.

Pămîntul dispăruse de sub el. Făcea autostopul cu un zeu: viaţa simplă pe care o părăsea nu mai însemna nimic – nici acum, nici în viitor. Avea să trăiască cu acest lucru, da, avea să trăiască cu el – continuînd să-l vadă şi mîncîndu-l din ochi, pînă ce avea să moară din pură lăcomie.

Urlă şi ţipă, şi se balansă pe frînghii, sorbindu-şi triumful. Dedesubt, mult dedesubt, observă corpul lui Judd, încolăcit iremediabil pe solul întunecat. Dispăruse dragostea şi viaţa, şi mintea sănătoasă, dispăruse ca şi amintirea numelui său sau a sexului sau a ambiţiilor sale.

Totul nu mai însemna nimic. Chiar nimic.

Bum!...

Bum!...

Popolac păşi înainte, zgomotul paşilor lui îndepărtîndu-se spre Est. Popolac continua să meargă, iar vuietul vocii sale se pierdea în noapte.

După o zi sosiră păsările, apoi sosiră vulpile, muştele, fluturii şi viespile. Judd se mişcă, Judd îşi schimbă poziţia, Judd născu. În pîntecele său, viermii se încălziră, iar în vizuina unei vulpi se dădu o luptă pentru carnea gustoasă a coapselor sale. După asta, totul decurse rapid. Oasele se îngălbeniră, oasele se fărîmiţară; curînd rămase un spaţiu gol, pe care-l umpluse, odinioară, cu respiraţie şi opinii.

Întuneric, lumină, întuneric, lumină. N-o întrerupsese pe nici una cu numele său.

Traducere de Florin Mircea Tudor

Michael Moorcock

TRAVERSÎND CAMBODGIA

– O POVESTE DIN AL TREILEA RĂZBOI MONDIAL –

Omagiu lui Isaac Babel, 1894-1941

1

M-am apropiat şi Saviţki, Comandantul Diviziei a Şasea, s-a ridicat. Ca de obicei, eram impresionat de trupul gigantic, perfect. Dar el nu părea conştient de puterea sau de eleganţa sa. Deşi nu eram obligat s-o fac, aproape ca l-am salutat. El a întins un braţ către mine. Am pus documentele în mănuşa sa.

— Astea au fost ultimele mesaje pe care le-am primit, am spus.

Mîneca largă a mantalei sale căzăceşti a alunecat înapoi, dezvelind un antrebaţ călit în luptă, brun şi strălucitor. I-am comparat pielea cu a mea. Deşi călăream alături de Divizia a Şasea de cinci luni încoace, tot mai eram palid; încă mai credeam că am mîinile unui intelectual. Lumina serii cădea prin frunzişul junglei şi cîţiva papagali ţipau noapte bună. Ţînţarii se adunau în umbre, roind în tipare strîns ţesute, ca o mulţime înfricoşată. Jungla mirosea a putrefacţie. Iakolev începuse să cînte undeva o melodie tristă la acordeon.

Spionul vietnamez pe care-l prinsesem vorbi calm din cealaltă parte a mesei de campanie a lui Saviţki:

— Mi-ar plăcea să plec de aici înainte să se întunece. O să te ții de cuvînt, domnule, dacă îți spun ce știu?

Savițki s-a uitat în spate, iar eu l-am văzut pe prizonier pentru prima oară (deşi prezența lui era, desigur, bine cunoscută în tabără). Încheieturile mîinilor şi gleznele sale erau țintuite în pămînt de baionete, dar în afară de asta era nevătămat.

Savițki a tras aer în piept şi a continuat să studieze documentele pe care i le adusesem. Radioul nostru era inutil.

— Pare să confirme ce scrie aici, a bătut el cu degetul în a doua foaie. Un atac în noaptea asta.

Templul din cealaltă parte a luminişului se învioră pe dinăuntru. Lumina palidă se vărsa în valuri peste zidăria verzuie şi pe jumătate distrusă. Unul dintre oamenii noştri trebuie să fi aprins un foc acolo. Am auzit gemete de plăcere şi nişte plînsete ale femeilor care îl însoțiseră pe spion. Una dintre ele începu să țipe pe acel ton strident, straniu şi iritant, pe care îl folosesc toate atunci cînd se roagă de noi. Pentru o clipă eu şi Savițki am fost uniți de dezgustul nostru. Eu m-am simțit flatat. Savițki a făcut un gest nerăbdător, parcă ruşinat. Şi-a întors chipul frumos şi a privit solemn în jos la țăran.

— Ce mai contează pentru tine? Ai pierdut foarte mult sînge.

— Nu cred că sînt pe moarte.

Savițki a dat din cap. Era chibzuit în tot ce făcea, chiar şi în cruzime. Fusese gata să-l rupă pe om în două cu ajutorul cailor, dar ştiuse că ar fi obosit două animale deja sleite. Şi-a ridicat şapca de pe masă şi şi-a pus-o gînditor pe cap. Vîntul îşi inversase direcția, aducînd din colibele părăsite mirosul cailor noştri. Mi-am îmbrăcat burca luată cu împrumut. Eram singurul din unitate care purta aşa ceva, deoarece mi se făcea frig imediat ce apunea soarele.

— Îmi arăți pe hartă unde vor să ne prindă în ambuscadă?

— Da, a spus țăranul. După aia poți să trimiți un om să le spioneze tabăra. O să confirme ce-ți spun.

Am stat la o parte în timp ce aceşti doi profesionişti îşi făceau treaba. Savițki s-a îndreptat cu paşi mari spre spion şi a scos baionetele din el foarte repede, ca un om care jumuleşte o găină, aruncîndu-le pe jos. L-a ajutat să se ridice şi l-a aşezat în scaunul de campanie din piele, pe care îl cărase cu el din Danang, unde debarcaserăm de pe transportorul de trupe care ne adusese din Vladivostok.

— O să aduc nişte cîrpe ca să-i opresc sîngerarea, am spus.

— Bună idee, a confirmat Savițki. Nu vrem să păteze hărțile. Oricum, ar fi bine să vezi şi tu asta.

Ca ofițer de legătură, era datoria mea să ştiu ce se întîmplă. De aceea pot să spun această poveste. Eu îmi doream doar să mă întorc în coliba mea, unde doi bătrîni mizerabili se înjosneau şi îmi cîntau de fiecare dată cînd intram sau ieşeam, dar măcar aveam acolo o mică barieră între mine şi ororile zilnice ale campaniei. Dar, pe cît erau de obtuzi şi analfabeți, aceşti călăreți aveau instincte ascuțite şi-mi simțeau imediat frica dacă mă trădam. Poate pentru că sînt cu toții atît de obişnuiți să-şi ascundă propriile temeri. Curajul era un obicei printre ei, iar eu îmi doream să-l deprind. Călărisem alături de ei în mai mult de o duzină de lupte, ajutîndu-i să-i împingă pe cambodgieni înapoi în țara lor. De fiecare dată văzusem oameni şi cai aruncați în aer, rupți în bucăți, arşi de vii. Ajunsesem să subzist cu mirosul sîngelui şi prafului de puşcă, de parcă ar fi fost un substitut pentru aer şi mîncare – îl confundam cu mirosul Vieții înseşi – dar nu reuşisem să ating acel grad nefiresc de calm interior pe care îl aveau, mai mult sau mai puțin, toți camarazii mei. Doar în timpul luptei păreau atinşi de lumea exterioară, deşi lucrau în continuare cu o ferocitate eficientă, omorînd cît de repede puteau cu lancea, sabia sau carabina şi, ca dovadă a unei umanități înfricoşătoare, nu lăsau nici un camarad sau inamic rănit în urmă fără să-i taie gîtul sau să-i tragă un glonț în creier. Eram recunoscător că duşmanii mei tradiționali îmi erau acum aliați, deoarece nu aş fi putut să le rezist dacă s-ar fi întors împotriva mea.

Am legat încheieturile şi gleznele slabe ale țăranului. Arăta ca un copil.

— Ştiu că nu mi-a fost tăiată nici o arteră, a spus el.

Am dat din cap.

— Tu eşti ofițerul politic, nu?

Aproape că avea simpatie în glas.

— Ofițer de legătură, am spus.

Era mulțumit de răspunsul meu, ca şi cum i-ar fi confirmat părerea.

— Cred că e de la haina de piele. E aproape o uniformă, a adăugat el.

Eu am zîmbit:

— Crezi că e un semn al diferenței de clasă socială?

Ochii săi au fost înecați brusc de durere şi s-a clătinat, dar şi-a revenit şi a spus ce plănuise să spună de la bun început:

— Voi, ruşii, sînteți burghezi de la natură. Nu e vina voastră. E rîndul vostru.

Saviţki era prea obosit să-i răspundă cu mai mult de un zîmbet scurt. Simţeam că era de acord cu ţăranul şi că cei doi mă excludeau, se simţeau superiori. M-am înfuriat. Strîngîndu-i ultima cîrpă pe încheietura stîngă, l-am făcut pe spion să se cutremure de durere. Mulţumit că îmi apărasem onoarea, am aruncat un ochi peste hartă.

— Noi sîntem aici, am spus.

Eram chiar la marginea Cambodgiei. Un rîu mic, uşor de trecut, marca graniţa. Îl auzisem înainte să intrăm în sat. Cercetaşii confirmaseră că se afla la mai puţin de o verstă spre vest. Rîul din cealaltă parte a satului, din spatele templului, era un afluent.

— Îmi dai cuvîntul tău că nu o să mă omori, a spus vietnamezul.

— Da, a spus Saviţki.

Uitase de mult să mai glumească, la fel ca noi toţi. Trecuseră veacuri de cînd vreunul dintre noi fusese altfel decît direct cu ceilalţi, în afară de glumele obişnuite care făceau parte din zgomotul de fond al detaşamentului, la fel ca sunetul harnaşamentului. Şi uitase să mintă, în afara cazurilor în care era absolut necesar. Ameninţările sale erau la fel de adevărate ca şi promisiunile lui.

— Ei sînt aici.

Spionul a arătat spre un oraş.

A început să tremure. Nu purta nimic în afară de nişte pantaloni scurţi şi rupţi.

— Şi unii dintre ei sînt aici, deoarece cred că aţi putea folosi podul în loc de vad.

— Şi forţa care o să ne atace în noaptea asta?

— E aici, a arătat el spre un punct de pe partea noastră a rîului.

Saviţki a strigat:

— Pavlicenko.

Din cortul Comandantului de Divizie a ieşit tînărul Pavlicenko, fără şapcă, cu părul ciufulit şi cu o expresie de dezamăgire ascunsă.

— Tovarăşe?

— Ia un cal şi du-l pe omul ăsta jumătate de oră pe drumul pe care am venit azi. Călăreşte cît poţi de repede, apoi lasă-l şi întoarce-te în tabără.

Pavlicenko alergă spre colibele unde erau ţinuţi caii. Saviţki îl crezuse pe spion şi nu mai voia să verifice informaţiile.

— Nu putem să-i atacăm, a murmat el. Va trebui să aşteptăm să vină ei la noi. E mai bine aşa.

Uşa cortului lui Saviţki era acum deschisă. Am aruncat o privire înauntru şi am fost surprins să văd o fată eurasiatică de vreo paisprezece ani. Îşi ţinea picioarele într-o găleată cu apă. A zîmbit către mine. Eu mi-am ferit privirea.

— O spală pentru mine. Pavlicenko e un expert, a spus Saviţki.

— Soţia şi fiicele mele? a întrebat spionul.

— Vor trebui să rămînă aici. Ce pot să fac? a ridicat Saviţki din umeri în direcţia templului. Ar fi trebuit să vorbeşti mai devreme.

Vietnamezul acceptă acest lucru şi, cînd Pavlicenko s-a întors cu calul, trăgînd de el ca şi cum ar fi dorit să-şi termine misiunea cît mai repede, i-a permis cazacului să-l ridice în şa.

— Ia-ţi puşca, i-a spus Saviţki lui Pavlicenko. Ne aşteptăm la un atac.

Pavlicenko a fugit spre cortul său, cel mic de lîngă cortul lui Saviţki. La fel de bine antrenat ca oamenii care-l călăreau, calul stătu jenat dar liniştit sub povara sa agitată. Spionul se ţinea de şa şi de coama calului, îndreptîndu-şi picioarele spre gîtul animalului. Privea înainte în noapte. Soţia şi fiica lui îşi încetaseră ţipetele groaznice, dar aveam impresia că mai aud din cînd în cînd cîte un protest feminin venind dinspre templu. Flăcările deveniseră mai însufleţite. Cealaltă fiică a sa, cu picioarele tot în găleată, îşi strîngea braţele la piept şi privea cu ochi curioşi şi lipsiţi de ranchiună la tatăl ei, apoi la Comandantul Diviziei şi, în final, la mine.

— Tu eşti intelectualul. Ea nu ştie ruseşte. Spune-i că tatăl ei va fi în siguranţă. Poate să se întoarcă la el mîine, mi-a spus Saviţki.

— Vietnameza mea s-ar putea să nu fie destul de bună pentru asta.

— Atunci zi-i în engleză sau în franceză.

A început să-şi strîngă hărţile, chemîndu-l pe Kreshenko, care era responsabil cu santinelele.

Am intrat în cort şi am fost şocat de micul ei zîmbet. Avea un miros ciudat – de ceai vechi şi orez fiert. Ştiam că vietnameza mea

era prea limitată, aşa că am întrebat-o dacă vorbea franceză. Dar nu era din generaţia potrivită.

— Amerikanski, mi-a spus.

I-am transmis mesajul lui Saviţki.

— Deci eu sînt preţul libertăţii bătrînului nemernic, a spus ea.

— Nu, deloc, am liniştit-o eu. Ne-a spus ce voiam să ştim. Aţi avut ghinion că v-a folosit pe voi trei drept acoperire.

Ea a rîs:

— Pe naiba! Eu l-am pus s-o facă. Eu şi cu sora mea. Prietenul lui Tao lucrează pentru cambodgieni.

Apoi a mai adăugat:

— Ei păreau să cîştige la momentul respectiv.

Saviţki a intrat în cort şi a tras fermoarul de la pînza uşii, de jos pînă sus. A folosit o singură mişcare plină de graţie. Pe cît era de obosit, părea să se mişte cu fluiditatea inconştientă a unui acrobat. Şi-a aprins una dintre ţigările sale urît mirositoare şi s-a aşezat pe patul de campanie, lîngă fată.

— Vorbeşte engleză, am spus eu. E metisă. Uite.

El şi-a deschis gulerul.

— Poţi s-o întrebi dacă e curată, tovarăşe?

— Mă îndoiesc, am spus.

I-am repetat ce-mi povestise fata.

El a dat din cap.

— Atunci întreab-o dacă vrea să fie o fată bună şi să-şi folosească gura. Eu vreau doar să termin cu treaba asta. Bănuiesc că şi ea vrea la fel.

I-am transmis fetei mesajul Comandantului de Divizie.

— O să i-o retez dacă o să am ocazia, a spus fata.

Afară în noapte, calul începu să se îndepărteze. I-am explicat ce a spus fata.

— Mă întreb, tovarăşe, a spus Saviţki, dacă vrei să fii amabil să-i ţii capul domnişoarei.

A început să-şi desfacă cureaua de la pantaloni, trăgîndu-şi în sus cămaşa brodată.

Picioarele fetei au făcut zgomot în apă şi găleata s-a răsturnat. Îmbrăcat în jacheta mea de piele, purtîndu-mi burca şi ţinîndu-mi

pistolul automat la urechea ei dreaptă, am ţinut-o pe fată pînă a terminat Saviţki cu ea. Apoi el a început să-şi scoată cizmele:

— Nu o vrei şi tu?

Am făcut semn că nu vreau şi am escortat-o pe fată afară din cort. Mergea în acel mod binecunoscut de ţeapăn al femeilor care au fost violate. Am întrebat-o dacă îi era foame. A spus că îi era. Am dus-o în coliba mea. Cei doi bătrîni au găsit nişte orez şi au privit-o cum îl mănîncă.

Mai tîrziu în acea noapte ea a venit spre mine, mişcîndu-se de unde zăcuse la picioarele mele. Am crezut că sînt atacat şi am împuşcat-o în stomac. Ştiind ce ar crede camarazii mei despre mine, dacă aş fi încercat s-o ţin în viaţă (oricum nu ar mai fi rezistat decît cîteva ore), am împuşcat-o în cap, ca să-i curm suferinţa. Printr-un noroc chior, aceste împuşcături au trezit întreaga tabără şi cînd au atacat soldaţii khmeri, cîteva minute mai tîrziu, eram pregătiţi pentru ei şi am omorît o mulţime înainte ca restul să fugă înapoi în junglă. Cei mai mulţi dintre aceşti soldaţi erau mai tineri decît fata.

Dimineaţă, pentru a ne scuti de alte încurcături, femeile rămase au fost gonite din tabără în direcţia în care o luase patriarhul. Cuplul de bătrîni dispăruse şi am presupus că, dacă se vor întoarce, o vor îngropa pe fată, aşa că am lăsat-o acolo unde o împuşcasem. Un inel de argint pe care-l purtase avea să-i compenseze pentru efort. Nu mai era multă mîncare în sat, dar am mîncat rămăşiţele sau le-am împachetat în coburi. Apoi, urcîndu-ne pe cai, l-am urmat pe ireal de frumosul Saviţki în junglă, îndreptîndu-ne spre rîu.

2

Cînd iscoada noastră nu s-a mai întors, după o rafală lungă de foc automat, am presupus că am dat peste o parte din ambuscada inamică şi că spionul nu ne minţise, aşa că ne-am decis să traversăm rîul într-un loc mai puţin convenabil, dar unde, cu puţin noroc, nu ne-ar aştepta nici un inamic.

Rîul curgea repede, dar nu avea forţa rîurilor ruseşti, şi Pavlicenko a fost trimis să-l traverseze, ţinînd o frînghie pe care s-o lege de un trunchi de copac de pe celălalt mal. Apoi am intrat şi noi în apă şi am

început să trecem cu caii. Cei care-şi pierduseră învelitorile pentru carabine îşi ţineau puştile în aer, strîngînd funia cu o mînă şi ghidîndu-şi caii cu picioarele şi cu hăţurile pe care le ţineau în dinţi. Eu mă aflam cam pe la mijlocul rîului, cu jumătate de divizie în spatele meu şi jumătate strîngîndu-se pe malul opus, cînd avioanele cambodgiene ne-au reperat şi au început un atac în picaj. Avioanele împrumutate din vreo şase alte ţări erau prost întreţinute, iar armele, echipamentele de ţintire şi, cred, piloţii lor erau într-o condiţie şi mai rea, dar ne-au omorît şapte oameni cînd aceştia au dat drumul la frînghie, au alunecat din şei şi au înotat spre mal, în timp ce oamenii de pe malul din spatele nostru s-au ascuns pe unde au putut. Cîteva care cu mitraliere au ripostat împotriva avioanelor, dar nu ne-au fost de mare folos. Strania varietate de arme folosite împotriva noastră – trasoare, două rachete, cîteva canistre de napalm care au lovit apa şi s-au scufundat (doar una s-a deschis şi a ars, dar amestecul a fost luat repede de curent), iar apoi avioanele au zburat înapoi spre bază, undeva în interiorul Cambodgiei – indica faptul că mai aveau doar foarte puţin armament convenţional rămas. Acest lucru era valabil pentru toţi participanţii, de aceea se dovedise cavaleria noastră atît de eficientă. Dar avioanele le oferiseră un răgaz trupelor de sol care se apropiau acum.

Am traversat în tăcere, tumultul rîului înnecînd orice strigăte, şi am stabilit un perimetru defensiv pe malul inamicului, folosind carele cu mitraliere, care au trecut ultimele, trase cu frînghii. Cambodgienii ne-au lovit din două părţi – venind dinspre poziţiile ambuscadei iniţiale – dar am reuşit să ripostăm cu un tir eficient, folosind chiar şi armele anti-tanc şi mortierul, pe care le consideraserăm pînă atunci doar greutăţi inutile. Ei au folosit arcuri, ţevi cu săgeţi, puşti automate, pistoale şi un aruncător de flăcări care a funcţionat doar cîteva secunde şi nu a rănit pe nimeni. Cazacii nu erau mulţumiţi de acest gen de luptă şi, imediat ce intensitatea focului a scăzut, ne-am urcat pe cai, am strîns echipamentul în care şi i-am atacat pe khmerii stalinişti (aşa cum am fost instruiţi să-i numim) cu săbii şi strigăte de luptă. Lăsîndu-i împrăştiaţi şi incapabili de luptă, am găsit un drum de beton pe care să putem galopa o vreme. Am lăsat caii să meargă la trap şi apoi am încetinit. Drumul era plin de gropi şi doar un pic mai sigur decît terenul din junglă. Jungla era în spatele nostru acum şi părea să fi servit drept paravan pentru devastarea din faţă. Peisajul

era efectiv plat, ca şi cum orice contur ar fi fost bombardat, presărat cu cîteva clădiri distruse, ocazionalul copac ars şi cenuşa care era purtată peste drum, ajungînd uneori pînă la genunchii cailor. Cenuşa era mişcată de un vînt uşor. Mai văzusem asemenea scene înainte, dar nu la un asemenea nivel. Caracterul aproape lipsit de culoare al peisajului era scos în evidenţă de strălucirea incredibilă a cerului albastru de deasupra. Soarele devenise foarte încins.

O dată am văzut două tancuri la orizont, dar nu ne-au atacat. Am continuat pînă s-a făcut după-amiază, cînd am ajuns la ruinele unui fel de instalaţie energetică modernă şi am făcut tabăra între zidurile ei. Cenuşa ne-a intrat în mîncare şi am băut mai multă apă decît ar fi trebuit. Deja eram cu toţii acoperiţi de această chestie gri.

— Arătăm ca nişte cadavre, a spus Saviţki.

El semăna cu o statuie eroică, în genul celor care se găseau înainte în fiecare piaţă din Uniunea Sovietică.

— Unde o să găsim noi ceva de mîncare aici?

— E ca sfîrşitul lumii, am spus.

— Ai mai încercat radioul?

Am scuturat din cap:

— Nu merită. Napalmul mănîncă prin fire mai repede decît mănîncă prin tine.

El a acceptat asta şi a început să cureţe cu degetul ochelarii pe care îi purta (ca mulţi dintre noi) pentru protecţie împotriva soarelui, ploii şi prafului.

— Nu mi-ar strica nişte ordine, a spus.

— Ni s-a ordonat să intrăm în teritoriul inamicului. Asta facem.

— Unde ni s-a spus că ne vom întîlni cu unităţi de cavalerie americane şi australiene. Proştii ăia nu pot să călărească. NU ştiu de ce le-a trecut prin cap să-i pună pe cai. Cowboy!

N-avea nici un rost să reiau o ceartă deja răsuflată. Însă era adevărat că diviziile de cavalerie ale vestului nu aveau sălbăticia noastră eficientă. M-am şi amuzat cînd ne-au cuplat pentru puţin timp cu cîteva detaşamente mongole. Mongolii nu mai purtaseră un război călare de cîteva decenii şi deveniseră ciuca bătăilor pentru vechii lor duşmani, cazacii. Saviţki credea că noi eram ultimii mari războinici călare. De fapt, nu mă includea şi pe mine; deoarece eu eram un călăreţ foarte prost şi nu eram cazac. El credea că destinul nostru este

să supraviețuim războiului şi să fondăm o civilizație nouă şi curajoasă: „Liberă de influența femeilor şi evreilor". Îşi amintea de zilele glorioase din Zaporozhian Sech, unde femeile nu aveau voie să intre. Oamenii Diviziei a Şasea îl vedeau drept un conservator, însă admirau persoana sa mai mult decît opiniile lui.

După ce oamenii au terminat de adăpat caii şi au pus rezervele de apă înapoi în care, eu şi Saviţki am desfăşurat harta pe o bucată de beton şi ne-am găsit poziția cu ajutorul compasului şi sextantului (terenul nu ne oferea nici un punct de reper).

— Mă întreb ce s-a întîmplat la Angkor, am spus eu.

Acolo trebuia să ne întîlnim cu celelalte unități, incluzîndu-i pe canadienii cărora, în lunile ce aveau să urmeze, aveam să le fiu ataşat (şi care, aveam să descopăr mai tîrziu, fuseseră în tot acest timp în spatele nostru).

— Crezi că arată tot aşa? (Saviţki a făcut un gest către împrejurimi.) Adică, tovarăşe, vrei să spui că merită să mergem spre Angkor acum?

— Avem ordine, am spus. Nu avem de ales. Sîntem aşteptați.

Saviţki a scuipat praful din gură şi s-a scărpinat în cap.

— Mai avem jumătate de divizie. Ne-ar folosi nişte întăriri. Dar mă bucur că putem vedea în sfîrşit cerul.

Toți ne simțiserăm claustrofobici în junglă.

— Ce e Angkorul ăsta? Capitala lor? m-a întrebat.

— Poate e Stalingradul lor.

Saviţki a înțeles:

— Oh, e important pentru moralul lor. Nu e strategic?

— Nu mi s-a spus nimic despre importanța sa strategică.

Ca de obicei, Saviţki s-a retras într-o tăcere diplomatică, arătînd că nu mă crede şi că bănuieşte că am fost instruit să țin acest lucru secret.

— Ar fi bine să pornim mai departe, a spus el. Avem mult de mers, nu?

După ce ne-am suit pe cai, eu şi Saviţki am mers unul lîngă altul o vreme, pe rămăşițele drumului de beton. Eram mult în fața coloanei lungi, formată din călăreți, care cu bagaje şi care cu mitraliere purtate în stil Makhno. Eram ținte perfecte pentru avioane şi, deoarece nu exista nici un fel de acoperire, Saviţki şi oamenii lui ignorau senini pericolul. Eu învățasem să nu-mi arăt teama, dar în acel moment nu ştiam sigur cît de bine era ascunsă.

— Noi sîntem singura forță vitală din Cambodgia, a spus Comandantul de Divizie cu un zîmbet splendid. În rest totul e mort. Cît de mult trebuie să se urască unii pe alții, gălbejiții ăștia nenorociți.

Era impresionat, poate îi și admira.

— Cine poate să spună? mi-am dat eu cu presupusul. Nu știm cine a mai fost implicat în luptă. Nu există națiune care să nu fie implicată în război.

— Și toate luptă cu ultimele lor puteri. Chiar și Elveția, a pufnit superior Savițki. Dar ce moștenire ne rămîne nouă!

M-am convins că, pe nesimțite, începea să înnebunească.

3

Am dat peste o mașină blindată într-un crater de pe marginea drumului. Unul dintre cercetași noștrii auzise gemetele echipajului. Cînd eu și Savițki am ajuns acolo, iscoada veghea cu carabina asupra khmerilor în uniformă, dar ei nu mai puteau face rău nimănui.

— Ce au? l-a întrebat Savițki pe cercetaș.

Cercetașul nu știa.

— Sînt bolnavi, a spus el. Sau mor de foame. Nu sînt răniți.

Ne-am dat jos de pe cai și am alunecat în crater. Mașina era întreagă. Părea să fi mers încet prin praf și să se fi înțepenit. M-am strecurat în scaunul șoferului și am încercat să pornesc motorul, dar era mort. Savițki îl lovise în organele genitale pe unul dintre khmerii încolăciți, dar omul nu părea să își dea seama de durere, deși s-a strîns de parcă ar fi participat la un ritual. Savițki spunea „Soldați. Soldați" iar și iar. Era unul dintre puținele cuvinte vietnameze pe care le știa. A arătat în diferite direcții, uitîndu-se cu dezgust la oamenii terminați.

— Ar fi bine să le pui niște întrebări, mi-a spus.

Ei mi-au înțeles engleza, dar au refuzat s-o vorbească. Am încercat în franceză:

— Ce s-a întîmplat cu mașina voastră?

Omul pe care Savițki îl lovise continua să zacă pe burtă în cenușă, cu brațele întinse spre noi. Am simțit că vrea să ne atingă, să ne fure vitalitatea. M-a trecut un val de greață cînd mi-am înfipt tocul cizmei în mîna lui. Unul dintre camarazii lui a spus:

— Nu e mare secret. Am rămas fără esență.

A arătat spre maşina blindată:

— Am rămas fără esenţă.

— Sînteţi departe de baza voastră.

— Nu mai avem bază. Nu mai e nicăieri esenţă.

L-am crezut şi i-am spus lui Saviţki, care a acceptat prea repede această explicaţie simplă.

Ca de obicei, era datoria mea să execut prizonierii. Am dus mîna la teaca pistolului, dar Saviţki m-a oprit, afişînd o milă rar văzută:

— Du-te şi vezi ce-i în cutia aia, a spus.

Croindu-mi cu greutate drum spre cutia găurită de metal, am auzit trei împuşcături venind din revolverul Comandantului de Divizie. M-a mirat mila lui. Continuînd cu mica noastră farsă, am privit în cutie, am ridicat-o, am scuturat-o şi am arunat-o înapoi în praf.

— E goală, am spus.

Saviţki urca înapoi sus spre calul său. Pe cînd mă grăbeam în urma sa, mi-a spus:

— Asta e lumea Diavolului. Crezi că ar trebui să ne oferim Lui?

Eram uimit de cinismul său necaracteristic.

El s-a urcat înapoi în şa. Fără să-şi dea seama, a luat acel aer, văzut adesea în filme şi poze, al nobilului călăreţ revoluţionar – capul său era ridicat, palma îi acoperea ochii de lumina soarelui în timp ce privea spre vest.

— Se pare că am ajuns să omorîm din nou tătari, a spus zîmbind cînd m-am urcat stîngaci pe calul meu. Crezi în toată această istorie, tovarăşe?

— Am crezut mereu că teoria precendentului e absolut infantilă, am spus.

— Ce-i aia?

Am început să-i explic, dar el dăduse deja pinteni calului, strigînd la oamenii săi.

4

În a treia zi am scăpat din deşertul de cenuşă şi caii noştri au putut în sfîrşit să mănînce nişte iarbă de pe creasta unui lanţ de dealuri joase, care priveau peste cîmpuri de orez strălucitoare şi încetoşate. Saviţki s-a simţit uşurat privind prin binoclul său.

— Un sat, a spus el. Slavă domnului. Vom putea face rost de nişte provizii.

— Şi nişte practică, a spus Pavlicenko din spatele său.

Băiatul a rîs, împingîndu-şi şapca spre ceafă şi ştergîndu-şi sudoarea de pe frunte.

— Să cobor acolo, tovarăşe?

Saviţki a fost de acord, spunîndu-i lui Pavlicenko să ia încă doi oameni cu el. I-am urmărit pe călăreţii cazaci coborînd dealul şi mînîndu-şi cu grijă caii prin orezul proaspăt. Cerul avea aici o nuanţă verde, deoarece reflecta cîmpurile. Arăta ca lagunele Mării Negre în toiul verii. Mirosul frunzelor, aproape şocant de nefamiliar, pluti către noi. Saviţki era concentrat asupra mişcărilor oamenilor lui, care îşi pregătiseră carabinele şi coborîseră de pe cai, apropiindu-se de sat. S-au apropiat încet, ţinînd hăţurile în mîini şi trăgînd cîteva focuri de încercare în colibe. Unul dintre ei a scos o grenadă dezamorsată din cobur şi a aruncat-o într-o colibă. Ţăranii, care păreau aproape morţi de foame, au fugit afară. Tinerii cazaci i-au ignorat, uitîndu-se după soldaţi. După ce s-au asigurat că nu sînt capcane în sat, ne-au făcut semn să venim. Ţăranii au început să se strîngă în centrul satului. Erau evident obişnuiţi cu acest gen de operaţiune.

În timp ce oamenii noştri căutau temeinic prin sat, eu am fost chemat să-mi fac din nou datoria şi să-i interoghez pe localnici. S-a dovedit că aceştia erau mai toţi intelectuali şi făceau parte dintr-un vechi program de reeducare al Khmerilor Roşii (practic erau condamnaţi la moarte prin muncă silnică). Îmi era uşor să le vorbesc, dar greu să le înţeleg răspunsurile complicate. În cele din urmă m-am dat bătut şi i-am ignorat, sătul de acei mizerabili şi de plîngerile lor. Nu ştiau nimic folositor pentru noi. Oamenii noştri au fost dezamăgiţi. Satul era plin de oameni bătrîni. În cele din urmă le-au luat pe femeile cele mai puţin bătrîne în ceea ce fusese odată un fel de colibă administrativă. M-a mirat energia lor. Mi-am dat seama că asta era ceva ce aşteptau unii de la alţii şi că ar pierde din reputaţie dacă nu ar face ce e necesar. Pînă la urmă, după ce am mîncat tot ce am putut găsi, m-am apucat din nou să-i interoghez pe cei doi bărbaţi în vîrstă. Nu aveau la suflet trupele cambodgiene şi au fost bucuroşi să ne spună tot ce ştiau. Avioane sau elicoptere zburaseră peste sat în urmă cu cîteva zile. Probabil făcuseră parte din cele care ne atacaseră pe noi la rîu. I-am întrebat dacă au ştiri

de la Angkor, dar nu aveau radio şi se aşteptau ca noi să ştim mai multe decît ei. Am arătat spre dealurile mov de pe cealaltă parte a văii:

— Ce-i acolo?

Mi-au spus că, din cîte ştiau ei, era altă vale ca acesta, dar mai largă. Dealurile păreau abrupte şi împădurite. Ar fi fost un urcuş greu pentru noi, dacă nu găseam un drum. Am scos harta. Avea un drum indicat pe ea. Am arătat spre el. Unul dintre bătrîni a dat din cap. Da, credea ca drumul încă mai era acolo, deoarece pornea din acest sat. Mi-a arătat unde era cărarea. Era plină de şanţuri, făcute de maşini blindate cu ceva vreme în urmă. Dispărea în jungla verde şi agitată. Pentru mine jungla însemna doar ţînţari şi ceva protecţie împotriva avioanelor.

Fără să le pese de lipitori şi insecte, cea mai mare parte a diviziei risca să facă baie în pîrîul care hrănea cîmpurile de orez. Nu m-am putut dezbrăca în compania acestor bărbaţi sănătoşi. Am decis să rămîn murdar, pînă voi avea puţină intimitate.

— Vreau ca oamenii să se odihnească, a spus Saviţki. Eşti de acord să stăm aici şi la noapte?

— E o idee bună, i-am spus.

Am căutat o colibă, i-am dat afară pe locatari şi am adormit aproape imediat.

Dimineaţă am fost trezit de un soldat care mi-a adus o cană de metal plină cu un ceai cu o aromă foarte delicată. Am fost uimit şi l-am acceptat amuzat.

— Au tone aici, a spus el. E tot ce au!

Am sorbit din ceai. Eram încă în uniformă, cu burca pe pămîntul de sub mine şi folosind jacheta de piele drept pernă. Coliba era complet goală. Eram obişnuit să văd cîteva bunuri personale şi am început să mă întreb dacă nu le-au ascuns cînd ne-au văzut venind. Apoi mi-am amintit că sînt de la oraş şi au fost aduşi aici cu forţa. Poate acum, am gîndit, războiul va trece pe lîngă ei şi vor trăi în pace, măcar o vreme. Mă scărpinam la ureche şi mă întindeam cînd a apărut Saviţki, arătînd cumplit:

— Am găsit un nenorocit de cimitir, a spus. Sute de cadavre într-o groapă. Cred că erau locuitorii originali ai satului. Şi unul sau doi soldaţi – cel puţin erau în uniformă.

— Vrei să întreb ce sînt?

— Nu! Vreau doar să plecăm. Dumnezeu ştie ce şi-au făcut unii altora. Sînt o rasă murdară. Numai milogeală şi crime secrete. Nu au curaj.

— Şi nici soldaţi, am spus eu. Chiar nu au. Au fost terorizaţi de bandiţi timp de secole. Bandiţii sînt singurul fel de soldaţi pe care l-au cunoscut vreodată. Aşa că cei care vor să fie soldaţi îi imită. Cei care nu vor se poartă cu cei care vor la fel cum s-au purtat mereu cu bandiţii. Sînt împăciuitori pînă au ocazia să intoarcă situaţia în favoarea lor.

El a fost impresioant de asta. Şi-a frecat bărbia proaspăt rasă. Arăta cu cîţiva ani mai tînăr, deşi avea aceeaşi statură monumentală a unui zeu.

— Vrei să spui hoţi. Soldaţii lor au mentaliteatea unor hoţi?

— Cazacii nu sînt hoţi?

— Doar cînd caută provizii.

Nu era supărat. Foarte puţin din ce-i spuneam îl supăra, doarece nu îmi respecta opiniile. Eu eram ofiţerul politic, singura lui legătură cu autoritatea înaltă şi distantă a Kremlinului, dar nu respecta ideile venite de la Moscova, la fel cum nu le respecta pe ale mele. El respecta puterea şi faptul că, într-un fel, Rusia a fost mereu reprezentată mistic în liderii noştri.

— Plecăm în zece minute, a spus.

În acea după-amiază, după ce am traversat întreaga vale pe un excelent drum de ţară şi am ajuns în vîrful următorului lanţ de dealuri, aveam o durere în stomac. Saviţki a observat că mă ţin cu mîinile de vintre şi a spus laconic:

— Îmi doresc să nu fi murit doctorul. Crezi că e tifos?

Normal, era ceea ce suspectam eu:

— Cred că e doar de la ceai şi orez şi celelalte chestii. Poate pentru că s-au amestecat cu tot praful pe care l-am înghiţit.

El arăta mai palid decît de obicei:

— Şi eu am acelşi lucru. La fel şi jumătate din ceilalţi. Rahat!

Era greu de spus, în acea junglă şi la acea oră din zi, dacă aveai febră. Am decis să-mi scot problema din minte pe cît posibil, pînă la apus cînd avea să se mai răcorească.

Drumul a început să se strice şi, cînd am urcat dealul, am fost confrunataţi cu un peisaj chiar mai dezolant decît cel prin care trecuserăm în ultimele trei zile. Era un deşert gri, marcat de drumul

distrus şi craterele bombelor. Dincolo de el era un zid de praf care venea spre noi, ridicat fără îndoială de o armată în marş. Savițki s-a relaxat automat în şa şi s-a întors să se uite la oamenii noştri, care urcau încet dealul împădurit.

— Cred că se îndreaptă spre noi.

Savițki şi-a aplecat capul într-o parte:

— Ce-i aia?

Era un țipăt îndepărtat. Apoi un întreg escadron de avioane a apărut, zburînd jos. Puteam vedea clar însemnele Khmerilor Roşii pictate țipător şi fuselajele deteriorate. Oamenii au început să se împrăştie de pe drum, dar avioanele ne-au ignorat. Au trecut pe lîngă noi, părînd mai degrabă că fug decît că atacă. Am privit pe cer, dar nu a venit nimic după ele.

Ne-am scos binoclurile şi le-am reglat. Prin praf am văzut o masă de infanterie desculță, cărînd puşti cu baionete. Mai erau şi camioane, cîteva tancuri, nişte maşini civile, biciclete, motociclete, care cu boi, care trase de mînă şi civili cu bagaje. Era o gloată de soldați înfrînți şi refugiați.

— Cred că am pierdut toată acțiunea.

Savițki era furios.

— Ne-au luat-o înainte, nu? Probabil că au fost australienii!

M-am abținut să ridic din umeri.

— La naiba, am spus încet.

Asta l-a făcut pe Savițki să rîdă de mine:

— Eşti uşurat. Recunoaşte!

Ştiam că nu-mi pot permite să rîd alături de el, deoarece aş fi devenit isteric şi aş fi plîns, aşa că am pierdut un posibil moment de camaraderie.

— Ce să facem? am întrebat. Îi ocolim?

— Ar fi destul de uşor să trecem prin ei. Să-i terminăm. Măcar nu ar mai distruge şi valea asta.

Din tonul lui se vedea că nu prea îi păsa.

Oamenii se adunau în spatele nostru. Savițki i-a informat despre componența gloatei din fața noastră. Şi-a ridicat binoclul la ochi din nou şi mi-a spus:

— Au şi infanterie. Destul de multă. Vine mai repede.

Am privit. Soldații desculți îi împingeau din calea lor pe civili, ca să le-o ia înainte.

— Poate că avioanele i-au avertizat prin radio, a spus Savițki. Măcar avem ceva cu care să ne luptăm.

— Cred că ar trebui să-i ocolim, am spus. Să ne păstrăm puterile. Nu știm ce ne așteaptă la Angkor.

— Mai avem kilometri întregi pînă acolo.

— Instrucțiunile noastre erau să evităm orice conflict, i-am amintit.

El a oftat.

— Asta e țara lui Satana.

Era pe cale să dea ordinul care s-ar fi conformat sugestiei mele, cînd cerul dinspre Angkor Wat s-a aprins de foc alb. Caii au dat înapoi și au nechezat. Unii dintre oamenii noștri și-au acoperit ochii cu mîinile și au țipat. Am fost cu toții orbiți pentru cîteva momente. Apoi praful de sub noi a început să devină tot mai dens. Am privit fascinați cum zidul întunecat s-a înălțat, pogorîndu-se asupra noastră și urlînd cu puterea a mii de voci muribunde. Am fost loviți de cenușă și doborîți în genunchi, apoi pe burtă, trăgînd caii înspăimîntați după noi cît de bine am putut. Cenușa mi-a înțepat fața, mîinile și chiar și acele părți ale corpului protejate de hainele groase. Bucați mai mari de piatră mi-au lovit ochelarii de protecție.

Cînd a trecut vîntul și ne-am ridicat în picioare, cerul încă mai era aprins. Eram uimit că ochelarii mei mai erau întregi. I-am dus la ochi și am privit prin cenușa învolburată la cambodgieni. Armata fugea spre noi, pe drumul pavat, la fel cum animalele speriate fug de un foc de pădure. Știam acum de ce fugeau avioanele. Cazacii noștri erau confuzi, dar deja se regrupau, țipînd unii la alții. Cîțiva cai încă mai tresăreau și nechezau, dar în mare parte eram din nou calmi.

— Bine, tovarășe, a spus Savițki cu un fel de satisfacție nebună în glas. Ce facem acum? Ăla nu era Angkor Wat, unde trebuia să ne întîlnim cu aliații noștri?

Eu am rămas tăcut. Ciuperca de pe orizont creștea. Avea conturul neclar al unui cedru care se întindea, de parcă tot acel pustiu de cenușă devenise dintr-o dată fertil. O aură sîngerie îl înconjura, ca o siluetă în apus. Puternicul vînt artificial încă mai bătea în direcția noastră. Mi-am șters praful de pe ochelari și i-am pus din nou la ochi. Savițki le-a ordonat oamenilor să se urce pe cai.

— Nenorociții ăia sînt în calea noastră, a spus el. O să-i atacăm.

— Ce?

Nu-mi venea să cred.

— Cînd nu eşti sigur, mi-a spus el, atacă.

— Nu ți-e frică de inamic, i-am spus, dar sînt radiații.

— Nu ştiu nimic despre radiație.

S-a întors în şa ca să-şi privească oamenii. Cînd aceştia au fost gata, şi-a scos sabia. Ei l-au imitat. Eu nu aveam ce sabie să scot.

Eram înfiorat. Mi-am scos calul de pe drum.

— Comandant de Divizie Savițki, sîntem obligați de datorie să conservăm...

— Sîntem obligați să mergem la Angkor, a spus el. Şi asta facem.

Corpul lui perfect s-a echilibrat în şa. Şi-a ridicat sabia.

— Nu e ca moartea obişnuită, am început să spun.

Dar el a dat ordinul de înaintare. Pe fiecare gură era un rînjet de veselie înspăimîntătoare. Lumina din cer se reflecta în fiecare ochi.

Am mers cu ei. Devenisem obişnuit cu securitatea oferită de mulțime şi nu am putut să mă confrunt cu dezaprobarea lor. Dar m-au depăşit treptat, pînă cînd am rămas în urmă. Ei erau deja la baza dealului şi galopau încet către norul în formă de ciupercă, care acum radia o gamă de culori întunecate. Se transformase într-o mînă amenințătoare, în timp ce cenuşa purtată de vînt ne înțepa corpurile şi sugea sîngele din crupele cailor.

Chiar în fața mea, Iakolev şi-a scos acordeonul şi a început să cînte un popular cîntec de luptă căzăcesc. În curînd cîntau cu toții. Pasul lor a crescut treptat. Zgomotul acordeonului s-a pierdut, dar cîntecul era acum atît de puternic încît părea să umple întreaga lume. Au ajuns să galopeze la viteză maximă, şarjînd asupra orizontului înspăimîntător, simbolul chintensețial al damnării noastre, la fel cum strămoşii lor ar fi şarjat asupra porților Iadului. Erau forme rapide şi întunecate în praf. Cîntecul lor a devenit un răget sălbatic şi sfidător.

Primul meu impuls a fost să şarjez alături de ei. Dar mi-am întors calul şi am pornit la trap înapoi spre vale şi spre graniță, rugîndu-mă ca, dacă ar fi să ajung vreodată în siguranță, să nu fiu prea rău contaminat.

Traducere de Cristian Mitran

Simon D. Ings

DECEREBRAREA MAICII LAMPREY

Era o dimineață rece, cu două zile înainte de Ziua Poznelor, iar copilașii mîncau globurile oculare ale cadavrelor din Parcul Sîngelui. Ucenicul Ashura trecu pe lîngă privitori și pe lîngă vînzătorii ambulanți care vindeau cofeturi, trecu plin de viață, savurînd vîntul care-i bătea în față și vibrația bicicletei de sub el. Era o zi minunată pentru a trăi în acest oraș, dintre toate orașele, iar Ashura zîmbea în lumina soarelui care umplea strada îngustă.

Dădu colțul, intrînd pe Strada Strugurilor, unde cîrciumarii țineau sfat pregătindu-se pentru festivitățile ce aveau să vină. Se dădu jos, și împinse bicicleta dincolo de cîrciumi, fascinat de luminile colorate ce se reflectau din vitrinele magazinelor.

Plouase în acea noapte și pietrele erau pline de o mîzgă verzuie, care parcă ieșise din porii pietrei înseși: o caracteristică a străzilor din Poarta-Domnului. Ashura patina și aluneca și țopăia mai departe, ridicînd cadrul greu al bicicletei cînd trecu peste canalul deschis și își făcu loc pînă la capătul șirului de magazine. În dreptul unei intrări înguste, umbrite de streașini în care păsărelele își făcuseră cuiburi, se opri și scotoci prin buzunare după cheia ruginită.

În umbra aruncată de fereastra de sus a casei cu pereții de culoarea piersicii, șase derbedei făceau o grămadă din excrementele lor. Se mișcau și se ghemuiau cu gesturi pisicești și dinții lor umezi și ascuțiți sclipeau de fiecare dată cînd izbucneau în rîs.

Degetele lui Ashura dibuiră cheia. Deschise uşa şi intră, trăgîndu-şi bicicleta după el. O sprijini de grilaj şi urcă iute pe treptele şubrede. Cînd ajunse sus ciocăni, apoi aşteptă respectuos.

— Intră, s-a auzit o voce plîngăreață.

Pe jumătate ghemuit de frică, Ashura deschise uşa. Balamalele neunse scîrțîiră. Stăpînul său era înăuntru, cu capul ridicat ca să-l vadă pe nou venit, precum o imensă pasăre ce se hrăneşte cu stîrvuri. Bătrîn şi cu ochii precum mărgelele, el stătea în robe menite mai degrabă să-l protejeze de frig decît să servească vreunei tradiții. Astăzi, pielea sa plină de riduri era palidă şi cu un aspect cleios. Ashura a pus paloarea vrăjitorului pe seama dietei sale recente din creiere de pițigoi.

— L-ai adus? l-a întrebat pe Ashura.

Ashura a dat din cap, aproape plecîndu-se în fața stăpînului său.

— L-am adus, domnule.

Ținea obiectul în buzunarul său voluminos, un borcan din ceramică, sigilat cu smoală groasă; un borcan suficient de încăpător cît să conțină ceva neliniştitor. Mîna îi tremura cînd l-a ținut la distanță de un braț, oferindu-i-l stăpînului său.

O mînă a bătrînului a tîşnit surprinzător de agilă şi a înhățat borcanul, de parcă s-ar fi temut că Ashura l-ar fi scăpat. În ceea ce-l priveşte, ucenicul a răsuflat uşurat . Spera că Stăpînul Urkhan să-i dea voie să plece înainte să folosească borcanul; în privința anumitor lucruri chiar nu voia să-şi îndrepte ucenicia.

S-au auzit zăngănituri şi huruituri din curte. Urkhan s-a răsucit şi s-a clătinat pînă la fereastră.

— Ia te uită! scrîşni el, cu o voce precum arcul neuns al unei viori.

Pe Ashura l-a străbătut un fior. Supus, s-a apropiat de fereastră. Cineva, sau ceva, răsturnase coşul încăpător de gunoi al lui Urkhan. Pene pluteau prin toată curtea. Un maldăr de oscioare de pasăre zăcea risipit pe pietre.

— Prunci! Sălbatici! Netrebnici! a strigat vrăjitorul. Parcul Sîngelui ar trebui să aibă gardul de douăzeci de picioare!

S-a întors de la fereastră agitat. Imediat, Ashura a simțit o mîncărime teribilă în spatele ochilor: Urkhan făcuse vrăji de protecție asupra încăperii cînd a ajuns prima dată în oraş. Era neplăcut; Ashura s-a îndepărtat iute de stăpînul său. Urkhan s-a mai oprit din freamăt

şi mîncărimea s-a atenuat. Fereastra lîngă care stăteau a tremurat în propriul cadru cînd o gardă magică a trecut prin ea ca să curețe mizeria.

— Ee, a durat destul, a spus stăpînul, mîngîind cu o mînă pergamentoasă borcanul adus de Ashura.

S-a uitat cruciş la băiat, cu ochi şireți.

— Ş' i-ai zis aşa cum ți-am spus?

Se simțea o amenințare în vocea lui.

— Da, a răspuns Ashura împietrit. Mi-a spus că trebuie crud, cu lămîie.

Stăpînul său îşi linse buzele crăpate cu limba palidă. Se plimba prin încăpere de parcă îl dureau oasele bătrîne, legănînd micul borcan. S-a oprit sub crocodilul împăiat şi sub planetariul de bronz agățat de grinzi, pătat de cocleală, a aşezat borcanul la capătul unei ciudate ideograme inscripționate pe podea cu ceară topită de la o lumînare roşie. Ashura şi-a dres glasul.

— Ce-ai pățit acum? a întrebat Urkhan țîfnos. N-ai...

— Cu voia ta, Stăpîne, n-am dormit de ieri-noapte. Îmi dai voie să...?

— Da, da, dispari, hai. Am treabă...

Stăpînul l-a gonit cu un semn scurt, fără să-i dea atenție, concentrîndu-se. Ashura, ştiind că i s-a întors norocul, s-a îndreptat spre uşă cît de tăcut a putut, şi a închis-o în spatele său. De îndată ce-şi va termina treaba, stăpînul se va aştepta ca el să se întoarcă.

Pe Ashura îl treceau fiorii numai la gîndul că trebuia să se întoarcă. Urkhan este cu siguranță puternic, şi-a spus el, dar la aşa un preț, mai bine mă lipsesc! Totuşi, era încă devreme şi stăpînul va fi ocupat multe ore – ucenicul putea să facă tot ce voia.

Afară era încă rece, dar acum răcoarea era binevenită. A trecut de locul unde îşi lăsase bicicleta şi a mers pe jos, pe Strada Strugurilor.

Derbedeii stăteau ghemuiți în jurul grămezii pe care-o făcuseră, şi unul dintre ei a apăsat ceva palid şi pătat de sînge peste maldărul tremurînd. Un vînt aspru a bătut de-a lungul străzii, purtînd cu sine pene şi particule de puf.

Destul de repede, excrementele au început să zvîcnească şi să facă băşici. Derbedeii s-au retras. Ceva întunecat, inelat, a bătut din aripi şi a ieşit din masa tremurîndă, s-a năpustit înspre pătratul de lumină ce se zărea printre case. Acolo a plutit, căpătînd formă, aranjîndu-se

împrejurul scheletului de pitigoi din ce în ce mai lesne. Bătăile bruşte ale aripilor sale luceau în razele soarelui, străbătute de culorile curcubeului. A scos un sunet scurt, ca de băşină, şi a dispărut. Strigătele bucuroase ale ştrengarilor au răsunat în urechile lui Ashura pe măsură ce avansa pe strada răcoroasă. Rînjea şi dădea din cap. Copiii ăştia!

A devenit serios cînd a dat peste grupul de bocitori ce traversa piața centrală. Purtau haine ieftine, colorate în tradiționalul verde, şi țineau în brațe ustensile de bucătărie – oale, polonice şi cuțite – toate lustruite ca să lucească puternic. Oameni sărmani, dînd o mare importanță morții unuia dintre ei. Cui i s-ar fi acordat o asemenea atenție?

A cotit pe o alee lăturalnică, mergînd în direcția de curgere a canalului. În față, a văzut un grup de cessbeateri.

— Ashura!

A aruncat o privire prudentă către cei trei bărbați. Cîțiva dintre foştii săi tovarăşi erau încă geloşi pe noua sa poziție ca ucenic vrăjitor. Era convins că n-aveau să-l lase cu una cu două de Ziua Poznelor, dacă nu dădeau de el chiar înainte...

— Ashura!

Glasul era cunoscut. Tîrziu l-a recunoscut pe Culpole. S-a apropiat rînjind.

Culpole şi tovarăşii săi erau acoperiți din cap pînă în picioare în excremente. Zvîcnea pe vestele lor şi pe mîinile înmînuşate, căutînd cu disperare o formă nouă. Însă acolo unde atingea pielea, se ofilea şi cădea. Cessbeaterii se ungeau regulat cu o alifie fermecată menită să potolească foamea de viață a materiei putrezite. Îşi înmuiau pensulele de alun într-un unguent similar şi acopereau cu el pereții ecluzelor. Întîrziau astfel creşterea substanței putrede pînă ce trecea mult de granițele oraşului.

— Tot n-ai stăpîn, Culpole?

Culpole voia să fie poet. Cînd erau copii, imediat după perioada sălbatică, Ashura vorbea despre farmece şi vrăji, iar Culpole vorbea despre o magie mai fină, mai subtilă. Pentru multă vreme, a părut că, dintre cei doi, Culpole avea să aibă mai mult noroc. N-a fost tocmai aşa, dar prietenia dintre ei a rămas la fel de puternică.

Culpole a clătinat trist din cap.

— Aveam mai speranțe în Vornicul Frenklyn, dar nu voia de la mine cuvinte, ci alte favoruri. Se zice c-are sămînța așa puternică, încît a lăsat însărcinați pînă și bărbații.

Ashura a oftat.

— Înțelept ai fost că te-ai răzgîndit. Spune-mi, pentru cine-i ceremonia funerară?

— Maica Lamprey, a spus un alt cessbeater.

— Oracolul?

— Chiar ea, a răspuns străinul. Cineva a aruncat o oală pe fereastră tocmai cînd ea intra pe stradă. I-a zdrobit creierii.

Culpole a clătinat din cap.

— Nu credeam că o oală de lut ar fi de ajuns să facă praf creierii Maicii Lamprey. Era înțeleaptă.

— Mai avea multă viață în ea, a fost de acord străinul. Cînd mergea prin Parcul Sîngelor, se zice, apăreau flori în vintrele bărbaților morți.

— Și Maica Runnell? a întrebat Ashura.

— Boceşte, normal, a răpuns Culpole. Am auzit că a stat tăcută la înmormîntare și a plecat devreme de la ospăț. Nu face față bine.

Ashura s-a uitat la soare. Suficient timp ca să cerceteze.

— Uite ce-i, Culpole, ne vedem mai tîrziu. Trebuie să plec.

S-a îndepărtat, simțindu-se într-un fel vinovat; nu ar fi trebuit să-l lase pe Culpole așa, atît de repede. Culpole și Maica Lamprey fuseseră apropiați și ghinionul a făcut ca sarcinile sale de cessbeater să-l țină departe de spînzurare și priveghi. Ashura ținea bine minte cum Culpole spunea mai departe poveștile despre Vremurile de Demult, cînd fluxul lucrurilor era încă îndreptat spre moarte, iar Știința încă domnea, pe care i le împărtășea Maica Lamprey.

Ashura s-a gîndit la oamenii de știință pe care îi văzuse umblînd prin oraș – creaturi jalnice, pline de scheme pe jumătate uitate și ritualuri false, cu ridicolele haine de laborator rupte și pline de stilouri totemice, capetele lor pline de o prostie pe nume matematică.

— Respectați-i, le-a spus odată Maica Lamprey și lui și lui Culpole, cînd, după ce le spusese cum arată, rîsetele lor post-sălbatice deveniseră prea puternice și prea crude.

— Ei merg pe cărările morții în vremurile înfloririi; au sistemele rătăcite. Dar odată cu noul mileniu, vremea lor o să vină din nou.

Atunci, măturile şi licorile noastre o să li se pare la fel de ridicole oamenilor obişnuiţi precum ni se par acum nouă mecanismele lor.

O bătrînă înţeleaptă. O bătrînă puternică. Moartă? Ciudat...

Foxtongue se sprijinea de intrarea în taverna Ochiul-Umblător. Avea cămaşa descheiată; sînii ei firavi şi pîntecul umflat de sarcină străluceau în lumina soarelui de parcă ar topi bumbacul din jurul lor. Ashura a tras aer în piept şi s-a apropiat.

— Am venit de-îndată ce am auzit, a spus el, sperînd să-i ia îmbujorarea drept istovire şi efort.

După privirea ei crispată, n-avea foarte multe şanse.

— Nu te-am văzut de mult, viitorule tătic.

Vocea îi era mieroasa.

I-a iertat imediat remarca batjocoritoare.

— Aş... aş vrea s-o văd pe Maica Runnell.

Ea i-a zîmbit şi l-a condus prin tavernă. Localul era aproape gol, a observat Ashura; clienţii obişnuiţi trebuie să fie la ospăţul funebru. În spatele hanului, într-o curte de cărămidă plină de praf şi buruieni, stătea grămada de şaluri care era Maica Runnell. L-a întîmpinat cu ochii plini de lacrimi. Nu zîmbea şi, chiar şi în situaţia actuală, acest lucru i se părea tulburător.

— Foxtongue, lasă-ne. Du-te şi coase-ţi rochia pentru Ziua Poznelor, sau du-te să faci altceva, a ordonat ea, şi vocea ei căpătase o răceală pe care Ashura n-o mai simţise pînă atunci.

Foxtongue s-a întors în grabă înapoi în tavernă, cauzîndu-i lui Ashura cu un ultim junghi.

— Aşadar, a spus oracolul, observîndu-l prin ochii verzi, înceţoşaţi.

Tăcerea a durat. Împotriva voinţei sale, Ashura s-a pomenit că-i studiază trupul imens.

Maica Runnell era însărcinată cu acelaşi prunc de vreo douăzeci şi opt de ani. Fătul nu ajunsese nici pe departe în formă adultă – avea mai degrabă dimensiunea unui copil în perioada sălbatică. Oricum, pîntecul nu făcea decît să accentueze mărimea deja impresionantă a femeii.

Maica Runnell era acel fenomen rar, un oracol; o clarvăzătoare mereu însărcinată. Cetăţenii veneau şi-i spuneau poveşti, zvonuri, bîrfe, păreri – şi Maica Runnell dădea mesajul mai departe, prin

sînge, către copilul ei veşnic subdezvoltat. La rîndul său, pruncul cugeta asupra lumii de afară, dansînd în Maica Runnell şi împărtăşindu-i urmările fireşti. Maica Runnell şi sarcina ei cărnoasă nu puteau prezice evenimente majore, dar puteau prezice, cu o exactitate cutremurătoare, viitorul cuiva.

— Nu-ţi vreau condoleanţele, Căpuşă, a spus ea într-un final.

Căpuşă – porecla lui din starea post-sălbatică, poreclă pe care a abandonat-o în adolescenţă şi pe care n-a mai auzit-o de atunci. Ashura şi-a plecat fruntea. Dăduse peste o rană, peste o grijă. O fi el iute la mînie şi la gînd. Dar viaţa pe străzi l-a învăţat cînd să-şi ţină glasul.

— Ai ales un drum ciudat, Căpuşă. Aş vrea să fii din nou Căpuşă, ca să poţi alege iar. Deja poţi să-ţi pleci fruntea de ruşine.

— Nu ruşine, Maică, nedume...

— Linişte!

A vrut, probabil, ca vorba să-i sune poruncitoare, dar a ieşit atinsă de isterie şi de slăbiciunile unei femei bătrîne.

— Eşti un mijlocitor, o unealtă pentru treburile răului. Noi – a zis şi şi-a atins pîntecul – noi nu ştim dacă-ţi dai seama de asta, dar ne temem de ce-i mai rău.

— Îmi ţin ochii deschişi, a zis Ashura. Dar nu pot vedea prin uşi închise sau minţi încuiate.

— Adică?

— Adică Stăpînul Urkhan este un nemernic bătrîn, şiret şi malițios, ai cărui proprii ochi n-au încredere unul într-altul, şi de-aceea se uită cruciş.

Maica Runnell a rînjit, foarte puţin, foarte călduros. Apoi masca rece şi îngrijorată s-a întors.

— Aşadar. Ai auzit despre moartea Maicii Lamprey?

— De-asta am venit, ca să zic că-mi pare rău că a...

— Aaah, s-a răstit ea, n-am zis „că a murit", am zis „despre moartea ei". Despre cum a murit, băiete. Ştii cum?

— Lovită de o oală.

— Ai idee cît de rezistentă era bătrîna Lamprey?

— Asta... mi-a trecut şi mie prin minte. Trebuie să fi fost o oală a naibii de mare.

— Nu mai spune. Vecinii au văzut oala căzînd, atîta tot. Nu pot spune că s-au gîndit la ea prea mult după ce a căzut.

Dintr-un reflex, Ashura s-a uitat spre cer. A tresărit. Norii de acolo aveau marginea roz. Întîrziase.

— Maică Runnell, trebuie să plec.

— Bunul tău stăpîn îţi solicită din nou bunăvoinţa?

— Îi *sînt* totuşi ucenic.

— Alte livrări?

Ashura s-a ridicat şi s-a scuturat de praf.

— Fără-ndoială.

În secunda următoare se holba la ea:

— Cum, cum...

— *Ce era în borcan, Ashura?*

Şi deodată privirile Maicii Runnell nu mai erau încețoşate, ci păreau de smarald, înţepătoare.

— Creierul unui mort din vechime, şopti Ashura.

— Eşti sigur?

Ashura a privit în jos, stingherit.

— Nu ştiu. Nu m-am uitat, dacă asta vrei să spui. Pot doar să presupun că era de la un mort din vechime, din ce am auzit dincolo de uşile încuiate.

— Ahh, a spus ea, şi a început să se clatine foarte încet, înainte şi înapoi. Chiar îţi ţii ochii deschişi şi urechile ciulite, tînără Căpuşă. Mă bucură să aud asta. Viaţa ta s-ar putea să depindă cîndva de asta.

Ashura s-a cutremurat în faţa prezicerii, dar zîmbetul oracolului era cald.

— Acum spune-mi, pentru ce era creierul?

— Vechile gărzi ale stăpînului Urkhan au început să se uzeze. Le-a făcut din veveriţă şi pisică şi alte animale mici. Şi-a făcut unele noi din piţigoi, dar nu i-a folosit încă. Cred că e în căutare de ceva mai puternic.

— O gardă din *ka*-ul unui om mort?

Ashura a dat din cap, roşind.

Maica Runnell exclamă nervoasă:

— Oh, Căpuşă, în ce te-ai băgat? Ştii că-i o practică interzisă. Dacă aud burghezii... Cine a furnizat creierul?

— Trimghoul.

— Psihokinul?

— Chiar el.

— Şi el de unde l-a luat?

— Din Parcul Sîngelui, aşa mi-a zis.

— Şi chiar îl crezi, Ashura?

Ashura. Numele lui adevărat. Seriozitate. Întrebările Maicii Runnell erau extrem de serioase.

Chiar îl credea pe Trimghoul? S-a gîndit la acel bărbat călare pe calul său cochet şi învăluit în veşmîntul său obişnuit, un costum enervat făcut din plasă neagră care-l acoperea din cap pînă-n picioare. Lucrurile au început să se lege în mintea lui Ashura, unindu-se într-un model care nu-i plăcea – nu-i plăcea deloc.

Limba i s-a lipit de cerul gurii.

— Ce trebuie să fac? s-a bîlbîit el.

— Urmează-ţi bănuielile, a răspuns ea simplu. Nu-i aşa de greu, nu?

Ceva rece s-a plimbat pe spinarea lui Ashura.

Foxtongue îl aştepta înăuntru. Stătea pe o masă masivă de stejar, cu picioarele pe un taburet. Ashura i-a aruncat un zîmbet îngrijorat cînd s-a îndreptat spre uşă.

— N-ai timp nici să-mi arăţi vreun truc, Vrăjitorule?

— Mă tem că nu, a dat el din umeri.

— Ţi-e aşa de teamă de mustrările stăpînului?

Da, ceva striga la el. Da. Dar Ashura simţea că neplăcerile pe care avea să le îndure, dacă întîrzia în această după-amiază, nu erau nimic pe lîngă săpuneala pe care o va suferi dacă avea să urmeze sfatul Maicii Ronnell, cum ştia că trebuia să facă.

Aşa că s-a întors la masa unde stătea Foxtongue şi, cu o tentativă neconvingătoare de surîs nepăsător, i-a ridicat cu o mîngîiere materialul rochiei, i-a ridicat piciorul şi i-a sărutat gamba. Şi de parcă ea ar fi ştiut, şi poate chiar ştia, cît de mult avea el nevoie de cineva atunci, cît de înfricoşat era cu adevărat, şi-a ridicat fustele pentru el.

Mai tîrziu, în acea noapte cu luna plină şi de un verde crud luminînd prin fereastră, Ashura s-a dat jos din pat şi a început să se îmbrace. Şi-a înfăşurat picioarele în chingi de piele, apoi a tras peste nişte cizme groase. Şi-a pus o jachetă făcută din pînză groasă. Mai fusese purtată şi nu era aşa de rezistentă cum ar fi vrut, dar asta era tot ce avea. Şi-a tras peste nădragi nişte pantaloni negri de piele, bine

lustruiți. Îi cumpărase ca să impresioneze femeile. În noaptea asta, însă, vor avea o menire mai practică. Viața, noua formă, era aici o infecție. Și, desigur, toți copiii erau infectați. În ei, viața era puternică.

S-a dus la chiuvetă și s-a înarmat cu o lamă. Coborî tiptil pe scări, cu grijă să nu-i trezească pe ceilalți care dormeau în clădire. Nu și-a luat bicicleta, ci a fugit sprinten spre centrul întunecat al orașului și spre Parcul Sîngelui.

Pe artera principală a orașului fuseseră agățate decorații, cetățenii pregătindu-se pentru festivalul Zilei Poznelor. Capete uriașe din *papier-mîché* unite unele cu altele și vopsite în culorile clovnilor se clătinau în leagănele lor de sîrmă, aruncîndu-și umbrele pe străzile luminate de lună. Rînjeau spre el și Ashura s-a cutremurat. Îi făceau cu ochiul și scîrțîiau în balamalele de sîrmă. Vopseaua roșie de pe buzele lor era neagră în lumina lunii, și dădea fiecărei guri o sărăcie scheletică. Fălcile li se deschideau și se închideau. Un șir de lilieci stătea agățat de niște buze, pînă cînd o pală bruscă de vînt a făcut gura căscată, plină de stele, să se închidă cu un zgomot surd, de lemn.

Casele orientate spre strada pietruită erau umflate ca bobocii denaturați ai unor flori uriașe, sau ca pîntecele însărcinate ale unor uriași. Grinzi de lemn înalte de două etaje despărțeau pereții; steaguri și serpentine strălucitoare acopereau lemnul întunecat, doar că acum își pierduseră culoarea și păreau ponosite sub lumina nemiloasă. Se întrepătrundeau cu o lentoare submarină, precum resturile unei epave.

Ca să se liniștească, Ashura s-a gîndit la festivalurile din anii precedenți. Amintirile era copilărești, lipsite de umbra lui Urkhan. De Ziua Poznelor, fetițele cîștigau cîte un ban punînd capcane pe stradă. În orele dinaintea răsăritului, agățau găleți cu apă, pudră colorată și vopsea în harnașamente ingenioase, complet nesigure, prinse între acoperișurile acestui oraș, cel mai vechi și mai fertil dintre toate – și ăsta era doar începutul.

Pe parcursul zilei cetățenii montau capcană după capcană, mare și mică, pentru tovarășii lor. Tot cartierul lui Ashura se aduna laolaltă ca să strîngă obiectele din casa vreunui nobil și să le bată în cuie pe acoperișul bătut de soare. La prînz, cineva a pus un păianjen mecanic, complex, să i se urce pe pantaloni. Ashura a răspuns strecurînd un șarpe de cauciuc, încolăcit strîns, sub pătura de călătorie a unui consilier, pe cînd acesta se uita cum marina orașului demonta o

punte de metal. Ashura a urmărit muncitorii cînd au luat traversele şi i-a privit cum reconstruiau totul astfel încît să lege casele unor rivali notorii.

Seara, trubadurii cîntau la flaut, bufonii jonglau cu torţe aprinse, babe rînjind vindeau buchețele de flori pe doi bani, iar vrăjitoarele şi vrăjitorii îşi prezentau arta în spectacole ce ţineau toată noaptea, pline de trucuri, artificii, ciudăţenii şi miracole...

Dar nu şi Urkhan.

Nu şi Urkhan, nu în acest an, şi lui Ashura îi era teamă să afle de ce.

Poarta şi gardul Parcului Sîngelui erau păzite zi şi noapte ca să-i împiedice pe vrăjitorii delincvenţi să practice artele interzise. El, un ucenic vrăjitor, n-avea altă cale decît să intre în Parcul Sîngelui pe furiş, prin acea porţiune a gardului care era departe de spînzurătoare şi cea mai neatent păzită.

Maicii Lamprey îi organizaseră, ca semn de respect, funerariile unui om din vechime. Vedea de la o poştă copiii sălbatici legănîndu-se de frînghia proaspătă.

S-a cățărat pe gardul înalt de sîrmă ghimpată dincolo de care zăceau morţii oraşului.

Nimic nu murea în oraş, nu fără să se lupte. Maica Lamprey îi explicase odată.

Poarta-Domnului era miezul, centrul, însuşi locul de unde a început schimbarea lumii, unde a început trecerea de la moarte la înflorire. Dumnezeu însuşi, care slăbise în timpul Epocii Ştiinţei, s-a renăscut în acest oraş, aducînd cu sine noua Epocă a Vrăjilor. După Maica Lamprey, Dumnezeu era acum o femeie, Mama-Pămînt, fertilă şi sălbatică. Influenţa ei se vedea peste tot – în felul în care chiar şi excrementele încolţeau şi o luau razna dacă nu erau îngrijite, în felul în care sperma unui bărbat putea naşte noi forme nu numai în femei, ci şi în alţi bărbaţi, chiar şi în animale (în acea primăvară centaurii terorizaseră femeile oraşului); şi în felul în care copiii oraşului se năşteau sălbatici şi independenţi, lăsînd ca laptele mamelor să le fie supt doar de iubiţi, în timp ce ei se băteau cu alţi copii în bătăliile hidoase, sîngeroase, ale selecţiei naturale.

Din motive de siguranţă, cetăţenii îşi aruncau în parc pruncii sălbatici, însetaţi de sînge, şi îi lăsau să crească înfruptîndu-se din

cadavrele pline de arome ale celor din vechime, în spatele unor garduri înalte.

Într-o noapte, Culpole şi Ashura au rezistat tentaţiei de a se ataca unul pe altul, şi în schimb au colaborat ca să iasă afară. Intraseră împreună în lumea adultă.

Ashura s-a lăsat în jos, şi-a simţit cizmele plescăind şi alunecînd pe carnea desprinsă. Auzea lipăitul unor picioare micuţe, mortale. Dacă trebuia, avea să folosească lama, convins că n-avea să omoare nimic. Nimic în afară de dezmembrare poate omorî de tot un copil în perioada sălbatică. Tăind o faţă sau un stomac, i-ar putea însă permite să scape de atacator. Ochii i se obişnuiseră cu lumina. Putea vedea obiecte palide în haosul de membre, trupuri şi cranii. S-a îndreptat precaut spre spînzurătoare.

În aer era un vag miros de putreziciune. În trecut, îi spusese Maica Lamprey, duhoarea ce emana din astfel de locuri era de neîndurat şi molime groaznice ucideau pe oricine îndrăznea să se apropie. În acele timpuri, chiar şi aroma proaspătă a excrementelor era stricată şi blestemată, şi aducea cu sine boală. Gîndul a fost cît pe ce să-i întoarcă stomacul pe dos.

A fost adus la realitate de doi scîntei verzi de lîngă picioarele sale. Ajunsese lîngă cadavrul unei bătrîne. Sînii ei se topiseră şi se scurgeau prin cutia toracică. Îi lipsea capul. Din nou scînteia. Un bebeluş privea printre coastele ei. Dinţii au strălucit. Şi s-a dat iute înapoi, s-a căţărat printre rămăşiţele măcelului, fugind.

Ashura a ajuns la spînzurătoarea funerară fără alte incidente. Nu era nimeni şi zona era îngrijită. S-a uitat cu jind la cărarea curată de pietriş care ducea spre poarta principală.

Durase douăzeci de minute ca să ajungă aici. Pe poarta principală i-ar fi luat doar două, şi ar fi fost mult mai sigur.

Copiii sălbatici care se jucat cu frînghia nu mai erau de găsit. S-a apropiat de spînzurătoare şi a simţit în aer mirosul metalic al sîngelui proaspăt. La capătul îndepărtat al platformei, zăcea ea, într-o baltă de intestine şi fluide. Avea stomacul deschis. Fetusul ei, pe jumătate mîncat, lucea în lumină. Ashura a plecat fruntea în meditaţie funebră şi a încercat din răsputeri să ignore saliva ce-i umplea gura. Mirosul era delicios. A închis ochii.

Ceva a fugit atunci înspre el în patru labe, era pe el, a început să sfîşie mîneca prea subţire a vestonului, iar el pivota, luînd copilul pe sus, căutîndu-şi lama. Copilul şi-a vîrît ghearele. Cu o lentoare bolnavă, Ashura a simţit cum un singur vîrf chitinos i-a pătruns în pielea braţului. Şi lama a ieşit şi a fost înfiptă în gura atacatorului.

Fetiţa a scos un gîlgîit, a încercat să mestece oţelul, şi i-a dat drumul la braţ. Ashura a simţit ţesutul nou cum înconjoară şi reuşeşte să prindă lama. A reuşit s-o scoată cu greu. Sîngele curgea în cascadă din gura ei cînd a luat-o la goană.

Pînă să se calmeze suficient ca să simtă durere, gura ei avea să se vindece. Ashura lăsase în urmă acele vremuri fericite. Pînă să i se vindece braţul aveau să treacă săptămîni întregi. Şi îl durea ca naiba.

A scăpat cuţitul. A răsunat lovindu-se de craniul Maicii Lamprey.

Stomacul i-a ajuns deodată în gît. A răsunat?

S-a aplecat, a lovit uşor capul chel al bătrînei, l-a ridicat ca să-i simtă greutatea, l-a întors şi, cu un deget, a căutat dincolo de globul ocular.

Craniul Maicii Lamprey era gol.

A doua zi dimineaţă l-a trezit senzaţia de usturime din braţ. A desfăcut ţesuturile aspre cu care îşi bandajase rana în acea noapte şi s-a uitat împietrit la spirala de zgîrci ce forma urechea bebeluşului, iţindu-se uşor din suprafaţa pielii sale. I s-a urcat sîngele la cap; îşi simţea faţa cuprinsă de căldură. Infecţia avea să se întindă. Cancer. Malformaţie. Întregul său braţ acoperit de faţa unui copil, ochi de copil, o – o gură.

Ashura a ajuns la chiuvetă la timp ca să scutească podeaua lustruită de propria-i vomă. Substanţa tremura şi zvîcnea aşa de plină de identitate încît a fost nevoie s-o îndese cu o cîrpă în gaura chiuvetei apoi să pună un ceainic la fiert şi s-o alunge cu apa fierbinte prin ţevile şubrede de cupru. Urletele pe care le scotea erau îngrozitoare.

Ashura s-a sprijinit de bazinul chiuvetei, tremurînd. Urechea de pe braţ îi zvîcni.

Ashura s-a clătinat pînă pe marginea patului, unde s-a aşezat cu capul în mîini.

— Nu se poate, şi-a spus şi a vrut să-şi poată crede propriile cuvinte.

Astfel de lucruri nu erau de neconceput. Ba din contră. Era şi uşor să scapi de ele. Trebuia doar să te duci la un psihokin să le îndepăr-

teze. Şi cine era psihokinul din Poarta-Domnului? Trimghoul. Cine a furat creierul Maicii Lamprey? Trimghoul. Cine ar şti exact ce anume plănuia Ashura dacă i-ar fi arătat urechea de pe antebraţ?

Trimghoul.

Psihokinul Trimghoul trăia la periferia oraşului, într-o vilă scumpă, îngrijită de mulţi servitori voinici. Era un pustnic, un ipohondru. Rareori se aventura afară, iar atunci cînd ieşea purta pălăria unui prisăcar, cu un văl lung, negru, mînuşi lungi de bumbac cenuşiu, un palton de asemenea negru, cu tiv argintiu, pe care nu-l dădea niciodată jos, oricît de frumoasă ar fi fost vremea. Cei ce l-au vizitat povesteau despre percheziţii elaborate şi foarte intime, prin posesiunile şi persoana lor, şi despre faptul că apartamentele sale aveau un aer închis, insuportabil, vorbeau despre ferestre bătute în cuie şi închise ermetic cu ceară ca să prevină curentul, sau fără sticlă şi acoperite cu bucăţi groase de muselină.

Ashura mergea pe aleea cu pietriş, dînd din cap sobru înspre bărbaţii a căror sarcină era să toarne galon peste galon de insecticid scump, vrăjit, în tufele din grădină. Pe Ashura l-a trecut un fior. Mereu l-a tulburat averea lui Trimghoul. Acum îl speria de-a dreptul, pentru că începuse să se întrebe de unde provenea acea avere.

A păşit în umbra unui portic de fier, ornamentat, şi a bătut la uşă cu inelul masiv de alamă, ce avea forma unui maxilar omenesc.

Un bărbat cu început de chelie şi ochi albaştri, strălucitori, cu buze prea pline pentru falca împovărată de guşă şi cu mîini lipsite de maniere, l-a percheziţionat, i-a scos haina şi l-a încins cu un şorţ alb, curat. Trimghoul era în biroul său. Nu erau uşieri sau valeţi dincolo de portic, iar casa nu era niciodată încuiată. Acesta era un semn al puterii lui Trimghoul. Cine ar ataca un om care putea controla obiectele de la distanţă? Dacă s-ar ajunge pînă acolo, ar fi nevoie de doisprezece oameni, poate mai mulţi, ca să-l învingă.

Ashura a bătut la uşă.

— Intră.

Acea voce rafinată, sigură pe sine. Nu era de mirare că Trimghoul, cu toate excentricităţile lui, era unul din favoriţii doamnelor din regiune.

Ashura a deschis uşa. Chipul lui Trimghoul era frumos în felul în care toţi bărbaţii cu oase fragile şi pomeţi ridicaţi sînt frumoşi –

delicați la înfățișare, dar puternici în ținută. Purta un guler înalt și un costum negru, sobru.

Singurele părți din trup care i se vedeau – încheieturile și mîinile – erau, din contră, pline de păr, noduroase și puternice, iar umbletul îi era aplecat și anevoios, de parcă i-ar fi fost mult mai confortabil să-și îndoaie genunchii în cealaltă direcție. Ashura nu l-a văzut niciodată pe Trimghoul *en deshabillé*, dar, din cîte auzise, fața lui Trimghoul era cea mai umană porțiune a sa. Restul trupului aminteau de erotismul tulburător al satirilor.

În plus, un foc ardea sălbatic în spatele unui grilaj de fier. Căldura era insuportabilă. Ashura și-a simțit fruntea și obrajii umplîndu-se de sudoare.

— Ah, tinere ucenic. Alte cereri de la amicul Urkhan?

— N-nu. De fapt, mă întreb dacă mă poți ajuta, a roșit Ashura.

Trimghoul a interpretat greșit roșeața din obrajii lui.

— Ah, a spus el cu înțelepciune. Necazuri cu femeile, eh? Ei bine, i se poate întîmpla oricui. Presupun c-ai lăsat însărcinată vreo viitoare oracol înainte de vreme? Păi, trimite-o la mine, n-ai de ce să roșești, amîndoi sîntem bărbați cu experiență, bătrîne, nu?

A chicotit. Dinții îi erau foarte mici și toți erau exact la fel...

— O să-i bag copilul într-o gorilă sau vreo pisică mare și-i trimit la circ. Pentru prețul obișnuit, desigur.

Trimghoul era specialist în producția de curiozități pentru carnaval și animale hibride pentru doamnele bogate din regiune. Exista chiar o rivalitate inofensivă între aceste doamne, care se exprima nu numai în îmbrăcăminte, bijuterii sau (în anturajele mai libertine) abilitățile lor deja recunoscute în performanța cu centauri, ci și în ce animale de casă aveau.

Fie că era un animal de legendă – de exemplu un Porc Pătrat Lînos – sau o compoziție modernă cu baset, păun sau *halibut*, un animal trimghoulian era o condiție *sine qua non* a societății nobiliare din Poarta-Domnului.

Astfel de fleacuri psihokinetice erau sursa considerabilei popularități a lui Trimghoul; erau de asemenea cîrligul de care-și agăța succesele amoroase. Cochetăria lui Trimghoul cu femeile se datora la fel de mult metodelor riscante de plată, cît și uneltelor mai convenționale de seducție.

— Nu-i asta problema, a recunoscut Ashura.

Urechea i-a tresărit pe antebraț.

— Păi, haide, spune-mi ce s-a întîmplat, sînt mereu bucuros să ajut un tînăr cu ambiție.

O muscă a aterizat pe fruntea lui Trimghoul. A scos scîntei și a dispărut. A rămas un mic loc roșu pe fruntea psihokinului. Acesta s-a uitat în jur cu o expresie teribilă.

— Cum dracu' a intrat aia aici? Te-au curățat?

— D-da, a făcut Ashura un pas înapoi, speriat de crisparea groaznică a lui Trimghoul.

O secundă și toată furia a dispărut. Figura lui Trimghoul căpătase din nou nuanța calmă, de bronz.

— Haide, băiete.

Ashura a tras aer în piept – și și-a ridicat mîneca bluzei.

Trimghoul s-a holbat la antebrațul lui Ashura, cu o expresie severă.

— Spune-mi că livrai un bebeluș și te-a zgîriat.

— Da, am...

— Acum spune-mi adevărul.

— Te rog, scapă-mă de ea, l-a implorat Ashura.

Trimghoul l-a privit drept în ochi. Semnul roșu de pe frunte era tot acolo. Pupilele erau negre, dilatate, imense.

— Te rog, a șoptit Ashura.

Trimghoul a pufnit, s-a uitat la brațul lui Ashura. A urmat o scînteie scurtă, o încălzire bruscă a pielii. Ashura s-a uitat în jos. Urechea dispăruse complet, de parcă n-ar fi existat niciodată.

— Vrei să știi unde-am pus-o?

Vocea lui Trimghoul era delicată și rece.

Ashura n-a spus nimic. Se uita la braț și aștepta orice avea să urmeze.

— Am pus-o în fruntea unui tînăr cunoscut prin oraș pentru că-și bagă nasul unde nu-i fierbe oala și stă în calea tuturor.

Din reflex, Ashura și-a dus mîna la față, dar nu era nimic acolo.

Trimghoul a scos un oftat și s-a îndepărtat de el ca să se uite pe fereastră, înspre oraș.

— Oh, Doamne, tinere, ești ca o carte deschisă. De ce se bagă tinerii în belele din astea dacă nu știu să le țină ascunse în fața oamenilor mari? Te jucai cu cadavre în Parcul Sîngelui, azi-noapte, da?

— Da, și-a plecat privirea Ashura.

— Şi ce-ai descoperit?

Ashura a strîns pumnii. Şi-a luat inima-n dinţi şi a spus:

— Tu ai ucis-o pe Maica Lamprey.

Trimghoul s-a răsucit. Faţa îi era schimonosită într-o mască de furie animalică. O lumină puternică i-a ars faţa lui Ashura.

— Nu te-ntrece cu mine, javră. Fără să clipesc, pot să-ţi smulg testiculele şi să-ţi scot ochii şi să le fac să-ţi jongleze în faţa ta. Şi cine zice că le-aş pune înapoi în aceleaşi locuri?

A scuipat şi şi-a întors privirea.

— Piei din ochii mei.

S-a scărpinat la locul iritat de pe frunte.

Ashura a simţit cum un firicel de sînge începe să-i curgă pe obraz. S-a întors pe călcîie şi a fugit.

Înapoi în camera sa, Ashura se holba la propria-i reflexie în oglinda de deasupra chiuvetei. Trimghoul i-a ras o parte de scalp, tăindu-l pe alocuri. S-a gîndit la muscă, la locul iritat rămas pe fruntea lui Trimghoul cînd făcuse musca să dispară. Manifestarea grăbită sau necontrolată a artei sale lăsa, evident, rezultate grosolane.

Ashura şi-a plimbat mîna pe porţiunea rasă a capului său. Nu era tocmai cea mai precisă tunsoare a vieţii sale. Ashura a încercat să rînjească la acest gînd, dar reflexia nu i-a întors decît o mască palidă, ca de moarte.

Cineva a ciocănit la uşă. Era Culpole. Stătea, alb la faţă, tremurînd, întinzîndu-şi şapca în mîini, gata să o rupă.

— Ashura, vino repede, s-a...

A observat scalpul ras al lui Ashura.

— Dar ce-ai păţit la – nu contează, vino după mine.

A vrut să adauge ceva, dar s-a răzgîndit, s-a întors şi a mers cu paşi grăbiţi de-a lungul coridorului plin de ecou, tulburînd în mers praful de pe scîndurile încovoite şi golaşe.

— Vino! l-a chemat, urgenţa răsunîndu-i în voce.

Ashura şi-a luat haina şi s-a grăbit după prietenul său.

— Ce s-a întîmplat?

Scările zdrăngăneau şi se cutremurau sub graba lor.

— Foxtongue şi-a pierdut piciorul din cauza roţii unei trăsuri de carnaval.

Ashura s-a holbat îngrozit la chipul necăjit al lui Culpole, pe măsură ce traversau piațeta înspre taverna Ochiul-Umblător.

— Ieşise să cumpere dulciuri din curry pentru Ziua Poznelor. A leşinat, piciorul i-a alunecat pe-o piatră... jgheaburile străzii sînt adînci; şi ascuțite. Roata i-a tăiat de tot piciorul.

Picături reci de sudoare alunecau pe spinarea lui Ashura.

— Şi-a pierdut piciorul?

Culpole a dat din cap şi a tuşit.

— Deasupra genunchiului, amice.

Lui Ashura i-a scăpat un geamăt; mersul i s-a poticnit şi a încetinit.

— *Piciorul*?

Culpole a dat din cap. S-a întors către tovarăşul său îngrozit.

— Ashura, a spus el. O să-l prindem. Nu cred c-a ajuns departe. Cessbeaterii ştiu pe dinafară oraşul.

I-a luat mîna lui Ashura şi a strîns-o.

— O să găsim la timp membrul iubitei tale. Crede-mă.

În Ochiul-Umblător, Foxtongue zăcea în adîncitura patului masiv al Maicii Runnell. Era doar pe jumătate conştientă – Culpole îi preparase o licoare de adormit – dar durerea rămăsese. Venea în valuri, iar fața i se contorsiona într-un rictus de agonie pe măsură ce trecea de la o clipă de somnolență neclară la alta. Ashura stătea la capătul patului şi îi dădea de pe față părul şaten, umed.

— Ashura? a şoptit ea prin buze uscate.

El i le-a udat cu propria lui gură. Respirația ei era slabă şi urît mirositoare.

— Ashura, cît timp?

Ashura s-a uitat la Culpole. Culpole ținea trei degete ridicate, iar un al patrulea era îndoit.

— N-are astîmpăr de aproape patru ore, i-a spus Ashura.

Foxtongue şi-a încordat falca. Ochii săi ardeau o provocare într-ai lui Ashura.

— Cît timp mai am?

Ashura a tras adînc şi neregulat aer în piept şi a ridicat pînza de in care o acoperea pe Foxtongue de la talie în jos. Maica Runnell îi preparase un pansament cu băligar. Rana era închisă, iar excrementul avea o duritate pergamentoasă acolo unde se termina ciotul. La

margini, deşeul transformat adoptase consistenţa şi paloarea pielii netăbăcite. Fire tari de păr se iveau de-a lungul îmbinării. Sîngele şi limfa pătaseră cearceaful, dar era de aşteptat ca rana să picure puţin.

Foxtongue a urlat de durere cînd Ashura a atins pansamentul cu vîrful degetului. I-a şoptit nişte scuze lîngă ureche şi i-a sărutat-o.

— Ce ţi s-a întîmplat? a spus el.

— M-am – m-am simţit rău, ca un leşin, de parcă ceva s-a aşezat între mine şi ochii mei, şi pur... pur şi simplu...

Durerea şi frica i-au umplut ochii de lacrimi.

Ashura i-a aşezat o mînă liniştitoare pe pîntece.

Şi un şoc electric l-a azvîrlit de pe pat. S-a împiedicat şi s-a lovit de Culpole, şi au căzut amîndoi la pămînt. Culpole s-a ridicat, ochii holbaţi de uimire şi l-a ajutat pe Ashura.

— E o gardă, murmură Ashura. E o gardă în copilul meu.

S-a întors la pat şi şi-a aşezat mai prudent mîna pe pîntecele lui Foxtongue. A privit-o, neştiind ce să zică, dar ea deja se cufundase într-o stare de semi-conştienţă.

Acolo! În capul lui, un spasm necurat, o senzaţie ca de zgîrietură în spatele ochilor...

Şi-a simţit falca încordîndu-se de nedumerire şi furie. Şi-a forţat gura să se relaxeze, şi-a ţuguiat buzele şi a fluierat. Culpole s-a holbat la el şi, copleşit de tensiunea momentului, a început să rîdă. Ashura i-a făcut nerăbdător semn să tacă. Iată! Un răspuns din partea gărzii ascunse în iubita sa, un rîcîit chiar sub mînă. Gheare, atingerea unor pene. Şoapta unui mic creier de pasăre. Repeta un singur mesaj, mereu şi mereu, învîrtindu-l înainte şi înapoi într-o contracţie nesfîrşită, amorţită...

— Ei, ce s-a întîmplat? l-a luat Culpole pe Ashura de umăr.

Ashura a scuturat din cap şi a clipit. S-a uitat în jur, de parcă tocmai se trezise într-o cameră ciudată.

— *Ce*?

Ashura a zărit-o pe Foxtongue şi şi-a revenit.

— Este o gardă făcută dintr-un piţigoi, a spus. Mai mult, ştiu şi *al cui* piţigoi.

Foxtongue s-a mişcat şi s-a trezit din nou, gîfîind de durere.

O gălăgie venită de afară i-a făcut pe amîndoi să tacă.

— Prinde... prinde-l, omule!

— Ah! Drăcia naibii a...

— Chiar în spatele... ȚINE-L ACOLO!!

— Uşa! Uşa!

— *Ee dee dee, dee ee...*

— Amuțiți drăcoven...

— DESCHIDE NAIBII UŞA!

Culpole a sărit la încuietoare, a deschis-o şi iar a fost aruncat pe jos cînd patru cessbeateri, acoperiți din cap pînă în picioare în mizeria meseriei lor, au fost trași înăuntru de o bucată încordată de carne sălbatică – piciorul lui Foxtongue.

— Dee, cînta piciorul. Ee dee dee.

S-a eliberat din strînsoare şi a sărit în pat. Şi-a lipit ciotul cu dințişori ca de ac de obrazul lui Foxtongue, într-un sărut pasional.

— Dee! Ee dee!

Şi s-a ghemuit la sînul ei.

Foxtongue a rînjit, dar o durere bruscă din ciot i-a schimonosit fața.

O tuse politicoasă, venind dinspre uşă, l-a făcut pe Ashura să se întoarcă. Era stăpînul Paragrat, odată fierar, acum un vrăjitor extraordinar şi un medic bun.

— Am venit de cum am aflat, a spus el într-o voce rurală de bariton.

Falca lui fermă, cu gropiță, era ascunsă de o barbă albă, falsă, pe care o purta din pricina tradiției. Ochii îi erau de-un căprui strălucitor. Peste roba de vrăjitor plină de simboluri purta un şorț vechi de piele.

— Montam artificiile pentru Ziua Poznelor.

Ashura şi-a plecat fruntea şi a văzut că ghetele groase ale vrăjitorului erau pătate de noroi şi iarbă de la mersul prin Livezile de Sus.

— Aha! Membrul, splendid!

Paragrat s-a îndreptat de spate, a privit poruncitor piciorul şi a rostit ceva într-o limbă străină. Piciorul s-a întors, clipind din ochii săi primitivi, aşezați chiar sub articulația genunchiului. A sărit din pat şi s-a oprit în fața lor. Paragrat a îngenuncheat ca să-l examineze. Şi-a ridicat ochii şi a vorbit cu Foxtongue.

— Ai noroc, domnişoară; eşti tînără, carnea ta tinde cu putere spre viață. Piciorul tău o să trăiască cel puțin două zile. Dar are voință puternică, la fel ca un copil sălbatic. Toată lumea vede că-i place independența.

A mai studiat piciorul.

— Să vedem, deja are un echilibru propriu, ochi, chiar şi o gură, şi limbă.

A oftat, clătinînd din cap. Un smoc de păr negru i-a căzut peste ochi şi l-a dat la o parte cu o mînă noduroasă şi musculoasă.

— S-a schimbat prea mult. Nu pot să ţi-l prind la loc. Doar psihokinul Trimghoul poate face asta. Desigur, a adăugat Paragrat şi ochii lui au scînteiat, chicotind, să nu crezi că-i aşa de rău.

Ashura a gemut şi s-a trîntit pe pat. Paragrat s-a întors spre el.

— Ce s-a întîmplat?

— Atingeţi-i pîntecele, domnule.

Foxtongue a aprobat din cap şi Paragrat şi-a aşezat mîna pe carnea ei. Braţul i s-a încordat. Ochii s-au făcut mari.

— Mă doare fundul, s-a plîns el – o voce ciudată, falsă, fluierătoare –, e-un iad să schimbi... Stai!

S-a îndepărtat brusc şi s-a uitat la Ashura.

— Asta – a tuşit, curăţîndu-şi glasul de ciudăţenie – e a treia femeie pe care am văzut-o azi cu o chestie din asta în pîntece. Ce ştii despre asta?

— Sînt gărzi piţigoi, a spus Ashura. Stăpînul meu le-a făcut.

— Şi el cine-ar fi?

— Urkhan.

Paragrat a bombănit:

— Mîrşavul ăla bătrîn... Ce altceva mai ştii?

— Ştiu că Trimghoul a furat creierul Maicii Lamprey, un oracol din partea locului şi i l-a dat lui Urkhan.

— *Poftim?*

— Ca să-l mănînce.

— Nu!

Paragrat l-a luat de braţ şi l-a tras de pe marginea patului.

— Vino! N-avem timp de pierdut!

Ashura era pe coridor înainte să-şi dea seama ce se petrece.

— Foxtongue, n-ai teamă! a strigat el şi apoi a fost azvîrlit cu o viteză ameţitoare în jos pe scările tavernei Ochiul-Umblător.

Cît fugeau, Ashura şi-a spus gîfîind povestea. Curînd, întregul lanţ sordid al evenimentelor fusese repovestit. Paragrat a alergat o vreme pe scări. Ashura nu a putut să meargă la fel de repede şi l-a prins din

urmă pe sătean chiar cînd lovea uşa cu pumnul. Lemnul a crăpat şi uşa s-a deschis cu un scîrţîit agonizant. Ochii lui Ashura s-au făcut mari.

Urkhan stătea la fereastră, plin de splendoare într-o rochie de bal albastră, cu croială joasă. Avea un şirag de perle agăţate de gîtul ridat. Buzele lui subţiri erau acoperite cu luciu gros, roşu. Urechile lui mari, pline de ceară, fuseseră găurite; un inel bătut în diamante fusese trecut prin nara lui dreaptă. S-a uitat la ei şi şi-a acoperit gura cu palmele. Mîinile lui pline de pete erau acoperite cu inele şi brăţări.

Camera era plină de cufere mari, vechi. Nici un alt articol nu rămăsese în încăpere. Stăpînul lui Ashura plănuia să se mute.

A chicotit:

— Oh, ajunge cu cadourile, cu siguranţă nu mai e nevoie, oh, e un stăpîn *aşa* de generos, oh, şi vă rog mulţumiţi-i, dar acum ce s-a întîntîmplat?

— Cui să-i mulţumim? a întrebat Paragrat suav.

Ashura doar se holba.

— Oh, acelui bărbat drag, atît de drag – de ce o purta acea ridicolă draperie neagră? E aşa un dulce. Spune-i că vin. Vin, sînt gata. Unde-i căruţa, haide, unde-i trăsura?

Urkhan s-a clătinat spre ei. Picioarele lui urîcioase erau vîrîte în nişte ghetuţe ridicole, strîmte, cu tocul înalt. Unul din tocuri, ca un stilet, s-a prins în spaţiul dintre două scînduri; vrăjitorul şi-a sucit glezna şi a căzut cu un strigăt în braţele lui Ashura.

— Oh, ce băiat dulce...

Spinarea lui Ashura a urlat. Ochii i-au tremurat şi au explodat. Vintrea i-a fost cuprinsă de-o mie de erecţii ciudate, şi deodată era acolo înăuntrul gărzii care era Maica Lamprey *şi a văzut un oraş, şi era Poarta-Domnului, dar nu era Poarta-Domnului, şi a văzut oameni în oraş, străini, dar cumva îi recunoştea pe toţi, şi le-a văzut vieţile, le-a cunoscut prietenii, ştia ce le place şi ce nu le place, le ştia durerile şi pasiunile, şi era întreaga poveste,* şi cînd Paragrat l-a tras deoparte, Ashura a plîns pînă a adormit pentru că totul se pierduse.

Cînd şi-a revenit, Ashura a aflat că trecuseră două ore şi era tîrziu, după-amiaza. Urkhan stătea la fereastră, privind lumina delicată, de culoarea piersicii. Un zîmbet radios se juca pe buzele sale zdrenţuite şi vopsite.

Paragrat s-a apropiat şi s-a aşezat pe vine lîngă ucenic.

— Urkhan nu-i suficient de puternic ca să-i facă față cum trebuie gărzii Maicii Lamprey, a spus el.

Ashura a dat din cap, prosteşte. Fiindcă l-a atins, acum ştia pe deplin puterea gărzii.

Paragrat a tresărit.

— Au, a făcut el.

O clipă mai tîrziu, Ashura a simțit şi el, trecerea fugară a unei gărzi mici.

Ashura s-a uitat în jur.

— Pițigoi, a zis.

— Aşa-i. Intră pe fereastră la fiecare două minute. Ghici unde se duc.

De parcă vorbele lui Paragrat ar făcut vreo aluzie, Urkhan s-a îndreptat de spate şi a oftat.

Cu ochi mari, Ashura a indicat cu o mînă tremurîndă:

— În... în *el*?

— Şi acum gărzile vorbesc între ele, i-a dus Paragrat gîndul pînă la capăt. Pițigoii sînt mesageri. Vorbesc cu *ka*-ul Maicii Lamprey. Îi spun tot felul de lucruri. Cînd l-am tras pe Urkhan de pe tine – am simțit ce făceau, şi o vreme am căutat să simt mai multe.

L-a surprins pe Ashura cum îşi ştergea urmele de lacrimi de pe obraji.

— Ai tot dreptul să fii necăjit, băiete. Nu-i nici o ruşine. Bătrîna Lamprey e puternică. Încearcă să pună laolaltă o prezicere care să sfîrşească toate prezicerile. Bagă întreg oraşul în capul lui Urkhan.

Ashura s-a cutremurat.

— Oraşul acela, nu-i... tocmai Poarta-Domnului.

Paragrat a dat din cap.

— E un model. Neterminat. Ştii că ți-am zis c-am mai dat astăzi de alte femei însărcinate cu gărzi vîrîte în ele? *Ka*-ul Maicii Lamprey foloseşte pițigoi ca să vorbească fiecărui copil încă nenăscut din oraş.

Mîna osoasă a lui Paragrat l-a prins pe Ashura de umăr, într-o strînsoare de menghină. Ashura a icnit de durere.

— E ca o sută de oracole puse laolaltă, continua Paragrat. Gîndeşte-te ce putere computațională! Oricine deține o astfel de putere ar putea cuceri oraşul pînă la sfîrşitul lunii!

— Adică Urkhan? a întrebat Ashura printre dinți.

S-a întrebat cum i s-ar vindeca umărul, odată ce Paragrat i-ar fi dat drumul.

Paragrat a clătinat nerăbdător din cap şi i-a eliberat umărul.

— Nu, băiete. Trimghoul! Urkhan s-a dus şi şi-a făcut o gardă din Maica Lamprey şi i-a spus să modeleze oraşul. Acum nu mai poate să-i facă faţă. Uită-te la el! Are identitatea făcută praf şi eu bănuiesc că Trimghoul profită de el. Poate chiar ăsta i-a fost planul. Ai auzit ce a zis Urkhan înainte să cadă pe tine? Dacă Urkhan îi rămîne fidel acelui om, n-o să mai auzim de el şi Trimghoul va avea o cheie proprie către viitorul oraşului! Femeile din oraş o să cadă în leşinuri ca viespile în octombrie, şi am fi toţi sub puterea afurisitului ăluia de făuritor de animale.

Afară, în faţa ferestrei, s-a auzit zgomot de copite. Urkhan s-a uitat în jos. A sărit în sus şi a ţipat de bucurie.

— Vin! Vin, iubire! Unde ne vom petrece luna de miere? Munţii cu Ceaţă Albastră sau Coasta Elizee? Oh, să fie coasta! Vom fugi în picioarele goale de-a lungul golfului şi ne vom lipi obrajii ca să ascultăm şoaptele oceanului în scoici! O să lingem gură la gură melci de mare înmuiaţi în lămîie, cînd soarele trage după sine noaptea împodobită!

Urkhan a început să danseze, a uitat din nou de pantofi şi a fost azvîrlit la podea într-un zăngănit de bijuterii.

— Futu-i!

— Repede! a strigat Paragrat şi a sărit în picioare, trăgîndu-l pe Ashura cu el. Nu trebuie să fim găsiţi aici!

Au coborît în grabă pe scări şi pe poarta din spate, prin curte şi pe alee.

— Ne întîlnim în Ochiul-Umblător, a spus Paragrat, ca să plănuim mai departe. Du-te. Eu am ceva de rezolvat înainte.

Ashura a dat din cap, încă fără răsuflare de la fuga pe scări, şi a mers în continuare pe stradă.

La mijlocul serii, jumătate de district era deja adunată la han. Stăpînul Paragrat stătea lîngă tejghea. O servitoare înţelegătoare îi ţinea în permanenţă halba de cositor plină cu mied. Bea cu înghiţituri repezi, disperate, fără plăcere. Capul lui mare, zbrîrlit, era plecat cu ruşine.

— Nimic, a bolborosit el. Nu pot să fac absolut nimic.

La picioare avea cărțile pe care le adusese cu sine, ca să le studieze – manuale de cunoștințe magice din care își învățase meșteșugul – cărți elegante scrise de înțelepți, dar toate complet inutile în a scăpa orașul de un psihokin.

Mai devreme în acea seară, Paragrat le explicase lui Ashura și Maicii Runnell care anume s-a dovedit problema de neînvins.

— E ușor să zici „vrăjește-l pe Trimghoul", dar nici o vrajă nu-i instantanee. Gîndiți-vă: mișcă lucrurile cu puterea minții, le face să dispară – puf! – sau le schimbă. Imediat ce-și dă seama că e ceva în neregulă, poate să scape de sursa farmecului. Adică eu. Nu, mulțumesc. Dacă, pe de altă parte, folosim forța brută, cred că sîntem toți de acord că Trimghoul e un netrebnic dușmănos. Dacă-l atacați în număr mare și-și dă seama că este copleșit, nu și-ar risipi puterile limitate doar pe el însuși, nu, i-ar lua cu el în mormînt pe toți cei responsabili. Ar omorî oracolele din tot orașul, cu siguranță. Și te-ar omorî și pe *tine*, a adăugat întorcîndu-se spre Ashura. Sau pe cineva apropiat ție. Foxtongue, să zicem. Gîndește-te.

Ashura se gîndea. S-a gîndit mereu la asta.

Trecuseră ore întregi de atunci. Hanul era plin de bărbați necăjiți și femei nemulțumite. Din ce în ce mai multe dintre aceste femei trebuiau să fie ajutate să meargă în camera din spate, leșinate și bolnave din pricina gărzilor-pițigoi ai lui Urkhan, iar bărbații deveneau nervoși.

Maica Runnell stătea pe tejgheaua de stejar, întorcîndu-și capul încolo și încoace, controlînd întreaga agitație cu o încruntătură poruncitoare.

Pînă la urmă, evenimentele acelei zile – și mai mult, această inactivitate fără rost, plină de gînduri negre – a învins răbdarea lui Ashura. A ieșit din han și, îndreptîndu-se spre mansarda sa, și-a muncit creierii ca să găsească o stratagemă. Paragrat avea dreptate. Magia convențională ieșea din discuție. Și nu-l puteau ataca pe Trimghoul cu forță brută – în pizma lui ar fi ucis oameni nevinovați. Nici nu puteai să te strecori în casa lui cu un cuțit subțire, pentru că la vederea, chiar și la prima atingere, a unei lame, sau a unui ștreang, sau a unei otrăvi, ar fi îndepărtat-o fără vreun efort conștient. Iar atunci numai de suferință ar fi avut asasinul parte!

Cît mergea, Ashura s-a uitat în vitrine. Erau decorate vesel pentru Ziua Poznelor; și-a dat cu greu seama că festivalul anual al trucurilor

şi păcălelilor era în noaptea următoare. Ghirlandele şi decorațiile stridente de hîrtie risipite de-a lungul străzii păreau acum nelalocul lor şi nu făceau decît să-l deprime. A trecut pe lîngă un magazin. Era încă deschis, copiii cumpărînd glume şi măşti. S-a uitat la articolele din vitrină. Păianjeni falşi, costume de animale, clopoței, pistoale cu apă...

A mers mai departe, şi-a plimbat degetele prin părul ras aiurea şi s-a oprit brusc. Un sunet sugrumat i-a scăpat printre buze. Şi a făcut cale întoarsă.

— Deci ăsta-i planul, i-a spus lui Foxtongue înapoi în Ochiul-Umblător. E urît, e înjositor, şi nu am nici un drept să îți cer să faci asta. Dar, dacă vrei...

Foxtongue i-a aruncat un zîmbet trist. Stătea în şezut, în pat, complet îmbracată, ținîndu-şi piciorul la piept. Acesta torcea fericit şi îndoit.

Durerea din ciotul ei se diminuase considerabil, iar ea era acum trează de-a binelea – şi tulburată de veştile de la han.

— Magia ta, a spus ea. Eşti sigur de asta?

Ashura a clătinat din cap.

— Doar că-am nici o idee mai bună.

— Atunci, asta e destul pentru mine.

Inima lui Ashura îi ajunsese în gîtlej.

— Eşti sigură – adică...

— Dă-mi licoarea, Vrăjitorule, i-a făcut ea cu ochiul.

— Dee dee ee! a cîntat piciorul.

Ashura i-a dat borcănaşul şi s-a întors spre Culpole.

— Trezeşte-l iute pe Paragrat, şi îndată ce eu şi Foxtongue ne-am întors...

Ashura a bătut pe furiş în lemnul patului, pentru noroc.

— Treziți şi un consilier sau doi şi luați-l pe Urkhan de la conac.

Culpole a dat din cap.

— Haideți, plecați. O să vă aştept. Şi, Ashura – tot norocul din oraş să fie cu tine, prietene.

S-au îmbrățişat.

Ashura şi Foxtongue stăteau pe dealul de lîngă conacul lui Trimghoul. Ashura şi-a mutat ranița de pe un umăr pe altul astfel ca ocupantul ei să nu-l mai lovească aşa tare, şi a luat borcanul din mîinile lui Foxtongue.

— Ţine minte, a spus el, arătîndu-i cum să folosească borcanul. Ridică-i capacul şi dă-i lui Trimghoul brăţara. Crezi că ăsta-i genul de răsplată la care se aşteaptă, şi te ruşinezi cînd îţi spune că nu...

— Pentru că-s nouă în oraş, da. Nu-s obişnuită cu trebuşoare din astea.

A asumat un accent ridicol, ţărănesc.

— Nu-s decît o biată servitoare de la ţară, sire.

— Aşteaptă pînă adoarme. Apoi trebuie să desfaci clama de la fundul fals. Am lipit-o cu puţină ceară, vezi? Ca să nu sară prea tare. Presară conţinutul pe aşternut şi pleacă. Nu te întoarce, nu te uita înapoi, fugi şi nu te opri.

A pus la loc clama, a înşurubat la loc capacul şi a strecurat borcănaşul în buzunarul hainei ei.

Foxtongue şi-a lăsat cîrjele pe jos şi l-a îmbrăţişat.

— Ştii, i-a spus, o să mă gîndesc la tine cînd mă culc cu el, tot timpul. Promit.

S-au sărutat.

— Mă întreb ce-o să se întîmple cu micul tău stăpîn, a cugetat ea, cînd toate astea o să se termine.

Încrederea ei implicită în magia lui i-a făcut inima lui Ashura să se umfle de nerăbdare, gata să explodeze. A ridicat din umeri.

— Durează, dar gărzile pot fi eliberate. Paragrat o să se descurce şi Maica Lamprey îşi va găsi, în sfîrşit, liniştea. Cît despre Urkhan – Ashura s-a cutremurat. Lasă-i pe cetăţeni să hotărască. Haide. Nu uita povestea. Te iubesc.

A ajutat-o cu rucsacul.

Ea l-a sărutat pe obraz şi a pornit în jos, pe cărare.

Ashura tremura de iubire şi de frică.

A aşteptat o oră chinuitoare. Ştia că o trimitea pe Foxtongue în mijlocul primejdiei. Chiar dacă mintea lui a fost cea care a gîndit soluţia, el n-ar fi putut-o duce pînă la capăt; şi asta durea. Dacă ceva n-ar funcţiona, era sigur, n-avea să şi-o ierte vreodată. Atunci, cea mai grozavă suferinţă pe care i-ar fi putut-o provoca Trimghoul ar fi fost să-l lase să trăiască.

S-a uitat la stele – deja trecuse de miezul nopţii; era Ziua Poznelor! – şi a coborît pe potecă pînă în spatele casei. Întotdeauna avea să fie un paznic la poarta din faţă, dar conacul lui Trimghoul nu era

o fortăreață – nici nu trebuia să fie – iar urcușul lui Ashura pe gard a trecut neobservat. A sărit peste gazonul proaspăt tuns pînă la zidul din spate. Undeva în dosul casei era ascuns Urkhan, cu mintea-i chinuită transformată într-o viitoare Poarta-Domnului, un model demn de toată atenția unui bogătaș lipsit de scrupule. Pentru o clipă, Ashura s-a întrebat cum se simțea bătrînul său stăpîn, dar alte griji, mai presante, i l-au alungat pe Urkhan din minte.

În dreapta a auzit icnetul unei femei, o nuanță de țipăt oprită brusc – nu un urlet de durere. S-a încruntat. Probabil succesul lui Trimghoul cu femeile avea ceva mai mult decît ar fi părut la prima vedere.

S-a îndreptat spre locul de unde a venit gîfîitul și s-a uitat în sus. Dormitorul lui Trimghoul? Așa bănuia. Părea vocea lui Foxtongue. Și spre marea lui ușurare, s-a făcut din nou liniște. S-a auzit un pocnet scurt, un fulger slab și a știut că piciorul lui Foxtongue fusese pus la loc, în forma lui normală, unit cu coapsa ei mătăsoasă.

Tot a așteptat. Vreo jumătate de oră mai tîrziu a auzit pe cineva mișcîndu-se prin cameră – și o voce, a lui Trimghoul, și replica lui Foxtongue. Ashura și-a mușcat buza pînă la sînge. Nu mergea bine, putea să jure.

Nu, Foxtongue se descurcase, cumva, fără să ridice bănuieli. Din nou, sunetele orgasmului lui Foxtongue. Iarăși sîngele i-a invadat obrajii lui Ashura, numai gîndindu-se la asta.

Liniște. Liniște îndelungată.

A adormit, și-a spus, a adormit și a uitat pentru ce a venit aici!

Nu. Din nou, pași, foșnetul cearșafurilor.

Nimic.

Unde era?

O strălucire în cameră. Un icnet ascuțit.

Lumina a devenit mai puternică. Apoi au început urletele.

Ale lui Foxtongue.

Apoi ale lui Trimghoul.

Fereastra s-a spart. Sînge și diverse bucăți au căzut pe îngrozitul Ashura.

S-a îndreptat de spate. Într-o băltoacă de cioburi, o grămadă de carne jupuită, oase și intestine bolboroseau și zvîcneau. S-a ridicat o

mînă, strălucind, lepădînd nervi şi artere într-o ploaie de scîntei şi fluide. Apoi a căzut. Trimghoul, sau ce rămăsese din el, zăcea nemişcat.

Foxtongue a apărut la pervaz. Obrajii îi erau uzi. Tremura. Avea o privire înfricoşată.

— Doamne, Ashura, ce i-ai făcut?

Ashura tremura şi el.

— Vino jos şi îţi explic.

— Nu cred c-am încredere în tine, Ashura. Cu siguranţă ai învăţat magie neagră.

Şi deodată Ashura a început să rîdă.

— Oh, da, magie neagră! Desigur!

Şi a început să rîdă isteric.

Uimită, Foxtongue a coborît pe fereastră şi a stat – pe două picioare – lîngă el. S-a încruntat.

— Spune-mi şi mie gluma, Ashura, sau jur că mă vei pierde de tot. Nu-mi ofer trupul necromanţilor. Nu din nou. Niciodată. Şi asta te include şi pe tine, se pare.

Ashura a încercat, fără succes, să devină serios.

— Te-ai întrebat vreodată ce-i cu costumul lui Trimghoul? Sau de ce avea ferestrele mereu închise? Adică, atunci cînd Trimghoul a strivit o muscă prin puterea minţii, şi-a luat şi o bucată de piele! Asta era slăbiciunea lui! Era chiar în nasul nostru! Avea putere, dar în esenţă era scăpată de sub control...

Ea l-a luat de guler, l-a împins de un perete şi i-a respirat ameninţător în faţă.

— *Ce era în borcan, Ashura?*

Ashura a rînjit.

— Praf care provoacă mîncărimi, i-a zis. Cum altfel să începi Ziua Poznelor?

Şi-a petrecut mîna pe după talia ei.

— Acum, hai să ne întoarcem la Maica Runnell şi o să explic totul...

Traducere de Robert Coller

Kathe Koja

GRĂDINA NEÎNGRIJITĂ

— Nu vreau să plec, a spus ea. Nu plec.

Răbdător şi calm, aşa cum voia să fie, i-a explicat din nou; discutaseră despre asta, ea avea să se mute. Deja îi împachetase lucrurile, cinci cutii mari de carton, etichetate, făcuse tot posibilul. Hainele pe umeraşe, tabloul ei mare de Klee împachetat şi legat cu grijă de jur-împrejur cu sfoară, totul aranjat în maşină, uite, a zis el, aici sînt cheile.

— Nu vreau maşina, a spus ea.

Au început să-i curgă lacrimi, dar n-a scos nici un sunet, respiraţia nu i s-a schimbat, de fapt, întreaga expresie i-a rămas aceeaşi. Stătea acolo uitîndu-se la el cu lacrimile curgînd şi mîinile goale, pe lîngă corp, cu palmele în sus. A sărutat-o nerăbdător pe gură.

— Trebuie să pleci, i-a spus. Te rog, Anne, am trecut prin toată treaba asta. Hai să nu fie mai greu decît e deja, deşi, de fapt, nu era aşa de greu, cel puţin nu pentru el. Te rog, şi s-a aplecat, dar n-a mai sărutat-o; buzele ei erau neplăcut de ude.

S-a uitat la el fără să spună nimic. Devenea mai mult decît nerăbdător, furios chiar, dar nu, n-avea să spună nici el nimic, avea să facă tot posibilul. I-a pus cheile de la maşină în mînă, strîngîndu-i palma în jurul lor, şi, luîndu-şi propriile chei, a ieşit din casă. Peste o oră, avea să se întoarcă şi ea avea să fie deja plecată.

Cînd s-a întors, maşina era tot în faţa casei, dar ea nu era de găsit, nici la etaj, nici în debara; nicăieri. Simţindu-se puţin aiurea, s-a uitat în dulapuri, s-a gîndit chiar să se uite sub pat; nimic.

— Anne, strigînd-o tot mai tare, Anne, potoleşte-te, unde eşti, mergînd prin casă, pînă cînd o mişcare, ceva în curtea din spate, i-a atras privirea prin fereastra mare din bucătărie. Lăsînd uşa să se trîntească, tare, grăbindu-se, apoi zărind-o şi oprindu-se de parcă s-ar fi aflat la marginea unei prăpăstii.

Era pe gard. Gardul din spate, acum vechi şi înclinat, fără jumătate din scînduri. Şedea în locul unde se sfîrşea lemnul putrezit şi începea gardul de sîrmă, cu picioarele întinse, capul uşor înclinat spre dreapta. Braţele îi erau întinse într-o vagă răstignire şi, prin carnea încheieturilor, reuşise, cumva, să îşi înfigă sîrma ruginită a gardului, legînd-o în jurul tendoanelor, sîngele bogat şi gros şi strălucitor precum o mîncare nouă şi ciudată, şi cît stătea el acolo, holbîndu-se şi holbîndu-se, o muscă s-a aşezat pe sînge şi a început să se plimbe prin el, înainte şi înapoi.

El continua să privească musca, în curte se făcuse deodată atît de cald, şi era ca şi cînd nu mai putea să vadă, sau putea să vadă doar jumătate din scena din faţa sa, un fel de strălucire la periferia vederii sale precum începutul unui leşin, şi musca mergea, înainte şi înapoi, picioruşele iuţi şi negre, „Fir-ai a dracu'" a strigat el şi a dat să plesnească musca, dar cînd i-a atins rana, femeia a scos un sunet firav, iar el şi-a retras mîna şi-a văzut sîngele de pe ea.

I-a spus ceva, ceva despre Dumnezeule Anne ce dracu', iar ea a deschis ochii şi s-a uitat la el, într-un fel lent şi gînditor, dar oarecum confuză, de parcă îl vedea acum dintr-o nouă perspectivă, şi s-a aşezat altă muscă, iar pe aceea el a dat-o la o parte cu grijă, şi totuşi ea nu spunea nimic.

— Trebuie să te duci la spital, i-a spus. Sîngerezi, e periculos să sîngerezi aşa.

L-a ignorat, închizînd ochii. Furnicile i se căţărau pe picioarele goale. Nu părea că le simte.

— Anne, a spus mai tare, chem o ambulanţă, chem poliţia, Anne.

Poliţia n-a fost de nici un ajutor. Ar trebui ca el să depună plîngere împotriva ei, plîngere de încălcare a proprietăţii, ca să o ia de acolo. Au devenit mai interesaţi cînd a început să le explice, în fraze vagi, anevoioase, felul în care era ea agăţată în gardul lui, dar, dintr-o frică bruscă şi nervoasă, le-a închis telefonul, poate ar fi crezut că el însuşi

i-a făcut asta, cine ştie ce le-ar fi spus Anne, fiindcă era evident nebună să-şi facă singură una ca asta, ar fi trebuit să fie nebună. S-a uitat pe fereastra bucătăriei şi a văzut-o cum se uita la casă, ochii ei urmărindu-i mişcările, dincolo de ferestre. Nu ştia ce să facă. S-a aşezat în camera de zi şi a încercat să se gîndească.

A apus soarele şi el încă nu ştia ce să facă. Nici nu voia să se întoarcă afară, dar a ieşit, uitîndu-se în jos, spre ea.

— Vrei nişte apă? Sau o aspirină, ceva? şi cu aceeaşi gură de aer, înfuriat de ceea ce tocmai spusese, stupiditatea extremă şi periculoasă a întregii situaţii, a ţipat la ea, a făcut-o idioată, cretină şi a intrat înapoi, tremurînd, cu picioarele, genunchii, întregul corp tremurîndu-i, inima bubuind, îi era dificil să respire. Cu siguranţă o durea. Era atît de nebună că nu mai putea să simtă durerea? Poate era o chestie temporară, o nebunie temporară, poate că o noapte petrecută afară ar scoate-o din toată nebunia asta, o noapte stînd pe pămîntul rece.

Dimineaţa, ea era tot acolo, cu toate că nu mai sîngera. Furnicile se plimbau în sus şi în jos pe picioarele ei. Sîngele de la încheieturi căpătase consistenţa jeleului. Pielea chipului ei devenise foarte albă.

— Anne, a zis şi a clătinat din cap.

Părul ei era ud, bucăţi din el se agăţaseră de gard, şi putea să-i vadă pulsul de la gît, o zvîcnire lentă. Îi părea rău pentru ea, o ura. Voia ca ea să se ridice, pur şi simplu, şi să plece.

— Anne, te rog, îţi faci rău singură, chestia asta te răneşte, iar privirea ei a fost aşa de ascuţită, că şi-a simţit pielea roşind, n-a mai vrut să zică nimic şi s-a întors în casă.

Cineva bătea la uşa din faţă: vecina de alături, Barbara-nu-ştiu-cum, împreună cu mama băiatului care vindea ziare, al cărei nume nu şi-l mai aducea aminte. Cu vocile lor ascuţite, voiau să ştie ce avea de gînd să facă în privinţa bietei femei de afară, şi Dumnezeule aşa şi pe dincolo, şi a urlat la ele din adîncul furiei şi confuziei sale, le-a spus să se ducă învîrtindu-se de pe veranda lui şi că deja luase legătura cu poliţia, dacă asta le-ar satisface, mulţumesc frumos, şi în primul rînd nu-i treaba voastră. Cînd au plecat, s-a aşezat, se simţea deodată foarte ameţit şi voia să stea jos pentru o vreme, o vreme foarte îndelungată.

N-a ştiut nici el cum, dar a adormit acolo, în scaun, s-a trezit cu gulerul tricoului lipit de gît, sudoare pe frunte şi deasupra buzei de sus. Îi era frig. Cînd s-a dus în bucătărie să bea ceva cald, privirea i s-a îndreptat spre fereastră, nu putea rezista, trebuia să se uite.

Era încă acolo, cu spatele la gard, cu o curbură ciudată în spate şi în braţe, care sugera încordare. Îl văzuse, ştia asta după felul în care i sa mişca trupul, doar puţin, cînd silueta lui apărea la fereastră. S-a ferit, apoi s-a ruşinat de parcă a fost prins spionînd, şi s-a înfuriat, întîi din cauza lui însuşi, apoi din cauza ei.

Las-o să zacă, şi-a spus. Vedem noi cine se plictiseşte primul de asta.

Au trecut aproape zece zile pînă cînd a chemat un doctor, un prieten al său. Anne nu se mişcase, abia dacă se apropiase de ea, dar, chiar şi din privirile fugare pe care le arunca pe fereastră vedea că lucrurile se schimbau, şi nu era ceva ce ar fi vrut să cerceteze mai de aproape. După meditaţii îndelungate, l-a sunat pe Richard, i-a spus că avea acasă o urgenţă medicală; felul evaziv în care i-a spus, l-a nedumerit pe Richard, care a zis:

— Ascultă, dacă ai pe cineva bolnav acolo, ai face mai bine să o duci la spital. Este o ea, nu?

Da, a spus el. Trebuie doar să vii pînă aici, a adăugat, e un fel de problemă, o să-ţi dai seama cînd o s-o vezi.

În sfîrşit, a ajuns Richard, şi el l-a direcţionat drept în curtea din spate, uitîndu-se de la fereastră, bînd un pahar cu apă şi gheaţă. Richard s-a întors în mai puţin de zece minute, roşu la faţă. A trîntit puternic uşa în urma sa.

— Nu ştiu ce dracu' se întîmplă aici, a spus Richard, dar îţi zic un lucru, femeia aia e într-o stare groaznică, absolut groaznică. Are o infecţie care...

Păi, a răspuns el, tu eşti doctorul, nu?

— Sînt ginecolog, şi acum Richard striga. Trebuie dusă la spital. Asta-i o crimă, e un caz de crimă. Femeia aia poate să moară.

El a băut puţin din apa cu gheaţă, o înghiţitură lentă, iar Richard s-a întins şi i-a aruncat paharul din mînă.

— Am spus că poate să moară din asta, dobitocule, şi tot ce zic e că dacă se întîmplă una ca asta este numai vina ta.

— Vina mea? Vina mea, cum poate să fie vina mea cînd ea-i cea care...

Dar Richard deja pleca, trîntind uşa în spatele său, a plecat. Apa cu gheaţă zăcea într-o baltă lucioasă pe gresia de culoarea ciocolatei. S-a uitat pe fereastră. Poziţia ei era neschimbată.

Era un fel de vis, mai puţin un coşmar şi mai mult o senzaţie de confuzie aproape dureroasă, şi s-a trezit transpirat, puţin speriat, şi s-a ridicat să aprindă veioza de lîngă pat. Era aproape trei. Şi-a pus o pereche de pantaloni kaki şi a mers în picioarele goale pînă în curte, lanterna lucind slab, un cerc de lumină palidă tremurînd pe iarbă.

Poate dormea.

S-a aplecat, nedorind să se apropie prea tare, dar vrînd totuşi să vadă, şi a îndreptat lumina spre faţa ei.

Pe fruntea ei umblau molii, la fel de palide ca şi pielea, o promenadă luminoasă. A scos un sunet scurt cînd a văzut-o că deschide ochii. Era o molie sub pleoapa ei dreaptă. Insecta părea moartă.

Părul ei se încurcase în gard, iar cerculeţele infecţiei de la încheieturi se răspîndiseră, o umflătură uşoară, care îi ajunsese aproape de cot. Rănile originale căpătaseră o uşoară strălucire vîscoasă. Acolo, sîngele uscat avea o nuanţă ruginie. Iarba părea acum mai verde, lingîndu-i picioarele goale şi gleznele. Cînd a atins-o lumina, a părut că aproape o simte, fiindcă şi-a întors capul, nu în direcţia opusă, aşa cum se aştepta el, ci înspre strălucire, de parcă lanterna răspîndea căldură, iar ei i-ar fi fost frig.

Cu siguranţă îi era frig. Dacă ar fi atins-o acum...

A dat lumina la maxim, o rază mică, de bronz, a plimbat-o în sus şi în jos de-a lungul trupului ei, întîi timid, apoi din ce în ce mai sigur, pe măsură ce ea se mişca, aşa de uşor, în lumină. Părul ei era întunecat ca o plantă agăţătoare. Avea rouă pe haine. I s-a părut că a stat să se uite la ea foarte mult timp, dar cînd s-a întors în casă a văzut că era doar trei şi un sfert.

Ea continua să se schimbe. Infecţia s-a înrăutăţit şi apoi a părut că se stabilizează; cel puţin nu s-a mai răspîndit. Braţele ei, un peisaj

în verde şi maro palid, frunzele şi lemnul subţire al vegetaţiei dimprejurul sînilor şi taliei ei, hainele mai palide şi mai zdrenţuite, pătate uşor după zilele de expunere la soare. În spatele capului au început să-i crească flori, ciudate flori albe precum o aură diformă, stilizată, Doamna Noastră din Spatele Casei.* Picioarele îi erau de un verde năucitor. Se părea că-i dispăruseră şi unghiile de la picioare.

Nici unul dintre vecini nu mai vorbea acum cu el. Tentativele de explicaţii, bizare chiar şi în urechile lui, îi făceau să fie şi mai reci. În fiecare zi, după lucru, se uita prin ferestrele bucătăriei, în fiecare zi descoperea o nouă schimbare, minusculă, dar vizibilă. S-a pomenit că-i acordă acum mai multă atenţie ca niciodată şi, într-o clipă de furie oarbă, a aruncat o prelată deasupra ei, mare, albastră, de plastic, o rămăşiţă din zilele lui de canotaj. Mirosea. Nu-i păsa. Şi ea mirosea, nu? A acoperit-o în întregime, pînă la vîrfurile degetelor verzi de la picioare, a lăsat-o acolo. N-a făcut nici douăzeci de paşi că a început foşnetul, întreaga prelată scuturîndu-se ca suflată de un vînt puternic; era groaznic de privit, groaznic de ascultat şi încă şi mai furios a înşfăcat prelata şi s-a uitat la ochii ei închişi şi la pînzele de păianjen din urechi. Cît a stat acolo, gura ei s-a deschis foarte încet, părea că vrea să vorbească. S-a uitat mai de aproape şi a văzut o uriaşă floare albă crescîndu-i în gură, tulpina încolăcindu-i-se în jurul limbii care se mişca slab, pe măsură ce încerca să vorbească.

A pălmuit-o, o dată, foarte tare. Priveliştea era dezgustătoare, voia s-o sufoce cu prelata, dar îi era frică să încerce din nou. Nu mai putea îndura sunetul acela, acel foşnet teribil, precum zgomotul făcut de gîndaci, Dumnezeule, dacă ar găsi o cale s-o ucidă repede ar face-o, ar face-o chiar acum.

Floarea albă se agita. O alta, mai mare decît prima, s-a deschis lent, ca văzută cu încetinitorul. Petalele erau mai albe, grele precum satinul. I-a atins buza de jos şi gura ei s-a deschis puţin, ca să facă faţă greutăţii; părea bosumflată, o parodie a bosumflării.

El a aruncat prelata. A tras obloanele bucătăriei şi n-a mai vrut s-o verifice după lucru. A încercat să se gîndească, din nou, ce să facă,

---

* În original *Our Lady of the Back Forty* – se referă la *the back 40*, 40 de metri în spatele casei. (n. tr.)

întins noaptea în pat, sperînd că altcineva ar putea, cumva, rezolva problema pentru el. După o ploaie foarte puternică, în timpul căreia a stat treaz toată noaptea, aproape chicotind la zgomotul aspru al rafalei, a ieşit la prima oră să vadă cum i s-a părut ei această mică baie. A descoperit că picioarele i-au dispărut în întregime în iarbă, părul îi dispăruse în plantele agăţătoare cu frunzele cît pumnul, iar gura ei deschisă era o grădină. Abunda în vegetaţie. A simţit o dezamăgire bolnavă şi amară, cu o ciudă copilărească i-a smuls din gură una dintre flori şi a aruncat-o în iarbă, unde-i fuseseră picioarele. În timp ce stătea acolo, iarba a înaintat vizibil.

Iarbă, crescînd prea înaltă în jurul ei. Ei bine, cînd iarba creşte prea mult o tunzi, nu-i aşa, asta faci, o tunzi, şi a rîs uşor, era simplu. O idee simplă, şi a pornit maşina de tuns iarba, a fost nevoie de cîteva încercări, dar a pornit-o pînă la urmă. A făcut la stînga, după garaj, mergînd pe lîngă parcare cu paşi fericiţi, împingînd maşina tot înainte, mîrîitul motorului fiind o mîngîiere pentru urechile lui şi deodată pămîntul s-a cutremurat, să fi fost vibraţia maşinii? S-a cutremurat din nou, de data asta mai tare, nu sînt cutremure pe aici, ce dracu', şi din nou, mai puternic, din nou şi din nou, pînă cînd iarba se mişca precum apa, unduiri agitate care cîştigau teren şi urcau, pînă cînd s-a împiedicat din cauza forţei lor şi şi-a pierdut complet echilibrul, a căzut şi a văzut cu un strigăt înfricoşat că maşina de tuns iarba era încă pornită, mîrîia acum către el, valurile de iarbă o îndreptaseră spre el. S-a rostogolit din calea ei, s-a ridicat anevoie, aproape că s-a tîrît către parcarea nemişcată unde era în siguranţă. Imediat ce picioarele i-au părăsit iarba, valurile s-au oprit. Maşina de tuns iarba s-a oprit automat. El plîngea şi nu se putea abţine.

— Ce vrei, ţipa la ea, ce *vrei*?

Asta era ultima picătură, era destul. Gata.

Înapoi în garaj, căutînd soluţia împotriva buruienilor, chestia de la Ortho pe care mai o folosise şi înainte, erbicidul, iar termenul l-a făcut să rîdă, un rîs puternic, lătrat. Pulverizatorul i-a făcut probleme, nu voia să se înşurubeze şi s-a luptat cu el, soluţia amestecată în grabă, prea puternică, vărsîndu-se pe pielea lui, usturîndu-l unde-l atingea. În sfîrşit, într-un exces de zel a aruncat pulverizatorul, la

dracu', avea s-o verse pe ea, pur şi simplu, avea s-o verse pe întregul ei trup.

Mergînd iute pe iarbă, înainte ca ea să se prindă, înainte să se stîrnească, grăbindu-se, cu soluţia legănîndu-se şi clocotind în sticlă.

— Ţi-e sete? prea tare. Ţi-este sete, Anne, îţi este...

Şi a aruncat-o spre ea, cu tot cu sticlă, cît a putut de tare. Şi a făcut un pas înapoi, respirînd uscat pe gură, să privească.

La început nu părea să se întîmple nimic; doar ochii ei, deschizîndu-se larg, ochii cuiva surprins de o durere teribilă. Apoi, în fiecare loc atins de soluţie, frunzişul nu s-a ofilit, ci a început să se înnegrească, nu era culoarea morţii, ci o culoare sinistră, somptuoasă, şi într-o singură clipă fiecare floare din gura ei s-a făcut neagră, un negru teribil şi luminos, iar ochii ei erau tot negri, buzele, mîinile erau tot negre cînd s-a desprins încet de gard, tîrînd jumătate din el după ea, ghemuită, tîrşîindu-şi picioarele, cu limba biciuind ca un şarpe cînd el s-a întors, mult prea încet, era ca şi cînd uimirea îl împiedica, întorcîndu-se să vadă, dintr-o singură privire, acea limbă neagră-neagră tîrîndu-se spre el, pe iarbă, şi ea, în spatele limbii, cu zîmbind.

Traducere de Robert Coller

Thomas Ligotti

ŞOAPTE DULCI VORBIND DESPRE NEANT

Cu mult înainte să bănuiesc existența orășelului de lîngă granița de nord, cred că eram deja, într-o oarecare măsură, un locuitor al acelui loc îndepărtat și pustiu. O serie de semne pot fi aduse în sprijinul acestei afirmații, deși unele dintre ele pot părea cam îndepărtate de subiect. Nici unul dintre ele nu și-a făcut apariția în cursul copilăriei mele, acei ani cenușii cînd eram atins de tot felul de maladii epuizante. În acea etapă timpurie a dezvoltării mele mi-am pecetluit puternica atracție față de iarnă, în toate fazele și manifestările ei. Nimic nu mi se părea mai firesc decît impulsul de a urma cărarea acoperișurilor înzăpezite și a gardului încoronat de gheață, avînd în vedere că și eu, în suferința mea, am demonstrat o stare esențialmente hibernală. Zăceam palid sub păturile groase, înghețînd, cu tîmplele acoperite de sudoarea înghețată a febrei. Prin geamurile înghețate ale dormitorului meu, priveam, cu un devotament solemn, cum zilele posomorîte ale iernii erau urmate de nopțile orbitoare ale iernii. Pe cît putea mintea mea tînără să conceapă, eram mereu conștient de posibilitatea unei „transcendențe înghețate". Astfel, eram mereu precaut, chiar și în stările frecvente de delir, ca nu cumva să-mi îngăduiesc o clipă de somn vulgar, decît, poate, doar ca să mă cufund prin vis tot mai adînc în acel peisaj unde vînturi pieritoare m-ar fi înfășcat, purtîndu-mă în vidul unei hibernări absolute.

Nimeni nu se aştepta să trăiesc foarte mult, nici măcar medicul în grija căruia mă aflam, doctorul Zirk. Văduv mult peste vîrsta mijlocie, doctorul părea dedicat în întregime bunăstării trupurilor vii care îi fuseseră lăsate în grijă. Şi totuşi, din clipa în care am făcut cunoştinţă am simţit că şi el avea o afinitate secretă pentru acel ţinut îndepărtat şi părăsit al spiritului iernii, şi astfel era şi el aliat cu orăşelul de lîngă graniţa de nord. De fiecare dată cînd mă examina pe marginea patului, se dezvăluia ca fiind un fanatic, ca şi mine, al unui crez nemîngîiat, întrupînd atît de multe din stigmatele şi gesturile acestuia. Părul sîrmos, cărunt, şi barba i se răreau, rămăşiţe peticite ale unei abundenţe trecute, asemenea ramurilor goale acoperite de chiciură ale copacilor de dincolo de fereastră. Faţa avea o înfăţişare aspră, colţuroasă precum ţărîna îngheţată, în timp ce ochii îi erau posomorîţi de eterul înnorat al unei după-amieze de decembrie. Iar degetele îi erau extrem de reci atunci cînd îmi palpa gîtul şi cînd îmi trăgeau uşor de pleoapele de jos ale ochilor.

Într-o zi, cînd credea că am adormit, doctorul Zirk mi-a destăinuit măsura iniţierii sale în misterele sterpe ale lumii iernii, chiar dacă vorbea doar în fragmentele criptice ale unui suflet solicitat in extremis. Cu o voce la fel de rece şi pură ca şi vîntul arctic, doctorul a făcut referire la „trecerea prin diferite chinuri", de asemenea vorbind despre ceea ce numea „nişte discontinuităţi groteşti în ordinea lucrurilor". Vorbele lui tremurate invocau totodată o epistemologie a „speranţei şi groazei", a divulgării o dată pentru totdeauna a adevăratei naturi a acestui „mare ritual cenuşiu al existenţei" şi a pornirii cu capul înainte într-un „iluminism al nefiinţei". A părut că mi se adresează direct cînd, într-un icnet firav şi disperat, a spus:

— Să o sfîrşeşti odată, păpuşă mică, în orice fel doreşti. Să închizi uşa dintr-o singură mişcare, iute, nu din paşi neliniştiti, lenţi. Ce bine ar fi dacă doctorul acesta ţi-ar putea arăta calea spre îngheţata izbăvire.

Mi-am simţit pleoapele tremurînd la tonul şi importanţa acelor cuvinte, iar doctorul Zirk a tăcut imediat. Chiar atunci, mama mea a intrat în încăpere, oferindu-mi pretextul potrivit de a mă trezi. Dar nu am înşelat niciodată încrederea sau imprudenţa pe care mi-o încredinţase doctorul în acea zi.

În orice caz, mulți ani mai tîrziu am descoperit orășelul de lîngă hotarul de nord și acolo am ajuns să înțeleg sursa și semnificația mormăitului doctorului Zirk, din acea zi de iarnă aproape amuțită. Am observat, cînd am ajuns în oraș, cît de mult se asemăna cu tărîmul de iarnă al copilăriei mele, chiar dacă momentul precis al anului nu era cel potrivit. În acea zi, totul – străzile orașului și puținii oameni care le străbăteau, vitrinele magazinelor și mărfurile insuficiente pe care le etalau, bucățile imponderabile de gunoi, abia animate de un vînticel pe jumătate mort – totul părea să fi fost secat în întregime de culoare, de parcă un bliț uriaș ar fi fost declanșat în fața surprinsă a orașului. Și cumva, sub această fațadă palidă am intuit ceva ce mi-am descris ca fiind „aura atotpătrunzătoare a unui loc care s-a oferit să devină adăpostul unei serii interminabile de evenimente delirante".

Într-adevăr, o dispoziție de delir părea să domine scena, făcînd tot ce vedeam să lucească vag în fața ochilor mei, de parcă priveam prin pîcla delicată a unei camere de spital: o ceață fără o substanță anume, care distorsiona, fără să ascundă în vreun fel, obiectele aflate în spatele sau în interiorul ei. Am simțit o atmosferă de dezordine și agitație pe străzile orașului, de parcă dispoziția lui delirantă era doar un preludiu firav al unui măreț pandemoniu. Am auzit zgomotul a ceva neidentificabil, un tărăboi ce se apropia și care m-a făcut să mă refugiez într-un pasaj îngust dintre două clădiri înalte. Cuibărit în acest ascunziș întunecos am privit strada și am ascultat, pe măsură ce zarva fără nume creștea în intensitate. Era un amestec de zăngănituri și scîrțîieli, de gemete și croncănituri, o larmă posomorîtă provocată de ceva necunoscut pe măsură ce orbecăia, croindu-și drum prin oraș, o paradă haotică în cinstea vreunei ocazii speciale a delirului.

Strada pe care o vedeam dincolo de deschiderea îngustă dintre cele două clădiri era acum pe deplin părăsită. Singurul lucru pe care l-am putut surprinde a fost o încețoșare a structurilor mari și mici, care au părut că vibrează pe măsură ce zgomotul devenea din ce în ce mai puternic, parada apropiindu-se, cu toate că nu știam încă din ce direcție. Tumultul fără formă părea să învăluie totul în jurul meu și deodată am putut vedea o siluetă trecătoare pe stradă. Îmbrăcată în veșminte largi, albe, avea o căpățînă ca un ou, complet lipsită de

păr şi albă ca o pastă, un fel de clovn care se mişca totodată firesc şi laborios, de parcă se plimba pe sub apă sau împotriva unui vînt puternic, trasînd desene ciudate prin aer cu mînecile fluturînd şi mîinile palide. A durat o veşnicie pînă cînd această nălucă a ieşit din cîmpul meu vizual, dar, chiar înainte să dispară, s-a întors să se uite în pasajul îngust în care mă ascunsesem şi faţa sa purta o expresie de o maliţiozitate prevenitoare.

Şi alţii urmau această figură centrală, inclusiv un grup de bărbaţi neîngrijiţi care fuseseră înhămaţi ca nişte bestii şi trăgeau nişte frînghii lungi şi aspre. Şi ei s-au făcut nevăzuţi, lăsînd frînghiile să tremure lent în urma lor. Vehiculul de care erau ataşate aceste frînghii – cu ajutorul unor cîrlige imense – a apărut în imagine, uriaşele sale roţi de lemn măcinînd clar pavajul străzii de sub ele. Era un fel de platformă cu ţăruşi uriaşi de lemn ridicîndu-i-se pe margini şi formînd barele unei cuşti. Deasupra, nimic nu ţinea barele de lemn, aşa că se clătinau o dată cu mişcările procesiunii.

Agăţate de ţepuşe şi lovindu-se zgomotos de ele, era un şir de obiecte priponite la întîmplare cu coarde şi sîrme şi curele de diferite feluri. Am văzut măşti şi pantofi, ustensile casnice şi păpuşi dezbrăcate, oase mari, albite şi scheletele unor animale mici, sticle colorate, capul unui cîine, cu un lanţ ruginit înfăşurat de cîteva ori în jurul gîtului, şi felurite gunoaie şi alte lucruri pe care nu le-am putut numi, toate ciocnindu-se unele de altele într-o percuţie sălbatică. Am privit şi am ascultat pe măsură ce vehiculul ridicol a trecut pe stradă. Nu l-a urmat nimic, şi cortegiul enigmatic părea că se sfîrşise, doar un zgomot delirant dispărînd în depărtare. Apoi o voce a strigat din spatele meu.

— Ce cauţi aici?

M-am întors şi am văzut o bătrînă grasă venind spre mine din umbrele acelui pasaj strîmt dintre cele două clădiri înalte. Purta o pălărie foarte ornamentată, aproape la fel de mare cît ea însăşi, iar formele ei, deja destul de ample, erau sporite de nenumăratele straturi de eşarfe şi şaluri colorate. Trupul îi mai era împovărat şi de cîteva salbe care îi atîrnau în jurul gîtului precum un ştreang şi de multe brăţări în jurul ambelor încheieturi. Pe degetele groase, la fiecare mînă avea diverse inele ieftine, ţipătoare.

— Mă uitam la paradă, i-am spus. Dar n-am văzut ce țineau în cușcă, sau orice ar fi fost. Părea să fie goală.

Femeia s-a holbat pur și simplu la mine, de parcă îmi studia fața, ghicind, poate, că abia ajunsesem în orașul de la granița nordică. Apoi s-a prezentat ca fiind doamna Glimm și mi-a spus că are camere de închiriat.

— Ai unde să stai? m-a întrebat pe un ton agresiv. Ar trebui să se întunece, a adăugat, uitîndu-se puțin în sus. Zilele se fac tot mai scurte.

Am acceptat să o urmez la pensiune. Pe drum am întrebat-o despre cortegiu.

— E doar o prostie, mi-a răspuns în timp ce mergeam pe străzile din ce în ce mai întunecate ale orașului. Ai văzut o chestie din asta? m-a întrebat apoi, dîndu-mi o bucată mototolită de hîrtie pe care o avusese îndesată printre eșarfe și șaluri.

Întinzînd pagina pe care doamna Glimm mi-a înmînat-o, am încercat să citesc, în lumina din ce în ce mai slabă, cuvintele tipărite pe ea.

În partea de sus a paginii, cu majuscule, era un titlu: PRELEGERE METAFIZICĂ I. Sub aceste cuvinte era un text scurt pe care l-am citit în gînd cît am mers cu doamna Glimm: „S-a susținut", începea textul, „că după trecerea prin anumite chinuri – fie ele extatice sau abisale – ar trebui să fim obligați să ne schimbăm numele, cîtă vreme nu mai sîntem cei care eram. În schimb, se aplică regula opusă: numele noastre rămîn mult timp după ce tot ce eram sau credeam că sîntem dispare definitiv. Nu că ar fi fost vreodată ceva acolo – doar cîteva amintiri și impulsuri îndoielnice plutind ca niște fulgi de zăpadă într-o iarnă gri și nesfîrșită. Dar fiecare pluteşte curînd în jos și se așază într-un pustiu rece și fără nume."

După ce am citit această „prelegere metafizică" am întrebat-o pe doamna Glimm de unde apăruse.

— Sînt peste tot prin oraș, mi-a răspuns. Doar prostii, ca și restul. Eu personal cred că treaba asta strică afacerile. De ce să-mi adun clienții de pe stradă? Dar cît timp cineva e dispus să plătească, îl ajut în orice fel dorește. Pe lîngă una sau două pensiuni, am și licență de asistent de antreprenor și manager de scenă pentru cabaret. Hai că

am ajuns. Poţi să intri – cineva acolo o să aibă grijă de tine. Acum am o întîlnire în altă parte.

Şi cu vorbele astea drept încheiere, doamna Glimm a plecat, bijuteriile zăngănindu-i la fiecare pas.

Pensiunea doamnei Glimm era una dintre cele cîteva clădiri mari de pe marginea străzii, fiecare avînd trăsături asemănătoare şi toate, aveam să descopăr mai tîrziu, erau proprietatea aceleiaşi persoane – adică doamna Glimm. Aproape năvălind în stradă, se ridica un şir de case înalte şi cam fără stil, cu faţade instituţionale de mortar cenuşiu şi cu enorme acoperişuri întunecate. Deşi strada era destul de lată, trotuarele din faţa caselor erau atît de înguste, încît acoperişurile acestor edificii atîrnau deasupra pavajului, dînd impresia unui tunel. Toate casele ar fi putut fi înrudite cu locuinţa copilăriei mele, care fusese descrisă ca un „geamăt arhitectural". La formularea asta m-am gîndit cînd am închiriat o cameră în pensiunea doamnei Glimm, insistînd să fiu cazat într-una cu vedere la stradă. O dată ce m-am instalat în apartament, care era, de fapt, un singur dormitor destul de vast, am stat la fereastră privind în susul şi în josul străzii cu case cenuşii care, împreună, păreau să formeze un fel de procesiune, un cortegiu funerar înghețat. Mi-am tot repetat cuvintele „geamăt arhitectural" pînă cînd oboseala m-a determinat să las fereastra şi să mă întind sub păturile prăfuite. Înainte să adorm, mi-am amintit că doctorul Zirk a fost cel care a folosit acele cuvinte ca să descrie casa copilăriei mele, un loc pe care îl vizitase destul de des.

Aşa că la doctorul Zirk mă gîndeam cînd am adormit în dormitorul acela vast al pensiunii doamnei Glimm. Mă gîndeam la el nu doar pentru că folosise cuvintele „geamăt arhitectural" ca să descrie înfăţişarea casei mele din copilărie, care era atît de asemănătoare clădirilor cu acoperişuri înalte de pe strada cu case cenuşii din oraşul aflat la graniţa nordică, ci, de asemenea, ba chiar în primul rînd, pentru că vorbele din scurta prelegere metafizică lecturată cu cîteva ore în urmă îmi aminteau de cuvintele lui, acele fragmente murmurate, rostite de doctor pe marginea patului, cînd se ocupa de maladiile epuizante, din care toată lumea se aştepta să-mi dau duhul la o vîrstă fragedă. Întins sub păturile prăfuite, în acea pensiune ciudată,

cu luna strălucind prin fereastră şi luminînd întinderea ca de vis a încăperii, am simţit greutatea cuiva aşezîndu-se pe marginea patului şi aplecîndu-se deasupra trupului meu aparent adormit, îngrijindu-l cu gesturi nevăzute şi un glas dulce. Atunci, prefăcîndu-mă adormit, la fel ca în copilărie, am auzit cuvintele unei a doua „prelegeri metafizice". Şoaptele erau monoton, lente şi răsunătoare.

— Ar trebui să fim recunoscători, mi-a spus vocea, că o lipsă acută de cunoaştere ne-a îngrădit într-atît perspectiva asupra lucrurilor, încît să ne permită să simţim un dram de afecţiune. Cum am putea găsi vreun pretext să reacţionăm la ceva dacă ştim... totul? Doar o raţiune limitată ar putea fi amăgită de aventura unei simţiri emoţionale intense. Şi fără tensiunea generată de starea noastră înnegurată – condiţia noastră ca fiinţe posedate de propriile noastre trupuri şi de nebunia care le însoţeşte – cine şi-ar da suficient interes pentru spectacolul universal ca să scoată şi cel mai firav căscat, cu atît mai mult să demonstreze acele manifestări mai dramatice care dau culori aşa de neobişnuite unei lumi compuse în esenţă din nuanţe de gri pe un fundal de întuneric. Speranţa şi groaza, ca să repetăm doar două dintre nenumăratele condiţii dependente de o cunoaştere defectuoasă, ar suferi în urma unei revelaţii absolute care le-ar dezvălui inutilitatea. Pe de altă parte, atît emoţiile noastre cele mai cumplite, cît şi cele mai sacre, ne folosesc de fiecare dată cînd discernem o rază de cunoaştere, o izolăm din spectrul iluminării şi uităm complet de ea. Fiecare exaltare, fie ea nobilă sau vulgară, depinde de refuzul nostru de a fi şcoliţi pînă şi în privinţa acelor adevăruri superficiale, iar nebunia noastră va urma calea uitării. Amnezia poate fi cea mai măreaţă împărtăşanie din ritualul cenuşiu al existenţei. A şti, a cunoaşte în cel mai profund sens, înseamnă să te arunci într-un iluminism al nefiinţei, un peisaj iernatic al amintirilor, a cărui esenţă nu-i decît umbră, şi să te avînţi într-o cunoaştere profundă a spaţiilor infinite care ne înconjoară. În acest spaţiu rămînem suspendaţi doar de sforile care tremură cu speranţele şi groazele noastre, şi care ne ţin atîrnaţi deasupra neantului cenuşiu. Cum putem să apărăm un astfel de spectacol de păpuşi, criticînd orice strădanie de a ne desprinde de aceste sfori? Motivul, trebuie să presupunem, este că nimic nu ni se pare mai ispititor, şi nimic nu este în esenţă mai prostesc,

decît dorinţa noastră de a avea un nume – chiar dacă este numele unei păpuşi mici şi stupide – şi ţinem de numele ăsta prin tot chinul lung al vieţii noastre, de parcă am putea să ne ţinem de el pe vecie. Ce bine ar fi dacă am putea să împiedicăm sforile din a se încurca şi a se rupe, dacă am putea să nu cădem într-un cer gol, dacă am putea să ne ascundem în spatele numelor noastre false, să ne continuăm dansul de păpuşi pentru întreaga eternitate...

Glasul mi-a şoptit şi mai multe cuvinte, mai multe decît îmi pot aminti, de parcă şi-ar fi rostit la nesfîrşit prelegerea. Dar la un moment dat am adormit, un somn adînc cum nu mai avusesem pînă atunci, liniştit, cenuşiu şi fără vise.

Dimineaţa m-am trezit din pricina unui zgomot de pe stradă, sub fereastra mea. Era aceeaşi larmă delirantă pe care o auzisem în ziua precedentă, cînd sosisem pentru prima dată în orăşelul de la graniţa de nord şi fusesem martor la trecerea ciudatului cortegiu. Dar cînd m-am ridicat din pat şi m-am dus la fereastră, nu am văzut nici o urmă a procesiunii zgomotoase. Apoi am remarcat clădirea de peste drum de cea în care îmi petrecusem noaptea. Una dintre ferestrele de sus ale casei de vizavi era complet deschisă şi, sub pervaz, clătinîndu-se lîngă faţada cenuşie a clădirii, atîrna trupul unui bărbat cu o funie groasă şi albă în jurul gîtului. Frînghia era foarte întinsă şi ducea, prin fereastră, în interiorul clădirii. Dintr-un motiv anume, această privelişte nu mi s-a părut deloc neaşteptată sau nepotrivită, pe măsură ce zdrăngănitul paradei nevăzute creştea în intensitate, chiar şi cînd am recunoscut silueta spînzuratului, care era foarte fragil, aproape de statura unui copil. Cu toate că era cu mulţi ani mai în vîrstă decît mine cînd ne întîlniserăm ultima oară, iar acum barba şi părul îi erau de un alb strălucitor, cadavrul aparţinea evident bătrînului meu medic, doctorul Zirk.

Acum puteam zări cum se apropia alaiul. Din capătul îndepărtat al străzii cenuşii, ca un tunel, creatura-clovn se plimba tacticos în veşmintele sale albe şi largi, capul ca un ou cercetînd casele înalte din jur. Cînd a trecut pe sub fereastra mea, creatura s-a uitat la mine cu aceeaşi expresie de maliţiozitate prevenitoare şi a mers mai departe. Urmîndu-l pe acest personaj era grupul de oameni murdari, legaţi de frînghii, trăgînd după ei vehiculul ca o cuşcă, pe roţi de

lemn. Nenumărate obiecte, mult mai multe decît văzusem în ziua precedentă, zdrăngăneau lovindu-se de barele cuştii. Inventarul grotesc includea acum sticle pline cu pastile, care zornăiau o dată cu conţinutul lor, bisturiuri strălucitoare şi instrumente de perforat oase, ace şi seringi legate împreună şi agăţate ca globurile într-un brad de Crăciun, şi un stetoscop înfăşurat în jurul capului de cîine. Ţăruşii de lemn se clătinau gata să se rupă, împovărate de harababura vechiturilor fără rost. Deoarece cuşca nu avea acoperiş, de la fereastră am putut să privesc înăuntrul ei. Dar încă nu era nimic acolo, cel puţin deocamdată. Cînd vehiculul a trecut pe sub fereastra mea, mi-am ridicat ochii spre clădirea de vizavi, privind spînzuratul şi funia groasă de care era agăţat precum o păpuşă. Din întunericul încăperii de dincolo de fereastra deschisă a apărut o mînă cu o lamă lustruită de oţel. Degetele-i erau groase şi pline de inele ieftine, ţipătoare. Lama a muşcat din frînghie cîteva clipe şi trupul doctorului Zirk a căzut din înaltul casei cenuşii, aterizînd în cuşca deschisă chiar cînd trecea prin dreptul clădirii. Procesiunea, atît de letargică în toate aspectele, s-a făcut nevăzută destul de repede, zarva-i înăbuşită dispărînd în depărtare.

Să o sfîrşeşti odată, mi-am zis în sinea mea, *să o sfîrşeşti odată în orice fel doreşti.*

M-am uitat la casa de peste drum. Fereastra era acum închisă şi perdelele din spatele ei fuseseră trase. Strada ca un tunel, cu casele ei cenuşii, era liniştită şi complet nemişcată. Apoi, parcă îndeplinindu-mi dorinţa cea mai profundă, a început să ningă cu fulgi rari, risipiţi, căzînd din cerul cenuşiu al dimineţii, fiecare cu cîte o şoaptă dulce. Pentru multă vreme am privit pe fereastră, contemplînd strada şi oraşul unde aveam să locuiesc.

Traducere de Robert Coller

DOVEZI

China Miéville
JACK

Acum că lucrurile au ieşit aşa cum au ieşit, toţi au cîte o poveste. Oricine poate să-ţi spună că el sau un prieten al lui, unde prieten este rostit în aşa fel încît să şi înţelegi că e vorba de el, l-a cunoscut pe Jack. Poate şi că l-a ajutat, că a luat parte la acţiunile lui. Însă majoritatea îşi dau seama că ar fi prea mult şi atunci povestea e despre cum ei sau prietenul lor l-au văzut odată alergînd pe acoperişuri, cu banii zburînd din sacii de pradă şi miliţia încercînd fără succes să-l urmărească jos în stradă. Chestii de genu' ăsta. *Amicul meu l-a văzut odată pe Jack Juma-de-Rugăciune,* spun unii, *doar o secundă.* De parcă ar fi modeşti.

Se presupune că e vorba de respect. Îşi imaginează că-şi arată respectul, cu toate cîte s-au întîmplat. Nu-i aşa, bineînţeles. Parcă ar fi cîini repeziţi la cadavrul lui, o chestie care mă dezgustă.

Spun toate astea ca să înţelegi ce-i cu mine. Pentru că ştiu cum ar putea să sune ceea ce am de spus. Vreau să înţelegi ce-i cu mine cînd îţi spun că l-am cunoscut pe Jack. Chiar l-am cunoscut.

Am lucrat cu el.

Să nu mă înţelegi greşit, aveam un rol modest, dar reprezentam o parte din angrenaj. Şi te rog să nu crezi că-mi dau importanţă, dar jur că nu-s arogant. Nu însemn mare lucru, dar munca pe care o făceam eu a fost, într-un fel, crucială pentru el. Asta-i tot. Astfel încît... încît poţi înţelege că am fost destul de interesat cînd am auzit că grupul nostru pusese mîna pe individu' care-l vînduse pe Jack. Asta

ar fi o variantă de a descrie situația. Varianta politicoasă. Aveam de gînd să mă asigur c-am să-l întîlnesc pe respectiv, să zicem așa.

Îmi amintesc prima dată cînd am auzit cu ce se ocupa Jack după ce evadase. Era suficient de îndrăzneț ca să fie remarcat. *Ai auzit de pRefăcutul ăla cu jaful?* mi-a zis cineva într-un bar. Am avut grijă să nu manifest nici o reacție.

Am simțit ceva cînd l-am întîlnit pe Jack, știi? Îl respectam. Nu era lăudăros, dar avea un fel de foc interior. Dar chiar și-așa, nu puteam fi sigur că se va alege ceva de capul lui.

Prima dată a reușit să fure sute de nobli și i-a dat oamenilor de pe stradă. Și-a adjudecat astfel iubirea săracilor din Mocirla Cîinelui. Prin asta a stîrnit interesul tuturor, făcîndu-i să-și deaseama că era ceva mai mult decît un gangster obișnuit. Nu era primul care făcuse asta, dar era unul dintre puținii.

Ceea ce m-a impresionat n-a fost ce-a făcut cu banii, ci de unde reușise să-i fure. Dintr-o clădire guvernamentală. Locul unde se strîng impozitele.

Toată lumea știe ce măsuri de securitate au asemenea locuri. Iar eu știam că n-ar fi făcut așa ceva fără intenția unui *Ia de-aici.* Voia să transmită un mesaj și, pe toți zeii, nu puteam decît să admir asta.

Atunci, în barul ăla, cînd mi-am dat seama ce făcuse, cum reușise acel raid pe timp de noapte, cum trebuie să se fi urcat și furișat și zbătut ca să intre, folosindu-se de noul lui trup, cum reușise să se facă nevăzut, îngreunat de monede, atunci mi-am dat seama că era cu adevărat cineva. Acela a fost momentul în care am știut că Jack Juma-de-Rugăciune nu era un pRefăcut obișnuit, și nici un renegat obișnuit.

Nu sînt prea mulți oameni care să-i vadă pe pRefăcuți așa cum îi văd eu, sau cum îi vedea Jack.

Știi că-i adevărat. Pentru cei mai mulți dintre voi pRefăcuții trebuie să fie ignorați sau folosiți. Dacă într-adevăr îi bagi în seamă atunci îți dorești să n-o fi făcut. Dar nu era la fel și cu Jack, și nu din cauză că fusese la rîndul lui pRefăcut. Pun pariu – de fapt, știu – că

Jack îi băga în seamă, îi vedea foarte clar chiar dinainte ca el să fi pățit ceva. Și e la fel și pentru mine.

Lumea trece și nu vede decît gunoaie – nenorociți de pRefăcuți cu trupurile greșite, scuipați afară de fabricile de pedeapsă. Ei bine, nu vreau să fiu prea sentimental, dar nu mă îndoiesc cîtuși de puțin că Jack ar fi văzut o *femeie* – da, cea cu mîinile lipsă, înlocuite cu aripioare de păsărele – și ar fi văzut și un *om în vîrstă*, nu creatura asexuată în care fusese transformat, și un *băiat* rămas fără ochi, cu o masă de sticlă întunecată și tuburi și lumini în locul lor – mergînd împleticit și încercînd să vadă așa cum nu fusese născut să vadă, dar totuși un băiat. Jack ar fi văzut oameni care fuseseră transformați, avînd motoare cu aburi și transmisii uleioase și bucăți de animale și intestinele sau pielea modificate de blesteme și așa mai departe – dar ar fi văzut *oamenii* sub toate pedepsele astea.

Refacerea îi distruge pe oameni. Am văzut-o de-atîtea ori. Comit pe neașteptate o greșeală și nu-i vorba numai de pedeapsa fizică, nu-s numai noile membre de metal sau modificarea corpului, ci faptul că se trezesc și văd că sînt *pRefăcuți*, la fel ca aceia pe care i-au disprețuit sau ignorat ani de zile. Își dau seama că nu mai reprezintă nimic.

Jack, atunci cînd a fost pRefăcut, nu a considerat niciodată ca nu mai reprezintă nimic. Niciodată, despre nici unul dintre ei, n-a crezut asta.

A fost o întîmplare cîndva. La o turnătorie în Cotul Pîclei, și era un om, un supraveghetor care făcea necazuri – bine, asta se întîmpla după mulți ani de la evadarea lui Jack și știu povestea numai din auzite. Supraveghetorul îi dădea în gît pe toți cei care încercau să recruteze oameni. Erau adevărate bande care-i urmăreau pe oameni acasă și băgau frica în ei ca să nu se mai întoarcă, sau poate îi scoteau la pensie – în mod definitiv.

Nu sînt sigur de detalii. Dar ideea e ce-a făcut Jack.

Într-o zi vin muncitorii la lucru și își ocupă fiecare locul lîngă mașinării, dar nu se aude nici un semnal de începere a schimbului. Continuă să aștepte, și tot nu se întîmplă nimic. Devin precauți, dar și foarte neliniștiți. Știu că e tura supraveghetorului cu pricina, așa încît devin agitați; nu flecăresc între ei, dar încep să cerceteze zona.

Şi la piciorul scărilor ce duc în birou găsesc o săgeată formată dintr-un maldăr de unelte. Pe podea, cu vîrful îndreptat în sus.

Aşa că, încet-încet, urcă. Şi mai observă o săgeată în capul scărilor. Iar acum e o întreagă echipă care urmează săgețile, lipite de balustrade, le urmează pînă sus pe platformă, înconjoară fabrica, pînă ce aproape întreaga forță de muncă e adunată acolo, şi cînd ajung cu toții la capătul pasarelei îl găsesc pe supraveghetor atîrnînd de ceva.

Inconştient. Cu gura plină de cruste de sînge. Cusută cu sîrmă.

Oamenii îşi dau seama pe loc ce s-a întîmplat, dar cînd tipul se trezeşte şi scapă de sîrmă,începe să blesteme şi să-l descrie pe atacator, şi atunci totul e sigur. Omul a avut noroc că n-a fost ucis, după părerea mea. Din cîte am auzit, n-au mai fost probleme pentru un timp. Fapta lui Jack schimbase lucrurile. Cred că a primit numele de Cusătura Vorbitoare a lui Jack. Lucruri dintr-astea te fac să înțelegi de ce oamenii îl respectau pe Jack Juma-de-Rugăciune. De ce îl iubeau.

Acesta este cel mai grozav oraş din lume. Poți să auzi asta tot timpul, fiindcă e adevărat. Dar e un fel de adevăr neadevărat pentru mulți dintre noi.

Nu ştiu unde locuieşti. Dacă în Mocirla Cîinelui, atunci faptul că Parlamentul nu se compară cu nici o altă clădire sau că oraşul are bogății în cufere care i-ar face indivioşi pe toți mahării din restul lumii, sau că savanții din Noul Crobuzon i-ar putea întrece în deşteptăciune pe zei – toate astea nu înseamnă prea mult. Trăieşti tot în Mocirla Cîinelui sau în Cartierul Infam sau altundeva.

Dar cînd îşi vedea de treabă, oraşul era cel mai grozav şi pentru cei din Cartierul Infam.

Puteai să vezi lucrul ăsta – vedeam lucrul ăsta – în felul cum mergeau oamenii după ce Jack mai făcea încă vreo ispravă. Nu ştiu cum era în centru în Corbul – presupun că cei de-acolo, puşi la patru ace, surîdeau disprețuitor sau făceau mare caz de faptul că nu le păsa deloc – dar acolo unde casele se sprijineau unele pe altele, în umbra ghetoului de sticlă, oamenii mergeau cu capul sus. Jack era omul tuturor: al bărbaților şi al femeilor, al oamenilor-cactus, al celor din rasele khepri şi vodyanoi. Wyrii îi compuneau cîntece. Aceiaşi oameni

care l-ar fi scuipat în față pe un cerşetor pRefăcut îl aplaudau pe acest pRefăcut renegat. În Cîmpul Poftei închinau în cinstea lui Jack.

Bineînțeles, n-aş face aşa ceva – nu pentru că n-aş vrea, dar poți să-ți dai seama, nu-i aşa, că trebuie să fiu atent din cauza ocupației în care sînt vîrît pînă-n gît. Sînt implicat, dar nu-mi pot permite să par a fi. Totuşi, aş ridica – doar în minte – un pahar o dată cu ei. *Pentru Jack*, mi-aş zice.

În timpul scurt în care am lucrat cu Jack, nu i-am folosit niciodată prenumele, nici el pe-al meu. Evident, natura afacerilor nu-ți permite să foloseşti nume reale. Pe de altă parte, ce nume i s-ar potrivi mai bine decît Jack? Refacerea îi distruge pe cei mai mulți, dar a însemnat reuşita lui Jack.

E greu să înțelegi ceva din Refacere – sau să-i înțelegi logica. Uneori magistrații pronunță sentințe pe care le înțelegi. Un bărbat omoară pe altul cu un cuțit, aşa că îi îndepărtezi mîna ucigaşă şi o înlocuieşti cu un cuțit-mecanic, legîndu-l la un boiler pentru a funcționa. Lecția e evidentă. La fel şi cei care sînt transformați în maşini grele pentru industrie, oameni-macara şi femei-taxi şi băieți-maşini. E uşor de văzut de ce i-ar dori oraşul.

Dar nu-ți pot explica femeia cu guler din pene de păun sau puştiul cu picioare de păianjen, din fier, pe spate, sau cei cu prea mulți ochi sau motoare care îi fac să ardă dinăuntru spre înafară, sau cu picioare făcute din jucării de lemn sau înlocuite cu brațe de maimuță aşa încît păşesc cu grația unei maimuțe nebune. Refacerile i-au făcut mai puternici sau mai slabi, mai puțin vulnerabili sau mai mult vulnerabili, Refaceri aproape neremarcate sau Refaceri pe care îți este imposibil să le înțelegi.

Uneori mai întîlneşti şi un pRefăcut de altă rasă, dar aşa ceva se întîmplă rar. E greu de lucrat cu carnea vegetală a oamenilor-cactus sau cu fizionomia vodyanoilor – aşa mi se spune – şi mai sînt şi alte motive pentru celelalte rase, aşa încît cea mai mare parte a magistraților îi pedepsesc cu alte lucruri. Ființele umane formează majoritatea celor care sînt pRefăcuți – din cruzime sau economie de timp, sau dintr-o logică opacă.

Oraşul nu urăşte pe nimeni atît de mult cît îi urăşte pe renegaţi – pe pRefăcuţii renegaţi. Să-ţi foloseşti Refacerea contra Celor-care-refac, nu aşa ar trebui să fie.

Uneori, ştii, recunosc că-i frustrant să trebuiască să-mi păstrez gîndurile doar pentru mine. În special în timpul zilei, cînd lucrez. Nu mă înţelege greşit, îmi plac colegii, unii dintre ei, sînt băieţi buni, şi cîţiva s-ar putea chiar să fie de acord cu felul în care privesc eu lucrurile, dar pur şi simplu nu pot să risc. Trebuie să ştii cînd e momentul să păstrezi un secret.

Aşa că mă ţin deoparte. Nu discut politică, fac exact ce mi se spune şi nu particip la discuţii.

Însă cînd vezi, cînd vezi felul în care oamenii ridicau privirea după ce Jack mai dădea o lovitură, o, zei! Cum ar putea fi cineva împotrivă? Oamenii aveau nevoie de el, aveau nevoie de asta, de acea descărcare. De acea speranţă.

Nu mi-am putut crede urechilor cînd am auzit că echipa mea a pus mîna pe bărbatul care a făcut să fie arestat Jack. A trebuit să mă stăpînesc la muncă, să nu las pe nimeni să observe cît de surescitat eram. Aşteptam să pun mîna pe şobolanu' ăla.

Pentru o mulţime de oameni, lucrul cel mai incitant şi mai reuşit pe care l-a făcut vreodată a fost evadarea. Nu prima – nu pot să nu mă gîndesc că aceea trebuie să fi fost vreo afacere neîndemînatică. Impresionantă, la urma urmei, dar totuşi doar un mers tîrîş plin de disperare, noua sa formă pRefăcută încă cuprinsă de spasme, mînjită cu praf de cărbune şi piatră, plină de uleiurile cătuşelor, şi pe urmă Jack zăcînd într-un morman de gunoi, acolo unde cîinii nu-i puteau lua urma, pînă ce a devenit destul de puternic pentru a fugi. Cred că prima lui evadare trebuie să fi fost la fel murdară ca orice altă naştere. Nu, evadarea de care vorbesc a fost cea numită Cursa-cu-obstacole a lui Jack.

Chiar şi acum oamenii nu se pot hotărî dacă a fost sau nu ceva deliberat, dacă a lăsat să ajungă la miliţie informaţia că avea să fie acolo, că avea să fure arme dintr-unul din depozitele secrete, în plin centru, în Staţia Pierzaniei, doar aşa ca ei să vină după el şi el să poată

arăta tuturor că putea scăpa de ei. Eu unul nu cred că era atît de încrezut. Cred că a fost pur şi simplu prins, dar fiind cine era, fiind ceea ce era, a profitat la maximum de ocazie.

A alergat mai bine de o oră. Poţi străbate drum lung pe acoperişurile din Noul Crobuzon în acest timp. Ştirea s-a răspîndit în doar cincisprezece minute şi nu ştiu cum, nu ştiu cum se face că ştirea despre fuga sa s-a mişcat mai repede decît a făcut-o el însuşi, dar aşa se întîmplă cu lucrurile astea. Destul de curînd, pe măsură ce Jack Juma-de-Rugăciune apărea pe vreo stradă, găsea oamenii aşteptîndu-l şi aplaudîndu-l, atît de mult cît îndrăzneau s-o facă.

N-am văzut niciodată întîmplarea, dar o auzi povestită tot timpul. Oamenii îl puteau vedea pe acoperişuri, fluturînd Refacerea sa astfel încît ei să ştie că era el. În spatele lui, echipe de miliţie. Căzînd, urmărindu-l, căzînd, apărînd tot mai mulţi din mansarde, de pe scări, de pretutindeni, purtînd măşti, cu armele îndreptate spre el, şi trăgînd în el, şi Jack sărind peste coşuri şi aruncîndu-se de pe lucarne, lăsîndu-i tot mai mult în urmă. Unii spun că rîdea.

În toiul zilei – miliţia vizibilă în uniformă. Ăsta-i un lucru important în sine. Se spune că a luat-o pe Coaste, chiar s-a urcat pe oase, deşi, bineînţeles, nu cred aşa ceva. Însă oriunde a mers, mi-l imaginez călcînd sigur pe picioare pe plăcile de ardezie, deja un proscris celebru, iar în spatele lui un val de bădărani, membri ai miliţiei, împestriţînd cerul cu rafale. Gloanţe, proiectile de arbaletă, emisii de energie neagră, unde emise de vrăjitori. Jack le-a evitat pe toate. Cînd răspundea cu foc, folosindu-se de armele pe care tocmai le furase, culca oamenii la pămînt. Nave aeriene au pornit după el, la fel şi informatori wyri – cerul era un loc de înzorzonat cu ei. Dar, la o oră după începerea urmăririi, Jack Juma-de-Rugăciune dispăru. Straşnic!

Bărbatul care l-a vîndut pe Jack Juma-de-Rugăciune era un nimeni. Te întrebi, nu-i aşa, cine l-ar putea doborî pe cel mai mare răufăcător pe care l-a văzut vreodată Noul Crobuzon. Cineva fără valoare. Un nimeni.

A fost doar un noroc chior, nimic mai mult. Asta l-a doborît pe Jack Juma-de-Rugăciune. N-a fost păcălit, n-a fost neatent, n-a încercat să meargă prea departe – nimic asemănător. N-a avut noroc.

Vreun golănaş pişăcios care cunoştea pe cineva care cunoştea pe unul dintre informatorii lui Jack, vreo jigodie tînără, un rahat cu ochi care ducea vorba prin cîrciumi, nu ştiu cine era împuţitu' ăla, un nimic de rahat care a pus cap la cap unu' şi cu unu', şi nu pentru că era deştept, ci pentru că a avut noroc să afle unde se ascundea Jack. Chiar nu ştiu. Dar l-am văzut şi e un nimeni.

Nu ştiam de ce l-a denunţat pe Juma-de-Rugăciune. Mă întrebam dacă se gîndise că avea să fie răsplătit. Se pare, totuşi, că n-ar fi spus nimic dacă n-ar fi fost săltat. Fusese prins pentru nişte mici găinării – delicte minore, neînsemnate şi patetice – şi s-a gîndit că, dacă îl predă pe Jack, guvernul va avea grijă de el, îl va ierta şi îl va ţine undeva în siguranţă. Ce idiot!

A crezut că guvernul îl va păzi să nu ne cadă în mîini.

Cea mai mare parte din ceea ce a făcut Jack, n-a fost, evident, atît de dramatic. Chestiile mai mici şi brutale au fost cele care au pus miliţia pe urmele lui.

Nu că ar fi fost bucuroşi de marea şi fudula sa hoţie. Dar nu asta l-a transformat pe Jack într-un ghimpe ce trebuia smuls.

Nimeni nu ştie cum a cules informaţia, dar Jack putea adulmeca miliţia ca un cîine de vînătoare. Indiferent cît de bune erau acoperirile membrilor ei. Informatori, informatori-colonei, intriganţi, agenţi provocatori, oameni din interior şi ofiţeri – Jack îi putea găsi pe toţi, chiar dacă vecinii lor crezuseră întotdeauna că erau doar funcţionari pensionaţi sau artişti sau tîrfe sau vînzători de parfumuri sau persoane solitare.

Erau găsiţi asemeni victimelor oricăror altor crime, nişte cadavre aruncate sub grămezi de vechituri. Dar întotdeauna apăreau documente, uneori prin apropiere, alteori adresate ziariştilor, care dovedeau că victima aparţinea de miliţie. Răni groaznice de ambele părţi ale gîtului, ca şi cum ar fi fost folosite foarfece zimţate, ştirbite. Jack pRefăcutul – folosind ceea ce îi dăduse oraşul.

Nu era în regulă. Nu era în regulă pentru Jack să creadă că se putea atinge de funcţionarii guvernului. Ştiu că aşa credeau ei. Acela a fost momentul în care a devenit imperativ să-l distrugă. Dar cu toate eforturile, cu toţi banii pregătiţi să-i cheltuiască pe mită, cu

toată taumaturgia folosită – urmărind toate canalele, în timp ce motoarele empatice funcționau la întreaga capacitate – în cele din urmă au avut pur și simplu norocul să pună mîna pe un golănaș nefolositor, înspăimîntat și cu gura mare.

M-am asigurat că eu aveam să fiu primul care să-l întîlnească pe turnătorul lui Jack după ce pusesem mîna pe el. M-am asigurat că aveam să fim singuri o bucată de vreme. Nu era o idee prea bună, dar n-am renunțat la ea.

A trecut mult timp de cînd sînt în viața asta politică secretă. Și sînt convenții importante. Prima este să nu te implici. Cînd fac presiunile pe care trebuie să le fac, cînd fac ceea ce trebuie făcut, e doar un lucru ce trebuie făcut, indiferent cît de neplăcut e. Dacă lupți cu *boala societății* și nu te îndoiești că asta facem noi, atunci uneori trebuie să folosești metode dure, dar nu le savurezi pentru că te vor corupe. Faci ceea ce trebuie făcut.

Cea mai mare parte a timpului.

Nu și în cazul ăsta.

Javra asta mică era a mea.

O cameră fără ferestre, bineînțeles. Stătea pe un scaun. Legat de brațe și de picioare. Tremura atît de tare încît se zgîlțîia și scaunul deși era prins cu șuruburi în podea. O placă de fier îi umplea gura, astfel încît tot ce putea face era să scîncească.

Am intrat. Cu sculele aferente meseriei. M-am încredințat că le-a văzut pe toate: clește, aparat de lipit, cuțite și bisturie. Fără să-l ating, l-am făcut să tremure și mai tare. Lacrimile începură să-i curgă șuvoi. Am așteptat.

— Sssst, am făcut eu în cele din urmă pentru a acoperi zgomotul. Sssst. Trebuie să-ți spun ceva.

Clătinam din cap: *Nu, liniște*. Am simțit cruzimea din mine. *Liniște*, am spus, *liniște*. Și cînd a tăcut, am vorbit din nou.

— M-am asigurat că trebuie să am grijă de tine, am zis eu. Peste un minut șefu' meu vine să ne ajute și știe ce urmează să facem. Dar vreau să știi că *m-am asigurat* să fiu trimis pentru treaba asta pentru că... ei bine, cred că îl cunoști pe un prieten al meu.

Cînd am rostit numele lui Jack, trădătorul a început să miorlăie şi să scîncească din nou; era atît de speriat încît a trebuit să aştept încă un minut sau două înainte de a şopti: Deci, *asta*... este pentru *Jack*.

Şeful de echipă a intrat exact atunci, şi încă vreo doi băieţi, şi ne-am uitat unii la alţii şi am început. Şi n-a fost frumos. Şi n-ar trebui să-mi fac o glorie din asta, dar numai de data asta, numai de data asta. Ăsta era împuţitu' care-l vînduse pe Jack.

Ştiam că nu putea dura – domnia lui Jack (pentru că asta era). Nu puteam să n-o ştiu şi asta mă întrista. Dar nu te poţi lupta cu inevitabilul.

Cînd am auzit că-l capturaseră, a trebuit să lupt, să mă străduiesc din greu să nu arăt că sînt trist. Aşa cum am mai spus, eram doar o mică parte din operaţiune – nu sînt un mare grangur, şi asta îmi convine de minune, nu vreau să conduc afacerea asta periculoasă. Prefer să mi se spună ce să fac. Dar fusesem atît de mîndru, ştii? Auzind ceea ce făcea şi ştiind întotdeauna că aveam legături. Există întotdeauna reţele în spatele fiecărui aşa-zis „singuratic" şi a face parte din una... ei bine, însemna ceva. Ceva care îmi va rămîne pentru totdeauna.

Dar ştiam că avea să se termine odată, aşa încît am încercat să mă oţelesc. Şi nu m-am dus niciodată să-l văd cînd l-au întins în BilSantum Plaza, pRefăcut din nou – prima Refacere dusă de mult – ştiind că va fi mort înainte ca rana să se vindece. Mă întreb pe cîţi cunoştea din acea mulţime. Au auzit că ceva n-a mers prea bine pentru Primar, că mulţimea nu şi-a bătut joc de Jack şi nici n-a aruncat cu noroi în eşafod. Oamenii îl iubeau pe Jack. De ce aş fi vrut să-l văd aşa? Ştiu cum doream să-mi aduc aminte de el.

Aşadar ciripitorul, trăncănitorul era în mîinile mele, şi m-am asigurat că o va simţi pe pielea lui. Există tehnici – trebuie să cunoşti modalităţi de a opri durerea, iar eu le ştiam, şi nu le-am aplicat. L-am lăsat pe nemernic roşu, şiroind. Al naibii să fiu dacă va mai fi vreodată la fel. *Pentru Jack*, m-am gîndit eu. Să mai încerci să mai povesteşti ceva vreodată! Aşa încît m-am ocupat de limba lui.

Şi în timp ce mă ocupam, în timp ce-mi înfigeam degetele în el, continuam să mă gîndesc cum îl întîlnisem pe Juma-de-Rugăciune.

Ştii, oamenii au nevoie de ceva pentru a evada. Chiar au. Au nevoie de ceva care să-i facă să se simtă liberi. E bine pentru noi, e chiar necesar. Oraşul are nevoie de aşa ceva. Dar vine şi un moment în care totul trebuie să se sfîrşească.

Jack a mers prea departe. Dar vor mai fi şi alţii – ştiu şi asta.

Ştiu că era necesar. Jack mersese într-adevăr prea departe. Dar nu pot vorbi cu colegii despre acest lucru pentru că, aşa cum am spus, nu cred că ei înţeleg cum trebuie problema. Întotdeauna vorbeau despre cît de ticălos era Juma-de-Rugăciune, cum obţinuse asta sau aia, şi bla-bla-bla. Nu cred că-şi dau seama că oraşul ăsta are nevoie de oameni ca el, că Jack e bun pentru toţi.

Oamenii îşi au eroii lor şi zeii ştiu că nu le port pică pentru asta. Nu-i o surpriză. Ei – adică oamenii – nu ştiu cît de greu e să faci să funcţioneze un oraş – un stat precum Noul Crobuzon –, de ce unele lucruri care trebuie făcute chiar sînt făcute. Poate fi greu. Dacă Jack le dă un motiv pentru a continua, oamenii ar trebui să-l aibă. Atît timp cît nu scapă de sub control ceea ce, bineînţeles, se întîmplă întotdeauna. De aceea a trebuit să fie oprit. Dar va mai fi şi altcineva, cineva care să facă mare paradă, să se dea mare şi să fure – tot tacîmul. Oamenii au nevoie de asta.

Sînt recunoscător lui Jack şi celor ca el. Dacă ei n-ar fi acolo – şi asta cred că nu înţeleg camarazii mei – deci, dacă n-ar fi acolo şi toţi acei oameni furioşi din Mocirla Cîinelui şi Kelltree şi Cotul Pîclei n-ar avea pe cine să aplaude, doar zeii ştiu ce-ar face. Iar asta ar fi mult mai rău.

Deci, să-l aplaudăm pe Jack Juma-de-Rugăciune. Ca un spectator căruia i-a plăcut spectacolul său şi ca un slujitor loial şi iubitor al acestui oraş, toastez pentru el în moarte aşa cum am făcut şi în viaţă. Şi am pretins şi o anumită răzbunare în numele lui, chiar dacă ştiu că era prea tîrziu pentru el să se oprească.

Era o Refacere obişnuită. Am tăiat picioarele micului trădător şi le-am înlocuit cu motoare, dar m-am asigurat că fac şi ceva în plus. Am remodelat o fibră scoasă din cadavrul unui ceva-ca-un-peşte, şi

i-am pus-o în locul limbii. Nu-l va ucide, dar limba îl va urî pînă în ziua cînd va da colțu'. Ăsta era cadoul meu pentru Jack.

Asta am făcut la slujbă astăzi.

Cînd l-am întîlnit pe Jack, el nu era încă Jack. Şefu' meu e mare meşter. Biotaumaturg. El a făcut carnea-argilă. El a tăiat mîna dreaptă a lui Jack.

Dar eu am ținut gheara. Membrul ăla mare şi supradimensionat de călugăriță, cu tăişuri chitinoase de lungimea antebrațului meu. L-am ținut lipit de ciotul lui Jack în timp ce şefu' meu făcea carnea şi carapacea să se lege una de alta. El l-a Refăcut pe Jack, dar am luat şi eu parte la operație şi de acest lucru voi fi întotdeauna mîndru.

Mă gîndeam la nume în timp ce terminam treaba astăzi şi în timp ce mergeam spre casă prin oraşul pe care am onoarea să-l apăr. Ştiu că sînt o mulțime de oameni care nu înțeleg ce trebuie făcut uneori, şi dacă numele lui Jack Juma-de-Rugăciune le oferă o anumită plăcere, nu le port pică pentru asta.

Jack, omul pe care l-am făcut. Acum e numele lui, indiferent cum i se spunea înainte.

După cum am spus, în scurta perioadă de timp în care l-am cunoscut, înainte şi după ce l-am făcut, nu i-am spus niciodată lui Jack pe nume, şi nici el mie. Nu puteam, nu în meseria pe care o am. De cîte ori îi vorbeam lui Jack, îl numeam „Prizonier", iar cînd îmi răspundea, mi se adresa cu „Domnule".

Traducere de Lucia Tudor

Jay Lake

ŞOPÎRLA DIN OOZE

Un oraş într-o gaură mare şi adîncă, asta e Ooze, un puţ întunecat ca orice mină. Drumuri, clădiri şi turnuri se agaţă de ziduri ca nişte copii sechestraţi într-o fîntînă. Lumina soarelui pătrunde un pic în vîrful puţului, cîteva ore pe zi, iar restul este înghiţit de întuneric, pînă jos unde bîntuie monştrii.

Eu trăiesc între lumină şi întuneric. Vînez ce nu-şi are locul pe scările şi străzile noastre care încercuiesc puţul. Sînt o Umbră din familia Umbrelor, o frăţie tăcută, la fel de bine definită precum fumul, la fel de uşor de prins precum aburul.

Ooze este unul dintre cele mai întunecate oraşe dintre Oraşele Întunecate, acele aşezări ascunse în spaţiile goale de pe hartă. Cu toată acea iarbă albastră de Kentucky care creşte deasupra capetelor noastre, am putea la fel de bine să fim rîme într-o peşteră.

Ceea ce mie mi-ar conveni, aşa palid cum sînt.

Într-o noapte mergeam nevăzut pe una dintre străzile de la Nivelul Micotic, aplecîndu-mă pe sub grinzile tăvilor de cultivare, cînd am auzit ţipete deasupra mea, probabil de la a cincea sau a şasea scară care coboară de la Scaunele Uşurării, aflate la nivelul imediat superior.

M-am grăbit pe o scară lăturalnică. Strigătele nu sînt ceva obişnuit în Ooze – ecourile au obiceiul să coboare adînc în străfundurile întunecoase şi să se întoarcă în gurile creaturilor stranii, care trebuie apoi

să fie vînate de Umbre. Pot să se piardă vieţi, iar tarifele familiei mele nu sînt niciodată prea mici.

Scaunele Uşurării sînt mari panouri de calcar bătute drept în perete, cu găuri ovale săpate în ele şi bănci înguste, unde se adună lumea din Ooze ca să-şi golească maţele şi să vorbească despre politică, sex şi dans. De obicei întîlneşti acolo grupuri care trăncăne sau tineri care-şi ridică robele, se ţin de mîini şi se sărută.

În seara asta se adunase o mulţime: un grup de Răcitori şi cîţiva oameni din familiile mai mici, chiar şi cîţiva văruiţi, acei neutri trişti care nu-şi au locul în festivalul vieţii din oraşul nostru. Erau adunaţi în jurul bazei celei de-a cincea scări, ţipînd şi împingîndu-se între ei. Aveau de gînd să linşeze pe cineva.

Să-i bată lumina soarelui, mi-am zis. Dacă cineva o să fie omorît aici, eu o să fiu cel care o s-o facă. Mi-am făcut costumul de umbră abia vizibil şi am scos Lama Sinistră şi Lama Adevăr. Răcnind cu vocea vînturilor, pe care o cunosc toate Umbrele, am atacat mulţimea din spate.

— La o parte, sau vă despic şi vă taxez pentru fiecare tăietură!

Mulţimea s-a împrăştiat aşa cum fac mulţimile sub asemenea zgomot şi furie, deşi eu eram mai mic decît aproape oricare dintre ei. Mi-am lăsat Lamele să danseze, învîrtindu-mi mîinile, în aşa fel încît silueta neclară a costumului meu să le atragă privirile – şi cuţitele – în timp ce Lamele îi ţineau speriaţi.

Mulţimea s-a despărţit şi mai mult, în aşa fel încît au făcut un fel de cărare către un omuleţ mic, chiar mai mic decît mine, care se ghemuise pe podeaua crăpată de la baza scării. Îşi acoperea capul cu braţele, anticipînd şuturile pe care fusese cît pe ce să le primească, iar în jurul lui era vărsat...

— Ah, am spus eu.

Nu-i de mirare că erau gata să-l ucidă. Acesta era unul dintre acei oameni perverşi de la suprafaţă, corupt de civilizaţia lor batjocoritoare, de hărţile lor ordonate şi tăiate de linii, şi îşi adusese *mîncarea* cu el.

Să mănînci în public era o crimă de neiertat în Ooze. Mulţimea avea cu siguranţă dreptatea ei. Vizitatorul nostru era deja mort, deşi sentinţa lui nu fusese încă executată.

— E treaba mea de aici încolo, am anunțat mulțimea, cu Lamele încă dansînd în mîinile mele. Mergeți mai departe.

— Îi chem pe Oamenii de Încredere, a strigat cineva ascuns după cîțiva Răcitori care plecau.

— Cheamă-i, prietene, am spus zîmbind.

Oamenii de Încredere erau familia noastră polițistă și nu-și doreau niciodată mai multă bătaie de cap.

— Sigur vor lăsa problema asta pe mîna unei Umbre.

Apoi am îngenuncheat lîngă omul mort, care-și ținea capul plecat și mă evita, și am băgat Lama Adevăr înapoi în teacă. Adevărul era deja cunoscut. Mi-am menținut hotărîrea și am mirosit atent, adulmecînd păcatul lui.

Ceva ușor și pămîntos... probabil făină de porumb, într-un tort. Un miros înțepător, care aducea a zahăr și ceva iute... boabe de fasole, într-un sos bogat. Și în final mirosul bogat al proteinelor cu influențe sărate și transpirate. Pește.

L-am înțepat pe omul mort cu Lama Sinistră, lama ei alunecînd cîțiva milimetri în fesa lui.

— Hei! a țipat el strident, ridicînd capul.

— Bună, omule mort, am spus eu. Ce te aduce aici, cu perversiunile tale cu tot?

— Eu... Eu... pește. Sînt un mîncător de pește. Nu poți să-mi faci nimic.

S-a uitat disperat în jur, părul său lins și palid biciuindu-i umerii. Chiar și prin mirosul mîncării puteam să-i simt duhoarea amară și moscul fricii.

— Noi nu avem mîncători de pește pe-aici. Ne confunzi cu profeții înnebuniți de droguri din Cui-ui.

Cui-ui era un Oraș Întunecat din îndepărtata Nevada, ai cărui neutri consumau asiduu pește, avînd grijă să-și păstreze tot timpul duhoarea apoasă în respirație.

— Cui-ui, a șoptit el. Eu *sînt* din Cui-ui. Ce-i locul acesta?

L-am studiat cu atenție. Față îngustă, ochi proeminenți și întunecați care licăreau în umbrele estompate ale orașului meu. Nu avea deloc păr pe corp, pielea îi era alunecoasă și acoperită cu grăsime.

Şi era îmbrăcat în robe gri pline de cocoloaşe, la fel de neatractive ca şi persoana sa. Respiraţia lui mirosea clar a peşte.

— Poate că eşti din Cui-ui, am spus, dar asta nu înseamnă că poţi să treci prin Ooze. Dacă povestea ta merită, poate am s-o ascult, dar mai întîi trebuie să te lepezi de perversiune.

Ameninţîndu-l cu Lama Sinistră, l-am forţat să cureţe mîncarea dezgustătoare dar ciudat de atractivă – mirosurile m-au tentat spre mizeria lui dulce – şi s-o pună la loc într-o mică cutie, care părea să se fi deschis cînd el căzuse de pe a cincea scară. Cînd a terminat, mi-am făcut costumul mai vizibil, am pus Lama Sinistră înapoi în teacă şi l-am înghiontit pe micul meu om mort din Cui-ui, ca să se mişte. Mergeam să vorbim puţin, într-un loc unde eventuala tăiere a gîtului său ar fi fost mai uşoară pentru mine sau pentru Lama Sinistră.

Era un pervers – aveam să-l duc într-un comestitoriu.

— Am fost trimişi în Paducah, a spus micul om mort, stînd ghemuit pe bancă. Familia Solzilor-argintii din Cui-ui voia ceva de acolo. I-au ales pe mîncătorii de peşte pentru călătorie.

A tremurat, cocoşîndu-se şi mai mult în spaţiul îngust dintre cortinele cabinei comestitoriului. Împărţeam spaţiul, eu şi el, o bancă mică şi tare, un raft ţinut de balamale şi cortine grele, puse acolo să blocheze atît sunetul cît şi mirosul.

Unele fapte, precum crima şi hrănirea, e bine să le comiţi de unul singur.

— Am fost Deasupra, am spus, surprins să descopăr o urmă de simpatie în glasul meu. Lumea de pe hartă este... provocatoare.

— Cît am fost între noi, într-un mic camion, nu a fost aşa de rău, a recunoscut el, uitîndu-se în sus spre mine. Pînă ne-am oprit să mîncă...

Şi-a înghiţit cuvintele.

— Înveţi repede.

O minciună uşor de spus. Era un prost.

— Se ştie despre Ooze în Cui-ui.

— Noi tratăm unele funcţii vitale ale trupului altfel decît restul lumii, am spus, dar eu sînt mai progresist din fire şi am mai şi călătorit. Nu ai de ce să te temi de cuvintele tale.

— Mă tem doar pentru viața mea, a spus mîncătorul de pește, chircindu-se mai tare. Un clovn ne-a atacat în parcarea de la Denny's, a omorît doi dintre colegii mei, apoi m-a aruncat aici. Am crezut că o să mor în timp ce cădeam, mă întrebam dacă nu eram mort deja. Apoi m-am lovit de plase și chingi și asta mi-a oprit căderea. A durat ceva, dar m-am zbătut prin încurcăturile alea pînă am ajuns la străzi. Cunoști restul.

A făcut o pauză, apoi a tremurat.

— Vreau doar să merg acasă.

Nu mă mir că acei Răcitori voiau să-l omoare la Scaunele Ușurării, m-am gîndit. Neglijența lor reiese din povestea lui. Nimeni nu ar fi trebuit să scape neobservat din plasele lor de captură.

— Mai spune-mi despre acest clovn.

— Era teribil, palid și gras, și se mișca precum un țipar. Avea și dinți de țipar.

— A spus ceva?

Micul om mort chiar a zîmbit, dinții lui strălucind slab în bezna din cabină.

— „Aaaargh", în principiu. Dar a spus-o de multe ori. Pînă m-a aruncat în gaura asta. În timp ce a făcut-o a strigat: „Spune-i Șopîrlei că vin".

— Hmm.

Mîna mea stîngă s-a dus spre Lama Sinistră. Acesta ar fi momentul să-l omor pe vizitatorul meu și să-i arunc rămășițele în cloaca din podeaua cabinei comestitoriului.

Dar de ce ne-ar amenința un clovn Șopîrla? Șopîrla din Ooze, între fălcile căreia trăim cu toții, este mai bătrînă decît pietrele din jurul ei și mai teribilă decît flăcările soarelui, fiind cel mai mare monstru din adîncurile noastre Stygiene.

Povestea lui trebuia investigată mai mult. De aceea, i-am prelungit viața.

— Trebuie să mergem la Gillikini, am anunțat.

Speranța s-a strecurat în glasul micului om mort:

— Asta înseamnă că o să trăiesc?

— Mă îndoiesc, am spus. Gillikinii sînt familia însărcinată cu îmblînzirea adîncurilor.

Aceleaşi adîncuri unde noi, Umbrele, vînam monştri. Noi cei din Ooze sîntem mereu practici, gata să apelăm la altă soluţie cînd una nu merge.

El şi-a ridicat cutia cu mîncare şi m-a urmat.

Pe timpul bunicului meu, un decorator ambulant de vitrine a ajuns în Ooze venind din Oraşele de pe Hartă. Aşa ceva se întîmplă rar, dar se întîmplă, deşi Ooze primeşte mai puţine vizite decît Oraşele Întunecate mai accesibile. Fiind mai convingător în privinţa valorii vieţii sale decît alţi străini, a fost interogat de Vrăjitoarele Vestului în loc să fie ucis şi apoi a trăit o vreme printre preoţii Gillikin. În cele din urmă a făcut un voiaj spiritual pentru a vedea Şopîrla, voiaj din care nu s-a întors niciodată.

Însă numele noastre s-au întors la noi din lumea de sus prin alte cărţi şi poveşti. Bunicul a susţinut mereu că acest om mic şi guraliv a reuşit să treacă cu vorbe chiar şi de cel mai măreţ monstru-gardian al nostru, întorcîndu-se în lumea de la suprafaţă. Am stat o dată pe unul dintre dinţii cristalini ai Şopîrlei şi am mirosit lentul ciclu planetar al respiraţiei sale, parfumat cu granit rece, piatră fierbinte şi mireasma nostalgică a timpului. Am văzut chiar şi un ochi clipind, pleoapa căzînd ca o alunecare de teren peste un zid curbat şi crăpat în mai multe culori decît pot cunoaşte vreodată florile de deasupra.

Şi am avut nevoie de toată îndemînarea mea, de toate armele şi tot norocul, ca să scap viu, să devin o Umbră a familiei Umbrelor. Nu cred că un om nepregătit şi neajutat poate sta în faţa Şopîrlei, în nici un caz nu un demagog aiurit care s-a rătăcit în drumul său lung şi încet spre Kansas.

Şi nici un mic mîncător de peşte din Cui-uiul îndepărtatei Nevada.

Am rînjit, gîndindu-mă că aş vrea să-l văd pe omul mort încercînd.

Preoţii Gilikin trăiau într-un templu de vălătuc care atîrna de baza unuia dintre cele mai adînci turnuri, ajungînd departe în tărîmul umbrei permanente. Era o construcţie mare şi dezordonată, care semăna cu o aglomerare de scuipat de gîngănii şi rahat de pasăre, întreţinută mereu de sclavi şi calcaroşi care se căţărau pe ea fără să

fie legați de nimic. Dacă unul dintre ei cădea, lovind zidurile pînă jos, familia lui trebuia să plătească costul reparațiilor.

În afară de ce venea din templu, de ciupercile luminoase de pe zidurile inferioare şi de razele slabe ale soarelui sau lunii venite de la suprafață, nu era permisă nici o lumină în zonă.

Intrarea în templu se făcea printr-o poartă triunghiulară din oase subțiri şi grațioase, rămăşițe din era glaciară ale vreunui teratorn care zburase mîndru peste ghețarii din Kentucky în vremurile de început ale Ooze-ului. Mici nituri erau bătute în oasele picioarelor care formau poarta, fiecare cap mic de metal fiind îndoit pentru a susține lanțuri de argint cuplate cu opale negre şi chihlimbar albăstriu, care străluceau la rîndul lor în lumina lămpilor cu ulei dinăuntru, în aşa fel încît templul Gilikin era păzit de o perdea de stele.

Am trecut prin cortina din lanțuri de argint, eu şi micul meu om mort, şi ne-am prezentat Fratelui Portar. Era un om zbîrcit, mai lung la trup decît mine cu un cap, dar gîrbovit de vîrstă şi slujbă încît ochii noştri erau la acelaşi nivel, capul său osos şi mucos atîrnînd de macaraua osoasă care era gîtul lui. Roba lui aspră de in se asorta cu interiorul de noroi uscat al anticamerei, luminată cu lămpi de ulei care pîlpîiau.

— Aici eşti, mic om al Umbrei, mi-a spus el cu o voce la fel de şifonată ca fața şi trupul său. Scriptura Şopîrlei se aude aici mai tare decît sîngele ei.

O mînă tremurătoare a arătat spre Lamele mele:

— Ce doreşti de la noi, Domnule Două-Cuțite? Nimeni nu intră aici fără să plătească.

Am făcut o plecăciune, frecîndu-mi mîinile peste Lama Sinistră şi Lama Adevăr, înainte de a-mi prezenta palmele goale.

— Un străin a venit printre noi cu un mesaj pentru Solzimea Sa. M-am gîndit să-l prezint preoțimii, în loc să-l arunc pe nemernic de unul singur în gaură. El este plata mea de sînge.

— Bunătate în generozitate, Umbră, a murmurat Fratele Portar.

S-a întors cu fața spre mîncătorul de peşte din Cui-ui, a cărui față se albise cu un întreg nou strat de teroare.

— Şi tu vrei să mori încet sau repede, în glorie sau în pace?

— Vă rog, domnule, a spus micul om mort. Prefer să nu mor deloc.

— Laşule, a spus Fratele Portar.

— Uşor de spus la vîrsta ta, i-am spus eu. Te rog, cheamă-l pe Ochi-în-Zid sau pe Coadă-Subţire. Nu pe vreunul dintre creierele solzoase.

Creierele solzoase erau preoţi Gilikin care contemplaseră atît de mult Şopîrla din Ooze încît se uniseră de tot cu bătrîna reptilă şi nu mai ofereau cine ştie ce conversaţie, ca să nu mai zic de lămuriri. Mai ales că mai tot timpul încercau să muşte oamenii care vorbeau cu ei.

— Da, o să-i aduc înaintea ta.

Fratele Portar a dispărut tîrşîindu-şi picioarele după o cortină de piele, vorbind dintr-un prundiş ascuns adînc în gîtul său care nu mai producea cuvinte, ci doar un sentiment de finalitate dureroasă. Apoi a urmat un ecou înfundat al unor clopote, în diferite tonuri şi tempouri, care făcea parte din limba secretă a preoţilor Gillikin din care eu ştiam foarte puţin.

Am înţeles că el a avertizat pe cineva că veniseră vizitatori, apoi a făcut o cerere pe care eu nu am înţeles-o – am presupus că a chemat unul dintre preoţi. I-au răspuns clopotele, Fratele Portar a tuşit, liniştea s-a lăsat în atincameră, întreruptă doar de respiraţia scîncită a micului om mort.

După o vreme cortina s-a mişcat, iar Ochi-în-Zid a intrat în anticameră. Ochi-în-Zid era preotul meu Gilikin preferat, un om cu care putea avea o conversaţie aproape normală, un om care părea să înţeleagă mai multe din lumea asta decît ce i se arăta în faţa ochilor.

Un om care mă scăpase odată, din pură curiozitate, dintr-o situaţie urîtă în care mă băgasem în adîncurile de sub Ooze.

Era înalt, slab ca o lamă de ras, mîna şi piciorul stîng erau din metal, la fel ca placa conică din vîrful capului său – toate moşteniri de la Şopîrlă – îmbrăcat într-o robă ţesută din zeci de bucăţi mici în formă de diamante, care imitau cortina de la intrarea din templu.

Văzîndu-mă, Ochi-în-Zid a zîmbit, fîşiile de piele cusute în buzele sale trosnind din cauza rînjetului. Un ochi sclipea întunecat în lumina lămpilor cu ulei, altul era lăptos şi se rostogolea haotic.

— Pe cuvîntul meu, Umbră Astur, ai venit. Şi mi-ai adus un oaspete.

Mîinile de metal şi piele s-au frecat unele de altele, în timp ce o limbă, care părea la fel de uscată şi aspră ca pielea din buzele sale, îi lingea colţurile gurii.

— Oaspetele nostru aduce o ameninţare la adresa Şopîrlei, am spus.

În spatele cortinei, Fratele Portar s-a oprit din ce făcea, dar eu am continuat să vorbesc:

— Am crezut că ar trebui să auzi asta venind din gura lui, înainte să scap de el.

Ochi-în-Zid s-a lăsat puțin pe spate, aplecîndu-şi capul într-o parte, pentru a-l examina pe mîncătorul de peşte.

— Arată destul de sănătos.

— În primul rînd, locul lui nu e aici. Plus că îşi mai şi practica perversiunile în public.

— Ah, a spus Ochi-în-Zid. Asta e. Atunci spune-mi povestea ta, mîncătorule de peşte.

Micul om mort s-a uitat către mine, a tras aer în piept şi şi-a bîlbîit povestea încă o dată.

— Clovnul mă îngrijorează, a spus Ochi-în-Zid.

Stăteam împreună pe platforma îngustă aflată chiar după cortina strălucitoare a templului Gillikin. Înauntru, Fratele Portar ținea un ochi sau doi pe mîncătorul de peşte.

— De ce?

— După cum ştii, există familii în familii. Colegiul Clovnilor este una dintre cele mai vechi familii şi se poate să se fi sălbăticit.

Existau indivizi sălbatici şi, mai rar, familii sălbatice şi chiar cîteva Oraşe Întunecate sălbatice. New Orleans, de exemplu, se născuse din contorsionarea umbrelor şi din puterea şi durerea eternă a Oraşelor Întunecate, doar pentru a ieşi la lumină atunci cînd s-a dezvăluit francezului Bienville, care a fost destul de şiret ca să spună că el l-a fondat. Un oraş sălbatic s-a îmblînzit, violența sa reprimată fiind pusă în slujba oamenilor obişnuiți.

Dar cei mai mulți sălbatici pur şi simplu dispăreau.

— Atunci lasă-i în pace, am spus eu. Nu văd de ce ne-ar îngrijora amenințările lor vagi.

Ochi-în-Zid a scuturat din cap, uitîndu-se departe în crepuscul.

— Colegiul creşte şi prosperă, hrănindu-se cu Oraşe Întunecate la fel cum oraşele noastre se hrănesc cu Oraşele de pe Hartă. Dar ochii lor pictați nu s-au mai întors pînă acum spre Ooze.

— Atunci trebuie să aibă o privire ciudată, dacă ne trimit un asemenea sclifosit drept avertisment.

— Poate că a fost un accident, a zîmbit el şi bucăţile de piele din buzele sale au scîrţîit. Poate că nu ştim totul despre micul nostru prieten. O să-l ducem pe acest mic mîncător de peşte să vadă Şopîrla. O lăsăm pe ea să decidă. Eşti gata să-ţi rişti viaţa în călătoria asta?

Noi. Am tras aer în piept. O Umbră nu ar trebui să se teamă de nimic, mai ales nu de Şopîrlă. Dar eu îmi cunosc propria inimă; sub costumul meu de umbră sînt om. Puţul de sub noi mă înspăimînta, acolo umbrele aveau dinţi şi pietrele, uneori, umblau. Frica îmi răsucea maţele de parcă aş fi înghiţit cu totul un şarpe.

Ar fi mai uşor să-l înjunghii pe micul mîncător de peşte şi să termin cu el.

Dar asta era doar frica, vorbind în locul meu.

Mi-am ridicat ochii din piept şi am înfruntat privirea lui Ochi-în-Zid. Ochiul său lăptos părea să vadă prin mine. Bătrînul preot ştia ce era în sufletul meu.

— Eu...

Taci, mi-am spus, apoi mi-am scuturat cu grijă costumul de umbră. Destinul meu era să fiu neînfricat, chiar dacă doar mă prefăceam. În plus, adusesem acest lucru asupra mea. Nu aş fi coborît atît de adînc dacă vizitatorul nostru ar fi meritat doar o moarte uşoară.

— Viaţa înseamnă riscuri, am spus în cele din urmă.

Ochi-în-Zid a dat din cap. Nu mă condamna pentru ce aveam în suflet, iar eu i-am mulţumit tăcut pentru acest lucru.

Aşa că am pornit pe Scara Descendentă pentru a doua oară în viaţa mea, ca să străbat adîncurile înarmat doar cu Lama Sinistră, Lama Adevăr şi vocea vînturilor. Ochi-în-Zid mergea în stînga mea, precum lamele însufleţite, în timp ce micul om mort mergea în urma mea şi la dreapta.

Mi-am imaginat că pot să le aud inimile bătînd la fel de tare ca inima mea.

O dată ce treci de templul Gillikin, călătoria în jos spre puţul Ooze-lui devine teribilă. Preoţii coboară de obicei în coşuri trase cu frînghii, dar asta seamănă prea mult a momeală pentru Şopîrlă ca s-o pot face şi eu liniştit. Scara Descendentă e parţial sculptată în zidurile puţului şi parţial cîrpită din resturi de lemne, frînghii şi alte lucruri mai moi,

în aşa fel încît se leagănă spre interiorul puţului cu o grandoare specifică putreziciunii în balans.

O împrejurare nefericită, cînd vine vorba de echilibrul celor care coboară.

Am trecut peste podele ruinate, straturi ale măreţiei pe care Ooze o avea odată şi care încă se potrivea acestei găuri precum un picior se potriveşte unui ciorap – balcoane sparte şi ziduri de nămol, urme puternice de arsuri şi spaţii goale unde cîndva oamenii mergeau şi vorbeau şi îşi trăiau vieţile adînc în umbră. Totul murise de prea mult timp şi nu mai rămăseseră decît amintiri greu de văzut chiar şi la lumina torţelor noastre.

Acolo jos, aerul este fierbinte şi nemişcat, apa este greu de găsit, în ciuda umezelii dezgustătoare, şi se aud bubuituri venind din adîncuri. Ştiu că Şopîrla trăieşte pe fundul acestei găuri mari şi adînci. Uriaşul nostru monstru este atît de mare cît trebuie să fie. Unii au povestit că s-au sprijinit de domul crăpat al craniului ei veştejit, în timp ce alţii au dansat printre dinţii ei şi s-au ferit printre picioarele mari cît turnurile de veghe. Iar alţii au văzut acel ochi mare, imens şi răbdător precum anii, care trădează un corp de mărimea munţilor.

E reală, Şopîrla din Ooze, atît de reală pe cît sîntem şi noi, doar că forma ei este schimbătoare sub capriciile imaginaţiei. Forma şi mărimea Şopîrlei nu respectă logica, ci ne reflectă doar temerile şi dorinţele. Mi-am reamintit toate acestea deoarece, în ciuda memoriei şi raţiunii, i-am auzit răgetul cînd coboram. Inima mi s-a zbătut în piept, dar am mers mai departe.

La sfîrşitul celei de-a patra ore a coborîrii, Ochi-în-Zid ne-a spus să facem o pauză.

— Fiecare după propriile lui nevoi, a spus încet, detestînd să trezească ecourile.

Acesta era momentul să mîncăm, fiecare dintre noi acoperindu-şi ruşinea cu cîte o pînză de cap şi mestecînd atît de încet pe cît ne permitea anatomia şi foamea. L-am gonit pe mîncătorul de peşte cîteva zeci de paşi mai în jos şi apoi m-am acoperit, pentru a suge dintr-un băţ cu grăsime de porc şi ciuperci sărate. Deşi am încercat să nu aud,

respectînd decenţa cerută, am auzit urcînd pe trepte ecourile stîrnite de plescăitul hidos al străinului.

Mi-am reprimat furia şi mi-am îndepărtat mîinile de pe Lame. Era doar un străin, mort dar încă în picioare, şi nu avea rost s-o fac. Nu era un locuitor al puţului ca noi, întreaga lui viaţă era diferită faţă de ce ştiam eu că era viaţa în Ooze. Familiilor le plăcea să spună că asta ne făcea pe noi mai buni decît restul lumii, dar eu aveam dubiile mele, deoarece călătorisem Deasupra. Diferit nu înseamnă întotdeauna superior.

După ce ne-am satisfăcut poftele josnice ale maţelor noastre, ne-am curăţat şi ne-am continuat călătoria. Şopîrla se zvîrcolea şi răgea dedesubt, dar mîncătorul de peşte părea resemnat cu soarta sa şi nu arăta deloc alarmat. În cele din urmă zgomotele s-au potolit şi s-au combinat cu ecoul apei curgătoare pînă cînd au ajuns să sune normal, iar scara ne-a condus pe după o proeminenţă rotundă sub care curgea o cascadă, spuma ei strălucind în întuneric.

Nu-mi aminteam să fi trecut peste această ieşitură sau cascadă în călătoria care mă iniţiase în rîndul Umbrelor, dar aceasta era natura Ooze-ului – să se schimbe iar şi iar, în aşa fel încît lumea să fie alta de fiecare dată cînd întorci capul.

Cine ar vrea să trăiască într-un oraş plat, înconjurat de beton şi piatră, cînd i se oferă acestă viaţă?

— Apă, a spus mîncătorul de peşte. Sîngele şi oasele Cui-uiului.

A rînjit, dinţii lui scînteind în lumina torţelor noastre, arătînd cumva mai înalt şi mai drept în prezenţa elementului său totemic.

— Nici măcar aici nu puteţi scăpa de puterea peştelui.

Apoi apa a vorbit, la fel şi pietrele şi aerul însuşi:

— Cine-e-e-e-e-e? a spus, încet şi prelung.

Inima mi s-a zbătut din nou şi mi-am simţit picioarele moi şi slabe. Dar Ochi-în-Zid s-a închinat întunericului venit din puţul din dreapta noastră, gaura în care trăia Şopîrla.

— Venim în simplitate, căutînd înţelepciunea, a strigat el cu o voce clară. Venim în teamă, căutînd speranţa. Venim în umilinţă, căutînd mîndria.

Din beznă a sclipit ceva, un colţ la fel de înalt cît mine. Sîngele avea să fie vărsat, probabil sîngele meu. Respiraţia mi s-a oprit în gîtlej. Curajul nu însemna lipsa fricii, ci mai degrabă lăsarea fricii să treacă.

— De ce-e-e-e-e-e?

— Unul a fost trimis.

Atunci mîncătorul de peşte a ţipat şi a sărit în torent, dispărînd într-o beznă care se umplea tot mai mult cu dinţi înalţi şi ascuţiţi.

Ochi-în-Zid s-a întors şi m-a lovit în piept cu braţul său de metal, care a zăngănit în urma mişcării:

— Ce-i nebunia asta? a strigat el.

— Nu ştiu!

Am înţeles ce-mi cerea datoria – să sar strigînd după acel mîncător de peşte. Picioarele mele nu voiau să se mişte.

Preotul Gillikin m-a înghiontit în piept:

— Eşti o Umbră. Vînează în întuneric.

Neavînd încredere în cuvintele mele, am dat din cap şi am scos Lama Sinistră şi Lama Adevăr. Picioarele mi s-au împleticit, apoi puterea mi-a revenit şi inima mi s-a potolit, în timp ce săream peste frica mea direct în beznă, pe urma micului meu om mort.

Direct în burdihanul Şopîrlei.

Oraşele Întunecate pot fi văzute ca involuţia imaginară a căldurii şi durerii şi vieţii tremurînde. Poate că s-au ridicat din mintea visătoare a Pămîntului, poate din propria noastră confuzie. Poate că s-au creat singure. În orice caz, Oraşele Întunecate sînt locurile unde realitatea şi visele sînt ţesute într-o singură haină, un şir lung de simţiri care trece repede de raţiune înspre vremuri ale umbrelor adînci sau a fricii care-ţi clocoteşte sîngele în vene.

În acest moment, mintea nopţii avea de gînd să ucidă.

Am făcut un salt, eu şi mîncătorul de peşte şi Şopîrla, într-o fîntînă cu apă. Aerul tare ca piatra s-a transformat imediat într-un canal de scurgere. Mai mică decît aş fi crezut vreodată că poate să fie, Şopîrla strălucea, solzii ei erau atît de negri încît nu erau deloc, dinţii sclipeau ca flăcările. Nu era mai mare decît un om, nici măcar decît mine. Mîncătorul de peşte zbura de parcă s-ar fi născut pasăre,

umflîndu-se în zbor, pielea sa rupîndu-se, robele lui destrămîndu-se din ţesături.

Aşa cum bănuise Ochi-în-Zid, acesta nu era un pervers mititel şi îngrozit venit de la suprafaţă. M-am rostogolit către invadator, încercînd să-l ajung înainte să facă mai mult rău. Viaţa mea nu mai conta – Şopîrla era atacată.

Un atac pe care eu l-am lăsat să se întîmple.

Dădusem greş ca Umbră.

Cînd am prins tivul robei mîncătorului de peşte, acesta s-a rupt de tot. Pielea sa bolnăvicioasă şi părul său răzleţ s-au încreţit şi s-au sfîşiat în ceva strălucitor şi teribil. Era ca un gîndac cu diamante care ieşise dintr-o crisalidă stricată – acolo unde înainte fusese un om mic, pierdut şi speriat, stătea acum un clovn în costum rubiniu, cu capul unui cîine negru şi mîini făcute din zeci de cuţite.

Eu aveam cele două Lame gata de luptă şi am înaintat după el prin torentul apei, ignorîndu-mi inima care bătea nebuneşte.

Şopîrla muşca şi răgea, transformînd apa în abur, în timp ce clovnul în costum rubiniu îi zgîria coastele. Costumul clovnului radia precum sîngele sclipitor, aşa că nu puteam vedea ce răni dobîndea. În schimb am ales să-i tai urechile, înjunghiind cu Lama Sinistră şi lovind în diagonală cu Lama Adevăr.

Am primit o lamă de oţel drept recompensă, costumul meu de umbră rupîndu-se cînd am încercat să accept lovitura înainte să trimit lama prin pielea din coapsa mea. În acest loc aerisit, cîmpul de luptă al imaginaţiei oraşului Ooze, m-am rostogolit în spate, primind o tăietură aspră în locul rănii care mi-ar fi sfîşiat muşchiul.

A doua lovitură a mea asupra urechii clovnului în costum rubiniu a avut mai mult succes, trimiţînd o bucată de blană mătăsoasă şi cu margini rozalii să plutească în cascadă. Mi-am rotit în palmă Lama Adevăr şi mi-am folosit degetele de pe mîner pentru a prinde bucata, scăpînd la mustaţă de la eviscerare.

Atunci Şopîrla s-a ridicat în sfîrşit la nivelul provocării, umflîndu-se tot mai mult cu furia şi bolile celor treizeci de mii de suflete din Ooze şi înghiţind capul clovnului în costum rubiniu în fălcile ei înflăcărate. Am lovit din nou spre picioarele clovnului, încerînd să nimeresc un tendon al lui Ahile sau măcar o arcadă, dar Şopîrla îşi scutura prada

la fel cum un terrier s-ar fi jucat cu şobolanul dintre fălcile sale. Lovitura mea a ratat cu mult şi eu m-am răsturnat.

Dinţii au venit apoi după mine, clovnul fiind pierdut sau uitat. Eu m-am rostogolit, luptîndu-mă cu apa pentru a-i evita. N-aveam să mă lupt cu Şopîrla, pentru că Şopîrla era Ooze. Deşi ar fi putut să mă omoare, eu nu aş fi rănit-o, aşa cum nu aş fi putut să mă rănesc pe mine.

Muşcătura m-a ratat, fălcile închizîndu-se lîngă piciorul costumului meu de umbră, ridicînd un val de scîntei roz şi galbene. Rostogolindu-mă, nu-l puteam vedea pe clovn. Rămas fără ţintă, frica mi-a revenit. Nu puteam pleca, nu încă, deoarece trebuia să fiu sigur că Şopîrla era în siguranţă.

M-am întors din nou, pregătindu-mi lama. Fălcile Şopîrlei s-au deschis cît un tunel şi au venit spre mine. O scînteie puternică strălucea adînc în gîtul ei.

Clovnul.

Am tras aer în piept, mi-am înfruntat încă o dată teama şi am lăsat-o pe Şopîrlă să mă înghită.

M-am împleticit pe limba aspră, luptîndu-mă împotriva respiraţiei fierbinţi a şopîrlei, apoi m-am grăbit către scînteie. Clovnul era acolo, ronţăind la peretele gîtlejului şopîrlei cu fălcile sale de cîine.

Şopîrla nu se putea lupta cu ceva ce-o ataca dinauntru.

Cu lamele strălucind, m-am rostogolit înainte, lăsînd strălucirea costumului meu să atragă loviturile clovnului. Oţelul m-a lovit ca mai înainte, ieşind din mîna clovnului ca un ghimpe dintr-un cîrcel de viţă, dar m-a nimerit în coastă, nu în inimă.

Am acceptat durerea, m-am împins în lamă şi am sprijinit Lama Adevăr de unul dintre ochii sălbatici şi galbeni ai clovnului, în timp ce Lama Sinistră a venit din spate şi i-a tăiat tendoanele genunchilor.

Clovnul a ţipat cu vocea sa de cîine şi s-a prăbuşit. Următoarea lui lovitură m-a ratat, pe cînd el îşi pierdea echilibrul. Atunci mi-am dat seama că vîntul fierbinte al respiraţiei Şopîrlei bătea înauntru, nu în afară. Limba de sub picioarele mele s-a îndoit, la fel ca pereţii gîtului.

Şopîrla îl înghiţea pe clovn. Eu făcusem tot ce puteam, era timpul să mă gîndesc la propria mea viaţă. M-am liniştit şi am strigat cu vocea vînturilor:

— Afară!

Şopîrla a mugit, scuipîndu-mă în sus prin întuneric. Mă expulzasem singur cu ajutorul cuvintelor mele şi am căzut pe ieşitură, la picioarele lui Ochi-în-Zid.

— Prostule, a spus Ochi-în-Zid.

M-a împuns cu în deget de metal.

— S-a terminat, am spus.

Urechea caldă de cîine a clovnului îmi pulsa în mînă, înfăşurată pe mînerul Lamei Adevăr.

— Şopîrla e treaba Gillikinilor, nu a Umbrelor.

M-am ridicat, examinîndu-mi rănile, inspectînd rupturile din costumul de umbră. Durerea mă cuprindea în valuri ca gîtul Şopîrlei, ameninţînd să mă înghită din nou. Însă a trebuit să mă ţin tare faţă de Ochi-în-Zid. Gîfîind, am spus:

— Eu vînez acele lucruri pe care ni le trimite întunericul.

— Clovnul a venit de deasupra, a subliniat preotul.

Un strigăt strident a venit de sub noi, în timp ce cascada s-a redus la un pîrîiaş care trecea peste nişte muşchi. O scînteie de lumină roşie a pulsat în beznă.

Ne-am zîmbit reciproc. Şopîrla apărase din nou Ooze-ul, cu puţin ajutor din partea mea.

— Dacă clovnul se întoarce cumva, e al meu, am spus.

Cu respiraţia încă greoaie, am pus urechea de cîine într-un săculeţ de la brîu – putea să mai folosească la ceva dacă mai venea vreodată vreun clovn.

Preotul bătrîn m-a ajutat să mă ridic în picioare. Am văzut pentru un moment Şopîrla în privirea lui Ochi-în-Zid şi sînt sigur că şi el a văzut acelaşi lucru în ochii mei. Înainte să urcăm, am stat cu gustul clovnului în guri, el cu furia lui şi eu chinuit cu darul vieţii mele, într-o frăţie tăcută cu cortina preoţilor Gillikin şi Ooze-ul minunat şi întunecat ce se întindea dincolo de ea.

Traducere de Cristian Mitran

Brian Evenson

BĂIATUL LUI WATSON

...iată, am lăsat înaintea ta o uşă deschisă,
pe care nimeni nu poate s-o închidă...
(Apocalipsa Sfîntului Ioan 3:8)

[UNU]

Cheile sale.

Poartă cu el două sute treizeci şi cinci de inele de chei. Tatăl său i-a făurit un ham, care-i înconjoară braţele, pieptul şi talia, şi de care sînt agăţate cheile. Harnaşamentul constă în fîşii grele de pînză, cusute una peste alta, pline de cîrlige.

Cînd merge, cheile zăngănesc, i se lovesc de piele, dîndu-i furnicături. Încearcă fiecare cheie în încuietori. Se pare că nu se potrivesc. Merge mai departe, către alte uşi.

Odată, lui Brey îi plăcea să fugă prin coridoarele întunecate, cu cheile răsunînd cînd i se loveau de trup. Acum nu fuge, se mişcă greoi. Greutatea din ce în ce mai pronunţată a cheilor îi încetineşte mişcările, îi împiedică dezvoltarea. Acest lucru nu-l supără – nici nu-şi dă seama. După calculele tatălui său, cînd Brey va aduna cinci sute de chei, greutatea va fi prea mare. I se va rupe coloana. Tatăl îi propune să se oprească la patru sute, de aceea i-a echipat harnaşamentul doar cu patru sute de cîrlige. Însă Brey şi-a dat seama că fiecare cîrlig

poate fi îndoit în aşa fel încît să ţină două două inele de chei. Dacă va continua să adune chei, Brey se va trezi la un moment dat întins pe jos, cu spatele rupt, chemîndu-şi tatăl cu voce firavă, aproape ruşinată.

Asemenea uşilor, cheile sînt componente obişnuite ale coridoarelor. Sînt acoperite de praf acolo unde coridoarele sînt prăfuite. Sînt curate acolo unde coridoarele sînt şi ele curate.

Brey nu ştie dacă, atunci cînd va lua toate cheile de la intersecţii, coridoarele vor continua să existe. Experimentează să vadă dacă, atunci cînd vor dispărea cheile, coridoarele vor mai fi acolo. Probabil, crede el, se vor face nevăzute în jurul lui, lăsîndu-l într-un spaţiu gol, nemărginit.

Descoperirea unui set de chei îi dezlănţuie o serie de gesturi. Le ridică. Se uită la ele, asigurîndu-se că seamănă cu celelalte chei pe care le-a descoperit. Le agaţă de un cîrlig al harnaşamentului, apoi se întoarce la camerele sale, pe drum încercînd cheile noi pe uşile cunoscute.

Dacă există chei, trebuie să existe şi uşi pe care acestea le descuie. Aceasta este natura cheii. Aceasta este natura uşii.

A străbătut două sute treizeci şi şase de intersecţii şi în centrul fiecăreia a găsit chei. Nu ştie cîte intersecţii există. A ajuns, în schimb, la un zid exterior, terminal, dincolo de care nu mai poate avansa. De aceea, bănuieşte că holurile nu sînt infinite.

Tatăl său crede altceva:

— Orice este o trecere, îi spune el, chiar dacă nu orice trecere duce undeva.

Tatăl său nu s-a înşelat niciodată. Brey încearcă să îşi facă loc prin zidul terminal. Peretele pare solid, fundamental în orice privinţă. Degetele sale nu găsesc nici un punct de trecere. Renunţă.

Tatăl său îi insuflă lui Brey respectul pentru chei. Îi spune:

— Cheile sînt pe coridoare, la fiecare intersecţie. Eu nu am adunat niciodată cheile. Dacă tu le aduni, o să fiu mulţumit. Dacă însă alegi să nu le aduni, n-o să-ţi pun la îndoială decizia.

Coridoarele sale.

Podeaua coridoarelor sale este din piatră neagră, lustruită. Pereţii sînt din piatră aspră, cenuşie, la fel ca tavanul. Coridoarele sale sînt

vaste, formînd rețele perfecte. Fiecare coridor dintre intersecții are zece uși pe fiecare parte. Distanța dintre uși este de două brațe de-ale lui Brey – un braț și jumătate de-al tatălui său. Coridoarele sînt luminate de becuri, agățate singure și goale deasupra intersecțiilor. Becurile au voltaje diferite și se ard periodic. La anumite răscruci, coridoarele sînt aproape întunecate, luminate doar de becurile îndepărtate ale celorlalte intersecții. În ceea ce privește alte intersecții, coridoarele sînt luminate puternic, podeaua lustruită strălucind de parcă ar fi udă. Acolo, becurile sînt ca niște globuri, mai mari decît își închipuie că i-ar fi creierul.

Zidul terminal e diferit. Lîngă zid nu există uși decît pe latura interioară a coridorului. Pe cealaltă, în locul ușilor, în piatră au fost tăiate ferestre. Ferestrele sînt pline de sticlă – neagră, opacă, dar suficient de lucioasă ca Brey să-și poată întrezări în ea propria-i fantomă.

Coridorul din față devine mai întunecat, becul fiind probabil spart sau lipsind cu desăvîrșire. Pipăind, Brey avansează prin obscuritate, desfășurîndu-și firul de undiță. Mereu i-a fost frică de întuneric. Numără zece uși și simte cum peretele se termină în fața lui.

Pune mosorul cu fir deoparte. Îngenunchează și pipăie podeaua din față, pînă cînd mîinile dau de ceva. Stîngaci, ridică un inel de chei de pe jos și socotește cheile de pe el. Sînt șapte. Acest lucru este la fel pentru toate inelele de chei, o proprietate esențială a inelelor. Poate să se bazeze pe asta.

Se întoarce, urmărind firul pînă la a zecea ușă. Înfășoară firul de clanța ușii, lasă mosorul jos. Urmează firul înapoi, oprindu-se la fiecare ușă, și încercînd fiecare dintre cele șapte chei în broască.

Pereții sînt aspri. Îi folosește ca să își curețe pielea moartă de la cot. N-a descoperit nici o proeminență sau vreo îmbinare în structura peretelui. Pentru Brey, pereții par sculptați dintr-un singur bloc de piatră. Probabil că tatăl său l-ar contrazice.

Podeaua este netedă. Tălpile cizmelor lui lasă ecouri. Pereții și podeaua ar putea fi sculptați din aceeași piatră, doar că o suprafață este lustruită, iar alta nu. Brey nu-și poate imagina de ce una este lucioasă și cealaltă nu. Pentru el, ar putea foarte bine să fie tipuri diferite de piatră.

Brey s-a născut pe aceste coridoare, la fel ca tatăl său. Ce trăia pe coridoare înaintea lor, Brey n-are idee. Dacă tatăl său ştie, ţine secret, poate pentru binele lui Brey. Dacă tatăl său ar şti, şi dacă ar fi important, Brey este convins că tatăl i-ar spune. Brey nu are nevoie să ştie.

Uşile coridoarelor sale.

Toate uşile coridoarelor sale sînt încuiate. Îi par identice. S-a măsurat pe sine alături de uşi. Sînt suficient de înalte cît să-i permită trecerea, dar nu cu mult mai înalte de atît. E loc de o palmă pe lîngă umeri, şi de două palme deasupra capului său. În schimb, tatăl său trebuie să se aplece pentru a încăpea în cadrul uşii.

Uşile sînt din lemn nelăcuit. Patru uşi sînt descuiate. Toate celelalte sînt încuiate. În afară de uşa dormitorului, uşile descuiate se deschid spre interior. Balamalele sînt ascunse, acoperite de piatră.

Avansează pipăind pe coridorul întunecat. Se opreşte să se sprijine de perete. Desface firul de undiţă din jurul clanţei, ridică mosorul.

Cară mosorul cu ambele mîini, sprijinindu-l de coapse. Greutatea obiectului îi apasă cheile de picioare. Merge mai departe, desfăşurînd firul.

Scapă mosorul. Loveşte cu piciorul cheile din intersecţie, aruncîndu-le aproape de perete. Proptindu-şi trupul de perete, se aşază pe vine, ţinîndu-şi echilibrul cu o mînă pe mosor. Ia cheile de pe jos. Ridicîndu-se, aşa cum l-a învăţat tatăl său, priveşte în sus spre tavan. Din ce motiv, Brey nu are idee.

Bolnav, Brey simte greutatea cheilor. Coridoarele sînt reci. Îşi mişcă umerii şi faţa de-a lungul peretelui, tremurînd.

Îşi zdreleşte obrazul, pielea i se juleşte, se rupe, sîngerează, cicatricele vechi deschizîndu-se din nou.

Brey ar fi chipeş, dar faţa îi este plină de cicatrice. Ar fi chipeş, dacă dezvoltarea nu i-ar fi fost împiedicată de chei. Brey ar fi chipeş, dacă acest cuvînt ar avea vreo însemnătate pentru el.

Tatăl lui Brey n-a purtat niciodată chei. Cîndva obrazul său era neted. Avea o înălţime colosală.

Acum este bătrîn. Are fața zbîrcită și plină de riduri. Spatele este gîrbovit.

Dar tot este mai înalt decît Brey.

Brey merge în cercuri întîmplătoare pe coridoarele întunecate, întorcîndu-se din drum. Ajunge la o intersecție anterioară, din care a luat deja cheile. Se sprijină de perete, tragîndu-și răsuflarea.

Pipăie podeaua, în căutarea cheilor. Nu găsește nimic.

Se tot apleacă, tot caută.

„Tată?" strigă el. „Tată?"

Poartă pe trup trei sute cincizeci și șapte de livre* de chei. Dacă se prăbușește, îi va fi greu să se ridice la loc. Dacă este rănit în cădere, va zăcea pe podea pînă cînd va muri de foame sau pînă cînd se va gîndi să-și de-a jos cheile, ca să se ridice.

Se poticnește de-a lungul intersecției, lovește peretele opus. Sprijinindu-se de el, merge înainte. Numără ușile, pe măsură ce trece de ele, continuînd pînă la intersecția următoare.

În ceea ce privește ușile, sînt două posibilități. Poate au fost construite o dată cu coridoarele. Poate au fost sculptate mai tîrziu. Nu există nici un indiciu care ar favoriza vreuna dintre aceste ipoteze față de cealaltă. Dar Brey o preferă pe prima.

Camera sa.

Cadrul patului este aproape de ușă. Trupul lui este prea greu pentru el. Alături, pe jos, este întinsă o saltea. Brey doarme pe acea saltea de paie, lîngă cadru, îmbrăcat în hainele și cheile sale.

Cadrul patului se ridică într-un baldachin șubred. De el atîrnă o țesătură sfîșiată, ce pare ținută la un loc de pînze de păianjen și de praf.

De cealaltă parte a camerei se află un scaun rupt, un birou și cîteva caiete. Fiecare caiet începe cu o hartă a coridoarelor pe care le-a

---

* Aprox. 162 kg. (n. trad.)

explorat. Urmează apoi o sumedenie de hărți teoretice și numeroase seturi de coridoare presupuse.

Pereții sînt goi. Pe tavan este un grup de douăsprezece becuri, ițindu-se dintr-o adîncitură a pietrei, așezate unul lîngă altul. Cinci becuri s-au ars, două dintre ele în decursul vieții lui Brey. N-o să uite niciodată tragedia acelor momente. Becurile care au rămas stau aprinse cît timp este Brey treaz, stingîndu-se cînd adoarme. Mecanismul prin care se petrece acest lucru îi este încă necunoscut.

Ataşat de birou este un ghem de fir de undiță care se înfășoară de patru ori în jurul piciorului biroului. Firul trece pe sub ușă, pe coridor, prin intersecțiile goale, spre zidul terminal. Nu este nici încordat, nici slăbit.

Stă pe saltea cu picioarele încrucișate, concentrat pe hărțile sale. Toate hărțile au același stil, fiind dificil să distingi o hartă de celelalte. Dacă hărțile imaginate ale lui Brey nu ar fi marcate clar, i-ar fi și lui dificil să o găsească printre ele pe cea adevărată.

Hărțile imaginare conțin chei imaginare în fiecare intersecție. Toate hărțile sînt caroiate. Toate sînt desenate pe bucăți egale de hîrtie cu pătrățele. Singurele diferențe dintre ele sînt acolo unde Brey marchează locul ușilor terminale.

Ușile terminale au fost marcate pe hărțile imaginare, dar n-au fost încă descoperite pe coridoare. Există pe zidurile terminale, întrerupînd succesiunea ferestrelor întunecate. Aceste uși se întind pînă la tavan. Sînt două uși mari, lăcuite, încuiate împreună. Pe sub ele nu se vede nici o lumină. Puțină lumină vine prin încuietori, conturîndu-le, sugerînd că există ceva dincolo. O căutătură prin gaura cheii, crede Brey, ar dezvălui doar o aparatură complicată.

Ușile terminale trebuie să ducă afară din coridoare. Altfel, Brey nu le-ar spune „terminale".

Poate dincolo de ușile terminale este un alt set de coridoare, organizate după principii pentru care propriile sale coridoare nu sînt decît o umbră. Ușile terminale există: au fost descoperite pe toate hărțile, mai puțin cea adevărată. Prin urmare, într-un final trebuie să fie descoperite și pe aceasta. Și astfel, își continuă Brey raționamentul, vor fi descoperite și pe coridoarele în sine.

Înainte să adune toate cheile, speră să descopere uşile terminale. Cînd le va găsi, va încerca să evadeze prin ele.

Poate uşile terminale sînt ascunse într-o porţiune întunecată a coridoarelor. Poate a trecut pe lîngă ele, rezemat de peretele opus, mereu şi mereu, neatent.

Se întoarce în camera sa şi găseşte uşa întredeschisă, iar pe tatăl său la birou, uitîndu-se prin caietele cu hărţi.

— Brey, vrei să-mi explici ce sînt astea? spune tatăl său.

— Caiete? răspunde Brey.

— Ştii ce vreau să spun.

— Hărţi? încearcă din nou Brey.

— Hărţi? spune tatăl său, mototolindu-le. Hărţi pentru ce, Brey? Astea sînt inutile.

Părinţii săi.

Părinţii lui stau în încăperea alăturată camerei sale. Au îmbătrînit la piele, dar nu la minte. Sînt sursa tuturor cunoştinţelor sale. Mama lui nu părăseşte niciodată camera. Tatăl lui zăboveşte rar acolo. Colindă.

Brey şi-a înfăşurat mama în bucăţi de cearşaf ca să o protejeze de şobolani. A făcut asta la cererea tatălui său. Brey n-a văzut niciodată şobolani. A auzit însă multe despre ei, şi a aflat de ei de la tatăl său. Tatăl său colindă coridoarele căutînd indicii ale prezenţei lor.

— Şobolanii, îi mărturiseşte tatăl, există! I-am văzut, Brey. Într-o zi o să se întoarcă pe culoarele astea.

Brey nu a văzut şobolanii. A văzut desene în cărţile despre şobolani ale tatălui său. Însă crede în şobolani, chiar dacă nu i-a văzut. Are încredere în tatăl său.

— Mama ta şi cu mine am omorît şobolani, îi spune tatăl său. Într-o zi o să se întoarcă, pentru mine sau pentru mama ta. Eu sînt încă în stare să fug de ei. Mama ta nu. Dar dacă e ascunsă în cearşafuri, poate vor trece pe lîngă ea.

Chiar dacă şobolanii ar descoperi-o pe mama lui Brey, le-ar fi greu să roadă prin înveliş. Poate le va lua atît de mult, încît ar prefera să caute alte trupuri. Trupul lui Brey, de exemplu, sau cel al tatălui său. Tatăl lui Brey poate fugi de şobolani. Brey poate doar să se mişte

greoi. Dacă nu este suficient de rapid ca să scape, cheile ar putea totuşi să-l protejeze.

Chiar dacă şobolanii rod prin cearşafurile mamei sale, vor răzbate doar printr-un singur punct. Şobolanii vor intra în mama sa printr-o singură gaură, mîncînd trupul pe dinăuntru. Dacă îi ia prin surprindere, Brey ar putea să închidă acea gaură. Şobolanii vor fi prinşi. Se vor sufoca înăuntru mamei sale.

Nimeni nu-l va înveli pe Brey în cearceafuri cînd va deveni neputincios. Nu există nimeni care să facă asta. Va fi o pradă uşoară pentru şobolani.

Aproape de moarte, se va spînzura de unul dintre dispozitivele care prind becurile, pe coridoare, unde şobolanii nu pot ajunge. Poate va aduna suficiente chei pentru ca întregul trup să-i fie acoperit, ca o armură împotriva şobolanilor. Însă un şobolan deştept şi-ar face loc printre chei.

Picioarele învelite ale mamei lui Brey atîrnă dincolo de marginea patului. Mama lui nu spune mai nimic, şi nu vorbeşte direct cu Brey aproape niciodată. Tatăl său, în schimb, susține că mama întreabă des de el. Că îşi face griji pentru el.

Tatăl îi povesteşte lucruri despre chei, despre coridoare, şi nimic altceva. Despre chei, tatăl îi vorbeşte astfel:

— Sînt două căi prin care poți obține cheile: le poți aduna sau poți aştepta ca ele să te adune pe tine. Eu am ales a doua cale. Cheile n-au venit. N-am regrete – sînt lucruri mai importante decît cheile.

Cunoştințele sale.

Mama nu-i povesteşte prea multe despre ea însăşi. Brey ştie că a trăit dintotdeauna pe coridoarele astea, dar nu mai mult de atît. Tatăl său este modest, rareori vorbind despre realizările sale. Nu-şi cunoaşte tatăl decît din comentariile despre şobolani, coridoare, chei. Nu sînt decît poveşti despre şobolani, capcane elaborate pentru şobolani, refuzul tatălui său de a aduna chei.

— Dacă ar trebui s-o iau de la capăt, n-aş schimba nimic. Nu cred în regret. Şi totuşi, mă întreb dacă tu n-ar trebui să îți examinezi din nou propriile alegeri.

Cunoştinţele lui Brey în ceea ce-l priveşte pe tatăl său se rezumă la desenele şi poeziile lui. Tatăl i-a vorbit despre sute de desene despre şobolani. Brey n-a găsit decît o singură foaie de hîrtie, cu două desene în cerneală, lipită sub chiuvetă. Liniile sînt slabe, dar formele şobolanilor încă stau capturate acolo.

Deseori Brey trasează şobolani pe masă cu degetele. Prin asta se consideră fiul tatălui său.

A rupt nişte pagini din caietele sale şi a desenat pe ele imagini cu şobolani, lăsîndu-le împrăştiate pe la intersecţii, ca să le găsească tatăl său. Desenele au dispărut, dar tatăl său nu i-a spus nimic. Poate că desenele sînt suficient de reuşite astfel încît tatăl lui Brey să creadă că îi aparţin chiar lui. Poate şobolanii sînt primii care le găsesc, distrugîndu-le.

Poeziile tatălui său se găsesc într-un singur volum întitulat *Omagiu către Brey: (El a ales să adune cheile).* Tatăl nu i-a pomenit nimic despre carte. Brey a descoperit-o în camera părinţilor săi, cît tatăl său colinda şi mama dormea. Cartea fusese strecurată între capul patului şi perete. El a sustras cartea afară din ascunzătoare, aparent fără ştirea mamei şi tatălui, şi a transferat-o în camera sa, unde a ascuns-o sub saltea. Cîteodată, cînd doarme, crede că îi poate simţi forma dedesubt. Tatăl lui n-a menţionat niciodată absenţa acesteia.

În carte sînt patruzeci şi şase de poezii. Brey ştie că sînt poezii, pentru că sub fiecare titlu stau scrise cuvintele „O poezie". De cînd a furat cartea, Brey nu îndrăzneşte să discute despre poezii cu tatăl său. Sînt despre şobolani. Nici una dintre ele nu are ritm. Nici una nu are rimă. Şi totuşi, pe Brey îl emoţionează. În taină, este mîndru de tatăl său.

Coridoarele sînt pline de sunete. Brey are zgomotul făcut de ghetele sale pe culoare, ecoul pumnilor săi lovindu-se de ferestre, are zăngănitul cheilor, picuratul apei sale, zumzetul becurilor sale, sunetul scos de paşii tatălui său. Cînd se arde un bec, lumina sfîrîie şi scoate un zgomot extatic, foarte rar. Apoi un coridor se întunecă, tace.

Cîteodată, se aude vocea tatălui pe coridoare. În trecut, şi vocea mamei. Acum, vocea mamei nu-i mai părăseşte camera.

Tatăl său nu spune niciodată:

— Am scris nişte poezii, şi ăsta-i înţelesul lor.

Tatăl său spune:

— Brey, nu sînt aici pentru tine. Sînt tatăl tău, dar sînt şi altceva, nu numai un tată. O să te ajut cît pot, dar nu mă voi sacrifica pentru tine.

Tatăl mai spune:

— Să fim cinstiţi. Crezi că adunatul de chei este cea mai bună alegere, Brey?

Bucătăria sa.

Bucătăria este o cameră plină de panouri albe, de plastic, care se întind de la tavan la podea. Cînd se întîlnesc două panouri, o fîşie metalică le acoperă crăpătura. Pereţii, dacă se murdăresc, pot fi curăţaţi cu o cîrpă umedă.

Fiecare fîşie de pe perete ascunde un orificiu. Ca să descoperi orificiul, trebuie să apuci banda metalică într-un anumit punct şi să tragi. Orificiile sînt destul de largi. A fost dintotdeauna suficientă mîncare acolo pentru Brey şi părinţii săi.

Tatăl vorbeşte despre plită într-una dintre poeziile sale: „Odată era un mare adevăr". Ce înseamnă asta, Brey nici nu-şi închipuie că ar afla vreodată. Nu este părtaş la adevărurile unei plite.

La chiuvetă, robinetele au fost tăiate, dar garniturile au rămas relativ intacte. Apa se scurge încet din cepul crăpat. Sub cep, Brey a aşezat o cană cositorită. Cînd se umple cu apă, o toarnă într-o canistră.

Durează cîteva ore pînă se umple cana. Deoarece drumurile sale pe coridoare devin tot mai lungi, recipientul se umple pînă la refuz şi se pierde apă. Varsă o cană cu apă înainte să plece pe coridoare şi încă una înainte să se culce. Nu ştie dacă tatăl sau mama sa beau din cană cît este el plecat. Brey nu moare deloc de sete, şi totuşi îi este deseori sete.

În bucătărie este şi o masă. Sub masă este un sac de hîrtie. Cînd sacul se umple de gunoi, Brey îl varsă pe furiş pe unul dintre coridoare.

Pe masă sînt aşezate patru cărţi: *Şobolanul, Şobolanii:Totul despre ei, Amicul nostru şobolanul* şi *Cum să construieşti o cursă de şoareci.* Numele tatălui stă scris pe spatele fiecărei coperte, şi totuşi sînt ale lui Brey de cînd se ştie.

Brey le-a citit, studiind cu grijă imaginile. Cunoaşte şobolanul. Este pregătit.

Plăcile sale.

Podeaua băii este acoperită cu mii de plăci pătrate, identice. Brey a transformat podeaua aceasta într-o hartă, aşezînd bucăţi de carton la intersecţia plăcilor. A găsit o sută douăsprezece seturi de chei călătorind pînă la zidul terminal, şi încă o sută nouă mergînd de-a lungul zidului. Presupunînd că toate coridoarele formează un patrulater, se găsesc minimum paisprezece mii patru sute patruzeci şi opt de seturi de chei. Dintre ele, Brey poate aduna cinci sute – aproximativ trei procente şi jumătate.

Îşi umezeşte degetul în vasul de la toaletă, şi-l freacă de piele. Se desprinde murdărie şi piele moartă. Tatăl său continuă să-l avertizeze să nu folosească toaleta în acest mod:

— Igiena, fiule, nu-i un joc.

Brey nu vede nici o alternativă.

Zidurile şi ferestrele sale.

Ferestrele sînt aliniate pe zidul terminal. N-au nici o textură, sînt negre, opace. A încercat să le răzuiască întunericul folosindu-se de chei. Acestea alunecă pe geam fără să lase vreo urmă.

Loveşte geamul cu amîndoi pumnii. Cînd o loveşte, sticla vibrează. Vibraţia aceea seamănă cu sunetul pe care-l scot ghetele cînd i se lovesc de podea.

Se opreşte din lovituri, îşi lipeşte urechea de geam. Nu aude nimic.

Brey a văzut poze cu ferestre în cărţile cu şobolani. A văzut ferestre cu şobolanii cuibăriţi pe pervazuri. Cunoaşte rostul ferestrelor. Sînt făcute pentru şobolani, ca să privească prin ele. Cînd se plictisesc, şobolanii trag perdelele.

Îşi ridică pumnul ca să lovească geamul. Simte o mînă aşezîndu-i-se pe umăr. Coboară braţul.

— Brey? spune tatăl său. Crezi că-i înţelept?

— Înţelept? întreabă Brey.

— Vrei să atragi şobolanii?

— Şobolanii? zice Brey.

— Eşti gata pentru ei? spune tatăl. Eşti pregătit? Brey? spune el. Brey?

Firul său.

Firul de undiţă a fost cadoul de la tatăl său. Este înfăşurat în jurul unui mosor încadrat de roţi, la fel de gros ca talia lui Brey. Cuvintele „20# Fir undiţă premium: 21.120 picioare (aprox. patru mile)" sînt imprimate pe amîndouă roţile.

Brey nu ştie ce sînt „milele". Pînă acum n-a mai auzit nici cuvîntul „picioare" folosit în sensul ăsta.

Tatăl său, explicîndu-i, spune:

— Se cheamă fir de undiţă pentru că este fir de undiţă.

Tatăl nu-i mai dă alte informaţii despre fir, în afară de a-l informa pe Brey că este un fir de undiţă. Brey memorează această informaţie, o adoptă.

Ia un inel de chei de la centură. Deschizîndu-l, strecoară firul undiţei înăuntru. Agaţă inelul înapoi, la talie.

Firul vibrează pe lîngă el cît merge spre următorul set de chei. Îşi zgîndăre pe una dintre mîini o tăietură deja acoperită pe jumătate de crustă, prelungind-o, adîncind-o. Se opreşte să-şi clătească mîna cu apă din canistră. Apa se scurge pe podeaua lustruită, separîndu-se în picături. Ţinînd deoparte cheile care-i acoperă cămaşa, îşi şterge mîna de ţesătură.

Trece de intersecţii goale, intră pe coridoare întunecate. Lumina se întoarce, apoi păleşte. Are încredere în firul de undiţă.

Ajunge la ultima intersecţie pe care a explorat-o. Acolo îl găseşte pe tatăl său.

— Salut, Brey, spune tatăl.

El şi Brey îşi strîng mîinile.

— Eşti sigur că adunarea cheilor e cea mai bună alegere? spune tatăl său. Eşti pregătit pentru orice întîmplare?

Brey dă din cap, trece prin intersecţie. Dincolo, coridoarele sînt tot mai strălucitoare. Se apropie de următoarea intersecţie.

Ezită, se opreşte. Îşi lasă ochii să se obişnuiască.

Intersecţia e plină pînă la glezne de ţărînă. Nu se vede nici o cheie.

Brey ezită. Se întoarce. Intersecția din spatele său este goală, tatăl său a plecat.

[DOI]

Țărîna sa.

Țărîna se încheagă și se îngroașă pe măsură ce se apropie de intersecție. Adunîndu-se într-un strat solid la margine, îngroșîndu-se în interior. Brey se întoarce, urmîndu-și firul de undiță înapoi pe unde a venit.

Deoarece tatăl lipsește, se sfătuiește cu mama sa.

— Unde coridoarele sînt prăfuite, coridoarele sînt pline de țărînă, spune mama.

Acest fapt nu poate fi contestat.

Așteaptă ca mama să-i spună mai multe. Stă nemișcat la marginea patului ei, urmărindu-i buzele cum se țuguiază și se destind cu fiecare gură de aer.

Cheile-i zdrăngănesc cînd se îndreaptă spre ușă. O aude pe mama în spate, strigîndu-l pe tatăl lui. Deschide ușa și iese, prefăcîndu-se că nu a auzit.

În camera sa, agățat de saltea, un bilet de la tatăl său:

Cenușă din cenușă, țărînă din țărînă. Tata.

Brey nu știe ce este cenușa. Țărîna o știe. Pe tata îl știe.

Rupe o bucată de hîrtie dintr-o pagină a *Prietenului nostru, șobolanul.* O lasă pe plăci ca să marcheze intersecția.

Pe hărțile scrise, evidențiază intersecțiile pline cu țărînă prin litera „ț". Marchează praful, țărîna, pe harta originală a coridoarelor sale. Nu marchează nimic pe celelalte hărți. Va aștepta și va vedea.

Tatăl său.

Tatăl său stă ghemuit într-o intersecție goală, mișcînd cu degetele firul undiței lui Brey. Auzindu-l pe Brey cum se apropie, tatăl se ridică să-l întîmpine.

— Cum explici asta, Brey? spune tatăl său, ţinînd firul între două degete.

— Fir? spune Brey.

— Desfăşurat pe coridoare? spune tatăl său.

— Adunat chei, răspunde Brey.

— Pentru asta-i firul?

Tatăl aşteaptă un răspuns, învîrtind firul între degete. Brey îl ia de braţ, trăgîndu-l după sine pe coridoare.

Stau unul lîngă altul uitîndu-se în praf. Tatăl său dă să îşi aşeze braţul pe după umărul lui Brey. Brey se dă jenat la o parte.

— Este ţărînă, Brey, praf, spune tatăl, apoi adaugă: Seamănă cu cenuşa.

În genunchi, în camera părinţilor, tîrîndu-se. Desface o fîşie de cearşaf de la piciorul mamei sale, întinzînd ţesutul pe podea. Răzuieşte praful de sub patul ei într-o grămăjoară. Îl presară pe fîşie. Ridicînd cele două capete ale ţesutului, adună praful în adîncitura din mijloc. Răsuceşte fîşia formînd o pungă, îi face un nod şi o agaţă de un cîrlig pentru chei.

Începe să desfacă şi ţesutul de la celălalt picior. Sub bucăţile de cearşaf, pielea mamei sale este pestriţă şi crăpată, supurînd. Mama strigă slab, de parcă ar fi rănită. Brey desface trei bucăţi mari de ţesut din jurul piciorului şi pleacă tîrîndu-se, cu suspinele ei în urechi.

Umezeşte fîşiile în toaletă. Înfăşoară trei fîşii ude în jurul feţei sale, legîndu-le în spatele urechilor. Zdrenţele ude i se lipesc de piele. Taie două găuri pentru ochi. Marginile unei fîşii se unesc cu marginile celeilalte chiar în dreptul gurii. Cînd deschide gura, fîşiile se desprind. Cînd o închide, se unesc la loc. Apa i se adună sub bărbie, picurînd pe chei. Poate apa va face cheile să ruginească.

Praful se îngroaşă dincolo de intersecţii, atingînd pereţii. Se adună gros mai jos, în apropierea pereţilor, încovoind podeaua.

De la marginea intersecţiei, o serie de urme identice indică un drum prin praf. Urmele sînt dispuse în zigzag – dreapta, stînga, dreapta. Sînt la distanţe egale unul faţă de celălalt.

Fiecare urmă are două părți. Prima parte constă într-un ovoid alungit, cu vîrful în față, aplatizat la spate. A doua parte, în spatele primeia și separată de o fîșie îngustă de praf ridicat, constă într-o jumătate de cerc.

Aruncă o privire peste umăr, după tatăl său. Tatăl nu este în spatele lui. Se apleacă. Întinzînd mîna, șterge toate urmele la care poate ajunge.

Ia țesutul mototolit de pe cîrlig, îl desface. Înăuntru este un praf cenușiu, mai fin decît țărîna din intersecții. Adună puțin praf galben de pe podea, presărîndu-l peste praful din pungă.

În spatele lui, sunetul ghetelor tatălui său. Leagă la loc punga cu praf, se ridică.

— Ce-ai pățit la față? întreabă tatăl său.

Brey atinge țesutul ud de pe față.

— Ce ai în mînă, fiule?

Desfăcîndu-și palma, Brey ridică legătura de zdrențe.

— Astea sînt bandajele mamei tale? spune tatăl, pe un ton ridicat.

— Astea? spune Brey. Ea mi le-a dat?

Brey dezleagă punga cu dinții. Întorcînd palma tatălui său, Brey o umple de praf.

Tatăl se încruntă. Își mișcă degetele, lasă praful să cadă. Își șterge palma de pulpa piciorului. Apoi îl ia pe Brey de umeri, îl întoarce spre el.

Tatăl său spune:

— Unde am greșit?

Masca sa.

Pășește adînc în intersecție. Lăsîndu-se în genunchi, închide ochii. Alunecă de pe un genunchi pe celălalt, simțind cum praful se ridică în fața sa. Își afundă mîinile în țărînă. Le întinde pe podea.

Degetele dau de ceva tare. Își apropie mîinile, simțind praful umflîndu-se. Ia de pe jos un inel de chei. Își îndreaptă spatele și se ridică, mișcîndu-se în lateral pînă cînd atinge un perete. Deschide ochii.

Aerul din intersecție e plin de praf. Trupul și ghetele îi sînt și ele acoperite de praf, mate. Zdrențele ude din jurul feței sale s-au îngroșat, praful și umezeala formînd un fel de pastă.

Își răzuiește pasta de la gură, își desface țesutul de la buze. Ia cîțiva pumni de țărînă, tamponează țesutul umed.

Urinează lîngă perete, făcînd cu degetele un amestec de urină și praf. Își lipește mult noroi din acesta pe față, netezindu-l cu palmele.

În jurul său, țărîna este îngrămădită și împrăștiată. Semnele au dispărut.

Țărînă din țărînă, poate, tată?

Fața i se întărește.

Deschide ușa camerei sale. Tatăl stă pe saltea, cu genunchii la piept.

— În legătură cu masca, Brey, zice tatăl său. Are vreun scop?

— Scop? spune Brey.

— Mă gîndeam și eu că nu, spune tatăl, ridicîndu-se.

Deschide ușa, dar se întoarce.

— Apropo, ce ai amestecat cu praful? spune tatăl.

— Apă? spune Brey.

— Apă? spune tatăl său. Nu apă luată de la chiuvetă, Brey.

— Nu de la chiuvetă, recunoaște Brey.

— De unde altundeva să fi luat apă? Din toaletă? spune tatăl său. Doamne, fiule, dă-ți jos masca.

Ea doarme. Îi dezveleşte picioarele, îi scoate papucii. Ea mormăie, încordează degetele de la picioare. El își pune pe mîini papucii, iese din cameră.

Se leagă de firul de undiță. Înainte să ajungă la mosor, părăseşte firul ca să meargă pe un coridor neexplorat. Nu merge departe, doar atît cît să-și dea seama că e țărînă și acolo, și să se poată retrage.

Se întoarce la fir, urmîndu-l pînă la prima intersecție plină de praf. Ajunge pînă la coridorul opus. Se apleacă, suflă pe sub bandajele prăfuite. Țărîna din fața lui se împrăștie, dezvăluind o adîncitură conică. Poate, cugetă el, curenții de aer au creat urmele în țărînă.

Îngenunchează. Plimbă papucii mamei sale prin praf. Papucii lasă urme făcute dintr-o singură formă, complet diferite de cele originale, din două părți.

Poate urmele lăsate de ghetele tatăului său ar semăna mai mult. Sau un şobolan ar fi putut lăsa urmele, sărind în zigzag pe coridor. Doi şobolani au scăpat de tatăl său: urmele dintr-o parte ar putea fi făcute de unul, iar cele alăturate de către celălalt.

Brey nu ştie dacă săritul prin praf este un comportament tipic şobolanilor. Îşi consultă cărțile cu şobolani, dar nu descoperă nimic. Brey nu ştie dacă săritul prin praf este un comportament tipic pentru tatăl său. O întreabă pe mama. Mama nu-i răspunde.

— Adunatul cheilor n-o să fie întotdeauna uşor, i-a spus tatăl său.

Şi totuşi, tatăl susține că nu a adunat niciodată chei. Cum ar şti tatăl ce este uşor, ce este greu? Oare Brey nu ştie mai multe despre chei decît va şti vreodată tatăl său?

Se ridică cu greu de pe saltea şi merge pe coridor. Încet, deschide uşa camerei părinților săi.

Se apleacă, ia o pernă veche de pe jos. Ținînd perna cu ambele mîini se apropie de al doilea pat.

Coboară perna, trîntind-o pe fața tatălui său. Împinge perna. O ține apăsată, cu coatele încordate. Aşteaptă.

Nu se întîmplă nimic. Tatăl său nu reacționează.

Ridică perna ca să-i poată vedea chipul. Figura clipeşte şi este serioasă, cît se poate de vie.

— Îmi fac griji pentru tine, Brey, spune tatăl. Şi poate am dreptate.

Brey fuge.

Sunetele coridoarelor sale.

Ridicînd mosorul, traversează intersecția. Praful se lipeşte de suprafața măştii, îi murdăreşte mîinile şi brațele.

Scapă mosorul, bagă o bucată de pînză în gura măştii ca să filtreze praful. Merge mai departe. Pe măsură ce respiră, țesutul se decolorează. Devine o limbă lungă, palidă, fără sînge.

Țărîna se desprinde de pe pereți, plutind într-o ceață fină. Lasă jos mosorul. Îngenunchează. Se mişcă înainte, cu ochii închişi, cu mîinile pipăind prin praf.

Sunete slabe. Le ignoră. Termină cu o uşă, trece la următoarea. Sunetele continuă.

Poate coridoarele amplifică un mic zgomot: un bec care se arde sfîrîind, o picătură de apă lovind podeaua. Dacă nu, sunetul poate fi al şobolanilor.

Tatăl său susține că şobolanii se vor întoarce. Nu are nici un motiv să nu-l creadă. Trebuie să ia măsuri.

Se întoarce în coridorul său. Deschide uşa părinților săi. Mama este întinsă în pat. Patul tatălui este gol. Cînd mama îşi întoarce ochii spre uşă, el o închide repede.

Desface cadrul saltelei sale. Introduce aşchii de lemn în crăpătura uşii părinților săi, pînă cînd uşa se blochează. Îi explică mamei sale, strigînd în fața uşii, că face asta pentru binele ei. Tata, strigă Brey, ar face acelaşi lucru.

Deschide *Cum să construieşti o cursă de şoareci.* Consultă o serie de desene schematice din Anexa B.

Deşurubează picioarele mesei din bucătărie. Face din tăblia mesei o capcană, susținînd un colț al tăbliei cu unul dintre picioare. Compară desenele cu masa, masa cu desenele.

Aşază cursa în fața uşii sale, folosind conserve de piersici drept momeală. Ca o măsură de precauție, amestecă cioburi de sticlă în piersici.

Poartă cu sine un picior de lemn învelit în bandajele mamei sale. Piciorul e gros şi greu. Se potriveşte ciudat cu mîna sa.

În camera sa, strînge mîncare pentru cîteva zile. Canistra lui este plină de apă, la fel ca şi cana. Bagă bucăți de lemn în toaletă, le forțează să intre prin deschizăturile uşii bucătăriei. Nu blochează uşa camerei lui şi uşa băii. Va locui în prima cameră, folosind toaleta din a doua ca să scape de şobolanii morți.

Se aude un ciocănit la uşa dormitorului. Se dă jos de pe saltea, cu bîta într-o mînă. Ciocănitul se aude din nou, destul de sus pe

lemnul uşii. Stă pe vîrfuri, pune urechea la uşă. Ciocănitul se aude iar, puţin deasupra capului său.

— Tată? strigă el.

Nici un răspuns.

Tatăl său i-ar răspunde. Mama este prinsă în camera ei, cu uşa blocată. Aşa că rămîn şobolanii. S-au întors. Sar în sus, lovindu-şi trupurile de uşa lui. Ştie că nu trebuie să răspundă.

Capcana se prăbuşeşte. Aude zgomote înfundate, dispărînd. Deschide larg uşa, învîrtind piciorul mesei, pregătit.

Conservele de piersici sînt împrăştiate pe podea. Ridică tăblia mesei. Se uită sub ea. Nimic altceva decît piersici storcite. Şobolanii au scăpat.

Merge prin ţărînă, desfăcînd firul. Praful se umflă. Se opreşte ca să audă şobolanii. Nu aude nimic. Merge mai departe.

Ţine ochii întredeschişi, respirînd printre bandajele din dreptul gurii. Cade în genunchi, cufundîndu-şi mîinile în praf. Ia cheile, se ridică. Pipăie în jur, găseşte peretele.

Se întoarce. Uşa mamei sale este întredeschisă, iar aşchiile de lemn sînt împrăştiate pe podea.

Ridică piciorul mesei. Deschide uşa lovind-o cu piciorul.

Mama zace acolo unde a lăsat-o, nevătămată. Lîngă ea, sprijinit de marginea patului, stă tatăl său.

— Vino aici, Brey, spune tatăl.

Brey ezită în faţa uşii, cu bîta ridicată.

— Ăsta nu-i un joc, dragă Brey, spune tatăl său. M-ai înţeles?

Brey dă din cap. Tatăl se ridică, ia piciorul mesei din mîna lui Brey, îl aruncă pe coridor. Bate cu degetele în masca lui Brey.

— Brey? zice el. Brey?

Întoarce invers tăblia mesei. Şterge piersicile, aruncîndu-le în toaletă. Desface o bucată de bandaj al mamei, în timp ce ea doarme. Umezindu-l în toaletă, îl foloseşte ca să ştearga podeaua.

Poate va fi în stare să cadă la învoială cu şobolanii. Poate un armistiţiu n-ar fi imposibil.

Înşurubează picioarele la loc în masă, dar lasă tăblia cu fundul în s pe podea. Leagă ţesutul de unul dintre picioare, pe post de steag). Lasă trei borcane de piersici pe podea, ca dovadă a bunelor sale tenţii.

Este dispus să le dea şobolanilor ceva ca să-l lase puţin în pace. te dispus să dea la schimb ceva foarte valoros, pentru a fi lăsat să une cheile. Ceva extrem de valoros.

Ca tatăl său, de exemplu.

nită.

Zilele trec. Borcanele cu piersici rămîn. Şobolanii nu vin.

Întoarce tăblia mesei pe o parte. O mişcă astfel încît blochează uşa la baie. Steagul este tîrît pe podea, făcîndu-se gri. Dezleagă steagul la piciorul mesei, îl duce mamei, acoperindu-i gambele.

Sînt chei de adunat. I s-a spus că trebuie să adune chei. Va aduna ei.

Se află la marginea exterioară a intersecţiei, aproape de mosor, înd în mînă un inel de chei. Urmează înapoi firul, încercînd cheile fiecare uşă, fără rezultat.

ascultă paşii. Se opreşte brusc. În spatele său se mai aud paşi ntru o clipă, apoi se opresc. Se întoarce iute, dar nu vede nimic.

Merge mai departe. În spate o lumină sfîrîie şi se stinge. Întoarce pul, privind înapoi prin întunericul proaspăt. Simte firul vibrînd. cepe să fugă.

Fuge anevoie tot înainte, traversînd intersecţii pline de praf. unge la mosor, se opreşte suficient cît să-l ridice şi să meargă greoi ai departe. Firul se desfăşoară printre picioarele sale, clătinîndu-se mosor. Într-o parte a mosorului se iveşte lemnul gol, bucata de mn devenind din ce în ce mai mare pe măsură ce se desfăşoară ul. Traversează trei intersecţii prăfuite şi pătrunde în coridoare rate. Se apleacă să ridice un set de chei, se grăbeşte spre urmă-area intersecţie. Mai ia un set de chei şi merge tot înainte, anevoie, înd cheile cu două degete. Se împiedică, respirînd greu, mutînd eutatea mosorului într-o parte, spre mîna fără chei, la timp ca să aplece si să ia un ultim set de chei.

Firul se întinde între picioarele lui, mosorul oprindu-i-se brusc de coapsă, împiedicîndu-l. Firul se rupe, el este aruncat în față. Cu cheile zornăind, se prăbuşeşte.

Brey a rămas fără fir.

[TREI]

Brey, odihnindu-se.

Zace întins lîngă mosor. Se întoarce pe spate, se uită la tavan. Duce o mînă la față, pipăind o crăpătură de la marginea superioară a măştii pînă în dreptul ochiului. Respiră adînc.

Poate ar fi mai bine să se prefacă mort. Poate ar fi bine să-i păcălească pe şobolani. Poate ar fi bine să aştepte pînă ce şobolanii se apropie de trupul său, crezînd că este un cadavru, şi să-i omoare.

A învățat pe de rost cărțile cu şobolani. A început să gîndească precum un şobolan.

Aude nişte paşi la o oarecare distanță. Întoarce capul, încercînd să vadă prin masca sucită.

— Zaci în mijlocul coridorului, Brey

Întinzîndu-şi gîtul, zăreşte jumătatea de sus a tatălui său.

— Eu? zice Brey.

— Mai este cineva? zice tatăl.

— Tu? spune Brey.

— Zăcînd pe jos, pentru Dumnezeu, spune tatăl său. Mai e cineva?

Brey se uită într-o direcție la nivelul podelei. Întoarce capul şi se uită în cealaltă direcție. Se întoarce spre tatăl său, clatină din cap.

— Ridică-te, spune tatăl.

Brey nu se mişcă.

— Nu fi încăpățînat, Brey.

Crăcănîndu-şi picioarele, tatăl se apleacă şi îşi strecoară palmele sub spatele lui Brey. Forțîndu-se, îl ridică în picioare pe Brey.

Brey îşi lasă genunchii moi, refuzînd să-şi susțină propria greutate.

Mormăind şi clătinîndu-se, tatăl îl prinde dintr-o parte cu un braț. Îl loveşte pe Brey în grumaz cu pumnul celălalt. Îşi arată dinții, îl muşcă pe Brey de ureche.

Apoi îi dă drumul. Îşi ia gura însîngerată de la urechea lui. Zdruncinat, băiatul stă în picioare.

În clipa în care tatăl său pleacă, Brey se întinde pe jos. Nu-i este frică de şobolani. Este protejat de ghete, de chei, de mască.

Este îngrijorat doar pentru ochi. Găurile măştii, în dreptul ochilor, sînt destul de mari cît să permită intrarea boturilor. Cînd o să omoare şobolani, trebuie să ţină minte să-şi protejeze ochii cu o mînă.

Zace pe coridor, singur. Şobolanii sînt deştepţi. N-au venit încă. Au de gînd să-l înfometeze.

Se întoarce cu faţa spre podea. Se tîrăşte spre perete. Încordîndu-şi mîinile de perete, se ridică în genunchi, apoi în picioare, clătinîndu-se.

Îl dor oasele. Limba i se lipeşte de cerul gurii, de parcă gura i-ar fi plină de praf. Cheile atîrnă greu de trupul său. Încă mai simte dinţii tatălui său înfipţi în ureche.

Adună cheile împrăştiate, agăţîndu-le de cîrlige. Lăsînd mosorul pe podea, urmează firul înapoi pe unde a venit.

Dacă şobolanii aşteaptă în coridoarele întunecate, nu poate face mare lucru ca să-i evite. Ar fi mai sigur să meargă înapoi pe altă rută, dar nu vrea să abandoneze firul. În ciuda îndoielilor tatălui său, trebuie să urmeze firul.

Drumul se îndepărtează de peretele terminal. Firul merge drept, coteşte, coteşte, continuă drept şi coteşte din nou. Drumul nu-i la fel cum şi-l aminteşte. Încă nu sînt chei în intersecţiile prin care trece. Merge pe drumul bun.

Continuă. Se opreşte cînd ajunge la o intersecţie plină de praf. Ţărîna nu era înainte acolo. Poate a fost mutată acolo. De şobolani, ca să-l chinuiască.

Merge prin trei intersecţii acoperite de ţărînă. Merge prin fiecare călcînd cu grijă.

Se uită într-o parte. Vede că intersecţiile din lateral nu sînt pline de praf. Mai aruncă un ochi şi vede că nu sînt chei nici în acele intersecţii.

Raţionament: Dacă nu ar fi explorat intersecţiile, ar trebui să fie chei acolo. Dacă a trecut prin ele, ar trebui să fie fir pe acolo. Dacă nu-i o variantă, e cealaltă. Şi totuşi nu-i nimic în intersecţii.

— Tată? strigă Brey învîrtindu-se în cerc. Tată?

Despre vină.

În mijlocul coridorului aşteaptă să vină tatăl său. Tatăl nu vine.

Tatăl său l-a minţit. Tatăl a ales să adune chei. Altfel ar fi găsit chei în toate intersecţiile pe care nu le-a explorat încă. Tatăl l-a trădat.

Şi totuşi, dacă n-a fost tatăl său, ci şobolanii?

Şobolanii sînt colecţionari, scria în *Prietenul nostru, şobolanul. Dacă descoperă vreun obiect strălucitor, îl aduc înapoi în vizuină.*

Cheile nu strălucesc, dar reflectă lumina. Şobolanii ar aduna cheile din două motive: 1) cheile reflectă lumina sau 2) ca să-l chinuiască pe Brey. Nu trebuie să-l învinovăţească pe tatăl său. Totul poate fi din vina şobolanilor.

Dar ar trebui să fie din vina lor? Poate tatăl său şi şobolanii lucrează împreună, împotriva sa, ura tatălui său pentru şobolani fiind o mască pentru ura tatălui pentru fiu.

Brey se va întoarce în camerele sale. Se va întoarce ca să-l înfrunte pe tatăl său, să-l facă să-i spună adevărul. De data asta, Brey nu se va lăsa aşa uşor.

Biroul său.

După un colţ, ajunge la capătul firului.

În mijlocul unei intersecţii goale se află biroul său, căruia îi lipsesc toate sertarele, în afară de unul. Unul dintre picioare i-a fost ros, o bucată din el zăcînd lîngă Brey, cu firul legat de el.

Îşi înfăşoară firul în jurul mîinii, aducînd piciorul biroului aproape de el.

Probabil a fost nevoie de mulţi şobolani ca să-i poarte biroul pe coridoare. Cei doi şobolani care au scăpat de tatăl său s-au înmulţit.

Deschide sertarul rămas. Înăuntru, o canistră şi trei borcane de piersici. Lipsesc hîrtiile, probabil au fost distruse. Închide sertarul.

Părăsind biroul, urmează firul înapoi. După zece intersecţii găseşte noul capăt al firului.

Ridică firul, îl studiază. Capătul nu-i nici întins, nici răsucit, nici deformat. A fost tăiat. Şi-a pierdut camerele

Peregrinările sale.

Prinde de birou un capăt al firului, acum scurtat. De celălalt leagă piciorul rupt al biroului. Se ţine de acel picior cît explorează coridoarele, înfăşurînd şi desfăşurînd firul de parcă piciorul ar fi un mosor.

Firul de undiţă acoperă o distanţă de zece intersecţii. Marchează o zonă aproape ca un diamant, zece intersecţii înspre fiecare punct cardinal, mai puţin pentru intersecţiile la care nu ajunge direct. Nu găseşte chei.

Folosind o cheie, desenează o hartă pe suprafaţa biroului. Marchează cu „O" intersecţiile fără chei, „–" şi „ | " pentru coridoare. Dacă găseşte intersecţii care au chei, le va marca printr-un „X".

Explorează fiecare direcţie. Ajunge la limita sforii. Pe întreg perimetrul nu sînt nici chei de adunat, nici un coridor nou, nici vreun perete terminal sau vreo fereastră. Se aşează pe podea, lîngă birou, mîncînd ultima piersică. Degetele îi sînt pătate cu galben, masca este glazurată sub gură. Crăpătura din frunte s-a lărgit, dezvăluind ţesutul de dedesubt.

Îşi linge degetele. Se ridică şi porneşte iar, explorînd din nou aceleaşi coridoare.

Alege o direcţie, urmează firul pînă la capăt. Tatăl său stă în intersecţia următoare, mult dincolo de raza sa de acţiune.

Tatăl îşi duce mîinile pîlnie la gură.

— Brey! strigă tatăl.

Brey ridică piciorul biroului, arătîndu-i tatălui firul legat de el.

Tatăl, mijind ochii, face cîţiva paşi mai aproape.

— Unde-i mosorul? spune tatăl său.

— Tăiat, spune Brey. Şobolani.

— Eşti sigur că au fost şobolani, Brey?

— Nu şobolani? spune Brey.

— Oricine l-ar fi tăiat ţi-a făcut un bine. Trebuie să laşi firul.

Brey scutură din cap.

— Vino aici, Brey, spune tatăl.

Brey nu se mişcă.

— Cine ți-a dat viață, Brey? spune tatăl. Acolo am greşit?

Brey face un pas înapoi. Se întoarce, fuge. Tatăl său rămîne nemişcat, privindu-l cum fuge.

Prinde biroul cu mîinile şi trage. Biroul geme spre el, înclinîndu-se spre colțul cu piciorul lipsă. Mergînd cu spatele, trage după el biroul.

Îl trage pînă la intersecția următoare. Desfăşurînd firul, explorează coridoarele suplimentare la care poate ajunge de acolo.

Nu sînt chei în nici una dintre noile intersecții. Se întoarce la birou, marcîndu-şi descoperirile pe suprafața lemnului. Trage biroul pînă la intersecția următoare, porneşte să exploreze.

Biroul este acoperit de zgîrieturi. Saltă biroul tot înainte. Ajunge într-o nouă intersecție, de data asta plină de praf.

Închide ochii. Cade în genunchi, îşi vîră degetele în praf. Nu găseşte chei.

Trage biroul înainte, spre intersecția următoare, porneşte să exploreze. Dincolo de prima intersecție prăfuită este o alta. Cade în genunchi, se cufundă în praf. Se ridică, tuşind, cu mîinile goale. Se întoarce la birou, marcînd rezultatul.

O a treia intersecție plină de praf şi țărîna se termină. Următoarea intersecție este la fel de goală ca şi celelalte. La fel ca următoarea, şi următoarea, şi următoarea.

Îşi caută camerele. Coridoarele nu sînt nemărginite – odată a ajuns la zidul terminal. Pînă la urmă trebuie să-şi descopere camerele.

Nu are ce să mănînce. Nu a dormit. Trage de birou mai departe.

Unele coridoare sînt întunecate, altele luminoase. Nici unul nu are chei. Merge cu o viteză mai mare cînd nu trebuie să adune chei. Biroul este acum acoperit de semne suprapuse care nu-i mai spun nimic. Nu mai ştie unde să pună semne. Găseşte locul cu cele mai puține semne şi marchează acolo.

Explorează un număr necunoscut de intersecții într-un interval necunoscut de timp. Dacă ar fi fost chei în toate intersecțiile astea, i-ar fi cedat spatele. Dar nu au fost chei.

Desface firul din jurul piciorului rupt. Deschide sertarul. Borcanele goale de piersici s-au lipit pe fundul sertarelor din cauza siropului lor. Le sparge, retezîndu-le baza, lăsînd în urmă cercuri zimțate de sticlă.

Așază piciorul rupt în sertar. Își leagă firul în jurul taliei, micșorîndu-i raza de acțiune cu un metru. Ca să compenseze, mișcă biroul cu un metru mai aproape de marginea intersecției.

Intersecțiile sînt asemănătoare. Niciuna nu are chei. Niciuna nu duce spre coridorul său. Mută biroul mai departe. Continuă.

Cheile sale.

Stă într-o intersecție, ușor aplecat. Firul este întins în spatele lui. Își ia un set de chei de pe braț. Le lasă să cadă pe podea. Cheile zornăie cînd ating podeaua.

Lăsînd cheile în intersecție, se întoarce la birou.

O dată ajuns acolo, se întoarce iar, înapoi în intersecție.

Pe podea vede un set de chei, primele după o vreme îndelungată.

Cheile s-au întors.

Tatăl său stă cu picioarele încrucișate într-o intersecție. Brey își atinge urechea, se lipește de perete, dă din cap în trecere.

— Tot aduni, Brey? spune tatăl întinzîndu-se să-i atingă brațul.

— Adun chei, spune Brey.

Ia o legătură de chei de pe cîrlig, i-o arată tatălui.

— Vrei să fim din nou prieteni? spune tatăl.

Brey ezită, apoi dă din cap.

Tatăl se ridică, cu brațele deschise, se mișcă spre el. Prins la perete, Brey nu are încotro și trebuie să-l îmbrățișeze.

Colindă pe coridoare, lăsînd chei prin intersecții. Acum sînt chei de adunat prin fiecare intersecție. Povara lui nu devine deloc mai grea.

Adună cîte un set de chei pe rînd. Se întoarce, încercînd cheile în fiecare ușă.

Avantaje: Brey este mulțumit. Greutatea la care îi este supus spatele nu va creşte. Coloana n-o să i se rupă. Va aduna chei pînă va muri de foame.

Dezavantaje: Nu a dormit. Nu are mîncare, nu are apă. Nu-şi va găsi camerele decît dacă se opreşte din re-adunat chei. Este ca şi mort.

Adună cheile, verifică uşile, marchează pe hartă. Suprafața biroului este de-a dreptul mutilată. Îşi plimbă mîna pe tăblie. Îşi ia palma de acolo, înțepată de aşchii.

Cît merge, firul i se înfăşoară în jurul genunchilor. Face paşi din ce în ce mai mici. Firul alunecă, ajunge jos, înfăşurîndu-se în jurul gleznelor. Îşi tîrăşte picioarele înainte, clătinîndu-se cînd într-o parte, cînd în cealaltă.

În față este un set de chei. Merge înainte.

Firul se strînge. Gleznele i se împreunează. Încearcă să meargă mai departe. Se balansează. Întinde mîinile spre chei şi cade în față.

[PATRU]

Spatele său.

Tatăl nu i-a spus niciodată: „Rămîi legat de firul de undiță". Tatăl nu i-a spus niciodată: "Într-o zi o să rămîi fără fir". Tatăl nu i-a spus niciodată: „Trebuie să fi atent – firul de undiță ar putea să ți se încurce între picioare".

Sînt multe lucruri pe care tatăl nu i le-a spus niciodată.

Ce i-a spus, în schimb, a fost „Eşti sigur că adunatul cheilor este alegerea potrivită?" Brey nu este sigur.

Îşi scutură capul. Bucățile de ghips care încă se mai agață de țesut, se lovesc între ele şi zornăie. Se întoarce pe spate. Încearcă să-şi mişte picioarele şi vede că sînt legate.

Zace pe podea, nemişcat. Se uită spre bec.

Aşchii de ghips sînt împrăştiate pe podea. Îşi ridică figura spartă. Fața tatălui se apropie de a lui, cu căldură. Tatăl trage de zdrențele

ce-i acoperă fața, rupînd o bucată de ghips. Învîrte aşchia între degete, apoi o aruncă.

— Ce s-a întîmplat cu fața ta, Brey? întreabă tatăl.

Brey îşi întoarce fața. Tatăl întinde mîna, îi prinde bărbia în palmă. Îşi forțează fiul să se uite la el.

— Ridică-te, Brey, spune tatăl său.

Brey nu se ridică. Tatăl îl prinde de curelele harnaşamentului. Trage de curele, se opinteşte, îl ridică puțin de pe podea. Brey înțepeneşte. Tatăl îl lasă să cadă.

Făcînd un pas înapoi, îl loveşte pe Brey cu piciorul în tîmplă. Brey strînge din dinți.

Tatăl se apleacă, se uită la capul lui Brey, îi mîngîie tîmpla. Se ridică, îl apucă pe Brey de ghete şi îl tîrăşte pe coridor. Brey îndoaie genunchii şi loveşte iute în stomacul tatălui său.

Tatăl îi dă drumul, se împiedică, încovoiat şi clătinîndu-se. Stă cu picioarele despărțite deasupra lui Brey, trăgîndu-şi răsuflarea.

— Asta-i pentru binele tău, Brey, spune tatăl său.

Luîndu-l de curele, îl trage pe Brey în jos pe coridor. Brey îşi înfige degetele şi călcîiele în podea, scuturînd din umeri pînă cînd tatăl îi dă drumul.

— Te-am luat uşor pînă acum, Brey, spune tatăl. Dar ce-i prea mult nu-i sănătos.

Tatăl îngenunchează. Scoate un set de chei din cîrligele lui Brey, îl aruncă. Mai scoate unul, îl aruncă şi pe acesta. Şi încă unul, şi încă unul, şi încă unul.

Continuă să scoată cheile pînă ce Brey îl muşcă de mînă. Blestemînd, tatăl se ridică şi pleacă.

Simte o presiune pe o parte a feței. Nu se mişcă. O siluetă îi trece pe lîngă ochi, atingîndu-i pleoapa. Se mişcă şi îi acoperă celălalt ochi. Unde-i atinge fața, forma este caldă, moale. Plină de păr.

Şobolan.

Se străduieşte să-şi mişte picioarele. Sînt prinse în firul de undiță. Nu se mişcă. Încearcă să-şi ridice capul, dar şobolanul este prea greu. Îşi întoarce gîtul într-o parte. Şobolanul încearcă să se agațe de mască şi de țesut, dar alunecă de pe fața lui.

Şobolanul stă ghemuit lîngă faţa lui, cu obrajii tremurînd. Coada este lipsită de păr. Picioarele sînt de un roz pal, ca şi ochii. Corpul îi este plin de păr cenuşiu. Capul se termină cu un bot aspru. Sub bot se văd vîrfurile a doi dinţi.

Şobolanul se caţără pe nasul lui Brey, pînă la tîmplă. Brey îşi mişcă fruntea uşor. Şobolanul alunecă. Îi adulmecă faţa, i se caţără în vîrful capului. I se aşează pe ureche.

Breay îşi ridică încetişor braţul. Îşi plimbă mîna pe trup, în sus. Ajunge să atingă coada şobolanului. Îşi trece palma peste trupul şobolanului ca să-i atingă capul.

Îşi încolăceşte degetele în jurul capului şobolanului. Îşi strînge degetele pînă ce se albesc la încheieturi. Şobolanul încearcă să respire, nu inspiră decît pielea mîinii sale, fără răsuflare, rîcîind şi zgîriindu-i faţa. Îşi prinde ghearele în ţesut şi în ghipsul măştii. Degetele se strîng şi mai tare.

Brey deschide palma. Şobolanul îi alunecă de pe faţă pe podea, zvîcnind, cu ochii absenţi şi fără direcţie. Se aşază într-o parte, înnodînd cu grijă coada şobolanului. Leagă un nod dublu, lăsînd un ochi micuţ. Forţează ochiul într-unul dintre cîrligele harnaşamentului, agăţînd şobolanul de parcă ar fi fost un set de chei.

Şobolanul atîrnă într-o parte, cu gîtul sucit, cu capul spre podea.

Se uită la bec pînă cînd becul se întunecă. Tatăl stă deasupra lui, cu faţa întunecată, cu capul înconjurat de o aură strălucitoare de păr. Tatăl ţine coada şobolanului între două degete. Îl leagănă în aer.

— Cumva e o glumă, Brey?

— Glumă? murmură Brey.

— Nu-i glumă? spune tatăl.

— Şobolan?

— Şobolan? spune tatăl, agăţînd creatura înapoi pe pieptul lui Brey. Unde?

Apoi tatăl său e acolo, ridicîndu-l, ridicîndu-l.

Pentru binele lui.

Un grup de douăsprezece becuri, dintre care cinci au expirat. Întoarce capul. Vede că stă întins pe o saltea. Patru pereţi, o singură uşă. A scăpat de şobolani.

Fără îndoială, şobolanii îl vor găsi. Şi totuşi, înainte să sosească, el va pune capcane. Va folosi conserve de piersici drept momeală, şi fir de undiţă ca să le declanşeze. S-a gîndit la cîteva capcane foarte bune. Există mai multe capcane decît cele menţionate în *Cum construieşti o cursă de şoareci*, capcane pe care şobolanii n-o să ştie cum să le evite.

Şobolanul mort atîrnă de un cîrlig, la pieptul său, sub cearşaful care-l acoperă. Se va ridica din pat. Va face un desen al şobolanului. Va arunca şobolanul la toaletă. Îşi va găsi firul şi va înnoda fragmentele, astfel încît să poată aduna în continuare chei. Nu va mai aduna chei pînă nu vor fi murit şobolanii, dar va continua să adune chei.

Cearşafurile sînt învelite strîns în jurul său. Se mişcă în stînga şi în dreapta pînă ce strînsoarea lor slăbeşte. Îşi eliberează mîinile.

Se întoarce pe o parte, se uită dincolo de marginea patului, doar ca să vadă pe podea un morman de chei.

Îşi pipăie trupul. În afară de cel cu şobolanul, restul cîrligelor sînt goale.

Îşi coboară picioarele din pat, atinge podeaua cu tălpile. Îşi împinge trupul în sus, se îndepărtează de pat. Fără chei, mişcările îi sînt ciudate, exagerate, fără suficient echilibru.

Îşi aşază o mînă pe capul patului, pentru echilibru. Aplecîndu-se, desface un inel de chei din grămadă şi îl agaţă de harnaşament. Mai ia un inel, şi încă unul, şi încă unul, maldărul de lîngă el micşorîndu-se, corpul lui încordîndu-i-se sub povară.

Cade înapoi în pat. Îşi trage cearşaful pînă la gît. Uşa se deschide.

— Cum te simţi, Brey? spune tatăl său.

— Simţi? spune Brey.

Tatăl său clatină din cap. Tatăl său se apropie de marginea patului. Tatăl său se apleacă asupra sa. Se apleacă asupra trupului lui Brey. Îşi lipeşte gura de gura lui Brey.

Brey simte gustul tatălui său cînd acesta îi ia răsuflarea.

Tatăl său este atotputernic. Tatăl său are o minte infinită.

Brey va fi norocos să supravieţuiască.

Traducere de Robert Coller

K.J. Bishop

ARTA DE-A MURI

Mona Skye, duelista şi poeta care a căpătat, recent, o reputaţie tragică, stătea unde o aşezaseră prietenii, pe perne de brocart, într-un colţ al fumoarului din subsolul cafenelei Arborele-de-Ambră.

Boala, lăsată să se dezvolte, i-a întors favoarea prin daruri ciudate. Febra i-a făcut frumoasă figura ei lungă, austeră. I-a înroşit buzele şi i-a făcut ochii cenuşii să sclipească precum două pietre preţioase. În timp ce devenea din ce în ce mai fragil, trupu-i uscăţiv începuse să capete acea graţie ciudată, degajată, pe care o are ceva puternic, dar slăbit, care, într-un mod pervers, nu se ruşinează de noua sa delicateţe. Chiar şi părul său spălăcit părea mai moale şi mai strălucitor decît înainte.

Boala o transformă în acel vechi clişeu, ceva frumos şi iubit care trăieşte doar pentru o scurtă vreme... Vali Jardine îşi putea simţi propria-i furie de parcă ar fi fost răspîndită în fumul uşor îmbibat cu narcotice pe care-l inhala prin pipa narghilelei aşezată pe covor între ele.

Furia a fost pentru Vali cel mai apropiat însoţitor din noaptea, din timpul verii, a Trimiterii Păcatelor, cînd Mona a jurat, la beţie, că pînă la urmă o va lăsa pe Moarte s-o prindă. O s-o înfrunte pe rînjita aia nemernică, a zis; o s-o seducă, fiind mai aprigă decît ea, astfel că, atunci cînd va sosi sfîrşitul, Mona o va lua pe Moarte, nu invers. A făcut anunţul acesta către spectatorii nedumeriţi din mulţimea care se adunase pe malul Canalului Leopold, la Capul Jubileu, să aşeze felinare de hîrtie în apă şi să le privească plutind pe curentul lung şi

întunecat, dincolo de porticurile vechilor conacuri adormite, luminate de reflectoare, şi dincolo de fabricile noi, fără de somn. În dimineața următoare şi-a refuzat medicamentele, aruncîndu-şi tonifiantele şi prafurile în curtea de sub apartamentul pe care-l împărțea cu Vali.

O voce de bărbat s-a auzit din întuneric, de lîngă Mona.

— A adormit.

O mînecă de damasc negru s-a întins peste perne şi degete palide au luat pipa din mîinile ei. Trăsăturile bărbatului erau ca nişte muluri vagi în umbră, sub o perdea de păr lung, negru. Îl chema Gwynn. Un aventurier ocazional din Falias, în nordul înzăpezit al lumii, el şi Mona au fost tovarăşi de luptă şi iubiți în țara canioanelor din vestul Stîncii Teleute. Relația lor a fost scurtă şi fără complicații, iar prietenia dintre ei a rămas. Despărțiți de circumstanțe, căi separate i-au adus în Sheol, unde amîndoi şi-au găsit o nouă meserie participînd la jocurile justiției din oraş.

Gwynn a tras din propria sa pipă şi şi-a mutat privirea de la vechea lui inamorata la femeia care-i era acum iubită.

— De ce n-o duci într-un loc mai curat? Afară din oraş.

— Un leac suburban? Piatra bate foarfeca, plictisul bate tragedia?

— N-ar trebui şi pastoralul să cîştige din cînd în cînd vreo bătălie?

— În lupta sa cu eroismul? Puterea vindecătoare a ierbii şi-a caprelor poate funcționa, dar nu împotriva publicului ei de aici, n-aş crede.

— Atunci n-o aduce înapoi.

— Şi unde s-o duc?

— Oriunde, departe de plăcerile malefice ale închisorii.

Gwynn a scos un fir de fum şi şi-a dat părul de pe față, dezvăluindu-şi ochii palizi, verzui şi abia mijiți.

Vali a pufnit.

— Atunci, cînd îți faci bagajele şi pleci?

El a rîs leneş.

— Am încercat odată, dar mi s-a făcut dor de casă. Sufletului meu îi place mult prea mult aici. Dar acest drag suflet e de-un alt soi. A fost dintotdeauna un spirit pribeag...

Vali voia ca el să tacă.

— N-ai dreptul să vorbeşti despre suflete. Nu cunoşti decît trupuri, Gwynn.

Bănuia că, mai mult decît tăcerea lui, ar fi vrut o ceartă, pe care n-avea s-o aibă.

El a rîs din nou, de parcă nu l-ar fi deranjat deloc insulta şi-a spus:

— Ei bine, trupu' ăsta-i obosit. Şi îndrăznesc să spun că şi tu eşti la fel. O să chem o birjă.

Ridicîndu-se, şi-a luat pistoalele şi sabia de pe podea şi le-a pus la centură, apoi a mai stat un minut ca să-şi aranjeze hainele, la sfîrşit trăgîndu-şi o pereche de mănuşi din piele de capră pe care şi le-a întins pe degete cu un aer pedant.

Vali a privit cum spatele fracului său de damasc dispare în obscuritatea fumului uleios, luminat de felinare. Aproape toţi prietenii Monei o părăsiseră, temîndu-se că o să ia şi ei boala. Fără îndoială, unii dintre ei au fost motivaţi de ruşine. S-a întrebat dacă iubirea, loialitatea sau altceva îl făcea pe Gwynn să rămînă.

Cît despre tine, cea pe care o respinge o dată cu restul lumii? Acesta să fie cursul firesc al iubirii – îndepărtarea de partener şi întoarcerea la solipsism, o dată cu un spectacol public? Şi chiar trebuie să duci cu tine aşa o ruşine?

Se adresa propriei sale oglindiri în pîntecele de sticlă al narghilelei, de parcă ar fi avut vreo putere prin care să-şi explice ei însăşi propriul său suflet. Dar reflecţia, distorsionată de curbura sticlei, nu îi arăta nici un oracol, doar o femeie în haine bărbăteşti: cu o înfăţişare întunecată, nu foarte tînără, nici neplăcută. Vechile cicatrice ale castei sale nu se vedeau în oglindirea slabă. Părul fusese împletit în genul acela de cozi lungi, strînse, purtate de clanurile războinice din Oran, ţara ei de baştină în tropicele din sud-est. A păstrat stilul din motive estetice şi, de asemenea, pentru că nu voia să renunţe fosta ei identitate.

O zicală cunoscută spunea că fiecare locuitor din Sheol era străin. *Parfumuri în vînt,* îi numise Mona pe locuitorii oraşului, cîndva, într-o zi cînd stăteau într-un bar foarte la modă de pe Podul Arcadei şi se uitau la oameni.

Vali şi-a găsit cizmele şi le-a încălţat. Degetele ei au legat încet şireturile şi curelele. Tot ce obţinuse în urma răsfăţului din acea noapte era o toropeală fără linişte.

Peste sunetul respiraţiei tulburate a Monei, Vali a perceput un sunet neregulat în spatele ei; un scîrţîit uşor care aducea imaginea mentală a unui şoarece fugind pe o podea de gresie. A privit în jur şi a văzut un adolescent subţirel cocoţat pe marginea unui divan, scriind într-un carneţel. Vali l-ar fi luat drept un alt poet, vînîndu-şi inspiraţia în visele pipei, dacă nu l-ar fi văzut aruncîndu-i privirea fugară, inchizitorială, a presei de scandal. Ei bine, avea să vadă ea însăşi ce prostii scria.

S-a ridicat, a înaintat şi, cu o privire aprigă, i-a smuls carneţelul din mînă şi a răsfoit notiţele dinăuntru. Băiatul scrisese:

Raportul Monden: Mona Skye, spadasină renumită, sonetistă şi sociopată, a fost văzută inconştientă într-o bombă în care se consumă droguri din zona infamă a Străzii Sicomorului. Sfîrşitul pare să fie aproape pentru această eroină auto-distructivă...

Ultima Modă: Starea din ce în ce mai rea a Monei Skye a aruncat o tristeţe peste societatea demimondenă şi nu numai. Conversaţiile nu mai au viaţă. Domnii şi domniţele inhalează sedative şi se îmbracă precum antreprenorii de pompe funebre. Aşteptaţi-vă ca moda în iarna asta să fie formală, funcţională şi funerară.

Arta la zi: Este sinuciderea lentă a Monei Skye o formă de artă? Mulţi cred că da. În ciuda rezistenţei cercurilor conservatoare, opinia publică pare să fie alături de criticii progresişti care susţin că moartea ca spectacol este forma de artă absolută, o artă împotriva căreia nu se poate face apel. Este foarte posibil să aibă dreptate. Urmărind-o pe Mona Skye, percepem o dezvăluire ciudat de fină a energiilor, o destrămare a realităţii şi a previzibilului. Ucigaş şi victimă devin totuna, coexistînd într-o simbioză a unei intimităţi prelungite într-un spectacol unic precum o viaţă individuală, o condensare a vieţii ca o călătorie spre moarte pe care toţi trebuie să o parcurgă, şi un răspuns logic pentru o viaţă ilogică.

Erau doar aberațiile obişnuite, dar Vali nu s-a putut abține din a le pune la suflet. Simțea presiunea mîniei ridicîndu-se înăuntrul ei ca aburul într-un boiler. Mintea i-a azvîrlit imaginea unei autopsii, în care trîndavii *pretentieuses* se adunau în jurul corpului Monei, sorbind aperitive şi înfulecînd antreuri. A mîngîiat mînerul sabiei de la şold. Dar cuvintele erau singurele arme permise aici şi, spre deosebire de iubitul ei, nu avea deloc talent în a le folosi.

A spus cu răceală:

— E de prost gust să serveşti suferința cuiva drept amuzament pentru clasele bîrfitoare.

Băiatul a tresărit puternic, dar nu a încercat să se eschiveze. Purta un costum ce trebuia să fie curățat şi o haină de piele cu vreo două numere prea mare. Părul avea aerul neîngrijit al pufului unei rățuşte ude.

— Doamnă, a spus el, ultimul lucru pe care vreau să-l fac este să jignesc pe cineva. Oraşul acesta se inspiră în toate din meşteşugul vostru, inclusiv în materie de gusturi.

În fiecare zi trecea pe lîngă copii care se jucau „Hîrşti-hîrşti" şi „Omoară-i pe toți" pe trotuare. Dueliştii erau celebrați în cultura populară. Chipurile lor erau folosite în confecționarea păpuşilor şi reproduse pe obiecte casnice şi suveniruri. Poveşti ridicole, teribil de exagerate, despre aventurile şi viețile lor private erau tipărite, pentru un public înverşunat, în reviste ieftine cu titluri precum *Corintianul, Inimi şi Săbii* şi *Poveşti din Teatrul Suferinței*. Fetițele se îmbrăcau ca Mona, vopsindu-şi fețele în alb şi desenîndu-şi dîre ornamentale de ruj în josul buzelor.

Odată, şi Vali avusese parte de renume. Ca Mona, ca Gwynn, se angajase duelist profesionist în teatrul juridic al oraşului. Însă convingerile ei privind dreptatea au făcut-o pînă la urmă să-şi pună masca în cui şi să se retragă din mediul monomahiei. Zilele astea, îşi cîştiga un trai mai simplu, ca gardă de corp şi antrenor de scrimă.

Cîteodată vedea păpuşi care-i purtau chipul, la reducere sau umplîndu-se de praf în magazine de mîna a doua. Mărfurile cu chipul Monei, în schimb, pluteau acum pe un val de popularitate.

Nimeni nu-i mai vinovat de prost-gust decît ea. Face din ea însăşi un spectacol josnic, iar eu am acceptat un rol în el, s-a gîndit Vali.

— Am o datorie față de cetățeni, a spus tînărul jurnalist. Trebuie să fie informați.

S-a îndreptat de spate, ridicînd certăreț bărbia ca să o privească pe Vali în ochi.

— Libertatea presei e sacră, doamnă.

Vali s-a uitat în jos spre el.

— Nimic nu-i sacru, a spus categoric.

I-a dat înapoi carnețelul, în care el a continuat imediat să scrie. Vali avea impresia că își consemna incidentul care tocmai avusese loc.

— Pot să vă citez? „Nimic nu-i sacru"?

Îi părea rău că și-a îngăduit să se înfurie pe scribul unei reviste, dintre toate persoanele fără importanță.

— Dă-i bătaie, a răspuns obosită.

Atunci s-a întors Gwynn, ivindu-se din fum și umbră.

— Trăsura ne așteaptă.

Privirea i-a căzut pe tînărul cu stiloul în mînă și a ridicat o sprînceană ușor întrebătoare spre Vali.

— Hai să mergem, a murmurat ea.

Vali a cărat-o pe Mona. L-a urmat pe Gwynn pe scări în sus, și afară prin ușa din spate, pe străduța din spatele cafenelei. Tînărul i-a urmat, prezentîndu-se în spatele lor. Îl chema Siegfried și lucra pentru revista *Temeritate Verbală*. Poate o citeau sau au văzut-o pe undeva?

Vehiculul care-i aștepta în stradă era o diligență cu acoperișul șubred la care era înhămată o mîrțoagă numai piele și os, a cărei condiție nefastă era tipică tuturor cailor de birjă din Sheol. Vali și Gwynn erau prea ocupați s-o așeze pe Mona confortabil în trăsură, ca să vadă cum Siegfried se pregătește să urce. Cînd l-a văzut înghesuindu-se lîngă ea, Vali nu a știut ce să zică. Gwynn îl ignora, evident considerîndu-l oaspetele și problema ei. Să-i spună pur și simplu băiatului să plece părea o reacție slabă la bizara lui insolență, iar dacă refuza să plece, ce ar fi făcut? Îndepărtarea cu forța ar fi avut un efect dintre cele mai nedorite asupra imaginii publice. Își putea imagina titlurile tabloidelor – *Fostă eroină într-o încăierare rușinoasă*. Vali s-a resemnat în a accepta situația ca pe unul dintre evenimentele ciudate

şi inconfortabile pe care trebuie să le înduri, şi a abordat o atitudine demnă.

— La capătul rîului, Terasa Magnoliilor, i-a comandat vizitiului diligenței, o bătrînă cocoşată şi cu tenul tăbăcit, purtînd un tricorn uzat şi o pelerină voluminoasă.

Băbuța a pocnit din bici şi calul a pornit împleticindu-se la trap, purtîndu-i pe o străduță la stînga, apoi direct în traficul şi aglomerația care umpleau Strada Sicomorului din trotuar în trotuar, cu toate că era miezul unei nopți reci de iarnă.

Era aglomerat şi pe scaunele de sub acoperişul de pînză. Vali şi Gwynn se suciseră în lateral ca să-i facă mai mult loc Monei. Siegfried s-a pomenit împuns de teci şi de paturile pistoalelor de fiecare dată cînd încerca să stea jos. A renunțat la scaun şi s-a aşezat pe podea, iar de acolo a început un interviu improvizat. Cu Mona încă inconştientă, le-a pus întrebări celorlalți doi.

Cîți oameni a ucis fiecare? Le plăcea meseria? După părerea fiecăruia, care era rolul dueliştilor în societate? Ce făceau în timpul liber? Cum aveau decorate locuințele? Ce credeau despre dansul Monei cu moartea? Tînărul punea întrebări şi urmărea răspunsurile cu o sîrguință asiduă, părînd să uite complet de pericolul în care s-ar fi aflat, dacă vreunul dintre interlocutorii săi avea să-şi piardă răbdarea. Sau, dacă înțelegea situația, era stimulat de pericol.

Vali i-a răspuns în cuvinte monosilabice sau cu tăcere posacă. Gwynn i-a dat interogatorului o mai mare satisfacție, dîndu-i răspunsuri care, că erau adevărate sau nu, făceau oricum reclamă bună. Siegfried umplea pagini întregi de notițe stenografiate. Vali bănuia că lui Gwynn îi cam plăcea să fie în centrul atenției. Însă dispoziția ei era prea aspră şi îndurerată ca să-şi permită să simtă vreo urmă de amuzament.

Pentru Vali, drumul lor a căpătat calitățile confuze, incontrolabile, ale unui vis. Începea să-i pară că alunecă într-o existență alternativă, supid de ireală, plină de detalii ce erau şi iritante şi ciudate şi plictisitoare, toate în acelaşi timp. Mulțimile de cumpărători tîrzii şi petrecăreți curgeau în valuri, grăbindu-se de parcă ar fi avut misiuni de o nemaipomenită şi tainică importanță. Cotoroanța biciuia calul, care gîfîia ca un demon în fața lor, suflul alb ieşindu-i în aburi pe nări şi

asele mişcîndu-i-se sub piele ca nişte pistoane. Capul delicat al Monei tîrna, saliva adunîndu-i-se în colţurile gurii.

Au trecut pe lîngă o curte în care o mulţime religioasă pusă pe nşat organizase un autodafé. Cîteva mii de feţe, urlînd într-o isterie enetică, erau scăldate de lumina portocalie a eşafodului pe care o ormă umană se vedea în mijlocul vîlvătăii. Un cortegiu de penitenţi u glugi a pornit pe drum, fiecare pereche biciuind umerii perechii in faţa lor, obligînd traficul să se oprească pe acolo pe unde treceau. ătrîna şi încă şase alţi vizitii au strigat blesteme, fără nici un efect supra flagelatorilor, care şi-au păstrat pasul tîrşît, ritualic.

Zgomotul a trezit-o pe Mona. Ochii i s-au deschis şi a luat-o pe 'ali de braţ.

— Mor, a icnit ea. Am văzut-o! Am văzut Moartea. Visam. Nu mă uce în casă, Vali. Du-mă la necropolă. Vreau să mor acolo, unde-i nişte.

S-a uitat în jur delirînd.

— Unde sînt? Vali, eşti şi tu aici?

Vali i-a mîngîiat părul, încercînd s-o liniştească.

— Nu te agita, a murmurat. O să ajungem acasă în curînd.

Mona i-a strîns mîna.

— Nu, a scrîşnit aprig. Mor!

Şi de parcă voia să le demonstreze, a început să tuşească.

— Vreau să mor în pace. Afară la aer, sub stele. Du-mă acolo, Vali. e rog.

— Bine, a spus Vali. Bine, dragă.

Şi-a scos capul de sub acoperişul diligenţei.

— Vizitiu, a strigat ea, du-ne la necropolă.

— Da, e drăguţ acolo-n perioada asta a anului, i-a răspuns femeia la următoarea intersecţie a întors trăsura la deal.

Au continuat zăngănind prin oraş, o călătorie lungă şi inconfor-bilă, cu Mona cufundîndu-se în crize frecvente de tuse. Între accese tra într-o stare semiconştientă. Din cînd în cînd se uita cu ochi icloşi în jur şi întreba, ca un copil:

— Am ajuns?

— În curînd, îi tot promitea Vali.

Siegfried nota totul în carneţel.

Şi în sfîrşit au ajuns la rîul secat Geulah. Nimic mai mult decît un şanţ plin de vegetaţie şi gunoi, acesta marca sfîrşitul oraşului. Era acoperit de un pod antic de metal pe care ducea singurul drum către necropola ce acoperea dealurile pe celălalt mal, cavourile şi altarele sale ridicîndu-se din fostul mal, o panoramă întunecată de sculpturi monumentale întinzîndu-se în dreapta şi în stînga cît vedeai cu ochii. Sheol era vechi, şi necesita mult spaţiu ca să-şi adăpostească nenumăratele generaţii de morţi. Dincolo de marele cimitir era un ţinut al nimănui plin de buruieni şi tufişuri noduroase, pînă la prăpastia de dincolo de marginea Stîncii Teleute.

Au trecut huruind podul pînă la capăt, unde băbuţa a tras de căpăstru. Gwynn a plătit drumul în timp ce Vali o lua pe Mona în braţe şi o scotea din trăsură.

Gwynn a vorbit cu Siegfried, care nu ieşise împreună cu ei.

— Luînd în considerare circumstanţele, ar fi mai bine pentru tine să te întorci, a spus el.

Băiatul şi-a ridicat gulerul hainei împotriva frigului, care era mai aprig decît în centrul oraşului, şi şi-a pus nişte mănuşi de lînă.

— Domnule, nu mi-e frică de morţi.

— Morţilor le e frică de cei vii... aceia dintre cei vii care îi uită şi aceia care-i ţin minte prea bine... Morţilor le e teamă de adevăr şi neadevăr, de vorbe şi de linişte...

Mona fusese cea care vorbise, speriindu-i pe toţi, ochii ei cenuşii strălucind ciudat. Dar nu se uita la Siegfried, a cărui faţă păstra totuşi o expresie mulţumită şi firească.

— Duceţi-mă la mormîntul Sfintei Anna Vermicula, a spus ea. Şi pot să merg. Nu sînt oloagă.

A făcut cîţiva paşi tremuraţi, de una singură, cînd Vali, la insistenţele ei, a lăsat-o jos.

Sfînta era îngropată la o distanţă de cel puţin jumătate de ceas peste dealuri. Mona, sprijinindu-se de braţul lui Vali, le-a impus tutuor un ritm lent.

Majoritatea monumentelor şi cavourilor mai mari erau la fel de înalte ca şi clădirile celor vii. Îngrădiri elaborate înalte de cîteva etaje, conţineau sarcofage de piatră aşezate în şiruri, dintre care unele erau năruite, în dezordine şi majoritatea în stadii intermediare de declin. Trepte de piatră ofereau acces celor care doreau să-şi aducă omagiile

sau celor care pur şi simplu vizitau. Un grup de turişti erau adunaţi în depărtare, vizibili în lumina felinarelor care se clătinau.

Tăcerea necropolei era o prezenţă palpabilă în aer, de parcă nu era numai absenţa sunetului, ci o entitate cu propria sa substanţă. Cimitirul imens era în întregime lipsit de copaci, şi astfel erau puţine păsări nocturne care să întrerupă liniştea. Iarbă scurtă, cu fire mici, creştea pe poteci, atenuînd zgomotul paşilor. Aerul era rece şi nemişcat: zgomotul oraşului era prea departe. Cerul nopţii era nemaipomenit de clar, cu o lună în al treilea pătrar şi multe stele sclipitoare, pe care Vali le asemuia cu nişte lumînări albe, arzînd în amintirea plină de reproş a orelor pierdute din viaţa cuiva.

Mona părea retrasă într-o lume proprie. Gwynn, transformînd o disciplină dubioasă într-o virtute, mergea alături, undeva în lateral, modest ca un valet bătrîn, şi chiar şi Siegfried părea, cel puţin pentru moment, să fi rămas fără întrebări de spus şi lucruri de scris. Spre surprinderea ei, Vali a simţit atunci prima atingere a unei păci abia dezvăluite.

Mormîntul Sfintei Anna Vermicula era un mausoleu cu colonade ce adăpostea o efigie din marmură neagră a martirei războinice, pe partea îndepărtată a dealului din cea mai veche zonă a necropolei. Marginea prăpastiei era doar la cîteva sute de paşi depărtare, peste terenul neîngrijit care începea acolo unde se sfîrşeau mormintele de la baza dealului. Pămîntul se reteza brusc acolo, doar spaţiul şi stelele zărindu-se dincolo.

Vali s-a aşezat pe treptele ruinate ale cavoului, cu braţele în jurul Monei. Gwynn mersese puţin mai încolo, ca să fumeze. Nu-l vedea pe Siegfried. Îşi putea închipui că ea şi Mona erau singure în acel peisaj plin de marmură şi buruieni.

S-a cufundat treptat într-o senzaţie atemporală, în sentimentul de a fi la fel de nemişcată şi netulburată ca mormintele, de parcă Timpul ar fi fost o femeie, iar ea un bebeluş cocoţată în spatele Timpului, şi Timpul o pusese jos. Simţea toată viaţa misterioasă, sentimentul de familiaritate cu stelele.

Şi totuşi, are nevoie de noi, mai mult decît mările lumii au nevoie de corăbii? a cugetat Vali şi şi-a dat singură un răspuns. Nu a avut niciodată nevoie de noi, nici nu ne-a dorit pînă nu ne-a făcut, iar apoi

noi, care-i formăm organul gîndirii, am dorit-o, şi astfel iubirea s-a format şi-a fost abandonată...

Mona s-a clintit, scoţînd-o pe Vali din reverie. Femeia bolnavă şoptea ceva. Simţindu-se ciudat de calmă şi încă plutind – se mişcaseră cumva stelele? – Vali şi-a plecat capul ca să o asculte. Întorcîndu-se, l-a chemat pe Gwynn. Acesta s-a uitat înspre ea, de unde stătea cu picioarele încrucişate pe un sarcofag de pe pămînt.

— Mona vrea să meargă pînă la margine. O duc eu. Vrea să vii şi tu.

Gwynn şi-a stins ţigara pe piatra crăpată, aşezînd muştiucul alături de celelalte care erau deja acolo. S-a dat jos şi s-a uitat spre terenul neîngrijit dinspre prăpastie.

— N-am nimic împotrivă, a spus el.

Un vînt mugea mereu peste întinderea golaşă dintre morminte şi prăpastie. În acea noapte era un curent rece care părea să sufle chiar dinspre stele. Dar acel pămînt al nimănui era, în propriul său fel, un loc minunat. Copacii piperniciţi şi singuratici aveau o graţie variată, viguroasă şi surprinzătoare, în asimetriile şi iregularităţile lor sculptate de vînt. Florile sălbatice creşteau prin iarba neîngrijită şi aveau farmecul lucrurilor de care nimănui nu-i pasă şi de nimeni atinse. Şi păsările treceau pe acolo: gîştele sălbatice, cintezoii, păpăludele şi sfrînciocii care găsiseră în tufişurile ghimpoase cuiburi ideale, în care duceau prada lor, rozătoarele şi păsările mai mici pe care le prindeau.

Vali, cu Mona la braţ, şi silueta izolată lui Gwynn îşi croiau drum peste pămîntul delicat şi aspru, cu părul şi hainele fluturînd în vînt. Siegfried mergea la cîţiva paşi în urma lor, notînd din nou în carneţelul lui. Se împiedicase în repetate rînduri de pietre şi bucăţi căzute din clădiri pe care nu le văzuse, dar nu părea să dea atenţie tibiilor cojite şi degetelor lovite. Mîinile lui tremurau de emoţie. Nu avea de gînd să dea acest articol la *Tupeul Verbal*. Publicaţii mai bune aveau să-l dorească. S-a desfătat pentru o clipă cu viziunea unei cariere construite pe reportaje despre vieţile oamenilor bogaţi şi periculoşi, ca şi cum ar fi fost primit în lumea lor. Dîndu-şi seama că rămîne fără hîrtie, scria cît de mic putea.

Cînd au ajuns la vreo patruzeci de metri de margine, Mona a insistat că poate să meargă fără ajutor.

Trecem peste pămîntul sterp, şi-a notat Siegfried. Domnişoara Skye este un pelerin fragil sau un refugiat, Domnişoara Jardine este galantă. De la margine e mult pînă jos.

Într-adevăr, era mult. Povîrnişul cobora mai mult de un kilometru – dar ar fi putut la fel de bine să coboare o sută de kilometri, deoarece nu exista nici un reper care să creeze impresia de scară – pînă la un ocean mort de nisip care arăta albăstrui-indigo sub lumina lunii şi pe care zăceau argintii grămezi neregulate de depozite de sare. Din loc în loc nisipul înconjura dealuri erodate şi stînci. La orizont se vedea clar curbura planetei, o margine dincolo de cea pe care stăteau.

Siegfried stătea lîngă Gwynn, destul de aproape încît să-i poată simţi aftershave-ul cu miros de flori. S-a ridicat şi şi-a îndreptat umerii. Începea să simtă că face parte din echipă, că e un companion al eroilor. Şi-a mijit ochii şi şi-a supt puţin obrajii, încercînd să copieze încruntătura gînditoare a lui Gwynn.

— Se spune că sînt mai multe oase sub acele nisipuri decît în toată necropola, a spus Mona.

Vali a încercat să-şi amintească cînd vorbise Mona despre altceva decît despre moarte.

Mona a dat să mai spună ceva, dar a fost întreruptă brusc de tuse. Un strop de sînge îi scăpă printre buze şi alunecă, începînd o cădere lungă pînă în lumea uscată de jos. Mai multe picături urmară.

Vali i-a fost recunoscătoare cînd Gwynn l-a luat de acolo pe Siegfried. A întins-o pe Mona pe pămînt şi a încercat să o apere de vînt.

— În ce încurcătură ne-am băgat, a murmurat ea, scoţînd batista din buzunarul de la haină al Monei şi punîndu-i-o în mînă. O încurcătură a naibii de mare.

Nu era sigură de ce se includea şi pe ea în această acuzaţie, dar ştia că ar fi fost prea dureros să se separe de Mona în acel moment. Totuşi era calmă şi se întreba dacă nu-şi dezvolta instinctiv apatia ca pe o strategie de supravieţuire, ferindu-se de orice grijă asemeni un melc ameninţat care se retrage în cochilia lui.

Gwynn l-a dus pe Siegfried la o bucată plată de piatră care zăcea printre buruieni la mică distanţă de margine, destul de departe încît

să le acorde femeilor puțină intimitate, dar încă să le mai poată auzi. Gwynn s-a așezat pe piatră, dîndu-și pe spate pulpana hainei, și i-a făcut semn lui Siegfried să se așeze și el. Siegfried s-a conformat, tremurînd puțin din genunchi. Să urmărești celebritățile era ceva; să te invite o persoană faimoasă în compania ei era cu totul altceva. Nu mai trecuse prin așa ceva înainte și descoperi că era puțin amețitor. Se aștepta ca Gwynn să vorbească, dar atenția bărbatului era atarasă de un tufiș din apropriere, schela abandonată a unui sfrîncioc de care încă mai atîrnau numeroase schelete mici. Un păianjen la fel de alb ca oasele era ocupat acolo, învîrtindu-se, mișcîndu-și picioarele în fluturări opulente.

— Uită-te la aia, a spus încet Gwynn. Cît de precis se mișcă păianjenul, cît de delicat este. Un matematician adevărat, care știe din naștere geometria necesară lucrărilor sale. Te gîndești vreodată la minunile naturii, Siegfried?

Siegfried a scuturat din cap:

— Nu prea, domnule.

Era surprins de întrebare.

— Ar trebui s-o faci. Natura poate fi o sursă bună de inspirație. Pentru mine a fost dintotdeauna.

Siegfried a început să scrie pe ultima foaie din carnețel.

— Cred că sînt prea orășean, domnule. Adică, mi-ar fi dor de copaci dacă n-ar mai fi acolo, dar locul acesta este destul de sumbru. Nu prea e nimic aici.

— Presupun că nu, pentru un om venit de la oraș. Cred că știi o mulțime de oameni.

— Da, domnule. Un jurnalist are nevoie de contacte.

— De o rețea de informatori? Ce abordare admirabilă asupra relațiilor interumane. Apropo, nu e nevoie să-mi spui „domnule". Nu sînt un gentleman, în ciuda a ceea ce poate că ai citit în presă.

— Manierele sînt o apărare împotriva lumii, nu? s-a foit Siegfried pe piatră. Nu citesc acele reviste, a spus el timid. Prefer să mă stimuleze cei pricepuți decît cei senzaționaliști.

— Nu, zău?! a spus Gwynn. Atunci fiecare are proprii stimuli. Eu personal am preferat mereu drogurile.

S-a căutat în buzunarul de la piept şi a scos o cutiuţă subţire şi stilată. Deschizînd-o, i-a oferit lui Siegfried ţigările lungi şi scumpe, făcute din hîrtie roşie, înainte de a-şi lua el una. Siegfried a încercat să-şi ascundă mulţumirea în timp ce accepta luxul oferit. De obicei, el era cel care trebia să cumpere ţigări şi băuturi celor intervievaţi. Gwynn a aprins ambele ţigări, flacăra galbenă a chibritului dansînd scurt în întuneric.

Tutunul era rafinat şi aromat din belşug. Siegfried a inhalat cu degajare. După fiorul pe care i-l dădu, era convins că erau ceva droguri în ţigară. Şi-a notat că Gwynn era într-adevăr un gentleman, în ciuda a ceea ce susţinea.

Siegfried s-a uitat la stelele liniştite şi a ascultat vîntul gălăgios, notîndu-şi gîndurile, pînă cînd Gwynn l-a întrebat:

— Şi de ce ţi-e frică de lume?

Siegfried a luat o pauză din scris:

— În general? Sau chiar acum?

— Hai să începem cu momentul acesta.

— Nu mi-e teamă cu adevărat, a spus el, cred sînt doar tulburat. Ştii cum e, am fluturi în stomac? Bine, poate că nu ştii cum e. Oricum, tu eşti faimos, iar eu sînt un nimeni deocamdată. După cum ai spus şi tu, ştiu o mulţime de oameni, dar cei mai mulţi dintre ei nu sînt foarte importanţi. Interviurile sînt ceva, a spus el dînd neintersat din mînă, dar am terminat cu ele, nu? Presupun că sînt fascinat de compania stelelor.

— Stele? a zîmbit Gwynn. Răspunde-mi la o întrebare, Siegfried. De ce crezi că oamenii ca noi – Domnişoara Skye, profesia noastră în general, chiar şi persoana mea nevrednică – îi fascinează aşa pe distinşii cetăţeni ai oraşului? O să fie interesaţi de ce scrii în seara asta, sînt convins; dar datorită cărei matrici de obişnuinţă, speranţă, imaginaţie sau apetit?

Siegfried îşi notase pînă atunci tocmai propriile sale gînduri despre exact acest subiect, pe ici pe colo printre notiţe. I-a răspuns cu nerăbdare:

— Sînt o mulţime de motive. Voi sînteţi artişti. Sînteţi eroi. Nu sînteţi legaţi de grijile obişnuite. Aveţi puterea şi libertatea la care cei mai mulţi oameni pot doar să viseze. Unii oameni cred că sînteţi

îngeri, trimişi să-i răpună pe cei vinovaţi, pentru ca cei drepţi să poată supravieţui.

— Ah. O generaţie cu dinţi ca săbiile şi cu colţi precum cuţitele, care să-i devoreze pe ticăloşi de pe faţa pămîntului şi pe cei slabi din rîndurile oamenilor.

— Se pare că ai starea de suflet a unui poet.

— Acelea nu sînt cuvintele mele. E ceva ce am auzit de la un om religios. Îţi place, nu?

— Foarte mult. Dintotdeauna mi-au plăcut mai mult prădătorii decît prada.

— Chiar aşa? Din nou, ţine *de gustibus*...

Gwynn a suflat un inel de fum pe care vîntul l-a stricat imediat, în timp ce Siegfried continua vivace:

— Voi, toţi spadasinii şi cuţitarii şi restul – aveţi putere asupra vieţii şi a morţii. E o putere destul de fascinantă. Presupun că mi-ar plăcea să pot să-i găuresc şi eu pe oameni, uneori. V-am admirat mereu.

— Mulţumesc, e foarte drăguţ din partea ta. Dar spune-mi, împărtăşeşti viziunea ortodoxă care spune că sîntem înfăptuitori ai justiţiei divine – instrumente ale unui univers moral?

Se produsese o schimbare în vocea bărbatului, apăruse un ton pe care Siegfried îl auzise dar nu îl putea identifica precis.

— Nu sînt sigur, a spus el.

Gwynn şi-a strivit ţigara şi s-a ridicat. S-a uitat la baza pietrei, unde încă mai creşteau cîţiva maci sălbatici şi geniţiene. A rupt capul unui mac şi l-a pus cu grijă la butonieră. I-a aruncat lui Siegfried o privire şireată:

— Alege unu număr între unu şi cinci.

— Un număr? a întrebat confuz Siegfried.

Omul nu părea să fie genul care joacă jocuri de salon. Siegfried a ridicat din umeri:

— Bine. Patru. Dar nu...

Gwynn a scos unul dintre cele două revolvere. A aruncat două gloanţe din butoi, lăsînd patru înăuntru. După ce a părut să stea pe gînduri o clipă, a mai scos al treilea şi al patrulea glonţ. A rotit butoiul şi l-a închis.

— Stai acolo, a spus, arătînd cu țeava pistolului spre terenul din spatele tufișului.

Siegfried a înghițit în sec. Era aceasta vreo ceremonie, vreun ritual de inițiere – un test pentru curajul și încrederea lui? Poate că trebuia să supraviețuiască pentru a i se putea dezălui anumite secrete. Mai auzise de asemenea lucruri.

Gwynn a îndreptat pistolul spre fața lui Siegfried.

— Mișcă, a spus.

Inima lui Siegfried vibra de parcă cineva i-ar fi bătut un gong în piept. Și-a pus încet carnețelul în buzunar. Nu avea unde să fugă, decît în prăpastie. Era sigur că celălalt pistol al lui Gwynn era încărcat complet. Nu știa ce altceva să facă, așa că s-a ridicat tremurînd de pe piatră și s-a oprit puțin în spatele tufișului.

Țeava pistolului a fluturat:

— Mai în spate.

Siegfried a mers șovăitor cu spatele spre prăpastie. Se simțea slab și îi fierbeau mațele și își dorea să se fi ușurat la cafenea, care părea acum să aparțină unei alte lumi.

— Mai... Mai... Stai!

Siegfried nu putea să vadă unde se termina pămîntul, dar știa că trebuia să fie aproape de spatele lui. *Am fost un prost?* s-a întrebat. Gwynn țintea. Părul pistolarului s-a ridicat brusc în vînt, formînd un halou negru în jurul feței sale, luminată slab de lumina lunii.

Împușcătura s-a auzit foarte puternic.

Sîngele și materia au țîșnit prin ceafa lui Siegfried, iar corpul său a căzut pe spate în cerul gol.

Gwynn s-a apropiat de marginea prăpastiei și a privit în jos. A surprins imaginea amețitoare a puștiului mort, un punct de abia vizibil care a dispărut imediat. Și-a reîncărcat pistolul și l-a pus înapoi în teacă, ridicînd filosofic din umeri.

Gwynn nu avea o viziune ortodoxă asupra profesiei lui. Pentru un moment și-a imaginat că a fost un instrument al umorului, lipsit de aportul divinității. S-a gîndit, nu pentru prima oară, că, dacă divinul posibil își asuma toate domeniile sensului și semnificație, atunci era slujba comediei, cu bifurcațiile ei, răsturnările și anulările sensului, să distrugă acea asumare. Existența unui punct de vedere comic, chiar dacă era doar o interpretare a tragediei unei lumi în care moartea

era rege peste regi, ar putea dovedi absența unei autorități divine absolute.

Mona nu a murit şi s-a simțit ruşinată. A început să-şi ia din nou medicamentele, spunînd public că s-a plictisit de Moarte, ca amant, dar a recunoscut de față cu Vali că simte un nou entuziasm față de viață.

— Ce te-a făcut să te răzgîndeşti? a întrebat-o Vali într-o dimineață.

Săgețile palide şi încete ale soarelui treceau printr-o vază de flori de sticlă de pe pervaz, aruncînd umbre colorate vag pe patul lor.

La fel de colorat era şi ultimul număr din *Inimi şi Săbii*, pe care îl răsfoia neatentă Vali. Conținea primul episod dintr-un roman în care Mona călătorea în lumea morților pentru a găsi un prieten care era prins acolo. Reclama pentru următorul număr spunea că „personajul clasic" Vali Jardine avea să reapară în povestire. E amuzant, s-a gîndit Vali, să ştii că o să mori într-o zi, dar avatarurile tale pe hîrtie, păpuşile şi bibelourile cu tine vor trăi mai departe. Tu, care nu mai respiri şi ai fost stinsă, vei continua să trăieşti în mod straniu, umflată de conştiința cititorilor şi colecționarilor, care te-ar re-imagina şi re-crea cu mai puțină clasă şi istețime decît ai vrea, dar poate cu mai multă energie, încîntare şi imaginație decît ai pus în tine cît ai trăit.

Mona şi-a întins spatele şi picioarele, desfătîndu-se în soarele senin şi cearşafurile de in. Boala ei dispărea încet, dar sigur. Aventura ei cu boala aproape că meritase, deoarece plăcerile convalescenței erau acum ale ei – acele plăceri delicate şi puțin mizerabile ale simțurilor redeşteptate. Ceaiul cu lapte şi supa de găină, aromele inocente ale pîinii şi săpunului, sunetele zilnice ale străzii de jos curgeau ca pîraiele în rîul plăcerii senzuale pe care o simțea în timpul însănătoşirii ei.

Mona e ezitat puțin înainte să răspundă. De fapt, nu prea îşi mai amintea. Se gîndea că privise în noaptea de dincolo de Stînca Teleute şi se temuse de ea. Îi refuzase chemarea – o dezamăgise, refuzînd să se ducă la dansul final cu fantomele de ciulinul laptelui ale căror cîntece de leagăn stranii şi batjocoritoare îi arseseră gura cînd era în pătuț şi o făcuseră poet. Şi mai era acel puşti care a murit de parcă acel ceas îşi dorise o viață şi o luase pe prima oferită.

— Am fost mereu încăpățînată. Nu am urmat niciodată calea cea dreaptă.

— Gwynn spunea că eşti o fugară.

Mona a pufnit. A netezit pătura dintre picioarele ei.

— Nu ştiu. Moda se schimbă. Presupun că mi-am pierdut tupeul. Dar uneori frunza proastă rămîne în derivă, pînă cînd vede că dragostea vine să o ridice.

Vali a zîmbit, fără să se lase păcălită, şi a sunat după băiat să le aducă micul dejun.

Într-o zi senină de iarnă, cele două femei s-au dus la un picnic în necropolă. Au stat în altarul Sfintei Anna Vermicula. Mona îşi luase diversele doctorii şi fusese un pacient model. Nu mai era aşa de palidă şi începuse să se antreneze din nou cu sabia ei.

— Mă simt mult mai bine, a declarat ea, mestecînd un sandviş. Cred că dorul de moarte a fost doar o nebunie de vară căreia i-a trecut vremea.

— Poate că da, a fost vag de acord Vali.

Nu putea recupera sentimentul de atemporalitate pe care îl simţise aici în urmă cu o lună. Lumea mergea mai departe. Îndreptîndu-se spre necropolă, trecuseră pe lîngă multe şantiere. De-a lungul canalului se ridicau blocuri înalte de apartamente. Noi baruri chic atrăgeau mulţimea de pe Podul Arcadei.

Ambele femei erau îmbrăcate cu blănuri. Deja se simţea un pic din răceala iernii. Deşi zăpada cădea rar pe Sheol, Vali simţea că în acel an s-ar putea întîmpla.

Mestecînd un biscuit, privea siluetele mici ale unui grup de turişti care stăteau lîngă margine, privind deşertul. Mai aproape, în mijlocul pustietăţii, un grup de copii jucau „Răzbunătorii Mascaţi". Vîntul ridica vocile lor ascuţite:

Bărbaţii mascaţi,
Doamnele mascate,
Uită-te cum ucid, uită-te cum ucid –
Revolvere şi cuţite,
Săbii, pumnale şi otrăvuri,
Cădem cu toţii,
Cădem cu toţii.

Traducere de Robert Coller şi Cristian Mitran

Jeffrey Ford
LA REPARATA

Toţi îşi amintesc unde se aflau atunci cînd au auzit pentru prima oară că a murit Regina Josette. Eu stăteam în penumbră pe stînca aceea cunoscută sub numele de Umărul Rece, vînînd lilieci. Sub mine, luminile palatului luceau cu o strălucire stinsă care transforma decrepitudinea în frumuseţe, iar dinspre sud adia briza aducînd cu ea rămăşiţele unei furtuni de pe mare. Tocmai zărisem licărul unei stele, coborînd în spatele munţilor îndepărtaţi, cînd ceva trase de undiţa mea şi imediat urmă un strigăt care se ridica, asemeni unui ţipăt al pămîntului, dinspre palat. Prima dată l-am simţit în piept. Cuvintele nu ar fi reuşit să mă convingă, dar acest strigăt disperat îmi spuse categoric că ea a murit.

Josette fusese un copil orfan lăsat la porţile palatului de un grup de actori ambulanţi. Ajunsese în acel moment al vieţii între copilărie şi maturitate, fermecător de mlădioasă, suplă, cu ochi verzi şi păr negru tuns băieţeşte. Bănuiesc că fusese abandonată în speranţa că frumuseţea şi inteligenţa ei vor reuşi să-i aducă o viaţă mai bună decît cea pe care ar fi găsit-o pe drumuri. Asta se întîmpla în zilele cînd Ingess abia începuse să-şi construiască noua curte din renegaţii societăţii. Văzînd-o, declarase că ea avea să fie Doamna Oglinzilor, dar noi ştiam cu toţii că într-o bună zi avea să renunţe la acest titlu în favoarea celui de Regină. Drama care o adusese la acest statut era spectacolul favorit al curţii şi tema ei de conversaţie.

Părul ei crescu lung şi ne vrăji pe toţi cu farmecul şi inocenţa ei. Ingess se căsători cu ea într-o zi răcoroasă de la sfîrşitul verii, la cinci

ani de la sosirea ei, iar Inspectorul General al Situațiilor eliberă o mie de fluturi la semnalul sărutului lor. O iubeam toți ca pe o fiică, iar cei mai tineri ca pe o mamă. Niciodată nu-și dădea aere și nici nu profita de puterea poziției ei înalte, înțelegînd mai bine ca oricine stăpînirea de sine care era sufletul Palatului Reparata. Bunătatea ei se potrivea perfect cu generozitatea comică a lui Ingess.

O dată cu moartea ei, Regalitatea Sa, cum insistase el să i se spună, se fărîmiță ca lumina printr-o prismă. Patru nopți la rînd am stat cu el în grădină, fumîndu-mi pipa și ascultîndu-l plîngînd pînă la răsăritul soarelui. Potopul de lacrimi îi distruse înfățișarea frumoasă și-l lăsă ca o epavă prăpădită, ca o babă, deși avea părul blond și strălucitor.

— Uite ce e, Ingess, i-am spus, dar nu am putut continua, logica durerii sale fiind prea convingătoare.

A fluturat din mînă spre mine și și-a întors fața.

Și astfel lumea pe care reușise să o creeze cu aurul strămoșilor săi piați, regatul său, își pierdu deodată sensul. Înainte ca Josette să moară din cauza veninului de la o mușcătură de păianjen, Reparata fusese un loc în care un cerșetor putea fi oricînd luat și făcut Vistiernic al Curții sau Înaltul Astronom de Joi. Fiecare membru al palatului avea un titlu rezervat pentru el de către Regalitatea Sa. Nu existau lipsuri la Reparata, și acest lucru îl făcea să fie o oază în marea de dezamăgiri și cruzime pe care noi, fiecare în felul său, o găsisem în lume.

Niciodată o suită regală nu cuprinsese atîția mizerabili. Contesa Frouch fusese o prostituată cunoscută sub numele de Yams în orașul Gile de pe malul mării. Regalitatea Sa o primise cu căldură, fără s-o judece, la fel cum făcuse și cu Tendon Durst, un trăznit rotofei cu ochelari care credea dincolo de orice îndoială că era lipit și împărțea un ochi cu un geamăn fantomă. După o singură zi de hoinăreală, Durst își confirmase nebunia și își sfîrși seara la palat avînd propria sa cameră și titlul de Filozof General. Nu mai văzusem niciodată pînă atunci pe cineva vorbind simultan cu ambele părți ale gurii, dar în seara aceea mersese în somn și ne spusese de două ori odată că nu va mai părăsi niciodată Reparata. Cu toții îi împărtășeam sentimentul.

Chiar și Ringlat, tîlhar la drumul mare certat cu legea, își îndeplinea cu corectitudine rolul de Episcop al Coroanei. Viețile noastre erau transformate de o poziție în societate și de îndatoririle bizare la care Regalitatea Sa visa atunci cînd ne întîlnea prima oară, stînd

în fața lui la porțile palatului, cerșind o bucată de pîine sau resturile de la masa de dimineață. Erau vremuri grele pretutindeni, dar Ingess era atît de bogat, iar Reparata atît de îndepărtată de restul lumii, încît nici unul dintre cei care se aventurau pînă aici și aveau curajul să ceară ceva nu era alungat. Trăiam zile lungi și luminoase ca într-o carte de povești și apoi, ca lovit de narcolepsie, cititorul închise ochii și adormi.

Dacă am fi avut vreodată intenția de a-l jefui pe Regalitatea Sa, perioada doliului reprezenta oportunitatea perfectă. Însă noi ne vedeam de treburi și de titluri cu și mai multă abnegație, păzindu-l cu rîndul pe conducătorul nostru melancolic. Denumirea completă a titlului meu era Cel Înalt și Puternic al Săptămînii Viitoare. Ingess, dincolo de excentricul său sens al umorului, trebuie să fi știut că aceasta era singura poziție destul de vagă ca să-mi îmblînzească impulsurile. De unul singur eu, care niciodată în întreaga mea viață nu muncisem nici o zi cinstit, cream și executam o serie de sarcini rituale care defineau importanța mea în cadrul curții. Adunarea liliecilor pentru a extermina țînțarii din grădină era una dintre ele. O alta era ștergerea de praf a obiectelor din podul palatului.

În zilele de luni de obicei îmi petreceam diminețile făcînd proclamații, iar în lunea care a urmat morții Josettei am proclamat că ar fi cazul să căutăm ajutor medical pentru Regalitatea Sa. Începuse să vadă spiritul tinerei sale soții plutind peste tot și încerca să se autodistrugă cu băutură tare, insomnie și suferință.

— O văd lîngă Fîntîna Delfinilor chiar în clipa asta, Flam, îmi spuse într-o noapte în grădini.

Am privit spre fîntînă și nu am văzut nimic, totuși privirea lui fanatică mi-a trimis un fior prin tot corpul.

S-a dovedit a fi prima proclamație a mea care a fost urmată de fapte. Am fost înalt și puternic atunci cînd am vorbit despre subiect și nu am așteptat pînă săptămîna viitoare. Au fost trimiși porumbei călători pretutindeni în regatele învecinate întrebînd dacă există cineva care să poată vindeca melancolia provocată de o pierdere. S-a oferit drept recompensă o mică avere în aur. Mi-am schimbat propriul titlu în cel de Conștiință a Regelui și m-am apucat să fac tot ce-mi stătea în puteri ca să-l vindec pe Ingess, dacă nu pentru binele său, atunci pentru binele statului.

În timp ce aşteptam un răspuns, Regalitatea Sa delira şi privea în gol, oprindu-se doar din cînd în cînd ca să mîngîie aerul. Jalea sa atinse un asemenea grad de isterie încît m-a făcut să mă întreb dacă era ceva firesc. L-am pus pe Ascendența Regală, Chin Mokes, un falsificator condamnat de cinci ori, să preia sarcina de semnare a ordinelor regale de achiziții, pentru ca palatul să continue să funcționeze lin. S-a conceput un plan prin care una dintre femei, bine fardată şi coafată, să se îmbrace ca Josette şi, stînd printre umbrele din grădină, să-i spună lui Ingess să nu mai jelească. După ce Contesa Frouch a rîs de noi cu acel ton care putea să ofilească o pădure, am văzut şi noi inutilitatea schemei.

Două săptămîni chinuitoare de depresie abrutizantă se scurseră cu pas de melc înainte să se audă că în cele din urmă un om dintr-o țară îndepărtată, un practicant ambulant al medicinei, a sosit cu un vas în Gile. Frouch şi cu mine am plecat în căutarea lui, călătorind pe timpul nopții în trăsura regală, condusă de nimeni altul decît Tendon Durst. Deşi mă îngrijora simțul direcției al filozofului, fratele lui invizibil era de obicei demn de încredere. Am ajuns la malul mării în zori şi am fost martori la agitația pescăruşilor cînd bărcile de pescuit plecau în larg.

— Crezi că e o idee bună să te întorci? am întrebat-o cînd am coborît din trăsură.

— E un test, a zis ea, ajustîndu-şi tiara deasupra spiralelor părului ei banal şi stingîndu-şi țigara.

Tocurile nu erau cea mai bună alegere pentru străzile pavate cu buşteni şi pietre din Gile, dar ea le purta oricum. Consideram etola de nurcă puțin cam prea mult, dar cine eram eu să vorbesc? Ca să arăt ca o Conştiință a Regelui, purtam unul dintre cele mai bune costume ale lui, din mătase, cu guler larg şi capă asortată. În plus, împrumutasem un inel cu sigiliu încrustat cu diamante. L-am lăsat pe Filozoful General cufundat în meditație şi am pornit regeşte mai departe, pe lîngă o grămadă de schelete de peşte, spre trotuarul care ducea la tavernă.

Proprietarul tavernei o cunoscuse pe contesă în viața ei de dinainte şi era mulțumit să vadă că îi mergea aşa de bine. L-am întrebat dacă găzduise un vindecător străin şi el ne-a răspuns că da.

— Un tip scund, a zis, cu o barbă lungă. Nu poartă decît o robă şi o pereche de ghete.

Proprietarul tavernei a rîs.

— Vine în fiecare zi puțin după apusul soarelui și mă pune să-i fac o băutură pe care m-a învățat s-o numesc Lacrimile Prințesei Jang. Se termină cu un nor de spumă deasupra și o ploaie verde căzînd pe un cer limpede de gin la fundul paharului. Aș zice că știe cîteva chestii.

Am cerut două pentru noi, plătind cu o monedă de aur. Proprietarul tavernei era în extaz. Ne-am așezat lîngă fereastra mare din față care dădea spre port și golf. Nici unul dintre noi nu vorbea. Eu îmi contemplam transformarea din ultimii ani, de la vagabond nedorit la judecător al unui regat, și după expresia din ochii lui Frouch eram convins că și ea se gîndea la ceva asemănător. Ciudata băutură era dulce-amăruie, citrice răcoritoare sub un nor de regrete. Apoi a sunat clopoțelul de la ușă și a intrat vindecătorul nostru.

Proprietarul tavernei ne-a prezentat, iar vindecătorul s-a înclinat atît de adînc ca și cum ar fi vrut să ne arate chelia în formă de stea. Ne-a spus că numele lui nu era important, dar că reputația lui era legendară chiar și pe îndepărtata Insulă a Copiilor Care Latră.

— Vii de departe, i-a zis contesa, dar poți vindeca pierderea?

— Pot vindeca orice, Contesă, a fost răspunsul lui.

— Și moartea? am întrebat eu.

— Moartea nu e o boală.

A fost de acord să ne însoțească înapoi la palat dacă beam un pahar cu el. Proprietarul tavernei prepară un rînd de Lacrimi ale Prințesei Jang din partea casei și ne-am așezat din nou la masa de lîngă fereastră.

— Simt că ai o legătură puternică cu locul ăsta, Contesă, spuse vindecătorul.

— Ai o minte ascuțită ca o bucată de osînză, replică ea și aprinse o țigară.

— Regreți zilele petrecute aici?

— Dacă ar fi așa ar însemna să regret că trăiesc, zise ea întorcîndu-și fața spre fereastră.

Lacrimile Prințesei Jang nu erau singurele care cădeau în această dimineață.

Vindecătorul dădu din cap și apucă băutura într-un mod care sugera că ar putea să aibă și el un regret sau două. Speram ca aceste dezamăgiri să nu fure din sănătatea pacienților lui.

Am făcut drumul înapoi spre palat într-o linişte deplină. Vindecătorul stătea lîngă Frouch, iar eu în faţa lor. În timp ce trăsura se hurduca pe drumul prost întreţinut dinspre Gile, l-am studiat pe omul pe care îl angajaserăm. Chipul lui, deşi pe jumătate ascuns de o barbă căruntă, îi arăta vîrsta şi totuşi strălucea de o vitalitate calmă. Ştiam că zîmbea, deşi buzele nu i se mişcau. Pe palmele ambelor mîini avea tatuaţi şerpi încolăciţi. Roba pe care o purta nu părea să fie vreo formă de îmbrăcăminte străină ci, în realitate, doar un halat simplu de flanelă care ar fi putut fi purtat de nevasta unui pescar. În jurul gîtului său atîrna o amuletă pe o sfoară – un exotic rubin fals înconjurat de diamante de sticlă montate într-o stea de tinichea vopsită în auriu. Micul sac de pînză cu lucrurile lui se agita la picioarele mele.

— Durerea acestui tînăr o să-l consume dacă nu luăm măsuri drastice, îmi spuse vindecătorul după ce-şi petrecu o zi întreagă studiindu-l pe Regalitatea Sa.

Stăteam în sufragerie la capătul dinspre apus al unei mese care era aşa de lungă şi de largă încît noi, cei de la curte, îi spuneam insula. Era tîrziu şi majoritatea celor din palat dormeau. Sorbeam din cafea, iar vindecătorul crănţănea cu răutate dintr-un bol cu lăcuste în miere sălbatică pe care bucătarul palatului, Exaltata Artă Culinară, Grenis Saint-Geedon, cîndva un faimos asasin, fusese atît de drăguţ să se ridice din pat ca să-l pregătească.

— Ce vrei să spui? am întrebat.

— Vezi ce fac eu cu bolul ăsta de hrană sfîntă? zise vindecătorul, cu un picior de lăcustă atîrnîndu-i în colţul drept al gurii. Îi va consuma sufletul.

— Va muri?

— Nu asta e partea cea mai rea, spuse bătrînul.

— Care sînt măsurile drastice?

— Să spunem că, o dată ce începem, o să-ţi doreşti să nu-mi fi cerut să fac asta.

— Îl poţi vindeca?

— Asta, zise el ridicînd bolul ca să-l lingă, este o certitudine care îşi are rădăcinile în chiar prima clipă a creaţiei.

Omul era fie un idiot, fie un medic atît de mare, încît metodele şi comportamentul său erau inspirate de o cultură străină extrem de

avansată. Îmbrăcămintea şi modul în care mînca nu sugera ultima ipoteză, dar ultima mea imagine a lui Ingess hoinărind ca un somnambul prin sala cea mare era suficientă ca să mă convingă de faptul că diagnosticul vindecătorului era corect. Regalitatea Sa se ofilise, devenind demn de milă şi total descurajat. Chiar şi părul lui blond se descompunea acum în săruri şi plutea în siajul lui letargic.

Mă temeam să nu mă biciuiască contesa cu rîsul ei cînd va auzi decizia mea, dar i-am răspuns vindecătorului pe loc, în timp ce el aşeza bolul pe masă:

— Fă ceea ce trebuie.

Atunci buzele bătrînului se desfăcură într-un zîmbet larg dezvelind un şir de dinţi stricaţi. Ridică amuleta de la piept şi sărută rubinul îndrăzneţ din centru.

— O să ajungi să regreţi asta, îmi spuse.

— Deja regret.

În dimineaţa următoare a trebuit să mă adresez curţii regale de la Reparata în legătură cu Ingess şi tratamentul lui. Ne-am întîlnit în amfiteatrul palatului, toţi cincizeci şi doi cîţi eram. Am urcat pe scenă, din nou îmbrăcat cu hainele bune ale Regalităţii Sale ca modalitate de a-mi spori autoritatea cuvintelor. În mod miraculos Frouch mă iertă cînd i-am informat despre decizia mea, dar ceilalţi au fost foarte sceptici. Cum ar fi putut să nu fie – îl văzuseră şi îl cunoscuseră pe vindecător.

— E un şarlatan, strigă Chin Mokes, şi asta îi stîrni şi pe ceilalţi, căci cine putea recunoaşte mai bine un fals decît Ascendenţa Regală?

— Mănîncă insecte, zise Exaltata Artă Culinară, scuipînd, aşa cum se vorbea că scuipase cîndva pe fruntea fiecăreia dintre victimele lui.

Cancelarul Gunoaielor sări la jugulară:

— Nu e deloc doctor, e o mare varză. N-ar reuşi să vindece o durere în cur decît dispărînd din încăpere.

— Este cunoscut pînă în îndepărtata Insulă a Copiilor care Latră, le-am spus.

— Probabil pentru curăţenia trotuarelor, strigă cineva.

Toate bijuteriilor membrilor curţii îmi ameţeau ochii şi capul începu să mi se învîrtească. Picături de transpiraţie îmi apărură pe sprîncene şi, pentru prima dată de cînd venisem la Reparata, am avut acel sentiment de abandon care mă bîntuise timp de atîţi ani.

Atunci contesa se ridică în picioare şi ceilalţi tăcură imediat.

— Aţi avut cu toţii o şansă să vă daţi cu presupusul. Acum e timpul să ne ocupăm de salvarea Regalităţii Sale. Dacă nici unul dintre voi nu are un plan mai bun, vom urma cu toţii sfaturile vindecătorului şi vom aplica tratamentul lui.

Cancelarul Gunoaielor deschise gura mare să vorbească, dar Frouch, fără a se întoarce măcar să se uite la el, zise:

— Dacă nu vrei să rîd de tine, ar fi mai bine să păstrezi pentru tine acea parte a titlului care e pe punctul de a-ţi ieşi din gură.

Cancelarul se opri şi se cufundă în scaun ca pentru a se feri de un chicotit batjocoritor.

Înaintea răsăritului soarelui în dimineaţa următoare, tratamentul începuse.

Regalitatea Sa zăcea complet dezbrăcat pe o masă goală din spitalul palatului, legănîndu-se uşor şi murmurînd tot felul de bizarerii. Frouch şi cu mine eram prezenţi acolo ca reprezentanţi ai curţii pe parcursul procedurii medicale. Alături de vindecător, băiatul cel tînăr, Pester, Prinţ al Grajdurilor cu Cai, aştepta, stînd pe un taburet într-un colţ, pregătit să îndeplinească cerinţele doctorului. Îl chemase şi pe Durst, Filozoful General, ca să vadă dacă el ar putea descifra ceea ce ar fi putut fi ultimul mesaj al lui Ingess pentru noi. Era o credinţă general înrădăcinată în acele zile faptul că un nebun ar putea uşor interpreta delirul altuia. Vindecătorul era nerăbdător să înceapă, dar noi îl împiedicaserăm, explicîndu-i cît de important ar putea fi un mesaj al lui Ingess către loialii săi supuşi.

Durst intră trăgînd după sine greutatea invizibilă a geamănului său şi realizînd imposibila sarcină de a discuta două subiecte diferite simultan cu cele două părţi ale gurii.

— Dragul meu Filozof, zise contesa. Tu faci normalitatea să arate rău.

El se înclină atît cît îi permitea burta, apoi se îndreptă şi ascultă rugămintea noastră cu ceva ce se afla la limita atenţiei. Ni se încălzeau inimile văzîndu-l cît era de mîndru că putea fi de folos în timpul crizei. Se îndreptă cu o atitudine oficială către masa pe care zăcea Ingess şi se aplecă să asculte frînturile febrile de cuvinte.

În timp ce Filozoful General îşi îndeplinea misiunea, Frouch mă înghionti în coaste cu cotul şi amîndoi întîmpinarăm dificultăţi în a

ne abține să rîdem urmărindu-l. Vindecătorul, văzînd toate acestea, scutură vag din cap şi oftă nerăbdător.

Cînd, în cele din urmă, Durst se întoarse spre noi, l-am întrebat ce spusese Ingess.

Arăta nedumerit şi rosti:

— Mie mi se pare o simplă trăncăneală.

Contesa şi cu mine am izbucnit în rîs.

— Dar, continuă el înălțînd arătătorul mîinii drepte, fratele meu spune că Regalitatea Sa este preocupat de un torent care curge pe sub un pod.

— Fascinant, zise vindecătorul alungîndu-l pe Durst din salonul de spital.

Cînd se întoarse, bătrînul ridică sacul de pînză aşezîndu-l pe masă alături de capul lui Ingess. Din el scoase o pereche de ochelari ale cărui lentile erau nişte cilindri lungi şi negri acoperiți cu metal. Le fixă brațele peste urechile Regalității Sale şi ajustă cilindrii astfel încît să-i acopere complet ochii. În momentul în care acest ciudat dispozitiv fu la locul lui, Ingess dădu drumul unui oftat masiv şi deveni complet moale.

— Ce-i asta? am întrebat.

Vindecătorul îşi desfăcu cordonul de la halat, înfăşură capetele mai strîns şi îl legă din nou mai bine.

— La capetele acestor două tunele apare o imagine, din cauza modului în care se suprapune vederea noastră ca să putem vedea tridimensional. E ceva atît de fascinant, încît privitorul nu se mai gîndeşte la nimic altceva. Timpul, durerea, regretul sînt înlăturate din minte de frumusețea intrinsecă a scenei.

— Ce arată? întrebă Frouch.

— Nu vă pot explica, zise vindecătorul, e prea complex.

— Pentru ce e necesar? m-am interesat eu.

— Pentru că ceea ce îi voi face seniorului vostru ar fi altfel atît de dureros încît țipetele lui ar amenința sănătatea mintală a tuturor celor din acest palat.

Spunînd asta, băgă mîna în sac şi scoase o creatură verde care se zvîrcolea, de mărimea unui deget de bărbat.

Contesa şi cu mine ne-am apropiat să vedem exact ce ținea în mînă. Creatura era un miriapod segmentat, de un verde-jad, cu cap de culoarea lavandei şi mici cornițe negre.

— Sirimon, zise el cu accent străin.

— Arată ca o omidă, zise Frouch.

— Da, aşa e, admise bătrînul, dar să nu faceţi vreo greşeală, acesta este Sirimon.

— Regalitatea Sa nu trebuie să-l mănînce, nu-i aşa? am întrebat, înghiţind greu la amintirea gustării de la miezul nopţii a vindecătorului.

— Alungă-ţi gîndul, zise el, şi cu mare grijă coborî mîna către urechea stîngă a lui Ingess.

Fluieră acut, pătrunzător, şi mica creatură înaintă pe palma sa în deschiderea din capul Regalităţii Sale.

Văzînd aşa ceva Frouch rîse încercînd să-şi controleze groaza. Eu m-am întors simţind că mi se face rău.

— Acum aşteptăm, l-am auzit spunînd pe vindecător.

Îşi trase un scaun şi se aşeză.

După vreo patru ore de aşteptare în linişte, bătrînul notă ingredientele pentru Lacrimile Prinţesei Jang şi i le dădu lui Pester.

— Spune-i barmanului să nu uite de bitter, zise.

Băiatul dădu din cap şi, înainte de a ieşi din cameră, i-am strigat:

— Să facă două.

— Spune-i să facă mai multe, strigă şi Frouch.

Pester reveni purtînd o tavă cu trei pahare şi cel mai mare ulcior din palat care conţinea un adevărat muson de regrete lichide. Frouch aprinse o ţigară şi vindecătorul turnă. Vorbirăm despre nimicuri şi, pe parcursul conversaţiei, vindecătorul ne desfătă cu povestea ultimului său pacient, un bărbat care, din cauza lecturii obsesive de texte religioase, devenise atît de redus şi de abrutizat, încît începuse să revină la forma de maimuţă.

— Nevasta lui trebuia să-l ademenească în fiecare seară cu un ciorchine de banane ca să coboare din copaci.

— I-ai schimbat obiceiurile cititului? întrebă contesa.

— Nu, i-am epilat corpul, apoi i-am prescris trei lovituri moderate în cap cu un ciocan la micul dejun, la prînz şi la cină.

Eram pe punctul să întreb dacă bietul nenorocit îşi revenise, dar înainte de a putea vorbi am observat un sunet slab iritant, tulburător, care pe moment m-a năucit.

— Ce-i asta? am întrebat, ridicîndu-mă nesigur.

— Da, aud şi eu, zise Frouch. E ca un foşnet constant de hîrtie.

— E Sirimon, explică vindecătorul.

M-am apropiat de Ingess şi am ascultat. Micul zgomot părea să vină din interiorul capului său. Aplecîndu-mă, mi-am lipit urechea de urechea lui. Mi-am dat seama cu groază că sunetul era identic, deşi mai slab, fiind înăbuşit de piele şi ţeastă, cu cel pe care îl făcea vindecătorul continuînd să-şi facă de lucru cu bolul lui cu lăcuste.

— Ce înseamnă asta? am ţipat.

Bătrînul zîmbi.

— Sirimon reorganizează, creează noi căi, digerează melancolia.

Adormisem şi eram cufundat într-o amintire de coşmar din copilărie cînd o mînă apăru din beznă şi mă izbi în ceafă. Revenindu-mi, m-am frecat la ochi, şi în faţa mea se găsea vindecătorul etalînd viermele lui infernal şi verde, acum zvîrcolindu-se umflat şi obez.

— Sirimon a terminat, spuse.

Frouch era lîngă masa pe care stătea Ingess. Părul ei pudrat se pleoştise şi acum îi atîrna pe mijlocul spatelui. Privea inexpresiv în jos spre Regalitatea Sa şi rîdea ca şi cum ar fi plîns. Dispozitivul optic al vindecătorului dispăruse şi ochii lui Ingess erau daţi peste cap arătîndu-şi numai albul. Avea gura larg deschisă de parcă ar fi încercat să elibereze un ţipăt prea mare pentru a avea loc prin deschizătură.

— Repede, zise vindecătorul, în bucătărie.

Exact atunci Pester intră în fruntea unui grup de bărbaţi – Chin Mokes, Grenis Saint-Geedon, Ringlat şi Durst. Urmă un vîrtej de activitate frenetică în care ni se spuse să-l ridicăm pe Regalitatea Sa şi să-l transportăm în bucătărie. Ajunşi acolo, primirăm instrucţiuni să-l legăm de uriaşa frigare pe care Exaltata Artă Culinară răsucea porci întregi pentru petreceri. Cînd Regalitatea Sa fu înlănţuit în siguranţă pe lunga prăjină de metal, vindecătorul îi spuse lui Grenis să răsucească mînerul şi să-l fixeze astfel încît urechea stîngă a pacientului să fie îndreptată spre podea. Apoi bătrînul strigă la Pester să aducă un vas larg şi să-l aşeze în cenuşă, acolo unde ardea de obicei focul, exact sub urechea Regalităţii Sale.

La o clipă după ce băiatul puse oala jos, un calup de fluid alb vîscos se scurse din urechea Regalităţii Sale şi plescăi înăuntru. Adunarea

făcu un pas înapoi văzînd aşa ceva. Apoi începu să curgă un şuvoi constant, ca berea dintr-un robinet deschis, umplînd oala.

— A spus că trebuie să avem grijă ca substanţa asta să nu păţească nici un rău, orice s-ar întîmpla, zise Frouch, care tocmai instrase în bucătărie.

— Ce dracu' e asta? întrebă Ringlat.

M-am întors să-i pun vindecătorului aceeaşi întrebare, dar el nu se mai afla în încăpere.

— Bună treabă, Flam, zise Chin Mokes, l-ai transformat pe rege într-o cană de zoaie.

— Unde e doctorul? rosti Grenis Saint-Geedon, trăgînd un cuţit de măcelărie din suportul lui.

Părăsi bucătăria cu o expresie ucigaşă pe chip.

Pe parcursul următoarelor două ore oala se umplu aproape pînă la buză, iar vindecătorul căutat peste tot era de negăsit. În zori, Ingess deschise ochii şi căscă.

Palatul Reparata sărbători faptul că Regalitatea Sa se însănătoşise pe deplin. Avu nevoie de ajutor timp de aproximativ o săptămînă pentru necesităţile sale, dar imediat ce perioada de convalescenţă trecu se ridică pe picioare ca să-şi îndeplinească îndatoririle regale. O mare parte din părul pe care îl pierduse începu să-i crească la loc şi îşi recîştigă aproape întreaga vitalitate a muşchilor. Melancolia profundă, deşi dispăruse, luase cu ea o mică parte din el, iar acum pe chipul lui apăruseră cîteva linii fine care îl făceau să arate mai matur. De fapt, nu am văzut nici o lacrimă după chinul îndurat. Însă nici nu rîdea, iar acest aspect vag oficial era ca o pietricică jenantă în pantoful meu.

Într-o noapte m-am dus în grădină să eliberez liliecii şi l-am găsit acolo, stînd pe bancă în faţa Fîntînii Delfinilor, holbîndu-se la lună.

— Durst a ţinut azi o prelegere despre natura universului. Credinţa lui este că totul a început cu o gigantică explozie, am spus eu, rîzînd prea tare, încercînd să-l fac să mi se alăture.

Ingess abia clătină din cap.

— Bietul Durst, zise. Nu ţi-am spus niciodată, dar am cerut informaţii despre el la azilul din care a evadat. Se pare că a avut un frate geamăn care s-a înecat cînd avea zece ani. L-ar fi putut salva, dar i-a fost prea frică de apă.

— Regalitatea Ta, am spus exasperat de răspunsul lui, de ce te holbezi la lună?

— Nu-mi mai spune aşa, Flam. Nu sînt rege. Sînt doar nepotul unui pirat căruia i-a rămas mult prea mult aur.

— Cum doreşti.

Atunci se întoarse şi îmi zîmbi forţat.

— Vreau să-l pui pe Saint-Geedon să organizeze un ospăţ. Trebuie să mulţumesc tuturor pentru eforturile pe care le-au făcut ca să-mi salveze viaţa.

Am aprobat din cap şi am plecat.

Mai tîrziu în acea seară am căutat-o pe Frouch şi am găsit-o pe terasa care dă spre lacul ca oglinda. Stătea la umbra unei mimoze dintr-un vas, hrănind păunii cu bucăţele de pîine.

Mi-am tras şi eu un scaun şi i-am povestit despre ospăţul care urma să se ţină peste două zile. Se lumină la auzul veştii.

— Am o rochie pe care abia aştept s-o port, zise.

— Cum te simţi, acum, că totul a revenit la normal? am întrebat.

— Ai fost o Conştiinţă a Regelui nemaipomenită.

— Aş prefera să uit întreaga poveste. Dar mai e un lucru despre care încă îmi pun întrebări.

— Imaginea de pe ochelarii ciudaţi ai vindecătorului?

Am scuturat din cap.

— Ce s-a întîmplat cu substanţa care s-a scurs din urechea lui Ingess?

Ea bătu din palme să alunge păsările şi rămase aşezată aplecîndu-se doar în faţă.

— Vrei să spui că n-ai văzut-o? întrebă.

— Nu.

— Ei haide, zise şi se ridică în picioare. Trebuie să vezi.

Mă apucă de mînă în timp ce mergeam pe coridoare şi eu mă simţeam cumva nervos să mă găsesc în spatele cîmpului protector al rîsului ei periculos.

Ne-am încheiat călătoria în micuţa capelă de la capătul de nord al palatului. Ministresa Somnului, bătrîna doamnă Kofnep, tocmai aprindea o ultimă lumînare cînd am intrat noi. În spatele ei, odihnindu-se pe altar pe o pernă de satin de dimensiuni considerabile, se afla o minge uriaşă cu păr fin, alb, crescînd peste tot pe ea.

— Asta e, zise Frouch.

— Lucrul acela? am întrebat, arătînd cu degetul.

Doamna Kofnep ne salută apoi îşi întoarse şi ea privirea spre bizarul obiect.

— Nu m-am hotărît încă dacă e un ou, un testicul sau o replică a lumii, spuse ea cu un surîs autozeflemitor.

— A luat forma asta de sferă perfectă a doua zi după ce a ieşit din capul Regalităţii sale, zise contesa.

— Nu avea păr alb acum două zile.

— Eu am mutat-o aici ca să fie protejată, explică Frouch.

Ne-am uitat un timp la sferă, apoi Ministresa Somnului ne părăsi cu obişnuita ei plîngere privind insomnia.

A doua zi am fost ocupat cu pregătirile pentru ospăţ, dar înainte să mă culc m-am întors în capelă să mă mai uit o dată la ciudăţenie. Evident avuseseră loc schimbări, căci acum era întinsă şi ascuţită la ambele capete şi cu o umflătură mare în mijloc. Părul alb crescuse bogat şi se încolăcise pentru a proteja ceea ce pulsa uşor în mijloc.

Ospăţul se ţinu în marea sală de bal, iar Exaltata Artă Culinară se depăşise pe sine prin natura exotică a mîncărurilor servite. Pateu de ficat de cioară pe frunze de pojarniţă caramelizate, subţiri ca foiţa de hîrtie, era aperitivul. La felul principal am avut pasăre, porc, vită, chiar şi crocodil pregătit cu fructe şi legume astfel încît să semene cu o insulă tropicală plutind pe mări calme de sos. Pe fiecare masă exista un bol cu Lacrimile Prinţesei Jang, băutura care în ultimul timp devenise o modă la Reparata.

Ringlat rosti o binecuvîntare în care asemănă pierderea Josettei cu un jaf la drumul mare şi eforturile noastre combinate de a-l resuscita pe Ingess cu adevărata putere a Legii. Cu excepţia doamnei Kofnep, nici unul dintre noi nu era extrem de religios. M-am uitat în jur cînd termină Ringlat şi am văzut capete plecate şi tot felul de gesturi simbolice făcute cu jumătate de inimă. Cînd Durst a urcat pe podium am fost uşurat, ştiind că prostiile lui vor alunga seriozitatea predicii Episcopului. Nu ne-a dezamăgit. Darul său pentru Ingess, după exprimarea lui, era descoperirea înţelesului Timpului. Pentru a-şi exprima gîndurile încîlcite într-un rezumat, explică cu o parte a gurii faptul că Timpul exista pentru a face eternitatea să treacă mai

repede, şi cu cealaltă că servea pentru a o face să treacă mai încet. L-am aplaudat îndelung şi apoi am început să bem.

Pe tot parcursul serbării Regalitatea Sa stătu pe platformă, fără să mănînce sau să bea, dar înclinînd din cap cu un zîmbet mecanic către fiecare dintre noi. După al treilea rînd de Lacrimi am uitat de grija mea pentru el şi am ieşit pe ringul de dans cu contesa. Pentru acea seară îşi aplicase o aluniţă falsă pe buza superioară şi o găseam remarcabil de atrăgătoare. Într-o anumită perioadă din viaţa ei fusese frumoasă, iar în seara aceea, îmbrăcată într-o rochie lungă de culoare crem, cu părul ridicat în două cocuri conice ornate cu flori de mimoze, se apropia de fosta ei strălucire ca un ceas îngheţat cu numai un minut înainte de miezul nopţii.

— Flam, felul în care dansezi mă face să cred că va trebui să te conduc mai tîrziu în camera ta cu o tavă cu banane, şopti ea chicotind în urechea mea stîngă.

Sunetul rîsului ei nu mă înspăimîntă, ci făcu să mi se învîrtă capul ca şi cum Sirimon şi-ar fi deschis un nou drum spre acea porţiune a creierului care găzduieşte dorinţa.

Chin Mokes merse în mîini. Pester se roti ca un derviş. Ilustrul Păstor al Prafului cîntă o arie despre dragostea neîmpărtăşită a unui uriaş. Ilustra Şeptime făcu tablouri cu animale de fermă pînă cînd leşină şi căzu sub masa care susţinea insula porcului fript. Sala de bal era o furtună rotitoare de bunăvoinţă şi spirit înalt în centrul căreia stătea Ingess ca şi cum ar fi dormit cu ochii deschişi. Zîmbetul nu-i dispăru niciodată, nu rată nici o ocazie să strîngă o mînă sau să sărute pe cineva în semn de mulţumire, însă niciodată nu rîse.

Apoi, mult timp după desertul cu baloane de ciocolată, se auzi un ţipăt pătrunzător de disperare şi încăperea se cufundă într-o linişte absolută. Am ridicat ochii din pahar să văd ce redusese mulţimea la tăcere şi am zărit-o pe Ministresa Somnului, doamna Kofnep, stînd în cadrul uşii dinspre nord a sălii de bal, străduindu-se din răsputeri să-şi recapete răsuflarea.

— Veniţi repede, strigă ea, se întîmplă ceva în capelă

Se răsuci şi plecă în mare grabă, iar noi toţi o urmarăm.

Capela era suficient de încăpătoare să ne cuprindă pe toţi atîta timp cît Pester stătea suit pe umerii lui Durst. Ne-am înghesuit înăuntru, gîfîind şi transpirînd după traversarea în fugă a Sălii Luminii şi

Umbrei, prin rotonda Muzeului Regal, apoi în jos pe scări pînă dincolo de observator. Pe altar, entitatea cea albă, pe care acum o recunoşteam a fi un cocon, tremura puternic, legănîndu-se şi emiţînd ţipete ascuţite şi atît de subţiri încît ar fi putut trece prin urechile unui ac.

Se lăsă o linişte respectuoasă printre membrii curţii, şi numai Ingess avu precauţia să-şi scoată pumnalul său lung pentru cazul în care naşterea aşteptată s-ar fi dovedit a fi o teroare. Oamenii se agăţară unul de altul în timp ce materialul alb al acelui lucru începu să se sfîşie cu un zgomot ca atunci cînd un bărbat îşi rupe pantalonii. Ingess gemu cu voce tare şi pumnalul său zăngăni pe podea cînd creatura începu să se desfăşoare. O explozie de praf alb izbucni în momentul naşterii, apoi se risipi suflat de o adiere fantomatică. Cînd se limpezi, am văzut deasupra altarului, plutind în aer, un fluture uriaş, diafan, cu aripile cît nişte cearşafuri. Părea numai cu o idee mai consistent decît o stafie, sclipind în lumina pîlpîindă a lumînărilor.

Mulţimea deveni un cor şi emise un icnet, apoi un oftat, atunci cînd creatura bătu din aripile-i imense şi zbură pe deasupra capetelor noastre către intrare. Pester, cu chipul ca o mască a uimirii, se întinse către ea de unde stătea pe umerii lui Durst. Arătătorul lui trecu pe dedesubtul său în drumul către coridor, şi apoi degetul, ca o flacără stingîndu-se, dispăru de la mîna lui. Masca de uimire a băiatului deveni una a terorii şi urlă. Am vrut să-l ajutăm, dar deja praful care căzuse de pe fluture ne ajunsese în ochi. Mie mi-a provocat un sentiment de tristeţe mai profundă decît cea pe care o încercasem la moartea mamei mele cînd aveam cinci ani. Întreaga curte era în lacrimi. Numai Ingess nu fusese afectat. L-am văzut culegîndu-şi pumnalul de pe podea cu aceeaşi expresie stoică pe care o avusese la petrecere.

Cînd efectul prafului de fluture trecu, ne-am adunat în jurul lui Pester să-i examinăm mîna.

— Nu am simţit nici o durere, a spus el. Numai înăuntrul meu, o tristeţe.

Unii atinseră locul unde fusese degetul, încă incapabili să creadă că dispăruse. Ringlat, conştient că în calitate de episcop ar trebui să facă ceva profund în acest moment, dar neavînd habar ce anume, luă mîna băiatului într-a sa şi sărută ciotul. Mokes se întoarse către Tendon Durst pentru o explicaţie, iar Filozoful General murmură ceva despre teama de insecte şi planeta cu inele. Chin aprobă din cap de parcă

ar fi înțeles. Praful straniu care căzuse acoperea acum aluniţa lui Frouch şi îi dezintegra cumva puterea de seducţie. Toţi sporovăiau ca nişte mori stricate, iar singurul lucru asupra căruia se căzu de acord fu că era necesară o băutură tare. Înainte de a părăsi capela, Ingess ne ceru iertare, în special lui Pester, întrucît mintea lui regală era cea responsabilă pentru fluture.

Seara se termină cu toţi, inclusiv regele, bîndu-şi minţile. Ne-am întrebat încotro plutise creatura, dar nimeni nu voia să plece în căutarea sa. În apropierea zorilor eu şi ceilalţi ne-am tîrît ca nişte morţi vii spre dormitoarele noastre ca să ne cufundăm în coşmaruri. Ultimul meu gînd înainte de a adormi a fost îndreptat către Frouch şi frumuseţea ei trecătoare.

Trei zile trecură fără să avem vreun semn despre fluture şi curtea începu să respire mai uşurată, considerînd că sosise timpul să treacă peste tragica poveste a morţii Josettei. Ştiu că Ingess a fost abordat de Saint-Geedon şi unii dintre ceilalţi probabil în legătură cu începerea unui proiect prin care ar putea reinstaura vechiul spirit al Reparatei, dar Regalitatea Sa îi îndepărtă foarte amabil cu promisiunea că se va gîndi la sugestiile lor.

În noaptea celei de a treia zile, în timp ce stăteam în grădină cu cuşca mea de lilieci, am zărit fluturele. Se ridica uşor ca un gînd deposedat, de proporţii spirituale, din spatele unui rînd de garduri vii, făcîndu-mă să-mi scap pipa în poală. M-am gîndit să fug, dar graţia fluidă cu care se mişca de-a lungul zidurilor de verdeaţă mă hipnotizase. Cînd, în cele din urmă, m-am obişnuit cu şocul apariţiei sale, am remarcat acelaşi sunet pe care Sirimon în făcuse pe cînd sălta prin capul lui Ingess. În mai puţin de un minut lăsase o bună porţiune din gard complet lipsit de vegetaţie. Rămăseseră doar scheletele ramurilor. Am ridicat nervos zăvorul cuştii cu lilieci, gîndindu-mă că prezenţa lor ar putea să-l sperie. Ca întotdeauna aceştia zburătăciră frenetic prin grădină şi în jurul ei, dar nici unul nu îndrăzni să se apropie de fluture. Înainte de a mă mişca de la locul meu l-am văzut consumînd un tufiş întreg de trandafiri, un kilometru întreg de viţă de vie, toţi crinii pătaţi ai Josettei şi frunzişul unei uriaşe sălcii plîngătoare.

În dimineaţa următoare, fluturele dispărînd din nou, curtea s-a reunit în grădină, sau mai degrabă acolo unde fusese grădina. Distrugerea era atît de completă, încît puteam număra pe degetele de la

mîini frunzele care încă mai atîrnau pe ramuri. Devastarea acestui loc special avea o anumită tristețe, dar pe moment aceasta era umbrită de un sentiment mult mai puternic de mirare față de apetitul enorm al creaturii și eficiența sa în a și-l satisface.

— Avem o plasă mare? întrebă Cancelarul Gunoaielor.

— De ce, vrei tu să te lupți cu el? întrebă Pester, ridicîndu-și mîna să vadă toți.

— Trebuie distrus, zise Ringlat, e mult prea periculos.

— Dar e frumos, spuse Ilustra Șeptime.

— Grădina a fost frumoasă, îl contră episcopul. Creatura asta e diabolică.

Ingess păși în mijlocul mulțimii și se întoarse să ne privească pe fiecare în parte.

— Fluturele nu trebuie să pățească nici un rău, zise.

— Dar nu e corect, protestă Ringlat.

— Cine îi va face vreun rău va fi condamnat la moarte, declară Ingess fără patimă, apoi se întoarse și porni către palat.

Membrii curții nu spuseră nimic, dar fiecare își coborî privirea la pantofi ca niște copii certați. O amenințare cu moartea din partea lui Ingess era ca o săgeată prin inima Reparatei. În clipa aceea i-am simțit spiritul dizolvîndu-se.

— Moarte? rosti Chin Mokes cînd Regalitatea Sa nu mai putea să-l audă.

Clătină trist din cap. Ceilalți făcură la fel în timp ce se îndepărtau fără țel de grădina lipsă.

Am strigat-o pe Frouch să mă aștepte, dar spre surprinderea mea ea se întoarse și continuă să meargă spre palat.

După cum am aflat curînd, grădina fusese numai începutul. În seara următoare etericul mîncău invadă dulapurile din aripa sudică și, mutîndu-se din cameră în cameră, devoră toate așternuturile și lenjeriile celor care locuiau acolo. Tot ce mai rămase din haine erau cele în care membrii curții sosiseră la Reparata, și care stătuseră mult timp depozitate în cufere. A doua zi l-am întîlnit la micul dejun pe Cancelarul Gunoaielor, și acesta purta costumul de clovn care, în viața sa precedentă, îi fusese uniformă. Pantofii erau enormi, cravata prea scurtă, haina avea dungi și pantalonii carouri. Cu glas ridicat încercă cu disperare să explice, iar stînjeneala lui fu molipsitoare. Era

o imagine dezarmantă să vezi jumătate din curtea regală hoinărind în veşminte jerpelite.

Ingess îl însărcină pe vistiernicul regal să aducă aur astfel încît să poată trimite imediat după haine noi, dar cînd fură deschise uşile vistieriei, permiţînd soarelui să pătrundă, fluturele se sperie şi zbură atingîndu-l pe vistiernic. Cînd reuşi în cele din urmă să-şi limpezească ochii de praful insectei şi mintea de deprimarea rezultată, descoperi că fiinţa avea poftă de mai multe decît frunze şi haine. O jumătate bună din imensa comoară dispăruse.

Am ascultat toţi cu scepticism povestea spusă de vistiernic, suspectîndu-l de furt, întrucît în viaţa anterioară fusese hoţ de buzunare. Însă cîteva nopţi mai tîrziu, cînd fluturele se reîntoarse, mai multe persoane depuseră mărturie despre consumul de bijuterii, iar Saint-Geedon confirmă că, în decursul a cîteva minute, nimicise orice loc în care se găsea argintărie regală. Ingess îşi pierduse chiar şi coroana, totuşi, în faţa stringentelor cereri de a fi exterminat, refuză să-şi retragă porunca de a nu i se face nici un rău.

M-am dus s-o vizitez pe Frouch în apartamentul ei în dimineaţa care a urmat ospăţului lui din partea noastră de palat. Propria mea garderobă dispăruse în cursul nopţii împreună cu aproape tot ce deţineam. Cînd am bătut la uşa contesei purtam vechea mea haină de la care lipsea o mînecă şi pantalonii în care vagabondasem mii de kilometri, ale căror găuri din genunchi făceau ca partea de jos a fiecărui crac să fie aproape inutilă. Era foarte dificil să îmbrac din nou acele lucruri, şi pentru o clipă m-am gîndit să umblu pur şi simplu în halat aşa cum făcuse vindecătorul.

N-am primit nici un răspuns din partea contesei şi eram pe punctul să plec cînd, de dincolo de uşă, am auzit ceva ce la început am confundat cu sunetul lui Sirimon. Am ascultat mai atent şi mi-am dat seama că era Frouch, plîngînd. Într-un moment de nebunie am deschis uşa şi am intrat.

— Contesă, am strigat.

— Pleacă, Flam.

— Ce s-a întîmplat? am întrebat, cu toate că aveam deja o bănuială.

— Nu intra aici, zise ea, dar eu trebuia să mă asigur că e teafără.

Stătea în mijlocul camerei ei, îmbrăcată cu rochia scurtă, provocatoare, pe care o purtase cu zece ani în urmă cînd bătea străzile din

Gile. Avea părul despletit şi nepudrat, etalîndu-şi culoarea reală cafenie şi cenuşiul ca de şoarece.

— Visul s-a terminat, Flam, zise ridicînd privirea spre mine cu o expresie care sintetiza fiecare moment greu pe care îl trăise în întreaga sa viaţă.

Am vrut s-o liniştesc, dar nu am ştiut cum.

— Contesă, am rostit făcînd un pas înainte.

— Contesă, repetă ea şi rîse într-un fel care îmi sfredeli inima mai adînc decît ar fi putut-o face Sirimon.

— Hai să ne plimbăm puţin împreună, am spus. Să luăm puţin aer.

— Pleacă de lîngă mine.

Reacţia ei mă înfurie rău. Am lăsat-o acolo şi am pornit pe coridoare, vorbind de unul singur de parcă aş fi fost Durst. Trecînd pe lîngă uriaşa oglindă ovală de lîngă bibliotecă, am surprins imaginea unui nebun dînd din gură, îmbrăcat în vechile mele zdrenţe, cu părul nepieptănat şi aspect sălbatic. Ştiam acum cum arătasem cu ani în urmă în ochii locuitorilor acelor oraşe prin care trecusem şi din care fusesem alungat. Aveam nevoie să revin la realitate, aşa că m-am hotărît să mă duc în podul palatului şi să fac puţină curăţenie. Am urcat cu greu şirul lung pe trepte, convingîndu-mă că munca era leacul supărărilor mele.

Am împins uşa acelui sanctuar ascuns şi am văzut imediat că fluturele îl vizitase. Creatura curăţase complet locul, nemailăsînd nici un candelabru, nici măcar o pană din decoraţiile din pene de vultur care fuseseră făcute pentru sărbătorile de acum cinci ani. Toate obiectele vechi pe care le îngrijisem atît de scrupulos de-a lungul anilor dispăruseră.

— Nu, am zis, iar cuvîntul răsună pînă departe în spaţiul gol.

Atunci mi-am dat seama că fluturele îmi devorase chiar şi propriul titlu. Grădinile nu mai aveau nevoie de lilieci, lucrurile din pod nu mai aveau nevoie să fie şterse de praf, cît despre proclamaţiile din zilele de luni, pe acestea le făcusem cu mult timp înainte de a veni la Reparata. Cel puţin cînd eram Cel Înalt şi Puternic al Săptămînii Viitoare, promisiunea unui viitor pîndea întotdeauna în faţa mea, chemîndu-mă. Acum nu mai rămăsese decît trecutul.

Cînd fluturele începu să devoreze însăşi structura de marmură a palatului, Ringlat, Chin Mokes şi Cancelarul Gunoaielor urziră o

conspirație ca să scape de el. Mulți alții fură de acord să-i ajute. După cum mi se spuse mie în tentativa de a mă face să ader la complotul lor, „Ingess nu mai e în toate mințile. Trebuie să-l salvăm din nou". Mi s-a spus că Saint-Geedon fusese ales, datorită talentelor sale de asasin, să pună la cale un plan ca să strivească insecta. Ce altceva puteam să fac decît să accept?

Mă întrebasem adesea care era legătura dintre profesiile de asasin plătit și bucătar, pentru că Grenis făcuse trecerea de la una la alta aproape peste noapte atunci cînd își alesese Reparata drept cămin. Însă după ce l-am urmărit pregătind bomba nu mai aveam întrebări. Învelișul exterior al dispozitivului era făcut dintr-o coajă groasă de pîine țărănească numită Latcha, care era felul principal al fermierilor din satele înconjurătoare. Printr-un mic capac tăiat în partea superioară scoase miezul, lăsînd-o goală ca un felinar. Urmă apoi un amestec bizar de chimicale și prafuri de gătit, fiecare măsurat în cantități precise. La acesta adăugă cutii de cuie și așchii de metal ascuțit. Pentru imaginea de final îl rugă pe Pester să-i aducă vanilia.

— Pentru ce e asta? am întrebat.

— Pentru dulceață.

Pentru a crea fitilul, coapse într-o tigaie la foc mic o bucată lungă de sfoară în unele dintre ingredientele care fuseseră folosite la felul principal. Cînd sfoara se răci, introduse un capăt în pîine, reașeză căpăcelul de coajă pe care îl decupase, apoi ornă exteriorul cu ridichi tăiate în formă de flori. L-am răsplătit cu un ropot de aplauze la care el își pocni călcîiele și înclină scurt din cap.

Luna nu ar fi putut fi mai strălucitoare în noaptea în care ne-am pus planul în practică. Hotărîserăm să lăsăm capcana în afara zidurilor palatului, astfel încît să nu riscăm să distrugem ceva din structurile care se reduceau rapid. Imediat după porți era un șanț adînc cu apă care înconjura Reparata. Ne-am strecurat cu grijă afară peste podul care, întrucît în acele vremuri amenințarea unei invazii era foarte scăzută, era mereu coborît.

La vreo zece metri de pod și douăzeci de la șirul înconjurător de copaci am ridicat o stivă din lucrurile care ne mai rămăseseră. Cei care nu aveau nimic de dat luaseră draperiile de la cele cîteva camere care încă nu fuseseră vizitate de fluture. În interiorul grămezii de lucruri am plasat bomba și am dus fitilul ei lung pînă la șirul de

copaci unde ne-am adăpostit, ascunzîndu-ne în umbră la marginea pădurii.

Eram mai mulți de douăzeci în grup. Pentru că aveam emoții că Ingess ar putea descoperi trădarea noastră sau că am putea să eşuăm, nu am observat că printre conspiratori se găsea şi contesa pînă cînd nu ne-am ascuns după copaci. Făcuse rost de undeva de un rînd de haine bărbăteşti şi avea părul strîns la spate.

— Frouch, am şoptit, n-am ştiut că eşti şi tu implicată în treaba asta.

— Sper ca bomba asta să facă praf blestemata asta de insectă, aşa cum a făcut şi ea cu viața mea, zise ea.

Glasul ei era tăios cum nu-l mai auzisem niciodată.

Mi-am pus mîna pe umărul ei, dar ea a îndepărtat-o şi a aprins o țigară. Am vrut s-o întreb cu ce am supărat-o, dar chiar atunci Filozoful General a şoptit dublu:

— Atenție, foamea zburătoare.

Pluti uşor peste porțile deschise ale Reparatei, cu aripile lui bătînd tăcute aerul. Pulberea răspîndită de ele prinse lumina lunii şi formă o aură cețoasă în jurul ei. Antenele îi tremurară la mirosul de mătase din draperii, al muselinei din rochii, al pantofilor vechi, al şiragurilor de perle şi al pîinii mortale din mijlocul lor. Cînd ateriză cu uşurința de vis a unei pene şi începu să mănînce, Saint-Geedon se întoarse către Frouch şi făcu semn din cap. Ea scutură scrumul de la țigară, trase puternic din ea de trei ori, apoi lipi vîrful aprins de capătul fitilului. Mica scînteie porni într-o clipă, consumînd firul tratat mai repede chiar decît ar fi reuşit creatura.

Frouch îşi lingea buzele, Ringlat îşi freca palmele, iar Cancelarul Gunoaielor fluiera excitat în timp ce punctul portocaliu sfîrîitor alerga spre explozie. Cînd ajunse exact la jumătatea drumului pînă la grămada unde fluturele era ocupat să devoreze un palton vechi, la porțile palatului apăru nimeni altul decît Ingess echipat în armură completă de război şi călare pe Drith, caricatura lui de cal de luptă. În clipa în care l-am văzut acolo ne-a fost limpede că în cele din urmă îşi recăpătase logica şi se hotărîse să ucidă creatura aşa cum îl imploraseră supuşii lui. Îşi scoase din teacă sabia lungă, o îndreptă către fluture, apoi dădu pinteni bătrînului său cal.

Cînd Regalitatea Sa ajunse la mijlocul podului, scînteia atinse pîinea. Ne-am pregătit pentru apocalipsă, dar tot ceea ce urmă fu un

mic pocnet demn de milă, mai slab decît un dop de şampanie, urmat de un vag norişor de fum. Fluturele se ridică panicat, dar nevătămat, însă mişcarea bruscă îl sperie pe Drith care se înălţă pe picioarele din spate, azvîrlindu-l pe Ingess din spatele său în apele adînci ale şanţului.

Ridicolul curs al evenimentelor mă lăsă cu gura larg căscată. Toată lumea era uluită de ghinion.

Apoi Frouch strigă:

— O să se înece în armura aia!

Făcu doi paşi pe lîngă mine, dar am observat că altcineva o luase deja la fugă spre şanţ. Era Durst, şi niciodată, în toţi anii de cînd îl cunoşteam, nu văzusem trupul lui butucănos mişcîndu-se cu asemenea viteză. Nu ezită pe mal, ci îşi strînse stîngaci palmele în faţă formînd un fel de cap de săgeată, se săltă pe călcîie şi se scufundă în apă. Văzînd asta, am început cu toţii să alergăm.

Nu ştiu cum de l-a găsit în întunericul de pe fundul şanţului, nici cum de l-a ridicat la suprafaţă şi l-a adus pînă la mal. Ringlat şi cu mine ne-am aplecat şi l-am tras pe Regalitatea Sa pe uscat. Pester şi Chin Mokes au făcut acelaşi lucru cu Durst. În cîteva secunde scosesem casca lui Ingess, şi spre uşurarea mea am constatat că încă mai respira slab.

— Trăieşte, strigă Ringlat, şi adunarea izbucni în urale.

Frouch ne ajută să îndepărtăm restul armurii în timp ce alţii se adunară în jurul lui Durst, mîngîindu-l pe cap şi bătîndu-l pe spate. I-am aruncat o privire fugară în timp ce lucram şi am constatat că-şi pierduse ochelarii. Cînd am observat că nu mai era aplecat din cauza greutăţii geamănului său am avut impresia că nici nu mai avea nevoie de ei.

Cu toate că noaptea îi oferise o asemenea oportunitate miraculoasă Filozofului General, Regalitatea Sa nu o ducea prea bine. L-am eliberat de armură, dar nici un fel de ghionturi, palme sau masaj nu l-au putut trezi din inconştienţă. Temerile mele că stătuse prea mult timp sub apă fără aer păreau să se adeverească. Totuşi l-am ridicat şi l-am dus în palat. Structurile clădirilor nu mai erau solide din cauza activităţilor fluturelui, aşa că am tîrît unul dintre ultimele paturi rămase în curte şi l-am întins acolo. Apoi ne-am adunat în jurul lui ca piticii în jurul prinţesei otrăvite din poveste şi am aşteptat cu mult mai multă speranţă decît ar fi fost rezonabil.

Ceilalți membri ai curții care nu luaseră parte la nefericitul nostru complot au ieşit din palat să ni se alăture, aducîndu-ne veşti despre cît de puține rămăseseră în urma fluturelui. Averea lui Ingess dispăruse acum complet, magaziile de alimente, cu excepția unui vas vechi de pămînt ars, fuseseră minuțios decimate.

— Locul ăsta e pustiu ca inima mea, spuse Ilustra Şeptime, care în tunica ei străveche şi sfîşiată nu mai arăta aşa de ilustră.

Am stat în curte tot restul nopții şi ziua următoare, adunați roată, urmărind fiecare răsuflare slabă a Regalității Sale. Din cînd în cînd venea din depărtare zgomotul unei construcții sfărmîndu-se şi căzînd cu ecou ca de tunet, după ce fusese subminată de mesele precedente ale fluturelui. Am fost martor cu propriii mei ochi la prăbuşirea parapetului estic. S-a aplecat şi s-a prăbuşit, tone de marmură, ca un castel de nisip lovit de valuri.

Cînd cei mai tineri începură să se plîngă de foame nu am avut nimic să le dăm. Nici unul dintre noi nu locuise la Reparata suficient de mult timp cît să uite acea senzație de nevoie stringentă. Frouch şi cîțiva alții discutară posibilitățile de a găsi hrană, dar nu le veni nimic în minte. Apoi Ringlat îşi scoase roba sa de Episcop, aruncînd-o la pămînt. Pe dedesubt purta costumul negru de tîlhar la drumul mare. Împrumută o eşarfă de la una dintre doamne şi şi-o înfăşură în jurul feței pînă sub ochi.

— Flam, zise. Dacă nu mă întorc pînă la căderea nopții, va trebui să te gîndeşti la altceva.

L-am urmărit traversînd curtea pînă în locul unde Drith stătea bînd apă dintr-o fîntînă. Dintr-un salt se urcă pe spatele calului aterizînd în şa. Apucînd frîiele, trase spre stînga şi-i dădu pinteni. Bătrîna mîrțoagă răspunse şi amîndoi ieşiră în goană pe porțile Reparatei.

A fost cea mai lungă zi pe care a trăit-o vreodată vreunul dintre noi. După-amiaza trecu, iar speranțele noastre privind recuperarea Regalității Sale deveniră chiar mai slabe decît răsuflarea lui. Cînd lucrurile ajunseră aproape intolerabile şi unii dintre cei mai tineri începură să plîngă, Cancelarul Gunoaielor îi adună pe toți şi, împrumutînd mici obiecte din mulțime (pipa mea, un ceas de buzunar, un cuțit) se apucă să jongleze. Ocazional lăsa ca unul dintre obiecte să-l lovească în cap înainte să-l prindă şi să-l trimită înapoi în circuit. Acest lucru născu cîteva rîsete printre copii. Pentru noi, cei mai

bătrîni, însăşi transformarea cancelarului de la înfumurat la bufon vesel era suficient de uimitoare încît să atragă un zîmbet, în ciuda necazului în care se afla regele nostru. El jongla, se purtă ca un idiot şi căzu în fund ore de-a rîndul, pînă cînd, în final, se întinse pe jos extenuat. Copiii alergară la el şi, cățărîndu-i-se în spate, îl folosiră drept barcă în timp ce el dormea.

— Ce facem acum? întrebă Frouch în timp ce stăteam alături în amurg, privind în jos la Ingess. a cărui stare nu se schimbase întreaga zi.

Am clătinat din cap:

— Habar n-am.

— Nu mai putem rămîne aici, îmi zise ea, şi din tonul vocii ei nu eram sigur dacă se referea la toată curtea sau numai la noi doi.

Nu am avut timp să-i cer lămuriri pentru că, exact atunci, Ringlat sosi peste pod galopînd pe Drith. Cu o mînă trăgea de frîiele calului, iar în cealaltă ținea strîns un balot de pînză adunat la un capăt şi aruncat peste umăr.

— Cina, strigă descălecînd dintr-un salt.

Cînd întinse pînza la picioarele noastre am văzut că era umplută cu tot felul de mîncăruri.

— Se pare că Domnul a dat, Episcopule, i-am spus în timp ce toată lumea se înghesuia să ia cîte ceva.

— În cazul ăsta, Domnul a luat. Un jaf cinstit, Flam. Drumul către Enginstan a fost întotdeauna unul dintre preferatele mele.

— La lumina zilei?

Ridică din umeri:

— Nu mi-aş face un obicei din asta, dar se pare că reputația mea încă rezistă. Cînd nu am cerut decît mîncare, au fost mai mult decît fericiți să se supună. Pe cîți cunoşti care să pretindă că au fost jefuiți de Ringlat şi au trăit ca să spună povestea? E ceva de povestit nepoților.

— Eşti un om generos, i-am spus în timp ce el căuta prin jur roba de episcop aruncată.

În acel sac era suficientă mîncare cît să-i liniştească pe copii şi să-i calmeze pe adulți. Ultima firimitură de pîine se termină la căderea nopții. Ştiam că fluturele se afla prin preajmă, căci imediat ce se lăsă întunericul am putut auzi bucăți din palat dărîmîndu-se. I-am strigat pe toți să se adune aproape de Ingess în caz că pereții din jur ar ceda. Era

frig şi ne-am strîns unul în altul pe pămînt, un ghem uman în jurul Regalităţii Sale. Răspunsul la întrebarea pe care nu apucasem mai devreme să i-o pun lui Frouch fu primit atunci cînd ea se aşeză lîngă mine şi se sprijini de umărul meu. Am cuprins-o cu braţul şi ea a închis ochii.

Unii au adormit, dar eu am fixat amorţit bezna, ascultînd distrugerea Reparatei. Imediat după ce am fost sigur că aud căzînd colonada sudică în iaz, Pester s-a ridicat în picioare.

— Vine după noi, strigă cu o voce ascuţită, arătînd în sus cu degetul lipsă.

Am ridicat privirea spre ceea ce la început am luat greşit drept luna, dar curînd am văzut că era fluturele, coborînd încet de la mare înălţime. Pulberea cădea spre noi şi eu i-am trezit cît am putut de repede pe toţi ca să se ferească de efectele sale bolnăvicioase. Năuci şi speriaţi, alaiul se retrase rapid de lîngă Ingess, întrucît părea limpede că acolo avea să aterizeze fluturele.

— O să-l mănînce? întrebă Frouch pe cînd toţi priveam oripilaţi, total incapabili să-l oprim.

— I-a luat degetul lui Pester fără nici o problemă, devorează şi marmură solidă, am spus.

Ceilalţi din jur începură să ţipe şi să-şi agite braţele în încercarea de a-l alunga, dar fluturele, minunat ca o floare delicată în adierea vîntului, îşi continuă coborîrea, scuturîndu-şi pulberea peste Regalitatea Sa. Frouch se întoarse cu spatele atunci cînd ajunse jos, întinzîndu-şi trupul peste întreaga lungime a corpului lui Ingess. Un geamăt urcă dinspre curtea adunată acolo cînd fluturele îşi înfăşură aripile în jurul lui ca un giulgiu palid. Am privit printre lacrimi, aşteptîndu-mă în orice moment să văd insecta uriaşă înălţîndu-se şi lăsînd în urmă patul gol. Însă fluturele emise un lung plînset îndurerat şi în faţa ochilor noştri, ca prin magie, se topi într-o ceaţă uşoară care continuă să plutească deasupra corpului. Apoi Ingess se trezi, îşi umplu plămînii cu un enorm icnet, şi rămăşiţele aeriene ale fluturelui intrară în el prin gură şi nări. Deschise ochii şi se ridică în capul oaselor şi, cînd în cele din urmă expiră, se auzi ca un hohot de rîs.

M-am apropiat de el, iar el îmi întinse mîna şi am putut vedea în ochii lui acea privire răutăcioasă de dinainte de tragedie. Ne spuse că în timp ce zăcea inconştient fusese împreună cu Josette în grădină.

Ea i-a spus să nu mai jelească, altfel ea nu va mai putea fi niciodată fericită.

— Trebuie să părăsim coconul de la Reparata, zise el.

— N-o să fie greu, comentă Chin Mokes, nu a mai rămas nimic.

Auzind asta Ingess rîse iarăşi aşa cum o făcuse în ziua în care îmi acordase titlul de Cel Înalt şi Puternic al Săptămînii Viitoare. Ne-am adunat în jurul lui pentru ultima oară, fără bani, fără adăpost, înfruntînd un viitor nesigur.

A doua zi, după o despărțire cu lacrimi, am părăsit carcasa spartă a Reparatei şi ne-am împrăştiat prin peisajul rural ca un roi de insecte nou-născute. Fără să ne spunem un cuvînt, Frouch şi cu mine am hotărît să călătorim împreună. Viața pe drumuri era grea, dar ne puteam baza unul pe celălalt. Fără vreun motiv anume am luat-o înspre coasta de vest şi, dintre toate locurile, ne-am încheiat călătoria în Gile. Eu am devenit pescar pe unul dintre vase, iar Frouch a găsit de lucru într-o tavernă unde servea băuturi. Era ceva amuzant, dar nimeni nu a recunoscut-o din vremurile trecute. Singurul care îşi amintea era proprietarul tavernei, iar el le spunea clienților care puneau întrebări că era de la curtea regală, deghizată.

Am auzit că Ingess s-a recăsătorit în cele din urmă şi a devenit fermier. A devenit faimos pînă departe pentru recoltele lui prodigioase şi pentru prețurile generoase la care le vindea. Era un fapt cunoscut printre cei care treceau prin clipe grele că puteau găsi un loc de refugiu în casa lui. Cu toate că mă gîndesc adesea la ei, n-aş putea spune ce s-a ales de restul curții regale de la Reparata. Tot ce ştiu este că ani mai tîrziu, cînd în nord s-a ridicat un tiran şi a amenințat cu războiul întregul teritoriu, a fost găsit într-o dimineață cu gîtul retezat, o picătură de scuipat pe frunte şi mirosind în mod ciudat a vanilie.

Cît despre vindecător, Frouch a auzit într-o seară în tavernă un negustor ambulant povestind despre un bătrîn în halat de baie pe care îl întîlnise într-un bar din îndepărtatul port Mekshalan.

— Se pare că bătrînul venise cu un întreg circ de purici despre care era convins că ar vindeca boala chinuitoare a Marelui Paşă, minunata plictiseală, spunea negustorul. Mi-a arătat circul, dar nu am văzut nimic decît nişte amărîte pe puncte negre sărind pe acolo. Cînd l-am întrebat dacă îi considera atît de distractivi încît să-l uşu-

reze pe măritul de povara sa, el a clătinat din cap şi a zis, „Sigur că nu, dar cînd vor scăpa în capul şi în turbanul lui, o să aibă o mulţime de lucruri de făcut".

În serile în care mă întorc din golf, Frouch mă aşteaptă la masa de la fereastra tavernei cu farfurii de mîncare şi două pahare de Lacrimile Prinţesei Jang. La căderea nopţii ne îndreptăm spre casă, la mica noastră cabană dintre dune, aprindem un foc şi stăm împreună, discutînd şi privind jocul umbrelor pe tavan. În acele proiecţii schimbătoare întrezăresc siluetele Reparatei, ale lui Ingess şi Josettei. O imagine a fluturelui apare de asemenea acolo frecvent, dar bătaia insistentă a aripilor lui nu mă mai sperie acum, cînd am învăţat că pe lume există lucruri care niciodată nu pot fi devorate.

Traducere de Roxana Brînceanu

Leena Krohn

SCRISORI DIN TAINARON

– FRAGMENT DIN ROMANUL SCURT *TAINARON* –

A ŞAPTESPREZECEA PRIMĂVARĂ

În Tainaron, mult lucruri sînt diferite decît cele de acasă. Primele lucruri care ies în evidenţă sînt ochii. Pentru că, în cazul multor oameni de aici, ochii le cresc atît de mari încît le ocupă pînă la o treime din faţă. Nu ştiu dacă asta însemnă că văd mai bine, dar presupun că văd mediul înconjurător altfel decît îl vedem noi. Şi pe deasupra, organele lor de vedere sînt formate din nenumărate conuri, iar în lumina soarelui lentilele lor sclipesc precum curcubeiele. La început aveam probleme cînd trebuia să vorbesc cu o asemenea persoană, deoarece nu eram sigur dacă se uita la mine sau peste mine. Acum nu mă mai îngrijorează. E adevărat că sînt şi unii oameni care au ochii mici cît vîrfurile acelor, dar sînt şi mulţi care-i au pe frunte, în vîrful antenelor, sau chiar şi pe spate.

La fel ca în cazul ochilor, tainaronienii pot avea mai multe perechi de mîini sau picioare, dar nu mi se pare că aleargă mai repede decît noi sau că fac mai multe în timpul vieţii. Într-adevăr, unii dintre ei au o furcă sub burţi, pe care o pot folosi la nevoie ca pe o prăjină, aruncîndu-se înainte, uneori cîteva zeci de metri.

Pădurea agitată de antene şi cleşti care umblă pe străzi la orele de vîrf este cu siguranţă ceva extraordinar pentru oameni ca noi, dar

cel mai dificil lucru este să te obişnuieşti cu un anumit fenomen care marchează vieţile majorităţii locuitorilor din oraş. Acest fenomen este metamorfoza; iar pentru mine e atît de ciudat, încît doar cînd mă gîndesc la el mă simt stînjenit pînă în măduva oaselor. Asta deoarece, vezi tu, oamenii de aici trăiesc două sau mai multe vieţi consecutive care pot să nu aibă nimic în comun, deşi una o succede pe alta într-un fel care pentru mine este de neînţeles.

Şi noi ne schimbăm, dar o facem gradual. Sîntem obişnuiţi cu o anumită continuitate, iar cei mai mulţi dintre noi au un caracter care rămîne mai mult sau mai puţin constant. Aici lucrurile sînt diferite. Pentru mine, adevărata legătură dintre două vieţi consecutive rămîne un mister. Cum poate o persoană care se schimbă atît de complet să spună că este la fel ca înainte? Cum poate să continue? Cum poate să-şi aducă aminte?

Aici poţi să te întîlneşti cu un străin, iar el poate să te salute ca pe o cunoştinţă veche şi să înceapă să-şi amintească nişte coincidenţe amuzante din trecut prin care aţi fi răzbit împreună. Cînd îl întrebi „Cînd?", el rîde şi răspunde: „Cînd eram altcineva".

Dar poate că nu o să descoperi niciodată cu cine ai onoarea să conversezi, deoarece ei se schimbă profund şi complet, atît ca aspect, cît şi ca mod de viaţă.

Mai sînt şi cei care se retrag într-o izolare totală chiar şi şaptesprezece ani. Trăiesc în camere mici cît o cutie; nu văd pe nimeni, nu se duc nicăieri şi abia mănîncă. Dar fie că dorm său sînt treji, se schimbă în permanenţă şi renunţă la forma pe care au avut-o înainte.

Şaptesprezece ani! Şi cînd a şaptesprezecea primăvară vine în sfîrşit, ei ies din peşterile lor de pustinici la lumina soarelui. Şi acolo începe singura lor vară, pentru că în toamnă mor; dar toată vara ei sărbătoresc. Ce viaţă! Înţelegi?

Dar uneori sînt puţin invidios: să poţi să te strîngi într-un cocon fără să speri la vise, ştiind că într-o primăvară vei ieşi în faţa lumii, nou, reîmprospătat, eliberat de trecut...

Adio din nou; capul mi-e greu şi cred că se pregăteşte o furtună. Mă gîndesc la motivele pentru care nu-mi răspunzi şi sînt multe. Eşti mort? Te-ai mutat? Se poate ca oraşul tău să fi dispărut de pe faţa pămîntului? Şi pot avea încredere în poşta din Tainaron? Cine ştie

în ce grămadă de compost zac scrisorile mele? Sau tu stai pe preşul tău de la intrare, întorcînd scrisoarea mea în mîinile tale şi punînd-o deoparte fără s-o deschizi, în vîrful unei grămezi de ziare şi reclame care creşte şi creşte în colţul prăfuit.

FOCUL DE PE MUNTE

În spatele colinei pe care se află parcul de distracţii din Tainaron se ridică altă colină, ştearsă în zare. Din cînd în cînd la miezul nopţii, am văzut un foc mic, dar foarte luminos, arzînd în vîrful ei.

Cît îmi plăcea odată să mă uit la el! Mă gîndeam la focuri de tabără şi chitare, la mese împărţite şi drumeţi care se odihnesc şi spun poveşti după greutăţile drumului. Mai tîrziu am început să bănuiesc că de fapt nu era un foc de tabără, ci un fel de semnal; deoarece era aprins mereu sus de tot şi putea fi văzut din toate direcţiile; mai ales de jos, din oraşul Tainaron.

Acum cîteva zile i-am menţionat focul de pe munte lui Longhorn, ghidul meu, şi m-am simţit imediat ruşinat, deoarece întrebarea mea i-a făcut expresia dură şi severă. Nu mai văzusem o asemenea expresie pe faţa lui calmă.

— Nu te uita la el; nu e pentru tine, mi-a poruncit el repede. Cînd vine vremea lunii noi, trage-ţi perdelele şi culcă-te.

Vremea lunii noi... Longhorn avea dreptate. Ultima dată văzusem focul cam în urmă cu o lună, iar în acea noapte fusese lună nouă. Pămîntul aruncase o umbră lungă şi poate că de aceea focul arsese atît de mare şi solitar. Şi nu trecuseră două cicluri ale lunii de la focul anterior?

Chiar dacă Longhorn părea atît de necomunicativ, am fost destul de îndrăzneţ cît să-l întreb:

— Spune-mi, cine aprinde acele focuri?

— Nu sînt focuri, a spus el, iar vocea nu i s-a îmblînzit deloc. Nu sînt făcute pentru a plăcea ochiului, iar cenuşa lor nu e folosită pentru a prepara legume.

— Atunci ce sînt? am întrebat şi am realizat că glasul meu se transformase într-o şoaptă.

— Jertfe arse, sacrificii. Sînt sacrificii, a răspuns el.

Am simţit că ştiusem asta înainte să-mi răspundă.

— Cine e sacrificat? am întrebat.

Admirînd focul, nu observasem mirosul vag care plutea deasupra oraşului?

— De ce tot întrebi? a strigat Longhorn, devenind nervos. Îşi dau foc singuri.

Dar nu puteam să mă opresc; m-am încăpăţînat să continuu:

— Dar cine sînt ei? Ce vor?

Longhorn se întorsese cu spatele la mine şi se prefăcea că-mi studiază cărţile. Conversaţia asta i se părea extrem de respingătoare, iar eu eram ruşinat de lipsa mea de tact. Oricum simţeam că, dacă puteam să rezolv misterul focului, puteam să înţeleg şi de ce unii oameni alegeau distrugerea de parcă ar fi fost un privilegiu.

Dar Longhorn dădu obosit din armura de pe spatele său.

— Mă întrebi ce vor. Sînt iluzii ale sectelor. Presupun că vor să mîntuiască Tainaronul. Vor ca tainaronienii să trăiască altfel decît o fac acum. Vor să se trezească din somnul lor; asta spun. Nebunii!

Şi a ameninţat cu pumnii muntele acoperit de ceaţă care se apleca peste oraş.

— Cîte suflete inocente or să ia cu ei pe ruguri?

Ieri a fost iar lună nouă. La începutul serii am făcut exact ce-mi spusese Longhorn: am tras draperiile peste geamuri. Dar după ce m-am băgat în pat nu am putut să adorm şi mi se părea că o lumină roşie trecea prin draperiile mele.

Atunci m-am ridicat, am mers pe balcon şi am văzut imediat rugul, sus pe munte, în întunericul noii luni. Nici una dintre luminile din Tainaron – nici culorile neoanelor sale, nici luminile de pe roata muzicală – nu ardea atît de puternic ca focul de pe munte. El strălucea acolo, atrăgînd privirile orăşenilor aşa cum o lampă atrage moliile. Era orbitor chiar de la o depărtare de cîţiva kilometri şi îmi încingea faţa.

Noaptea trecută a fost calmă, iar sacrificiul a ars constant. Era o lumînare pe masă, punctul de atracţie al nopţii şi epuratorul ei teribil. Cine era cel care ardea cu o asemenea flacără înaltă şi neabătută? Ce credea el că ştie şi cei din valea Tainaronului nu ştiu şi însemna mai mult decît viaţa, mai mult decît propriile lui lacrimi clocotite şi ochii

săi înfierbîntați? Era atît de clar pentru el cît era focul de pe munte pentru mine? Pentru mine, care zăboveam pe balcon; pentru mine, care nu voiam să-mi iau ochii de pe foc, nu exista nici o justificare pentru el, nici o ispășire, nici o mîngîiere.

Iar eu mă uitasem la vîlvătaie ca și cum ar fi fost o floare în miez de noapte, bucurîndu-mă!

Nu, cîtă vreme ardea sacrificiul nu puteam să adorm, nu mă puteam concentra la nimic. Am stat pe balcon pînă cînd el, oricine o fi fost, s-a transformat din foc în jar și din jar în cenușă.

O să mai vină vreodată o lună nouă cînd nu o să mai fie nevoie să se aprindă un foc sus pe deal?

LOCUINȚELE LOR NENUMĂRATE

Tainaron este plin de un fel de voci care nu mai pot fi auzite nicăieri altundeva. Aici am ajuns să-mi dau seama că nu există o distincție clară între muzică și limbaj. Deoarece vezi tu, cetățenii emană vocile din interiorul lor și uneori pot fi interpretate drept vorbire, alteori drept muzică. Nu vreau să spun că ei cîntă; cel puțin cîntatul nu este un lucru obișnuit pe aici. Nici nu cîntă la instrumente; în schimb vocile lor sînt create cu ajutorul mușchilor, glandelor și măruntaielor sau armurii chitinoase.

Vocile lor vin de la adîncimi surprinzătoare, ca de la o depărtare de cîțiva kilometri, așa că nu e de mirare că sînt adesea greu de localizat. Deoarece, vezi tu, modul de viață al tainaronienilor este foarte straniu. Probabil că nu ai auzit că au adesea mai multe locuințe, dar nu cum avem noi apartamente în oraș sau vile de vară. Nu: oamenii de aici sînt capabili să trăiască în mai multe locuințe în același timp, ca într-un cuib de cutii. Unii dintre ei își cară peste tot cel mai lăuntric apartament, o locuință cu o singură cameră care îi acoperă precum o mănușă. Dar dezavantajul acestui lucru este că nu poți să înțelegi mereu ce spun, deoarece zidurile apartamentelor private creează ecouri. Mai e și foarte iritant pentru mine să nu-mi pot da seama mereu unde se termină locuința și unde începe locatarul ei.

Sărmanele creaturi, nu vin niciodată printre oameni fără acest scut lăuntric. El reflectă vulnerabilitatea teribilă a vieților lor. Această

casă mică poate fi construită din cele mai diverse ingrediente: grăunțe de nisip, scoarță, paie, argilă, frunze... Dar îi protejează mai bine decît îi protejează armura pe alții, din fiecare direcție, iar locuința este o continuare directă a lor, mai mult decît sînt hainele pentru mine sau pentru tine. Dar dacă le este luată mor – poate din cauza rușinii, poate pentru că pielea lor este prea moale pentru aerul de afară, sau poate pentru că nu au piele deloc.

Cine ar putea să fie atît de crud încît să le ia ultimul lor scut! Oh, am auzit că asemenea lucruri se întîmplă aici în Tainaron; am fost surprins de suspinele muribunzilor în adîncurile nopții.

Dar am propria mea teorie despre acest lucru. Deoarece, vezi tu, cei ce își trag tot timpul casele după ei rămîn necunoscuți celorlalți oameni. De abia dacă pot fi zăriți pentru o clipă; sînt mereu ascunși.

Și sînt unii care nu pot să suporte o asemenea situație, aceia care vor să vadă totul și să dezvăluie, deschidă și arate lumii goliciunea lucrurilor... Din cînd în cînd tentația îi copleșește și deschid casa vreunui nefericit. Mă trezesc țipetele, oftez și mă întorc pe cealaltă parte – și adorm repede la loc.

PRECUM GÎNDACII GROPARI

Nu îmi răspunzi. Îmi stă mereu pe creier acest lucru. Poate că motivele acestei tăceri nu țin de tine; sau poate că țin. Dar eu continuu să scriu – e o libertate pe care mi-o permit – și sper, cred – ei bine, nu, gata cu asta!

Sînt multe lucruri aici care-mi aduc aminte de ce a fost înainte, în special de orașul în care am trăit odată, aproape unul de altul. De exemplu, o anumită fereastră de birou îmi aduce aminte de altă fereastră de magazin, de pe partea cealaltă a Oceanosului verde și alb.

Am trecut prin fața ei aproape zi de zi, dar nu m-am oprit niciodată, deoarece arăta tot timpul la fel. În spatele geamului atîrna o perdea albastră, frumos împodobită; în fața ei era o urnă de piatră și o coroană de flori legată cu o fundă de mătase albă.

Există un astfel de magazin și în Tainaron, dar vitrinele lui nu conțin urne, ci cutii mici și foarte frumoase. Într-o zi am intrat cu

Longhorn, care continuă cu foarte multă răbdare să mă ghideze zilnic prin oraş.

Cineva murise, cineva de care nu auzisem pînă atunci şi care îl cunoscuse, poate bine, pe Longhorn, aşa că era treaba lui să se ocupe de aranjamentele pentru înmormîntare. L-am urmat pe Longhorn, deoarece mă uitasem adesea în trecere la acele cutii mici şi voiam să le exameniez mai de aproape.

Magazinul era gol cînd am păşit înauntru, dar pe rafturile de lîngă pereţi am văzut mai multe cutii de toate formele, unele erau chiar mai mici decît cutiile de chibrituri, iar cele mai mari erau de mărimea cărţilor. Erau acoperite de ţesături fine, multicolore, sau pictate ori gravate cu semne şi simboluri pe care nu le înţelegeam. Ce m-a uimit a fost cît de minuscule erau. E adevărat că printre tainaronieni se numără şi nişte rase foarte mici, dar aceste cutii erau mult prea mici chiar şi pentru cel mai mărunt bebeluş.

— Astea sînt urne? l-am întrebat pe Longhorn, care studia broşurile de pe tejghea. Sînt pentru cenuşa oamenilor morţi?

— Cenuşă? Nu, nu e nici un crematoriu aici, a spus el. Sînt folosite pentru un singur organ, de obicei un ochi sau o antenă. Dar cîteodată familia poate să aleagă o parte din aripă, o parte cu un desen frumos.

Mi-am băgat degetul într-o cutie. Era delicată şi frumoasă ca o cutie de bomboane, căptuşită cu mătase albă. Mi-am amintit că primisem cîndva o astfel de cutie plină cu dulciuri, cînd eram copil. Era dimineaţa de Paşti şi îmi dăduseră voie să mă ridic din pat pentru prima oară după un acces de bronşită. Încă mai văd în lume puritatea, albul catifelat şi culorile foliei metalice din acea dimineaţa de convalescenţă, iarba şi răchitele ei.

— Ce se întîmplă cu restul corpului? am întrebat, prins în gîndurile mele, dar Longhorn nu a răspuns, deoarece în acel moment a ieşit din camera din spate organizatorul de funeralii, un om foarte impunător. Cel mai remarcabil lucru la el nu era mărimea sa, ci culorile sale: erau la fel de aprinse precum desenele complicate de pe cutii. Pieptul său varia de la verde la culoarea lămîiei, în timp ce nodurile antenelor sale erau galbene ca clementinele. S-a înclinat elegant, învăluit de un miros pe care l-am recunoscut după o clipă: mirosea cu siguranţă a mosc.

S-a cufundat împreună cu Longhorn într-o discuție purtată cu voci joase, a cărei concluzie a fost alegerea unei cutii de pe raft, rotundă și verde ca iarba, cu semiluni albastre.

Cînd organizatorul de funeralii s-a întors să tasteze la casa de marcat, m-am apropiat de Longhorn și l-am întrebat încă o dată:

— Ce se întîmplă cu restul corpului?

Am fost puțin surprins de privirea lui Longhorn, deoarece trăda o iritare din care am înțeles imediat că întrebarea mea era indecentă.

— Chiar vrei să știi? a întrebat.

— De ce nu? Sînt interesat de tot, am spus cu ceva aroganță și, cînd el a continuat să tacă, l-am întrebat din nou, cu o curiozitate adevărată:

— E ceva secret în legătură cu asta?

— Prea bine, a spus Longhorn, oarecum distant.

Brusc, s-a dus la organizatorul de funeralii și i-a șoptit cîteva cuvinte, arătînd în direcția mea.

Organizatorul de funeralii m-a privit ciudat, din cap pînă în picioare, s-a înclinat din nou într-un mod rafinat și m-a rugat să-l urmez. L-am privit întrebător pe Longhorn și el a mîrîit:

— Du-te, eu stau aici.

Organizatorul de funeralii ajunsese deja în camera din spate și mă aștepta tăcut, dar zîmbitor. A deschis o ușă care ducea spre o scară prost luminată, care mirosea a pivniță și a pește; sau cel puțin asta credeam în acel moment. Organizatorul de funeralii mi-a făcut semn să merg înaintea lui, dar cînd am dat din cap mi-a luat-o înainte în întuneric. Curiozitatea îmi dispăruse total, dar am urmat silueta stranie tot mai jos pe scările abrupte și inegale, regretîndu-mi dorința frivolă de informații. Cu cît coboram mai mult, mă simțeam mai stînjenit, mai ales datorită mirosului din ce în ce mai puternic. În cele din urmă m-am oprit, avînd de gînd să mă întorc fără întîrziere la nivelul solului, dar organizatorul de funeralii era în spatele meu, atît de aproape, încît pieptul lui galben aproape îmi atingea spatele, iar vaporii lui de mosc se amestecau cu mirosuri și mai stranii. Am continuat să cobor nefericit, deoarece într-un fel sau altul omul mă împingea înainte, ce-i drept, destul de ușor, dar destul de ferm cît să-mi fie imposibil să mă retrag.

Peştele e stricat, m-am gîndit eu, dar mirosul putreziciunii se transformase deja într-o duhoare care-mi umplea plămînii cu greaţă. Mi-am dat seama cu greu că ajunsesem într-un mare cavou şi că acolo era o agitaţie extraordinară.

Nu-mi mai puteam vedea ghidul nicăieri. M-am simţit slăbit şi m-am sprijinit cu spatele de peretele de piatră umed. Ştiam deja că fusesem adus într-un mormînt. Pe pămîntul din faţa mea zăceau nenumărate cadavre, iar în jurul lor era un freamăt continuu încît, uneori, păreau să mai aibă ceva viaţă în ele. În jurul meu se mişcau zeci de creaturi care semănau oarecum cu organizatorul de pompe funebre, dar ale căror haine erau – dacă aşa ceva e posibil – chiar mai strălucitoare. Cu cît le examinam mai atent activitatea, cu atît mai mult îmi aduceau aminte de gîndacii gropari.

Coborîsem în Hadesul Tainaronului. Întrebasem: „Ce se întîmplă cu corpurile?" şi răspunsul era acum înaintea ochilor mei. Una dintre cele mai comune şi indispensabile funcţii ale oraşului Tainaron era efectuată aici, ascunsă de privirile trecătorilor; şi pe măsură ce mă uitam la munca lor, oroarea mea a dispărut, făcînd loc unei observări imparţiale, chiar respectuoase.

Am vorbit de Hades şi de mormînt, dar în realitate spaţiul în care mă aflam avea rolul opus: era o sală de mese şi o creşă. Cei care munceau aici nu erau doar lucrători; erau şi mame pe deasupra. Acum puteam vedea că în jurul fiecărei forme mai mari roiau creaturi mai mici, copiii. În timp ce făceau munca ce trebuia făcută, pentru ca viaţa în oraş să fie posibilă, aceşti muncitori îşi hrăneau şi urmaşii; iar dacă mie nu-mi plăcea felul în care făceau acest lucru, unde aveam să găsesc o dovadă mai convingătoare a alianţei eterne dintre distrugere şi înflorire, naştere şi moarte?

Deci: era acolo un cadavru despre care nimeni nu putea spune cine sau ce fusese cînd era în viaţă, atît de descompuse îi erau penele. Nu mă mai simţeam bolnav, deşi am văzut una dintre mame scotocind prin grămada ei de rămăşiţe. Deoarece acolo căuta hrană pentru ea şi urmaşii ei, cu rîtul îngropat în cadavrul duhnitor, şi uite! O picătură întunecată a scînteiat şi unul dintre cei mici a băut din ea, apoi şi-a primit şi al doilea porţia, apoi al treilea; nimeni nu a fost uitat.

Şi asta era munca lor: distilarea nectarului pur dintr-o asemenea mizerie, extragerea puterii şi noii vieţi din lichidul vîscos al morţii. Cum m-aş putea plînge de ce se întîmplă în Hadesul din Tainaron. Într-adevăr, e un laborator faţă de care cele mai mari reuşite ale alchimiştilor par nimicuri; dar tot ce se face aici este ceea ce pămîntul reuşeşte în fiecare an, cînd construieşte o nouă primăvară din şi peste ce a putrezit şi a murit toamna.

— Ai văzut destul? a întrebat cineva din spatele meu.

M-am întors şi l-am văzut pe Longhorn, care stătea la capătul coridorului, privindu-mă neliniştit. Nu ştiu dacă expresia lui se datora mirosului, pe care nasul meu de abia îl mai simţea, sau unei mîhniri adevărate. Prietenul său abia murise, iar eu nu mă gîndisem deloc la sentimentele lui. Dar cînd ochii noştri s-au întîlnit, am simţit şi eu impactul suferinţei.

Bunătatea din ochii lui! Cum de nu o mai observasem pînă atunci? Şi erau atît de ameţitor de negri, atît de înţelepţi şi vii... De fapt mai văzusem o asemenea privire înainte, mai mult decît o dată. Am mai văzut-o – nu te speria – şi în ochii tăi, aşa diferiţi cum sînt. Am mai întîlnit-o – sau am văzut-o trecînd pe lîngă mine – printre cunoştinţe sau străini, la petreceri, în magazine, în propria mea casă, în trenuri, în staţii şi în sălile de lectură, în magazii şi cafenele; vara, în teii imenşi din parc, unde bănci de fier au fost puse pentru cetăţeni; şi sînt sigur că în momentele de neatenţie s-a găsit şi în ochii mei.

Dar cum să dispară vreodată! Era lucrul imposibil şi insuportabil care, cînd m-am întors şi am văzut ochii lui Longhorn, sălăşluia neliniştit în noi amîndoi, iar masa ciudată pe care o urmăream ca spectatori nu ne oferea nici o soluţie.

Sclipirea tăcută a comorilor imense – Faptul că s-ar fi putut stinge şi scufunda în masa rece de materie primă, ca şi cum nu ar fi fost niciodată mai mult decît umezeala lichidului lacrimal de pe suprafaţa corneei...

— Hai să plecăm, a spus Longhorn, cu o moliciune neaşteptată, şi am plecat din Hades fără să ne mai uităm unul la altul.

Traducere de Cristian Mitran

Alistair Rennie

MÎNCĂTORUL DE MĂRUNTAIE ÎNTÎLNEŞTE LUMINA-CARE-NU-STRĂLUCEŞTE-NICIODATĂ

Mîncătorul de Măruntaie se plimbă printre oameni asemenea adierii unei substanţe chimice mortale care a căpătat formă umană. În primul şi în primul rînd, duhneşte a saramură. Dar mai sînt şi alte mirosuri care îi intensifică emanaţia respiraţiei; corpul lui, de asemenea, duhneşte îngrozitor, împrăştiind miasme înfiorătoare.

Nu s-ar putea spune cu exactitate cu ce s-a împuţit aşa, dar scabrosul acelui amalgam de nuanţe de pe halatul său este, pe cît de murdar, pe atît de prevestitor de rău. Cu toate astea, nu numai repulsia îi face pe oameni să se ţină la distanţă de el. Chipul lui este imaginea vie a urîţeniei, avînd încontinuu imprimată o uitătură urîcioasă, care ar putea fi luată cu uşurinţă drept diformitate. Şi apoi, mai este acea foame din ochii lui, care îl face să pară mai degrabă o bestie decît un om, trădînd o nevoie insaţiabilă de satisfacţii care se întind mult dincolo de gusturile creaturilor obişnuite.

Mîncătorul de Măruntaie străbate străzile Oraşului Senzaţiilor, cel de-al doilea oraş important din Republica Nim. Întotdeauna cară în spate un fel de aparat: un echipament din piele care seamănă cu ceva în genul unui putinei pentru lapte. Un gîlgîit dens şi puternic îi acompaniază paşii, producînd un sunet care aminteşte de ceva plin de carne şi urît mirositor. De mai multe ori, unul dintre Arbitrii Oraşului, lovindu-l uşor peste pulpă cu o măciucă puternică, s-a

gîndit să-l oprească pe Mîncătorul de Măruntaie şi să cerceteze conţinutul putinei sale. Dar duhoarea sa l-a convins să nu mai facă asta.

Mîncătorul de Măruntaie este el însuşi foarte conştient de asta, drept care îşi îngăduie să miroasă atît de urît. Violenţa mirosului său este un excelent factor de intimidare a curiozităţii oamenilor de rînd.

Oraşul Senzaţiilor este o geometrie nereuşită de străzi înguste, arcade marcate de decadenţă şi porţi abia pătrunse de lumină. O adunătură de clădiri se apleacă simultan în toate părţile. Construcţiile ciopîrţite făcute din cărămidă se întîlnesc cu alte clădiri de proastă calitate parcă mai degrabă din greşeală decît conform unui plan. Înfăţişări ale unor petrecăreţi dezbrăcaţi, simboluri cosmice şi bestii himerice decorează părţile inferioare ale fiecărui edificiu, adăugînd o neaşteptată notă de viaţă şi culoare senzaţiei de deteriorare. Artiştii care populează oraşul au obiceiul de-a îmbrăca pereţii cu viziuni ale frumuseţii, ameliorînd starea de abandon total.

Aleile de sub porticuri poartă freamătul cramelor şi al camerelor pentru conversaţii, al adunărilor de artişti şi al cluburilor-fetiş, al încăperilor în care se bea şi al galeriilor plăcerii. Sînt numai cîteva aşezări dotate cu cele necesare pentru nevoile practice. Artizanii şi negustorii de fiare sînt depăşiţi ca număr de meşterii care lucrează cu metale uşoare şi pietre preţioase. Măcelarii şi brutarii sînt puşi în umbră de măiestria meşterilor bucătari cu totul şi cu totul neobişnuiţi, care pot crea produse de patiserie şi cărnuri în sos marinat iraţional de delicat. O binecunoscută galerie de haine extravagante sfîşiate atîrnă deasupra intrărilor în numeroasele bresle.

Iar Mîncătorul de Măruntaie urăşte acel loc teribil de mult.

Tot trece dintr-un cartier în altul, dintre care trei îi sînt mai cunoscute: Cartierul Carnal, Cartierul Cymbelin şi Cartierul Cerebral. Mîncătorul de Măruntaie se află pe la periferia Cartierului Carnal. Trece pe lîngă cîteva fete înveşmîntate în costume din piele de reptilă, în al căror păr sînt împletiţi şerpi vii. Cînd ajunge în preajma lor, pînă şi şerpii fug dinaintea acelei bruşte zvîcniri de duhoare pe care el o cară cu sine.

Asta îl face să zîmbească: şi atunci cînd zîmbeşte, se poate vedea cum dinţii îi sînt înlocuiţi cu un set de cleşti care au scopul de a-l ajuta să-şi înghită hrana cu o şi mai mare eficienţă.

Dar în acest moment, Mîncătorul de Măruntaie devine din ce în ce mai neliniştit, iar privirea din ochi îi ţîşneşte ca o scînteie, în timp ce din gingii i se preling balele pe buze. Caută o anumită uşă cu un anumit semn inscripţionat pe pragul său, dar care nu e chiar atît de vizibil încît să îl poată vedea toată lumea.

După vreo două-trei ore de astfel de căutări, descoperă un semn – un cerc despicat – deasupra unei uşi masive făcute din stejar uscat. Acesta este semnul care indică Sindicatul Informaţiilor. Această instituţie are birouri prin întregul continent, dar nu e chiar atît de uşor să o găseşti. Se spune adesea că locul unde este amplasat acest Sindicat este atuul lor cel mai de preţ. Dar, dacă îi găseşti, atunci îţi vor vinde informaţii la un preţ care e egal cu valoarea a orice îţi doreşti să ştii.

Dar Mîncătorul de Măruntaie nu crede că va trebui să plătească – oricum nu are bani. În orice caz, are la îndemînă o monedă care îi e de un mai mare ajutor.

Cuţitul Spintecător.

Surorile Nemiloase aveau de-a face cu un inamic periculos.

Whorefrost.

Whorefrost era profund disprețuit de femeile din tabăra Meta-Războinicelor din cauza metodei sale preferate, cu totul exagerate, de a le ucide.

Avea un aspect palid, lipsit de roşeaţă, care aducea mai degrabă a gelatină decît a carne. Pielea lui era netedă, unsuroasă şi în mare parte lipsită de păr. Mîinile şi buricul păreau să aibă mai mult muşchi decît carne, dar numai pe la margini. Era mare, dar nu tocmai greoi, avînd o gură imensă, buze groase şi fălci masive care parcă se legănau în timp ce se mişca.

Mişcările lui Whorefrost erau intenţionate şi pline de răceală. Metoda lui preferată de a ucide era mereu aceeaşi. Mai întîi, încerca să îşi slăbească adversarele lovindu-le la rotule, rupîndu-le mîinile sau ţintuindu-le printr-o lovitură la cap atent studiată. Arma sa preferată era foarte potrivit construită pentru un astfel de contact: un baston gros din metal în forma unui organ genital imens. Scopul său era să îşi ţină adversarele în viaţă atît cît îi trebuia ca să îşi satisfacă cerinţele ritualului său trupesc.

Iar aceasta era tocmai partea pe care Meta-Războinicele o urau cel mai tare.

Moartea se arată sub multe înfățișări, dintre care unele sînt ceva mai de dorit decît altele. Moartea pe care o aduce Whorefrost este probabil cea mai puțin preferabilă dintre toate.

Dacă ar fi ca toate lucrurile să se desfăşoare conform planurilor sale, atunci cea prinsă de Whorefrost va cădea, chiar sub ochii lui, într-o amorțeală în care va fi complet lipsită de ajutor. E posibil ca în unele cazuri să fie nevoie să îşi aducă victimele într-o stare chiar mai lipsită de ajutor față de cum sînt deja, dar asta nu e decît o formalitate. Atîta timp cît nu sînt *mult* prea neajutorate, Whorefrost este fericit.

Totuşi, şi mai fericit este atunci cînd începe să le descopere de haine, iar el face asta cu un fel de delicatețe greoaie a lui, ce îl împinge la o sforțare maximă a părților vitale, aceasta nefiind însă deloc o sursă de stimulare şi pentru victimele sale.

Organul genital al lui Whorefrost este lung şi subțire, cu un remarcabil cap bulbos ce îl face să arate asemenea unei jucărioare la capătul unui băț. Testiculele sînt disproporționat de mari şi, asemenea restului corpului, lipsite de păr. Mai exact, scrotul său e plin de sămînță care are o neobişnuită putere: este rece de moarte, ceea ce, pînă la un anumit punct, este devastator din punct de vedere biologic.

Sperma este groasă ca un puroi. Mai are capacitatea de a provoca înghețul la cîteva secunde după ce se împrăştie, cauzînd o înceată şi subtilă distrugere a întregului corp, de la interior către exterior, care durează fie cîteva minute, fie cîteva ore.

Frigul extrem face să ardă totul ca un foc.

O dată ce şi-a lăsat sămînța în adăpostul inamicei sale, aceasta simte brusc o amorțeală care, treptat, începe să o ardă. Amorțeala e asemenea unui strop de gheață care se răspîndeşte rapid, cu forță, creînd senzația unui acid. Acesta cuprinde rapid pîntecele şi începe să se răspîndească prin toate organele interne – în mațe, în măruntaie, în splină, în stomac, în rinichi şi aşa mai departe. Viscerele încep să fiarbă, după care se acoperă de cangrenă şi încep să putrezească. E posibil ca apoi să se petreacă amorțirea, dar asta numai după o perioadă destul de lungă de suferință intensă pe care nici o altă durere din lume nu o poate egala.

De aceea Whorefrost este în mod deosebit detestat de femeile Meta-Războinice. Dar tocmai asta îl face *şi mai* disprețuit de echivalentele masculine ale acestora.

O răvăşire în zona anusului este suficient de rea de cele mai multe ori. Dar cînd Whorefrost face aşa ceva, urmînd apoi deteriorarea tuturor celorlalte părți, nu trebuie luat deloc în glumă.

Se pare, aşadar, că Surorile Nemiloase aveau de-a face cu un duşman periculos.

Singurul lor gînd reconfortant era acela că...

Ăsta era el.

Scara era învăluită în întuneric. Mirosea a mortar stătut, a mucegai şi a putreziciune uscată. Scările se înlănțuiau în sus în spirală. Uneori, ele se lăsau sub greutatea trecătorului. Alteori, înțepeneau. Uneori, deveneau din ce în ce mai abrupte. Alteori, erau din ce în ce mai netede. Uneori, păreau atît de fragile încît ai fi putut zice că se vor rupe. Dar nu se întîmpla asta. Nu exista nici o zonă pentru acostare şi nici o uşă, cu excepția spațiului de sus de tot.

Camera din capătul scărilor era o cameră a umbrelor. Cîte doi bărbați stăteau întinşi la fiecare stîlp al uşii, avînd mădularele răsucite şi corpurile abandonate într-un sînge uscat ce venea din zona pieptului, a abdomenului şi a coapselor.

S-au stins repede. Prea repede. Strigătele lor au fost reduse la tăcere dinainte să-şi fi putut aduna suflul pentru a le produce. Două tăieturi mari de-a lungul jugularei lor i-au adus la tăcere pentru totdeauna.

Aceşti doi bărbați fuseseră asistenți ai Stăpînului Informațiilor. Adevăratul lor scop era, în orice caz, să se comporte ca protectori ai acestuia.

În mod clar, eşuaseră.

Pe Stăpînul Informațiilor, Mîncătorul de Măruntaie l-a terminat printr-o lovitură la gît, îndreptînd Cuțitul Spintecător în zona abdomenului.

— Pun pariu, zise el, că *o să* vorbeşti.

Şi-a mişcat nervos capul.

— Asta, desigur, numai dacă nu cumva preferi să te stîrpesc.

Stăpînul Informațiilor gîfîi, căci Mîncătorul de Măruntaie îi strîngea gîtul din ce în ce mai tare. Apoi Mîncătorul de Măruntaie slăbi strînsoarea.

— Vorbeşte, zise el. Sau altfel...

Şi a presat ceva mai mult Cuțitul Spintecător pe el. A fost de ajuns.

De data asta, Stăpînul Informațiilor nu a mai refuzat să-i împărtăşească Mîncătorului de Măruntaie tot ce acesta avea nevoie să afle în legătură cu psihomaticii, adică locul unde îi poate găsi şi unde ar trebui să meargă pentru a-i extermina.

— Deci ăsta e bulangiul căruia îi place să se pună cu toți ceilalți bulangii, a spus Sora cea Mică.

— Arată ca şi cum s-ar fi nenorocit singur cu cu ciocan.

Sora cea Mare s-a strîmbat de parcă ar fi avut gura plină de lapte acrit.

— Chipul lui arată că are ani întregi de experiență într-ale urîțeniei.

Whorefrost a zîmbit, ceea ce, după cum spuse Sora cea Mare, era o vedere cu adevărat îngrozitoare.

— O să îmi facă mare plăcere să-mi bag vîsla în apele voastre, a spus el, frecîndu-şi bățul de vintre pentru a se face şi mai bine înțeles.

— Singurele lucruri care vor fi băgate în ceva sînt săbiile noastre care îți vor pătrunde sîngele.

Sora cea Mică şi-a scos sabia lungă, Sora cea Mare pe cea scurtă. Whorefrost s-a eliberat de paltonul lui făcut din juncă sălbatică şi a zvîrlit-o în spatele lui. Avea pieptul descoperit, iar torsul îi sclipea ca o halcă de untură. Pantalonii lui strîmți arătau cît de mare îi era entuziasmul. Era foarte mare.

— Doar puțin, a mîrîit Sora cea Mică, şi o să-ți îndesăm pe gît cocoşelul ăla al tău.

— Oh, spuse Whorefrost, cred că aceia care se vor ocupa cu înfundatul cuiva sîntem eu şi organul meu.

Gura lui imensă a luat forma unui surîs batjocoritor larg şi lasciv. Şi-a ridicat bățul între degetul mic şi cel arătător şi a făcut un pas înainte.

Sora cea Mică a mormăit o înjurătură confuză. Sora cea Mare şi-a pus în palmă sabia, lovind-o, şi s-a ghemuit.

Nu e de mirare că Whorefrost s-a trezit brusc. Surorile Nemiloase erau o pereche impresionantă care, în înțelepciunea lor, făceau puțin ca să ascundă acest lucru. Sora cea Mică era micuță și cu o conformație mai curbată, brațele ei groase și coapsele bine făcute trădînd o putere imensă, în ciuda aparentei construcții firave. Sora cea Mare avea o structură unduitoare și agilă, sînii ei plați părînd cu totul masculini față de formele sompuoase ale surorii ei mai mici. Dar oricine se gîndea că ar putea să le-o tragă și-o căuta cu lumînarea. Singurii oameni cu care acestea se împerechează erau chiar ele, și oricine încerca să vadă dacă nu cumva se poate și altfel urma să plătească un preț foarte mare și foarte dureros.

Mai puțin Whorefrost.

El unul era sigur că pizdele astea sînt ale lui.

Cîndva, fuseseră trei, ținîndu-se strîns în timp ce dormeau. Cînd își retrăiau visele, mergeau din nou prin Pădurea Întristaților, mînă-n mînă printre copacii la fel de solizi și apropiați ca și ele.

Dar acești copaci nu erau nici ei de orice fel; nu erau nici rodul unor funcții ale naturii, așa cum sînt percepuți în general de oamenii de știință obișnuiți.

Ei nu erau decît o formă coruptă a elementelor de bază ale formei – cu biciuri și prăjini în loc de ramuri, rețele din lamă în loc de frunze și fărîme de sticlă în loc de muguri.

Coruperea este oricum, în sine însăși, o consecință a Naturii.

Și așa era și cu Surorile. Cu fiecare pas pe care îl făceau, corpurile lor dezgolite erau deposedate de piele sau tăiate pînă la os sau jupuite de carne; iar sîngele lor se transforma în puroi în loc de rîie, din cauza umezelii constante a rănilor lor.

Noaptea, plîngeau împreună în întuneric, tremurînd în adăposturile lor din mușchi umed, vindecîndu-și rănile reciproc cu lacrimi. Dimineața, cînd se trezeau, își luau de la capăt călătoriile fără țintă prin întinderea aceea abisală.

Mersul obișnuit al lumii prin Pădurea Întristaților nu avea nici un sens, nu exista nici o indicație prin aer care să spună ceva despre trecerea timpului. Stările actuale de agonie echivalau cu o suferință prelungită care avea să le definească pentru totdeauna.

Despre răpirile inocenței ca rezultat al hazardului se poate lesne crede că vor da naştere unor reacţii pline de ferocitate. Fiara sălbatică forţată să sufere bătaia de joc a celui care îl momeşte răspunde, întru apărarea sa, cu o şi mai mare mefienţă. Există o echivalare întemeiată între castitate şi cruzime – aşa cum un diamant este numai intensificarea implicaţiilor minerale ale cărbunelui.

Surorile Nemiloase erau într-o stare foarte proastă cînd Mama Tristeţilor le-a chemat în văgăuna ei. Dar Mama le-a uns cu balsamurile ei şi s-a apropiat de ele cu atingeri extrem de iubitoare, pe care înainte nu le cunoscuseră decît ele între ele. Apoi, Mama le-a spus ce trebuie să facă pentru a se purifica pentru totdeauna de suferinţa veşnică din Pădurea Întristaţilor.

Femeia le-a dat Arme. Cîndva, fuseseră trei, căutînd împreună inamicii în lumea bărbaţilor simpli. Dar asta nu se mai întîmpla acum. Sora cea Mijlocie pierise. Iar Surorile Nemiloase îi onorau amintirea cu un grad de cruzime egal cu uimitoarea ei castitate.

Lumina-Care-Nu-Străluceşte-Niciodată era obişnuită cu umbrele. Sau poate umbrele erau obişnuite cu ea.

În orice caz, ea apăru din întunecime cu aerul că îşi aruncă mantia de pe spate şi s-a disipat într-o rază de lumină care a umplut strada aşa cum un metal umple modelajul. Lumina-Care-Nu-Străluceşte-Niciodată ardea de nerăbdare să găsească o piele pe care să o poarte. Îmbrăca mereu diverse piei şi putea lua cîte una pentru fiecare ocazie. Ăsta era secretul care o ajuta să se amestece pe oriunde voia. Corpul ei absorbea acele piei şi le putea aduna pe toate după bunul plac – cîte o piele pentru orice timp – iar acum era vremea pentru recoltă.

A zîmbit, dar asta nu avea a face cu vreo stare de bucurie. A zîmbit pentru că întotdeauna era vremea recoltei. Şi pentru seara asta îşi plănuia o producţie bună.

Salonul Catastrofiştilor se întindea pe undeva pe la graniţa dintre cartierul Cerebral şi cartierul Cymbeline. Era o breaslă frecventată în exclusivitate de un cerc de artişti, poeţi şi teoreticieni celebri pentru speculaţiile lor privind multiplele modalităţi prin care ar putea lua sfîrşit Viaţa, aşa cum o ştiau ei.

Salonul acestora era un amfiteatru spaţios, cu un tavan înalt şi fără etaje superioare dar, se spunea, cu multe etaje subterane. Într-un cuvînt, era un spaţiu înfiorător. Tot acest salon constituia, de asemenea, una dintre foarte puţinele clădiri ale oraşului ale căror pereţi erau neimpregnaţi de anumite extravaganţe picturale comune altora. Asta se întîmpla datorită principiului conform căruia clădirile trebuiau aranjate în funcţie de scopul cărora le slujeau. Avînd în vedere că salonul cu pricina era folosit pentru discuţii legate de dezastre, era absolut firesc ca pereţii lui să rămînă goi.

Membrii breslei se adunau în general pentru a practica ritualuri de iniţiere şi de pierzanie, constînd în recitări, lecturi, spectacole de teatru şi expoziţii, urmate de festinuri bahice sardanapalice (durau zile întregi), care erau menite să ilustreze trecerea prin Viaţă de-a lungul unor felurite stadii de degenerare. Cu toate acestea, în ciuda aparentei absenţe a formalităţilor, Salonul Catastrofiştilor era organizat în două grupări intelectuale distincte.

În general, Catastrofiştii sînt toţi de acord asupra faptului că Universul poartă în sine condiţii contradictorii ale manifestării haosului şi ordinii, care necesită însăşi prăbuşirea acestuia ca entitate de susţinere. În acest caz, toate lucrurile sînt menite să piară, dar întrebarea rămîne: *în ce fel?*

În încercările de a rezolva această chestiune, Salonul s-a împărţit în Schismele Continuităţii şi Discontinuităţii.

Schisma Discontinuităţii crede că distrugerea Universului va apărea ca rezultat al deteriorării catastrofice sau a colapsului – un cataclism – în timp ce Schisma Continuităţii se opune din răsputeri ipotezei distrugerii climaterice şi preferă concentrarea asupra unor teorii precum „Permanenţa Dezorientării". Aceasta prevede că Universul e constituit dintr-o extincţie continuă a părţilor ce îl alcătuiesc, care sînt simultan refăcute ca forţe universale (viaţă, lumină, precipitaţii şi aşa mai departe). Acestea, în schimb, încep să decadă în momentul reîntrupării lor ca fenomene existente, actuale.

Desigur, există tot felul de interpretări care se pot aplica Teoriei Continuităţii, dar gruparea aderentă la această concepţie poate fi explicată mai pe scurt ca o credinţă că în lume există o permanentă

stare de calamitate, care înseamnă automat şi faptul că Existenţa şi Timpul sînt, în mod esenţial, cu totul lipsite de importanţă.

Astfel, Schisma Continuităţii atrăgea mai degrabă gînditorii care nu aveau nici un fel de înclinaţie spre interpretări divine ale catastrofelor, în timp ce această tendinţă se aplica fără probleme Schismei Discontinuităţii. Dar Schisma Continuităţii avea şi ea pădurea ei de fanatici.

Psihomaticii, de exemplu, erau gata să ia măsuri extreme pentru a-şi intensifica legitimitatea poziţiei. Ei erau aripa militantă a Schismei Continuităţii care căuta o formă de implicare activă în procesul definirii lumii aşa cum o ştiau ei. Cu alte cuvinte, lor le plăcea să distrugă lucrurile sau, şi mai precis, le plăcea să distrugă oamenii. Numai astfel au reuşit să îşi dezvolte un formidabil nivel al abilităţilor în diferite metode de sabotaj şi asasinat.

Mîncătorul de Măruntaie a consumat mult efort şi multă transpiraţie ca să afle asta. Prima dată s-a interesat în legătură cu Psihomaticii cînd făcea muncă de cercetare asupra unui Meta-Războinic numit Hecticon, care poza în uzurpator în disputata provincie nordică Uin. Pentru că norocul nu a ţinut cu Mîncătorul de Măruntaie, Psihomaticii au încercat să îl asasineze pe Hecticon în timp ce încerca să găsească o cale de a face el însuşi acelaşi lucru. Din moment ce tentativa lor a eşuat, Hecticon şi-a întărit măsurile de protecţie, ceea ce l-a făcut o vreme de negăsit pentru o întîlnire cu Cuţitul Spintecător. În schimb, Mîncătorul de Măruntaie s-a hotărît să facă cercetări asupra Psihomaticilor. Faptul că ei au ţintit un Meta-Războinic precum Hecticon l-a făcut să presupună că e foarte posibil ca ei să fi acţionat sub influenţa unui element străin.

Ceea ce este perfect adevărat.

O albină se tot lupta cu un mugur care căzuse pe pămînt de pe tulpina ruptă a unei flori ofilite ce creştea acum în spărtura unui zid de cărămidă fisurat. Lumina-Care-Nu-Străluceşte-Niciodată medita asupra faptului că văzuse atîţia bărbaţi şi femei obişnuiţi care muncesc în forţă, dar fără forţa minţii, şi cu aceeaşi incapacitate de-a înţelege motivaţiile de bază ale celor mai banale lucruri pe care le au de dus la îndeplinire.

— *Ce, tu eşti diferită?*

— Desigur, şi-a răspuns ea. Funcţiile mele automate sînt deosebite datorită capacităţii de auto-lichidare a speciei mele, mai degrabă decît datorită conservării ei. Pînă acum, la mine nu se pune problema dacă să împlinesc toate acele cerinţe rudimentare ca să supraviețuiesc, ci e o chestiune de a ucide sau de a fi ucis.

— *E vreo diferenţă?*

— Da, este. Depinde de gradul de risc la care eşti expus. Eu sînt expusă unui grad de pericol extrem de ridicat atunci cînd îmi îndeplinesc sarcinile; o albină de rînd nu trece prin atîtea, iar un om obişnuit (în afara timpurilor de boală, foamete sau război) nu este expus la aproape nici un pericol.

În acelaşi timp, Lumina-Care-Nu-Străluceşte-Niciodată fusese întotdeauna atentă să studieze indivizii care îi apăreau ocazional în cale şi care se ridicau deasupra liniei comune cu o forţă aproape Meta-Războinică,ce îi ajuta să se dedice unei cauze.

— *Dar cine e îndreptăţit să spună dacă ei procedează corect făcînd aşa?*

E clar, se gîndea Lumina-Care-Nu-Străluceşte-Niciodată.

Ea era.

Lumina-Care-Nu-Străluceşte-Niciodată s-a ivit din elementul ei fundamental purtînd o singularitate de materie întunecată care nu îşi avea fundamentul în totalitatea formei, fiind chiar un precursor al acesteia.

Ieşind din starea ei de inconştienţă, şi neputînd să-şi traseze existenţa altfel decît prin intermediul emoţiilor, a fost şi ea integrată într-un statut şablonard al fizicalităţii. Lumina-Care-Nu-Străluceşte-Niciodată a cunoscut absenţa primordială a sinelui înainte să aibă ocazia de a-şi dea seama că a existat şi pînă atunci...

— Existenţa se poate raporta doar la faptul că ea trebuie să ajungă la un final, îşi spunea ea sieşi. Oare a spune *Trăiesc* nu este decît un alt fel de a spune *Trebuie să mor*?

Lumina-Care-Nu-Străluceşte-Niciodată a strîns un număr suficient de piei încît să se satisfacă pe sine pînă în adîncurile unui eu care îi lipsea. Un eu care i-a lipsit însă doar pînă cînd, în sfîrşit, a căpătat atîtea transfigurări încît nu le mai putea număra. Capacităţile intelectuale ale diverselor ei înfăţişări sînt atît de nemărginite încît, matematic vorbind, este devastatoare, iar din punct de vedere poetic este ilustrativă pentru multe situaţii de comportament genial.

— *Dar îți este frică?* şi-a întrebat ea o altă versiune a ei care tocmai se transforma.

— Nu, a spus ea deşi, de fapt şi de drept, îi era.

O ploaie puternică se revărsa pe feţele Surorilor Nemiloase. Vederea le era încetoşată. Părul lor negru li se întindea lins pe feţe. Wilden Howe era un loc mohorît, dar pe ele nu le deranja asta. Era un loc perfect pentru a ucide un inamic, motiv pentru care se şi aflau acolo.

Wilden Howe era o peninsulă mică ieşind din Marea Pustietăţilor către promontoriul Republicii Nim. Era o bucată de pămînt infertilă, cu stînci de-a lungul coastelor sale, cu lagune pe alocuri şi nişte plaje cu pietriş care indicau puncte de acces destul de înşelătoare dinspre marea cea fierbinte.

Curenţii din preajma peninsulei erau o deformare a Legilor Naturii. Pe partea sudică, o furtună imensă a adus bărcilor şi ambarcaţiilor o soartă înfricoşătoare şi multe dintre ele au sfîrşit prin a fi înghiţite în stomacul lichid al vijeliei.

Wilden Howe în sine era un ţinut aspru, al păşunilor sălbatice şi al muşchilor căraţi de vînt, cu heleşteuri stătute şi cu mlaştini pline de tundră în locurile de mai jos ale sale, iar blocuri mari de granit se ridicau ca nişte cranii scorojite prin pieile vegetaţiei.

Era locul perfect în care grupurile de contrabandă îşi puteau desfăşura activitatea, acesta fiind şi motivul pentru care Whorefrost era acolo. El luase acum chipul unui Stăpîn al Portului din Insula Balloch, care se specializase în comerţul cu sclave sexuale de la zona centrală pînă la o serie de grupări insulare. Această poziţie îi conferea un anumit grad de putere şi influenţă, de care urma să se folosească într-o chestiune care îl apăsa: distrugerea inamicelor sale.

— Nu-i o lovitură rea, interveni Sora cea Mică cu un ton de parcă ar fi fost forţată să înghită o insectă vie.

— Nu, spuse şi Sora cea Mare, nu-i rea deloc.

— Dar, răspunse iar Sora cea Mică, privind chipul sălbatic al lui Whorefrost care îşi făcea drum prin ceaţă, nu chiar *atît* de bună.

— Nu, zise iar Sora cea Mare, ba chiar nu e bună deloc.

Whorefrost avea de-a face cu un adversar periculos. Poate că era izul lor erotic acela care îl împiedica să se concentreze. Dar Whorefrost

ştia că nici nu îi trebuia lui concentrare cînd era vorba de o luptă. Loviturile fine ale bățului său erau executate cu uşurință dar, în chip destul de ciudat pentru o armă în forma de penis, îi lipsea penetrarea. Orice mişcare îi era blocată şi orice intenție subtilă- anticipată. Surorile erau bune, *mult prea bune.*

Pe măsură ce frustrarea lui ceştea, începea să îşi piardă echilibrul, pentru ca, în cele din urmă, întinzîndu-se prea mult, să rateze o lovitură pe care voia să o aplice în capul celei mai mici. Ea şi-a răsucit corpul, îndepărtîndu-se de sfera lui vizuală iar cealaltă fată, cea mare, şi-a înălțat sabia în sus în ritmurile mişcării unui arc fin.

Într-un fel, era norocos tipul că a fost lovit doar în cot, altfel i-ar fi putut reteza brațul. Oricum, durerea tot era insuportabilă. Dar ceea ce l-a îngrijorat cel mai tare era să-şi vadă bățul zburîndu-i din mînă şi aterizînd mult dincolo de el. În acelaşi timp, cea mică şi-a refăcut ținuta. I-a tras una în moalele capului cu latul sabiei şi l-a făcut să se rostogolească înainte în iarba umedă, cu capul în față.

Şi era şi slăbit.

— Ei bine, acum trage-mi-o! a zis cea mică, stînd în spatele lui. Pun pariu că te gîndeai ce norocos eşti că nu ți-ai pierdut mîinile.

Pe bune dacă nu avea dreptate.

Următorul lucru pe care l-a simțit a fost sunetul unei bubuituri înăbuşite care se auzea ca o cazma pătrunzînd în pămîntul umed. Nu era asta. Era sabia cea lungă a Surorii celei Mici care tocmai îi intra în mîini . De data asta, membrele i-au fost îndepărtate din două-trei lovituri scurte. Tot ce a urmat după asta a fost ca o pîclă.

În primul rînd: cea mare a-nceput să lucreze la eliminarea celuilalt braț, aşa încît să rămînă cu desăvîrşire lipsit de apărare. Dar viu.

În al doilea rînd: cea mică făcea ceva ce el nu ar mai fi putut face, dîndu-i jos pantalonii şi trăgîndu-i pînă la glezne, dar lăsîndu-i acolo astfel încît pcioarele să-i fie legate.

În al treilea rînd: cea mare se aşezase pe pieptul lui, fixîndu-l la pămînt (de parcă ar mai fi fost în stare să facă ceva...).

Şi abia atunci a-nceput adevărata durere.

Surorii celei Mici îi plăcea să-şi țină pumnalul neşlefuit şi zimțat, pentru ca atunci cînd tăia pe cineva, să-l doară cu adevărat, ceea ce şi intenționa să facă acum. A strîns penisul lui Whorefrost şi a-nceput

să i-l reteze cu un fel de putere lipsită de vlagă, iar urletele lui Whorefrost îi confirmau faptul că intențiile ei tocmai se împlineau.

Whorefrost sîngera în așa hal încît aproape că se îndrepta spre moarte, mai ales din cauza cioturilor care îi țîșneau din brațele acum ciuntite. De fapt, avea să moară prin sufocarea cu propriul penis. Sora cea Mică s-a asigurat că lucrurile vor sta chiar în acest fel cînd i l-a vîrît adînc în gît și, pînă acum, nimeni nu o putea acuza că nu s-ar fi ținut de cuvîntul pe care și-l dăduse mai devreme.

Îndepărtarea penisului lui Whorefrost presupunea o muncă de măcelar, întreprinsă intenționat cu o neglijență plictisită. Eliminarea testiculelor era însă altceva, ocazie cu care Sora cea Mică a făcut o demonstrație de operare și de dexteritate a mîinilor demnă de un chirurg genial. I-a tăiat scrotul și a aruncat testiculele într-o carcasă chimică, pentru a se păstra bine și proaspete pentru orice scop pe care ele l-ar fi putut avea în minte.

Tocmai pentru astfel de scopuri se pregăteau Surorile Nemiloase să plece spre sud, în Orașul Senzațiilor, unde urma să aibă o întîlnire cu informatorii lor obișnuiți, cei din Frăția Ichor.

În Orașul Senzațiilor, se petreceau niște lucruri. De fapt, în Orașul Senzațiilor întotdeauna se petreceau niște lucruri.

Dar nu ca azi.

Pînă acum, Orașul Senzațiilor fusese un vid înglobat cu arhitecturi menite să evite dezastrele. Dar acum dezastrul era de neevitat.

Însă nu construcțiile aveau să se clatine, nu. Sentimentul de dezastru se revărsase cu totul numai asupra oamenilor – nu asupra oamenilor comuni, ci asupra *celorlalți* oameni. Unii dintre ei erau chiar acolo. Iar Lumina-Care-Nu-Strălucește-Niciodată simțea asta așa cum ar fi simțit și un cuțit în măruntaie.

Măruntaie? De ce se gîndea ea la *măruntaie*?

În ciuda geniului ei matematic cu totul inegalabil, Lumina-Care-Nu-Strălucește-Niciodată nu putea să aibă decît o presimțire ambiguă în legătură cu motivele pentru care experimenta astfel de trăiri în momentul de față. Dar foarte rar i se întîmpla să se înșele, așa că s-a gîndit să lase aceste sentimente în seama unor operații matematice de nădejde.

S-a oprit pentru a lua loc lîngă o cramă unde niscaiva poeți și filozofi stăteau pe niște scăunele, inconjurați de jumătate de duzină de butoaie masive. Și-a făcut rost de un burduf cu vin și era hotărîtă să-l dea pe gît ca și cum ziua de mîine nici nu ar mai fi existat.

Și poate chiar nu va mai exista.

Cînd a ajuns la gradul potrivit de calm forțat, a terminat cu feluritele ei transformări și , cam într-o oră, a ajuns la o concluzie.

Unii dintre ei erau acolo. Dar sorții, socotea ea, erau de partea ei.

S-a uitat cu atenție înăuntrul paharului și a-nceput să-și urzească planurile. Apoi, un poet de lîngă un butoi de alături a observat-o (puteai să-ți dai seama că e poet datorită pălăriei largi cu boruri). S-a ridicat și a luat loc lîngă ea, în felul în care oamenii obișnuiți o fac.

— Ești singură, dragă prietenă? a întrebat el, punînd un burduf proaspăt umplut cu vin pe butoiul din fața lor. Ești poetesă? Oare asta te necăjește? Să știi că și eu înțeleg perfect povara mînuirii cuvintelor în așa fel încît să le transformi în frumuseți. Cu meșteșugul ăsta mă ocup și eu.

Ea s-a uitat la el pe cît de inexpresiv o putea face în starea nervoasă în care era:

— Nu, spuse ea. Eu sînt...

Poetul s-a încruntat.

— Ce ești, dragă prietenă?

— Matematiciană.

— Aha, zise poetul. Înțeleg.

Dar Lumina-Care-Nu-Strălucește-Niciodată nu putea vedea nimic.

— Și cum ne poate lămuri matematica asta a ta în legătură cu lumea noastră? întrebă el. Ne poate spune măcar atît pe cît ne spune poezia?

— Ne poate spune că sîntem blestemați.

— Ei bine, adăugă el rîzînd, dacă lucrurile stau așa, să știi că exact asta ne spune și poezia.

— Dar matematica ne poate spune și *cînd*.

Poetul s-a uitat surprins.

— Doamnă Matematician, spuse el, mă întreb dacă nu cumva, în cele din urmă, nu ești chiar o poetesă.

— Nu, spuse ea. Dar dacă vii cu mine o să-ți arăt cine sînt.

Ea și-a aranjat înfățișarea astfel încît să devină și mai seducătoare. Poetul a oftat.

Chiar dacă nu pot să-ți arăt și de ce.

Lumina-Care-Nu-Strălucește-Niciodată se plimba nerecunoscută de nimeni pe străzile care începeau să se întunece. Era spre lăsarea serii, momentul ei preferat din zi. Oamenii care treceau pe lîngă ea luau seama de prezența ei într-un mod subliminal pe care mai departe oricum nu erau în stare să-l analizeze. Era văzută și totuși rămînea neobservată.

L-a tîrît pe poet pe o străduță lăturalnică, promițîndu-i favoruri sexuale, dar plăcerea a fost toată numai a ei. L-a jupuit ca pe un fruct, absorbindu-i pielea cu o încîntare orgasmică, senzație care a readus-o în starea ei de vitalitate maximă. Acum era timpul ca ea să acționeze. Era timpul să-i convoace pe Psihomatici.

Mîncătorul de Măruntaie stătea pe acolo ca o molie printre fluturi. Nu încerca să ascundă asta. În schimb, arăta ca un ciudățel sfirijit, cu pleoapele încărcate de somn învăluind-i ochii. Asta îl făcea să pară capabil de multe lucruri rele.

Și chiar era capabil.

Țintea cu privirea toți oamenii pe lîngă care trecea: ei însă nu stăruiau cu privirile lor. Se uitau în depărtare ca și cum le-ar fi trimis un șoc electric în sfera lor vizuală. Asta era tipic pentru Mîncătorul de Măruntaie , care era foarte atent atunci cînd își manifesta influența asupra oamenilor.

A găsit Salonul Catastrofiștilor pe o stradă numită Drumul Stăpînului. Aceasta era strada care diviza cartierele Cymbeline și Cerebral. Era una dintre cele mai agitate magistrale ale orașului. Așa se explică prezența masivă a Arbitrilor Orașului, care se amestecau prin mulțimile gregare, zăngănindu-și pe la încheieturi bîtele bine fixate.

Desigur, prezența ăstora îngreuna posibilitatea lui de a organiza o confruntare deschisă cu Psihomaticii. Asta l-a silit pe Mîncătorul de Măruntaie să-și facă un plan bine pus la punct.

Frăția Ichor le-a condus către ușa de la scări pentru a ajunge la biroul Sindicatului Informațiilor.

— Vă avertizez, Surorilor, e o vedere destul de neplăcută.

Șeful ordinului local a zîmbit fără vigoare.

— Rar se întîmplă ca bărbații să fie frumoşi, mai ales cînd sînt mutilați. Totuşi, cred că imaginile astea vă vor dezgusta.

— Nu, spuse Sora cea Mică. Aşa va fi. Să mergem!

Duhoarea cadavrelor creştea din ce în ce mai mult pe măsură ce urcau scările. Cînd au ajuns la capătul lor, Surorile erau cu adevărat mulțumite, dar nu datorită motivelor la care se gîndeau Ichoriții. Surorile Nemiloase au estimat rapid gravitatea situației – două cadavre cu gîturile tăiate şi un altul retezat pe sub zona abdomenului, cu viscere care mai ieşeau încă din el.

— Interesant, spuse Sora cea Mică.

— Foarte! a confirmat şi Sora cea Mare.

— Cei doi străini de la uşă au fost scoşi afară fără mare gălăgie, lăsînd o grămadă de timp la dispoziție pentru a-l interoga pe Stăpînul Informațiilor.

— N-au fost ucişi într-un singur fel, spuse Sora cea Mare.

— Cam aşa. Tipii ăia se pot considera norocoşi.

— Foarte norocoşi.

— Dar nu chiar *atît* de norocoşi.

— Da' deloc.

Sora cea Mică stătea pe vine în timp ce îl examina pe Stăpînul Informațiilor.

— Se pare că mai întîi i-a fost îndepărtat un ochi.

— Aşa se pare.

— Cred că era ceva de genul „Spune-mi, tîrîtură, sau ți-l scot şi pe celălalt".

— Cred că aşa a fost.

— Ei bine, spuse Sora cea Mare ridicîndu-se, Stăpînul ăsta al Informațiilor arată ca o pizdă grasă. Mîncătorul de Măruntaie cred că a avut el însuşi parte de un tratament din ăla rar, clasic.

— Ba chiar unul foarte rar.

— Dar nu chiar pe atît de rar pe cum vom avea noi.

— Nu, nu, întări Sora cea Mare, nici pe departe chiar atît de rar.

Mîncătorul de Măruntaie a intrat în foaierul Salonului şi a fost instantaneu luat în primire de doi recepționişti care i-au cerut dintr-o dată să raporteze ce treburi are.

— Catastrofa, a zis el, şi s-a pornit să-i lovească inconştient cu patul Cuţitului Spintecător.

S-a dus val-vîrtej către amfiteatru, unde tocmai se desfăşura o discuţie între vreo cincizeci de participanţi. Treptat, schimbul ardent de replici dintre grupările rivale s-a mai deştelenit cînd Mîncătorul de Măruntaie a început să-şi răspîndească printre ei respiraţia asemenea unui fum toxic. Toate capetele s-au întors. Un amestesc de mirare şi dezgust li s-a întins pe feţe ca nişte vapori.

— Ce vrea să mai însemne şi asta? s-a răstit un şmecher trecut bine, care mai avea şi o mustaţă aranjată.

Mîncătorul de Măruntaie s-a holbat bine de tot la el. Mustaţa i se lăsă dintr-o dată, probabil pentru prima oară.

— Am un mesaj pentru Psihomatici, a spus.

Feţele Catastrofiştilor au devenit toate dintr-o dată livide.

— Spuneţi-le că îi aştept afară, a zis Mîncătorul de Măruntaie.

Aici se afla şi el acum, pe partea opusă străzii Drumul Stăpînului, fără a-ncerca în vreun fel să se ascundă. Ba chiar voia să fie văzut. Sau poate mai întîi îl vor mirosi.

În oricare dintre cazuri, nu trebuia să aştepte mult. Şi asta era interesant. Pentru că atunci cînd Psihomaticii au ieşit din Salon, s-au încolonat toţi într-o linie şi-l fixau cu privirea prin mulţime – patru dintre ei, bine făcuţi, toţi cu fulare înfăşurate pe cap... Ba nu, erau cinci, mai era şi o tîrfuliţă vioaie care arăta ca o pierde-vară şi care cu greu putea fi luată în seamă. Mîncătorul de Măruntaie a fixat-o cu ochiul şi a rînjit. Ea era! Şi ea se uita întruna fix la el. Cu siguranţă, ea l-a luat cu adevărat drept cine era.

Lumina-Care-Nu-Străluceşte-Niciodată şi-a luat o înfăţişare care o făcea să pară cît se poate de comună. În timp ce-i îndruma pe Psihomatici spre Salon, a evaluat repede feţele din mulţimea care se afla acolo. În cîteva secunde, l-a zărit.

— Acolo, zise ea. Peste stradă.

— Aia murdară?

A dat din cap o singură dată.

— Opriţi-vă aici, le-a zis ea. Uitaţi-vă la el. Vreau să-i testez reacţiile, să văd dacă îi detectez vreo slăbiciune.

Asta nu s-a întîmplat. Nu i-a dat el timp.

În schimb, el a rînjit şi a făcut să se evapore drumul care ducea către Cartierul Cerebral - interesantă alegere.

— Cîinele vrea să îl urmăm, a zis unul dintre tovarăşii femeii.

— În regulă, spuse Lumina-Care-Nu-Străluceşte-Niciodată. Haideţi să facem ce ne spune cîinele.

Membrii Frăţiei Ichor erau o sectă religioasă obscură care credea că femeilor le revenea obligaţia de a echilibra dominaţia echivalentelor lor masculine prin orice măsuri considerate necesare, oricît de crude şi violente ar fi fost ele.

Surorile Nemiloase au avut cînd şi cînd contacte cu aceştia, oferindu-se ca voluntari asasini, fiind în total acord cu cauza Ichoriţilor. Aceştia erau absolut fascinaţi de Surori şi probabil că le vedeau ca pe nişte întrupări ale influenţei femininului eteric. Ei credeau că tocmai această influenţă face posibilă existenţa oricărui animal, a oricăror vegetale şi a oricărui mineral.

— Şi cine poate spune că n-ar avea dreptate? a zis Sora cea Mică.

— Mare dreptate! a intervenit şi Sora cea Mare. Chiar dacă, de fapt, greşesc rău de tot.

Dar în legătură cu alte chestiuni n-au greşit deloc. De exemplu, n-au greşit în legătură cu locul pe care şi l-a ales Mîncătorul de Măruntaie în Oraşul Senzaţiilor.

— Interesantă alegere, a sesizat Sora cea Mică cînd şeful ordinului local le-a spus asta.

— Foarte interesantă, a spus şi Sora cea Mare.

— Dar asta nu înseamnă că e şi bună.

— Nu, a spus Sora cea Mare, nu e bună deloc.

Sora cea Mică s-a întors către şeful local.

— Deci i-a omorît pe paznici şi le-a împrăştiat măruntaiele în subsol?

— Exact, a spus şeful. Ăla e locul lui.

— Iar acum se joacă un fel de v-aţi ascunselea cu rataţii ăia din Salon.

— Da. Se pare că îi duce chiar spre Muzeu.

Sora cea Mică s-a uitat la cealaltă.

— Tu ce zici, surioară?

— Cred că ăsta vrea doar să le întindă o capcană.

— De ce? a spus Sora cea Mică.

— Pentru că urmăreşte pe cineva.

— Pe cine? a-ntrebat Sora cea Mică.

— Pe cineva pe care vrea să-l facă să cadă în capcană.

— Dar, a spus Sora cea Mică, cine ar fi atît de prost încît să se lase păcălit?

Sora cea Mare a zîmbit.

— Cineva care crede că îl poate face pe el să cadă într-o capcană.

— Cineva ca noi?

Sora cea Mare a dat din cap.

— Cineva care să fie *foarte* mult ca noi.

— Dar nu şi la fel de buni.

Sora cea Mare s-a încruntat.

— Cred că glumeşti.

Muzeul Artelor Întunecate era una dintre cele mai dărăpănate clădiri din întregul oraş. Trebuie să fi fost o denumire improprie să-l numeşti „muzeu". Adevărul e că acolo era mai degrabă un depozit al celor mai dezastruoase eşecuri acumulate de-a lungul mileniilor de elan artistic, din care a rezultat, aşa cum era şi firesc, şi o cantitate bună de rebuturi. Multe dintre aceste rateuri îşi găsiseră un sălaş în Muzeul Artelor Întunecate, loc care a primit acest nume mai mult în bătaie de joc decît dintr-o intenţie serioasă.

Clădirea în sine era umbrită în mare parte de alte edificii care o-nconjurau, ceea ce nu era un lucru rău. Înăuntru erau coridoare imposibil de numărat, scări şi holuri, dintre care toate erau îndoite şi parcă proiectate de un arhitect aflat în pragul nebuniei. Întunericul dinăuntru era străbătut de asemenea de doi venetici ramoliţi, care acum stăteau morţi într-unul dintre multele subsoluri ale clădirii – aveau gîturile tăiate şi abdomenele retezate.

Lumina-Care-Nu-străluceşte-Niciodată simţi izul de moarte încă de cînd intrase, dar nu era sigură dacă ăsta era rezultatul unei deducţii matematice sau era doar o impresie indusă. În orice caz, era sigură de planul ei.

— Ne scindăm, spuse ea, ignorînd privirile tulburate ale tovarăşilor ei.

Se gîndea să inventeze mai multe metode prin care să distragă atenţia, recomandîndu-le Psihomaticilor să hălăduiască despărţiţi prin teritoriul de vînătoare al Mîncătorului de Măruntaie. Dacă rămîneau compacţi, Mîncătorul de Măruntaie i-ar fi urmărit şi i-ar fi păcălit prea uşor. Înmulţind ţintele care trebuiau atacate, ar fi reuşit să îmbunătăţească proporţia posibilităţilor ca vînătorul să se transforme în pradă.

Nu era decît o chestiune de şansă, iar din punctul de vedere al salvării pieilor ei, planul era imperios necesar.

Toran Finniff era specialist în pirotehnică şi se înrolase în rîndul Psihomaticilor de mai bine de un an. Misiunile desfăşurate pe ascuns, cum era asta de acum, nu erau genul lui. El era mai degrabă omul din spatele scenei, cel care prefera să acţioneze de la distanţă.

Asta l-a făcut o pradă uşoară pentru Mîncătorul de Măruntaie, care a ieşit din spatele unui model strident menit să înfăţişeze cine ştie ce. Mîncătorul de Măruntaie a împlîntat Cuţitul Spintecător în pîntecele bărbatului şi l-a răsucit în toate părţile cu nişte mişcări nervoase în urma cărora i-a spintecat toată zona aceea. Mîncătorul de Măruntaie a simţit căldura măruntaielor care i se scurgeau printre mîini şi s-a simţit minunat.

Toran Finniff nu a ţipat cînd a fost executat, dar aproape că a ţîşnit ca o băşică perforată. Cînd a lovit pămîntul, a urlat cu disperare simţindu-şi moartea bruscă. Urletul s-a răspîndit precum mirosul Mîncătorului de Măruntaie prin holurile întunecate şi prin coridoarele Muzeului. Mîncătorul de Măruntaie era mulţumit de acest efect. Priveliştea asta avea să-i facă pe toţi să tremure de groază.

Rînjitul era un asasin specializat în folosirea conductelor de aer încărcate cu arcuri otrăvite. Totuşi, insuficienţa spaţiului din Muzeul Artelor Întunecate îl nemulţumea profund.

De pe scări, a dat într-un dig suspendat deasupra unui spaţiu întunecat pe care el l-a luat drept un obiect arhitectonic.

S-a aplecat peste balustradă şi s-a uitat atent.

Nimic.

S-a dat puţin înapoi şi a tras cînd a auzit urletul sfîşietor al unui muribund. A rămas ţintuit şi a ascultat.

Sunetul acela ciudat al unui muget părea să vină de peste tot.

S-a repezit asupra digului şi a pătruns într-un coridor întunecat. Acolo îl aştepta Mîncătorul de Măruntaie cu un rînjet pe buzele ce-i tremurau ca nişte viermi.

O armă de-ale Rînjitului era absolut inutilă într-o astfel de situaţie.

Deşi Rînjitul s-a îndepărtat de agresorul său, loviturile nu conteneau să-i izbească pieptul, frîngîndu-i coastele ca pe nişte surcele şi crăpîndu-i organele e dedesubt.

Rînjitul nu putea nici să ţipe, nici să geamă. Pur şi simplu mormăia.

Iar sunetele acestea se auzeau ca şi cum un rîu din pămînturi ar fi traversat ciudatele bolţi ale Muzeului.

Încă o dată, Mîncătorul de Măruntaie era mulţumit.

Mattosis a fost atras de acele mormăituri – emise mai întîi într-un anume fel, apoi în altul.

Nu-i plăcea. Nici măcar un pic. Era un tip solid şi căra întruna după el un ciocan de război pe sub haina sa. Dar pe acolo nu era nici o cameră prin care să-şi etaleze arma cea puternică în această confuzie împuţită a adîncurilor întortocheate şi a pasajelor deviate.

A ajuns pe o scară care l-a condus şi mai departe către o zonă întunecată a încăperilor cu expoziţii de la etajele inferioare. O singură torţă strălucea într-una dintre ele. Mattosis s-a îndreptat într-acolo ca o molie căutînd flacăra.

Lumina, deşi slabă, scotea la iveală cîteva picturi obscure imprimate pe pereţi. Pentru un moment, Mattosis s-a pierdut în acea expunere fantasmagorică a rebuturilor artistice din vremurile de mult apuse.

A zîmbit recunoscînd un peisaj post-apocaliptic creat de Meral din Skitten, un pionier al Mişcării Catastrofiste, ale cărui realizări au fost mai tîrziu puse în umbră de mult mai marile realizări ale succesorului său, Potriech din Skow. În timp ce capodoperele acestuia din urmă erau expuse cu mîndrie în galeriile oraşului, Meral se pare că

fusese nedreptăţit de Muzeul Artelor Întunecate, ceea ce lui Mattosis i se părea mai degrabă nedrept.

Şi-a fixat privirea asupra unei pînze pe care erau împrăştiate nuanţe amestecate ce aminteau de culoarea cangrenei. Se numea *Furia Veacurilor*. Şi dacă e să spunem adevărul pînă la capăt, era o lucrare atrăgătoare care ilustra puţine alte lucruri în afară de o îmbinare de tonuri ceţoase.

Mattosis se gîndea că, pînă la urmă, probabil lucrările lui Meral din Skitten nu au găsit locul potrivit pentru expunere. S-a dat un pas înapoi ca să aibă o imagine de ansamblu asupra picturii. A intrat însă direct în Cuţitul Spintecării, care i-a perforat spatele, i-a alunecat în unghi şi i-a retezat coloana vertebrală.

Mattosis a căzut la pămînt ca o bucată de cherestea. Ţipătul lui era intens, dar redus imediat la tăcere cînd coardele vocale i-au paralizat. Cu toate acestea, s-a rostogolit prin întunecimea Muzeului ca un bolovan într-o strîmtoare. Iar Mîncătorul de Măruntaie îşi strîmbă buzele într-un spasm, ceea ce era gestul cel mai apropiat de ideea de zîmbet pe care îl putea face.

Dulcea Dena'han era descrisă de mulţi ca fiind cea mai frumoasă femeie din lume pe care o văzuseră vreodată. Formele ei erau aproape perfecte, chipul ei era imaginea vie a graţiei, în timp ce pe dinăuntru totul era răsucit şi ciuntit asemenea unei rădăcini ofilite.

Curba lamei ei se potrivea perfect cu forma trupului său: amîndouă erau la fel de mortale. Dulcea Dena'han era expertă în a găsi metode de a pătrunde în paturile iubiţilor care de fapt îi erau victime. Dar ei nu ştiau asta pînă să se trezească în primele ore ale nopţii băltind în propriul lor sînge.Toate astea făceau însă parte din farmecul ei delicios, care era remarcabil de fals avînd în vedere cît de frumoasă părea ea.

Dulcea Dena'han era o adeptă fundamentalistă a Catastrofiştilor şi era gata întotdeauna să permită violarea trupului ei pentru a-şi atinge scopurile filozofice. Nu că ar fi fost o fiinţă cu sînge rece într-un mod debil mental sau foarte dur. Făcea ce făcea cu o dedicaţie total lipsită de egoism şi cu atît de puţin interes faţă de ambiţiile ei

personale (înainte de a se alătura Psihomaticilor, ea fusese printre cei mai promiţători eruditi ai generaţiei sale).

Căuta ceva în incinta anticamerei confuze şi excesiv mobilate cu figurine şi busturi care se întreceau între ele în ceea ce priveşte absurditatea compoziţiilor. Feţe histrionice şi hidoase o priveau de pe soclurile lor prost dăltuite. Cutii contorsionate roase de tencuială se îndoiau şi se ascundeau privirii ei pe măsură ce îşi făcea loc printre ele.

Brusc, unul dintre aceste chipuri s-a mişcat.

Dulcea Dena'han a fost norocoasă că s-a păzit cu atenţie. Cînd Mîncătorul de Măruntaie i-a legănat pe dinaintea ochilor Cuţitul Spintecător, ea a ridicat braţul să se apere, iar răsucirile ei au evitat cu succes lovitura.

S-a ridicat pe picioarele ei, fluturîndu-şi pumnalul şi aşteptînd să aplice o tăietură pe pieptul Mîncătorului de Măruntaie.

Dar el dispăruse.

Ba nu. Se cufundase pe sub traiectoria pumnalului ei ce se legăna, şi se uita la ea cu atîta ură de parcă ar fi apărut dintr-un ţinut al umbrelor. Cînd a împins cuţitul spre ea, acesta s-a izbit ca o bucată de gheaţă spartă între picioarele ei. Dulcea Dena'han a urlat aşa de tare încît a umplut întregul muzeu de groaza mărturisirii agoniei sale, pe care puţine altele ar fi putut-o egala.

Şi au fost mulţi cei care au susţinut că felul în care a murit i se potrivea perfect.

După ce Psihomaticii l-au urmărit pe Mîncătorul de Măruntaie în Muzeu, Surorile Nemiloase i-au urmat.

Dar nimeni nu ştia că ei sînt acolo.

Acum se aflau la subsol examinînd hoiturile asistenţilor mai în vîrstă care, după o viaţă îndelungă de trai confortabil, au murit în chinuri îngrozitoare graţie Cuţitului Spintecător.

— Asta îi pune la punct pe fraieri, pe bune, remarcă Sora cea Mică.

— Pe bune că aşa e, întări Sora cea Mare.

— Totuşi, zise Sora cea Mică din nou, este o crimă.

— Este o atrocitate absolută, a spus Sora cea Mare.

Sora cea Mică s-a ridicat de deasupra corpului asupra căruia se aplecase.

— Dar asta, zise plimbîndu-se dintr-un ungher în altul al încăperii răvăşite, este cea mai mare crimă cu putinţă.

Sora cea Mare a urmat-o. Rămăsese fără grai.

— Nu ne-am fi putut dori mai mult de atît, spuse Sora cea Mică. A luat un braţ al putineiului Mîncătorului de Măruntaie şi a-nceput să se răsucească.

Sora cea Mare nu a zis nimic. Lacrima din ochii ei spunea totul.

Mîncătorul de Măruntaie era mulţumit că a dat de acel grup disipat şi amorf, dar era dezamăgit că nu a dat de *ea*. Nu era însă şi surprins.

Surprins a fost cînd ea l-a găsit pe el.

Mîncătorul de Măruntaie se afla în camera Chipurilor fără Farmec, unde se puteau găsi unele dintre cele mai abisale portrete ale unor figuri de conducători realizate vreodată. Oricine altcineva ar fi putut fi stresat de mulţimea de ochi fără vedere care se holbau la el, dar Mîncătorul de Măruntaie era indiferent. Mergea cu uşurinţă de-a lungul podelei, făcînd pauze şi respirînd adînc. Şi-a întors capul într-o parte ca să asculte, sigur fiind că prada lui era în zona aceea.

Şi chiar era.

Nu numai că atacul a venit dinspre umbre, ci chiar *umbrele* atacau. Mîncătorul de Măruntaie a încercat să se îndepărteze din ghearele Luminii-Care-Nu-Străluceşte-Niciodată, neputînd nici măcar să le vadă. Mîinile acelea, îşi dădu el seama dintr-o dată, erau Armele. Degetele Luminii-Care-Nu-Străluceşte-Niciodată erau dotate cu vîrfuri de săgeată menite să pătrundă la propriu în pielea adversarilor. Dar echipamentul Mîncătorului de Măruntaie îi crea ceva probleme.

Salopeta Mîncătorului de Măruntaie era groasă şi unsuroasă din cauza noroiului adunat de-a lungul activităţilor sale de tot soiul de peste ani. Deşi genul acesta de atac îi era necunoscut, tocmai asta îi dădea impulsul să-şi caute un mecanism de apărare inatacabil.

Veşmîntul lui era îmbibat în sucurile sutelor de victime ale căror măruntaie le mîncase cu o pofta sardanapalică, drept care acea chestie se transforma rapid într-un lichid mizerabil. Rezultatul era formarea unui înveliş reptilian care era mai alunecos şi mai aspru pe măsură ce se întindea. Cînd Lumina-Care-Nu-Străluceşte-Niciodată a încercat să rupă salopeta, degetele i-au alunecat prin acea

suprafață fără vreo posibilitate de salvare, iar disperarea ei începea să se arate din ce în ce mai mult cu fiecare încercare nereuşită.

Mîncătorul de Măruntaie o ținea nebunește de strîns, pînă şi-a dat seama că efectele acestui tratament nu erau cele scontate. A intensificat de îndată forța atacurilor sale, în timp ce evita cu grijă loviturile pe care ea încerca să i le aplice în zona capului. A hotărît că răbdarea era cheia problemei. Urma să o facă să sîngereze pînă îi usca pe deplin corpul, să o facă să sîngereze pînă moare, dacă trebuie.

Mîncătorul de Măruntaie mai mult o necăjea decît să se răzbune propriu-zis, dar efectul era acelaşi. În cîteva minute, Lumina-Care-Nu-Străluceşte-Niciodată începuse să dea semne de retragere. Cuțitul i-a provocat noi răni pe brațe, pe picioare şi pe partea superioară a corpului, scăzîndu-i puterea pînă în pragul slăbiciunii totale. În cele din urmă, epuizarea a copleşit-o şi a căzut la pămînt fără răsuflare, acceptîndu-şi astfel blestemul.

Mîncătorul de Măruntaie s-a aplecat asupra ei cu intenția de a-i savura suferința. Dar privirea ei melancolică (Mîncătorul de Măruntaie se aştepta să vadă teroare, furie, nemulțumire sau îndoială) l-a contrariat.

— Mîncătorule de Măruntaie, a gîfîit ea, în timp ce ochii ei ficşi păreau la fel de distanți precum astrele. Spune-mi, ce sîntem noi, Mîncătorule de Măruntaie? Ce sîntem noi şi *de ce?*

Mîncătorul de Măruntaie şi-a strîns buzele. Era în ochii lui o strălucire care ar fi putut trece drept mîhnire.

— Eu mănînc măruntaie, a spus el în cele din urmă. De unde să ştiu eu aşa ceva?

Şi Cuțitul Spintecător a căzut cu o strălucire oribilă, tremurînd-o definitiv.

Mîncătorul de Măruntaie a pătruns în subsol cărînd după el rămăşițele risipite ale Luminii-Care-Nu-Străluceşte-Niciodată. Îi aruncă hoitul peste o grămadă de efigii rupte care zăceau acolo de ani şi ani.

Putineiul stătea într-un colț, acolo unde îl lăsase în timpul întîlnirii cu Psihomaticii. S-a îndreptat în grabă către obiectul cu pricina, aducîndu-l lîngă corpul Luminii-Care-Nu-Străluceşte-Niciodată. A desfăcut capacul, l-a pus deoparte, şi s-a apucat să-i reteze pîntecele şi

să pună cu lopata măruntaiele ei în putinei, ţinînd mîinile în formă de cupă, ceea ce îl ajuta la realizarea operaţiunii.

Maţele Stăpînului Informaţiilor erau deja acolo, lîngă rămăşiţele celor ucişi cu cîteva săptămîni în urmă. Saramura le-a păstrat destul de proaspete sau, cel puţin, măcar mai aveau ceva lichid. Duhoarea care s-a revărsat din putinei l-a făcut pe Mîncătorul de Măruntaie să saliveze ca o potaie.

Cînd a golit pîntecele Luminii-Care-Nu-Străluceşte-Niciodată, a umblat prin putinei şi a început să scoată o serie de maţe enorme pe care le-a băgat cu nerăbdare în gură. A supt fire rupte şi umede ale viscerelor care i se mişcau printre gingii ca nişte şerpi. Şi-a lipit palmele de faţă pentru ca apoi să lingă ce a mai rămas. Trebuie să fi ajuns pe la jumătatea festinului său cînd a luat cu polonicul testiculele lui Whorefrost şi le-a dus la gură, înghiţindu-le complet. Pentru Mîncătorul de Măruntaie , asta nu era decît o altă porţie de carne puţind absolut delicios.

Dar Surorile Nemiloase credeau altceva.

Testiculelor le-au trebuit zece minute pentru a ajunge la primele stadii ale procesului digestiv.

Era suficient.

Corpul Mîncătorului de Măruntaie a înţepenit brusc fără nici un fel de efort din partea lui. A mugit într-un chip ciudat, aşa cum ar face un peşte abia prins în momeală dacă ar mai putea scoate atunci un sunet.

Surorile s-au ivit din locul în care se ascunseră. Mîncătorul de Măruntaie a căzut într-o parte, iar chipul lui le privea cu neîncredere. Confuzia era, în orice caz, ceva mai puţin apăsătoare decît senzaţiile care îi învăluiau părţile interne ale corpului. Răvăşitoarea iminenţă a spermei lui Whorefrost provoca efectele ei cele mai rele, urmîndu-şi drumul prin labirintul anatomiei sale. Mîncătorul de Măruntaie se sucea ca un vierme pe un ac de gămălie. Îi ieşeau tot felul de sunete guturale din gît. Se părea că nu mai poseda capacităţile vocale necesare pentru a mai scoate vreun sunet.

— Ei, ei, ei, a zis Sora cea Mică. Ce avem noi aici?

Sora cea Mare şi-a sprijinit braţul de umărul surorii ei şi a zis:

— Ei bine, să mă baţi dacă ăsta nu e nenorocitul ăla mic care a omorît-o pe Sora noastră mijlocie.

Sora cea Mică a adăugat:

— Nu vorbeşti serios.

— Ba chiar foarte serios! a zis Sora cea Mare.

— În cazul ăsta, cred că nu mai e cazul să ne batem capul în legătură cu ce a servit ăsta la masă.

— Vrei să spui că s-a hrănit cu sperma tîmpitului ăluia ale cărui organe le-am retezat ieri?

— Exact asta voiam să spun.

— Sincer acum, a spus Sora cea Mare, n-aş vrea să ştiu ce-aş fi făcut să fi fost în locul lui.

— Corect, a zis Sora cea Mică. Aşa că mai bine să tăcem odată şi să ne uităm la scîrba asta cum moare ca un nenorocit.

Exact asta au şi făcut. Nici Mîncătorul de Măruntaie nu le-a dezamăgit. Le-a ţinut ocupate vreo trei sau patru ore, aşa cum era normal să se întîmple cu cineva care avea constituţia lui.

După ce totul s-a terminat, Sora cea Mică a oftat şi a zis:

— Deci asta e!

Sora cea Mare şi-a înclinat capul şi a rostit:

— Asta a fost!

— A fost ca lumea să îl vedem pe nemernicul ăsta cum moare în chinurile astea îngrozitoare, a spus Sora cea Mică.

— Să ştii că ai dreptate, a întărit cealaltă. A fost chiar foarte bine.

— Dar, a oftat Sora cea Mică, simt că am fi putut face chiar şi mai mult de-atît.

Sora cea Mare a luat-o pe Sora cea Mică în braţele ei, avînd ochii plini de lacrimi.

— Ştiu, a zis ea cu o voce care nu mai putea decît să şoptească. Ştiu.

Traducerea de Ana-Maria Negri

DEZBATERE

DISCUȚIILE NEW WEIRD: CREAREA UNUI TERMEN

În aprilie 2003, M. John Harrison a pus o întrebare pe *Third Alternative Message Board* care a dus la crearea, promulgarea, mutația și distorsionarea termenului „New Weird". Din cîte ne putem da seama, aceasta a fost prelungirea unei conversații care începuse pe forumul lui Steph Swainston, dar a culminat cu întrebarea lui Harrison.

Am reprodus mai jos prima parte a acelei discuții publice, adăugînd numele complete pentru participanții cunoscuti. Am păstrat multe din particularitățile de punctuație și frazare din mediul comunicării online.

Întreaga discuție s-a desfășurat în decursul a cîtorva luni și a multor mii de cuvinte. Alte cîteva persoane, incluzîndu-i pe Jeffrey Ford, Michael Cisco, Kathryn Cramer, unul dintre editorii acestei antologii (Jeff VanderMeer) și, poate cel mai notabil, China Miéville au intrat în discuție. O arhivă completă a acestei investigații publice există pe site-ul lui Kathryn Cramer: *http://www.kathryncramer.com/kathryn_cramer/2007/07/the-new-weird-a.html*. – EDITORII.

M. John Harrison (marți 29 aprilie, 2003 – 10:39 am): New Weird. Cine îl scrie? Ce este? Există măcar? Măcar e Nou? E doar un slogan mai bun decît Noul Val, după cum cred unii, sau e mult mai amuzant de scris? Ar trebui să-i spunem Alege și Amestecă? Ca întotdeauna, părerile *voastre* sînt cele pe care vrem să le auzim.

Zali Krishna: Seamănă un pic cu science fantasy-ul, dar are mai multe influențe horror? Presupun că „Weird" se referă la Weird Tales – o eră a povestirilor pulp în care SF-ul, fantasyul şi horrorul nu erau aşa de bine definite. Eu fac doar presupuneri aici, bazîndu-mă pe atribuirea lui Miéville. Eu cred că „Weird Shit" ar fi o etichetă mai bună – mi-ar plăcea să văd librării cu o secțiune de Weird Shit...

Jonathan Oliver: Cine a introdus termenul de New Weird? Nu l-am mai văzut folosit pînă acum.

Al (numele de familie necunoscut): M-aş duce cu siguranță la rafturile de Weird Shit, dar cred că ar trebui echilibrate cu rafturi de Heavy Shit. În dicționar, ciudat înseamnă „Straniu sau bizar... supranatural, nefiresc". Îmi place nefiresc (uncanny) – mă duce cu gîndul la „unheimlich", ceea ce cred că este o definiție bună a genului – ficțiune care te nelinişteşte...

Krishna: Nu sînt sigură că m-aş apropia de rafturile cu *nefiresc*. Am văzut ce fel de răni pot provoca în cădere cărțile. „Scuzați-mă domnişoară, pot să vorbesc cu bibliotecarul de Heavy Shit?"

Harrison: Nuevo Weird? [Zali], bibliotecarul de Heavy Shit, surprinde esența lucrurilor. Face tocmai acea aluzie la Weird Tales şi în special la faptul că atunci, în acea vreme cînd lumea era uimitoare şi necoruptă, toate genurile puteau fi amestecate – horrorul, sf-ul, fantasyul – şi nimeni nu te trimitea la plimbare sau îți spunea că ți s-a sfîrşit cariera în cazul în care continuai să le amesteci. Am auzit-o într-o conversație cu China Miéville însuşi şi am refolosit-o cu neruşinare în prefața de la „The Tain" (în mare parte pentru a putea folosi titlul „China Miéville & the New Wierd", care credeam că era cel mai bun titlu după „Uncle Zip and the New Nuevo Tango"). El îl scrie. Dar cine altcineva? Şi care sînt specificațiile exacte ale genului? De fapt, *vrem* să aibă specificații exacte? Îl dorim măcar? Este, aşa cum spune Steph, imediat Vechi, deoarece spunem că este Nou?

Stephanie Swainston: New Weird-ul reprezintă o dezvoltare minunată a fantasy-ului. Eu l-aş fi numit Fantasy Ager, deoarece e însuflețit şi inteligent. New Weird-ul este o reacție la heroic fantasy-ul epuizat, care a fost prea multă vreme singurul reprezentat al genului. În loc să-şi aibă rădăcinile în Tolkien, este influențat de *Gormenghast* şi *Viriconium*. Este incredibil de eclectic şi îşi ia ideile din orice sursă.

împrumută mai degrabă din mitologiile indienilor americani şi cele orientale, decît din cele europene şi nordice, dar influenţa principală este cultura modernă – cultura străzii – amestecată cu mitologiile antice. Textul nu este experimental, dar creaturile din el sînt. Este uimitor de emfatic. Cum e să fii o clonă? Sau să mergi pe o sută de picioare? New Weird-ul încearcă să explice aceste lucruri. Recunoaşte alte tradiţii literare, de exemplu literatura mainstream a lui Angela Carter, sau clasicii precum Melville. Filmele sînt o sursă de inspiraţie deoarece acţiunea este fundamentală. Elfii au fost primii executaţi cînd a venit revoluţia şi vrem în schimb imensitatea universului filmului SF pe hîrtie.
Sînt amestecate foarte multe genuri, slavă domnului. (Jon Courtnay Grimwood amestecă sf futurist şi romane poliţiste). New Weird-ul conţine tot, aşa că amestecarea genurilor îi este inerentă, dar nu are rolul principal. New Weird-ul este secular şi foarte bine documentat politic. Se pun probleme de moralitate. Dar chiar şi politica vine pe locul doi, după cea mai importantă temă a acestui subgen: detaliul. Detaliile sînt strălucitoare ca diamantele, halucinante, descrise cu atenţie. Fantasy-ul Tolkienesc din zilele noastre e leneş şi superficial. Thrillerele lui Michael Marshall mizează *doar* pe reputaţia lor. New Weird-ul încearcă să ducă cititorul într-o lume la care nu se aşteaptă, o lume care-l surprinde – cititorul se uită în jur şi vede o lume vie prin detalii. Aceste detalii – îmbrăcămintea, comportamentul, solzii şi dinţii – fac lumile New Weird-ului atît de asemănătoare cu ale noastre, atît de uşor de recunoscut şi bine descrise. Este vizual, iar fiecare scenă este încărcată cu detaliu baroc. Nouveau-gothul foloseşte neoane şi beteală, şi haine negre. New Weird-ul este mai multi-spectral decît goticul. Dar un singur garuda nu e destul pentru o revoluţie... Nu sînt atît de mulţi scriitori de New Weird, deoarece este dificil de scris. Unde sînt restul? Jeff Noon? Samuel R. Delany? Trebuie să aşteptăm să se scrie parodii după Bas-Lag? [M. John Harrison,] la cîte revoluţii ai participat? New Weird-ul este plin de energie. Vivacitate, vitalitate, detaliu. Despre asta e vorba. Înfloriturile de Space Opera sau Fantasy pot fi irelevante cînd Lumina este aprinsă.

Des Lewis: Da, însufleţit şi inteligent, dar şi neaglomerat. Textul în sine nu trebuie să fie neînchegat. S-ar putea spune că New Weird-ul a fost bine închegat (sau neo-Proustian) şi limpede în anumite mo-

mente... dar a fost mereu neaglomerat şi lipsit de orice nu era legat de text.

Swainston: Des: Sînt de acord. Deci textul nu este „baroc"; stilul trebuie să fie elegant chiar dacă e dens. La nivel practic, viteza cu care poate fi citit este foarte importantă pentru scenele de acţiune! Aspectul suprarealist e favoritul meu (îmi place să fie plin de culoare), dar chiar şi acest New Weird nu este seria „End of Time" a lui Moorcock. Acest subgen e o combinaţie a tuturor acestor caracteristici. Dar hai să nu-l restricţionăm prea tare...

MJP (numele de familie necunoscut): *„în acea vreme cînd lumea era uimitoare şi necoruptă, toate genurile puteau fi amestecate – horrorul, sf-ul, fantasyul – şi nimeni nu te trimitea la plimbare sau îţi spunea că ţi s-a sfîrşit cariera în cazul în care continui să le amesteci."* Puteai să adaugi definiţiei şi ficţiunea „realistă", thrillerul şi fictiunea simbolistă. Cartea pe care o citesc acum – am ajuns pînă la jumătate – „Rain", de Karen Devue, foloseşte o mulţime de astfel de categorii. E foarte şireată în privinţa asta şi foarte, foarte amuzantă. Pare să fie ficţiune realistă, directă, sobră, bine manierată, dar răstoarnă întregul joc. Cel puţin pînă unde am ajuns eu. E foarte talentată.

Jonathan Strahan: Să fie acesta sunetul unei mîini reinventîndu-se? Nu-mi vine să cred că cineva propune încă un titlu pentru curent. Adica nu eşti un New Wave Fabulist sau ceva? Serios... Cred că vorbiţi doar absurdităţi. La fel ca în cazul *new space opera* (un termen inventat de nişte critici, ca să acopere faptul că au fost distraşi de cyberpunk şi nu au observat că se mai scriau şi alte chestii), *new weird/new wave fabulist/ slipstream* sau cum i-o zice pare să fie o excrescenţă destul de fericită şi sănătoasă a unor lucruri mai vechi, care mai bine nu ar fi etichetate, ci lăsate să crească în umbră, acolo unde le este locul. Cu siguranţă nu cred că tu (MJH), China, VanderMeer sau oricine altcineva aţi duce-o mai bine dacă aţi fi împachetaţi şi etichetaţi pretenţios.

MJP: Eu înţeleg altfel ideea. Această aşa-zisă ficţiune mainstream anglo-americană tinde să fie foarte literală. Un scaun e un scaun, un autobuz e ceva ce seamănă cu un autobuz. Nu poţi să transformi barele verticale ale logoului lui John Lewis într-o viziune a unor dealuri îndepărtate. Nu ar fi îndeajuns. Aşa că ai mainstream-ul pe de-o parte şi science-fiction-ul pe de alta. Doar în science-fiction logoul

se transformă... Această bifurcație este mai puțin pronunțată în literatura europeană. Metafizicul *este* mainstream-ul.

Al: M-am gîndit și eu la asta în ultimul timp – și am declamat-o altora drept ficțiune non-realistă, ficțiune care știe că nu este reală (e doar cerneală pe hîrtie în cele din urmă) și face lucruri interesante cu asta, la orice nivel.
Nu văd de ce am încerca să facem o reprezentare literală a realității (care este în sine o încercare eșuată), pentru a vorbi despre realitate, cînd putem avea un dragon care-și bagă capul prin geam, sau fantoma unui astronaut care trece pe lîngă noi. Pentru mine, abandonarea definițiilor stricte asupra realului (deși cred că încă mai avem nevoie de coerență emoțională / tematică / internă etc) duce la narațiuni mai interesante, imagini mai bogate și un spectru mai larg în general.
Am o mică ezitare să dau nume lucrurilor – deși e bine să ai un mare steag sub care să mărșăluiești, există o problemă dacă acel steag este folosit doar pentru a judeca. Atitudinea mea – dacă merge, folosiți-o, dacă nu, aflați de ce și folosiți ce ați aflat. Acum că am spus aceste lucruri, cred că avem cu siguranță ceva care se dezvolta aici...

Swainston: Jonathan: da, sînt de acord că acești autori s-ar descurca mai bine fără etichetări. Oricum, individual fiecare este foarte original: China scrie în propriul său stil etc. Dar sînt prea deștepți pentru a se simți limitați de faptul că un recenzor i-a pus pe toți la un loc. Faptul că autorii au zece etichete aruncate asupra lor de către cititori/recenzori/edituri probabil că îi determină să-și facă propria lor etichetă! Nu autorii fac etichetarea și nici nu își doresc așa ceva. Poate că noi, restul, încercăm să înțelegem ceva din asta.
Aceasta nu este creasta unui val înalt și frumos – e un subgen care mai trebuie dezvoltat foarte mult. Scriitorii buni or să facă oricum ceea ce vor, indiferent de etichetările altora, și vor rezista mai mult decît orice modă trecătoare (dacă există și chiar este o modă).

Rick (numele de familie necunoscut): Trebuie să mărturisesc că această discuție reprezintă tot contactul meu cu New Weird-ul. Pînă acum, reacția mea inițială e asemănătoare cu cea a lui Jonathan S. În afară de noua etichetă (ce bine, încă o etichetă nouă...), ce mai este nou? Judecînd după explicația lui Steph de mai înainte, Clive Barker și Christopher Fowler scriu New Weird de cîțiva ani de zile și,

posibil, Banks, uneori. Poate că putem să includem şi cîteva dintre lucrările anti-eroice ale lui Moorcock, deşi nu din punct de vedere stilistic. O listă din care să poată fi identificate influențele şi sursele nu dă bine pentru o mişcare nouă şi interesantă.
Cele mai sănătoase opere au fost mereu amestecate şi adunate fără să se țină cont de etichete. Chiar cu o nepăsare intenționată față de etichetări. O mişcare nouă... În afară de cyberpunk şi space opera, care au definițiile incluse în etichete, făcînd astfel treaba mai uşoară pentru toată lumea, multe dintre curentele anterioare păreau să reprezinte un fel de schimbare de formă, o mutație naturală: realismul magic, new wave-ul britanic, slipstream-ul. Toate au fost reacționare, dar au avut manifeste neclare sau uşor de ignorat.
Noile etichete şi subgenuri îi încurajează pe oameni să scrie după cum le dictează moda. Ar fi trebuit să învățăm asta din cyberpunk (tremură). Nu-mi plac etichetele. Nu-mi plac canoanele. Îmi place berea!

Harrison: Bună, Jonathan. Cîinele bătrîn învață să se amuze oricînd poate, uneori învățînd lucruri noi, uneori folosind din plin ironia, uneori făcîndu-le pe amîndouă simultan. Cred că sînt New Wave Fabulist-ul de onoare, da, împreună cu încă douăzeci de oameni nedumeriți. Brad Morrow a fost foarte darnic cînd mi-a acordat această onoare, după ce i-am atacat sălbatic în repetate rînduri New Gothic-ul în *TLS* [Time Literary Supplement] în anii '90. După cum a remarcat Steph, *„MJH, la cîte revoluții ai participat?"*. Cred că la vreo două sau trei şi uneori eram de față, alteori nu. Istoria şi punctul meu de vedere asupra numelor şi numirii îmi dau satisfacții pe care tu nu le poți avea.
O problemă este că-mi pare simplist să-i descrii pe China, sau Justina, sau Al Reynolds (şi nu cred că ai putea s-o descrii pe Steph) drept simple excrescențe ale unei rădăcini îngropate. Sînt sigur că ai putea să descrii în acest mod numeroşi scriitori americani de Next Wave. Voiai să minimalizezi acolo, Jonathan, sau a fost doar un accident? Reductivismul poate fi foarte asemănător cu denigrarea, nu? Nu crezi? Altă problemă e că, deoarece nu ai citit bine prima mea postare(şi ai ignorat informațiile din a doua), ai subestimat bucuria ironică a numirii noului curent; ai subestimat mărimea planurilor noastre. Dacă nu-mi dau jos pălăria, nu scriu o prefață, nu fac un editorial pe ici, pe colo, nu scriu o recenzie în *The Guardian*, atunci îi las pe Michael Moorcock

sau David Hartwell să descrie ce scriu eu (şi autorii britanici pe care îi admir). Sau, Doamne fereşte, mă trezesc că mă descrii *tu* pe mine.
Se poartă un război aici, Jonathan. E lupta pentru un nume. Lupta pentru nume e lupta pentru proprietate. Sînt sigur că nu eşti destul de naiv să crezi că replica ta *„Cred că vorbiţi doar absurdităţi"* e altceva decît un foc tras în luptă. Mai am o întrebare şi cred că e destul de pertinentă ca să fie ultima – De ce vrei să rămînem în întuneric, acolo unde ne este locul, Jonathan? Care crezi că este motivul subconştient pentru care îţi doreşti acest lucru?

Rick: Steph: *„sînt prea deştepţi pentru a se simţi limitaţi de faptul că un recenzor i-a pus pe toţi la un loc"*... clar că sînt. Pericolul există însă pentru noii scriitori care nu au apucat încă să prindă încredere în ei şi să-şi dezvolte o voce şi o identitate literară.

Mike: ultima ta postare a fost înspăimîntătoare. Ai descris o luptă politică/literară care cere canoane. Cu siguranţă şi asta e o altă armă pentru obţinerea proprietăţii.
Părerea mea este că China M este genial, atît ca scriitor, cît şi în dorinţa sa de a se face remarcat acolo unde sînt puse în discuţie părerile sale politice. Şi Justina este genială. Nici unul dintre ei nu poate fi descris drept o „excrescenţă a unei rădăcini îngropate". Ai spus că nu există nimic în afară de influenţe. Problema cu etichetele şi curentele este că implică parametri. Îi încurajează pe oameni să dezasambleze întregul, pentru a-i descoperi componentele şi influenţele sale. Sînt destule lucruri noi sau proaspete... sau care par noi şi proaspete. Dar ce facem după aia? Le definim ca să le putem sparge în componente uşor de identificat? Ce facem după aia? Înţelegem componentele într-o încercare de determinism literar. Studiem destule bucăţi şi vom descoperi toate textele posibile? Proprietate...

MJP: Căutăm structură. (Cel puţin asta caut eu.) Handke: *„Opera e aproape în întregime structură..."* Dacă înţelegi structura, poţi să faci eseul. Poţi să obţii finalitate. Nu ai structură, nu ai finalitate (de exemplu, e greu să scrii un eseu despre science-fiction fără să-i limitezi termenii şi să-l structurezi. Pe de altă parte, ce-l limitează? Nimic? În cazul acesta nu avem nici un eseu).

Justina Robson: E la fel ca diagramele Venn, nu? Toată lumea implicată într-un proces creativ face mai multe lucruri simultan. Unele

lucruri sînt inspirate din munca predecesorilor, iar altele vin din părțile mai ciudate ale vieții respectivului artist și, dacă le pui pe toate la un loc, ai o imagine de ansamblu despre ce face cineva la momentul respectiv.

Problema este că toate acele cercuri Venn sînt încărcate cu politică și economie. Judecata de valoare (calitatea) este ceva ce trebuie făcut, deoarece ești om și totul trebuie să fie categorisit pe scara Important Pentru Mine/Neimportant Pentru Mine. Știm cu toții cît valorează marca Science Fiction/Fantasy în economia literaturii contemporane. E o marcă atît de importantă încît editorul lui Margaret Atwood s-a chinuit enorm de mult (și a fost ajutat) să fie sigur că nu apare în nici o recenzie la *Oryx and Crake* din presa mainstream. (Spun asta deoarece, din cîte mi-am dat seama dintr-o discuție pe FEM-SF, [Margaret Atwood] nu a ridiculizat niciodată SF-ul.)

Să spui că aceste diviziuni sînt absurdități arată că ești exasperat, dar nu e cinstit. Acesta este un război, învingătorii iau toată prada și pun numele pe Adevăr. Cred că [M. John Harrison] are dreptate. Tot din acest motiv, cererea lui pentru dreptul de a defini, și cererea lui China, și cererea mea... sînt doar o pișare împotriva vîntului, deoarece nici unuia dintre noi nu i se recunoaște Puterea de Numire.

Cred că Literatura o să vină către SF și o să încerce să-l asimileze forțat în următorii cinci ani. Comparați de curiozitate două cărți recente: *Falling Out of Cars* a lui Jeff Noon și *Cosmopolis* a lui Don DeLillo. (Personal cred că principala diferență va fi că una e amuzant de citit și alta nu, dar nu asta vreau să arăt. Aceste două cărți sînt exact același lucru.) Cred că asta trebuie să se întîmple, deoarece lumea s-a transformat într-o lume SF. Asta nu o să împiedice SF-ul în sine să rămînă marginalizat și asociat cu convențiile Star Trek sau Buffy, offf, pentru că, dacă citești o carte nouă a unui autor care scrie într-un gen subevaluat, nu o să o pui niciodată lîngă o carte a unui autor bine cunoscut care scrie într-un gen supraevaluat (datorită presiunii din partea altor scriitori, slăbiciunii psihologice a rasei umane etc...).

Henry: Mie mi se pare că dacă încercăm să descriem New Weird drept un curent sau o școală literară, cădem într-o capcană; încercăm imediat să categorisim, să simplificăm, să spunem că scriitorii de New Weird sînt x, y și z și că ei sînt ceea ce o caracterizează. De aici

mai e doar un pas mic pînă la manifeste, ţeluri oficiale şi Planuri Cincinale. Cred că e mai util să privim New Weird-ul drept o ceartă. O ceartă între o grămadă de scriitori care se citesc unii pe alţii, care uneori se influenţează reciproc şi uneori luptă împotriva acelei influenţe. Nu vom cădea niciodată de acord asupra unei definiţii a New Weird-ului, unde începe şi unde se termină, dar sîntem gata să ţinem predici despre el unii altora. A descrie New Weird-ul în aceşti termeni implică multe vorbe fără sens, dar măcar sînt vorbe nu foarte restrictive. Dar eu sînt mai mult un academician decît un scriitor; mă uit şi citesc, dar nu *fac*, aşa că scriu asta din exterior.

Cheryl Morgan: Etichetele sînt şmecherii de marketing. Mi s-a cerut să moderez o discuţie despre New Weird (deşi nu îi zice aşa) în Wisconsin. Principalul motiv pentru care se ţine discuţia este apariţia lui China [drept Membru de Onoare] şi a multor americani dornici să afle de unde pot să ia mai multe „chestii ca astea". Aşa că da, Jonathan, poate că discutăm absurdităţi din punct de vedere al teoriei literare, dar avem oportunitatea să vindem mai multe cărţi şi poate să obţinem nişte contracte de publicare în SUA. Aşa că cine vrea să îi cooptez în New Weird?

Rick: Aş putea să accept asta drept o interpretare alternativă, dar ar deveni doar o glumă între noi. MJP: Cred că discutăm dacă să punem căruţa înainte calului aici. Structura este adesea văzută doar în retrospectivă. Depinzînd de metoda preferată de autor, structura poate fi chiar şi ultimul lucru la care se gîndeşte. În aceste cazuri ea reiese din conflict şi deznodămînt. Apare şi finalitatea, şi apoi este percepută structura.

Al: Hmm – etichetele sînt cu siguranţă şmecherii de marketing şi, dacă îmi pun pălăria de marketing pe cap şi mă gîndesc, New Weird versus etichetă folositoare devine doar o zonă a ficţiunii foarte atrăgătoare pentru un public ţintă etc.

Dar nu-mi place să vorbesc despre ficţiune în acest fel, vreau să păstrez noţiunea că scrii ce trebuie să scrii şi că marea luptă a scriitorului este să scrie ca el, nu cum îi dictează un curent literar. Mai există şi alte lucruri care trebuie luate în considerare, dar vin pe locul doi.

Sper că oamenii sînt grupaţi deoarece au în comun anumite griji, strategii, influenţe etc, din moment ce împărtăşesc aceste lucruri

creează opere cu atitudini asemănătoare – care coincid parţial – şi nu pentru că au luat o decizie determinată de marketing sau nesiguranţă financiară. Sper că eşti un anumit gen de persoană, cu anumite interese, anumit griji şi astfel te transformi într-un anumit tip de scriitor, drept o expresie naturală a punctului în care te afli. Poate că sînt naiv – sigur sînt din punct de vedere economic.

Aşa că eticheta este folositoare ca un mijloc de identificare a lucrurilor pe care le avem în comun, dar e ceva ce vine după scris, nu înaintea sa şi nu în influenţarea sa. Rick – sînt complet de acord: structura (sau măcar structura critică) se observă adesea în retrospectivă. E o post-raţionalizare a ceva ce era intuitiv la momentul scrierii.

Dar puterea de a da nume (după cum spune [M. John Harrison]), deoarece defineşte lucrul numit, include anumite lucruri / persoane şi exclude anumite lucruri / persoane etc. Dar, dacă numele nu merge, atunci nu o să ţină mult. Trebuie să existe o interacţiune, un simţ al unei relaţii apropiate. Dacă numele este greşit, creat din motive politice, o să cadă. Efectul unei publicităţi exagerate este mare, dar e temporar. Nu ţine niciodată. Calitatea e cea care durează.

Strahan: Salut Mike – *„Cîinele bătrîn învaţă să se amuze oricînd poate, uneori învăţînd lucruri noi, uneori folosind din plin ironia, uneori făcîndu-le pe amîndouă simultan."* Eu am văzut cu siguranţă ironia şi m-am întrebat dacă nu încerci să lupţi răutăcios împotriva impulsului de a aplica mai mult etichete doar pentru a-i deruta pe cei care pun etichete... Nu cred că am auzit de vreun [New Wave Fabulist] care era mulţumit sau se simţea legat de etichetă. Nici măcar nu cred că [editorul Peter] Straub a avut ceva de-a face cu asta, aşa că atenţia pe care o primeşte e doar un accident nefericit.

Nu, nu încercam să fiu reductiv sau să minimalizez reuşitele vreunuia dintre scriitorii menţionaţi în acest forum. Însă sugeram că această căutare purtată de un grup mic de comentatori, cu scopul de a eticheta şi sorta ce se întîmplă în gen, este: a) reductivă în sine şi b) ignorantă faţă de faptul că acei scriitori sînt parţial sau complet influenţaţi de tradiţiile existente. Mai vreau să adaug că sînt de părere că orice etichetă reduce şi limitează percepţia asupra unei opere de artă şi asta, de cele mai multe ori, nu este folositoare. Mi-am

observat şi propria tendinţă de a a) aplica etichete şi b) folosi etichete. E ceva ce încerc să nu mai fac.

Vreau să spun că nu ţi-am ratat „bucuria ironică", ci am abordat problema altfel... Mike, singurul fel în care vreau să te descriu pe tine este doar aşa cum eşti tu. Ficţiunea de Mike Harrison este ficţiune de Mike Harrison. S-ar putea să aibă cîteva influenţe, dar în mare parte e Mike. Cît despre nevoia de a pune etichetele – înţeleg şi te simpatizez. Presupun că reacţia mea instinctivă este să lupt împotriva celor care pun etichete şi să previn războiul pe care l-ai menţionat.

„Se poartă un război aici, Jonathan. E lupta pentru un nume. Lupta pentru nume e lupta pentru proprietate. Sînt sigur că nu eşti destul de naiv să crezi că replica ta „Cred că vorbiţi doar absurdităţi" e altceva decît un foc tras în luptă." Deloc. Înţeleg problema, dar mă chinuie. Nu cred că războiul e productiv sau că merită, deoarece duce la o viziune reductivă asupra artei, în loc să încerce să înţeleagă ce vor să facă artiştii implicaţi.

„De ce vrei să rămînem în întuneric, acolo unde ne este locul, Jonathan? Care crezi că este motivul subconştient pentru care îţi doreşti acest lucru?" Cred că din nou iese la suprafaţă neastîmpărul tău. Nu cred că tu crezi cu adevărat că vreau să ţin ceva în întuneric, dacă ridiculizez încercarea de a crea o nouă etichetă. În cazul în care chiar am un motiv subconştient, înseamnă doar că nu vreau să trec iar prin toată prostia cyberpunk şi să trăiesc într-o deceniu în care oamenii netalentaţi îşi travestesc ultima lor trilogie în haine noi şi ciudate. Şi oricum, ce-i aşa de rău să stai în întuneric?

M. John Harrison: Sînt de acord cu toată lumea de aici în privinţa ideii centrale. Ar fi greu să nu fiu, din moment ce s-a spus de atîtea ori că ficţiunea ar trebui să fie scrisă de indivizi.

Dar mai sînt două lucruri: există o luptă pentru denumire, fie că ne place, fie că nu, iar acea luptă este de asemenea o luptă pentru definire şi stăpînire. Cred că etichtele sînt de căcat, dar nu sînt gata să-mi predau propria definiţie despre ce se întîmplă fără să mă lupt. În special datorită faptului că, în mod paradoxal, una dintre cele mai bune calităţi pe care le are această formă de ficţiune este neetichetabilitatea (există măcar cuvîntul acesta?), felul în care simt cum scriitori adevăraţi şi plini de viaţă fac exact ceea ce vor să facă. Aşa că vă rog să mă scuzaţi dacă exagerez uneori în privinţa asta.

Cred că cel mai mult sînt de acord cu pragmatismul lui Justina și Cheryl: sînt de acord cu orice ajută ficțiunea.

Steph, înțeleg ce spui despre proprietate: nu vreau să mă trezesc vreodată și să văd că sînt proprietatea altcuiva – în acest caz, de ce aș mai scrie? New Wave-ul s-a numit singur (sau s-a lipit de cea mai buna etichetă disponibilă), nu doar din motive de publicitate, nu doar pentru a avea un steag, ci pentru că, dacă te numești singur, îți asumi responsabilitate pentru ideile tale. În acest fel eviți comercializarea și intermediarii care lucrează doar din interes personal, care se pare că ne-au înconjurat și trăiesc pe acest fel de pragmatism.

Henry: Sînt întru totul de acord cu asta: *„Mie mi se pare că dacă încercăm să descriem New Weird drept un curent sau o școală litarară, cădem într-o capcană; încercăm imediat să categorisim, să simplificăm, să spunem că scriitorii de New Weird sînt x, y și z și că x, y și z sînt caracteristicile lor importante. De aici mai e doar un pas mic pînă la manifeste, țeluri oficiale și Planuri Cincinale. Cred că e mai util să privim New Weird-ul drept o ceartă. O ceartă între o grămadă de scriitori care se citesc unii pe alții, care uneori se influențează reciproc și uneori luptă împotriva acelei influențe. Nu vom cădea niciodată de acord asupra unei definiții a New Weird-ului, unde începe și unde se termină, dar sîntem gata să ținem predici despre el unii altora. A descrie New Weird-ul în acești termeni implică multe vorbe fără sens, dar măcar sînt vorbe nu foarte restrictive."*

Jonathan: Ai dreptate, desigur, am fost răutăcios în ambele mele posturi; și da, le-am făcut ca să țipăm unii la alții; și da, mă rog lui Dumnezeu să se poată și cu burta plină, și cu slănina în pod. Acest proces este complet lipsit de demnitate, mai ales la început, cînd nu știi cît de departe o să ajungă, dar trebuie să se descrie (și astfel să se hrănească singur) cumva.

Justina: Dacă tot vorbeam de interesele din mainstream, cred că ai absolută dreptate și că avem niște turbulențe la orizont. Cu siguranță trebuie să obținem avantajul și să ne punem la punct. Dar nu sînt la fel de convins cum ești tu că o să pierdem. (Doar îl avem pe Cuirasatul Miéville.) E treaba noastră, ca indivizi care au în comun o umbrelă etichetată sau nu, să fim cît mai bătăioși cu putință. *O să existe* un punct în care curentele se vor uni, la un anumit nivel, deși eu cred că va fi curentul slipstream care se va lărgi constant. E treaba

noastră să ne asigurăm că se întîmplă asta şi că o să fie o oportunitate, nu o înfrîngere. Să fiu sincer, eu sînt de acord cu asta. Ideea mă scoate din letargia mea de om bătrîn. Sînt gata să înot sau să mă înec...

Strahan: Hey, Mike. Ai cîştigat. Tocmai am folosit „new weird" într-o recenzie de carte. Să facem o antologie definitivă ca să sărbătorim.

Harrison: OK Jonathan. Cum s-o numim?

Strahan: „The New Weird", desigur. Sau poate „Odd Worlds: The Best of the New Weird"... Următoarea întrebare evidentă este cine sînt *noii ciudați*? Îi avem pe China şi pe Jeff şi...

Morgan: Mulțumesc Jonathan, este exact întrebarea la care am nevoie de un răspuns pentru discuția mea din Wisconsin. (Şi ai cele două nume pe care le am şi eu.) Aş aprecia niste sugestii. Apropo, am sugerat să folosim „New Weird" în titlul discuției din Wisconsin.

Harrison: Salut Jonathan. Cred că desemnarea unor scriitori ar cauza prea multe probleme pentru mine acum. Discuția din Wisconsin pe care a menționat-o Cheryl o să ne dea cu siguranță o listă cu nume pe care să ne certăm. În schimb, m-am gîndit la ce a zis Justina mai sus, încercînd să-i asociez ideile cu ce cred eu că se întîmplă aici (dar nu ştii ce, nu-i aşa, Domnule Jones?), ceva pe care eu îl văd complet nou în istoria relațiilor ghetoului cu mainstreamul. După cum spune Justina: lumea de acum este o lume a ştiinței şi ei se trezesc şi văd asta; şi cum poți să vorbeşti despre ea, sau cum s-o faci să vorbească prin tine.

Într-un fel acest lucru a derivat din revolutia ştiinței şi artelor care s-a extins din celelalte domenii încă de la mijlocul anilor '90 (şi de care nu am profitat deloc, binecuvîntați să fie micii noştri ciorapi de bumbac, deşi sîntem moştenitorii ei). O parte din problemă este că nu am luat deloc parte la discuții şi nu am insistat să avem un loc la masă. Nu poți să te aştepți ca oamenii să vină la tine în viața asta şi, dacă nu faci tu propriile tale mişcări, nu poți să te plîngi dacă lucrurile par să se schimbe foarte repede într-un mod în care nu te aştepți. Participam la o întîlnire neoficială pe South Bank în 1997/8: toți de acolo erau oameni de ştiință sau artişti plastici... Problema e mai largă. În Vest, viața de acum este o încîlcitură de fantezii. Deoarece noi înțelegem fantezia din interior, sîntem şi oamenii care pot să scrie

despre ea. De aceea mi se pare că ar trebui să deschidem frontul numirii, frontul care iese din ghetou, cu încredere.
Sînt conştient că nu vorbesc direct despre New Weird şi că am amestecat în discuție şi SF-ul britanic. Am făcut-o intenționat, deoarece le văd pe ambele drept reacții – sau nu chiar aşa, probabil că îmi trebuie un cuvînt mai bun – la aceeaşi situație, convergența îngrijorărilor comune dintre maistream-ul literar şi fantasy/sf. Întorcîndumă astfel la ideea Justinei: în curînd ei o să abordeze aceleaşi subiecte ca şi noi. Nu cred că putem să-i batem, nu direct; dar nu cred că avem nevoie s-o facem. Sînt în favoarea unirii curentelor – de fapt, cred că asta se întîmplă deja, parțial datorită faptului că „slipstream"-ul face acest lucru discret de ceva vreme pentru o întreagă generație de cititori care sînt la fel de mulțumiți cu *Travel Arrangements* [colecția mea] pe cît sînt cu un roman de David Mitchell – deşi ştiu că, atît China, cît şi Justina au păreri diferite în această privință. Toate aceste lucruri mă interesează mai mult decît felul în care noile evoluții din fantasy/sf aduse de China, Al Reynolds, Justine, eu însumi etc, vin din *interiorul* genului. Cred că acest lucru va deveni cumva irelevant. Aşa că sînt mai puțin interesat să mă regăsesc pe cuprinsul unei colecții orientate spre interiorul genului şi prefer să mă întreb cum să ne organizăm şi cum să ne prezentăm cînd vom privi în afară. Cum să capitalizăm răspunsurile la *The Scar* [a lui China Miéville] sau [propriul meu roman] *Light*, sau faptul că recenzorii sînt deodată atît de interesați de noi toți. Ce mă preocupă pe mine este cine, din New Weird etc, este capabil să vorbească cu încredere spre exterior, nu spre interior.

Traducere de Cristian Mitran

Michael Cisco
NEW WEIRD ÎN 2004

Istoria literară este prea închistată în scene, şcoli, direcţii sau curente durabile (suprarealişti, romantici, beatnici) stabilite de critici. Intuiţia perfectă face, în mod natural, această clasificare de ansamblu mai uşoară, cel puţin parţial pentru că argumentele vor fi încetat (este mai uşor de fotografiat „la minut" un obiect staţionar), iar risipa de detalii determinative – atît de uşor trecute cu vederea şi pe care nici o opinie nu le poate cuprinde în totalitate – au fost deja uitate. Argumentele referitoare la înţelesul unei anume mişcări reprezintă conţinutul esenţial al acesteia, considerat a fi ceva mai important decît suma tuturor părţilor; întrebările şi răspunsurile, influenţele politice ale opiniilor, se dovedesc de obicei mai importante decît orice hotărîri argumentate în acel moment, sau, mai bine spus, decît acele hotărîri de moment, care în loc să elimine mai degrabă întrebările sau argumentele, le unesc într-un document general. Încercarea de a numi şi a descrie în mod corect scena literară aşa cum evoluează ea în prezent este ca şi cum am încerca să tăiem prăjituri în forme diverse din ceaţă, dar poate că acest caracter vag şi ireductibil ar trebui să încurajeze oamenii să încerce.

Există astăzi o accepţiune a unei direcţii literare vag identificată cu o serie eterogenă de scriitori, cu concepţii extrem de variate, precum China Miéville sau Jeff VanderMeer. De dragul argumentului, am putea s-o descriem, pentru moment, ca o tendinţă spre un fantasy mult mai sofisticat din punct de vedere literar. În librării, conceptul de *fantasy* înseamnă secţiunea în care sînt expuse pe rafturi operele

lui Piers Anthony sau J. R. R. Tolkien; cuvîntul este o prescurtare pentru un conținut standard – asemănător cu un brand. *Visul unei nopți de vară, Alice în Țara minunilor, Măgarul de aur, Călătoriile lui Gulliver* sau *Naked Lunch** nu se regăsesc pe rafturile din acea zonă, deşi toate sînt fantasy. Motivul este conceptul de marketing în vînzarea cărților, asigurarea că un potențial cumpărător găseşte ceea ce caută, deşi acest concept nu exprimă nici cea mai mică opinie legată de statutul literar al unei anume cărți fantasy sau al alteia. Un număr semnificativ de volume este tipărit special pentru a ocupa rafturile din secțiunea *Fantasy*, acolo unde caracterul de noutate nu prea există. Constelația de scriitori fantasy contemporani care aparțin de – sau care au inițiat – direcția New Weird, pare să folosească, în general şi în proporții variate, influențe ale genurilor mainstream şi fantasy, împletindu-le în pagini non-fantastice.

Poezia dezvoltă o limbă, modificînd-o complet, şi cred că mulți scriitori contemporani „refac" genul fantasy ca scriitură, schimbîndu-l în întregime, în contrast cu un anume gen de larg consum sau cu o anumită secțiune din librării. Michael Moorcock a adus un suflu nou în genul fantasy, eliberîndu-l de moralitate; scriitori precum Jeff VanderMeer, Stepan Chapman, Lucius Shepard, Jeffrey Ford, Nathan Ballingrud fac acelaşi lucru despărțind genul fantasy de literatura prozaică, folosindu-se de mijloace de expresie mai palpitante şi mai îndrăznețe, de o concepție mai meditativă şi de un spectru de teme mult mai larg. Editorii revistei *The New Yorker* scot, în fiecare an, cîte o nouă antologie de proză, încercînd să propună cititorilor o serie de scriitori, importanți din punctul lor de vedere, dar dau mai întotdeauna greş. Predomină o anumită nepăsare, de tipul celei practicate de NPR**, ceea ce evident n-ar trebui să se întîmple – un exemplu este *A Handbook of American Prayer* de Lucius Shepard. Volume precum *A Handbook of American Prayer, Veniss Underground, The Troika, The Portrait of Mrs. Charbuque, Oraşul gravat, My Work Is Not Yet Done* nu sînt exemple de fantasy de bună calitate, dar sînt exemple de scriitură bună. Genul fantasy nu este mai puțin lipsit de importanță

---

* *Prînzul dezgolit*, roman de William S. Burroughs, publicat în 1959. (n. trad.)

** National Public Radio, rețea media americană. (n. trad.)

decît oricare altul şi nici nu este la fel de rupt de realitate. Ruperea de realitate a unei opere nu depinde de implicarea sau neimplicarea ei într-o lume magică, ci de existenţa unei anume semnificaţii – sau de lipsa ei. Genul fantasy este tot mai relevant pentru că implică imaginarea şi reprezentarea unor întregi lumi, a unor lumi fantasy, science fiction sau horror, ascunse şi gnostice. Această proliferare de lumi îmi pare a fi legată de gradul în care lumea se afundă tot mai mult în existenţa mărcilor înregistrate.

New Weird, aşa cum am spus, este un subiect mai mult pentru critici decît pentru scriitori. Nimic nu poate fi mai ne-edificator sau mai nefolositor decît un manifest al direcţiei New Weird. Ceea ce sare în ochi oricărui observator este exact spontaneitatea cu care scriitori atît de diferiţi, aparţinînd unor genuri literare atît de diverse, ar trebui să se intersecteze vag în acest fel. În loc de un set de obiective generale, avem parte de proliferarea pe scară largă a unor corespondenţe la un nivel mult mai intim, similare cu o coincidenţă a alegerilor idiosincratice. Trasarea unei anume scheme nu ne va oferi prea multe informaţii despre ce se întîmplă cu adevărat, deşi ar putea aduce cîteva amănunte interesante. Bogăţia acestui nou gen de scriitură recomandă mai degrabă un model de adîncime decît unul prea cuprinzător de suprafaţă, astfel încît nimic din varietatea sau răspîndirea sa să nu fie planificată. Scriitura în discuţie este definită într-un mod mai larg şi mai folositor prin alegeri mai degrabă inconştiente sau spontane decît cele bine-intenţionate făcute de autori; poate că aşa se întîmplă cel mai adesea. Însă, cu siguranţă, nici unul dintre scriitorii deja menţionaţi, nu au intenţionat, după cunoştinţele mele, să devină reprezentativi pentru direcţia New Weird în felul în care André Breton şi alţii şi-au dorit să devină suprarealişti.

Dar de ce să emitem tot felul de teorii şi definiţii dacă nu pentru a da naştere la contra-pretenţii? Uneori se pare că învingătorii au cîştig de cauză mai mult ca rezultat al unei simple eliminări succesive – ceea ce înseamnă o epuizare a răbdării sau a interesului – aşa încît definiţia primită de orice gen dat este un scor final într-un joc întrerupt din cauza ploii şi amînat pe timp indefinit, poate pentru întotdeauna. New Weird a luat naştere, aşa cum este el astăzi – şi indiferent de modul cum va evolua în viitor –, prin propriile resurse, nu prin intermediul vreunei decizii sau a vreunui manifest-program,

aşa încît atribuirea unor hotărîri sau planuri ar trebui văzută mai degrabă ca o impunere decît ca o descriere. Această atribuire devine o problemă doar dacă impunerea este confundată cu descrierea, să zicem cu X, în special pentru că el crede că New Weird este un gen aşa şi pe dincolo; acest lucru nu înseamnă că el afirmă „aceasta este ceea ce trebuie să fie", ci mai degrabă „aceasta este ceea ce este".

Nu este ca şi cum literatura se limitează la un anumit domeniu, iar genul în discuţie se află într-un anume compartiment situat sub nivelul literaturii ca ansamblu. Toate operele literare vor exprima caracteristicile genului. În introducerea la *The Invention of Morel* de Adolfo Bioy Casares, Borges se referă la tendinţa de discreditare a povestirilor de aventuri sau poliţiste, punîndu-le în contrast cu romanul psihologic modern, „fără formă". Acest tip de roman psihologic este un gen care, mai mult în perioada în care a scris Borges şi mai puţin astăzi, a căpătat un statut superior ridicîndu-se pe rămăşiţele încă fumegînde ale altor genuri literare. Este posibil ca, pentru a exista, genurile să se angajeze într-un straniu război imaterial ce nu poate fi explicat complet în termeni estetici sau de piaţă. Mai mult decît probabil, acest război este doar o acoperire pentru unul politic, desfăşurat pe faţă.

Distincţia dintre o literatură de un anume gen şi literatura în sens general este una inventată, cel puţin în orice sens neobişnuit al acestor termeni. Ce este „literatura în sens general"? Dacă încercăm să o definim – chiar considerînd că definiţia respectivă nu poate isca controverse – schiţăm deja tendinţe sau reguli generale insesizabile ca formă în comparaţie cu acelea folosite pentru a defini o literatură de un anume gen. Distincţia dintre o literatură de gen şi literatura în sens general este o evaluare de început şi nu o diferenţiere legitimă. De aceea, direcţia New Weird ar putea fi mai bine definită ca un refuz de a accepta această evaluare a literaturii imaginative, indiferent de forma pe care ar lua-o. Aşadar, nu doar din motive de influenţă autori precum Borges, Calvino, Angela Carter sînt invocaţi de mulţi dintre cei ce aparţin taberei imaginative, ci de asemenea pentru că aceşti autori aparţin atît literaturii de sorginte fantastice cît şi mainstream-ului. Fiecare în funcţie de maniera proprie de scriitură, aşa cum ar fi de aşteptat.

Traducere de Lucia Tudor

Darja Malcolm-Clarke
URMĂRIND O FANTOMĂ

Cînd vorbim despre curentul New Weird, vorbim aşa cum am vorbi despre o fantomă. Unii din noi au văzut-o, alţii cred că ar putea s-o vadă. Cîţiva nu cred deloc că există aşa ceva. Toate discuţiile s-au concentrat în jurul întrebării dacă ceva numit New Weird există sau nu. Descrie oare această titulatură un subgen literar emergent? Este el (doar) o proliferare întîmplătoare a unui gen de ficţiune speculativă? Sau este o halucinaţie în masă creată de o clientelă avidă de găsi încă un mod de clasificare a literaturii de ficţiune? Indiferent de răspunsurile la aceste întrebări, efectul pe care mişcarea New Weird l-a avut asupra literaturii de ficţiune este de necontestat.

Totuşi, aş spune că la un nivel – personal, de altminteri – nu are prea mare importanţă dacă New Weird este „real" sau nu – New Weird ca idee m-a condus spre o serie de texte pe care altfel nu le-aş fi abordat în acest mod. N-aş fi acelaşi cititor, scriitor sau critic dacă n-aş fi luat contact cu literatura New Weird. Îndrăznesc să afirm că nici genul de ficţiune n-ar mai fi acelaşi dacă mişcarea sau „momentul" New Weird nu s-ar fi manifestat. Pentru mine, New Weird a schimbat genurile de întrebări pe care mi le pun despre literatură şi felurile de lucruri pe care le cer de la literatură; acest gen a servit ca un ghid parţial pentru ceea ce am vrut să obţin în propria *mea* literatură de ficţiune; şi el a schimbat ceea ce am crezut că puteam obţine dintr-o carte.

Am făcut prima dată cunoştinţă cu New Weird ca masterand la Universitatea Indiana, studiind literatura science fiction de după cel de-al doilea război mondial. A fost o întîmplare. M-am întors dintr-o

scurtă vacanță pentru a afla că restul colegilor aleseseră ca temă pentru viitorul seminar un volum numit *Perdido Street Station*. Pe atunci nu ştiam nimic despre New Weird, dar am fost atît de absorbită de ambianța din acest roman şi de modul în care autorul părea să amestece esteticile science-fiction-ului, fantasy-ului şi horror-ului într-un limbaj şi un stil admirabil, încît am fost uluită să aflu că exista o „mişcare" cu nenumărate volume la activ şi avînd calități oarecum similare. Pe măsură ce citeam tot mai multe cărți de acest gen, eram tot mai captivată de fiecare nivel la care abordam volumul respectiv – ca scriitor, critic şi cititor pasionat vreme îndelungată de ficțiunea speculativă.

Aceste texte m-au făcut să citesc din nou ca o adolescentă – cu lăcomie şi bucurie. Era greu de rezistat plăcerii reale oferite de miile de invenții pseudo-ştiințifice / fantastice, de locurile de desfăşurare ale acțiunilor şi de concepțiile despre lume – soțiile-pescar şi taurii-de-curte care transportă cadavrele celor de-abia morți în *A Year in the Linear City* de Paul DiFilippo; lumea paralelă Shift în *The Year of Our War* de Steph Swainston; rasa de oameni-ciupercă din *City of Saints and Medmen* de Jeff VanderMeer; Țesătorul interdimensional din *Perdido* de Miéville şi Sabia Posibilă din *The Scar*.

Se poate afirma că toate aceste elemente au schimbat modul familiar în care ne vedem propria lume şi ne determină să re-examinăm ceea ce ştim despre ea sau, mai degrabă, modul în care conceptualizăm aspectul metafizic al propriei noastre lumi. Scriitorii aparținînd curentului New Weird au făcut-o într-un fel care părea oarecum nou chiar dacă concepția lor estetică mi s-a părut vag familiară, evocînd cosmologia grotescă a lui H.P. Lovecraft şi concepția sa bizară despre lume produsă prin intermediul minților zdruncinate ale Zeilor Străvechi.

Dar caracterul grotesc al esteticii New Weird nu consta în horror-ul cosmic extrem al lui Lovecraft sau chiar în horror-ul supranatural, ci într-unul de *grad* – grotescul exagerării. New Weird avea acea accepțiune de nelinişte întîlnită în horror, dar ea nu era rezolvată printr-un moment de teroare. În schimb, grotescul devenea o parte a esteticilor lumilor secundare ca întreg. Acest lucru este evident, de exemplu, din elemente precum Festivalul Calmarilor de Apă Dulce şi Sfîntul-în-viață din *City of Saints*; în corpurile mutilate ale pRefă-

cuţilor, în mizeria fizică şi degradarea morală din Noul Crobuzon din seria Bas-Lag a lui Miéville; prezenţa Insectelor şi consumarea stupidă a fiinţelor umane, „mutilarea creativă" a lui Tines şi fata-omidă din *The Year of Our War*; amestecurile de animale în viaţă şi diformitatea excesivă a copiilor născuţi într-un oraş nenorocit, în *Oraşul gravat*. Aceste elemente oglindesc o estetică ce poate fi întîlnită în primele două romane din seria *Gormenghast* de Mervyn Peake, romane care dezbat probleme culturale speciale precum povara tradiţiei monolitice şi esenţa autorităţii.

Într-adevăr, grotescul acestor texte pare a fi legat de mediul sociopolitic. Mai precis, se pare că în unele cazuri el se focalizează pe materialitatea însăşi a personajelor. PRefăcuţii din seria Bas-Lag, calcanul-pitic din *City of Saints*, nemuritorul şi multiformul Eszai şi animalele de vis din lumea Shift în *The Year of Our War*, Gwynn sub formă de vasilisc şi Beth sub formă de sfinx în *Oraşul gravat*...

Se pune întrebarea: de ce grotescul este un element atît de pronunţat şi de ce există o proliferare a acestor personaje cu forme corporale stranii? Ficţiunea speculativă este, bineînţeles, suprasaturată de personaje stranii – fantome, extratereştri, ciborgi, monştri de toate felurile – şi probabil toţi ar putea fi consideraţi „weird". Dar în creaţiile New Weird corpurile personajelor sînt groteşti – iar acest lucru modifică modul în care ne comportăm faţă de ei. Nu putem considera aceste corpuri groteşti la acelaşi nivel cu cele pe care le înregistrăm ca „normale".

Ce este grotescul? Pentru început, este un registru estetic care ne zdruncină. Să considerăm, de exemplu, diverşii gargui, Gorgona, monstrul creat de Frankenstein, extraterestrul din seria *Alien*. Sîngele ce curge din belşug şi intestinele sfîşiate din subgenul splatterpunk sugerează anxietatea şi încercarea de a stăpîni moartea. Dar grotescul se referă la complet altceva, la ceva mult mai subtil. Este o nelinişte care sugerează că felul nostru de a clasifica lumea în părţi ce pot fi cunoscute nu rezolvă problema; este, în ultimă instanţă, o *confuzie* pentru că diferitele părţi ale unui anume lucru nu au nici un sens împreună*. Grotescul demonstrează că există lucruri pentru care nu

---

* Cf. Geoffrey Galt Harpham, *On the Grotesque: Strategies of Contradiction in Art and Literature*, Princeton, Princeton University Press, 1982, xv. (n.a.)

avem categorii bine definite, şi, de aceea, modalităţile noastre de a le atribui un anumit sens sînt artificiale.

Dacă grotescul este o parte a esteticii generale a genului New Weird, atunci cum modifică sau afectează el conţinutul povestirilor? Grotescul din aceste texte pare să fie o invitaţie la o lectură specială a întîmplărilor, personajelor sau a ambianţei socio-politice (în funcţie de text). Acţiunea multor volume se desfăşoară în spaţii urbane populate de personaje groteşti din punct de vedere estetic şi stranii din punct de vedere fizic. Aceste două elemente – corpurile şi oraşele – joacă un rol dominant în vocabularul simbolic sau vizual al povestirilor. De fapt, multe din aceste povestiri stabilesc ele însele o legătură între corpuri şi oraşe: în *Iron Council*, pRefăcuţii trebuie să plece din Noul Crobuzon pentru a găsi un oraş în care să trăiască fără a se supune unui regim tiranic; Dvorak-piticul este tatuat cu o imagine a lui Ambergris, pentru a deveni mai tîrziu un calcan-pitic care, într-un anume fel, *este* oraşul, venit să-l recupereze pe bărbatul numit X, în *City of Saints*; imaginile corpului lui Gwynn populează tot mai mult gravurile lui Beth pe măsură ce rolul lui Gwynn în promovarea sclaviei în Ashamoil creşte; şi în *The Year of Our War*, oraşul Epsilon – locul de baştină al Insectelor care terorizează cele Patru-ţinuturi – poate fi „vizitat" doar prin moarte sau printr-un drog halucinogen. În general, în vocabularul simbolic al acestor opere, oraşele par a simboliza puterea supremă sau structura socială, iar o citire – adesea una critică – a acestor structuri scoate la iveală grotescul materialităţii personajelor. Indiferent dacă structurile de putere sînt sau nu tiranice, totalitare, corupte, păgîne, toate aceste volume folosesc grotescul pentru a produce o anumită reacţie la felul în care este organizată societatea. În aceste texte, grotescul scoate în evidenţă artificialitatea structurilor sociale inechitabile.

Aş sugera că acesta este unul din punctele forte ale genului New Weird, cel puţin în acele texte care se bazează pe grotesc. Atît din cauza interesului evident pentru materialul uman şi societatea urbană privită ca o arenă de luptă pentru putere, dar şi a esteticii straniului pe care o promovează, curentul New Weird pare a avea o anumită afinitate pentru critica socială (sau, în orice caz, un acces privilegiat la ea).

Una din marile capacități ale ficțiunii speculative este de a ne face propria lume cît mai puțin familiară cu scopul de a o vedea mai bine – și New Weird are un mod aparte de a pune în prim plan felul în care socialul funcționează și afectează oamenii obișnuiți. În interiorul acestei ecuații de mod grotesc / focalizare urbană, New Weird reprezintă o platformă pentru abordarea a tot felul de probleme – de clasă (a se vedea *Orașul gravat* de Bishop), rasism (a se vedea *Dradin, In Love* în *City of Saints*), imperialism (a se vedea *The Tain* de Miéville). În acest sens, New Weird este una din cele mai radicale fantome care încă bîntuie literatura fantasy.

În ciuda acestui radicalism posibil, merită notat faptul că un anumit subiect n-a fost mult abordat în textele New Weird – cel al genului și a sexualității. De exemplu, New Weird poate funcționa ca un cadru pentru abordarea procesului discursiv de masculinitate și feminitate ca manifestări exagerate – grotești – de dimorfism sexual, folosire a puterii și a corpului propriu, inegalități sociale produse de gen, ipoteze referitoare la sexualitate normativă și gen. Toate aceste probleme puteau fi explorate într-un mod productiv sau abordate printr-o modalitate de expunere caracteristică pentru New Weird. Va fi interesant de văzut dacă, în anii ce vor veni, scritoarele feministe vor descoperi în curentul New Weird un loc propice pentru desfășurarea activității.

O altă caracteristică a textelor New Weird este suprapunerea și amestecul de genuri: fantasy, horror și science fiction. Acțiunea textelor New Weird are loc adesea în lumi secundare excesiv de dezvoltate, conduse printr-o metafizică mai degrabă magică decît una științifică – domeniul fantasy – chiar dacă ele sînt prezentate ca aparținînd ultimului domeniu menționat, cel al science fiction-ului. A se vedea, de exemplu, „oneirocromatoforele" paralizante de pe aripile moliilor-nestinse din *Perdido Street Station* și eterul magic din *The Light Ages* de Ian R. MacLeod, cheia de boltă a economiei Angliei într-o lume alternativă. Acest amestec particular de genuri, încastrate atît de des într-o estetică grotescă, pare a fi în mod simultan nou, dar și vechi pentru că se întoarce la ficțiunea stranie de la începutul secolului al douăzecilea, deci înainte ca anumite genuri să-și facă apariția

pe scena literară sau să se contopească în formele pe care le cunoaştem astăzi.

Acest lucru se potriveşte cu un impuls dominant ce există în mod obişnuit în ficţiunea speculativă – modul literar speculativ pare să sufere o anumită schimbare sau cel puţin să-şi pună o serie de întrebări legate de limitele genurilor. Acest lucru se reflectă în popularitatea crescută a unor genuri aflate la graniţa dintre mainstream şi fantasy / science fiction, popularitate care ascunde graniţele dintre literatura speculativă şi cea mimetică (realistă). Acest lucru se poate observa şi în mişcarea Interstitial Arts, interesată, aşa cum declară membrii ei, în polenizarea încrucişată între diversele arte. Nu este vorba doar de ficţiune speculativă – criticul Brian McHale* sugerează că încă din anii '50 a avut loc o influenţă cu dublu sens între literatura mainstream / mimetică şi cea science fiction, deşi în primele două decade nici una nu urmărea cu atenţie evoluţia contemporană a celeilalte, ci unele etape mai vechi. În final influenţele s-au echilibrat – ambele literaturi au început prin anii '70 a lua în considerare manifestările contemporane ale celeilalte. Astăzi, această influenţă reciprocă este vizibilă în ficţiunea mimetică contemporană din creaţiile lui Thomas Pynchon, William Burroughs, Angela Carter sau Vladimir Nabokov (în *Ada*) – aşa cum sugerează McHale, dar şi la Kurt Vonnegut şi Don De Lillo, aşa cum aş îndrăzni să afirm eu. Polenizarea încrucişată se distinge şi între literatura fantasy şi cea mainstream, în operele lui Italo Calvino, Jorge Luis Borges, în realismul magic al lui Gabriel García Márquez, dar şi în *Beloved* de Toni Morrison sau *Ceremony* de Leslie Marmon Silko, pentru a da doar cîteva exemple. Ficţiunile mainstream şi speculative se contopesc pînă la suprapunere în cîteva puncte. Cred că New Weird este un exemplu al unui astfel de proces. Mai exact, curentul New Weird constituie un moment sau un prilej unic în care diverse genuri speculative suprapuse între ele se suprapun şi peste literatura mainstream.

---

* Cf. McHale, Brian. *Constructing Postmodernism*. New York: Routledge, 1993. (n.a.)

Aşadar, în opinia mea, New Weird reprezintă un experiment productiv în ficţiunea fantasy. Curentul New Wave al anilor '60 şi '70 a întruchipat, în mod discutabil, pretenţia science fiction-ului de a deveni o literatură „serioasă". Această dorinţă de seriozitate nu este cîtuşi de puţin o manifestare de snobism aşa cum s-a sugerat uneori de cei care scot prea mult în evidenţă funcţia ficţiunii speculative de a-şi distra cititorii; problema este de recunoaştere a unor posibilităţi vaste în domeniu. Pînă astăzi, un lucru cu adevărat creator al New Weird este funcţia sa critică proeminentă (iar atenţia acordată stilului şi calităţii scriiturii de către autorii săi reprezentativi este cu siguranţă benefică). Bineînţeles, asta nu înseamnă că genul fantasy n-a avut şi el o funcţie critică înainte de acest punct – literatura fantasy a fost întotdeauna capabilă, la fel ca mainstream-ul, de a fi serioasă, contemplativă, ingenioasă şi vizionară. Mai degrabă, ceea ce este folositor pentru fantasy ca literatură în sine este discuţia provocată de New Weird referitoare la rolul critic pe care îl poate juca genul fantasy – dacă cititorii şi scriitorii respectivi doresc s-o facă – dar şi despre capacitatea acestuia de a produce realizări creative de excepţie. Este adevărat ca această discuţie despre New Weird a determinat o serie de oameni să-i întoarcă spatele din diverse motive, dar între timp a lărgit pentru alţii spectrul divers pe care îl poate aborda în concepţia *noastră* genul fantasy. Este vorba de aspectul narativ al acestui gen, nu de actualitatea lui.

De aceea nu are importanţă dacă estetica New Weird există „cu adevărat" – dacă este doar o briză rece şi neastîmpărată care îţi face pielea ca de găină, sau dacă este în realitate o fantomă care zdrăngăneşte din lanţuri la ferestre şi scoate zgomote tulburătoare. Pentru că din cauza controversei care îi înconjoară existenţa posibilă, New Weird a modificat peisajul ficţiunii speculative, i-a lărgit orizonturile – cu mult sau cu puţin, în funcţie de locul în care se situează cineva. Din această cauză, mă aştept ca această fantomă aparte va continua să bîntuie peisajul literar pentru încă mult timp de acum înainte.

Traducere de Lucia Tudor

K.J. Bishop

VEŞMÎNTUL CUVINTELOR

Există fără îndoială avantaje în a eticheta literatura de ficțiune pe genuri, perioade, stiluri sau orice altceva care ar putea ajuta cititorii să găsească pe rafturile librăriilor un volum pe gustul lor. Dar există şi dezavantaje, atît pentru cititori cît şi pentru scriitori, principalul fiind că o etichetă invită la o lectură specială a respectivei opere, descurajînd, în acelaşi timp, altele. Dacă ni se spune că o anume carte aparține curentului modernist, mai mult ca sigur o vom citi prin filtrul oferit de cunoştințele noastre despre modernism. Acest filtru poate fi folositor, chiar necesar, în înțelegerea metodelor folosite de un scriitor. Totuşi, am putea fi atît de satisfăcuți de felul în care volumul se integrează în canonul modernist încît nu ne vom gîndi unde s-ar mai putea el eventual încadra. O clipă de meditare asupra volumelor în sine în comparație cu cele expuse pe nesfîrşitele rafturi din librării, relevă faptul că nu ne confruntăm pur şi simplu cu o problemă liniară. Aceste rafturi sînt asemănătoare ca lungime ca metroul londonez sau parizian, numai că sînt mult mai complexe ca importanță, cu volume situate la diverse încrucişări de teme, genuri, stiluri, intenții, idei... iar o minte taxonomică, indiferent cît de riguros şi exhaustiv ar încerca să inscripționeze etichetele respective, nu le priveşte ca şi cum ar denumi oase de dinozaur sau mostre de minerale, indiferent cît de mult ar dori. Mintea lucrează în condiții filtrate de subiectivitatea inerentă înțelegerii oricărei arte, aşa încît nu trebuie să fie prea sigură de sine în legătură cu etichetele pe care le pune.

Eticheta pusă pe coperta acestui volum – New Weird – indică evident cititorilor că trebuie să se aştepte la ceva nou şi straniu. Dar, avînd în vedere că ambii termeni sînt relativi, cititorii s-ar putea să nu-şi găsească aşteptările satisfăcute nici de unul, nici de altul. Aşa se întîmplă cu toate etichetele puse unor genuri literare. O anume povestire horror n-a fost destul de cumplită, una fantasy n-a fost destul de fantastică, un oarecare roman de dragoste cu atmosferă science fiction n-a fost nici îndeajuns de romantic şi nici destul de science fiction – acestea sînt cazurile în care intervine taxonomistul, încercînd să îmbunătăţească lucrurile. Recunosc că instinctul mă determină să-l consider pe taxonomist o figură ridicolă. Totuşi, cititorii înregistrează ceea ce are el de spus referitor la semnificaţia etichetei „fantasy", pentru a folosi exemplul acestui gen extrem de răspîndit în care se încadrează mare parte a scriitorilor aparţinînd direcţiei New Weird. „Fantasy" a devenit asociat în minţile multor oameni cu povestiri şi teme extrem de *familiare* – bildungsroman, povestire de război, expediţii iniţiatice de căutare, toate decorate cu ornamente magice şi miracole care, în mod paradoxal, îşi pierd caracterul straniu cînd sînt introduse într-o lume în care sînt cunoscute şi înţelese; literatura fantasy a ajuns să ţină seama de aşteptările cititorilor referitoare la rezolvarea anumite situaţii dificile, îndeosebi prin „scufundarea" într-o lume alternativă care te bine-dispune, una în care orice dorinţă poate fi îndeplinită, iar orice sete de putere satisfăcută. De aceea, s-ar putea să nu fie în întregime nefolositor pentru un scriitor cu anumite elemente fantasy bine conturate în minte, să accepte, indiferent cît de prudent, o etichetă care să sugereze ceva *nefamiliar*, chiar şi numai pentru a reduce şansele ca aşteptările cititorilor să fie dezamăgite.

Totuşi, această acceptare e diferită de acceptarea fără rezerve a unei anume etichete. Unii scriitori incluşi în acest volum pot manifesta un anumit devotament faţă de direcţia New Weird; alţii se pot simţi chiar deranjaţi de ea. Nu există nici un manifest New Weird. Definiţiile şi bibliografiile aferente au fost realizate de un comitet neoficial şi amorf de indivizi dintre care, după părerea mea, puţini vor ridica o barieră cu inscripţia „De aici începe New Weird; dincolo de el nu este Nimic în afară de Banalul cel Vechi". Aceasta este cu

adevărat o etichetă vagă, insăşi relativitatea ei exprimînd dificultatea de a eticheta literatura.

Dar eticheta există şi eu însămi mi-am propus să încerc oarecum rezolvarea problemei termenului „Nou", care semnifică o lectură *împotriva* a ceva vechi, indiferent de natura acestui lucru – iar Ecleziastul îmi vine brusc în minte. Literatura este un produs al influenţelor acestui termen. Avem întotdeauna în minte un anume laitmotiv, lucrăm gîndindu-ne la o anumită atmosferă, folosim o anumită idee sau stil care ne-a fost arătat de altcineva. Aşadar, care este Vechiul împotriva căruia se situează direcţia New Weird? Fiecare scriitor prezent în acest volum ar oferi probabil un răspuns diferit. Sînt înclinată să spun, în primul rînd, „aveţi răbdare" – nu a fost oare îndemnul „Faceţi ceva nou!" o lozincă modernistă, şi nu cumva ne-a amintit post-modernismul că trăiam pe o grămadă de vechituri la doar vreo lună sau două după ce am coborît din copaci?

Poate că singurul răspuns potrivit şi de bun simţ ar fi că încercaţi să daţi o înfăţişare de noutate unei vechituri (îl simt pe Jerry Cornelius* privind pieziş peste umărul meu – dar Jerry, dacă îmi aduc bine aminte, dorea mai mult decît o simplă formă). Eclectismul, textul caracteristic unui anume scriitor, structurile neliniare care încearcă să introducă, în acele specii narative neconvenţionale ale genului *fantasy*, defamiliarizarea obişnuitului şi folosirea elementului obişnuit în fantastic, dar şi – aş zice eu – o tendinţă de a subţia sau de a dărîma cel de-al patrulea zid** (tendinţa generală, nu întotdeauna aplicată, este de a te opri înainte de a-l dărîma), sînt caracteristicile comune ale textelor incluse în curentul New Weird. Aceste tactici nu sînt totuşi noi, dar nici nu au ruginit în vreun dulap încă din perioada de apogeu a britanicului „New Wave" (îmi vin în minte scriitori precum Richard Calder, Jonathan Carroll, Iain M. Banks şi Hugh Cook – deşi nu se poate spune că ei ar fi reprezentat o noutate pe atunci).

---

* Agent secret şi aventurier, personajul principal al unor romane de Michael Moorcock. (n. trad.)

** Limita dintre opera de ficţiune şi audienţa oferită de cititori. (n. trad.)

Alt motiv real de suspiciune față de termenul „Nou" este că opozițiile binare sînt întotdeauna suspecte. Noul este tînăr, plin de viață, energic; vechiul este senil, incontinent, plictisitor. În acest moment se declanşează semnalele de alarmă: cineva ar face bine să fie atent, nu arogant. Personal, nu obiectez împotriva nici unui scriitor, stil sau temă. Mă consider un fan şi discipol entuziast al multor scriitori, în viață sau trecuți în lumea umbrelor. Dacă aş fi o persoană demodată, acest lucru s-ar manifesta sub forma a două cuvînte: „ar trebui". De cîte ori nu se spune: „un roman ar trebui să...", „personajele ar trebui să ...", „intriga ar trebui ...", „o propoziție ar trebui..."? Chiar rostite o singură dată şi tot este prea des. Lumea artei a renunțat la „ar trebui", dar principiile economice de piață care sprijină lumea literelor, şi, probabil, timpul pe care literatura îl solicită de la cititori, face o astfel de renunțare mult mai dificilă pe scară largă. Totuşi, o mare parte din aşa numita ficțiune New Weird nu acordă, după părerea mea, mare atenție lui „ar trebui". În virtutea acestui fapt, poate că noul a apărut sau va apare; dar chiar dacă nu se va întîmpla aşa, prin renunțarea la „ar trebui", s-ar îndepărta cel puțin un obstacol în dezvoltarea – posibilă – a unor noi narațiuni şi mituri. Pe cînd reciteam acest eseu – care, de altfel nu mi se pare prea bine închegat – mi-am amintit că este foarte greu să analizezi un fenomen din interiorul lui, mai ales atunci cînd acesta este încă viabil şi într-o continuă schimbare; totuşi, mi se pare o idee mai bună să încercați acest lucru dumneavoastră înşivă în loc să-i lăsați pe alții să decidă în locul dumneavoastră pentru că după ce veți fi morți, nu veți mai putea afirma că nu aceasta era problema la care v-ați referit.

Traducere de Lucia Tudor

PERSPECTIVE EDITORIALE EUROPENE ASUPRA CONCEPTULUI „NEW WEIRD"

În călătoriile noastre din 2006 prin Europa, am descoperit multe „ecouri" ale New Weird, într-o diversitate de moduri de abordare, ca un stimul atît în publicare, cît şi pentru alţi scriitori. Din acest considerent, le-am cerut editorilor din Republica Cehă, România, Germania, Finlanda şi Polonia să răspundă unor întrebări în legătură cu New Weird, răspunsuri ce au dat naştere acestor scurte eseuri. – EDITORII.

MARTIN ŠUST, editor, antolog şi scriitor
Republica Cehă

În calitate de asistent pentru drepturi externe şi editor de carte la Laser Books, Martin Šust coordonează colecţiile New Weird şi New Space Opera ale editurii. Acesta îndeplineşte şi funcţia de redactor-şef pentru ediţia cehă a publicaţiei The Magazine of Fantasy and Science Fiction *şi lucrează de asemenea pentru revista SF/F din Cehia,* Pevnost. *Pe lîngă editarea a trei antologii New Weird, a mai editat şi o antologie de proză britanică New Space Opera, intitulată* The Fires of Stars, *cu un volum american intitulat* The Dust of Stars, *programat pentru anul viitor. A cîştigat nouă premii din partea Academiei Cehe de Science Fiction, Fantasy şi Horror.*

Consider că mişcarea New Weird a început ca o provocare în sensul bun, însă succesul acesteia i-ar fi putut speria pînă şi pe creatorii

genului. Mai multe discuţii importante pe internet au provocat un adevărat tam-tam, prin întrebări de genul: „Există cu adevărat un asemenea curent?" – la care au venit diverse răspunsuri. Dar în final, oricum, nu a existat decît *un singur* răspuns adevărat: „Poate!"

„Poate!" e un răspuns destul de bun pentru editori şi cititori pentru că genul fiction are nevoie de curente – reale sau false, nu are importanţă.

Mai ales în condiţiile în care nu au mai existat curente de douăzeci de ani încoace şi toată lumea ştie că avem nevoie de curente importante o dată la douăzeci de ani — *Golden Age* cu modificări în filonul lui J. W. Campbell; *New Wave,* cu luptele împotriva tabuurilor, avîndu-i în frunte pe Michael Moorcock şi Harlan Ellison; *Cyberpunk,* unde genul ştiinţifico-fantastic a polenizat prin încrucişare vechile abordări prin idei noi, à la William Gibson şi Bruce Sterling; şi, în cele din urmă, *New Weird* cu genurile sale intersectate şi spiritul de frondă à la China Miéville. Orice curent nu trebuie decît să impulsioneze cititorii şi scriitorii în direcţia schimbării atîta timp cît cuprinde personalităţi puternice care să dea tonul.

Aşadar avem *ceva în genul* unui curent. iar anii trec. Acum sîntem în măsură să judecăm: Este un curent real sau nu? Şi ai naibii să fim dacă răspunsul rămîne acelaşi „Poate!" Există polemici puternice pe marginea acestui subiect, iar noi le cunoaştem pe toate. Dar pentru mine, ca editor (şi iertată-mi fie franchețea), nu există decît un singur lucru care contează: se pare că cititorii sînt recunoscatori pentru şansa de a putea citi ceva proaspăt şi nou, ceva care să nu plictisească cum se întîmplă în cazul literaturii fantastice obişnuite. Cu ajutorul unor autori precum China Miéville, Ian R. MacLeod, Steph Swainston, K.J. Bishop, Jeff VanderMeer, Hal Duncan, sau Jay Lake, am creat o colecţie şi două antologii pline de idei şi de atitudini noi. Poate că nu este chiar ceva *nou* pentru literatura fantastică, dar este o noutate pentru cititorii noştri. Da, poate că *vrem* doar să vedem *conexiunile* dintre aceşti autori şi nimic din faptul că New Weird există cu adevărat, dar aici, în Republica Cehă, avem acum o colecţie cu titluri de valoare (toate cu coperte semnate de geniul artistic al britanicului Edward Miller) – iar pentru noi, acesta este un rezultat imens şi memorabil al curentului New Weird.

Pentru prima dată putem publica ficțiune de foarte bună calitate într-o colecție importantă, cu cele mai de succes titluri, pentru a le veni în ajutor și altora. Rezultatul? Toate cărțile din această colecție s-au vîndut bine, asta însemnînd că ne putem extinde și cumpăra de asemenea cîteva titluri experiementale. Este tot pentru prima oară cînd avem ceva destul de interesant pentru a atrage un artist străin, și cu ajutorul acestuia am creat ceva cu adevărat extraordinar în aspectul cărților. Pentru prima dată noi, o editură străină, micuță, putem concura pe picior de egalitate cu cele de pe piața americană și putem publica nu doar bestseller-uri, ci și titluri interesante.

Cum alegem cărțile pentru colecția noastră New Weird? Fiecare carte trebuie să aibă ceva mai mult decît tendințe către genuri hibride (science fiction, fantasy și horror). Fiecare carte trebuie să depășească nivelul de a încerca să creeze o poveste, utilizînd tehnici caracteristice mai mult literaturii mainstream (cum ar fi motivul visului suprarealist, de pildă). Trebuie să aibă un spirit unic cu adevărat și dorința de a crea ceva și bun și nou. Acestea sînt calități pe care le putem observa în lucrările unor predecesori ai mișcării New Weird, cum ar fi Gene Wolfe, Mervyn Peake sau M. J. Harrison. Îmi dau seama că am descris în detaliu aspecte prea generale, mai ales avînd în vedere faptul că trebuie să le transmit într-o limbă străină, însă acest gen de dificultăți sînt tocmai inima mișcării New Weird în sine.

Tot acest succes și interes au avut un aport în alte feluri, tangențiale, de altfel — cum ar fi crearea ediției cehe a Revistei *Fantasy & Science Fiction*, de exemplu. A mai determinat alte edituri cehe să facă loc unor cărți scrise de autori noi ai genului fantastic, cum ar fi: Daniel Abraham, Elizabeth Bear, Tobias Buckell, Alan Campbell, Scott Lynch, Joe Abercrombie, David Marusek, Cory Doctorow și Charles Stross. Poate că mai important e chiar faptul că putem publica de asemenea ediții speciale ale unor antologii care includ lucrări ale unor scriitori tineri care nici nu au cărți publicate în Republica Cehă.

Acesta este adevăratul răspuns la întrebare. Pentru noi, nu este un „Poate!" Pentru noi, curentul New Weird există. Poate că nu există în Statele Unite sau în Marea Britanie, însă noi avem versiunea noastră proprie în Republica Cehă — am creat-o ca să funcționeze în favoarea noastră.

MICHAEL HAULICĂ, editor, Tritonic / Millennium Press
România

Pentru mine, New Weird este science fiction, fantasy şi horror amestecate laolaltă, dar într-un mod mult mai literar. De aceea autorii New Weird transcend genurile şi îi nemulţumesc pe fanii „puri şi duri", în special pe aceia care, indiferent de gen, se simt trădaţi de aceşti autori. În acelaşi timp, autorii New Weird par a se alia cu cititorii de mainstream, aceia care, de regulă, nu citesc literatura de gen, dar citesc aceste texte stranii pentru că sînt foarte bine scrise, ca orice text ce ţine de „literatura înaltă".

De aceea romanele New Weird sînt adevărate navete care fac legătura între două lumi: gen şi mainstream. Sînt expediţii de prim contact şi, în anumite cazuri, al doilea şi al treilea contact urmează la scurtă vreme.

New Weird este, de asemenea, o literatură pentru cititorii secolului 21 scrisă de adevăraţii scriitori ai secolului 21. Aşa e, chiar dacă istoria New Weird are rădăcini în ultima sută de ani în scrierile lui H.P. Lovecraft, în *Insula doctorului Moreau* de H.G. Wells (1896), *Invenţia lui Morel* de Adolfo Bioy Casares (1940) sau în operele altor scriitori care au trăit cu convingerea că lumea este un loc straniu.

În România, New Weird a scos literatura de gen din „ghetou" şi a dus-o spre un public mai larg. După ce am publicat trilogia Noul Crobuzon de China Miéville, printre primele volume într-o colecţie care nu avea eticheta SF, Fantasy sau Horror pe coperte (urmate de *Viriconium* de M. John Harrison), mulţi „cititori de mainstream" au început să citească volumele noastre de SF sau Fantasy. Apoi a fost uşor să publicăm şi să atragem cititori pentru *Veniss Underground* de Jeff VanderMeer şi *Oraşul gravat* de K.J. Bishop. Cititori care au fost mulţumiţi de acest „prim contact", după care au continuat cu volume de Geoff Ryman, Kelly Link sau Roger Zelazny.

În România, această mişcare New Weird a urmat alteia, de la mijlocul anilor '90. Cititori şi critici s-au referit la mine şi la alţi scriitori ai acelei perioade cu termenul „generaţia cyberpunk". Oricum, nu era chiar cyberpunk împletirea de motive cyberpunk, atitudini şi tehnologie cu istoria şi mitologia autohtonă. Acum, după zece ani, aş numi ceea ce scriam noi „tehnopunk fantasy". De exemplu, noi

am creat o ființă ciudată, *motocentaurul*, jumătate om, jumătate motocicletă, scriind fantasy așa cum am fi scris cyberpunk. Au fost vremuri bune pentru autori ca Dănuț Ivănescu, Don Simon, Sebastian A. Corn și subsemnatul.

În prezent, cel mai apropiat de New Weird este Costi Gurgu, care a publicat recent un roman intitulat *Rețatarium* (2006), despre o lume fantasy în care țelul suprem al vieții cuiva este să ajungă Maestru Rețetar. Autorul trăiește acum în Canada, și eu sper să fie cît mai curînd publicat în limba engleză. Este o voce unică în New Weird, după părerea mea.

Una peste alta, nu cred că este o diferență între abordarea românească și New Weird, așa cum îl știm din cărțile apărute pînă acum. Sîntem cu toții scriitori ai aceleiași lumi. Uneori o lume stranie. Ca romanele noastre.

HANNES RIFFEL, editor achizitor, Klett-Cotta / Piper
Germania

Hannes Riffel s-a născut în munții Pădurea Neagră, în sud-vestul Germaniei, în 1966 și este directorul unei librării cu profil SF/F/H de 15 ani. A tradus, printre alții, scriitori ca Sean Stewart, Bruce Sterling, Hal Duncan și John Clute și a editat, din nou printre multe altele, edițiile în germană ale povestirilor și romanelor de Robert A. Heinlein, Theodore Sturgeon, Ursula K. Le Guin, Jeff VanderMeer, Mark Z. Danielewski și Maureen F. McHugh. Este redactorul-șef al Revistei Pandora. Trăiește împreună cu soția sa, traducător/editor, Sara Riffel, în Berlin.

Nu avem nimic de genul New Weird în Germania. Europa poate fi dominată cultural de Statele Unite ale Americii, dar asta nu înseamnă că ne poziționăm pe același nivel de dezbatere teoretică. Cei mai importanți dintre scriitorii în limba engleză sînt traduși (China Miéville, Jeff VanderMeer, Hal Duncan), însă nu prea există reflecții în privința a ceea ce aduc ei diferit și în ce fel. Una dintre excepțiile demne de laudă este Ralf Reiter, ale cărui eseuri pe temă din *Heyne SF Jahrbuch* demonstrează o percepție corectă a evoluției literare. Acest lucru ar putea avea legătură cu motivul pentru care, pentru mine, acest New

Weird nu constituie o formă de *şcoală* de literatură, ci mai degrabă o impresie. În calitate de vînzător de carte şi editor de gen, sînt nevoit să citesc atîtea clişee ficţionale, încît de fiecare dată cînd descopăr ceva inedit, ceva care contravine convingerilor mele, am acea senzaţie de fluturi în stomac. Asta ar putea folosi drept descriere pentru situaţia în care găsesc fluturi filfîind în preajma lucrărilor lui China Miéville, aşa cum alţii o iau razna într-un anume fel atunci cînd citesc Jeff VanderMeer, Steph Swainston sau Hal Duncan. Dar înnebunesc la fel de tare şi atunci cînd citesc Elizabeth Hand sau Kelly Link, iar eu nu le-aş considera pe aceste două doamne ca încadrîndu-se în vreun fel în New Weird.

Ca să fiu cinstit, nu m-am gîndit niciodată că New Weird există. Am aceeaşi părere despre Cyberpunk: nişte tipi şi tipe au scris nişte chestii diferite, făcînd trimiteri unii la alţii, încălcînd regulile într-un fel care, cel puţin din afară, părea similar. Dar în final, Cyberpunk-ul este util doar pentru a evidenţia o anume evoluţie a istoriei genului science fiction. Putem vorbi sau scrie doar despre felul în care *Snow Crash* a preluat ştafeta de la *Neuromancer, Accelerando* de la *Snow Crash,* şi aşa mai departe.

Nume precum New Weird şi Cyberpunk sînt doar atît: nişte nume. Ca vînzător de carte încerc să aflu ce le place oamenilor să citească şi ce anume îi face să pună mîna pe cărţi de acelaşi soi – ceea ce seamănă mai mult cu teoria mulţimilor, în care trebuie să descoperi ceea ce merge laolaltă. După părerea mea, etichetarea lucrurilor înseamnă, închiderea acestora în nişte sertare şi nimeni nu-şi doreşte asta pentru o povestire sau carte după ce a scris-o. De vreme ce nu-mi cîştig existenţa scriind lucrări academice (cu toate că am predat la universitate, aşa că ştiu despre ce-i vorba), încerc să mă feresc de compartimentalizarea lucrurilor. Chiar dacă New Weird există cu adevărat, din perspectiva unui editor, în Germania nu este unul sănătos. Miéville nu se vinde prea bine aici, iar faptul că a fost publicat de o editură comercială, de masă, care nu s-a remarcat prin traduceri de calitate, nu ajută prea mult. Se bucură de ceva recunoaştere din partea fanilor şi există un oarecare interes în posibilii antemergători ai acestuia, ilustraţi prin *Gormenghast* sau *Viriconium*. Dar, una peste alta, editorii ca mine ar trebui să se aventureze într-un limb destul

adînc deocamdată, pentru a publica pe unii ca VanderMeer ori Duncan. În Germania a devenit tradiție nerecunoașterea literaturii fantastice ca atare în cazul în care este etichetată drept literatură elevată. Cărți publicate de edituri însemnate, pornind de la García Márquez pînă la Susanna Clarke, se bucură de o largă apreciere, dar nu prin opoziția față de realism. Chiar în momentul acesta, trimitem la tipar *House of Leaves* și ne dăm toată silința să nu o comercializăm sub egida horror, ferească-ne Dumnezeu!

Este, bineînțeles, un roman postmodernist care doar face uz de... *știți voi ce.*

Cît despre talentele noastre autohtone care ar putea acapara tradiția New Weird, se pare că nu există nici unul în limba germană. Cu toate că genul science fiction pare să atingă încet-încet același nivel ca cel înregistrat în Statele Unite în anii '60, scriitorii de fantasy se cramponează atît de mult de Tolkien, încît îi poți auzi ascuțindu-și urechile de orci, în vreme ce scriitorii cu tentă mai întunecată încă mai mestecă din Lovecraft. Se poate să fi uitat pe cineva din mainstream și n-aș vrea să fiu nedrept; dar pînă și scriitorii cei mai buni — Malte Sembten, Michael Siefener, Boris Koch — nu și-au desfăcut deocamdată aripile, ieșind din umbra tradiției. Să sperăm că într-o bună zi o vor face....

JUKKA HALME, editor și critic independent
Finlanda

Jukka Halme a fost un fan finlandez activ timp de ani buni și a dirijat organizarea Finncon 2006. Pe lîngă faptul că a scris în numeroase publicații, a editat recent o antologie a primilor scriitori americani și englezi de New Weird, intitulată New Weird? *Halme are apariții periodice în* Tahtivaeltaja, *una dintre cele mai bune publicații de gen din Finlanda.*

În antologia mea din 2006 intitulată *Uuskummaa?* (*New Weird?*) publicată de Kirjava, am scris următoarea definiție a curentului New Weird în introducere: „New Weird este o formă speculativă de ficțiune care încearcă să șteargă granițele dintre diverse genuri (science fiction, fantasy, horror, mainstream, etc.) pe măsură ce tinde către un stil de scriitură mai cult... Este o idee de fantastic proaspăt, care tinde să

împărtăşască idei comune despre amestecul diverselor genuri, politici, eliberare de clişee şi cu o tendinţă covîrşitoare de a se juca cu formele. Doreşte să creeze ceva nou, atît din punct de vedere lingvistic, cît şi literal. Nu este o mişcare de sine stătătoare, de vreme ce atunci cînd o mişcare se conturează, acesta se stabilizează, încetează să se mai transforme şi astfel se schimbă într-o formă academică — iar New Weird reprezintă Schimbarea. Are nevoie de o interacţiune constantă între Cititor şi Scriitor, precum şi de idei noi, îndrăzneţe."

Cum s-ar putea schimba răspunsul meu astăzi? Nu prea mult. Îmi place ideea unui „mişcări" literare permisive, care să nu fie prea mult bazată pe formule şi montată în piatră. Prin urmare, fără manifeste, deşi ar putea fi amuzant să avem unul, ci mai curînd să existe nişte repere generale. Îmi place New Weird ca instrument cu ajutorul căruia să se lege laolaltă poveşti mari care împărtăşesc originalitatea şi sînt spontan diferite de orice s-a mai scris înainte. Nu sînt sigur cînd a apărut ideea acestui gen de fantastic, care e mai mult aplecat spre literar, mai îndrăzneţ şi/sau liber de gen, dar îmi amintesc cu siguranţă că la începutul anului 2001, iubitorul genului şi scriitorul Gabe Chouinard a scris ceva despre o revoluţie care era pe cale să aibă loc pe tărîmul SF şi fantastic. El l-a numit Următorul Val şi mi-am dat seama că şi eu percepusem aceleaşi semne de o bună bucată de vreme. Mi-a luat cîţiva ani ca să îmi adun gîndurile, dar în final m-am gîndit că nu e neapărat nevoie să fie un singur Val următor, care să lovească în malul acestui tărîm, ci mai multe *valuri*. Atîţia scriitori vechi şi noi făceau front comun în ceea ce probabil mulţi făcuseră singuri în tot acest timp, formînd astfel ceva ce putea fi tălmăcit drept o mişcare, ca New Weird. S-a ivit un adevărat torent de lucrări mari în acea perioadă: *Perdido Street Station, Light, City of Saints and Madmen, The Etched City, The Physiognomy, Stranger Things Happen*, etc. Iar această „mişcare" continuă şi acum, dacă mă refer la New Weird ca la ceva ce combină noutatea, ciudăţenia, inovaţia, deşţelenirea terenului şi forţarea graniţelor, o ficţiune fantastică bine scrisă – de pildă, Steph Swainston, Hal Duncan, Theodora Goss, Jay Lake, Nick Mamatas, Holly Phillips, M. Rickert, Sonya Taaffe şi Cine-mai-ştie-cine. Se încadrează ei în New Weird? Să mă ia naiba dacă ştiu, dar aş vrea să cred asta. Mai sparg barierele noii scriitori? Scriu ei despre lucruri

importante, cu stil şi vervă şi zel? Aş fi extrem de dezamăgit dacă nu ar face-o.

Aceşti scriitori crează bazîndu-se pe un mănunchi comun de predecesori? Într-o anume măsură, da.

Eu aş vrea să cred că Mervyn Peake este acel Predecesor. *Gormenghast*, acea operă fantastică barocă combină forma Weird din *Weird Tales* cu o măiestrie absolută a limbajului. S-ar putea auzi voci care să contrazică importanța originalelor *Weird Tales* – autori precum Lovecraft şi restul, sau David Lindsay şi Lord Dunsany – însă după părerea mea, primul dintre egali este Peake. El combină toate elementele de New Weird pe care le observ în *Gormenghast*, mai ales în primele două părți. Într-o lume mai corectă, Peake ar fi un puternic părinte al fantasticului, în materie de vînzări, aşa cum e Tolkien.

Cît despre impactul pe care îl exercită New Weird, nimeni nu poate spune cu siguranță, dar eu nădăjduiesc că a avut un impact în sensul în care a adus mai multă vizibilitate autorilor catalogați ca atare, de preferat, într-un mod pozitiv. Cred de asemenea că a mai avut un nivel de influență asupra, de pildă, designului cărții, cu o grafică mai ciudată şi mai originală, care a înlocuit imaginile standard fiction/fantasy. Aş putea să mă înşel complet în privința aceasta, însă mai am sentimentul că nu a mai existat o apreciere adecvată pentru literatura fantastică pînă acum, alta decît cea adresată lucrărilor de excepție din domeniu. Ar fi greşit să spunem că

New Weird a schimbat profilul fantasticului? Ar putea fi utilizat New Weird-ul drept un vehicul de comercializare al acestui gen cu Adevărat Tare al Fantasticului? Ar putea cineva să alunge New Weird-ul ca pe un subgen şi să îl folosească ca pe un instrument de marketing pentru o asemenea Marfă Tare?

În Finlanda, impactul a fost moderat în ceea ce priveşte popularitatea autorului. Privind în urmă la ultimii cîțiva ani, aproape totul în genul numit fiction, care ar putea fi descris drept New Weird, a ieşit din tiparnițe mărunte, inclusiv partea mea de „revoluție": Jeff VanderMeer, Jonathan Carroll, Stepan Chapman, M. John Harrison, eşti ieşit dintr-o tiparniță mică aici, dragă! (Asta pare să egaleze tendința din Statele Unite, în ceea ce priveşte cea mai inovatoare lucrare care vine de la edituri independente, cum ar fi Small Beer,

Subterranean, Ministry of Whimsy, Prime, prin intermediul unor lucrări precum: *Leviathan, Lady Churchill's Rosebud Wristlet, Electric Velocipede* şi *Fantasy*, ca să amintesc doar cîteva).

În orice caz, în ceea ce priveşte explozia de „New Weirdish" finlandez, o mare parte din fantasticul finlandez pentru adulţi ar putea fi descris foarte bine ca New Weird: Leena Krohn, Johanna Sinisalo, Pasi I. Jääskeläinen, Anne Leinonen şi aşa mai departe. Există un punct comun definitoriu al autorilor dispuşi să spargă acele graniţe restrictive şi să folosească posibilităţile de care limba noastră dispune din abundenţă într-un mod cît mai variat şi mai bogat cu putinţă în vreme ce scotocesc după idei noi, tabuuri noi şi un nou teritoriu. Acelaşi lucru poate fi spus despre scriitorii pentru copii şi adolescenţi, cum este Jukka Laajarinne şi Sari Peltoniemi printre alţii, care sparg în mod matriţa şi crează ceva nou şi – ei bine, iarăşi – ciudat.

În mod interesant, o mişcare literară locală mai curînd ca New Weird este folosită ca etichetă pentru lucrări care nu sînt „cu adevărat" SF şi fantastic, ci fac parte dintr-un realism fantastic („reaalifantasia"). Asta nu se traduce bine deloc, de vreme ce realismul fantastic nu are în mod clar nici o legătură cu Adevăratul Fantastic, ci mai degrabă cu (şi parafrazez aici): „scriitura liberă de gen, care curge între mimesis şi fantastic; doar raportul dintre cît de mult e mimesis şi cît e fantastic variază". Seamănă puţin cu New Weird-ul, cred, din moment ce adaugă: „Realismul fantastic operează puternic în realitatea cotidiană, dar nu se dă înapoi cînd vine vorba să utilizeze toate acele metode nefamiliare scriitorilor realişti finlandezi, cum ar fi: realismul magic, ştiinţifico-fantasticul, genul fantastic, thrillerele psihologice, romanele poliţiste, etc.

Literatura ficţională din Finlanda, în general, tinde să aibă o aromă puternică a propriei neîncrederi, adînc înrădăcinate, în lucrurile fantastice, doar dacă acestea nu derivă din mitologia locală şi din folclor. Romanul Johannei Sinisalo, cîştigător al premiului Finlandia, *Troll — the Love Story* îşi trage seva de acolo, într-o manieră New Weirdish, un amestec de genuri şi stiluri diverse, însă rămîne totodată cît se poate de finlandeză.

New Weird, aşa cum îl percep eu că se manifestă în restul lumii, este asemănător dar şi diferit de forma noastră domestică. New

Weird-ul de la noi este posibil un pic mai potolit, mai înrădăcinat în caracterul nostru finic.

KONRAD WALEWSKI, editor achizitor, traducător, savant şi antolog
Polonia

Konrad Walewski este un savant polonez, avînd o specializare în literatura imaginativă anglofonă, critic literar, traducător, antologator şi, mai nou, ocupă funcţia de redactor-şef al ediţiei poloneze a Revistei Fantasy & Science Fiction. Deţine o diplomă de Master of Arts în Studii Engleze, obţinută la Universitatea Maria Curie-Skłodowska din Lublin, Polonia. În ultimii cinci ani, a predat diverse cursuri de Literatură Americană în cadrul Centrului de Studii Americane, de la Universitatea din Varşovia, Polonia. A tradus în limba poloneză romane şi nuvele scrise de autori precum Pat Cadigan, John Crowley, Kelly Link şi mulţi alţii. Din anul 2005, editează anual antologia de ficţiune imaginativă străină, intitulată Kroki w nieznane *(Paşi în necunoscut). Aceasta reprezintă continuarea cultului seriei antologice cu acelaşi nume, editată de traducătorul şi editorul polonez Lech Jęczmyk şi publicată în anii `70, care, la momentul respectiv era probabil singurul material în format de carte de prezentare a literaturii ştiinţifico-fantastice apusene din perioada epocii comuniste din Polonia.*

Se pare că, în ciuda convingerilor predominante şi a declaraţiilor fervente, atît criticii cît şi cititorii au o aplecare spre etichete literare, pe care le văd ca pe un soi de monede de schimb aparte; printre numeroasele sale funcţii, o etichetă ne permite să percepem anumite procese care au loc în literatură, sub forma unei serii comfortabile de cărţi de citit. Cred că, în mod paradoxal, este mai firesc să etichetăm acele fenomene artistice care dobîndesc o intensitate, o integritate şi o scară substanţiale, decît să pretindem că acestea nu sînt decît nişte toane sau farse menite să garanteze recunoaşterea şi să asigure vînzările unui vraf de romane scrise de un grup de autori.

Acestea fiind spuse, eu identific genul New Weird ca pe o strategie literară, un mod de gîndire despre scriitură şi înţelegerea ficţiunii imaginative, şi, mai presus de orice, un mod de a-l practica, care s-a dovedit a fi inovativ, nu la nivelul tehnicii narative — nu există

prea mult experiment textual în toată treaba asta — ci mai degrabă la nivelul cadrelor şi al personajelor. Construcţia unor peisaje citadine luxuriante în stil baroc şi a unor locaţii eclectice, uluitoare, popularea acestora cu societăţi multiculturale şi multietnice de umanoizi, de monştri şi toate soiurile de forme metisate ale acestora, crearea unor caractere complexe şi supunerea lor la dilemele lumii în care trăiesc – toate aceste elemente sînt caracteristice practicii New Weird. Nu numai că ficţiunea New Weird a transgresat limitele generice ale genurilor science-fiction, fantastic şi horror, dar mai ales, a accentuat desprinderea continuă de modalitatea eroic-fantastică abuzată şi secătuit, al lui Tolkien. Mai mult de atît, amalgamarea genului, dinamică şi curajos alchimică, fără precedent, a generat sinergii literare de o mare originalitate şi atractivitate, cum sînt cele din cărţile lui China Miéville, Steph Swainston, Jeff VanderMeer sau Jeffrey Ford. Nevoia de a veni cu găselniţe vibrante, memorabile, precum şi cu personaje şi creaturi originale, a devenit atributul remarcabil al genului New Weird.

La nivelul subiectului, a refuzat mulţi tropi epuizaţi, specifici fantasticului, inclusiv încleştarea binelui cu răul şi a ales explorarea unor probleme precum neasemănarea, înstrăinarea, şi chiar pe ambele în dimensiunea fiziologică şi existenţială. Aş vrea să citez acum, un scurt pasaj din William Gibson's *Idoru*:

> „Lo mi-a spus odată o poveste, despre o slujbă pe care o avusese. Lucrase pentru un vînzător de supă din Hong Kong, la o tarabă de pe un trotuar. Mi-a spus că taraba îşi făcea treaba de mai bine de cincizeci de ani şi că secretul era că nu curăţaseră niciodată oala. De fapt, făcuseră supă fără oprire. Era aceeaşi supă din fructe de mare pe care o vindeau de cincizeci de ani, dar nu era niciodată aceeaşi pentru că adăugau ingrediente proapete în fiecare zi, în funcţie de ceea ce aveau la îndemînă."

Chiar dacă oala lui Gibson poate fi percepută ca o metaforă iscusită pentru literatură în general, cred că este relevent în mod deosebit pentru New Weird, care era, sau poate că încă mai este această „oală necurăţată" a ficţiunii imaginative; scriitura a cărei prospeţime era într-o mare măsură rezultatul unei amestecări nereţinute în oală,

precum şi adăugarea vivace şi viguroasă în ea a oricăror ingrediente aflate la îndemînă. Prin urmare, am convingerea că exact această strategie artistică particulară este fundamentală pentru New Weird.

Cu toate acestea, nu cred că mai există ca un curent literar coerent menit să provoace cititorii sau să atace tradiţiile învechite, deşi am convingerea că anumite trăsături specifice ale New Weird vor avea reverberaţii în lucrări ale unor scriitori noi, cît şi ale unora consacraţi. De fapt, contez pe New Weird ca sursă de inspiraţie şi influenţă puternică pentru aceia care se apucă de scris ficţiune imaginativă. Cred de asemenea că strategia amestecului genurilor — amestecarea metodică în oala necurăţată a literaturii fantastice, adăugînd ingrediente şi mirodenii din ce în ce mai proaspete în acea fiertură — exemplificată prin New Weird va deveni o abordare semnificativă pentru scriitori ai unor generaţii viitoare. Pe lîngă aceasta, nevoia de scriitori care să îşi lărgească în mod constant viziunea, să utilizeze reprezentări intense, să facă risipă de elemente arhitecturale şi de ciudăţenii fiziologice sînt la fel de vitale în crearea ficţiunii imaginative ca şi tehnicile narative. Din punct de vedere istoric, revoluţia New Wave a deschis genul science fiction către scriitura mainstream, cu întreaga sa varietate de tehnici narative şi tradiţii literare, mişcarea cyberpunk a exploatat toate genurile de preocupări tehnologice în cadrul unor peisaje citadine infinite, luminate de neoane, în vreme ce, după părerea mea, New Weird-ul a redescoperit literatura fantastică ca pe un teren de experimente al unui alchimist şi de asemenea a restabilit nevoia ca un scriitor să zămislească formule noi, surprinzătoare de oraşe sau imperii imaginare şi locuitori ai acestora.

Privite din perspectiva trăsăturilor distinctive ale categoriei, consider că se poate face referire şi se pot analiza cel puţin două romane în limba poloneză, ca făcînd parte din New Weird, de vreme ce prezintă multe asemănări cu lucrările lui China Miéville, Jeff VanderMeer sau Jeffrey Ford. Acestea sînt *Inne pieśni* (Alte cîntece, 2003) de Jacek Dukaj şi *Miasta pod Skałą* (Oraşele de sub stîncă, 2005) by Marek S. Huberath. Ambele constituie realizări impresionante ale literaturii fantastice poloneze, concepute sclipitor şi realizate cu măiestrie, ambele sînt amplasate în nişte universuri captivante, unice, extrem de originale şi însufleţite cu mare artă.

În orice caz, trebuie să ne amintim că ceea ce s-a întîmplat ca mişcare literară majoră în Marea Britanie şi în Statele Unite a fost numai un fenomen marginal în Polonia, sau poate ceva ce a coincis cu ceea ce se întîmpla în vest. Nu cred că Dukaj ori Huberath au încercat să calce pe urmele cuiva, deşi romanele lor operează cu aceleaşi modalităţi estetice şi utilizează strategii artistice asemănătoare cu acele ale aclamaţilor autori de New Weird.

Mi-aş dori să fim în stare să cultivăm nişte reacţii mai puternice şi mai rapide la noile tendinţe literare, precum şi lucrări de ficţiune aparte, însă, din nefericire, Polonia este, la mai multe nivele, o ţară care ţine mai greu pasul cu noutatea, a cărei piaţă literară este cu adevărat aparte şi, într-o mai mare măsură, conservatoare, şi a cărui public cititor se alarmează cînd este uşor comparat, de pildă, cu cel al ţării noastre vecine, Cehia — o ţară cu o populaţie aproape de patru ori mai mică decît a Poloniei. Mulţi privesc încă ca pe un fenomen inexplicabil faptul că de-a lungul anilor 1990, cei mai bine vînduţi autori din Polonia erau William Wharton (autorul lui *Birdy*, care la un anumit moment a început să scrie exclusiv pentru piaţa poloneză) şi Jonathan Carroll, în vreme ce un număr uriaş de clasici şi contemporani şi cele mai interesante cărţi noi nu erau traduse şi publicate (romanele lui China Miéville au dobîndit recunoaştere treptat — *Consiliul de Fier* nu a fost publicat încă – iar cele ale lui Jeffrey Ford sau Jeff VanderMeer încă mai aşteaptă să fie publicate).

În ciuda acestor realităţi, există un grup de scriitori care, în povestirile sau romanele lor, au început să abordeze crearea unor lumi şi personaje ficţionale fantastice într-un mod similar autorilor de New Weird. Cred că este foarte promiţător şi că sîntem pe culmile unei revoluţii în literatura imaginativă care, să sperăm că va aduce mai multe romane la fel de originale şi de importante ca cele ale Dukaj şi Huberath.

Traducere de Raluca Chirvase

LABORATOR

VIEȚILE FESTIVALULUI O CREAȚIE COLECTIVĂ NEW WEIRD

Pentru această povestire, am invitat o serie de scriitori (Paul Di Filippo, Cat Rambo, Sarah Monette, Daniel Abraham, Felix Gilman, Hal Duncan şi Conrad Williams), să participe la un experiment de laborator. Am oferit acestor autori, recunoscuţi ca făcînd parte din elita genului fantasy, dar care nu aveau nici o legătură cu New Weird, tema de a scrie o povestire „New Weird". Cum se vor achita ei de această sarcină?

Într-un fel, am vrut să îi provocăm să ne prezinte o încercare a lor de a se apropia de acest stil, sub forma unei opere literare. Nu am intenționat ca rezultatul să fie o povestire completă deşi e evident că textul are o intrigă închegată şi dusă la bun sfîrşit. Di Filippo a creat atmosfera şi a construit diverse portițe pentru inspirație, prin introducerea pe care a conceput-o – după aceea, fiecărui scriitor i s-a cerut să scrie despre un anume element din introducerea oferită de Di Filippo. Următoarea sarcină a fost aceea de a dezvolta intriga şi, totodată, atmosfera propusă de Di Filippo. – EDITORII.

Imaginea I

Paul Di Filippo

O MOARTE ÎNTR-UN *DHOTI* MURDAR

Teroristul se dădu jos din tren, printre sute de alți pelerini gălăgioşi, care coborau cu toții, pătrunzînd în interiorul asemănător cu o peşteră, împodobit cu stîlpi de fier forjat, al gării Battidarmala de pe strada Khunds.

„Alibiul perfect", gîndi ucigaşul, nu pentru prima oară, ci mai degrabă pentru a se convinge pe sine. *„Să mă prefac că sînt un adorator fără minte al lui Chuzdt, în timpul Festivalului anual al zeului-greier. Milioane de pelerini vor năvăli în imensul Riarnanth. Autoritățile oraşului vor renunța la orice formă de verificare a actelor. Mulțimi uriaşe se vor interpune între mine şi orice fel de urmărire. Frenezia religioasă irațională va împiedica buna funcționare a pazei publice."*

Cît de simplu îi va fi să îi facă pe membrii clanului conducător Sengpa să plătească scump pentru cruzimea cu care aceştia îi trataseră pe Dardarbji.

Teroristul călătorea de şase zile, care fuseseră extenuante; i se părea că trenul se opreşte din patru în patru cocioabe pentru noii călători, pe o distanță de vreo patru mii opt sute de kilometri care cuprindea diverse forme de relief: din Dardarbji însuşi, micul orăşel nordic străjuit de munți, care preluase numele clanului majoritar, pe pante alpine năpădite de flori de vară, peste podurile care asigurau un anevoios acces prin mlaştinile din Swatay, pe la poalele dealurilor, prin cîmpiile nesfîrşite ale Neethunei, presărate cu sate; apoi trenul făcuse un ocol cît se poate de dubios prin junglele din Kubota şi, pentru ultimii o sută şaizeci de kilometri, se lipise de țărmul Mării Infestate; şine de tren care îşi intersectau cărările printre atîtea şi atîtea localități mizere pînă cînd, în cele din urmă, binecuvîntatul şi blestematul Riarnanth apăru pe fundalul unor stînci maiestuoase, ocupînd o fîşie de pămînt extrem de lungă, de o lățime de cîțiva kilometri, care se întindea între Povîrnişul Dallut şi apele minunate, de culoarea jadului, ale Golfului Bangma.

În timp ce trenul încărcat de țărănoi încerca să îşi croiască drum prin mulțime şi să intre în gară, teroristul observă zeci de cascade mari, care țîşneau la intervale neregulate din stîncile arcuite; apa lor

astfel pulverizată forma curcubee continue. Se revărsau în bazine placate cu marmură, înconjurate de pieţe de cărămidă, iar rîurile astfel create se îndreptau spre golf printr-o multitudine de canale: Merituosul, Odihnitorul, Liniştitul, Imponderabilul, Adormitul şi multe altele, folosite în egală măsură de bărci şi de cei care făceau baie.

În sfîrşit, la capătul de linie Battidarmala, această primă etapă epuizantă a călătoriei teroristului luase sfîrşit.

Şi, într-adevăr, fusese cumplit de obositoare. Parcursese cea mai mare parte a călătoriei în picioare, înghesuindu-se prin mulţimea care clocotea. Performanţa de a dormi se realiza în ture, în vagoane speciale fără geamuri, unde erau separaţi în funcţie de sex şi li se oferea cîte o firidă asemănătoare cu un coşciug. Acestea erau suprapuse, de la podea şi pînă în tavan, şi emanau mirosuri pestilenţiale de flatulenţe şi sudoare. Mîncau ce se nimerea, în funcţie de alimentele pe care le ofereau vînzătorii ambulanţi care traversau trenul ce mergea din ce în ce mai încet. Golirea intestinelor şi a vezicii urinare se făcea în public: respectivul atîrna de un fel de scaun de frînghii agăţat în afara trenului, în timp ce trenul era încă în mişcare. (Ghinioanele erau inevitabile.) Posibilitatea de a te spăla era inexistentă.

Totuşi, nu avea alte opţiuni pentru această călătorie. Grupul de radicali care îi finanţa călătoria spre Riarnanth i-ar fi putut oferi cu uşurinţă transport privat, de vreme ce în grupul teroriştilor se aflau mulţi dintre cetăţenii de elită din Dardarbji. Dar camuflajul acestui terorist consta tocmai în faptul că dispărea prin mulţime.

Şi acum, cînd se opri un moment să se bucure de lumina vie a soarelui de vară, care se revărsa prin acoperişul de sticlă, savură clipa de odihnă, de conştientizare a faptului că era protejat de micul balon de săpun al anonimatului.

Dhoti-ul său, alb şi apretat la plecarea din Dardarbji, era murdar şi pătat, iar cureaua uneia dintre sandale se rupsese atunci cînd cineva îl călcase pe călcîi, în timp ce el încerca să se strecoare mai în faţă. Sandala ruptă atîrna şi se izbea de pămînt cu fiecare pas, ca o permanentă piedică. Bocceaua de pînză cu un singur nod traversa un piept şi un spate de mahon, goale,dar năclăite de un amestec de praf şi transpiraţie, de parcă ar fi fost un cotlet de miel pane. Avea părul încîlcit, dinţii şi limba acoperite de o crustă de mizerie şi unghiile soioase. Ştia că nu gîndeşte atît de clar cum ar fi trebuit, datorită

somnului insuficient de săptămîna trecută. Îi era foame, era singur şi irascibil, pentru că, în tînăra sa viaţă, nu fusese niciodată atît de departe de Dardarbji. Greutatea misiunii ce i se încredinţase apăsa pe umerii lui.

Şi toţi aceşti pelerini! Cît de mult îl dezgusta fanatismul lor!

În trecere, doi dintre ei zîmbiră dintr-un exces de fraternitate şi făcură semnul lui Chuzdt spre terorist: cu ambele braţe îndoite din cot şi poziţionate vertical, aproape de trunchi. O mînă întinsă înainte şi cealaltă indicînd spre pămînt se prăbuşeau brusc, de parcă cineva le-ar fi rupt încheieturile.

Poziţia greierelui.

Cultul teluricului Chuzdt era răspîndit prin toate regiunile acestei naţiuni atît de eterogene, cu excepţia imaculatului popor din Dardarbji, care îi aducea omagii aristocraticului, imperialului Jaggenuth.

Dar acum, desigur, teroristul fu silit de situaţie să le răspundă la zîmbet, pînă cînd pelerinii trecură mai departe.

Ar fi cel mai bine să scap din spaţiul ăsta canicular, înţesat de pelerini, gîndi el.

Deşi străzile din Riamanth erau la fel de caniculare, la fel de înguste, şi cu siguranţă la fel de înţesate de pelerini. Dar o adiere întîmplătoare, şansa unui orizont deschis şi o mînă de cetăţeni lipsiţi de pioşenie ar fi fost o uşurare.

Teroristul trecu pe lîngă motorul imens al trenului, proptit de un amortizor placat cu lemn. Muncitorii îi vîrau biomasă în rezervor cu lopeţile şi lăsau reziduurile să se scurgă prin ţevile de evacuare. Mirosul cetonic asaltă nările teroristului, care se îndreptă grăbit spre ieşire.

I se dăduse o adresă: aleea Djudrum, numărul 50, în cartierul periferic Tsongtrik. Acolo, va primi următoarele instrucţiuni. (Modalitatea propriu-zisă a atacului său îndreptăţit asupra oraşului rămînea o enigmă pentru el; o măsură de precauţie pentru cazul în care era prins şi interogat.)

Dar, desigur, putea amîna întîlnirea cu complicii săi pînă o să viziteze o baie publică, o prăvălie de orez, găluşte ori samosa* şi un pantofar. Poate ar putea chiar să apuce o noapte de somn, fără

---

* Pateuri indiene umplute cu carne sau legume. (n. trad.)

companie sau obligații, doar pentru a-şi asigura odihna necesară misiunii lui dificile şi periculoase, oricare ar fi fost aceasta.

Gîndul la o femeie pe care ar fi angajat-o să împartă salteaua cu el îi tulbură o clipă imaginația, dar şi-l reprimă cu asprime. Conştiința datoriei nu lăsa loc plăcerilor carnale.

Ieşirea din clădirea gării era împodobită cu lungi şi stridente ghirlande de flori, atît naturale cît şi de hîrtie. Un steag purta o inscripție în dezagreabilul alfabet Sengpa, pe care toți copiii din Dardarbji fuseseră siliți să îl învețe în ultimii o sută de ani. Le ura bun venit tuturor „mireselor şi mirilor lui Chuzdt".

Afară, adierea proaspătă dinspre est, dinspre Golful Bangma, învioră într-o oarecare măsură simțurile teroristului, deşi mirosurile degajate de clisa de pe străzi, de mîncărurile gătite, de animalele de povară, parfumuri, animale de companie, diverse procese tehnologice şi de trupurile celor aproximativ o mie de cetățeni activi care se înghesuiau într-o piață apropiată dominau neîndoielnic natura.

În rîpele şi pe străzile impunătoare, curate, din Dardarbji, situația era cu totul alta.

Ezitant, teroristul se alătură mulțimii de oameni. Nu ştia cum să ajungă pe aleea Djudrum, numărul 50, în cartierul periferic Tsongtrik. Dar presupuse că va găsi în curînd un chioşc care să ofere informații de interes public, unde va putea să ceară îndrumare.

Un indicator oficial smălțuit, prins de peretele unei clădiri, îi arătă că lăsase în urmă Strada Khnuks şi acum traversa Bulevardul Jonkul.

La un cvartal distanță, un grup de oameni înconjurau o mică scenă înălțată, pe care țopăia o trupă de actori. Nu prea aprobator, şi cu toate acestea intrigat, teroristul se opri să privească.

Conducătorul trupei afişa ostentativ o mustață imensă care îi atîrna pînă sub bărbie. Fioros şi ambiguu, părea că vrea să-şi facă ascultătorii părtaşi la un secret amuzant. În timp ce în spatele lui dansau femei frumoase, înveşmîntate în mătăsuri pastelate, şi clovnii jonglau cu iatagane antice, el se adresa mulțimii.

— Veniți să-i vedeți pe faimoşii actori şi saltimbanci ai lui Hrangit în această seară, lăsați-ne să vă înviorăm existențele plictisitoare cu o dramă de un profund tragism şi eroism. „Potopul din Riarnanth!" Cea mai străveche legendă a distrugerii frumosului vostru oraş, cînd atotputernica mare s-a transformat într-o trădătoare şi a cotropit

metropola! Întrupată în fața ochilor voştri uimiți, cu efecte miraculoase! Numai cei care au izbutit să se cațere pe stîncile Dallut, asemenea maimuțelor, sau să înoate în Golful Bangma, asemenea peştilor, au reuşit să supraviețuiască acelei zile.

La această replică, o maimuțică se ivi de nicăieri şi se cățără pe pantalonii oratorului, cocoțîndu-se pînă pe creştetul lui. Un clovn încercă să alunge animalul, dîndu-i cîteva scatoalce cu o băşică de forma unui peşte-balon. Mulțimea izbucni în urlete nestăpînite. După ce toți cetățenii gălăgioşi se liniştiră, vorbitorul conchise:

— Eu, Hrangit, vă garantez că veți fi mulțumiți!

Teroristul se pomeni zîmbind încurajat. Faptul că vorbeau despre distrugerea oraşului Riarnanth era un semn bun. Le era recunoscător actorilor din trupă. Dacă zeii lor le erau favorabili, Hrangit şi compania lui vor ajunge cu bine în alt oraş, înainte ca un dezastru mai modern să se abată asupra lui Riarnanth.

Jonkul se intersecta cu un bulevard ceva mai lat, numit Calea Poonma. Teroristul o luă la întîmplare spre dreapta, continuînd să caute un chioşc de informații, similar celor cu care era obişnuit de acasă.

Un grup de muzicieni, alcătuit din bărbați tineri în uniforme împodobite cu panglici de aur, hoinăreau pe străzi, abia evitînd ciocnirile cu diverse mijloace de transport, cum ar fi o căruță mare plină cu dovleci, în timp ce sărbătoreau vremelnica domnie a lui Chuzdt cu lăute, flaute, viori şi tamburine. Oamenii le aruncau monede, pentru noroc sau din plăcere. Şeful de grupă, un bătrîn şiret care ținea în mînă o *veena** – purtată mai mult pentru a fi etalată, decît pentru a fi folosită – aduna grăbit monedele.

— Chuzdt vă mulțumeşte. Doumani şi Muzicienii lui de Aur vă mulțumesc şi ei!

Însetat, teroristul se opri să îşi cumpere un pahar de iaurt răcoritor de la un cărucior de pe trotuar înconjurat de o băltoacă de apă din cauza bucăților mari de gheață de deasupra, care se topeau. În timp ce sorbea ultimele picături, se apropie un cerşetor.

— Un obol sau doi, bunule domn, să aibă şi sărmanul Goza ce să mănînce! Pentru numele lui Chuzdt!

---

* Instrument muzical cu coarde din India. (n. trad.)

Sărăcia cerşetorului, starea lui dezgustătoare şi evidenta dizgraţie în ochii lui Jaggenuth îl scîrbiră pe vizitatorul din Dardarbji. Oraşul lui curat nu ar fi tolerat niciodată prezenţa unui asemenea individ.

— Pleacă! Nu am nici un obol de risipit cu un om ca tine! Angajează-te ca ghid în prăpăstiile pline de foc ale Muntelui Meru, din partea mea!

Cerşetorul numit Goza dădu înapoi slugarnic.

— Chuzdt să te binecuvînteze orice ai face, bunule domn!

Recunoscător, teroristul îl lăsă pe cerşetor în urmă şi continuă să caute un chioşc, care să-i ofere informaţiile de care avea nevoie. Se putea ca Riarnanth să nu aibă acest serviciu public?

Cu greu puteai găsi un cvartal în Dardarbji care să nu se laude cu mica statuie de forma unui *stupa**, unde puteai să introduci întrebarea şi plata într-o capsulă pe care o aruncai în gura demonului şi care era proiectată apoi printr-un sistem pneumatic pînă la o bibliotecă centrală, de unde primeai rapid răspunsul – prin părţile din dos ale demonului! (Informaţiile de acest gen nu prea erau privite cu ochi buni de Jaggenuth, care aprecia mult mai mult rîvna spirituală.) Dar Dardarbji era un loc civilizat, bine dotat, iar toţi aceşti oameni erau, evident, nişte păgîni analfabeţi.

Teroristul ajunse în faţa unei fabrici mari, în plină activitate, înconjurată de un gard de fier; o clădire vastă, imaculată, de culoarea nisipului, care avea vreo trei etaje, iar ferestrele sale deschise ofereau o adiere plăcută muncitorilor de dinăuntru. Complexul includea şi o fîntînă care susura, şi era umbrit de smochini indieni înalţi.

După o secundă, teroristul recunoscu sunetul zecilor de maşini de cusut Festival, alimentate fără îndoială de nişte motoare din pivniţă. Ochiul lui antrenat descoperi rapid ţeava care elimina deşeurile produse de respectivele motoare, precum şi jgheaburile pentru alimentarea cu biomasă. Era bine să fie atent la detaliile infrastructurii adversarului.

O plăcuţă de pe peretele fabricii menţiona:

PIEILE DE CROCODIL ALE LUI VALVAY
CEA MAI BUNĂ CALITATE
CALEA POONMA, NUMĂRUL 12.000

---

* Monument menit să îl proslăvească pe zeul Buddha. (n. trad.)

La un geam al unuia dintre etajele superioare, la numai cîțiva metri de stradă, puteai vedea un bărbat cu o înfățișare extrem de arogantă stînd la un birou, răsfoind hîrtii și dosare cu șină. O femeie frumoasă intră în birou și îi spuse ceva bărbatului, care îi răspunse. Dar cuvintele lor se pierdură din cauza zgomotului fabricii.

E posibil, gîndi teroristul, ca bărbatul să fie mîndrul proprietar, Valvay în persoană, un reprezentant al clasei exploatatorilor economici care îi asupriseră atît de mult pe cei din Dardarbji. Cum o fi oare să dai ordine atîtor turme de oameni – inclusiv unei femei atît de frumoase?

În timp ce teroristul trecea pe lîngă clădire, se auzi un sunet strident de fluier. Muncitorii, tinere femei în marea lor majoritate, începură să iasă în valuri pe uși. Deja li se terminase tura! Era o oră destul de tîrzie a după-amiezii. Teroristul simțea cum orele lui de ipotetic răgaz se scurg. Se hotărî să amîne căutarea de informații despre locul întîlnirii lui pînă a doua zi, și să-și concentreze eforturile pentru a găsi o locuință, o baie și hrană.

Dar, pe întinderea a cîțiva kilometri mai încolo, Calea Poonma nu avea decît fabrici, și nici urmă de lucrurile de care avea el nevoie. Nevrînd să se întoarcă – din instinct, îi displăcea să își schimbe deciziile sau să dea înapoi, mai ales de pe un drum care i se dovedise favorabil de-a lungul cumplitelor eforturi depuse pentru îndeplinirea acestei misiuni – teroristul preferă să caute o stradă laterală, care l-ar fi dus spre vreun cartier comercial, plin de viață.

Drept înainte, o alee slab luminată se contura printre depozite mari, fără ferestre. Teroristul ezită în fața ei. Lumina și forfota colorată, aproape abstractă, de la celălalt capăt al ei arătau că acolo se află un alt bulevard. Nu i se arăta nici o altă cale spre ceea ce căuta.

Se aventură pe drumeagul îngust și întunecat.

Un morman de gunoi gălăgios aflat pe la jumătatea drumului îl făcu pe terorist să se grăbească spre depărtata ieșire. Și în timp ce căuta să treacă mai repede de movila de gunoi, din aceasta răsăriră trei umbre de patrupede.

Inima teroristului sări din loc...

Dar nu erau decît cîini – potăi de mărime medie, cu blana galbenă. Cîini sălbatici, cu siguranță, dar nu constituiau o amenințare serioasă...

Apoi zări tunicatele.

O picătură de substanță vîscoasă, gelatinoasă şi translucidă atîrna de blana fiecărui cîine, la baza gîtului. În acestea, puteai întrezări vag o entitate embrionică.

În timpul instructajului, teroristul fusese avertizat în privința acestor amenințări amfibiene, care se găseau în cîteva canale ale oraşului, mai rar curățate de brigada de salubritate.

Sistemul lor nervos se întrețesea cu al cîinilor. Aceste tunicate parazite erau adevăratele animale de pradă, conştiente şi neîndurătoare.

Cîinele din frunte mîrîi cuvinte, ca o marionetă:

— Omule, întinde-te şi hrăneşte-ne!

— Nu!

Teroristul îi îndepărtă cu o lovitură de expert, dar cîinii conduşi de tunicate erau mai şireți decît le-ar fi permis, în mod normal, instinctele lor sălbatice. Îl împrejmuiră în aşa fel, încît să nu-i poată atinge, apoi începură să se apropie.

Teroristul făcu o săritură înaltă deasupra unui cîine, ateriză, se împiedică şi simți cum dinții lor i se înfig în gambă. Apoi se ridică şi o rupse la fugă, înapoi pe drumul pe care venise.

Aproape că ajunse la ieşirea din alee. Apoi, sandala lui ruptă îl făcu să se împiedice şi să cadă pe jos cît era de lung.

Cîinii se năpustiră asupra lui mîrîind, plini de bale. El se zbătea, căutînd să îşi apere gîtul, stomacul, prohabul – toate deodată...

— Fă-l să tacă! porunci un cîine.

Un altul înşfăcă în gură un ciomag greu şi noduros. Javra îşi luă avînt, iar ciomagul izbi capul teroristului.

Hrangit coborî de pe scena ambulantă, în timp ce mulțimea se dispersa.

— Demontați toate astea! porunci el. Trebuie să fim pregătiți de spectacol la Curtea lui Sringla, în seara asta la ora opt!

Trupa lui începu să lucreze organizat în timp ce el îi privea aprobator, răsucindu-şi mustața. Le mergea din plin acum, la începutul angajamentului lor îndelungat, pe toată durata Festivalului lui Chuzdt. Riarnanth a fost întotdeauna un loc ofertant.

Şi totuşi, de ce era atît de tulburat, de parcă un blestem nedefinit l-ar fi pîndit undeva după colț? Fusese fericit şi vesel pînă acum

cîteva clipe. O aură inefabilă din ultimul grup de oameni, o prezență malignă?

Hrangit se hotărî să viziteze altarul zeiței protectoare a clanului său, Yeshe. Cu siguranță, ea îi va oferi răspunsurile...

Doumani îşi întinse *veena* în sus, ca pe o baghetă de dirijor. Băieții lui arătau toți atît de bine, încît îi era greu să se hotărască cu care din ei să se culce în acea seară.

— Şi acum, băieți, „Lamentația Olarului"! Şi nu vă pierdeți energia! Tot secretul constă în antrenament! Trebuie să fim buni, dacă vrem să cîntăm la Dansul Stăpînilor din seara asta!

Goza părăsi căruciorul vînzătorului de iaurt, şi se îndreptă spre cel mai apropiat sediu al poliției, la intersecția dintre Preem şi Lall. Cu cît se depărta de locurile unde rătăcea de obicei, cu atît îşi schimba înfățişarea. I se întrezăreau membrele musculoase, atitudinea lui devenea mai puțin umilă. Pe scările clădirii oficiale, începu să îşi smulgă cicatricele şi rănile false de pe trup, aruncînd pe jos butaforiile de plastic.

În momentul cînd ajunse la biroul principal, unde şedea un polițist gras în uniformă citind o fițuică ieftină, Goza cerşetorul se dovedi a fi un zdrahon viril, plin de siguranță de sine şi spirit.

— Chalch! Ia ascultă! S-ar putea să nu fie mare brînză, dar am dat peste un pelerin extrem de neobişnuit. M-a înjurat folosind o expresie din Dardarbji. Ce să caute unul ca el aici, la Festival?

Valvay sorbi dintr-o ceaşcă proaspătă de ceai – a zecea din ziua respectivă – şi pipăi o mostră de piele de crocodil din ultimul lot. Splendidă, mlădioasă, cu un model minunat. Din aceasta s-ar putea fabrica o pereche minunată de pantofi, o poşetă sau o curea pentru o femeie frumoasă. Un proces care l-ar îmbogăți considerabil pe Valvay.

Totul era perfect în această lume.

Uşa de la biroul lui Valvay se deschise şi Safiya aruncă o privire înăuntru. Părul ei scurt şi negru încadra o față inteligentă, de nuanța ceaiului din ceaşca lui Valvay.

— Mai doriți ceva, domnule? Voi pleca în curînd.

Valvay îi făcu semn secretarei să plece.

— Nu, nu, nu te rețin în prima seară a Festivalului. Du-te şi distrează-te.

Fluierul binecunoscut răsună chiar în acea clipă, semnalizînd sfîrşitul turei.

Safiya spuse:

— Vă mulţumesc, domnule. Vă doresc distracţie plăcută. Înţeleg că Dansul Stăpînilor va fi foarte special în această seară.

— Da, Marele Preot Anjai Mace va fi sponsorul de anul ăsta. L-a învins pe Marele Preot Majin Panaranja în Procesul celor O Mie de Delicatese. Înţeleg că au existat unele resentimente, dar nu mă aştept decît la distracţie.

— Mă bucur foarte mult pentru dumneavoastră şi pentru ceilalţi Stăpîni.

În timp ce se pregătea să plece, Valvay spuse:

— Mai ai arma pe care ţi-am dat-o? Insişti să stai în cartierul ăla înfiorător, deşi m-am oferit să îţi găsesc o locuinţă mai bună.

— Nu pot să îmi părăsesc părinţii, domnule, iar ei refuză cu încăpăţînare să se mute.

— Bine, în regulă. Dar oferta rămîne valabilă!

Safiya închise uşa.

Valvay oftă şi se întrebă dacă va reuşi vreodată să o seducă pe fata asta.

Safiya o apucă pe Calea Poonma, meditînd relaxată. Intenţiile lui Valvay erau atît de evidente. Nu dorea decît un singur lucru. Poate ar trebui să cedeze. Dar era însurat, şi între ei era o diferenţă de vîrstă atît de mare...

Ei bine, dar nu trebuie să decidă acum!

Se gîndi cum să-şi petreacă seara. Mai întîi, trebuia să cumpere cele necesare pentru cină, pentru părinţii ei, Radna şi Karst, şi pentru ea însăşi. Să pregătească cina şi să o servească. Să discute cu familia ei. Apoi, mai erau cîteva acte pe care nu le terminase şi pe care le luase acasă. Îşi bătu uşor poşeta imensă din piele de crocodil – un material de proastă calitate, respins de către control şi vîndut cu reducere angajaţilor – şi pipăi teancul de hîrtii dinăuntru.

Dar după toate astea, va fi în sfîrşit liberă, să sărbătorească împreună cu prietenii ei.

Mîrîieli ameninţătoare îi întrerupseră şirul viselor.

Cîini! O pacoste binecunoscută.

Safiya îşi dădu jos poşeta de pe umăr, şi băgă o mînă în ea.

Acolo, la intrarea în alee...

Trei cîini mînați de tunicate sfîşiau o victimă!

Bubuitul din pistolul Safiyei răsună ca un tunet. Curajoasă, schimbă cartuşul, pregătindu-se de o nouă rafală de gloanțe.

Dar cîinii fugiseră deja. Chiar dacă l-ar fi nimerit pe vreunul din ei, asta nu i-ar fi reținut pe ceilalți.

Safiya se aplecă asupra omului leşinat, plin de sînge. Un biet pelerin. Ce să facă?

Nu putea să îl lase acolo, pur şi simplu. Dar nu era nimeni în jur. Oricum, îl va scoate din alee, oricum.

Se aplecă, îl apucă de subsuori şi îl trase pînă în stradă. Iată un lucru care urma să îi complice seara.

Imaginea a II-a

Cat Rambo

ALBĂSTRELELE NEMĂRTURISIRII

La sfîrşitul celor mai lungi zile ale verii, lumina devine subțire ca o dantelă, înainte de a se topi, eliberînd umbre albastre care se umflă din ce în ce mai mult sub mantia ei. De-a lungul canalelor ce poartă atîtea nume, rîndunelele şi liliecii flutură din aripi şi plutesc tremurînd deasupra apelor umflate.

O femeie nebună se mişca încolo şi încoace la marginea placată cu ceramică a Canalului Nemărturisirii, ca o coardă ciupită de atîtea priviri indiferente. Purta o rochie pătată de rugină şi petrol, şi un buchet de albăstrele risipite, ofilite şi mototolite de caniculă, zăceau în jurul degetelor ei de la picioare, pline de murdărie.

Umbra ei se întindea ca un lichid pe trotuarul fierbinte, încrețindu-se în gropi. Din ea răsăreau furnici ca nişte fărîme de întuneric, desfăşurîndu-şi conştiincios treburile nocturne.

Tunicatele o urmăreau ascunse la intrarea în alee, măsurînd viteza trecătorilor, calculînd unghiul cel mai potrivit pentru a o înhăța de încheietura mîinii sau de gleznă. Discutau în şoapte guturale, formînd cuvinte pe măsura gurilor, cartilaje care şuierau, scîrțîiau şi zăngăneau. Ea mirosea a caniculă şi a brînză, a fier şi a oțet, un miros

care întărîta simțurile cîinilor şi îi ademenea spre ea, în timp ce se muşcau şi se împingeau unul pe altul. Unul din ei scheună, o voce stridentă a umbrelor serii, dar femeia nu se întoarse nici măcar atunci cînd se încăierară şi se furişară îndărăt, într-un straniu balans ce se apropia din ce mai mult de ea.

Se întoarse, totuşi, cînd auzi un fluierat, o melodie apatică pe care numai cel care o fluiera ar fi putut să o identifice drept „Bocetul de înmormîntare din Riarnanth".

Hrangit o zări cu greu printre umbre. Mintea lui se concentrase automat asupra cîntecului, buzele formau notele din inerție, dîndu-i răgaz să se gîndească, să descopere de unde venea acea stare neagră care îl apăsa. La intersecție, singura lumină dintre clădirile înalte provenea de la o veche lampă cu manivelă, pe care nu o întorsese nimeni de foarte mult timp. Dorindu-şi să fi avut un cuțit sau o puşcă, el se întinse în trecere, şi roti manivela pînă la jumătate. Felinarul aruncă o lumină mai puternică, tremurătoare, dar îndeajuns de clară pentru ca el să zărească mogîldeața de la marginea canalului, ca o marionetă manevrată de corzi invizibile.

— Ia vino aici!

Apucă un cot şi i se păru dezagreabil de elastic, aproape ca şi cauciucul, în timp ce ea se legănă îndărăt, spre el. La contactul cu ea, toată amărăciunea care îl urmărise se comprimă rapid şi puternic, ca o lovitură neaşteptată sau ca un cleşte. Se gîndi: „Ar fi cazul să angajez un exorcist", imaginîndu-şi pentru o clipă că fusese prins în capcană de unul din micii demoni ai tristeții care bîntuie noaptea pe deasupra canalelor, un spectru al sinuciderii, din aceia care se întind de obicei în lumina lunii pe deasupra apelor şi îi învăluie doar pe aceia care le privesc țintă.

Auzi lătrături şi şoapte în spatele lui, o încăierare impertinentă care îl determină să o tragă deoparte, în lumina ceva mai clară a lămpii şi îi dădu drumul, lăsînd-o să cadă, iar albăstrelele să se risipească din mîinile ei, în timp ce el apucă manivela şi o învîrti provocînd un zbîrnăit atît de cumplit, cu pocituri, ritmice, încît se aşteptă să vadă cum ies scîntei din mecanism. Lampa se dezmembră, şi cîteva bucăți de metal se izbiră de pămînt cu un zdrăngănit şi un clinchet, în timp ce altele dispăreau în apele umflate ale canalului, creînd cercuri din ce în ce mai mari, pentru a nu mai apărea niciodată.

Tunicatele se sfătuiau pe aleea lor, scheunînd şi făcînd pipi pe cărămizile răcoroase în timp ce vorbeau. Unul din cîini strîngea ciomagul între dinţi în tăcere, numai ochi şi urechi la cuvintele celorlalţi doi.

Fusese mirosul, mirosul ei neclar şi aţîţător. Aruncîndu-şi ciomagul pe cărămizile unsuroase, cîinele tăcut linse petalele albastre de lîngă canal şi li se alătură tovarăşilor lui. Petalele îi atîrnau de mustăţi sclipind, în contrast cu blana murdară.

Erau tulburaţi, iar paraziţii care înotau în globurile lor se agitau şi se răsuceau, iar fluidul sărat din jurul lor avea gust de oţel şi de nesiguranţă. Unul din ei fu atît de copleşit de semnalele conflictuale, încît trupul cîinelui cu pricina se prăbuşi la pămînt şi se zbătu prin praf, cuprins de spasme, în timp ce ceilalţi schelălăiau plini de compasiune. În cele din urmă, criza trecu, iar tunicata se întoarse de jur împrejur în celula ei, afectată de lovituri dar uşurată să descopere că membrana care o înconjura era intactă.

Porniră înainte, urmărindu-l pe Hrangit care trecea valvîrtej peste rotiţe şi mecanisme risipite pe jos, disperat să o tîrască pe nebună pînă pe un bulevard mai mare, mai bine luminat, plin de oameni. Tunicatele se agăţară mai strîns de gîturile acoperite cu blană – cîtă vreme cîinii nu făceau o mişcare ostentativă, aveau toate şansele să nu fie zăriţi. Îi vor urmări încet, pe vîrfurile picioarelor.

Tot ce îşi dorise el era să o viziteze pe Yeshe, să intre în acea curte care părea întotdeauna mai liniştită decît o curte obişnuită şi să stea la umbra zeiţei parţial păianjen, parţial elefant, parţial altceva. Statuia fusese cioplită cu mai multe decenii în urmă, poate chiar un secol. Tatăl lui pretindea că, în timp ce şedea acolo, şi-a dat seama dacă vrea să se însoare sau nu – decizia a fost negativă – iar fratele bunicului său afirma că, în timp ce stătea acolo, zeiţa i-a vorbit:

— O conversaţie destul de lungă şi un dialog atît de plăcut, de parcă ar fi fost o veche prietenă.

Bătrînul căpătase obiceiul de a vorbi cu zeiţa în ultimii ani de viaţă. Hrangit îşi amintea cum asista la aceste prelegeri, iar ochii urduroşi erau aţintiţi asupra unui punct de dincolo de umărul lui, cu o fixitate înfricoşătoare care îi dădea lui Hrangit un impuls constant de a se întoarce şi de a înfrunta minunea ectoplasmică pe care o urmărea bătrînul. Dar cele cîteva priviri furişe în direcţia respectivă îi dezvăluiseră că respectiva privire nu ţintea decît aerul şi, în timp,

ajunsese să se gîndească la acest obicei cu o tandreţe nostalgică, uitînd de groaza care-i făcea stomacul să se încordeze, şi pe care i-o insufla de fiecare dată privirea fixă a bătrînului.

Totuşi, i s-ar fi părut normal ca zeiţa să prefere să-i vorbească lui, de vreme ce el era mult mai priceput în arta conversaţiei, decît oricare alt membru al familiei lui. Într-adevăr, memorase două sau trei glume foarte amuzante, dar de bun gust, şi mai multe povestioare care ar putea fi pe placul unei zeiţe, credea el, hotărît să evite subiecte cum ar fi politica sau caracterul divin al regilor, şi preferînd discuţii despre absurditatea broaştelor şi a norilor. De cîte ori se aşezase alături de Yeshe, simţise cum liniştea i se infiltrase pînă în măduva oaselor şi îşi asumase răbdarea aşteptării, de parcă aceasta urma să fie ziua în care zeiţa îşi va deschide în sfîrşit ochii şi îl va întîmpina pe Hrangit cu o voce blîndă şi cunoscută.

Oftînd, îşi abandonă visul atît de plăcut şi lăsă imaginea zeiţei din imaginaţia lui să alunece înapoi în tăcere, în timp ce el şi nebuna s-au pierdut în forfota şi zgomotul străzii pline de oameni. Copiii străzii, cu părul plin de praf şi ochii mari, se adunaseră în jurul unui cărucior de plăcinte *dhosa*, cerşind rămăşiţe de la vînzător care se străduia din răsputeri să îi ignore, în timp ce îi servea pe cei care aveau cu ce plăti. Din depărtare, pocnetul şi detunătura unor petarde depăşi sfîrîiala uleiului şi clinchetul monezilor, deşi soarele încă nu apusese, iar adierea plăcută, plină de arome se contamină cu mirosul de sulfură şi de praf de puşcă.

Mulţimile erau cuprinse de entuziasm, alcătuind vîrtejuri care treceau dintr-o parte în alta, poate era un schimb de tură într-o fabrică, poate se terminase vreun spectacol, poate o adunare se îndrepta spre un anume loc – nu îşi dădea seama unde – dar se ţinu în continuare de mîneca nebunei în timp ce mulţimea îl tîra după ea, ducîndu-l în valurile ei ca pe o bărcuţă de hîrtie. I se păru că ea spusese? cîntase? ceva, dar, după ce el strigă şi arătă cu mîna liberă că nu înţelege, ea zîmbi şi îi dărui un zîmbet dulce, tulburat. El observă că femeia avea ochi albaştri ca cerul amiezii, de albastrul rugăciunilor împlinite şi al apusurilor de soare din poveştile cu zîne, chiar în momentul în care o femeie imensă, purtînd un *sari* galben se înghionti să treacă, darurile ei de la natură completîndu-se cu emoţia, şi desfăcu strînsoarea dintre mîinile lor.

El îşi făcu loc cu coatele urmărind-o, înotînd prin mulţimea cu mişcări ciudate, lunecoase, care păreau să se fi încetinit pe măsură ce el se grăbea mai tare. El o văzu trecînd prin mulţime, apoi prin spaţiul dintre doi bărbaţi în veşminte albe, apoi zări cum valurile mulţimii o împingeau spre fîntîna din centru. O urmă, urcînd cele douăsprezece trepte uzate, alergînd, împleticindu-se, neştiind de ce era atît de îngrozit de gîndul că o va pierde.

O ajunse pe ultima treaptă a scărilor. Ea se ascunsese după un vînzător de baloane.

Se prăbuşi în braţele lui rîzînd, un rîs profund, gutural, iar trupul ei se transformă brusc în mii de petale albastre, strălucitoare, un val de culoare care dansa în adierea vîntului ca un demon de fum, făcîndu-l să-şi piardă răsuflarea.

Vînzătorul de baloane spuse ceva inteligibil şi dădu drumul firelor, lăsînd baloanele roşii să se înalţe spre cer, mai iuţi decît păsările. Aerul se linişti şi petalele căzură, învăluind pămîntul într-un potop albastru, lunecos, care îl făcu să se împiedice şi să cadă într-un genunchi. Vînzătorul îl apucă de umăr şi îl ajută să se ridice, în timp ce mulţimile care nu observaseră nimic îşi continuau vîrtejul ameţitor, iar baloanele de pierdeau în cerul care se întuneca treptat.

Imaginea a III-a

Sarah Monette

TOŢI COPIII LUI DUMNEZEU AU ARIPI

Jin nu îşi aminteşte nimic de dinainte de a fi Jin.

Ştie că a existat un asemenea moment, pentru că nici o tunicată nu ar fi fost atît de excentrică, încît să se agaţe de un căţel, iar tunicatele au un ciclu de viaţă complicat, cuprinzînd o singură etapă în care au nevoie de simbionţi. Aşadar, cîinele şi tunicata nu au fost dintotdeauna una şi aceeaşi entitate.

Şi acum, iat-o pe Jin.

Imună la orice boală sau nenorocire, gazda unei tunicate urma să trăiască atîta timp cît aceasta va rămîne în etapa de simbiont. Jin nu ştie ce va urma după aceasta. Văzuse transformarea, tunicata

zbătîndu-se să se libereze de sacul protector, luptîndu-se cu ghearele, dinţii şi nişte aripi membranoase cu o sclipire umedă; văzuse noua făptură – care nu se mai numea tunicată, ci *dhajarah* – azvîrlindu-se spre cer cu un ţipăt, şi văzuse cîinele, care cu o clipă în urmă era un prieten, un tovarăş de luptă, prăbuşindu-se pe jos, ca un pachet de oase şi blană fără viaţă.

Dar nici o *dhajarah* nu s-a întors vreodată să discute cu o tunicată. Nu ştia dacă prietenele ei Mutlat şi Ru sînt aceleaşi fiinţe acum, că traversează cerul în zbor, dacă stau în coloniile lor, pe bolţile catedralelor, ale gărilor, ale depozitelor de mărfuri, imense şi urît mirositoare, care se înşiră de-a lungul docului. Nu ştie dacă va rămîne Jin. Şi, de obicei, nici nu îşi face probleme din cauza acestui subiect.

Goza cerşetorul era băiat bun, dar oamenii nu voiau să vorbească cu el, deşi jurase în repetate rînduri – şi pe bună dreptate! – că boala lui nu e contagioasă. Din acest motiv, atunci cînd părăsi secţia de poliţie, nu se mai deghiză în Goza cerşetorul ci în Azog bătăuşul.

Oamenii vorbeau cu Azog fie că voiau, fie că nu.

Îşi făcea veacul prin cartierele rău famate ale oraşului, urmînd linia ferată, linguşind, ameninţînd, şantajînd – recurgînd uneori la violenţă, mai mult pentru a-şi elibera frustrările din ce în ce mai puternice – şi a rămîne în personaj – decît din orice alt motiv. Nimeni nu părea să ştie nimic, deşi oamenii erau evident intimidaţi de el. Toată lumea era dispusă să îi povestească ce a văzut ginerele celei mai bune prietene a mamei lor, sau ce a visat nepoata celui de-al doilea soţ al surorii lor. Discordiile dintre zei. Fu amintit de cîteva ori numele zeiţei Yeshe, de nenumărate ori numele zeului Jaggenuth, şi asta îi aminti din nou de pelerinul ciudat cu care se întîlnise lîngă căruciorul unui iaurgiu, un pelerin care venise la Riarnanth pentru un festival pe care poporul lui nu îl sărbătorea.

Şi iar numele lui Jaggenuth, şi furie, şi de-abia şoptit, Dansul Stăpînilor. Ceva urma să se întîmple la Dansul Stăpînilor, dar nimeni nu ştia ce anume.

A treia oară cînd ameninţă să rupă braţul cuiva, nu mai era Azog. Nici Azog bătăuşul, nici Goza cerşetorul, nici Enif poliţistul, şi nici una din celelalte măşti pe care le interpunea între sine şi lume, ca pe nişte ecrane colorate al unui spectacol cu umbre. Era doar Nashira, care de-abia izbutea să se recunoască în oglindă.

La Balul Stăpînilor, va cînta Dseveh. Dseveh, cu ochii lui mari şi întunecaţi de căprioară şi zîmbetul lui de vulpe şireată, Dseveh, cu vocea lui ca o rază de soare care trece printr-un strat de miere naturală. Dseveh, care dădea sens tuturor şaradelor şi stratagemelor lui Nashira, atîta timp cît acestea izbuteau să îl apere pe Dseveh.

Dseveh rîdea de el şi de ideile lui romantice – rîdea şi apoi îl săruta, pentru că, de cînd se ştia, nimeni nu căutase să îi ofere siguranţă.

Pentru Dseveh, Nashira se costumă în Azog şi coborî spre mormanele de gunoaie ce se adunau în triunghiul dintre Canalul Adormit, şinele de tren şi Golful Bangma, acolo unde se adăposteau, se împerecheau şi se încăierau cîinii infestaţi de tunicate, în canicula insuportabilă a orelor amiezii. În calitate de informatori, cîinii erau încurajator şi minunat de sinceri. Dacă ştiau ceva, recunoşteau. Dacă nu, recunoşteau şi lucrul ăsta. După aceea, probabil că vor încerca să îl mănînce, dar nu era nici o problemă. Se putea descurca.

Era oarecum mai sigur să îi abordezi pe propriul lor teritoriu, decît să încerci să îl acostezi pe vreunul dintre ei pe o alee lăturalnică. Ultima variantă garanta faptul că vei fi mîncat înainte să apuci să zici ceva; a doua te făcea să pari deconcertant.

Azog venise de atîtea ori la mormanele de gunoi – Rana cu Puroi, după cum erau poreclite de către cei care aveau ghinionul de a locui prin apropiere – încît cîinii îi recunoscură mirosul. Jin îl aştepta deja, cînd îl văzu ieşind tîrîş din canal.

„Am ajuns să îmi spun pe numele mic cu o tunicată şi cu purtătorul ei", gîndi Azog, se cutremură şi spuse:

— Bună, Jin.

— Bună, două-picioare, spuse Jin, ridicîndu-şi capul, pentru a-l privi cu singurul ei ochi. Ce vrei?

Azog îi vorbi despre pelerinul cel ciudat, despre zvonuri şi despre temerile lui. Pe la jumătatea poveştii, Jin se aşeză, iar Azog simţi o uşurare care îi arătă, de fapt, cît fusese de speriat. După ce termină, şi o privi cu o curiozitate nedisimulată care o oglindea pe a ei, ea îi povesti întîi despre o întîlnire dintre un grup de cîini şi o femeie făurită din petale de albăstrele

– „Lini încă nu şi-a revenit după povestea asta", adăugă ea, pufnind, iar apoi întoarse capul şi strigă: Pimyut!

Un alt cîine apăru ca prin minune din cel mai apropiat morman de gunoi şi şchiopătă pînă la ei.

— Vorbeşte-i acestui două-picioare despre celălalt două-picioare, spuse ea. Spune-i cum mirosea.

— Şi despre tîrfa care m-a împuşcat, adăugă Pimyut, pe jumătate mîrîind.

— Te-a *împuşcat*? repetă Azog, pe tonul cel mai oripilat cu putinţă, iar Pimyut, încîntată, îi arătă o zgîrietură lungă şi superficială de pe umărul ei stîng, şi îi povesti despre un bărbat care nimerise pe o alee din Poonma Bay, de lîngă fabrica de piei de crocodil, o pradă uşoară, şi apoi a apărut tîrfa cu arma, şi îi înşiră toate chestiile care se amestecau în mirosul bărbatului – cel puţin jumătate din ele de provenienţă străină.

— Dă-i sandala, spuse Jin.

Pimyut schelălăi.

— Nu o poţi mînca oricum, adăugă Jin.

— Goj zice...

Jin se ridică, iar buzele i se răsfrînseră, lăsînd să se vadă colţii ameninţători.

— Dă-i afurisita aia de sandală!

Pimyut se întinse pe spate să îşi arate burta; politicos, Azog se uită în altă parte, şi ridică privirea doar în momentul în care Pimyut reveni cu o sandală cu cureaua ruptă, care fusese incontestabil făcută în Dardarbji. Aşa scria pe talpă.

— Vă mulţumesc, spuse Azog, înclinîndu-se întîi spre Jin, apoi spre Pimyut. O să fac înţelegerea obişnuită cu Ravay măcelarul...

Jin scoase un sunet, un sunet pe care Azog nu şi-ar fi putut imagina niciodată că l-ar putea scoate un cîine. Făcu un pas împleticit înapoi, odată cu Pimyut, şi amîndoi urmăriră înmărmuriţi cum Jin se tăvălea, cum sacul de la gîtul ei se zbătea, se umfla şi în cele din urmă se rupse, iar o făptură neagră, sclipitoare se azvîrli, rapidă ca o săgeată otrăvită, spre cer.

Se uitară mult timp la grămada de blană şi oase care fusese Jin. Apoi, Pimyut se scutură de parcă ar fi ieşit din apă şi zise:

— Ia spune, două-picioare. Ravay măcelarul?

Ea ţipă spre cer, spre zeii care poate că o ascultă, poate nu.

Încă e Jin.

Imaginea a IV-a

Daniel Abraham

MINTE DE LĂCUSTĂ

Pe vremuri, înainte de a-şi dărui eul lăuntric lui Chuzdt, Majin Panaranja avusese mai multe opţiuni. Ar fi putut să se însoare, sau nu. Ar fi putut să devină iubitul bărbatului care locuia în cămăruţele de peste drum, sau nu. Ar fi putut deveni poliţist, alăturîndu-se uneia din Brigăzile de Moravuri care băteau bărbaţii prinşi în compania femeilor uşoare. Ar fi putut învăţa să cînte, să citească sau să crească fiinţe vii. Ar fi putut părăsi blestematul şi binecuvîntatul Riarnanth, păşind pe cărări depărtate, acoperite cu praf. Ar fi putut trăi pe o străduţă şi să o ducă de azi pe mîine, furînd ouă de pescăruş de pe stînca din faţa lui. S-ar fi putut îmbogăţi din vînzarea sclavilor, sau ar fi putut acumula merite spirituale, eliberîndu-i.

Pe vremuri, înainte de a-şi dărui eul lăuntric lui Chuzdt, Majin Panaranja fusese un tînăr cu nenumărate posibilităţi şi un imens potenţial. Acest fapt fusese o povară de care se bucurase să scape, la momentul respectiv.

Acum, cînd trecea printre străzile înguste ale cartierului periferic Tsongtrik, mintea lui era copleşită de mantra nesfîrşită, imposibil de exprimat în cuvinte, a numelui adevărat al lui Chuzdt, iar buzele şi ochii lui purtau un zîmbet continuu, plin de bucurie. Purta o haină cenuşie, suficient de mare încît să acopere umflăturile provocate de lăcustele din care era alcătuit zeul lui, şi care îi fuseseră introduse în carne. Nu dorea să fie recunoscut.

Îl cuprinse tulburarea; era o îngrijorare tipic omenească, o distanţare de Chuzdt. Se opri un moment, îşi închise ochii şi se apucă să devoreze gîndul pînă cînd se simţi din nou pur. O femeie îl ocărî cu delicateţe pentru că i se oprise în cale. Majin zîmbi, fără a simţi plăcere sau supărare, şi îşi continuă drumul.

Uşa de pe Strada Djudrum, Numărul 50, arăta că un fost locuitor al clădirii fusese un adept fervent al Yeshei. Şase sute cincizeci şi patru de ochi negri, de păianjen, îl priviră, în timp ce stătea în faţa ei. Numărul Yeshei era şase sute cincizeci şi patru. Nu ştia de ce e

atît de important acest număr. Aşteptă pînă cînd uşa se deschise cu un scîrţîit resemnat.

Înăuntru, casa avea un miros acru de murdărie. Huruiala slabă a ţevilor sugera o stricăciune a sistemului de canalizare, pe care nu o reparase nimeni. Lumina care pîlpîia din lămpile grele de oţel era albastră şi rece la luna. Irshad se tîrî în încăpere, iar mîinile lui luară poziţia de rugăciune cu încheieturile frînte. Majin se imagină mîncîndu-l pe acest bărbat; curăţîndu-i carnea de piele, apoi oasele de carne. În gînd, desfăcu trupul scund şi fragil, ducînd fiecare organ la gură cu bucuria unui copil care explorează senzaţia de gust pentru prima oară.

Îi răspunse prin aceeaşi poziţie cucernică.

— Părinte, spuse Irshad. A intervenit o problemă. Unealta trimisă de Dardarbji nu a mai ajuns. Nu ştiam ce să fac.

Majin acceptă informaţia şi o lăsă să cadă în volbura mereu vie a conştientului său, şi permiţînd imaginii lui Chuzdt să o sfîşie. Încet, îşi dădu seama că această situaţie cere o minte de om, cu toate păcatele şi aptitudinile ei ciudate. Privi în jos şi, cu o senzaţie de greaţă profundă, se forţă să gîndească.

— A descoperit că aveam o înţelegere secretă cu stăpînii lui din Dardarbji? întrebă Majin.

— Nu ştiu, Părinte. N-a mai ajuns aici, să îşi preia misiunea.

Majin înclină din cap. Planurile pentru Dansul Stăpînilor trebuiau revizuite. Fu indignat de faptul că, atîţia ani de planuri împotriva rivalului său, Marele Preot Anjai Mace, ar putea fi daţi peste cap de un lucru atît de mărunt, precum era un Dardarbji lipsă. Luciditatea lui creştea pe măsură ce se gîndea la toate astea, ca un balon de săpun ridicîndu-se deasupra apei.

Poate că Marele Preot Mace descoperise intriga, şi ordonase ca unealta din Dardarbji să fie eliminată sau întemniţată. Poate că omul din Dardarbji descoperise că nu era decît un pion sacrificat de către stăpînii săi, în cadrul unui schimb aranjat de Majin. Sau poate bietul prost venit de departe căzuse pradă uneia din miile de pericole care îl pîndeau în Riarnanth. Poate în această clipă fumează opiu în grotele Mîntuitorilor, sau poate trece printr-o vivisecţie, în mîinile unui grup de artişti negri care au adoptat recent această formă mai puţin agreabilă de protest politic. Mintea lui descoperi toate posibilităţile, le cîntări şi luă o decizie.

— Vom merge mai departe fără el, spuse Majin. Va fi ceva mai greu, dar nu imposibil. Cred că stăpînesc îndeajuns de bine tehnicile pe care el ni le-ar fi arătat, datorită minții mele de zeu. Dacă Dardarbji apare, omoară-l. Dacă Marele Preot Mace nu sosește la Dans, vom opri planul atunci. Nu mai devreme.

— Da, Părinte, răspunse Irshad și se îndepărtă în fugă.

Majin tăcu, iar degetele lui mîngîiară umflăturile de pe propriul trup, simțind insectele care tresăreau și începeau să se zbată pentru că fuseseră deranjate. Ca de obicei, faptul că fusese obligat să gîndească asemenea unui om îi lăsase mintea impură. Ca niște mlădițe de iarbă fragedă, gîndurile și amintirile se înghesuiau să iasă la lumină. Chipul unei fete pe care o iubise. Cîntecul pe care îl fredona mama lui, cînd îl legăna să adoarmă. Un regret cumplit că devenise preot, în loc să studieze dreptul sau comerțul. Un sentiment sfîșietor, imposibil de redat în cuvinte, că pierduse ceva. Carnea verzuie, palidă începu să clocotească, iar rădăcinile ei începură să tremure din cauza unei suferințe și a unei furii îngropate, îi amenințau întruna echilibrul. Majin devoră fiecare gînd, retezîndu-l cu mandibule de chitină pînă se eliberă de toate și se simți din nou liber.

Cînd ieși în stradă, zîmbetul lui plin de bucurie era neatins de dispariția uneltei Dardarbji, de complotul pe care îl plănuise împotriva dușmanului, de pericolele care îl pîndeau pe el. Aceasta era natura zeului lăcustă: Majin trebuia să își sfîșie adversarul, sau să fie sfîșiat de el; oricare din aceste finaluri urma să un simbol sacru, iar diferența dintre cele două conta mai puțin decît freamătul fără minte al unor aripi uscate, imaginare.

Imaginea a V-a

Felix Gilman

POLIȚISTUL CHALCH ȘI CEI ZECE MII DE EROI

Detectivul e din ce în ce mai aproape de Terorist. E doar o chestiune de timp. O competiție care poate avea un singur rezultat. La miezul nopții, totul se va sfîrși pe acoperișul de acoperișul răsunînd de ecourile aripilor de lilieci, al Stației Battidarmala; sau poate că totul se

va petrece la prînz, pe stîncile învăluite de cețurile sclipitoare ale cascadelor, stînci atît de înalte încît doar eroii cei mai viteji, sau ticăloșii cei mai nemernici sînt în stare să respire acel aer și să deschidă ochii. Aici, Detectivul și Teroristul își vor susține ultimele cuvîntări, dar poți sări peste asta, poți da pagina, știi doar cu cine ții și ai mai citit de atîtea ori genul ăsta de poveste. Să ajungem la dansul pumnilor și al cuțitelor pe care îl vor interpreta pentru tine acești bărbați eleganți. Detectivul se va alege cu încă o rană sfîntă. Care vor fi ultimele cuvinte ale Teroristului, înainte de a se prăbuși în gol? Ce va spune de această dată?

Revista se numește *Cei Zece Mii de Eroi din Riarnanth*. Toată lumea îl cunoaște pe Detectiv și uimitoarele lui aventuri lunare. Polițistul Chalch întoarce încă o pagină galbenă, parfumată, iar tușul ieftin îi pătează degetele.

Chuzdt îl va ajuta pe Enif în această seară! Polițistul Chalch, mai puțin inteligent decît Enif, dar mai înțelept, nu are de gînd să iasă în seara Festivalului, în furnicarul de pe străzi. Dacă stă la biroul lui, toate imaginile din oraș vor veni la el. Hoți de buzunare, opiomani, scandalagii, defăimători, profanatori de morminte, zoofili, prostituate fără autorizație, negustori care trișează la cîntar, persoane care își elimină materiile fecale în public – Chalch se va ocupa de arestarea lor. Cam atît va vedea Chalch din Festival, și e mai mult decît își dorește. Dacă nu se uită nimeni, poate va accepta o șpagă sau două, și va renunța la pedeapsa cu biciul; Chalch se va însura în curînd, sau dacă nu, biata lui mamă va boci pînă o vor duce la casa de nebuni – iar veniturile unui polițist sînt destul de modeste.

Cine ar ieși din casă în Noaptea Festivalului? Bineînțeles că nu Chalch. Clădirea poliției e caldă, aerul e dulce-lipicios datorită tămîii, care protejează locul de spiritele rele. Chalch și-a scos sandalele, și stă cu picioarele pe birou. Desface o conservă de lăcuste în aspic, și reia lectura revistei.

Chiar în această clipă, Detectivul intră într-un bar de opiomani, aflat în dosul depozitelor. Se lasă liniștea peste întunericul pestilențial, care ascunde atîția oameni. Oriunde se duce Detectivul, se lasă liniștea. Probabil, își imaginează Chalch, Detectivul trebuie să creadă că întreaga lume e așa, tăcută, într-o permanentă așteptare – așa cum oamenii bogați ar putea crede că lumea e un loc prietenos. În lumea

Detectivului, nu se aude nici un cuvînt pînă în momentul cînd el începe să pună întrebări, rupînd degete, smulgînd unghii, scoţînd ochi cu mîinile lui puternice – şi din acest moment, primeşte toate răspunsurile de care are nevoie. Ce pură şi simplă trebuie să fie lumea în care trăieşte el!

Textul face aluzii la depravare, în măsura în care acest lucru îi e permis de către cenzori. Ilustraţia de pe pagina din faţă înfăţişează barul de opiomani ca pe o spelincă mizerabilă, plină cu umbre şi fum. Bărbaţii care frecventează regulat localul sînt schiţaţi grosolan, vîrcolaci contorsionaţi, cu trăsături străine, tîrîndu-se ca viermii, cît mai departe de lumina străzii care se vede prin cadrul uşii deschise. Femeile sînt voluptuoase şi frumoase, obligîndu-l pe Chalch, care transportase destul de multe opiomane slăbănoage înspre şi dinspre celule, să facă un efort pentru a-şi reprima neîncrederea. Detectivul poartă o haină lungă şi neagră, şi se rade pe cap înainte de a pătrunde în întuneric, din motive care ţin deopotrivă de credinţă şi de igienă; nu are alte trăsături care să-l particularizeze. Chach şi-l imaginează mereu ca pe o variantă mai matură şi mai severă a lui Enif, deşi nici una din formele de tortură aplicate de Detectiv nu l-ar putea face să recunoască lucrul ăsta.

Cînd le interoghează pe femei, singurul lucru pe care îl face detectivul e să le apuce de părul lor bogat. Uneori, ajunge ca acest om minunat să le fixeze cu ochii lui necruţători şi să le spună că sînt tîrfele duşmanilor oraşului, pentru ca ruşinea să le copleşească. În povestea din această lună, ultima variantă e mai mult decît suficientă. El spune *Aminteşte-ţi de Potop* iar femeia mărturiseşte tot ce ştie, printre suspine pline de recunoştinţă. Iar Detectivul porneşte într-o altă cursă contra cronometru, spre Templul lui Nartham.

Uşa secţiei de poliţie e veşnic deschisă, ca gura unui idiot. De la biroul din faţă, Chalch poate vedea treptele de gresie, şi parcul gol, luminat de lampioane, de peste drum. Muzica se strecoară pînă la el, se simte mirosul de alimente şi de transpiraţie, şi se aud pocnete de petarde care deranjează lectura lui Chalch. Un om intră să se plîngă că a fost jefuit de baloane, forma sa de a-şi cîştiga traiul, cu ajutorul unei chestii care în clipa aceea părea a fi o miraculoasă Transfigurare florală, dar, între timp, el îşi dăduse seama că nu are cum să fie altceva decît o şarlatanie făcută cu o deosebită iscusinţă. Pungaşii

ăștia deveneau din ce în ce mai odioși. Ce putea face Chalch în această privință?

În rest, totul e învăluit într-o liniște plăcută.

Detectivul e un credincios. Ăsta e un lucru bun. Chalch nu prea are timp de zei, dar îi place pioșenia în ficțiune. Numele zeului căruia i se închină Detectivul este întotdeauna omis cu viclenie, deși mulți din artiștii celor Zece Mii de Eroi desenează lăcuste mișunînd în umbra lui, iar cîțiva disidenți adoră să îl prezinte în ipostaza de magistrat a zeului Jaggenuth, Cel Care Dă Verdicte.

Nartham nu e un zeu adevărat, ci un soi de sinteză a tuturor zeilor străini hidoși, a tuturor lucrurilor pe care cei din Riarnanth le urăsc și le disprețuiesc. E murdar, leneș, indolent, dar e plin de intensitate fanatică. Detestă banii și afacerile, dar e un escroc. E o creatură a deșertului uscat și plin de praf, dar amenință să stîrnească din nou Potopul. A fost un țînțar mosquito, un leu, uneori e o zeiță, alteori o stare confuză, dar în această lună, e un zeu. În această lună, templul lui e ascuns într-un abator și păzit de crocodili alunecoși cu fălci pline de sînge.

— *I-am întors pe bogătașii mîndrului tău oraș împotriva ta,* spun preoții, care se află acolo doar pentru a spune genul ăsta de lucruri.

Detectivul ucide doi crocodili cu cuțitul și pușca, și îi tîrăște pe preoți în fața altarului. Cu siguranță, preoții se așteptau la mișcarea asta. Acest gen de lucruri constituie ritualul cel mai sacru și inevitabil al Templului lui Nartham. *Pentru asta* există. Teroristul e ascuns în Golful Bangma, îi spun ei. De această dată, ține o femeie ca ostatică.

Seara e misterios de liniștită. Ăsta poate fi numit Festival? Parcul de peste drum de secția de poliție rămîne gol ca un cimitir. Pare să fi devenit mai mare și mai puțin festiv, pentru că, treptat, toate lampioanele prinse de copaci se stingeau sau cădeau ca niște fructe coapte. Momentul în care polițistul Hamoy aduce la secție un grup de panglicari străini puși pe furturi și-i duce în celule, în timp ce aceștia imploră și se umilesc, e aproape o ușurare. După ce toți sînt închiși pentru noaptea respectivă, Chalch își dă seama că a uitat unde rămăsese în revistă, și atunci reia lectura de la început, acolo unde Detectivul, cetățean model, chintesența rafinamentului spiritual, își exprimă atît de bine și cu atîta sensibilitate dragostea față de oraș, arătînd că a descoperit iminența pericolului din cel mai mic semn –

fluierul care semnalizează schimbarea turei pe Calea Poonma s-a auzit cu zece minute întîrziere, şi totuşi, nu e nici o răzmeriţă, ceea ce nu poate însemna decît că...

Indiscretul poliţist Chirag de la secţia de poliţie de pe strada Toop urcă treptele. E plin de energie şi nervi. Flutură un dosar din care hîrtiile ameninţă să se reverse. Plin de îngîmfare, cere un „schimb de informaţii". A umblat prin tot oraşul. Oamenii sînt neliniştiţi. Dosarul lui e plin de declaraţii de la martori, sugestii anonime, documente care atestă faptul că în Riarnanth s-au făcut importuri de mecanisme neobişnuite şi organisme dezvoltate pentru scopuri misterioase şi de o înaltă specializare. Se pregăteşte ceva. Nu simte şi Chalch lucrul ăsta? Nu, Chalch nu simte lucrul ăsta. Ce a mai auzit Chalch, la secţia de la intersecţia străzilor Preem şi Lall? Nimic.

— În regulă, Chalch. În regulă. Ce a auzit poliţistul Enif?

— Nimic.

— Unde s-a dus?

— Nu ştiu.

Se holbează unul la altul; apoi, Chirag ridică din umeri şi dispare în noapte.

Foarte bine! Du-te şi fă pe eroul, dacă vrei, dar pe timpul tău. Chalch îşi pune picioarele pe birou, şi e învăluit de lumina caldă a mulţumirii de sine. O mică victorie!

Detectivul păşeşte încet de-a lungul cheiului, coboară în apele negre ale golfului, e miezul nopţii, sandalele lui...

Cu colţul ochiului, Chalch observă o bucăţică de hîrtie, pe podea. Pentru că datoria îl obligă să păstreze clădirea curată, oftează, împăturişte *Cei zece mii de eroi* şi ocoleşte biroul, s-o ridice.

Trebuie să fi căzut din dosarul lui Chirag. E un document cu pecete de ceară, legat cu o panglică, atestînd livrarea – Chalch habar nu are ce înseamnă cuvîntul ăla, e unul din termenii folosiţi de furnizorii de stomacuri şi alte organe industriale – *spor*-nu-ştiu-cum – la o adresă din cartierul periferic Tsongdrik, pe Strada Djudrum, lîngă Canalul Simetriilor.

Cu o imensă repulsie, Chalch recunoaşte adresa. Poliţistul Enif a fost chiar săptămîna trecută în cartierul Tsongtrik, căutînd ceva. Chalch îşi aminteşte pentru că Enif se întorsese la secţie şi întrebase, inteligent:

— De ce ar fi văzut un Preot al lui Chuzdt vizitînd o căsuță jerpelită și pe jumătate dărîmată de pe Strada Djudrum?

Iar Chalch îi răspunsese, abil:

— Poate pentru că îi era foame?

Of, la naiba. Chestia asta îl pune pe Chalch într-o situație dificilă. Cu siguranță, nu e un lucru important. Mai mult ca sigur că e o nimica toată. L-ar trimite pe polițistul Hamoy să alerge după Chirag, dar Hamoy a dispărut pe moment, deșteptul. Bineînțeles că e o nimica toată...

Oftînd, își pune șapca pe cap și sandalele în picioare și pornește prin noapte, ridicînd bucata de hîrtie de parcă, fluturînd-o, ar putea să îl momească pe Chirag înapoi și poate să scape de acest drum.

Afară, nu e nici urmă de Chirag; trebuie să fi ajuns pe la jumătatea Străzii Lall, în drumul său către următoarea secție de poliție. Scările sînt goale, nici țipenie de om pe nicăieri, parcul de peste drum e liniștit și întunecat. Frunzele groase ale palmierilor sînt moleșite din cauza căldurii, întocmai ca mătușile bătrîne ale lui Chalch. Ramurile smochinilor indieni atîrnau de asemenea, tăinuind niște forme, mii de ochi care străluceau în lumina lămpilor care încă mai ardeau.

Ah! Ei, bine, iată măcar *o* enigmă rezolvată. Nu e de mirare că nu fusese nici picior de participant la Festival în parc toată noaptea: copacii acestuia erau plini de maimuțe. Maimuțele se legănau pe ramuri ca niște mici regimente, severe și amenințătoare. Maimuțele atîrnau, ținîndu-se de crengi. Pe spatele lor, stăteau alte maimuțe. Toate îl privesc cu ochi negri și gravi: au capete rotunde cu barbișon alb, și priviri luminoase, intense, ca niște capete de bufniță.

Tunicatele! În întuneric, de pe trotuarul opus, Chalch nu poate distinge săculeții tunicatelor, prinși de blana albă, dar știe că sînt acolo; acesta nu este un comportament obișnuit pentru niște maimuțe.

Una din făpturile infestate de tunicate mai demontează un lampion de hîrtie, iar acesta lunecă, se stinge și moare pe pămînt.

Chalch face un pas în față. Se pare că animalele îl privesc. Se pare că îl judecă. Se simte de parcă ar fi pe scenă și și-a uitat replicile. De parcă ar fi iar obligat să dea un examen – lucru care nu i-a reușit deloc la ultima încercare.

— Ei bine, ce vreți?

Ele nu răspund. El simte roșeața invadîndu-i chipul.

— Ştergeţi-o de-aici.

Ele rămîn nemişcate. Într-un fel, oraşul e şi al lor.

Chalch hotărăşte că s-a îngroşat gluma. Îi fac pielea să se încreţească. Să treci pe lîngă mulţimea aia de ochi liniştiţi şi negri e mai mult decît poate pretinde datoria unui om. O dă naibii de factură cretină a lui Chirag şi se întoarce în secţie, unde e lumină, răcoare şi un miros plăcut.

Bineînţeles, pe Detectiv îl pîndeşte o capcană în Golful Bangma. Cea din această lună e excelentă: închis în pîntecele vaporului cu care a sosit Teroristul în oraş, Detectivul e sufocat de acizi şi de miasma algelor şi a crustaceelor pe jumătate digerate, şi aşteaptă cu picioarele încrucişate să-i vină şi lui rîndul. În afară de Terorist, vaporul mai aduce muncitori străini înfometaţi, încărcătură de mărfuri, ofrande. Ca de obicei, e un vas care îi transportă pe duşmani; vapoarele sînt înfricoşătoare, iar marea le aminteşte oamenilor de Potop, singura oară cînd oraşul a suferit un impardonabil, insuportabil, incontestabil cataclism, singura oară cînd a fost rănit, unicul său moment de vulnerabilitate – cum ar putea oare Teroristul să vină cu trenul, ca un om obişnuit?

Ca de obicei, în ultimul moment, Detectivul e eliberat prin intervenţia zeilor. Yeshe, Deschizătoarea de Drumuri, îi spune uşii de fier să nu îl mai ţină captiv pe acest om binecuvîntat; ea se transformă într-o perdea şi se dă la o parte, plină de regrete. Zeii apar întotdeauna şi sar în ajutorul oraşului Riarnanth; nu există nici un pericol adevărat. Cînd Enif face bancuri pe seama lecturilor preferate ale lui Chalch, acestuia din urmă îi place să vorbească despre valoroasa lecţie morală pe care o putem învăţa din aceste povestiri.

Acum, Detectivul îşi scoate cuţitul şi iese în oraş, să mai joace o dată scena răzbunării. Dar şi Chalch trebuie să iasă, datorită unui şir de petarde care pocnesc pe o stradă apropiată, apoi altele şi altele, pocnind iar şi iar cu o monotonie persistentă, care la început e enervantă, apoi bizară, şi în cele din urmă, extrem de supărătoare. După ce încetă să strige: „Terminaţi cu chestia asta!" fără a se adresa cuiva anume, şi se întoarce la birou, descoperă că cineva i-a furat revista!

Afurisitele alea de maimuţe infestate de tunicate? Hamoy?

Nu contează. Poate să aştepte pînă mîine, să cumpere un exemplar nou de la tipul care are standul de ziare de pe strada Preem. Ştie deja cum se termină, oricum; are un final fericit.

Chalch stă la birou, cu privirea pierdută în căldura foşnitoare a nopții, şi, fără sursa lui obişnuită de distracție, îl cuprinde curînd neliniştea.

Imaginea a VI-a

Hal Duncan

TOȚI BĂIEȚII DE AUR TREBUIE SĂ...

Kertel îşi face abluțiunile cu o viteză care îi contrazice meticulozitatea şi cu o meticulozitate care îi contrazice viteza, în timp ce se roagă lui Chuzdt, Zeul Lăcustă, Yeshei, Deschizătoarea de Drumuri, lui Nartham cel Pururi Schimbător, lui Hazrin şi Pakzish, Eternii Îndrăgostiți, şi chiar şi zeității din Dardarbji, Jaggenuth – oricît de prostesc ar părea acest lucru:

„Lasă cîntecul meu să fie pur şi imaculat ca şi cîmpiile peste care ai trecut tu, Chuzdt;
Deschide inima mea întru totul, ca muzica să curgă liber dinlăuntrul ei, Yeshe;
Lasă notele să se avînte într-un dans al schimbărilor, să se schimbe bucuria în durere, durerea în bucurie, ca rîurile, libere, necuprinse ca tine, Nartham,
Fă ca muzica mea să îl atragă pe Doumani spre mine, Hazrin, aşa cum Pakzish e atras spre tine,
Iar tu, o, Pakzish, aşa cum inima ta tremură la atingerea iubitului tău,
Aşa să tremure şi Doumani la cuvintele mele;
Chiar şi tu, Jaggenuth, chiar şi tu, dacă trebuie să mă judeci, judecă-mă cu bunătate.
Bunătatea mea să mă facă vrednic a fi un Muzician de Aur."

Dincolo de fereastra mansardei, soarele coboară spre est, colorînd acoperişurile pagodelor, domurilor şi minaretelor din Riarnanth cu o nuanță caldă a după-amiezei. Pentru Kertel, aceasta este însăşi

culoarea muzicii, aurul Muzicienilor lui Doumani – nu spoiala de proastă calitate a statuilor poleite, sau trăsurile caraghioase ale celor de rang înalt – ci lumina soarelui care se reflectă pe gresie, sau lumina focului oglindindu-se pe marmură. E culoarea stîncilor care se înalță deasupra lui Riamanth, asupra orașului însuși, stînci care strălucesc în acel moment mult prea scurt de dinainte de Cărarea Apusului – podul de lumină topită care se întinde de la orizontul îndepărtat al soarelui pe jumătate ascuns, peste Marea Infestată și Golful Bangma, pînă la cheiurile și coastele orașului – lumină care tremură și se dizolvă treptat în întunericul nopții, cînd începe Festivalul.

În această clipă, cetățenii și participanții la sărbătoare vor umple străzile, cu torțele lor pîlpîitoare și umbrele lor din ce în ce mai adînci, îndreptîndu-se spre Dansul Stăpînilor; pelerinii și localnicii se vor amesteca în mulțimea uriașă care va invada marele parc de lîngă zidurile palatului; iar artiștii și împătimiții puterii vor trece prin parcul luminat de lanterne și apoi printre porți, mîndri că sînt printre cei puțini, fie că sînt cei care interpretează, sau cei care savurează spectacolul. Într-o bună zi, Kertel speră să fie printre cei aleși – mai precis, *se roagă* să fie printre ei.

Mai sînt doar cîteva ore pînă se face seară. Acum, inima lui Kertel bate repede, iar emoțiile sînt din ce în ce mai nestăpînite. În acea fîșie subțire de timp dintre zi și noapte – *„Crezi că nu avem treabă, băiete?"* îi spusese Doumani, *„avem repetiții, trebuie să ne pregătim!"* – va avea loc audiția lui pentru Muzicienii de Aur.

— După aceea, o să vedem, băiatul meu, îi spusese Doumani – dacă poți da suflet unui cîntec, ca orice Muzician de Aur.

„Piața Liniștită" e un termen impropriu, îi trece prin minte lui Doumani în timp ce deschide ferestrele. Apa prăbușindu-se din cataracta care alimentează bazinul cel mare, cacofoniile calculelor care răsună din prăvăliile care umplu piața și larma speluncilor orientate spre centrul care freamătă de lume aproape că acoperă vocile lui Jazuh, Hrenuzi și Parl, care țipă unul la altul, în încăperea de alături. Lucru care spune ceva. Doumani traversează camera și loveşte în perete.

— Gata! Păstrați-vă vocile alea pentru Dansul Stăpînilor din seara asta, sau vă voi pune să vă tratați gîturile și să faceți gargară cu ulei de *ghaznal*!

Gîlceava băieţilor încetează, deşi acest lucru nu diminuează cu nimic zgomotul care se revarsă asupra camerei. Chiar şi fără Festival, Piaţa Liniştită e departe de a fi... liniştită. Şi totuşi, muzicianul din el găseşte linişte în această disonanţă generală, în haosul vibrant şi colcăind al omenirii. Se întoarce agale pînă la fereastră, să inhaleze mirosul de plăcinte *dhosa*, tămîie şi transpiraţie. Aude paşi ezitanţi în spate. Ramazi se opreşte alături de el, cu mîna pe braţul lui. Doumani îşi întoarce capul spre băiat şi îi zîmbeşte dar, cu tunica lui împodobită de panglici aurii, coapsele zvelte şi tari, şi nepăsarea cochetă a celui care ştie că el e preferatul, Ramazi cască şi trece pe lîngă el, uitîndu-se pe fereastră. Rîde şi arată cu degetul.

— Uite!

Afară, un balon pluteşte pe cerul care se întunecă treptat de la azuriu la indigo; prins în vîrtejuri şi curenţi verticali, vînturi paralele şi puncte de calm, se leagănă şi sare brusc în sus, pluteşte şi cade, se învîrte, apropiindu-se de ei. Au apărut mai multe baloane, presărate pe cer, fiecare urmîndu-şi propria cărare.

— Stăpînul nu va fi prea încîntat, spune Doumani, dacă aceste baloane erau pregătite pentru ceremonia de deschi...

O formă ciudată trece ca o săgeată printre două acoperişuri, neagră, dar strălucitoare, de parcă ar fi fost udă, un fîlfîit de aripi, o sclipire de gheare şi dinţi – o *dharajah*. Scoate un ţipăt, se întoarce brusc în aer, coseşte întregul orizont –balonul se sparge – băiatul sare în sus – şi apoi, creatura dispare brusc într-un vîrtej spre văzduh. O bucată de cauciuc roşu cade fluturînd.

— Chuzdt! spune Ramazi, tremurînd. Lucrurile astea...

Doumani ciufuleşte părul băiatului.

— Astea nu fac rău nimănui, spune el. De tunicate trebuie să te temi, băiatul meu.

Dar nici el nu e pe deplin liniştit. Capriciile întîmplătoare ale unei pisici irascibile, gîndeşte el, veninul dureros al unui băiat rănit de către viaţă şi cuprins de amărăciune din această cauză – unii nu se pot abţine să nu-şi piardă cumpătul cînd li se întîmplă ceva neaşteptat. Indiferent dacă e un băiat sau o pisică, Doumani ştie că există o singură formă de apărare. nu te apropia prea mult; nu încerca să mă atingi; te voi răni înainte să mă răneşti *tu* pe *mine*. Dar *dhajarah*, ca şi tunicatele din care apar, au o agresivitate imprevizibilă. Vînează

pentru hrană şi ucid pentru a-şi apăra teritoriul, într-adevăr, dar uneori... uneori bestialitatea lor e dincolo de orice explicaţie. Un grup de *dhajarah* care se năpustesc cu furie în jos – pentru a scoate ochii unei statui; două dintre ele bătînd din aripi şi zgîriind cu furie uşa unei cîrciumi; un singur animal de pradă repezindu-se asupra unui balon, fără alt motiv, se pare – decît faptul că toate acestea se aflau prin preajmă.

Îşi alungă aceste gînduri cu un sărut pe obrazul lui Ramazi.

— Cît e ceasul, băiete? întreabă el. Înlocuitorul tău va sosi în curînd la audiţie, nu-i aşa?

— Cum adică *înlocuitor*?

Doumani zîmbeşte la vederea privirii mînioase, a buzelor îngustate, a braţelor încrucişate. Îşi ridică sprîncenele cu o inocenţă ironică.

— În ultimele cîteva zile, ai fost mai mult din tinichea decît din aur, Ramazi, spune el. Iar viitorul nostru Muzician vine cu recomandarea lui Dseveh în persoană. Are vocea unei păsări *sura*. Iar vocea ta sună din ce în ce mai asemănător cu a unui pescăruş de stîncă... ei bine... s-ar putea să fiu nevoit să te concediez relativ curînd.

Reuşeşte să îşi păstreze figura solemnă timp de cîteva secunde, apoi cedează şi izbucneşte în rîs cînd băiatul îi pocneşte cu palma pe braţ.

Kertel examinează cu privirea aleea îngustă, ştiind prea bine că există toate şansele să găsească tunicate la pîndă, dar conştient, de asemenea, că aceea este cea mai scurtă cale spre Calea Poonma, bulevardul cel mare care porneşte din cartierul periferic Tsongrik, şi trece prin parfumul de mentă a barurilor de opiu, prin duhoarea de flatulenţă a fabricilor care prelucrează piei de crocodil, prin mireasma de mîncare a chioşcurilor de *dhosa* şi *samosa*... pînă la Piaţa Liniştită, unde se pare că jumătate din participanţii la festival îşi găsesc locuinţe în fiecare an. Unde sînt cazaţi şi Muzicienii de Aur în timpul festivalului.

Încă pune în balanţă pericolul scurtăturii, comparativ cu timpul pe care l-ar economisi (şi pierzînd timp datorită indeciziei, se dojeneşte el) cînd, din umbre iese un bărbat, o matahală grosolană cu un chip bărbos de mardeiaş, cu capul acoperit de o pătură şi cu o sandală ruptă într-o mînă. Se pare că examinează sandala, pînă cînd îşi întoarce brusc capul, o undă de lumină dezvăluie un ochi cicatrizat iar Kertel îşi dă seama că de fapt, privirea lui se îndreaptă dincolo de

sandală, spre pămînt – spre un şir de pete de sînge şi urme înroşite de paşi care duc spre...

Îl priveşte pe Kertel şi îşi strecoară mîna într-un colţ al păturii, după un ciomag sau un cuţit, crede Kertel. Aleile astea din jurul fabricilor ascund nu doar tunicate, ci şi o mulţime de huligani, iar mintea lui Kertel derulează deja scenarii izvorîte din lectura prea frecventă a *Celor Zece Mii de Eroi din Riarnanth*: o ambuscadă eşuată, Detectivul împleticindu-se pe alee, sîngerînd, în timp ce acolitul Ticălosului se tîrăşte pe jos, apoi se ridică în picioare şi începe urmărirea; sau un ucigaş suprins în timp ce îşi comitea fapta de către un trecător nevinovat, care a scăpat cu viaţă (dar a pierdut o sandală), pentru că victima (un industriaş bogat?) trebuia întîi asasinată, pentru ca asasinul să îşi cîştige răsplata (şi acum, desigur, toţi martorii vor fi vînaţi şi eliminaţi – dar vor izbuti să se tîrască pînă la uşa Detectivului şi să bîiguie un indiciu enigmatic, în timp ce îşi dădeau ultima suflare) sau... sau...

— Ce faci aici, băiatule? mîrîie bătăuşul.

Dar Kertel a rupt-o deja la fugă.

El, Goza, Azog, Nashira, îl priveşte pe băiatul care fuge mîncînd pămîntul, pufneşte răguşit şi se amuză ca de obicei, în concordanţă cu masca de huligan a lui Azog. Pentru un moment, Nashira iese la suprafaţă, într-o clipă de revelaţie şi suspiciune – acesta e protejatul lui Dseveh, băiatul de la prăvălia de *dhosa*... Kertel, nu-i aşa?... pe care l-au auzit cîntînd în public, la colţul Căii Poonma cu Strada Khunds... stai, Nashira; ascultă... luat sub aripa lui Dseveh, care voia să-l pregătească... copilul are talent... cursurile au loc în apartamentul lui Dseveh, unde, cînd Nashira se întoarce după o lungă zi care cu greu poate fi descrisă ca „muncă"... sincer, Nashira, ştii că în viaţa mea nu exişti decît tu, misterul meu.

Îl scoate pe Nashira din cap, îşi scutură umerii, îşi întinde gîtul pentru a se reîntoarce în atitudinea lui Azog, fanfaronul posomorît. Băiatul n-are nici o importanţă, nu are nici o legătură cu urmele pline de sînge pe care le studiază el acum, cu tunicatele, străinii şi sandalele rupte fabricate în Dardarbji.

— A venit cineva să te vadă, mormăie Parl, zice că l-ai chemat pentru o audiţie.

Doumani face semn cu o mînă.

— Trimite-l sus, în acest caz. Trimite-l încoace. Şi adu-l pe Hrenuzi. O să am nevoie de voi doi pentru trio.

Panica apare pe chipul băiatului:

— Dar *Jazuh* e colegul nostru de trio. Doar nu ai de gînd să...

— E doar o audiţie, spune Doumani. Nu vă faceţi probleme.

Clatină din cap, în timp ce Parl iese pe uşă. Muzicienii ăştia sînt nişte firi atît de impresionabile, mai rău decît caii de curse. Şi totuşi, dincolo de toate certurile şi bosumflările lor, Jazuh, Hrenuzi şi Parl sînt cel mai închegat trio al trupei, vocile lor sînt atît de acordate iar simţul ritmului e atît de sincronizat, încît ai crede că sînt un singur glas pe trei coarde. Doumani nu are de gînd să despartă acest trio.

— Vrei să plec? întreabă Ramazi, ridicîndu-se să-şi adune hainele.

— Chuzdt, nu! răspunde Doumani. Vreau să stai acolo unde eşti şi să arăţi minunat pentru tînărul domn Kertel.

Un Muzician de Aur, gîndeşte el, trebuie să fie în stare să cînte, indiferent de ceea ce l-ar deranja. În palatele Marilor Preoţi, înconjurat de dansatori, jongleri, curtezane şi tineri favoriţi, nu ar fi potrivit ca un băiat să îşi piardă concentrarea, din cauza uimirii naive provocate de bogăţia şi goliciunea ostentativă. Audiţiile lui Doumani sînt gîndite în aşa fel, încît să verifice mai mult decît talentul muzical.

O bătaie timidă la uşă.

— Intră! Intră!

Băiatul e întocmai atît de frumos cum l-a descris Dseveh, cu părul negru şi gene interminabile, cu pielea măslinie şi picioare lungi. E speriat ca un căţeluş, ochii îi fug încolo şi încoace, îl priveşte – apoi îl evită stînjenit - pe Ramazi, care stă întins în pat, sprijinindu-se într-un cot. Spre deosebire de el, Hrenuzi şi Parl, care stau în spatele lui, sînt ostentativ de plictisiţi. Doumani le face un semn să închidă uşa.

— Vorbeşte, spune el. Vreau să îţi ascult vocea.

— Eu... eu... nu prea ştiu ce... ce ar trebui să spun.

— Spune-mi de ce vrei să devii un Muzician de Aur.

În timp ce băiatul se avîntă într-un fluviu de propoziţii pe jumătate formulate şi turuie povestea vieţii şi a viselor lui, Doumani nu îi ascultă cu prea mare atenţie cuvintele. Nu e interesat de copilăria de pe străzi, de fantezii ale unor exotice Oraşe Îndepărtate, sau cum e să vinzi opiu în grotele Mîntuitorilor, sau de momentul în care i-a văzut pentru prima oară pe Muzicienii de Aur la Festival, sau de

lucrurile pe care trebuie să le facă un cîntăreţ de stradă pentru a supravieţui pe Calea Poonma, sau cum ajunge un ajutor de bucătar al unei prăvălii de *dhosa* să urască mirosul untului *ghee* – deşi acest miros care îl învăluie pe băiat i se părea straniu de respingător şi de tulburător în acelaşi timp – nu, Doumani îi ascultă timbrul şi tonalitatea, controlul debitului verbal, timpul dintre respiraţii, *calitatea* vocii.

— De-ajuns, spune el, întrerupîndu-l pe băiat. Ai un timbru vocal mediu, da? Ştii „Elegia lui Appurashnama"?

Băiatul dă din cap.

— O să începem cu asta. Hrenuzi, Parl, la semnul meu...

Cei doi fac un pas în faţă, în stînga şi în dreapta băiatului, spatele lor se îndreaptă, adoptînd poziţia justă de cîntăreţ, cu pieptul scos şi umerii traşi înapoi. Băiatul îi imită aproape simultan (*aproape* simultan) şi în acelaşi timp (aproape în *exact* acelaşi timp), cei trei inspiră şi...

— Puteţi începe.

Piaţa Liniştită, gălăgioasă cum e ea, ar putea amuţi pe loc fără ca acest lucru să îl atingă pe Kertel, care trece prin ea, surd la orice larmă, furat de propria lui... emoţie? Nu. Plăcere? Nu. Linişte? Aproape că rîde. La fel de bine ar putea pluti peste gloata de negustori şi vizitatori ai pieţei, ridicat de un val de aer, privind de sus, din raiuri, la spectacolul pompos şi neînsemnat oferit de o mie de participanţi la sărbătoare şi proprietari de cîrciumi, care habar nu au de ce acest băiat, care îşi croieşte drum prin piaţă către Calea Poonma, zîmbeşte atît de larg, de ce merge atît de repede că aproape aleargă şi de ce la fiecare pas face o săritură care s-ar putea transforma în secunda imediat următoare într-o cădere copilărească. Îţi mulţumesc, Chuzdt! Vă mulţumesc, Chuzdt, Yeshe şi Nartham, vă mulţumesc, Hazrin şi Pakzish; şi îţi mulţumesc şi ţie, Jaggenuth, cruntule şi posomorîtule Jaggenuth, pentru că un Muzician de Aur, i-a spus Doumani, nu cîntă pentru un zeu, ci pentru toţi. Şi pentru că acum, el e un Muzician de Aur.

Mai precis, o să fie. Da, da, o să fie. O perioadă de ucenicie, spusese Doumani, o perioadă de probă ca dublură, înlocuind interpreţii cu timbru vocal mediu care se îmbolnăveau. Va învăţa secretele meseriei, şi va învăţa cîntecele. Apoi, dacă vreunul din interpreţii cu timbru vocal mediu va ieşi din trupă, sau dacă Doumani găseşte un bas să formeze un nou trio (trupa are deja o dublură cu timbru acut;

au încercat să cînte împreună, cu Parl ca bas; astfel că audiția a durat *foarte mult*), după aceea, după aceea, *dacă* va progresa suficient, *dacă* trioul se va alcătui așa cum trebuie, *dacă* vocile lor se vor potrivi, Kertel va fi, slavă lui Chuzdt, un membru cu drepturi depline al trupei Muzicienilor de Aur, și va cînta pentru padișahi și pelerini, preoți și suplicanți. Sufletul lui cîntă deja.

Nu îi vede pe copiii care își aruncă unul altuia un balon roșu, cam flasc, deși aproape că îi atinge cînd trece; nu aude zgomotul petardelor care devin din ce în ce mai frecvente și mai răsunătoare, cînd năvălește pe Calea Poonma, nu simte că gloata devine din ce în ce mai deasă, în timp ce trece printre ei, se mișcă grațios dintr-o parte în alta, ocolește și se învîrte pentru a evita ciocnirile. Nu vrea decît să ajungă acasă, să adune cîteva obiecte personale pe care le va lua cu sine în noua sa viață; trebuie să ajungă înapoi la locuința lui Doumani într-o jumătate de oră, înainte de apusul soarelui, cînd Poteca de Lumină dintre Riarnanth și orizont se va dizolva în întuneric, înainte ca Muzicienii de Aur să înceapă ultima paradă a serii, de la piață spre parc și palat, unde îi vor omagia pe desfrînații de la Dansul Stăpînilor.

— Fii punctual, băiete. N-o să stăm după tine.

Dacă va ajunge înapoi la timp, nu va cînta, dar va defila alături de ei, ducînd în mînă un *sarod**.

— Încă un chip drăgălaș în trupă nu strică niciodată. Poți s-o consideri ultima parte a audiției. Un Muzician de Aur trebuie să aibă o ținută. Cît de mîndru poți merge, băiatul meu? Cît de mîndru și de frumos?

Mîna unui șiret conducător de trupă pe umărul lui, pe gîtul lui. O privire la tînărul pe jumătate gol, întins pe pat.

Kertel susține privirea bătrînului fără să clipească.

— Cred că te vei potrivi de minune, băiatul meu.

Astfel, Kertel ajunge la colțul dintre Calea Poonma și Strada Khunds, răpit de reveria anticipării, aruncînd doar o privire scurtă spre bulevardul larg, umbrit de pomi, peste rîul de oameni care se

---

* Instrument muzical cu coarde de origine indiană, folosit mai ales în muzica clasică. (n. trad.)

revarsă din edificiul de sticlă şi fier al gării Battidarmala, spre umbrele adînci ale regiunii de ţărm, de dedesubt, spre Golful Bangma şi sabia apusului strălucitor. E ocupat să îşi facă loc prin mulţimea copleşitoare, merge într-o direcţie paralelă potopului şi blestemă îmbulzeala, cînd, deodată, un val de lumină îi sfîşie lumea interioară, şi totul devine auriu ca apusul, roşu ca sîngele şi incandescent

Imaginea a VII-a

Conrad Williams
ÎMPIEDICAŢI ORÎNDUIREA CERURILOR

Ţinîndu-l de subsuori pe bărbatul rănit pe care îl considera inconştient, Safiya era absolut nepregătită ca victima unui atac al cîinilor conduşi de tunicate să vorbească.

— De unde ai arma aia?

Cuvintele lui neaşteptate şi uluitoare o speriară, făcînd-o să îl scape şi să sară îndărăt. El gemu, cînd se izbi de asfaltul străzii, apoi îşi reveni îndeajuns încît să se ridice în picioare încet, clătinîndu-se.

— De unde ai pistolul ăla? întrebă el, făcînd un semn spre armă, al cărei mîner se întrezărea din poşeta Safiyei. Îi sîngera destul de tare glezna.

De ce era atît de îngrijorat din cauza armelor? Asta nu prea era reacţia obişnuită a unui om rănit.

— Te-au muşcat, spune ea cu ochii mari. Lui nu prea pare să îi pese. Sau poate că nu ştia. Nu era din Riarnanth. Safiya se pricepea la textile, iar *dhoti*-ul simplu al acestui om, dincolo de stratul de murdărie, era dintr-un material mai de calitate decît parada obişnuită de veşminte a oraşului. Şi cum de-i trecuse prin cap să poarte astfel de sandale? Nimeni din cei pe care îi cunoştea nu purta o încălţăminte ca asta în oraş. Străzile erau prea abrupte, prea aglomerate pentru astfel de curele. Omul ăsta ar fi putut ajunge olog într-o singură zi.

— Trebuie doar să curăţ rana. Totul va fi în regulă.

— Dar tunicatele...

El gemu şi îşi închise ochii, apoi îşi ciupi baza nasului cu degetele lui lungi şi subţiri. În acea clipă, ea văzu în el ceva din tatăl ei, şi

anume forța înșelătoare a unor mîini care nu fuseseră folosite decît pentru a întoarce paginile cărților din bibliotecă.

— Mă numesc Safiya. Pe tine cum te cheamă?

Nici un răspuns. Ea insistă.

— Pot aduce leacuri de la locul meu de muncă. Avem destule. În fabrică se pot întîmpla o serie de accidente minore. Și ți-aș putea găsi niște încălțări bune, dacă tot sîntem acolo.

El se uită în jos, spre picioare. Pare că s-a hotărît, în sfîrșit. Chipul i se relaxează.

— Asta mi-ar fi de folos. Mulțumesc.

— Pot să îți pansez rănile, dar nu pot face nimic să înlătur toxina. Ar trebui să mergi la un vraci. Avem lipitori excelente în Riarnanth.

— E în regulă. Sînt imun.

El o privi, remarcînd faptul că răsufla ușurată. O subestimase pe această femeie, și își dădu brusc seama de unde o cunoștea: era fata de la fabrica de piei de crocodil. Văzuse această expresie pe chipul ei și atunci cînd stătea în fața bărbatului scund și băgăcios de la birou.

Mîna ei se îndreptă spre poșetă, ținînd strîns mînerul pistolului, dar nu scoase arma de tot.

— Cine ești? întrebă ea.

El o văzu cum își construiește niște explicații în minte, făcînd legături între lucruri care puteau fi adevărate sau nu.

— Festivalul, spuse ea. Ce se întîmplă?

El strînse din buze, de parcă ar fi vrut să se convingă pe sine că nu va răspunde, apoi se pomeni că-și deschide sufletul. Întîrziase la întîlnirea de pe Strada Djundrum. Își vor continua planul fără el, iar moartea lui va fi explicată prin pericolele străzii. Străbătuse tot drumul ăsta pentru a se pune în ipostaza unui clovn, un spectacol fără importanță, menit să-i amuze pe copii, în timp ce marile festivități își urmau cursul nestingherite.

— Încă nu știu, spuse el. Am avut o întrevedere. Am ratat-o. Lucrurile mi-au ieșit de sub control.

— De unde ești?

Devenise mai încrezătoare. Scoase încărcătura din pistol și îl împunse jucăuș cu el.

— Nu mai contează, răspunse el. Vorbești cu un om mort.

Îi întoarse spatele și porni agale spre gară.

— Stai, strigă ea, punînd pistolul în teacă. Vino cu mine.

De cînd era angajată la fabrica de piei de croçodil, Safiya nu se întorsese niciodată în clădire atît de tîrziu. Valvay nu-i ceruse niciodată să stea peste program, şi nimeni nu mai rămînea în clădire după ce tăbăcarii şi cusătoresele îşi predau uneltele. Se întrebă, în timp ce trecea de sistemul de securitate, dacă Valvay mai e la el în birou sau s-o fi dus să vîneze femei pe străzile dezlănţuite ale Festivalului. Evident că tentaţia era prea mare pentru el, gîndi ea zîmbind. Cărţile puteau să mai aştepte, cînd oraşul oferea atîta cărniţă proaspătă.

Îl conduse printr-o imensă hală de maşini de cusut, cu pistoane ridicate în sus, ca nişte coate de oţel. Era obişnuită cu mirosul intens al pieilor de animale, cu putoarea de amoniac a băilor de prelucrare a pieilor, cu miasma maronie a tăbăcăriei, dar bărbatul le îndura cu greu, încercînd să îşi acopere nasul şi gura cu cureaua boccelei.

Kerao apăru brusc din penumbră, cu o praştie atîrnată de şold. Un zîmbet impertinent, şi omniprezentul fum al creuzetului de răşină pe care îl ţinea în mînă. Ea conştientiză brusc apariţia lui, după cîteva secunde de uimire.

Era o minune că tipul ăsta putea desena o mărgea, sau orice altceva, după ce inhala aşa ceva pe aproape toată durata turei. Dar fructele muncii lui erau vizibile. Un morman de trupuri albe, fără păr: şobolani atraşi de mirosul pieilor ude.

— Valvay o să te omoare dacă o să afle că aduci iubiţi în fabrica lui.

— N-o să afle, ripostă Safiya. Oricum, omul acesta e iubitul meu în măsura în care tu eşti viitorul meu soţ. E rănit. Are nevoie de ajutor.

Kerao urmări alene conturul armei cu un deget. Îl privi cu interes pe celălalt bărbat.

— Cum te cheamă? îl întrebă.

— Nu am de ce să îţi răspund.

Kerao îşi întinse mîinile.

— Bineînţeles că nu. Încercam doar să fiu prietenos. Nu poate un om care e înşelat în această perioadă a Festivalului să profite de o vizită neaşteptată? Să primească un strop de căldură de la un tovarăş de-al său?

Îi urmă încet, jucîndu-se din cînd în cînd cu praştia. Mîinile lui ştiau manevra atît de bine, că nu mai aveau nevoie de ochi, să le ghideze.

Ajunseră într-o încăpere unde se găsea o bancă, o chiuvetă şi un cufăr roşu. Safiya se duse la cufăr şi scoase o plăcuţă mică, în formă de bulină. Îl aşeză pe pacient pe bancă şi îi curăţă cu delicateţe rana urîtă şi umflată, cu o bucată de hîrtie ruptă dintr-un plic nou. Bărbatul îşi încleştă fălcile.

— Stai, spuse Safiya. Puse plăcuţa peste rană şi o scutură uşor. O materie subţire de culoarea cimentului ud se întinse peste rană, acoperind-o. După o secundă sau două, o lumină intensă pîlpîi, şi se simţi mirosul cărnii arse. Bărbatul ar fi leşinat dacă ar fi ştiut ce urmează, dar căldura era suportabilă. O privi întrebător pe Safiya.

— Are şi un anestezic. Acum, am cauterizat-o. Nu mai există pericolul vreunei infecţii. Sper să se vindece cu bine.

Urmă un moment de linişte, un moment curat şi blînd. Nimeni nu spuse nimic. Tot ce-i îndepărta părea să fi dispărut. Safiya şi bărbatul schimbară un zîmbet. Primul lor zîmbet. Ultimul.

Un sunet, un pocnet triplu, se auzi peste freamătul stupid al mulţimii de afară.

Din zidul de lîngă Kerao ţîşni o creangă roşie; Kerao îşi privi pieptul şi îşi întinse mîinile de parcă ar fi întrebat *„Cum o să curăţ chestia asta?"* Se zvîrcoli, iar suflarea i se stinse, în timp ce trupul lui găsea poziţii noi şi ciudate, pe măsură ce se prăbuşea.

Safiya întinse mîna. Bărbatul o apucă. Ea îndrăzni să arunce o privire în urmă în timp ce alerga alături de el prin cîteva uşi de lemn, apoi jos pe scări, spre haosul din Calea Poonma.

Oamenii treceau prin benzile de umbre ale magazinului de transpiraţie, se reîncărcau, iar scopurile lor erau fixate pe retine care nu vor cuprinde o altă imagine, pînă nu vor fi îndeplinite.

Clădirea gării era o bucată imensă de bronz, ca un mecanism monumental construit doar cu scopul de a procesa oameni. Îi sorbea înăuntru, îi alegea prin intermediul punctelor de verificare a biletelor şi prin grilaje de securitate. Îi forţa să treacă prin maşina cu cilindri a chioşcurilor de supă sau găluşte, prin armătura familiilor care făceau comerţ ambulant cu brăţări şi farmece ieftine; a bărbaţilor, femeilor sau persoanelor de un sex nedefinit care ofereau servicii la

fel de proaste în corturi construite la repezeală, de-a lungul şinelor. Căldura şi fumul se ridicau spre tavanul giganticului depou, unde se condensau şi se întorceau pe pămînt sub forma unei ploi cătrănite şi amare.

Bărbatul se uita emoţionat în jur, transpira intens, iar rana provocată de tunicate, deşi cauterizată, îi colorase pielea piciorului în culoarea unui fruct de *calloon* necopt.

În mod normal, acest loc, făgăduinţă a plecării, ar fi încîntat-o pe Safiya. De cînd se ştia, îi plăceau zarva şi forfota, mireasma ardeilor iuţi care se prăjeau, şuierul şi clocotul mîncărurilor pregătite pentru călători irascibili. Tîrguielile, larma nestăpînită a discuţiilor, sunetele ciudat de atrăgătoare emise de sirenele şi claxoanele marilor trenuri. De data aceasta, nu simţea decît ameninţare.

Bezele bej de murdărie tremurau în şanţurile de la marginea drumului. Cerşetori ologi se milogeau pentru bani, mîncare, sau creme cu hormoni regeneratori. Un grup de *thuc*, pictate cu dungi de vopsea sclipitoare, deveniseră atracţia principală a serii. Acrobaţii şi jonglerii neliniştiţi şi iritaţi din cauza ghearelor cumplite ale jivinelor îndrăzniră să se apropie de ele îndeajuns de mult pentru a lipi steaguri şi fanioane pe blănurile lor împestriţate.

Fu cuprinsă de o senzaţia că se naşte acum. Festivalul părea că merge în spirală, pătrunzînd pînă în esenţa lucrurilor. În spaţiu şi timp. Senzaţia supremei importanţe. Fumul şi tulburarea – electricitatea momentului – transformaseră cerul crepuscular într-o substanţă palpabilă, fascinantă.

În acel moment, pe cer apăru o crăpătură neagră.

Safiya privi în sus şi văzu ceva care semăna cu o dungă purpurie, mînjită, pe o coală gri-deschis. Punctul de început al acestei dungi era din ce în ce mai lent şi mai lăbărţat, pe măsură ce creştea. Gîndurile ei erau acum ale unei păsări care dormea în cuib. Care îşi desfăcea larg aripile înainte de a-şi lua zborul. Fu nevoită să-şi întoarcă privirea cînd capul acelei chestii se aplecă să îi arate o sclipire a nenumăraţi dinţi înghesuiţi într-o gură nepotrivită pentru ei.

Ceea ce ea spera că sînt petarde începură să explodeze prin piaţă, pînă la marea intrare a gării Battidarmala. Energia mulţimii se schimbă. Mişcarea se simplifică, deveni întîmplătoare. Oamenii începură să ţipe. Pungi de ceaţă roşie ţîşniră spre cer şi se agăţară de el. Ea nu

mai era în stare să urmărească spectrul de pe cer, sau ceea ce încercau ochii lui încețoșați să impună mulțimii.

— *Keranjian mani? Irith cull viridim? Anji? Ordu?*

Cuvinte condimentate cu furie, țîșnind printre urletele de disperare ca un animal exotic eliberat dintr-o sticlă cu aburi. Ea cunoștea această limbă, dar n-o mai auzise niciodată pe străzile acestui oraș pînă acum.

— Nimeni nu ar îndrăzni, țipă ea.

Bărbatul pe care îl salvase era pe vine, croindu-și drum către un adăpost. Proiecta fraze în Dardarbji peste capetele confuze ale participanților la Festival. Nu era încă foarte clar de unde venea pericolul. Dar era evident că venea de undeva.

— *Huth ninia,* răcni el. *Mai e cineva.*

Apoi se întoarse spre ea.

— *Barafil tau! Lasă-te pe vine!*

Un imens val de bronz schimbă înfățișarea cerului. Ea simți arsura care îi transformă părul în țepi, cînd trecu pe deasupra capului ei. Totul dură doar cîteva secunde. Cînd izbuti, în sfîrșit, să-și umezească ochii clipind, bărbatul dispăruse și toți copacii de pe Khunds Road erau în flăcări.

Traducere de Lorena Lupu

b i z a R O m a n i a

Dănuț Ivănescu

AŞTEPTÎNDU-L PE CORBAN

...da, şi că-l cheamă Corban, ca pe oricare de vîrsta şi din stirpea lui, de la Corban Întîiul încoace, şi-i motocentaur, şi pe deasupra i se mai spune, pe la colțuri bineînțeles, nu în față, niciodată în față, şi Ispititul, căci „prima ispită după putere-i sexul", precum glăsuiesc Discurile Primei Descălecări, care, fie vorba-ntre noi, nu cred să-i aparțină lui Burebista Întemeietorul, o poreclă interesantă în fond, Ispititul, adevărată, deşi puțind de la un stadium a invidie, demnă să păşească din ganguri direct în istorie, ceea ce o să se şi întîmple fără-ndoială, mai devreme sau mai tîrziu, fie că-mi place sau nu mie, pentru că în definitiv îndoielile mele, motivul meu personal, egoist şi meschin, nu interesează pe nimeni, nici pe mine însumi măcar, sau cel puțin aşa-mi place să cred, încerc să mă conving, mă străduiesc să nu-mi bag în seamă motivația intimă a reticenței, Ahazia Hargonaria pre numele ei, a douăzeci şi opta descedentă, coborîtoare adică, în linie dreaptă, din Clovis al II-lea cică, regele Hargonului măi, un guşat şi-un cretin după părerea mea, un degenerat impotent şi bălos şi libidinos, o sulă bleagă, cum îl ştie toată lumea de altfel, toată lumea care-a rămas, nu din scrieri, ci din descrieri îl ştie, din descrierile memoratorilor, pentru că a supraviețuit timpului, a rămas gravat acolo, în RAM-ul rasei, mai proaspăt chiar decît Genostes, omul biotronic pritocit de parşivii de berevoi în laboratoarele Kogaionului-Tibet, de parcă a trăit ieri-alaltăieri şi nu cu atîta amar de vreme în urmă, şi chiar reuşesc uneori să ignor toate astea, să ocolesc tiptil smîrcurile din mintea mea, spunîndu-mi, repetîndu-mi,

convingîndu-mă că însemn pentru el, pentru Corban, mai mult decît ea, otreapa, altfel n-ar fi poposit în apartamentul meu de pe malurile Seinei ca pe ţărmul Asgardului, ţinutul zeilor, de cîte ori avea o clipă liberă (un eufemism, „clipă liberă", pentru el nu există decît „clipe active" şi „clipe moarte") şi nu mi-ar fi povestit arţăgos, arcuindu-şi sprîncenele într-un anticlinal abrupt, stilul ăla de-ncruntat pe care-l adoptă bărbaţii în adolescenţă, o dată pentru totdeauna, şi nu mi-ar fi povestit, ziceam, discuţiile de la întîlnirile de cuib, toate certurile alea caraghioase, fără cap şi coadă, pînă în cele mai mici amănunte, şi „obiectivele" lui ascunse legate chipurile de tîrfa aia cu sînge albastru şi limfă subţire, Ahazia Hargonaria pe nefîrtatu', Ahazia Umecta mai degrabă, urîtă de se blochează uşile în urma ei, nu i s-ar mai deschide alta-n faţă, şi ce i-a mai îndrugat, şi cum a reacţionat ea, fremătînd şi rînjind ca o maimuţă în călduri, sorbindu-i pierdută cuvintele, şi şopo-şopo şi şopo-şopo şi cum se lasă noaptea şi cum se prinde în jocul lui ca o tîmpită, ca o muiere proastă ce e, atît de proastă, încît a intervenit pînă la urmă pe unde ştie ea şi cum ştie ea şi i-a făcut rost de permisul de liberă circulaţie prin toate careurile Eurasiei, din Britannia pînă în Nipon, fără de care planurile lui, măreţele lui planuri, istoricele lui planuri, n-ar fi valorat mai mult decît un cuvînt scris pe dunele din Karakum, ei bine, da, închipuiţi-vă, mie îmi istorisea lucrurile astea, pînă în cele mai mici amănunte, cum spuneam, tocmai mie, Iahve, de parcă era orb şi tîmpit şi nu-nţelegea că destăinuirile lui mă dureau, mă ardeau, mă sfîşiau pe dinăuntru, îmi picurau otravă-n suflet, pentru că nu confidenta lui voiam să fiu, ar fi observat-o şi-un cară-pînă-crăpi cu creier colibri, şi el continua, o ţinea-nainte, încît mă gîndeam uneori, cînd nu puteam să dorm, cînd nu mi se lipea geană de geană, că nicio-dată n-am fost mai fraieră ca atunci cînd am acceptat să beau neno-rocitul ăla de morrison cu suc de roşii cu el la *Pisica Frîntă*, crîşma aia baalistă de lîngă monumentul lui Zal Bostes, între blocurile pană din Ogeac, într-o seară mirosind a ciorapi uzi şi-atît de întunecată, de mă-ntrebam, mi-o amintesc foarte clar, dacă nu cumva copiii din lună au uitat brusc meşteşugul de-a o rostogoli pe Man pe cer, cu toate că atunci se mai putea face încă ceva, încă se mai putea, mă mai puteam răzgîndi, puteam pleca de-acolo cu un fiu de tarabostes ceva, pentru că, pînă la urmă, o întîlnire rămîne o întîlnire şi-atît, dacă asta vrei, una dintre

multele din viaţă, deşi, chiar dacă aş fi reuşit să-l evit o vreme, retrăgîndu-mă la vila de lîngă Aliobrix de pildă, de scăpat tot n-aş fi scăpat, de vreme ce ne-nvîrteam în acelaşi mediu, prin aceleaşi steep-baruri mohorîte, printre zipaşi burduşiţi de GHB, călugări antarcţi fără vocaţie, misionari zuluşi cu creierele arse, kinderi atei, traficanţi laponi şi perşi şi arabi şi alte specimene de aceeaşi speţă, căci de unde să mai alegi, oamenii erau încă de pe atunci tot mai puţini, ca şi motocentaurii, şi ştiam toate astea foarte bine, în sinea mea, aşa că am preferat să intrăm acolo, la Pisica Frîntă, ca doi prieteni, ba chiar, sinceră să fiu, eu l-am invitat, direct, fără fiţe, privindu-l în ochi, şi eram mîndră de el, să mă laud am intrat, să mă vadă toate proastele şi să mă invidieze, să şopoşopo pe la colţuri, frigida de Medis Dyraxes, curva de Iulia Sobutay, mitomana de Bendis Sertorius, toate-n păr, niciuna nu lipsea, mergeam de parcă expuneam o rochie nouă de-o mie de dacorei, cumpărată direct din galeriile Chicanuca, de la Novae Orlaenia, ce de bălării mai aveam şi eu, Iahve, în cap, iar Bendis a pîndit ce-a pîndit şi m-a tras la un moment dat la o parte, şi m-a-ntrebat în şoaptă, ea de fapt numa-n şoaptă vorbeşte, dacă ştiu că miliţiile techno l-au clasat ca profil zero, adică ucigaş şi sinucigaş, şi stau permanent cu ochii pe el, iar eu am rîs, mi-am aplecat capul spre spate şi am rîs, şi parcă i-am şi răspuns, că lăbarii ăia ne cataloghează oricum ca pe insecte sau cam aşa ceva, deşi poate că ar fi fost mai bine să-i spun în faţă că e o mitomană care suferă de delirul imaginaţiei, dar pînă la urmă în lumea noastră asta-i o virtute, nu un defect, mă rog, deci pînă la urmă nu atunci am greşit, nu atunci mi-am dat măsura tîmpeniei, nu atunci am păşit pe drumul fără capăt al umilinţei, ci mai tîrziu, într-o altă noapte, după priveghiul lui Clidastes Terenţiu, unde ne plictisisem cumplit susţinînd conversaţii anoste cu toţi constipaţii, ne aruncasem priviri amuzate sau înţelegătoare, chiar complice, deşi nu era nimic amuzant, pînă la urmă unul de-al nostru fusese măcelărit de o gaşcă techno, Brigada Nenăscuţilor sau cam aşa ceva, dar nouă nu ne păsa de moarte, crescusem amîndoi cu ea-n suflet, o adulmecasem de timpuriu, poate că şi asta ne-a apropiat, experienţa comună a morţii, a morţii altora, bineînţeles, singura care contează, pentru că a ta, moartea ta, înseamnă zero din punctul ăsta de vedere, asta i-am şi şoptit de fapt lui Corban la ieşire, „A trecut prin cea mai importantă experienţă şi nu-i foloseşte la nimic", ne-am

privit apoi în ochi, el mi-a spus, cam fără noimă, pentru mine cel puţin, că lumea ideală este cea în care fiecare îşi atinge ţelul propus, eu am vrut să-i răspund că din păcate am nimerit în altă lume, un pic pe dos, dar m-am abţinut, m-am gîndit că n-avea rost, şi bine-am făcut, apoi ne-am afundat în pasajul ăla mirosind a cauciuc ars şi a cîrnaţi prăjiţi, în care i-am cedat, ca o grindă obosită i-am cedat, de parcă nu mai văzusem un bărbat de un millenium, şi senzaţiile picurau în mine ca dintr-un tub de perfuzie, adrenalina năvălea în valuri din suprarenalele Swinsson, se scurgea pînă-n vîrful unghiilor, îmi turna steluţe albe în spatele pleoapelor, dar mai bine tac, altfel iar îmi amintesc de tata, frumos bărbat era tata, puternic şi lipsit de milă, nu degeaba îi spuneau pe la colţuri, şi lui tot pe la colţuri, toate lucrurile importante pe la colţuri se spun, Trebis cel Cumplit, şi de sfaturile lui cu privire la bărbaţi, la energumeni, la alogeni şi la atîtea altele, pe care nu le-am urmat nici măcar după ce l-a ucis Corban, parcă-l văd, uriaş prăvălit la pămînt, întins pe dalele ceramice ale eliportului din Gällivare, cu urma şeniletei pe gît şi pe pieptarul împletit din sîrmă subţire, de Yamato, sclipind stins prin despicătura trenciului de piele, lung pînă la tocurile cizmelor şi fără mîneci şi cu sceptrul purtînd însemnele Lojei Echo de Miazăzi în mîna stîngă, dar aşa merg lucrurile, nu încetăm niciodată în a ne iniţia şi nu învăţăm în veci nimic, pe bune, doar uităm, uităm mereu, şi nici măcar nu-s convinsă că-i ceva rău în chestia asta, de-a uita, chiar dacă-i un soi de risipire perpetuă, mai uiţi un pic, mai mori un pic, aşa cum spunea slavul ăla bărbos, ca să nu mai vorbim de fărîmele împrăştiate pe drum clipă de clipă, fărîme din tine închise-ntr-o fotografie, sleite pe-o pagină, uitate prin bioprocesoare, rătăcite prin labirinturi de date şi prin Sugrumătorul mai ştie cîte alte locuri, ispite care te fură, te erodează, te ajută să-ţi pierzi integritatea, să nu rămîi adică aşa cum te-a plămădit El, Iahve ăsta rău şi pervers, după chipul şi asemănarea lui, act de narcisist înrăit, pentru că ce-i în fond masturbarea, dacă nu forma fiziologică de manifestare a narcisismului, iar noi am căzut din palma Lui în bîlciul ăsta, în care singurul lucru adevărat şi cu sens se dovedeşte a fi moartea, deşi mă întreb uneori, de ce să n-o recunosc, de ce plecăm aşa repede, cînd se găsesc destule lucruri de făcut pe pămînt, să ne lăsăm de pildă pradă dezgustătoarei fericiri sau seninei prostii, aşa cum o doreşte întreaga adunătură de

semeni din jur, plus statul, sau mă rog, ce-a mai rămas din el după Marea Ruptură, care te vrea prost, prost, prost, altfel nu-i slujeşti la nimic, dimpotrivă chiar, iar dacă trăieşti încă, înseamnă că ai făcut ceea ce ţi s-a cerut, dacă nu crezi, uită-te în oglindă şi-ai să te convingi, ea nu minte, n-a învăţat şi nu va învăţa să mintă, sau la telekino, că şi ăsta te convinge rapid, mai ales dacă nimereşti vreun serial de-ăla drăguţ, la sentiment, de te bufneşte plînsul, şi plîngi pînă ţi se-noadă şiroaiele de lacrimi sub bărbie, nu pentru că te-ar afecta ce se întîmplă acolo, nici cît negrul sub unghie nu-ţi pasă, ci pentru că te transpui, faci asociaţii, şi pe tine te jeleşti, pe tine te plîngi plîngîndu-i pe ei, protagoniştii, nişte manechine generate parcă matematic în scopul intoxicării subliminale a telespectatorului, a subiectului adică, subiectiva-m-aş să mă subiectivez, ca-n noaptea aia de sfînta Ana, în care m-am simţit atît de bine şi de departe, încît am înţeles ce vor să spună preoţii prin revelaţie, dar nu pentru mult timp, doar pînă cînd mi-am dat seama că porcul se gîndea la sybile, ruginitura dracului, la sybilele lui masochiste, cu pubisul albastru precum faianţa de la toaleta Băncii Harald, şi mi-am adus aminte dintr-o dată că da, era anotimpul lor, anotimpul în care se năşteau ele din Piramida Monstrului Sacru şi împînzeau arealul perie din Terranova, de-aia scotea Corban fumul ăla excitat pe eşapament şi-i ciocănea plasma în platina plăcii parietale şi-i zvîcneau antenele şi-i zburau minţile cînd ţi-era lumea mai dragă, cînd mi-era lumea mai dragă, dar chiar şi-aşa, aş minţi dac-aş spune că am avut de ce mă plînge, un motocentaur rămîne un motocentaur, organoţel şi muşchi, sudoare şi crom, îndemînare, viteză, cum spunea Michael, pentru cine ştie despre ce vorbesc, altfel l-aş fi părăsit de mult, doar femeie sînt, nu steag-lup, să hîrîi la cerere, adică femeie am rămas, cu toată condiţionarea imprimată de scîrba aia de techno din Pnaeuma Pulchrum, un rufos şi-un bubos, care m-a cîştigat la o partidă de natt & dag, pe cînd profesam la Wiennia, şi de-atunci îi urăsc pe-ăştia şi-l înţeleg tot mai mult pe tata şi nu cred în Devadatta ca Născător al Inelului, chiar dacă el, Corban, este de altă părere şi poate că o avea dreptate, doar l-a cunoscut şi l-a ascultat şi l-a pipăit, în vis ce-i drept, dar oricum, ştie despre chestiile astea mai multe decît mine sau decît Puştii Asasini sau chiar decît Tinerii Dawos, care fac pe proorocii şi trăiesc precum dacii de pe vremea Primului Imperiu, cînd biftecul avea gust de carne, iar

oamenii se priveau în ochi, mai degrabă din teribilism decît din convingere, dar nu şi decît berevoii Marelui Sanctuar al lui Zalmoxis, care nu i-a pus pe urmele lui pe Păcureţi şi pe Tătăraşi doar aşa, de drag, să-l întrebe ce mai face, mînca-i-ar viermii şi buba rea să-i mănînce şi sfîşia-i-ar lupul Fenrir, pentru că dacă n-ar fi fost ei l-aş avea şi acum pe Corban, nu mi-aş risipi nopţile rugîndu-mă la Bătrîna Vacă Andhulma, şi nu m-ar stăpîni senzaţia asta de neîmplinire, ar fi ca altădată, împrejurul şi deasupra mea, stăpînul şi copilul meu, nu ascuns în pădurile Germisarei-Tibet, la poalele Mamei, sub Acoperişul Lumii, aşteptînd ziua Ragnarök ca să-l poată urma pe Devadatta ăla al lui în Inel în sunet de cobain, deşi, dacă mă gîndesc bine, îl putea urma şi de-aici, din subsolurile Paraisului, căci dacă eşti ales, ales rămîi, oriunde ai vegeta, iar dacă nu, nu, ca mine, care, chiar dacă am ţîţe şi-n faţă şi-n spate şi uneori, dimineaţa, aud iarba cum creşte, precum Heimdall, zeul alb, şi pot citi Cărţile Sfinte în cea mai adîncă beznă, cu buricele degetelor, deci, ce mai încolo şi-ncoace, am înfăţişarea şi însuşirile Andradei Vestitoarea, nu cred în semnele pe care el mi le-a înşirat pe puncte, ca unui copil, chestiile alea cu a doua iarnă fără vară, cu cutremurele, cu roua care urcă-n nori şi cu incantaţiile lui Jim Saxonul, privind sfărîmarea porţilor percepţiei, cele ferecate cu şase lacăte şi cu kinoul şapte, şi de-aceea nici n-am vrut să-l urmez în migraţie, pentru că nu cred în toate astea, sau, de ce să mint, n-are rost să mă mint singură, ăsta a fost motivul invocat de mine faţă de mine, pentru că oricum el nu m-ar fi luat, Familia s-a constituit conform regulilor şi eu n-aş fi avut cu ce să-i ajut, ca Zenobia, cruda şi lucida, tăvălita, care poate menţine o jumătate de zi, fără de fisură, cîmpul bioenergetic pe o rază bunicică în jurul ei sau ca Vartan, din breasla memoratorilor, sau ca Milang, musculacul, deci trei şi cu Corban patru, număr ce nu trebuia depăşit, pentru că aşa poruncesc înregistrările apocrite de la Colina cu Apendice, iar el a reuşit să impună tipul ăsta de formaţie, de Familie, cum spun ei, ca lege tuturor motocentaurilor, pentru drumul spre pădurile Germisarei-Tibet, ba chiar a hotărît fiecărei Familii în parte traseul său propriu pînă acolo şi ei s-au supus lui, fără crîcnire s-au supus, întreaga centă de supraviţuitori contactată de el însuşi, individ cu individ, în Nopţile Luminii, cînd porţile percepţiei se sparg ca un himen prea întins, şi ei plonjează în minus spaţiu, căutîndu-se unul pe altul după ritualul lui Mich, Odin

să-l ostoiască, Sar Mich adică, pentru că l-au înnobilat amitriptilorzii de la Heaven's Gates acum mai bine de cinci deci de ani, şi iată, eu stau şi aştept, n-aş putea spune ce, doar nu mai am nimic de aşteptat, nimic şi pe nimeni, căci el, orice s-ar întîmpla, nu se va mai întoarce de la poalele Mamei, unde, după socotelile mele, ar fi trebuit să ajungă deja, deşi drumul i-a fost, normal aş zice, cel mai lung şi mai întortocheat, străbătînd toate careurile Eurasiei, cu excepţia a vreo cinci-şase, alea cu indice demografic sub palier, şi nu oricum, ca la o plimbare de plăcere, ci astfel încît traiectoria să alcătuiască primele două versuri din Cîntul lui Iahve, cele despre venirea lui Devadatta, şi pînă la urmă nici nu trebuie să-mi pară rău că nu se va mai întoarce, măcar de-ar avea dreptate şi ar izbîndi în încercarea lui, deşi mi-e teamă, pentru că azi-noapte am avut un coşmar şi m-am trezit leoarcă de sudoare, ca în tinereţe după un lipic de trei schimburi, căci se făcea că vanii îi tăiaseră braţul lui Genostes, îmbarcîndu-se apoi cu el pe corabia Nagelfar, alături de cohortele de nelegiuiţi şi de demoni, iar călare pe mascaron stătea Medis Neînduplecata, împărăteasa-curvă care a declanşat acum mai bine de patru secole Luna Haitei, căsăpindu-i pe neozalmoxianişti, care mi-a spus, cu voce aspră, „Lupi rapaces et infesti, nemini parcentes, praevalerunt in terra, ita quod vix aliquis de domo sua auderent inermis procedere"*, ceea ce-ar însemna, tălmăcind după regulile învăţate încă la Săvîrşire (îndepărtate timpuri; îmi stăruie în memorie precum freamătul unui sensong rulat o singură dată), pericol de moarte şi trădare de la un prieten apropiat, dar, dacă mă gîndesc bine, îmi dau seama că o ştie şi el, mi-a dovedit-o la plecare, cînd mi-a spus, privindumă în ochi, să mă rog să treacă teafăr pragul Anului Celor Două Dreptăţi, căci apoi totul va fi bine de va scăpa de pericolul de moarte pe care-l numea Rebeliunea Fără Suflet, da, da, Rebeliunea Fără Suflet, îmi amintesc perfect, iar pragul este chiar astăzi, căci la miezul nopţii începe Anul Celor Două Dreptăţi, în care prezicea el că se va naşte Devadatta, va apărea adică în Germisara, adus de tata Gonya, crescătorul de cai umblat prin tot imperiul, Devadatta Omul-Cîine-Cu-Mîinile-Lungi, care după o deca va zgîlţîi din toate cele trei rădăcini fra-

---

* Aşezările erau ameninţate de lupi sălbatici, de teama cărora nimeni nu îndrăznea să iasă din casă neînarmat. (n.a.)

sinul Yggdrasil, Arborele Lumii, şi va înnebuni computerele organotronice, abătînd nu ştiu ce flagel asupra lor şi va da viaţă din sine şi din ele Inelului Axayac, aflat dincolo de Marte, iar ei, motocentaurii, vor deveni parte din el, căci aşa le este sortit de la începutul începutului, să aibă rolul lor, unul important, în ziua Ragnarök şi parcă văd o după-amiază aderentă la realitate, ultima după-amiază de acest fel şi silueta lui, silueta uriaşă a lui Corban, contrastînd violent cu cerul plumburiu, ca un colaj dintr-o revistă neogoth şi zîmbetul lui sarcastic învăluind lumea şi cele două lame din senzoţel sclipindu-i printre buze, de parcă nu...

1995

Ana-Maria Negrilă
DE ACUM ŞI PÎNĂ-N NOAPTE

Un început de toamnă aşa cum rar se mai putea vedea din cauza poluării, o vreme caldă, fără să fie neplăcută, dar încă amintind de dogoarea verii, un vînt domol, ce avea să lase loc crivăţului, şi mai ales culorile roşii-cărămizii şi galbene ale iederii de pe zidurile caselor şi de pe decoraţiunile aranjate pe rogojinile din pănuşi de porumb atîrnate la porţile mustăriilor. La asta mă gîndeam în după amiaza aceea în timp ce treceam pe lîngă Hanul lui Manuc, îndreptîndu-mă spre Cinematecă şi spre Café Plastic. Aveam o întîlnire sau cel puţin ceva ce s-ar fi putut numi aşa dacă persoana care mă aştepta ar fi fost alta.

Era duminica după-amiază, vînzătorii de pe Lipscani începuseră deja să-şi strîngă tarabele, nimeni nu se afla în faţa Băncii şi nici mai departe pe stradă nu se vedea nimeni. Locul avea ceva dintr-o promenadă părăsită de turişti şi aflată în pragul iernii, un loc de plimbare abandonat sau o faleză şi un cazinou la marginea mării în luna septembrie.

Cafeneaua spre care mă îndreptam era noul sediu al vînătorilor de vise, locul în care cei care scăpaseră în urma raziei de la Cina se hotărîseră se regrupeze. Nu mai fusesem acolo de ceva timp, de fapt de mai mult de cîţiva ani, cam de cînd obişnuiam să merg la Cinematecă, dar toate acestea trecuseră o dată ce interesul pentru vechile filmele fusese înlocuit de noua modă a distracţiilor din cele trei lumi virtuale ale Radharcului.

Decorul era neschimbat. Afişe cu filme alb-negru, cu actori şi regizori celebri cu aproape o sută de ani în urmă, cu Fellini, cu Passolini

şi cu Akira Kurosawa stînd de pază la intrarea într-o altfel de lume decît cea pe care o vînduseră ei în alb şi negru. Filme de acum 100 de ani. Cafeneaua era ciudat împărţită pe două etaje, ocupînd holurile cinematografului, pe pereţi afişe şi tablouri de Chirnoagă reprezentînd păcatele omenirii, pe scări ghivece mari cu ficuşi, iar pe tavan spoturi gălbui. Secolul al XX-lea revenea la modă.

Draga stătea la o masă şi se privea calmă în oglinda ce acoperea partea din spate a barului. Sau poate că nu se privea pe ea, ci doar vroia să mă vadă venind fără să lase impresia că era nerăbdătoare. Ştiam că mă observase încă de cînd coboram scările, dar nu întoarse capul pînă nu mă aşezai lîngă ea. Situaţia era însă aceeaşi ca înainte să se uite la mine, pentru că mă privea fără expresie de parcă nici nu m-aş fi aflat acolo. De fapt pentru ea încetasem să mai exist din momentul în care alesesem refugiul în Radharc. Nu ne certasem, doar îmi comunicase părerea ei despre drogul viselor şi asta fusese tot pentru că nici eu nu puteam să rămîn lîngă cineva care nici măcar nu mă mai considera om.

Acum mă chemase fără să-mi spună de ce, decît poate că avusese dreptate şi că reuşisem să pierd totul, şi slujba şi situaţia pe care-o aveam, şi chiar şi posibilitatea de a intra în Lume, pentru că nu mai aveam nici un ban şi nici ceva de vîndut. Ea arăta foarte tînără şi foarte bine îmbrăcată, se tunsese şi se vopsise roşcată, părea acum diferită, pe cînd eu aveam tot aceleaşi haine de acum doi ani şi începusem deja să încărunţesc, dar asta nu avea mare importanţă pentru că în Lume eram tot tînăr şi arătam aşa cum vroiam să arăt.

— Ai slăbit, îmi spuse Draga ca o constatare. Eşti bolnav?

Ochii ei negrii, şi mai strălucitori din cauza machiajului pe nuanţe de verde, mă urmăreau cu atenţie de parcă ar fi vrut să înregistreze semnele ruinei. Arăta schimbată; avea sprîncenele mai subţiri decît îmi aminteam – se pensase, probabil – iar genele lungi, date cu rimel, îi fluturau la fiecare clipire ca o barieră ridicată între noi doi.

— Nu, i-am răspuns. Sînt doar obosit. Lumile te solicită.

Dădu din cap, fără să pară îngrijorată, acceptînd explicaţia mea.

— Am înţeles că eşti considerat un ...veteran al Lumii Nobiliei...

Şovăise uşor înainte să spună cuvîntul „veteran" de parcă nu ar fi fost sigură că aşa se zicea de fapt. Gura i se strîmbase uşor în timp ce rostise ultima frază. Avea dinţii mărunţi şi albi, iar buzele, perfect conturate, îi erau date cu un ruj în plăcuta culoare a vinului. Era

îmbujorată, iar tenul, care înainte mai avea mici iregularități, devenise neted și luminos. Îmbrăcase un duex-piece verde deschis și o bluză asortată, decoltată, cu cîteva nuanțe mai închisă. Purta bijuterii – o brățară și un colier cu perle montate în aur, un inel cu smarald – nici una din piese nu era din cele pe care i le dăruisem în cei trei ani petrecuți împreună. Arăta bine, prosper. Se spunea că verdele înseamnă timiditate, dar ea nu era o timidă... Am vrut s-o întreb dacă nu are pe cineva, dar m-am oprit la timp. Era inutil, viețile noastre despărțiseră pentru totdeauna.

Am așteptat să-mi spună pentru ce mă chemase pentru că între noi discuțiile de prisos nu-și mai aveau rostul. Lîngă masa noastră se afla un acvariu imens cu pești exotici și, uitîndu-mă la ei cum înotau proptiți între două ape, am avut senzația că traversasem deja granița spre Lumea Nobiliei, că eram în mijlocul mării, iar peștii – uitării mă trăgeau în adîncuri și nimic nu mai avea rost și nimic nu mai era de înțeles pentru că nici nu mai știam unde mă aflam și nici ce făceam acolo.

Totul era o nebuloasă, o negură ce se cobora asupra mea de fiecare dată cînd luam drogul, dar acum nu luasem nimic și atunci de ce mă simțeam așa, de ce contururile meselor și al oamenilor se amestecau cu formele peștilor și de ce fața Dragăi era dintr-odată ca ruptă dintr-una din frescele Nobiliei ?

— Am nevoie de ajutorul tău pentru că la rîndul meu vreau să fac un serviciu unei prietene, unei prietene foarte-foarte apropiate, spunea Draga privindu-mă în ochi de parcă ar fi vrut să se asigure că înțelegeam care era de fapt mesajul. Ea are o cunoștință, un prieten de afaceri, cum se zice, și pe care ar vrea să-l introducă într-una din Lumi, la Nobilia, în Petrator sau în Matiade, las la latitudinea ta în care din ele, doar că tipul asta a cunoscut tot felul de alte moduri de a se distra și acum are nevoie de altceva. Prietena mea va fi foarte generoasă dacă accepți să-i serveşti ca ghid.

Deja mă simțeam mai bine; Draga nu observase ce se întîmplase deși încă îmi era greu să mă concentrez, iar realitatea mi se părea lipsită de substanță. Mesele și scaunele nu ascundeau nimic, dar ceva se pregătea parcă să iasă la iveală, ceva se suprapunea peste imagina barului.

— Eu știu să navighez doar în Lumea Nobiliei și apoi zonele acestea sînt periculoase, am spus încet doar ca să văd cum o să reacționeze.

Îmi zîmbi brusc cu milă aşa cum faci în faţa unui om care nu e în stare să înţeleagă nici cele mai simple lucruri.

— Cît mă plăteşte? am întrebat-o ca să schimb subiectul.

Mă privi uşor mirată de parcă nu s-ar fi aşteptat să fiu atît de direct şi apoi îşi coborî privirea spre poşeta de piele vişinie pe care o ţine pe genunchi. Am urmărit-o cum trage încet fermoarul ca şi cînd nu s-ar fi hotărît încă dacă s-o deschidă sau nu. Apoi nu am mai fost atent la ea ci la una din chelnăriţele ce se foiau prin preajmă şi care observase că nu consumam nimic. Am comandat pentru Draga un coniac, iar pentru mine, o apă minerală, încercînd să nu privesc spre acvariu. De fiecare dată cînd îl prindeam chiar şi cu coada ochiului mi se părea că sticla se mişca, pereţii se umflau gata să plesnească şi să-şi verse conţinutul peste noi. Acvariul respira, peştii se strîmbau repezindu-se spre noi-o masă de gelatină în care ne scufundam.

— De cînd cu Lumea, eşti foarte sobru, observă ea în timp ce trăgea de fermoar în sens opus.

Pe masă apăruse un plic alb, făcut din hîrtie lucioasă de bună calitate. L-am ridicat de un colţ - părea destul de voluminos.

— Nu-i număra aici, asta-i tot ce te rog. Oricum sînt destui ca să intri într-o Casă de Vise.

— Dar dacă mai am nevoie de un supliment?

Expresia aceea disprețuitoare şi atît de caracteristică îi apăru din nou pe faţă.

— Dacă mai ai nevoie de ceva, trebuie doar să ceri. Am depăşit de mult momentul cînd îmi făceam griji pentru tine. Oricum mă aştept ca într-una din zilele astea să aflu că ai rămas de tot în Lume.

Am rîs şi nu am spus nimic, pentru că nu mai era nimic de zis, apoi am luat plicul, l-am îndoit şi l-am pus în buzunar. Draga s-a ridicat, a spus: „Ce bine că ne-am înţeles" şi deodată a zîmbit, iar toată expresia i s-a modificat, dar în aşa fel încît mi-am dat seama că se prefăcea. Nu eu eram însă cauza schimbării, ci un tînăr înalt şi bine îmbrăcat care tocmai cobora scările. M-am ridicat şi eu simţind că urmează o prezentare şi într-adevăr:

— Dan, îmi spuse ea cînd tînărul ajunse lîngă noi, să ţi-l prezint pe Sebastian Panu, prietenul unei foarte bune prietene a mea. Pe el va trebui să-l conduci în Lume.

I-am strîns mîna care era umedă şi rece, iar cînd m-am uitat în ochii lui am văzut că erau morţi, morţi şi asta în timp ce acvariul se spărgea umplînd barul de urmele transparente ale apei şi peştilor. Morţi eram poate şi noi, dar încă nu ne dădeam seama, pentru că drogul nu avea altă cale de ieşire şi nici altă rezolvare. Cu toţii aveam să ne cufundăm în moarte cu fiecare călătorie făcută, fără să mai putem ieşi la suprafaţă.

*

Pentru a ajunge în Lumea Nobiliei nu trebuia decît acea înţepătură de care mă temeam şi prin care-mi introduceam în organism drogul ce la început fusese extras din sîngele autiştilor, avînd ca efect o ruptură ce se producea în Real şi care făcea trecerea în trei tărîmuri imaginate de părinţi, de Mara, Matei şi Petru, primii oameni care ajunseseră vreodată acolo. Treptat, fiecare îşi crease propria lume după chipul şi asemănarea lui, şi tot treptat, alţi navigatori doriseră să se injecteze cu mixtura aceea de droguri şi sînge şi să facă saltul în Radharc. Drogul fusese interzis imediat ce se aflase de el, dar asta nu-i împiedicase pe afaceriştii sfîrşitului de mileniu să-i vîneze pe autişti pentru a le lua sîngele din care se obţinea marfă de o calitate superioară surogatelor care năpădiseră piaţa. Părinţii acestor copii încercaseră să-i protejeze, formaseră asociaţii, unii emigraseră în ţări în care existau legi dure împotriva Radharcului, dar şi aşa, puţini ajunseseră să-i vadă crescînd. Mulţi autişti fuseseră răpiţi în ultimii ani şi duşi ca sclavi pe lîngă laboratoarele clandestine, dar extrem de profitabile şi de bine dotate. Toţi vroiau să ajungă în Radharc şi o dată, la o petrecere, mă lăsasem şi eu atras de mirajul noilor lumi şi trecusem dincolo.

*

Mă aflam în Lumea Nobiliei şi acel nou Bucureşti mă uimea pentru că doar Hanul lui Manuc şi zona Palatului Vechi mai rămăseseră din centrul oraşului, iar de acolo pînă la marginile lumii, Piaţa Unirii fusese înlocuită de un golf verde înconjurînd Dealul Mitropoliei, ce se transformase într-un munte cu vîrful rotunjit ca o spinare ieşind din ape. Biserica mai rămăsese sus pe culme, dar aşa cum se vedea de jos, părea mai mare decît dacă s-ar fi păstrat proporţiile obişnuite. În apropiere, pe o altă stîncă, se afla ctitoria lui Bucur, iar lîngă ea,

Radu-Vodă, cu intrarea ca un arc de triumf. Dealul Filaret şi Parcul Carol erau acum scufundate, iar obeliscul şi mausoleul lui Gheorghiu-Dej se întrezăreau din adîncuri.

Mă scufundasem o dată pînă acolo, dar grilajele mă împiedicaseră să intru aşa că o luasem în jos, trecusem de scări şi ajunsesem în dreptul grotei străjuite de titanii lui Paciurea şi de statuia ursului de aramă. Apa era netulburată şi plină de amăgiri, aşa cum se zicea că s-ar fi aflat scris în ghidul pierdut al Nobiliei. O lume construită după arhitectura unei case de vacanţă - ziduri albe, peisaje cu apusuri şi răsărituri de soare, mirosul de peşte prăjit şi mai ales zgomotul unei bărci cu motor ce rămînea mereu în depărtare.

Acesta fusese începutul şi sentimentul de linişte se mai păstra chiar şi după atîtea schimbări pentru că, deşi totul părea să fi rămas nemodificat, veteranii alteraseră structura lumii şi construiseră în profunzime dincolo de zidurile albe, de străzile în pantă şi de tufele de muşcate, tocmai ceea ce li se interzisese să adauge de către Mara Nobilia, căreia îi plăcea să-şi contemple creaţia aşa cum o gîndise şi făcuse ea.

Pînă la malul mării şi la promenada lîngă care se construise Cazinoul, Mara adusese o mică gară înconjurată de un cîmp de ruine romane, de ziduri de un metru înălţime, de coloane răsucite sau de capiteluri cu frunze şi ciorchini de struguri, iar din loc în loc mai rămăseseră urmele unor mozaicuri cu motive geometrice şi ale unor fresce pe care erau înfăţişaţi bărbaţi şi femei pe care ea îi cunoscuse. Portretele aveau culorile pastelate ale picturilor funerare alexandrine, pentru că oamenii aceştia erau morţi. În spatele figurilor centrale se aflau însă alte feţe ce alcătuiau un plan ce părea să se extindă treptat gata să acopere fundalul original cu mare şi plajă.

În Lume se spunea că oamenii care mureau aici nu dispăreau de tot, iar ceva din ei, din imaginea lor, se păstra în aceste fresce. Picturile deveneau din ce în ce mai complicate, iar feţele celor morţi se contopeau unele într-altele şi uneori, cînd treceam pe acolo, mă întrebam dacă nu cumva şi Sebastian avea să ajungă printre ele, prins şi imortalizat pe unul din pereţi.

Acum era noapte în Lumea aceasta, era noapte şi eu mă aflam din nou acolo şi-mi aminteam cum se auzea zgomotul mării şi se vedeau luminile unei staţiuni ce se întindea în depărtare, dincolo de insula Mitropoliei. Sebastian era şi el aici, arogant aşa cum erau toţi cei de

teapa lui, crezînd că totul începea şi se sfîrşea o dată cu existenţa lui, încercînd să–şi explice Lumea Nobiliei aşa cum ştia el. Deocamdată nu era impresionat. În Casa de Vise încercase să arate cîţi bani avea, dar nimeni nu-l băgase în seamă.

Drogul era la fel pentru toţi şi amîndoi ne aflam în acelaşi apartament închiriat în zona Vitanului vechi, amîndoi dormeam şi pentru amîndoi, pereţii camerei se diluaseră în contact cu Lumea şi iată că acum şirurile de becuri galbene urmăreau conturul hotelurilor de cinci stele, care astfel nu s-ar fi văzut, aşa cum nici marea nu se vedea decît acolo unde alte lumini verzi şi roşii tremurau în apă. Staţiunea nu era decît un decor şi nu exista cu adevărat pentru că mulţi încercaseră să ajungă la ea, dar nu făcuseră decît să se învîrtească în jurul oraşului.

Era seară şi se simţea miros de iasomie şi de lacrimile Maicii Domnului crescută pe garduri, lîngă Hanul lui Manuc. Ansamblul părea atît de potrivit încît cu greu îmi aminteam că toate aceste lucruri nu făceau parte din Bucureştiul real, ci erau doar o sinteză a unor locuri şi a unor oraşe pe care Mara Nobilia le vizitase. Sebastian nu era însă interesat de peisaj. De cum ajunsesem, dorise să iasă să se distreze, iar eu îl însoţisem.

Pe străzile oraşului vechi era linişte, se auzeau chiar şi greierii, iar luna părea un felinar aprins pe timp de ceaţă. Era una din acele seri în care se vedeau fulgere la limita estică, chiar deasupra mării şi în spatele muntelui ce adăpostea Mitropolia şi pădurile de pini. Din balconul camerei noastre de la Manuc văzusem străzile în pantă cu vilele albe, cu grădinile pline cu flori, apoi gara şi ruinele, iar mai departe faleza şi cazinoul alb şi el, marea gri-albăstruie şi cei doi munţi. Mai la stînga erau plaja şi casele unde aveam să-l duc pe Sebastian.

Lumea era animată mai ales după apus, unii dintre oamenii pe care-i vedeam erau călători ca şi noi, alţii fuseseră imaginaţi de Nobilia. Mergeam grăbiţi şi pentru că nu vroiam să pierd timpul. Sebastian se uita nemulţumit la mine pentru că, dacă el rămăsese neschimbat, imaginea mea se îmbunătăţise vizibil. Nu mai păream îmbătrînit, nu mai eram bolnav, iar tinereţea şi eleganţa lui nu mă mai puneau în umbră, nu mă mai dezavantajau, pentru că acesta era teritoriul meu, unde el nu era decît un novice. Frumuseţea nu însemna nimic în Lume pentru că orice veteran îşi putea alege o altă înfăţişare.

Acum străbăteam cîteva ulicioare cu aer oriental, cu dughene pline de fructe şi flori, cu mere de Siria, piersici de Oman, iasomie de Alep, nuferi de Damasc, lămîi dulci de Egipt, flori de rodii, chitre şi boabe de mirt. În faţa caselor, pe trepte, veteranii Lumii stăteau înconjuraţi de femeile lor virtuale înveşmîntate în mătăsuri în culori vii.

Era o aromă de migdale, de pateuri, de gogoşi, de zaharicale numite *desfătările gîtlejului*, dar şi de alte desfătări, un amestec de parfumuri necunoscute pentru că în apropiere se aflau vestitele case de distracţii, iar străzile erau acum stropite cu apă de trandafiri amestecată cu mosc. Femei acoperite de văluri treceau pe lîngă noi purtînd pe cap tipsii pline de dulciuri şi băuturi, iar Sebastian le adulmeca pe rînd încercînd să prindă ceva din aura ce le însoţea.

— Astea nu sînt pentru noi, i-am spus, totul nu e decît aparenţă. O să te duc într-un loc sigur.

A dat încet din cap, fără să mai protesteze. Era deja ameţit, aşa cum de fapt şi intenţionam să fie. Deja ne aflam în apropierea palatelor de marmură ferecate în mijlocul marilor grădini, deşi toate acestea nu se vedeau încă, fiind ascunse în textura Lumii. Casele joase continuau pe ambele părţi ale străzilor, iar Sebastian nu se mai sătura să le privească. La un moment dat ne-am oprit în faţa unei căsuţe, mai umilă şi mai gîrbovită decît celelalte.

— Aici să fie palatul desfătărilor? mă întrebă el mirat.

I-am făcut semn să nu se pripească, am împins uşa de lemn şi am intrat. Camera era simplă, semănînd mai mult cu o magazie decît cu o locuinţă – pluguri, sape şi greble erau înşirate pe lîngă pereţi, un cuptor într-un colţ şi o laviţă acoperită de velinţe cusute cu aţă albă, galbenă şi roşie.

— Şi, de aici, încotro? se răsti el. Nu te achiţi prea bine de slujbă. Să nu crezi c-o să primeşti banii de geaba.

M-am înclinat. În Lume pînă şi comportamentul mi se modifica.

— Aşa să fie, i-am răspuns şi apoi l-am apucat de braţ şi l-am tras lîngă un ciubăr plin cu apă.

— Priveşte-te. Oglindeşte-te, i-am spus.

Ne-am aplecat amîndoi odată şi cînd feţele noastre au apărut pe suprafaţa nemişcată a apei, dintr-odată nu mai eram acolo, ci într-unul din locurile de petreceri, întîmpinaţi de o fată graţioasă, un model între alte frumuseţi, cu faţa plină de desăvîrşire, cu toate desăvîrşirile staturii

ei, cu fruntea albă ca întîia lucire de lună nouă, sprîncenele arcuite tot ca luna în pătrar, cu ochii negrii privindu-ne strălucitori, toată numai muşchi şi vibraţie, gata să ofere, să se lupte şi să se abandoneze în aceeaşi măsură. Era Vespa, patroana acelui local, bună cunoscătoare a dragostei, dar bolnavă, pe moarte, dacă nu moartă deja. Dacă era aşa, atunci numai aici mai exista, iar eu am salutat-o intrînd:

Dar cine boiu-ţi măsură, frumoaso,
Şi-l pune alături de un ram subţire!

Ne cunoşteam de atîta timp, încît mă bucuram că mai trăia, chiar şi numai în Lume. Grădina în care ne aflam era plină de paturi cu incrustaţii de flori de aur şi de chilimuri bogate pe care stăteau oaspeţii. Cîteva dansatoare se învîrteau şi se legănau în jurul fîntînii arteziene din mijlocul parcului, hainele lor subţiri li se agitau în jurul trupurilor, eşarfele colorate le zburau din mîini ca nişte păsări şi totuşi nu ajungeau departe, ci se întorceau de fiecare dată, feţele le erau strălucitoare şi corpurile cuprinse de dorinţă aşa cum se opreau din dans şi se frîngeau peste ghizdurile fîntînii, sorbind apa din bazin.

— Aşteaptă-mă aici, i-am spus lui Sebastian. O să-ţi găsesc pe cineva care o să te mulţumească, dar fără să-ţi facă rău pentru că aici există şi oameni care nu sînt ce par.

— M-am săturat să-mi tot repeţi că lucrurile nu sînt ce par, îmi întoarse el vorba privindu-mă ironic. Nici nu ne aflăm cu adevărat aici, cum să fim în pericol? Şi, apoi, adăugă uitîndu-se la dansatoare, totul este mai interesant cînd există şi pericol.

— E adevărat, dar nu te pripi, am spus şi m-am retras cu Vespa pentru că rolul meu nu era să-l protejez, ci să-l ajut să se prindă singur în capcanele Lumii.

Vespa se aşeză pe unul din chilimuri şi eu m-am întins lîngă ea. N-o văzusem niciodată cum arăta în real, dar auzisem că ar fi îmbătrînită şi bolnavă, însă aici era tînără şi atît de frumoasă aşa cum poate nu fusese niciodată. Am mîngîiat-o uşor şi ea mi-a zîmbit. Şi am rămas amîndoi uitîndu-ne la Sebastian, care se şi prinsese în jocul dansatoarelor cu păr negru şi lung, iar capul lui blond răsărea dintre ele în timp ce dănţuiau printre statuile din parc. Pentru o clipă a ajuns lîngă noi şi atunci l-am întrebat:

— Te distrezi? iar el a dat din cap, cu ochii strălucindu-i căprui. De abia mai sufla şi îi era greu să vorbească.

L-am lăsat să plece şi atunci am observat că toţi ceilalţi oaspeţi se opriseră şi-l priveau, ştiind că se pregătea ceva, pentru că nimeni nu îndrăznea să se amestece printre dănţuitoare deoarece ele nu erau vizitatoare, ci aparţineau Lumii. Aici nimeni nu le alegea decît pe fetele care stăteau împodobite pe margine sau întinse pe paturile de marmură.

Sebastian se grăbise însă şi deja dispăruse printre pomi şi tufişuri. În timp ce mă mai uitam încă la el, statuile îşi întoarseră şi ele capetele să-l privească. La un moment dat, l-am văzut îmbrăţişînd-o pe una din dansatoare, iar părul ei lung îl învălui ca într-o plasă legîndu-l strîns de ea de parcă erau una şi aceeaşi persoană.

Fetele-cameleon erau greu de deosebit de fiinţele umane pe care le copiau, dar cine cunoştea lumea ştia să se ferească de ele. Aveau pielea schimbătoare şi limbile lungi şi lipicioase pe care le foloseau să-şi prindă victima. Sebastian era în sfîrşit liber şi ar fi putut să vină la mine, dar el nu vroia să termine hîrjoneala, care se pare că-i plăcuse, şi se întoarse în mijlocul cetei ca s-o sărute pe ce mai frumoasă dintre ele.

— Vrei să te opreşti? l-am întrebat pe Sebastian, dar el a negat violent din cap şi brusc a dispărut de-a binelea.

Noaptea era înaintată, în grădină se aprinseseră felinarele şi atunci au intrat neguţătorii cu încărcăturile lor de mătăsuri, flori, fructe şi dulciuri căci pentru mine şi Vespa aici era ţinutul desfătărilor. Am rămas amîndoi şi am privit jocurile saltimbancilor, am mîncat şi am spus poveşti, iar vremea a trecut fără să ne dăm seama.

În spatele nostru, palatul era înalt şi impunător şi i se întrezărea printre pomi uşile de aur roşu şi canaturile de abanos. Acesta era însă alt decor pentru că nu se putea ajunge acolo mergînd prin grădină. Eram sigur că trebuia să existe o poartă pe undeva, dar încă nu o descoperisem. Am stat cu Vespa ale cărei buze semănau cu aripile deschise ale unei păsări roşii şi mi-am amintit de vremurile trecute, iar între timp, în parc au apărut mai multe cîntăreţe care ne-au desfătat cu glasurile lor în sunetele dairalelor, ale clopoţeilor, lăutelor şi flauturilor de Persia.

După miezul nopţii a început din nou ospăţul şi am băut vinuri alese numite *Cîntările sufletului* şi am mîncat feluriţi miei rumeniţi, împodobiţi şi aşezaţi pe tipsii sau umpluţi cu migdale, apoi zaharicale,

plăcinte ale zăpezii tăvălite prin zahăr şi *prăjituri împărăteşti* numite şi *ale sultanului*. Am rămas să admirăm spectacolul, iar dinspre balcoanele palatului a început o revărsare de petale de trandafir şi de fîşii de mătase colorată parfumate cu mosc.

Zorile nu mai erau aşa departe şi nici trezirea noastră în real nu avea să întîrzie. Spre ziuă, Vespa a dispărut de lîngă mine şi atunci m-am ridicat şi eu şi am plecat în căutarea lui Sebastian.

Parcul era acum pustiu, bucăţi de mătase rămăseseră agăţate pe crengile copacilor, iar lumina felinarelor începuse să pălească. Soclurile statuilor era goale, părăsite de ceva vreme. Mi-am continuat drumul şi în liniştea aceea am auzit gemete pe cînd Lumea îşi pierdea şi ea din strălucire şi deja întrezăream pereţii galbeni ai camerei. Dar nu era încă momentul să plec şi am mers pe alee pînă la capătul ei acolo unde toate statuile erau strînse. Imagini de zei şi zeiţe, toate erau adunate într-un cerc în mijlocul căruia era chiar Sebastian însîngerat, luptîndu-se încă pe cînd încerca să se elibereze de plăsmuirile de piatră. El era centrul fascinaţiei oamenilor acestora ale căror mîini încercau să-l prindă. Dar cum ei erau toţi ai Lumii, atingerea lor nu aducea decît moarte. Statuile erau tot atîtea reprezentări ale fanteziilor lui ce acum prinseseră viaţă şi încercau să-l să se contopească din nou cu el de parcă nu i-ar fi aparţinut, ci ar fi căpătat dintr-odată o voinţă separată, imposibil de controlat. Ameţit, era fără apărare.

Aş fi putut să-l las să moară acolo, dar nu asta fusese înţelegerea pe care-o făcusem cu Draga, aşa că m-am apropiat de el, statuile s-au dat la o parte, l-am atins pe umăr şi cu puterea pe care-o aveam în Lume, am reuşit să-l trag afară, să-l duc înapoi.

*

Cînd am deschis ochii, camera galbenă mi-a strălucit în priviri şi, pentru puţin timp, am fost aproape orbit. După cîteva momente eram din nou stăpîn pe mine, iar lucrurile înconjurătoare mi se păreau pline de substanţă. Lîngă mine se afla un tînăr care-mi întindea un pahar cu apă. La început nu mi-am amintit cum îl chema, apoi memoria mi-a revenit.

— Mulţumesc, Matei, i-am spus şi-am luat paharul. Apa era caldă, cu un uşor gust de oxizi.

Matei dădu din cap. Părea foarte obosit. De cîtva timp încerca să scape de influenţa drogului, dar nu-i era uşor. Trupul lui mare mi se părea prăbuşit şi micşorat.

— Eşti bine? mă întrebă.

I-am răspuns afirmativ şi m-am uitat spre celălalt pat, în care zăcea Sebastian.

— El nu prea arată grozav, continuă Matei. Ce-o fi făcut acolo?

Întrebarea nu-şi aştepta răspuns şi de aceea nici nu i-am dat unul. M-am ridicat încet ca să nu ameţesc.

— Ai grijă de el, i-am spus.

Am luat-o spre baie păşind uşor şi ţinîndu-mă de perete. Baia era mică şi neamenajată – ciment pe jos, un pătrat de faianţă albă în dreptul chiuvetei, o cadă mică şi o fereastră murdară cu lemnăria umflată şi scorojită. Tot apartamentul arăta semne de delăsare, iar cele două camere nu erau nici ele mai curate. Se vedea că nimeni nu avea grijă de ele. Se scoteau bani de pe urma drogului şi condiţiile ar fi fost mai bune dacă n-ar fi fost interzis să vizitezi Lumea.

Casele de Vise se înmulţiseră foarte mult în ultima vreme, mai ales prin blocurile sau prin cocioabele de la periferie. În fiecare săptămînă noi sedii erau descoperite şi distruse, dar altele le luau imediat locul. Pe Matei îl cunoscusem pe cînd lucra ca om de serviciu într-una din cele mai preţuite Case, dar cu timpul îşi lansase propria afacere. Lucrurile nu mergeau însă cum trebuie şi asta şi din cauză că se lăsase prins în mirajul Lumilor.

M-am spălat îndelung pe faţă, am mai băut apă şi cînd m-am privit în oglindă, arătam obosit, dar nu atît de rău cît mă aşteptam. Ochii mă trădau, cu albul tulbure şi privirea absentă.

Cînd m-am întors în hol, mirosea plăcut a pîine proaspătă. Draga a apărut în uşa bucătăriei, arătînd odihnită şi destul de mulţumită în timp ce-şi sorbea cafeaua. Nu-mi aminteam să fi venit acolo cu noi cu o noapte înainte, dar probabil că aşa se întîmplase. Era deja sîmbătă dimineaţă şi mai aveam două zile înaintea noastră.

— Cum se simte? întrebă Draga.

— Rău, desigur, dar important este că o să coopereze.

— O să coopereze, repetă Draga şi ochii ei mă fixau fără să exprime ceva. Ar fi greu de crezut că o să se revină acolo şi totuşi tu eşti sigur c-o să mai meargă o dată.

— O să meargă de fiecare dată pînă la sfîrşit, pentru că îi place Lumea. Acum ce mai am de distrus? am întrebat aşezîndu-mă pe un scaun lîngă ea.

— Luptătorul din el, desigur, cel care se crede de neînvins şi apoi omul de afaceri, fiinţa cea lacomă care se hrăneşte din ceilalţi, răspunse ea, dar cuvintele nu-i sunau convingător. Se simţea că nu era implicată direct, că era doar o mijlocitoare.

— La început am crezut că povestea cu prietena ta nu era decît o invenţie. Dar ţie nu-ţi pasă de loc de omul acesta.

— De ce mi-ar păsa? Dar ai dreptate, reprezint pe altcineva, aşa cum ţi-am spus. De ce te-aş fi minţit?

Şi într-adevăr de ce m-ar fi minţit dacă totul nu era decît o afacere încheiată între doi oameni ce se cunoşteau prea puţin. Atunci mi-am dat seama că primul lucru pe care mă întrebase fusese cum se simţea Sebastian, şi nu cum eram eu. Dintr-odată devenisem neimportant, dar nu destul de străin ca să-şi dea osteneala să fie politicoasă cu mine.

Tăceam deja de ceva vreme cînd am auzit paşii lui Sebastian pe holul dinspre baie.

— S-a trezit în sfîrşit, remarcă Draga uitîndu-se la mine cu un fel de curiozitate amestecată cu dezgust.

Cred că ar fi vrut să ştie ce se întîmplase în Lume, dar nu vroia să întrebe direct, aşa că nici eu nu i-am spus nimic. Cînd Sebastian s-a întors ne-a găsit cufundaţi în tăcere. Draga s-a mai înveselit cînd l-a văzut şi l-a întrebat dacă se distrase, dacă îi plăcuse Lumea. Dar era o bucurie neagră aşa că m-am ridicat şi am plecat în camera de zi pentru că nu mai suportam să-o văd pe Draga rîzînd în timp ce pe faţa lui Sebastian se vedeau toate urmările nopţii trecute. El era însă mulţumit şi asta era şi mai greu de suportat. M-am dus să mă culc şi l-am rugat pe Matei să mă trezească peste cîteva ore cînd Sebastian avea să fie gata de drum. Eram foarte obosit şi aşa şi arătam, de parcă Lumea ar fi supt vlaga din mine.

*

Injecţia era dureroasă, dar nu prin ea însăşi ci pentru că simţeam că produce o ruptură în lumea noastră. Eram fără putere în primele momente ale trecerii pentru că nu mai aparţineam nici unui loc.

Acum eram din nou în Lume, pe aceleaşi străduţe cu aer oriental, dar de această dată urcam o pantă abruptă pentru că mai sus, cocoţat pe stînci, se afla oraşul nou – numai sticlă şi metal, ferestre fumurii în care se întîlnea cerul cu marea, pasarele şi baruri cu lumini negre. Un cartier atîrnînd parcă deasupra zonei vechi pentru că şi mai departe, chiar la marginea superioară a lumii, opus celor doi munţi, se găsea un imens Arc de Triumf din sticlă argintie, construit din doi zgîrie-nori uniţi de o promenadă. Înainte pe aici se intra în lumea Nobiliei, dar acum poarta era blocată, iar în spatele ei soarele apunea deasupra unei imagini îndepărtate ale Lumilor Petrator şi Matiade.

Acesta era singurul loc în care un alt tărîm devenea vizibil şi chiar dacă pe acolo nu se mai ajungea nicăieri, călătorii veneau aici spre seară şi se opreau să prindă momentul în care soarele se oglindea roşu-gălbui în cele cîteva sute de ferestre, pentru că atunci argintul de pe ele se topea, se scurgea de pe sticlă, se aduna în picături incandescente care apoi se desprindeau de pereţi şi pluteau în spaţiul porţii – nişte mingi strălucitoare ce traversau lumea la căderea întunericului, se divizau din nou, umpleau străzile ca în final să se răcească, să piardă înălţime şi să se prăbuşească în mare. Ultimele mai puteau fi văzute zburînd în jurul Mitropoliei.

Vînătorii de suveniruri întindeau plase pe deasupra acoperişurilor încercînd să le prindă, iar dacă reuşeau, le foloseau ca să-şi argintească ferestrele, transformîndu-le în oglinzi. Celelalte tărîmuri puteau fi văzute în ele şi acestea erau de altfel singurele porţi rămase spre Lumile lui Matei şi Petru sau spre unele zone ale oraşului nou.

În afara Arcului de Triumf, care fusese construit pe un platou destul de larg, restul blocurilor fuseseră imaginate sus pe nişte stînci de granit gri închis ca nişte turnuri ce se înălţau brusc din verdele copacilor. Nimic altceva nu se mai afla acolo, nimic nu mai avea loc decît construcţiile de sticlă şi podurile care le legau unele de altele pe deasupra prăpăstiilor. *Turnurile* era de fapt chiar numele lor şi singura cale de acces începea de la malul mării, din dreptul *Localului lui Filip*. Mai existau şi lifturile care urcau prin tunelurile verticale, metalice, prinse de-a lungul pereţilor de piatră. Noaptea cercurile care le întăreau erau luminate şi astfel întregul ansamblul semăna cu nişte imense coloane vertebrale unindu-se cu capul, reprezentat de construcţia din vîrf.

Ca să ajungem însă la poalele stîncilor trebuia să descoperim poarta ce ducea acolo şi asta încercam să-l conving pe Sebastian să facem în timp ce el se plîngea că pierdeam timpul. Cu cît stăteam mai mult în preajma lui, cu atît mă întrebam cum de reuşise să stîrnească ura cuiva pentru că mie mi se părea mai mult demn de dispreţ decît de altceva. Nu avea deloc imaginaţie şi nici răbdare pentru că deja se plictisise să caute intrările în oraşul nou.

Străbăteam străduţă după străduţă, uneori treceam de cîteva ori prin acelaşi loc pentru că Nobilia îşi construise Lumea ca un labirint. Căutam orice suprafaţă care să poată ascunde o uşă, o trecere. De data asta nu avea să mai fie aşa uşor pentru că regulile se schimbau de fiecare dată şi acum nu mai puteam fi sigur ce mă aştepta.

Eram deja la limita superioară a oraşului vechi şi de aici nu mai aveam cum să înaintăm, ci numai să ne învîrtim în cerc. Străduţele erau dintr-o dată ciudat de asemănătoare şi asta era un semn bun pentru că însemna că ne apropiam de poartă.

— Ne trebuie un amănunt, ceva ce se repetă inversat ca o imagine în oglindă, i-am spus lui Sebastian care mă urma fără chef.

De cînd intrasem iarăşi în Lume, îmi spusese că vroia să ia parte la una din luptele organizate în oraşul nou, iar eu încuviinţasem, deşi dacă ar fi fost altcineva, l-aş fi refuzat ştiind cît de periculoase erau aceste înfruntări. Totuşi, lui nu-i venise încă sorocul şi eram sigur că puteam să aranjez ceva. Unul din organizatori îmi era prieten şi ar fi făcut ce-i ceream fără să pună prea multe întrebări.

Traversam o zonă cu case mai înalte, de un etaj sau două, dar la fel de albe şi de năpădite de flori. Eram deja într-o piaţetă cînd ne-am oprit. Locul era aproape pustiu, doar cîţiva trecători şi o fată îmbrăcată într-o rochie albă cu modele aurii ce se apleca să bea apă dintr-o fîntînă din piatră gălbuie, înconjurată de bănci de marmură. De jur-împrejur erau cîteva dugheni cu uşile deschise prin care se vedea bogăţia de mărfuri de tot felul şi forfota cumpărătorilor şi a vînzătorilor. Era totuşi ciudat cît de multă lume se afla în magazine şi cîţi de puţini oameni intrau sau ieşeau din ele. Aici era ceva ce se repeta.

— Uite-te la fata aceea şi la fîntînă! mă atenţionă Sebastian devenit brusc interesat şi într-adevăr pe partea cealaltă a pieţei, chiar în dreptul dughenilor, se vedea din nou o fată îmbrăcată în alb şi galben şi care bea apă dintr-o cupă de aur.

— Aici este, am spus şi ne-am apropiat amîndoi de ea, am prins-o de mînă şi dintr-odată n-am mai fost în mijlocul bazarului ci într-un lift de mare viteză ce urca într-unul din Turnuri în timp ce vechiul oraş se întindea luminat departe în vale. Ne uitam în jos şi dintr-odată nu mai exista nimic în jur pentru că intram într-o nebuloasă şi singurul spaţiu vizibil rămînea cel din interiorul liftului. Apoi, tot atît de repede, ieşeam la suprafaţă şi vedeam vîrfurile Turnurilor plutind undeva deasupra plafonului de nori de parcă ar fi fost atîrnate de cer. Acolo era lumină şi veselie, iar forfota oamenilor şi primele acorduri ale concertelor ajungeau pînă la noi. Auzeam muzică de operă, dar şi refrene moderne, iar din amestecul acesta de melodii se înălţau pregnant tobele ca nişte bătăi repetate într-o poartă cerească. Şi tocmai aceste ritmuri ne îndemnau să ne apropiem şi să poposim acolo.

Liftul s-a oprit şi am coborît chiar în dreptul unei pasarele de legătură la capătul cărora stăteau paznicii oraşului. Erau enormi, cu capetele rase şi acoperite de tatuaje reprezentînd ochi larg deschişi care printr-o iluzie păreau că se uită direct la noi. Erau periculoşi aşa cum blocau cu trupurile lor intrarea deasupra căreia scria *Oraşul norilor* cu litere aurii, strălucitoare.

Pe mine mă cunoşteau de mult, aşa că nu ne-au oprit şi ne-au lăsat să intrăm fără să ne ceară plată. Uşa din imitaţie de lemn întărită cu metal s-a deschis şi dintr-odată pasarela a dispărut şi ne-am trezit în interiorul unui bar la modă, cu pereţii acoperiţi de tăieturi din ziare, cu scaune înalte, metalice, imaginate în unghiuri ascuţite şi cu băuturi ce păreau tot atît de colorate pe cît erau şi feţele oamenii de acolo.

— Trebuie să ne luăm o altă înfăţişare, i-am spus lui Sebastian şi l-a tras într-o cămăruţă alăturată unde se aflau sute de imagini tremurătoare de animale, de împerecheri ciudate între regnuri sau între diferite organe. Toate acestea ocupau un spaţiu infim fără ca să pară însă de nerecunoscut.

— Poţi să iei ce vrei, l-am îndemnat.

L-am urmărit cum se învîrte prin încăpere fără să ştie la ce să se oprească şi apoi, dintr-odată, alese un trup înveşmîntat într-un costum alb cu însemne roşii pe umeri şi pe mîneci şi o faţă palidă acoperită de o mască tot albă prin care priveau pierduţi doi ochi albaştri. Era acum parcă mai înalt decît înainte, iar părul îi era roşcat şi atît de fin, încît la fiecare mişcare începea să plutească în jurul lui de parcă

s-ar fi aflat în apă. Ştiind unde avea să conducă plimbarea noastră prin Lume, alegerea lui mi s-a părut plină de semnificaţie, aproape o prevestire a ce avea să urmeze.

Barul era plin de oameni, în mare parte luptători care veniseră acolo în căutare de distracţie. Îl cunoşteam pe patron şi ştiam că organiza întreceri ilegale chiar şi în Lume, pentru că puţini erau cei care se puteau lăuda că scăpaseră cu viaţă. L-am lăsat pe Sebastian în faţa unui pahar ce spumega şi am plecat în căutarea lui Dumitru. Nu ştiam ce faţă îşi alesese în acea zi, dar nu avea importanţă pentru că nimeni nu se putea schimba atît de mult încît să nu-l recunosc. Un număr de trăsături rămîneau întotdeauna nemodificate.

În mijlocul barului se afla un ring de dans pe care se zbuciumau făpturi greu de imaginat, cu feţele şi trupurile distorsionate de grefe multiple, de plăgi şi ulceraţii ce le făceau să semene cu nişte imense răni supurînde. Aceştia erau profesioniştii cărora nu le păsa cum arată. În colţul lui, Sebastian apărea alb şi nevinovat. Oricine şi-ar fi dat seama că era un novice. Cîteva tipe acoperite de tatuaje metalizate îl priveau cum îşi sorbea calm băutura şi chicoteau din cînd în cînd. El nu le băga în seamă de parcă nici nu ar fi existat.

Dumitru era aşezat pe locul lui favorit, în spatele tejghelei ca o lamă de cuţit. Placa metalică mi-a capturat imaginea şi a comparat-o cu o alta existentă în memorie. Nimeni nu m-a împiedicat să mă apropii de Dumitru tocmai pentru că sistemul lui de securitate mă recunoscuse.

— Nu ne-am mai văzut de mult, îmi spuse el fără să se ridice de pe scaun pentru că era atît de gras, încît nici nu putea să se mişte. Se zvonea că aşa arăta şi în real, dar asta nu aveam de unde să ştiu.

— Am avut probleme cu banii, i-am spus şi el a dat încet din cap în semn că mă înţelegea.

Era unul din veteranii Lumii, aproape o legendă, se spunea despre el că îi cunoscuse pe cei trei întemeietori, pe Nobilia, Petru şi Matei, şi că fusese printre primii căreia Mara le acordase dreptul să-i viziteze lumea nou formată. Acum nu mai mergea decît rar în real şi era atît de bogat încît îşi permitea să plătească o mulţime de servitori şi medici care să-i îngrijească trupul abandonat.

— Însoţeşti pe cineva? mă întrebă deşi cu siguranţă ştia deja răspunsul. Vreun novice?

Am dat din cap şi i l-am arătat pe Sebastian care stătea tot în colţul lui şi părea cufundat într-o dispută serioasă cu unul dintre tatuaţi.

— Ar trebui să ai grijă de el, îmi atrase atenţia.

— Am grijă, i-am spus, dar nu peste măsură de multă. Este un bărbat independent, nu acceptă multe sugestii. Se descurcă singur.

Şi, într-adevăr, în acel moment, Sebastian terminase discuţia pe care o purta şi îl lovise pe celălalt făcîndu-l să se rotească pe loc şi să se prăbuşească peste cei ce dansau în ring. L-am văzut pe Dumitru cum se încruntă şi i-am făcut semn să se liniştească.

— Are chef de ceva hîrjoneală ca să mai obosească. Îi fac un serviciu unei prietene. Poate n-ar fi rău să-l angajăm într-una din luptele de pe platou. Doar să nu-l păstrezi ca trofeu, pentru că mai am nevoie de el.

— Asta se poate aranja, îmi zise el. Mergi şi potoleşte-l şi aşteaptă să te chem. Să văd ce pot face. E urgent?

— Foarte, am spus şi m-am întors la Sebastian care avea acum de înfruntat o ceată întreagă şi se descurca de minune lovind în stînga şi în dreapta. Era cu adevărat luptătorul bun de care îmi vorbise Draga, puternic, cu ani buni de exerciţiu în spate, fără să-i treacă prin minte că ar putea fi învins şi lipsit de teamă, aşa cum erau toţi cei ce nu cunoscuseră mizeria şi lipsurile.

Tatuatul care căzuse pe ring se ridicase încet şi un timp rămăsese ameţit în afara încăierării. Nu părea prea puternic. Purta un şort negru, iar torsul bronzat îi era acoperit de desenul unui şarpe cu solzi mari, roşii şi verzi. Era, desigur, periculos ca toţi cei de acolo. Nu se angaja încă; fusese luat prin surprindere, iar acum îşi calcula şansele. Sebastian îşi continuă evoluţia atacat de un bărbat scund, dar viguros, şi de una din tipele cu faţa acoperită de plăgi, pe care-o văzusem mai devreme. Mărunţelul avea braţele scurte şi se căznea, fără succes, să-l lovească pe Sebastian. Încasă un pumn în falcă, se întinse pe podea, apoi se ridică şi-o luă de la capăt. Era perseverent, dar slab ca luptător. Femeia era furioasă, loviturile ei păreau dezordonate, totuşi eficace, pentru că-l făcură pe Sebastian să se dezechilibreze pentru o clipă.

Acesta a fost momentul aşteptat de tatuat care s-a lansat spre el, piciorul drept nimerindu-l în piept, deşi îi vizase gîtul. Sebastian căzu pe spate cu o bufnitură, dar se ridică imediat. Era puţin zguduit, dar doritor să se pună pe treabă. Tatuatul se întorsese deja să plece,

sigur că Sebastian nu avea să-şi revină prea curînd. La fiecare pas, şarpele părea să învie şi să-şi unduiască trupul. Sebastian îl atacă din nou, luîndu-şi avînt şi deplasîndu-se prin aer cu o mişcare imposibilă în Real. Impactul îl făcu pe tatuat să se învîrtească de cîteva ori pe loc şi apoi să alunece pe podea pînă la peretele barului, care se deschise şi-l înghiţi cu un zgomot sec.

Ar fi trebuit poate să-i sar în ajutor, dar nu am făcut-o de vreme ce se descurca atît de bine. Vroiam să fie încrezător în forţele proprii pentru ca să accepte să participe la lupte. Cînd zarva s-a potolit şi m-am aşezat din nou la masă, l-am văzut cît de mulţumit părea şi m-am întrebat cîţi nu erau ca el şi nu credeau că pot face orice ar fi vrut fără ca nimeni să-i oprească. De data asta Sebastian supărase pe cineva pe care îl considera probabil insignifiant de vreme ce acceptase ca o prietenă a acelei persoane să-i organizeze o excursie într-un spaţiu considerat periculos.

Nu înţelegeam cum putea fi atît de neatent şi atît de puţin bănuitor, credeam că aici trebuia să se ascundă ceva, dar nu-mi dădeam seama ce. Să fi pierdut din vedere adevăratul sens al întîmplărilor, conştient de propria lui importanţă? Nu voiam să cred asta de teamă să nu cad eu însumi într-o capcană pentru că nici măcar nu reuşisem să aflu ce făcuse Sebastian sau dacă măcar făcuse ceva.

La asta mă gîndeam pe cînd sorbeam din băutura mea şi priveam prin ferestrele barului platoul luminat şi îndepărtat pe care se găsea înălţat Arcul de Triumf. Acolo avea să dispară soarele a doua zi şi împreună cu el multe alte lucruri aveau să înceteze să mai existe.

Am aşteptat fără să discutăm prea mult şi după un timp am văzut un bătrîn ce se îndrepta spre masa noastră. Era gîrbovit şi se mişca încet, dar asta nu avea nici o importanţă pentru că putea fi unul din cei mai buni luptători. Dumitru nu ţinea pe nimeni degeaba.

— Vă cheamă şeful, îmi spuse cînd m-am uitat la el.

Ne-am ridicat şi l-am urmat spre bar. Dumitru stătea tot dincolo de tejghea şi fără un cuvînt ne întinse două pahare dintr-o sticlă ca o oglindă, care pentru o clipă ne captă imaginea şi ne-o înmulţi, cîte una pentru fiecare faţetă.

Eram acum în altă parte, barul rămăsese în urmă, iar spaţiul acela nou se găsea undeva pe platoul din faţa Arcului de Triumf ce se înălţa ocupînd toată partea vestică a Lumii. Sau cel puţin aşa părea

să fie, pentru că ne aflam de fapt într-un loc ce nu exista decît undeva în interiorul paharelor pe care le atinsesem sau în străfundurile barului în care ne oglindisem.

Ne găseam într-o arenă, o zonă mărginită de trunchiurile unor copaci ale căror coroane erau invizibile deşi le auzeam foşnind deasupra noastră. În fiecare dintre trunchiuri se afla sculptată cîte o faţă enormă cu ochi-ecrane pe care se vedeau mii de oameni aşteptînd în linişte să înceapă spectacolul.

— Trebuie să te pregăteşti şi nu uita că, dacă eşti învins, e mai bine să cazi şi să nu te mai mişti de loc pentru că altfel celălalt va trebui să te lovească pînă o să-ţi pierzi cu adevărat cunoştinţa, lucru care în lumea asta e cam greu de făcut. Prefă-te că eşti doborît şi o să-ţi fie mai bine, am mai apucat să-i spun lui Sebastian pînă cînd o versiune mai tînără şi mai slabă a lui Dumitru a coborît plutind printre torţele aprinse ca să-i marcheze intrarea şi atunci nici eu nu am mai fost lîngă Sebastian ci într-una din tribunele din dreptul coroanei arborilor. Rămas singur acolo jos, părea dintr-odată micşorat şi vulnerabil.

— Nu trebuie să moară, i-am şoptit lui Dumitru şi acesta a dat din cap.

Luminile în arenă scăzură la jumătate şi un spot albastru se fixă asupra lui Sebastian care stătea nemişcat acolo unde îl lăsasem. În capătul celălalt al cercului trasat de făclii şi de trunchiurile copacilor, se afla o poartă imensă ca toate lucrurile din acel loc, iar la dreapta şi la stînga ei, paznici de neîntrecut – două fiinţe fabuloase, nişte creaturi cu trup de om, aripi şi capete cu boturi lungi şi coame arămii. Uşa s-a deschis în uralele mulţimii şi atunci am strigat şi eu pentru că entuziasmul lor era molipsitor.

Sebastian l-a văzut primul pe adversar şi s-a retras cîţiva paşi ca să-şi găsească o poziţie mai favorabilă. Imaginile celor doi apărură dintr-o dată mărite de cîteva zeci de ori astfel încît aproape atingeau tribunele. L-am recunoscut atunci pe Duce, cel mai bun luptător al lui Dumitru. Îl văzusem în sute de întreceri şi niciodată nu pierduse.

Ringul plutea acum în semiobscuritate, iar lumina provenea din podeaua pe care călcau. Ducele era în faţa lui Sebastian, incredibil de scund, cu toată falsitatea imaginii uriaşe ce-i masca statura. Sebastian trebuie să-şi fi zis că nu era un adversar periculos. M-am aşezat ceva mai în spate aşteptînd desfăşurarea evenimentelor. Aş fi

putut să plec şi să mă întorc mai tîrziu, dar un fel de curiozitate mă îndemna să rămîn să aştept sfîrşitul disputei.

Momentul începerii luptei se apropia. Acum vedeam şi cerul de deasupra noastră. Deşi în oraş se anunţase o zi caldă şi senină, în spaţiul acesta din textura Lumii cerul se acoperea de o pîclă albă-gri ca o plasă prin împletitura căreia se mai vedeau porţiuni albastre. Ceaţa cobora subţire şi asupra ringului, prin ea strălucind intens ecranele-ochi. Dar mai sus, chiar deasupra tribunelor, între cer şi pămînt, se întrezăreau acum nişte cuşti în care siluete umane se aplecau asupra arenei. Erau învinşii altor lupte şi despre care se zvonea că Dumitru reuşise să-i păstreze în Lume pentru a-i arăta pe post de trofee.

Lovitura a venit cînd nimeni nu se aştepta, nu a urmat nici unui salut, nici unui îndemn, doar Sebastian l-a privit pe Duce cu un fel de uimire şi apoi s-a frînt de mijloc şi a căzut cu o bufnitură aproape de unul din copaci. Zgomotul căderii a fost repede acoperit de urletele mulţimii care se aşteptase la aşa ceva din partea Ducelui. Acesta l-a lăsat să se ridice înainte de a-i da a doua lovitură, dar Sebastian s-a ferit şi s-a mişcat la rîndul lui fulgerător şi periculos, iar Ducele s-a rostogolit prin praf şi a rămas nemişcat cîteva clipe. Oamenii strigau şi nici nu mai era clar cu care dintre luptători ţineau sau dacă măcar ţineau cu vreunul din ei. Acesta nu era însă decît începutul pentru că Ducele, ce părea cu un moment înainte leşinat, sări acoperit de unul din valurile de negură şi apăru dintr-o dată în dreapta lui Sebastian.

În arenă coborîse acum noaptea, ecranele şi torţele se stinseseră, cei doi nu se mai vedeau de loc, doar replicile lor holografice se înfruntau la înălţime răspîndind un halo de jur-împrejur. În ring luptătorii se căutau, dar Ducele era mai obişnuit cu înfruntările acestea şi Sebastian nu se mai descurca aşa de bine ca la început. Poate îşi pierduse încrederea în el şi se rătăcise în mijlocul beznei.

Mediul virtual le permitea lovituri extravagante, salturi imponderabile, confruntări în văzduh. Ducele îşi exersă calităţile de zburător, ameţindu-şi adversarul şi repezindu-se în picaj asupra lui. Se juca. Era în mediul lui. Efectuă cîteva volte elegante, se roti în jurul axei ca un sfredel ce a apoi muşcă din carnea lui Sebastian. Acesta încercă să reacţioneze, dar zborul îi era străin şi părea stîngaci şi ineficient. Puterile îi slăbiseră; se mişca din ce în ce mai greu şi în cele din urmă, reveni la sol.

Cînd luminile se aprinseră din nou, Sebastian sîngera sub pumnii Ducelui care nu-l cruţa de loc. Vedeam faţa umflată a replicii, mişcările dezordonate, lipsite de coerenţă – Sebastian părea acum personajul în alb-negru al unui film dat cu încetinitorul. Acestea erau distorsiunile la care Lumea îşi supunea paraziţii pe care trebuia să-i suporte, dar de care încerca permanent să scape. Ştiam că totul avea să se încheie curînd, dar Sebastian mai rezista încă încercînd să modifice deznodămîntul luptei.

Orice ar fi făcut însă, orice lovitură ar fi încercat, Ducele avea răspuns pentru toate, iar el se trezea de fiecare dată aruncat la podea. Era de necrezut cum de se crampona de aceste ultime minute care prelungeau partida cu mult peste aşteptările mele, cum era doborît şi cum se ridica din nou de parcă i-ar fi făcut plăcere să fie lovit iarăşi şi iarăşi. Regulamentul întrecerii cerea ca lupta să se continue atîta timp cît unul dintre combatanţi mai mişca, iar Sebastian se tăvălea pe jos, o masă de carne în picioarele Ducelui, dar refuza să cedeze. În cele din urmă, îşi pierdu cunoştinţa.

Acesta a fost momentul cînd ringul s-a umplut de lumină şi cînd Dumitru s-a ridicat, a făcut semn mulţimii şi l-a desemnat pe Duce cîştigător. Au urmat urale şi spectatorii au părut că se bucură de izbînda Ducelui deşi eu mă îndoiam că era aşa pentru că toţi oamenii aceia se plictisiseră să-l vadă tot pe el cîştigînd de fiecare dată. Dumitru trebuia să introducă variaţie la următoarele întreceri şi cred că era conştient de asta.

— Sper că nu a murit, i-am spus încet.

— Nu, dar nici nu mai avea mult, îmi răspunse el în timp ce-şi făcea vînt cu programul luptelor din următoarele runde. Nu înţeleg de ce îţi faci probleme. Nu asta ai vrut?

— Ai dreptate, am spus şi mai încet.

Am văzut broboane de sudoare pe faţa lui Dumitru. Poate că toate acestea făceau parte din imaginea pe care şi-o construise sau poate că era ceva în neregulă cu trupul lui din real. În arenă, doi paznici duceau corpul lui Sebastian. M-am uitat atent la el, dar nu l-am văzut mişcînd. „Numai să nu fi murit", mi-am zis cu un fel de emoţie pe care nu mi-o explicam pentru că nu credeam că aş fi avut probleme cu Draga dacă aceasta ar fi fost situaţia. M-am ridicat şi Dumitru a făcu semn unui paznic să mă însoţească în spatele scenei.

— Poţi să-l iei oricînd.

— Mulţumesc. Îţi rămîn dator, i-am spus deşi nu ştiam cum o să pot să mă achit faţă de el. Dar toate la timpul lor.

L-am urmat pe paznic în jos pe scări şi apoi prin coridoarele arenei. Parcă ne-am fi aflat într-un labirint proiectat în aşa fel încît să-i dea vizitatorului impresia de infinit, de construcţie fără început şi fără sfîrşit. Sebastian se afla într-una din cele cîteva sute de încăperi care se deschideau din aceste tunele. Slab şi fără putere, deschisese ochii fără să fie în stare decît să stea cu privirile fixate în tavan. Era singur şi cînd i-am atins umărul nici măcar nu a clipit de parcă nu aş fi existat pentru el. Era conştient, nu avea nevoie de mila nimănui şi aproape mi-a părut rău că dorisem să-i ofer o consolare.

*

Realul părea amar aşa cum numai unele din visele de noapte puteau fi. Dumitru şi barul lui era deja o amintire aşa cum fusese şi Vespa şi grădina ei. Cînd m-am trezit, am perceput agitaţie în jurul meu. Draga şi Matei îl îngrijeau pe Sebastian care sîngera. Nu-mi dădeam seama cît era de grav, mă simţeam eu însumi prea ameţit ca să pot gîndi clar, dar vedeam perna şi o parte din cearşaf acoperite de stropi roşii.

— Ce s-a întîmplat? am întrebat pe cînd încercam să mă ridic.

— Nimic, îmi răspunse Draga. Acum, că v-aţi întors, nu s-a întîmplat nimic.

Mi-a luat ceva timp să-mi revin. Am băut apă, m-am dus pe balcon şi am respirat adînc de cîteva ori. Mă apropiam de final, oricare ar fi fost acela. După o excursie în Lumea Nobiliei, timpul din real părea comprimat. Orele treceau fără să-mi dau seama. Sebastian zăcea gemînd în pat. De cîteva ori încercasem să-i vorbesc, dar nu-mi răspunsese şi se întorsese cu faţa la perete.

De data aceasta eu fusesem cel care se îndoise că Sebastian avea să se mai întoarcă în Lume şi mă înşelasem, desigur. Imediat ce se simţise mai bine fusese gata de plecare. Era duminică dimineaţă şi mai aveam doar cîteva ore pînă la sfîrşitul week-endului. După aceea, nu aveam cum să-l mai oprim dacă dorea să plece. Draga era însă optimistă. Am vrut să discut cu ea, dar s-a eschivat şi de data asta. Am întrebat-o de Sebastian, dar nu a făcut decît să rîdă şi să-mi spună:

— Ai deja remuşcări? Nu pot să-ţi spun ce-a făcut pentru că aş trăda încrederea cuiva care nu vrea ca lucrurile să devină publice, dar orice ar fi fost, să ştii că merită tot ce i se întîmplă.

Cînd mă trezisem, eram la fel de amețit, fără să fac bine legătura cu spațiul în care mă aflam. Sebastian zăcea întins în patul lui cu fața întoarsă la perete, iar trupul îi era răsucit într-un fel ciudat şi nenatural. Matei stătea lîngă mine şi privea fix peretele galben. Părea impresionat, deşi încerca să n-o arate. Draga era destul de calmă şi-i spunea ceva pe un ton jos. Auzeam un murmur, dar nu înțelegeam ce spunea de parcă aş fi surzit. Clătinasem din cap şi după cîteva momente totul revenise la normal. Trebuie să fi trecut însă ceva mai mult timp pentru că Matei nu mai era în odaie. Mă ridicasem încet, încercînd să nu privesc spre patul celălalt.

Draga îmi zîmbise într-un fel care-mi amintea de un cub de zahăr – o răsplată.

— Am aranjat ca Matei să scape de el după ce totul o să se termine, îmi spusese arătînd cu bărbia spre silueta răsucită din pat. Dintr-odată, Sebastian devenise doar un corp fără nume. Cred c-o să-l arunce undeva. Nu trebuie să-ți faci griji pentru că m-am ocupat de tot.

— O să-mi spui ce-a făcut, acum că totul se va termina?

— La ce ți-ar folosi ? îmi răspunse ridicînd din umeri. Nici eu nu doresc să ştiu ce-o să se întîmple cu el de acum încolo.

Lucrurile aveau să se încheie convenabil pentru toată lumea, cam asta dorise să-mi zică. Se ridicase de pe scaun, deschisese poşeta cu aceleaşi gesturi pe care le observasem la ea cu cîteva zile înainte, şi lăsase pe colțul mesei un alt plic. Ultima plată.

— Ar trebui să nu mai mergi în Lume, îmi spusese ea fără să pară că dă atenție vorbelor.

Mă uitam spre bani în timp ce Draga ieşea din cameră. Credeam că se dusese să discute cu Matei aşa că nu o mai întrebasem nimic. Între timp, Sebastian rămăsese ghemuit pe cearşaful murdar de sînge. Nu-mi dădeam seama cum se simțea pentru că refuza orice comunicare.

Sperasem că Draga o să se întoarcă să-şi ia rămas bun de la mine, dar mă înşelasem pentru că am auzit uşa de la intrare trîntindu-se

şi apoi paşii ei pe scări. Am vrut să merg după ea, dar mă oprisem – nu avea nici un rost să încerc s-o urmăresc.

Era însă ultima zi, iar eu rămăsesem singur fără nici o obligaţie. Nu înţelegeam cum de Draga era atît de sigură că avem să-mi mai onorez angajamentul acum că banii fuseseră plătiţi. Ştiam că nu ar fi avut ce să-mi facă dacă abandonam sau dacă îl luam pe Sebastian doar într-o călătorie de agrement prin Lume. Ideea mă ispitea chiar mai mult decît voiam să recunosc mai ales că puteam oricînd să invoc o mulţime de motive. Cred însă că şi eu eram curios cum avea să se termine totul şi mă lăsam dus de evenimente fără să încerc să le controlez. De fapt nu mai vroiam decît un singur lucru.

*

Lumea ne primi ca de fiecare dată – ne-am cufundat în străfundurile ei şi apoi am ieşit la suprafaţă pe malul mării acolo unde Cazinoul se înălţa alb deasupra apei. Era apusul soarelui şi deasupra noastră pluteau sferele argintii scăpate din zona Arcului de Triumf. Le-am urmărit cum trec, cum se îndepărtează spre muntele Mitropoliei. Pe terasele oraşului vechi oamenii întinseseră plase încercînd să le prindă. Nu aveau însă şanse de reuşită pentru că nu se aflau la locul potrivit. Eu îl descoperisem din întîmplare într-una din lungile plimbări prin Lume.

De cînd ne întorsesem, Sebastian nu pomenise nimic de cele întîmplate, de parcă s-ar fi hotărît să sufere în tăcere şi să se răzbune. Îmi pusese întrebări despre Dumitru şi despre luptătorii lui, iar eu îi răspunsesem fără să încerc să-l descurajez. Îşi imagina că noua incursiune în Lume era menită să-l ajute să se pună din nou pe picioare. Nu am vrut să-i spulber nici această impresie. Pînă la urmă nu avea importanţă ce credea.

Mergeam pe plajă ascultîndu-l cum îmi povestea despre succesele lui, despre afacerile lui, iar cuvintele-i erau ca vuietul mării în urechile mele. Nu vroiam să ştiu nimic despre el, despre viaţa lui. Era mai bine dacă rămînea un străin.

Nisipul plajei era umed, valurile ajungeau cîteodată pînă la noi şi atunci ne feream sărind într-o parte.

— Ce liniştită pare marea, îmi spuse Sebastian şi eu am dat din cap deşi ştiam că peştii ne pîndeau din depărtare. Le vedeam gurile

lacome iţindu-se deasupra apei. Căutam scoici şi printre ele una decojită, cu cochilia dezvăluind sideful. Melcii erau însă toţi perfecţi şi neciobiţi. Aveam nevoie de ei pentru a culege argintul Arcului de Triumf şi a deschide astfel o poartă prin care să ajungem în Localul lui Filip, situat la marginea falezei. El era renumit pentru petrecerile pe care le organiza, pentru expedițiile şi spectacolele subacvatice.

Scoicile erau de toate felurile aşa cum zăceau răspîndite pe plajă : *bucuria ochilor* în nuanţele ei atît de rare, *silifra*, cu trupul fusiform şi răsucit pînă la disperare, *anemona*, cu ventuzele străvezi ce o fixau de stînci, apoi *conus marmoreaus*, de un roşu-pal, în ale cărui inscripţii negre se putea citi viitorul, şi nu în ultimul rînd, *melcul de purpură*, cu ţepii lui periculoşi, şi *thiara*, asemănătoare unei amibe.

Am găsit scoica pe care o căutam cînd ajunsesem deja la capătul plajei, în punctul din care Lumea începea să se repete. I-am forţat intrarea, am aruncat miezul gălbui care s-a cufundat rapid în nisip şi am aşezat-o deschisă cu interiorul strălucitor îndreptat spre mare. Se făcea din ce în ce mai frig, iar sferele Arcului de Triumf se prăbuşeau în apă. Cele mai mici şi mai uşoare aveau să mai plutească încă mult timp. Am aşteptat şi am văzut cum una din mingi a coborît încet, cum s-a aşezat în scoică, şi cum cochilia s-a mişcat, şi sfera şi-a eliberat argintul spoind interiorul, aruncînd stropi pe nisip, după care s-a dizolvat şi a dispărut.

Am ridicat oglinda astfel formată şi l-am invitat pe Sebastian să privească înăuntru. Poarta s-a deschis şi am trecut prin ea fără să ne dăm seama cînd, doar că într-o clipă ne-am aflat în altă parte.

Localul lui Filip era aşezat între oraşul vechi şi cel nou pe o fîşie de plajă, la poalele unei faleze înalte. Acoperiş înclinat, ziduri joase de care se loveau valurile, trepte de piatră prin care se cobora spre bar - toată clădirea fusese construită sub nivelul plajei, iar cîteva săli erau complet sub apă. Prin pereţii transparenţi se vedeau felinarele puse pe fundul mării şi animalele marine foindu-se prin preajmă, atrase de lumină. Oricine se putea plimba printre ele şi mulţi coborau acolo pe drumul ce se continua de pe uscat. Oameni şi peşti.

Mai departe, în larg, fiecare înota liber, respira liber, oamenii se transformau, le creşteau solzi, ochii li se întorceau spre laturile capului, membrele li se răsuceau şi atunci se pierdeau de tot prin pădurea de alge şi rămîneau acolo uitînd de sine; apoi peştii deveneau oameni,

se împrumutau de chipurile rătăciților după ce-i devorau mai întîi, ieşeau dintre stînci şi se urcau pe mal, intrînd în oraş şi luînd locul celor dintîi. Nu erau cu adevărat ființe umane, dar puteau fi uşor confundați cu ei. Lăcomia îi dădea însă de gol. Erau periculoşi şi vorace şi se numeau peştii-uitării.

Am coborît cele cîteva trepte şi am intrat într-o sală de sticlă ale cărei dimensiuni erau greu de perceput pentru că ferestrele o făceau să se confunde cu marea. Muzica era puternică şi totuşi armonioasă şi suavă, iar toate notele acestea provenite din sintetizatoare şi din însăşi structura lumii în care ne aflam cuprindeau un îndemn de a uita tot ce ne ținea legați de real, de-a ne abandona, de-a ne rătăci în vîrtejul dansului şi în adîncul mării.

Sala nu era luminată din interior, dar Filip montase reflectoare exterioare ce umpleau şi spațiul acela de o strălucire alb-albăstruie şi tremurătoare, totuşi limpede, aşa cum era şi apa. Oamenii dansau acolo fără să dea semne de oboseală, se roteau şi se fugăreau printre perdelele de voal. Sebastian s-a însufleţit cînd i-a văzut pe dansatori, iar eu l-am lăsat să se ducă.

Peştii pluteau în apropierea noastră şi uneori mi se părea că erau cu adevărat printre noi, că intrau în sală şi se unduiau şi ei printre oameni. Țipari alungiți şi supli, rechini metalici, peştele-caiman cu botul lui lung sfîşiind perdelele, peştele de nămol ridicîndu-se uşor din podea şi stîrnind un strat de sedimente, anghila mare şerpuind printre noi, căutînd o pradă, murena cu ochii mici şi ficşi, privindu-ne dintr-un colț, specii care nu trăiau împreună se aflau toate aici, iar pe cer tocmai răsărea mola mola, peştele-lună, peştele-balon se umfla şi plutea deasupra noastră, dragonul de mare ne împodobea hainele, peştele-geamantan ne ducea bagajele, boul de mare mugea în depărtare, rîndunica de mare ne cînta, însoțind muzica sintetizatorului, peştele-ventuză ne sugea sîngele, peştele spadă îi străpungea pe cei care nu se fereau, iar peştele undițar îi prindea pe cei care erau atraşi de momelile lui. Îi vedeam pe ceilalți prin ochii de mare, auzeam melodiile cu urechile de apă, gustam sărătura aerului cu limba de mare. Eram una cu mediul acela lichid de care nu ne mai despărțeau decît pereții de sticlă.

Eram şi eu vrăjit, dar unui novice îi era uşor să se piardă cu totul. Sebastian nu mai ştia de el, dansa prins de legănarea celorlalți şi

alerga după nălucile acelea încercînd să le prindă. Din dreptul localului începea un drum care înainta adînc în mare, dincolo de diguri, dincolo de insula Mitropoliei, pînă în parcul Carol şi sus pe dealul Filaret, unde se termina brusc.

Pereţii de sticlă păreau foarte solizi, dar dacă te apropiai de ei, vedeai că unii erau de fapt nişte porţi, iar alţii conţineau un filigran alb, de parcă suprafaţa ar fi fost uşor aburită. Acolo era însă zona de contact între Lume şi variantele ei, acolo existau alte case, alte baruri, alte străzi, acolo trăiau alţi oameni ale căror siluete se desprindeau uneori din sălaşul lor pentru a se materializa şi coborî printre ceilalţi. Chiar şi fiinţele acvatice foloseau aceste intrări şi apăreau din transparenţa ferestrelor pentru a se repezi asupra prăzii.

Peştii-uitării ne pîndeau însă de afară. Albi, argintii sau de culoarea nămolului, toţi nu aşteptau decît să găsească pe cineva atît de slab încît să-l domine, să-i ia aparenţa şi apoi să-l devoreze. Un novice nu avea nici o şansă să scape, oricît de puternic ar fi fost. Ceilalţi vizitatori se uitau la Sebastian şi nu le venea să creadă că se afla acolo. Unii mă fixau şi pe mine, de parcă ar fi înţeles ce se pregătea.

Nu cunoşteam pe nimeni. Filip nu se afla printre ei. Era un gol în jurul meu, un gol ce se adîncea din ce în ce mai mult. Mă simţeam slăbit fără să-mi dau seama de ce. Cred că peştii erau de vină – ei şi puterea lor hipnotică. Am văzut cum unul din bărbaţi l-a oprit pe Sebastian şi a început să-i explice ceva. Acesta era însă prea ameţit, dar şi prea încăpăţînat să asculte. Se repezea acolo unde grupurile erau mai dense şi fixa cu ochi lacomi ieşirea care ducea la drumul luminat de sub apă.

— Condu-mă afară, îmi ceru cînd ajunse lîngă mine, aruncat afară din mulţime.

Nu era încă momentul pentru aşa ceva. L-am refuzat.

— Nu acum, mai tîrziu. Veteranilor de aici nu le plac novicii care merg în localurile lor. Dacă nu aş fi fost cu tine, te-ai fi plimbat şi acum pe străzile oraşului vechi sau prin Lumea Nobiliei, căutînd o ieşire.

— Ştiu, îmi spuse cu un fel de şovăială în glas. Eşti un ghid foarte bun. Mîine o să trebuiască să mă întorc la muncă, dar o să ne vedem din nou săptămîna viitoare. O să-ţi iasă bani buni. O să te recomand prietenilor mei, ai să vezi, îmi spuse înainte să se amestece din nou în mulţime.

Nu ştiu de ce şovăiam, lăsîndu-i pe ceilalţi să intre la bănuieli. Poate vroiam să dau un aspect nevinovat întîmplărilor ce aveau să vină. Poate nu mă hotărîsem încă. Dar, cînd l-am văzut pe Filip, trecuse deja destul timp. Era neschimbat, un bărbat bine legat, mai aproape de treizeci decît de patruzeci, ascunzîndu-şi trupul uşor diform sub o haină largă, dintr-un material închis la culoare. Părea bolnav şi firav deşi nu era aşa. Traversa încăperea şi se uita în jur de parcă ar fi căutat pe cineva. În curînd, ochii i s-au oprit asupra mea şi atunci mi-a făcut semn şi s-a apropiat.

— Nu ne-am mai văzut de ceva timp, mi-a spus repetînd fără să vrea cuvintele lui Dumitru.

Nu mă bucuram că-l întîlneam, odată fusesem prieteni, dar apoi ne îndepărtasem. Acum nu credeam că venise să afle noutăţi despre mine, ci eram aproape sigur că vroia să-mi vorbească despre Sebastian. Spionii lui îl anunţaseră că urma să se întîmple ceva cu unul dintre vizitatori.

— N-am mai avut bani, am repetat acelaşi răspuns pe care i-l dădusem lui Dumitru.

Filip s-a încruntat. Ceva din vocea mea aducea a zeflemea deşi nu aceasta-mi fusese intenţia. Nu avea nici un rost să mă cert cu el. Dacă mă dădea afară, trebuia să caut un alt loc să-l duc pe Sebastian şi aşa ceva era mai greu de găsit la repezeală. Nu vroiam să încep o discuţie în contradictoriu şi totuşi tocmai asta şi făceam de parcă aş fi vrut să fiu aruncat înapoi în oraşul vechi. Filip era vestit pentru debarasatorii pe care-i angaja.

— Am auzit că ai adus un novice aici, îmi spuse pe un ton care să-mi sugereze că nimic nu se putea întîmpla în acel local fără ştirea şi binecuvîntarea lui. Cei de teapa lui nu sînt admişi aici pentru că sînt nişte prăzi uşoare şi dacă păţesc ceva afacerile nu mai merg atît de bine. Dacă vrei să scapi de el, mergi în altă parte.

Am clătinat din cap. Nu eram foarte sigur de ce mă aflam acolo, marea şi peştii îmi dădeau ameţeli, şi de altfel cum să-i explic ceva ce nici eu nu înţelegeam? Banii nu mai păreau atît de importanţi, iar Lumea îşi pierduse şi ea din strălucirea şi din atracţia pe care-o avea pe cînd mă aflam în real.

— Ar trebui să-l iei de aici şi să plecaţi, îmi mai spuse Filip şi vocea lui suna ca o ameninţare.

— Bine, am spus fără să încerc să mai vorbesc cu el. Nu mai avea nici o importanță. Greşisem cînd îl adusesem pe Sebastian acolo.

M-am întors să-l caut, dar nu l-am văzut nicăieri. Am trecut prin grupurile de dansatori şi nu vedeam nimic altceva decît peştii foarte aproape de mine, înotînd dincolo de geamuri. Simțeam un început de panică, dar nimic din toate acestea nu putea fi adevărat, nu aveam de ce să mă simt aşa chiar dacă Sebastian ar fi dispărut cu adevărat. Filip se oprise lîngă una din perdele. Se uita la mine şi rîdea ascultînd ce-i spunea un acolit mai mărunt. Poate îi povestea despre întîlnirea mea cu Draga şi despre cum acceptasem să-i iau banii lăsîndu-mă tîrît într-o răzbunare despre care nu ştiam nimic. Sebastian nu avea însă unde să dispară.

M-am apropiat de pereții transparenți şi am privit afară, în spațiul acela de necrezut, atît de plin de lumină şi totuşi obscur şi nici nu m-am mirat cînd l-am descoperit pe Sebastian plutind între două ape, respirînd şi înotînd liber chiar în preajma sălii de dans. Ceilalți nu-l observaseră cînd se apropiase de geamuri şi cînd trecuse dincolo, altfel ar fi încercat să-l oprească. Orice ar fi spus Filip, de data aceasta nu mai era vina mea.

M-am dus şi eu lîngă ferestre şi Sebastian m-a privit rîzînd în timp ce se bucura de toată libertatea noului mediu, se rotea, se răsucea, se dădea peste cap. Peştii s-au apropiat de el şi atunci a început o hîrjoană veselă între speciile acelea ce părea acum paşnice şi oarecum îmblînzite. Sebastian nu avea conştiința pericolului şi de aceea acceptă să se prindă în jocul lor. Muzica s-a oprit în interiorul localului şi oamenii s-au strîns să privească spectacolul. Filip a venit lîngă mine şi atunci i-am spus:

— N-am nimic de-a face cu asta. A ieşit singur deşi i-am zis să rămînă înăuntru.

— Aşa să fie, precum spui, mi-a replicat el pe un ton moale. E prea tîrziu să ne mai gîndim la asta.

Oamenii păreau că se distrează şi de aceea nici Filip nu mai era la fel de vehement ca mai devreme. I-am făcut semn lui Sebastian să se întoarcă, dar nici nu m-a băgat în seamă. Dacă nu se îndepărta de local, mai avea o şansă. Chiar dacă oamenii nu interveneau în astfel de situații, prezența lor îi împiedica pe peşti să-şi atace prada. Aş fi vrut să ies, să-l ajut, dar ştiam că nu eram destul de obişnuit cu

Lumea ca să le fac față. În sală erau unii mai buni ca mine, dar care stăteau deoparte. Ce spuneam însă nu avea nici un rost pentru că eu îl adusesem acolo și nici gînd să doresc să-l salvez de ceva ce plănuisem cu Draga de cîteva săptămîni. Creaturile acelea acvatice îmi alterau percepția despre Lume. Deși înotasem de multe ori în mare, mă ferisem întotdeauna de apropierea lor.

Apa era însă bună, sezonul era potrivit, golful apărat de diguri și parcă aș fi vrut să mă întorc să hoinăresc prin parcul scufundat de la Filaret, să găsesc intrarea, să pătrund în Mausoleu și poate chiar să mă așez acolo ca într-un loc de odihnă. Pădurile de alge nu se aflau departe și nimic nu era mai plăcut decît să ajung acolo după apusul soarelui, să-mi fac loc prin încîlceala de ramuri și apoi să mă opresc într-una din poieni și să rămîn acolo pentru totdeauna.

Dar nu eram eu cel care făcea această călătorie pentru că îl vedeam pe Sebastian cum o pornea pe drumul însoțit de felinare, lăsîndu-se atras de strălucirea difuză a luminii în apă, și cum apoi se îndrepta spre Filaret, acolo unde aș fi vrut să merg și eu, dar unde nu aveam să mai ajung.

Acesta a fost ultimul moment de glorie în care Sebastian a înotat sub privirile mulțimii. În curînd, din pereții de sticlă s-au desprins alți pești care, chemați de frații lor, se grăbiseră să deschidă porțile pentru a li se alătura.

— Niciodată nu am văzut atît de mulți, a șoptit cineva lîngă mine.

M-am întors și am văzut un tînăr cu față mică și impresionată. Era și el un novice, dar poate că nimerise acolo din întîmplare și nimeni nu-l adusese ca să împărtășească soarta lui Sebastian.

— Să nu mergi afară decît după ce vei fi considerat un veteran al Lumii acesteia, i-am spus și el m-a privit speriat ca și cînd ar fi crezut că vroiam să-l arunc în mare. S-a îndepărtat în grabă fără să mai privească înapoi.

Sebastian era acum departe pe drumul ce ducea spre Filaret, dar îl vedeam de parcă ar fi fost foarte aproape; acum nu mai putea să se întoarcă, peștii erau peste tot și se jucau cu el, dar nimic nu părea periculos așa că el nu-și dădea seama ce avea să se întîmple și într-adevăr, nu se feri de prima lovitură care îl prinse descoperit așa cum i se întîmplase și în ring. Imaginea luptei se întinse acoperind toate ferestrele; de jur-împrejurul sălii, peștii și Sebastian se înfruntau și

nici nu-mi venea să cred că dura atît de mult pentru că eu întotdeauna îmi imaginasem că uitarea cobora peste oameni într-o clipă şi nu le lăsa timp să se împotrivească.

Dar totul are un sfîrşit, iar Sebastian căzu încet spre suprafaţa drumului. Era mort, dar lucrurile nu se terminară aici pentru că marea se coloră uşor în roşu în timp ce peştii se repezeau să-l sfîşie, să se înfrupte din carnea lui, să-l desfacă bucată de bucată pentru a se împărtăşi din puterile lui şi mai ales din acel ceva pe care-l numeam suflet. Nici unul din ei nu reuşise vreodată să evadeze în real, dar asta nu-i împiedica să încerce aşa cum făceau acum cu Sebastian care-şi pierduse orice formă, era doar un pachet de carne, de muşchi şi de frînturi de oase acoperite de nişte zdrenţe care nici ele nu erau iertate, ci sfîşiate şi îngurgitate împreună cu toate celelalte.

Acesta era sfîrşitul lui Sebastian. Ameţeala îmi reveni, dar fără ca asta să aibă vreo legătură cu spectacolul, mă simţeam slăbit şi nefolositor, îmi venea greu să mai suport strălucirea felinarelor din apă, ochii mă usturau şi strigătele mulţimii mă deranjau – sunetele erau parcă prea puternice, auzeam scrîşnetul oaselor sub dinţii prădătorilor, plescăitul cozilor şi al înotătoarelor ce se mişcau ritmic, apoi din depărtare, zgomotul valurilor ce se spărgeau de stîncile de suprafaţă.

Nu mai aveam nimic de făcut acolo, aşa că am pornit-o spre ieşire. Sebastian nu mai exista. Dacă murea în Lume, corpul lui se stingea şi el. Urcasem deja treptele spre suprafaţă şi mă gîndeam la Draga şi la ce avea să-mi spună fără să-mi mai amintesc că ea plecase definitiv, cînd am văzut o sferă argintie plutind spre mine. Semăna cu mingile ce se desprindeau de pe suprafaţa Arcului de Triumf la fiecare apus de soare. Acum era noapte în Lume, iar eu vedeam ceea ce nu ar fi trebuit să existe. Dar aşa cum spusesem, asta nu mai avea importanţă, iar eu m-am aplecat şi-am atins sfera. Argintul era rece şi astfel era şi trecerea mea, pe cînd stăteam întins în pat şi mă zbăteam între o lume şi alta.

2001

NOTE BIOGRAFICE

DANIEL ABRAHAM a publicat mai bine de două duzini de povestiri, dintre care una i-a adus premiul International Horror Guild. Între cele mai recente proiecte ale sale se numără un roman scris în colaborare cu George R. R. Martin şi Gardner Dozois (*Hunter's Run*), un serial în benzi desenate editat de Dabel Brothers şi Marvel Comics (*Wild Cards: Hard Call*) şi ultimele două segmente ale tetralogiei *Long Price* (*An Autumn War* şi *The Price of Spring*). Locuieşte în New Mexico împreuna cu soția şi fiica sa.

CLIVE BARKER şi-a început cariera artistică în calitate de dramaturg şi regizor, ocupîndu-şi timpul liber cu scrierea de povestiri horror. Acestea au fost publicate în 1984 într-o serie de trei volume intitulate *The Books of Blood* (*Cărțile însîngerate*, Nemira, 1998). Propulsate spre succes de o afirmație a lui Stephen King („Am văzut viitorul literaturii horror; numele său e Clive Barker"), cărțile s-au vîndut foarte bine, iar Barker şi-a continuat ascensiunea ca romancier, fiind recompensat cu numeroase premii, dar şi ca regizor de film.

K.J. BISHOP a publicat pînă în prezent romanul *The Etched City* (*Oraşul gravat*, Tritonic, 2006), finalist în cursa pentru World Fantasy Award în 2004, precum şi cîteva povestiri. Lucrează în prezent la cea de-a doua carte, a fost contaminată de virusul blogging-ului şi produce, în serial, o banda desenată online, *Ecchi No City*, care elaborează în lumea romanului susmeționat. Locuieşte la Bangkok.

MICHAEL CISCO este autorul romanelor *The Divinity Student*, *The Tyrant* şi *The San Veneficio Canon*, iar proza sa scurtă a apărut în antologii

ca *The Thackery T. Lambshead Pocket Guide to Eccentric and Discredited Diseases, Leviathan* şi *Album Zutique*. În 1999, romanul său de debut a fost recompensat cu International Horror Guild Award. Şi-a obţinut doctoratul în literatură la Universitatea din New York în 2003 şi, în prezent, pregăteşte pentru tipar cea dintîi lucrare critică a sa, *Supernatural Embarassment*.

PAUL DI FILIPPO, născut în Rhode Island, şi-a petrecut ultimele trei decenii în Providence, oraşul de baştină al lui Lovecraft. În tot acest timp, i-a fost alături Deborah Newton, iar cuplul găzduieşte în prezent o pisică numită Penny Century şi un cocker spaniel ciocolatiu pe nume Brownie. A publicat prima sa povestire în 1977, iar de atunci alte mai bine de-o sută au văzut lumina tiparului. Un nou roman, *Cosmocopia*, a apărut la începutul anului 2008.

HAL DUNCAN s-a născut în 1971 şi locuieşte în zona West End din Glasgow. Membru în Glasgow SF Writers Circle, a debutat cu romanul *Vellum*, nominalizat la premiile Crawford, British Fantasy Society şi World Fantasy. Urmarea acestuia, *Ink*, a fost publicată de Pan MacMillan în Marea Britanie şi Del Rey în Statele Unite, iar Monkey Brain Books i-a publicat o nuvelă în noiembrie 2007.

BRIAN EVENSON este directorul programului de arta literara a Universităţii Brown. A publicat şase volume de proză, cele mai recent fiind culegerea de povestiri *The Wavering Knife*, care i-a adus International Horror Guild Award şi romanul *The Brotherhood of Mutilation*. A tradus din Christian Gailly, Jean Frémon şi Jacques Jouet. Este laureat al premiului O. Henry şi beneficiarul unei burse NEA.

Povestirile şi romanele lui **JEFFREY FORD** au fost nominalizate în repetate rînduri pentru World Fantasy Award, Hugo, Nebula, premiul Theodore Sturgeon, International Horror Guild Award, Fountain Award şi Edgar Allan Poe Award. A cîştigat World Fantasy Award pentru cel de-al doilea roman al său, *The Physiognomy*, pentru culegerea *The Fantasy Writer's Assistant* şi pentru povestirea „Creation".

FELIX GILMAN s-a născut şi a crescut la Londra. În prezent locuieşte la New York, unde lucrează ca avocat. Romanul său de debut,

Thunderer, a fost publicat de Bantam Spectra în 2008 şi s-a bucurat de aprecierea criticii şi a cititorilor deopotrivă.

M. JOHN HARRISON a primit recent premiul Arthur C. Clarke pentru romanul *Nova Swing*. Alte scrieri ale sale sînt ciclul *Viriconium* (tradus la Tritonic în 2006), care a fost nominalizat la premiul Guardian, *Climbers* (Cățărătorii, Tritonic, 2008), cîştigător al premiul Boardman Tasker Memorial, şi *Light*, care a cîştigat în 2003 premiul James Tiptree, Jr. Povestirile sale au apărut în numeroase publicații, între care *Times Literary Supplement* şi *The Independent*. Începînd din 1991 scrie recenzii pentru *TLS*, *Guardian*, *Daily Telegraph* şi *New York Times*.

SIMON INGS a început să scrie în jurul vîrstei de 19 ani. Fascinat de numere şi de matematică încă din copilărie, şi-a revărsat această pasiune şi în ficțiune, după cum dovedeşte şi titlul romanului său fantastic care-şi trage seva din istoria secolului douăzeci, *The Weight of Numbers*. Lucrează acum la o lucrare ştiințifică intitulată *The Eye: A Natural History*.

KATHE KOJA a publicat numeroase romane pentru tineret şi adulți deopotrivă, între care cele mai cunoscute sînt *Skin* şi *The Cipher*. Cel mai recent volum publicat se intitulează *Kissing the Bee*. Locuieşte în Detroit, împreună cu soțul ei, artistul Rick Lieder. Blogul ei poate fi accesat la adresa http://koja.wordpress.com.

LEENA KROHN e o autoare finlandeză a cărei operă i-a adus numeroase premii, între care şi premiul Finlandia pentru literatură în 1992. Romanul său, *Tainaron: Mail from Another City*, a fost nominalizat în 2005 la premiile World fantasy şi International Horror Guild. Cărțile sale au fost traduse în engleză, suedeză, estoniană, maghiară, rusă, japoneză, letonă, franceză şi norvegiană.

JAY LAKE locuieşte în Portland, Oregon şi este implicat în numeroase proiecte literare şi editoriale. Cele mai recente romane ale sale sînt *Trial of Flowers* (apărut la Night Shade Books), *Mainspring* şi *Escapement* (ambele apărute la Tor, cel din urmă în 2008). Lake a cîştigat în 2004 premiul John W. Campbell pentru debut şi a fost nominalizat de mai multe ori la premiile Hugo şi World Fantasy. Blogul său poate fi găsit la adresa jaylake.livejournal.com.

MIKE LIBBY e un artist multi-disciplinar. În ultimii opt ani, în afara a anumeroase sculpturi, colaje şi piese grafice, care constituie principala sa preocupare, Libby a dezvoltat proiectul Insect Lab. În cadrul acestei ample serii de opere, artistul combină componente electronice, piese din ceasuri vechi şi insecte conservate. Inspirate din science fiction şi ştiinţă, nevertebratele lui Libby sînt o ilustrare a confluenţei şi contradicţiei dintre tehnologie şi natură.

THOMAS LIGOTTI a publicat numeroase cărţi care sînt considerate a face parte din canonul clasic al literaturii dark fantasy, între care *Songs of a Dead Dreamer* şi *Grimscribe*. Scrierile sale apar cu regularitate în revistele dedicate literaturii fantasy şi horror. Preocupările sale muzicale s-au concretizat într-o colaborare cu grupul Current 93, concretizată într-o carte însoţită de un CD care conţine sunete şi piese muzicale menite să potenţeze lectura.

DARJA MALCOLM-CLARKE a urmat masterate în folclor şi literatură engleză, iar în prezent îşi pregăteşte doctoratul la Indiana University. Studiile sale abordează literatura postmodernă şi speculativă, problemele de gen şi teoria critică feministă. Articolul său „Subversive Metropolis: The Grotesque Body in the Phantasmic Urban Landscape" a cîştigat un premiu oferit de International Association for the Fantastic in the Arts, în 2006. A urmat cursurile atelierului literar Clarion West, iar prozele sale pot fi citite în *Clarkesworld Magazine* şi în antologia *TEL: Stories*. Este editor la *Strange Horizons*.

CHINA MIÉVILLE s-a născut la Londra în 1972. La vîrsta de 18 ani, a locuit şi a predat limba engleză, pentru o vreme, în Egipt, dezvoltînd astfel un interes crescut pentru cultura arabă şi politica Orientului Mijlociu. Deţine o licenţă în antropologie socială de la Cambridge şi un masterat în aceeaşi disciplină de la London School of Economics. Romanul său *Perdido Street Station* (Tritonic, 2005) a cîştigat premiul Arthur C. Clarke şi a fost nominalizat la British Science Fiction Association Award. Urmările acestuia, *The Scar* (*Cicatricea*, Tritonic, 2006) şi *Iron Council* (*Consiliul de fier*, Tritonic, 2006) au candidat pentru numeroase premii. Locuieşte la Londra.

SARAH MONETTE a obţinut un doctorat în literatura engleză şi în prezent locuieşte într-o casă centenară din Upper Midwest. Romanele

sale au fost publicate de Ace Books, iar povestirile ei pot fi găsite în *Strange Horizons, Clarkesworld Magazine, Alchemy* şi *Lady Churchill's Rosebud Wristlet*. O găsiţi online la http://www.sarahmonette.com.

MICHAEL MOORCOCK e o figură emblematică a literaturii contemporane. În scrierile sale a abordat mai toate genurile literare, dar a avut parte de succes şi în mainstream, cu *Mother London*. Laureat a numeroase premii, locuieşte acum în Texas, împreună cu soţia sa Linda şi o mulţime de pisici.

CAT RAMBO, rezidentă în nord-vestul Statelor Unite, a urmat cursurile atelierului de creaţie Clarion West şi ale seminarelor literare Johns Hopkins. A publicat proză în *Fantasy Magazine, Strange Horizons* şi *Subterranean*.

ALISTAIR RENNIE s-a născut în nordul Scoţiei şi în prezent lucrează ca editor la Bologna, în Italia. Înaintea expatrierii a lucrat ca zugrav şi decorator, dar şi în industria petrolieră, apoi a urmat studii de literatură la universităţile din Aberdeen şi Edinburgh, unde a şi predat, după absolvire. A publicat proză scurtă în *Electric Velocipede* şi *Shadowed Realms* şi non-ficţiune în *Scottish Literary Journal*.

JEFFREY THOMAS a plasat acţiunea unei mari majorităţi a scrierilor sale în universul pe care l-a creat pentru povestirea „Immolation". Acest ciclu ficţional include romanele *Deadstock, Blue War* şi *Health Agent*, precum şi culegerile de povestiri *Punktown, Punktown: Shades of Grey* şi *Punktown: Third Eye*. Alături de acestea, scrierile sale pot fi găsite în *The Year's Best Fantasy and Horror, The Year's Best Horror Stories, The Solaris Book of New Science Fiction, Leviathan Three* şi *The Thackery T. Lambshead Pocket Guide to Eccentric and Discredited Diseases*. Locuieşte în Massachusetts împreună cu soţia sa.

CONRAD WILLIAMS s-a născut în 1969 şi a debutat în 1988. Peste optzeci de povestiri i-au apărut în diverse publicaţii şi antologii. A publicat şi trei romane: *Head Injuries, London Revenant* şi *The Unblemished*, o serie de nuvele şi o culegere de povestiri intitulată *Use Once Then Destroy*. Între premiile primite se numără Littlewood Arc Award şi British Fantasy Award. Locuieşte în Manchester împreună cu soţia sa şi cei doi fii.

DĂNUȚ IVĂNESCU s-a născut la 8 august 1964, la Ploieşti. A absolvit Facultatea de Petrol şi Gaze, în prezent este inginer. Scriitor, editor, redactor, este director al editurii Cartea de nisip şi editor al revistei Heavy Metal Magazine. Este prezent în antologiile *Motocentauri pe acoperişul lumii* (1995), *Nemira '94, Nemira '96, Iubiri subversive* (1997), *Romînia SF 2001*. Volume publicate: *Nirvana Spirit* (1996).

ANA-MARIA NEGRILĂ, supranumită „regina neagră a cyberpunkului românesc", a publicat un prim volum de povestiri intitulat *Oraşul ascuns* în 2004. I-a urmat, doi ani mai tîrziu, romanul *Împăratul de înghețată*, primit cu entuziasm de critică şi cititori deopotrivă. De asemenea, a făcut parte din Grupul Kult, fiind prezentă în toate cele trei antologii publicate sub sigla acestuia.

ANN VANDERMEER lucrează în domeniul editorial de mai bine de douăzeci de ani, avînd propria editură, BuzzCity Press. Acum este editor la Weird Tales şi locuieşte în Tallahasee, Florida, împreună cu soțul (şi co-editorul ei), Jeff VanderMeer.

JEFF VANDERMEER a primit de două ori World Fantasy Award şi este autorul unor volume precum *Veniss Underground* (Tritonic, 2006), *City of Saints and Madness* şi *Shriek: An Afterword*. Jeff şi Ann VanderMeer şi-au cîştigat reputație solidă de editori ai unor antologii foarte apreciate precum *Best American Fantasy, Fast Ships/Black Sails, Steampunk, Last Drink Bird Head* şi *The Leonardo Variations*.

CUPRINS

Jeff VanderMeer
NEW WEIRD: VIU SAU MORT? 5

STIMULI

M. John Harrison
NOROCUL DIN CAP 17

Clive Barker
ÎNTRE DEALURI, ORAŞELE 40

Michael Moorcock
TRAVERSÎND CAMBODGIA – O POVESTE DIN AL TREILEA RĂZBOI MONDIAL 73

Simon D. Ings
DECEREBRAREA MAICII LAMPREY 91

Kathe Koja
GRĂDINA NEÎNGRIJITĂ 120

Thomas Ligotti
ŞOAPTE DULCI VORBIND DESPRE NEANT 128

DOVEZI

China Miéville
JACK 138

Jay Lake
ŞOPÎRLA DIN OOZE 150

Brian Evenson
BĂIATUL LUI WATSON 166

K.J. Bishop
ARTA DE-A MURI 196

Jeffrey Ford
LA REPARATA 214

Leena Krohn
SCRISORI DIN TAINARON (fragment) 242

Alistair Rennie
MÎNCĂTORUL DE MĂRUNTAIE ÎNTÎLNEŞTE LUMINA-CARE-NU-STRĂLUCEŞTE-NICIODATĂ 252

DEZBATERE

DISCUŢIILE NEW WEIRD: CREAREA UNUI TERMEN 281

Michael Cisco
NEW WEIRD ÎN 2004 295

Darja Malcolm-Clarke
URMĂRIND O FANTOMĂ 299

K.J. Bishop
VEŞMÎNTUL CUVINTELOR 306

PERSPECTIVE EDITORIALE EUROPENE ASUPRA CONCEPTULUI „NEW WEIRD" 310

LABORATOR

VIEŢILE FESTIVALULUI – O CREAŢIE COLECTIVĂ NEW WEIRD 325

Imaginea I
Paul Di Filippo: O MOARTE ÎNTR-UN *DHOTI* MURDAR 326

Imaginea a II-a
Cat Rambo: ALBĂSTRELELE NEMĂRTURISIRII 336

Imaginea a III-a
Sarah Monette: TOŢI COPIII LUI DUMNEZEU AU ARIPI 340

Imaginea a IV-a
Daniel Abraham: MINTE DE LĂCUSTĂ 344

Imaginea a V-a
Felix Gilman: POLIŢISTUL CHALCH ŞI CEI ZECE MII DE EROI 346

Imaginea a VI-a
Hal Duncan: TOŢI BĂIEŢII DE AUR TREBUIE SĂ... 353

Imaginea a VII-a
Conrad Williams: ÎMPIEDICAŢI ORÎNDUIREA CERURILOR 361

BIZAROMANIA

Dănuţ Ivănescu
AŞTEPTÎNDU-L PE CORBAN 368

Ana-Maria Negrilă
DE ACUM ŞI PÎNĂ-N NOAPTE 376

NOTE BIOGRAFICE 408

SERIE COORDONATĂ DE MICHAEL HAULICĂ

Coboară pe aleile întunecoase ale unor orașe cufundate în umbră pentru a asista la ritualuri grotești, în haosul unor festivaluri puse la cale de culte ale morții. Pătrunde în ținuturile groazei, unde cei disperați își dezlănțuie zadarnic furia împotriva puterii monolitice care îi asuprește, iar trupurile răzvrătiților sînt preschimbate în monstruozități suprarealiste. Aici, orice te poate duce la moarte, iar inocența e o utopie. Aici, în punctul extrem în care Lovecraft a cutezat să pătrundă, iar Peake și-a luat avînt... aici vei găsi literatura New Weird.

Cu ficțiunile sale incisive, desfășurate în peisaje urbane descrise cu o acuitate viscerală, estetica New Weird descinde din fantasticul clasic și din foiletoanele ieftine de odinioară, din horror și din banda desenată, din thriller și noir deopotrivă. Un curent ce și-a atins deja punctul de maturitate se eliberează din crisalida nostalgiei, aducînd un suflu literar șocant și radical inovator în fantasticul contemporan.

ÎN ACEEAȘI SERIE AU APĂRUT:

KULT 3 : RADHARC
ATELIERKULT : POVESTIRI FANTASTICE
MILLENNIUM EST
CYBERPUNK

ÎN CURÎND:

STEAMPUNK
VIZIUNI URBANE (2 VOLUME)
POST-APOCALIPTICA

comenzi și noutăți la
WWW.MILLENNIUMPRESS.RO

ISBN 978-973-88585-7-2